

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Heinlein_Robert_A-Kocka_ktera_prochazi_zdi.PDB

PDB Name: Heinlein_Robert_A-Kocka_ktera_p

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 5.3.2005

Modification Date: 5.3.2005

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

KOČKA,
KTERÁ
PROCHÁZÍ
ZDÍ

Robert A.
HEINLEIN

Ach, láske, což nemůžem se s Ním spojit,
špatný řád věcí uchopit,
roztříštit jej na kusy a pak –
blíž srdcím našim sestavit?

Omar Chajjám
Čtyřverší XCIX
Kniha první –

BEZVÝZNAMNÝ NEVINNÝ

I

"Ať děláš, co děláš, stejně toho budeš litovat."

ALLAN MCLEOD GRAY (1905 - 1975)

"Potřebujeme, abyste zabil jednoho člověka."

Neznámý se nervózně rozhlédl po okolí. I já jsem cítil, že přeplněná restaurace není nejvhodnějším místem pro takový rozhovor; hluk od vedlejších stolů neposkytoval valný dojem soukromí.

Potrásl jsem hlavou. "Nejsem nájemný vrah. Zabíjím jen pro zábavu. Už jste večeřel?"

"Nepřišel jsem jíst. Chci jen -"

"Ale no tak. Nenechte se přemlouvat." Narušil mi večer s krásnou ženou a tím mne rozladil, tak jsem mu to vrátil. Neslušné chování se nesmí tolerovat; je nutno ho oplácet zdvořile, ale o to pevněji.

Zmíněná žena, Gwen Novaková, vyjádřila přání odskočit si na toaletu a odešla od stolu - a v tu chvíli se tu vynořil pan Neznámý a nikým nezván se u něj usadil. Chystal jsem se jej právě vyzvat, aby odešel, když vyslovil to jméno: Walker Evans.

Žádný Walker Evans neexistuje.

Namísto toho to jméno je, nebo by spíš mělo být, vzkazem od šesti jistých lidí, pěti mužů a jedné ženy, heslem, které mi má připomenout jistý dluh. Lze si představit, že jako splátku na ten starý dluh budu muset někoho zabít - bylo by to sice nepravděpodobné, ale možné.

Je ovšem nepředstavitelné, že bych vraždil na rozkaz nějakého neznámého muže jen proto, že přede mnou to jméno vyslovil.

Byl jsem sice nucen jej vyslechnout, ale to ještě neznamenalo, že si jím nechám zkazit celý večer. Sedl si k mému stolu, tak se bude k čertu chovat slušně jako můj řádný host. "Pane, jestli nechcete kompletní večeři, zkuste nějaký předkrm. Takové králičí ragú na topince je sice možná z krysy a ne z králíka, ale zdejší šéfkuchař je dělá opravdu znamenitě."

"Ale já nechci -"

"Prosím." Zvedl jsem hlavu a zachytil číšníkův pohled. "Morrisi!"

Byl u mne v mžiku. "Třikrát králičí ragú, prosím, a řekněte Hansovi, ať pro mne vybere nějaké suché bílé víno."

"Ano, pane doktore."

"Ale přineste to, až přijde dáma, prosím."

"Jistě, pane."

Čekal jsem, dokud se číšník nevzdálil. "Moje společnice se za okamžik vrátí. Na soukromý rozhovor máte dost málo času. Začněte prosím tím, že se mi představíte."

"Moje jméno není důležité. Já -"

"No tak, pane! Vaše jméno, prosím."

"Bylo mi řečeno, že mám uvést jen Walker Evans."

"Leckde to může stačit. Jenže vaše jméno není Walker Evans a já se nebudu bavit s člověkem, který se mi ani nepředstavil. Řekněte mi, kdo jste, a bylo by vhodné, abyste svá slova doložil i osobním průkazem."

"Ale - plukovníku, daleko důležitější je, kdo musí zemřít a proč jej máte zabít! To musíte připustit!"

"Nemusím připustit nic. Vaše jméno, pane! A váš průkaz. A buďte tak laskav a přestaňte mne oslovovat plukovníku. Jsem doktor Ames." Musel jsem zvýšit hlas, abych překřikl zavíření bubnů; právě začínala noční show. Světla potměla a reflektor nasvítíl konferenciéra.

"No dobře, dobře!" Můj nezvaný host sáhl do kapsy a vytáhl peněženku. "Ale Tolliver musí zemřít do nedělního poledne, jinak jsme všichni mrtví!"

Odklopil přední chlopeň prkenice, aby mi ukázal průkaz. Na náprsnce bílé košile se mu náhle objevila malá temná skvrnka.

Zatvářil se udiveně, potom tiše řekl: "Hrozně se omlouvám," a naklonil se ke mně. Zdálo se, že chce ještě něco dodat, ale z úst mu vytryskla krev a jeho hlava se zhroutila na ubrus.

Vymrštil jsem se ze židle a oběhl stůl k jeho pravici. Téměř stejně rychle se po mužově levém boku

vynořil Morris. Snad se mu číšník snažil nějak pomáhat, ale já jsem se nenamáhal - nemělo to smysl. Čtyřmilimetrová šipka udělá jen nepatrnou díрку při vstupu do těla a ven už nevyletí - vybuchne uvnitř v těle. Hlavní rána je skryta zrakům okolí a smrt nastává okamžitě. Namísto kříšení jsem očima pročesával dav v restauraci, což je pro mne každodenní chleba.

Zatímco jsem hledal vraha, přišel Morrisovi na pomoc vrchní a šatnář. Všichni jednali tak rychle a účinně, až by člověk řekl, že jsou v této restauraci mrtvoly u stolu běžným jevem. Odstranili tělo s nevтіravou obratností japonských gejš a čtvrtý muž zatím stáhl ubrus, posbíral přibory, dal na stůl čistý ubrus a prostřel pro dva.

Usadil jsem se zpět na své místo. Vytypovat pravděpodobného vraha jsem nedokázal; nezaznamenal jsem ani jediný opravdu zvědavý pohled k našemu stolu. Lidé se sem na okamžik zadívali, ale jakmile tělo zmizelo, odvrátili oči a sledovali show. Neozvalo se žádné ječení ani výkřiky hrůzy; ti, kdo si nás všimli, došli patně k závěru, že se někomu udělalo nevolno nebo možná přebíral.

Peněženka mrtvého nyní spočívala v levé kapse mého saka.

Když se vrátila Gwen Novaková, vstal jsem a přidržel jí židli. Úsměvem mi poděkovala a zeptala se: "Přišla jsem o něco?"

"Skoro o nic. Vtipy starší než ty sama a některé zřejmě ještě starší než Neil Armstrong."

"Mám ráda staré vtipy, Richarde. U nich alespoň vím, čemu se mám smát."

"Pak jsi tu správně."

I já mám rád staré vtipy a staré věci vůbec: staré přátele, staré knihy, staré básně, staré divadelní hry. Náš dnešní večer jsme zahájili jednou z mých oblíbených: Snem noci svatojánské, který uvádělo Halifaxské baletní divadlo s Luannou Paulinovou v roli Titanie. Lehkonohý balet, živí herci a kouzelné hologramy vytvořily takovou pohádkovou říši, že by si ji i sám William Shakespeare zamiloval. Není nad staré kousky.

Zakrátko hudba pohltila notně vousatý humor našich hostitelů a na parket se vylila vlna tanečníků, smyslně se vlnících a nadskakujících v gravitaci o polovinu nižší než na Zemi. Přinesli nám ragú a s ním i víno. Když jsme dojedli, požádala mne Gwen o tanec. Mám o jednu nohu míň, ale při polovičním gé klasické pomalé tance zvládnou - waltz, tango, atakďále. Gwen je teplá, živá a sladce voňavá - tanec s ní je rozkoš přímo sybaritská.

Bylo to příjemné zakončení hezkého večera. Pravda, ještě tu byl onen neznámý, který se nechal tak nechutně zabít přímo u našeho stolu. Ale protože o něm Gwen zjevně nic nevěděla, odsunul jsem jej v duchu stranou na později. Jistěže jsem byl připraven, že mi kdykoli někdo zaťuká na rameno... ale než se tak stane, chtěl jsem si užít chutného jídla, dobrého vína a příjemné společnosti. Život je plný tragédií, a pokud si je připustíte k tělu, už nikdy si nevychutnáte nevinné rozkoše, které se občas vyskytnou.

Gwen ví, že moje noha dlouho tančit nevydrží, a tak mne při první pauze odvedla zpět ke stolu. Mávl jsem na Morrisa, aby přinesl účet. Vyčaroval jej doslova ze vzduchu; vyt'ukal jsem na něj číslo svého konta, nastavil jedenapůlnásobek standardního spropitného a potvrdil otiskem palce.

Morris mi poděkoval. "Dáte si ještě sklenku na rozloučenou, pane? Víno, nebo snad brandy? Možná by dáma ráda nějaký likér? Jako pozornost od Konce duhy." Majitel restaurace jménem Konec duhy, staříčkový Egypt'an, věřil, že se pozornost vůči hostům vyplácí - alespoň vůči pravidelným hostům, nevím, jak zacházel s náhodnými turisty z hroudy.

"Co ty na to, Gwen?" obrátil jsem se ke své společnosti, očekávaje odmítnutí. Gwenino pití se omezuje na jednu sklenku vína k jídlu, a jenom jednu.

"Možná bych si dala Cointreau. Ráda bych tu ještě chvilku zůstala a poslouchala hudbu."

"Cointreau pro dámu," opakoval Morris. "A vy, doktore?"

"Mary's Tears a sklenku vody, prosím."

Když Morris odešel, pronesla Gwen tiše: "Potřebovala jsem chvíli času, abych si s tebou mohla promluvit, Richarde. Budeš dnes v noci spát u mne? Nemusíš se bát; můžeš spát sám."

"Spaní o samotě mne nijak zvlášť netěší." Rychle jsem si v duchu probral, co se děje. Gwen objednala drink, o který nestála, jen aby mi učinila nabídku, která také nebyla normální. Gwen je přímočará, a kdyby se se mnou chtěla vyspat, řekla by to rovnou - nenabízela by mi oddělenou postel.

Takže je pravým důvodem pozvání její pocit, že by bylo pro mne nemoudré nebo nebezpečné spát ve

vlastním bytě. Tedy –

"Tys to viděla."

"Zpozvdálí. Počkala jsem, až se tu situace uklidní, a pak jsem se teprv vrátila. Richarde, já nevím, o co se jednalo. Ale jestli se potřebuješ někam schovat - dveře máš u mne otevřené."

"Děkuju ti, zlato." Přítel, který nabízí pomoc, aniž by kladl zbytečné otázky, je poklad k nezaplacení. "Ať už tvé pozvání přijmu nebo ne, jsem tvým dlužníkem. Mimochodem ani já si nejsem příliš jistý, k čemu tu vlastně došlo. Naprosto neznámý člověk, kterého zabijí před tvýma očima, když se ti snaží něco říct - to je opravdu banální příběh. Kdybych ho použil do povídky, vyloučili by mne ze spolku spisovatelů."

Usmál jsem se na ni. "V klasickém románu bys měla být vrahem ty... a ten fakt by měl vyjít postupně najevo, zatímco mi budeš naoko pomáhat v pátrání po pachateli. Inteligentní čtenář tě odhalí už v první kapitole, ale já, jakožto detektiv, až do konce knihy nepochopím, co bije náhodného pozorovatele do očí, co je tak nápadné a zřejmé, jako že máš nos mezi očima. Promiň - nic proti tvému nosu."

"To nic; můj nos si pamatuje každý - to spíš ústa nestojí mužům za zmínku. Richarde, já nechci, abys své problémy hodil na mne; já ti jen a pouze nabízím úkryt. Ostatně je ten chlapík opravdu mrtvý? Z té dálky jsem si nebyla jistá."

"Cože?" Na okamžik mne před odpovědí zachránil Morris, který přinášel drinky. Jakmile odešel, odpověděl jsem. "O jiné možnosti jsem nepřemýšlel. Gwen, on nebyl zraněn. Buď byl na místě mrtev, nebo... nebo to bylo celé jen komedie. A jestli se to dalo zahrát? Určitě. Kdyby někdo natáčel holofilm, měl by tuhle scénu hotovou za chvíli s minimálními rekvizitami." Znovu jsem si prošel sled událostí. Jak to, že byl personál restaurace tak rychlý a precizní, když likvidoval následky celého incidentu? Proč mi ještě nikdo nezaklepal na rameno? "Gwen, já tě vezmu za slovo. Jestli mne budou proktoři chtít najít, tak si mne najdou. Rád bych si s tebou ale popovídal důkladněji, než můžeme tady - i kdybychom si šeptali přímo do ucha."

"Dobře." Zvedla se od stolu. "Budu za chvíli, drahý." Zamířila na toaletu.

Jak jsem vstával, podal mi Morris mou hůl a já se s její pomocí vydal za Gwen. Nemusím se za chůze opírat - dokážu i tančit, jak už víte -, ale s holí se mi noha tak rychle neunaví.

Vyšel jsem z pánské toalety, posadil se do foyer a čekal.

A čekal.

Když už jsem čekal déle, než mi připadalo únosné, vyhledal jsem vedoucího restaurace. "Tony, mohl byste prosím vás poslat nějakou dívku z personálu, aby se podívala na toaletu po paní Novakové?

Možná se jí tam udělalo nevolno nebo má nějaké potíže."

"To byla ta dáma, s níž jste večeřel, doktore Amesí?"

"Ano."

"Ale ta už odešla před dvaceti minutami. Sám jsem ji vyprovázel ven."

"Vážně? Tak to jsme si nějak špatně rozuměli. Děkuji vám a dobrou noc."

"Dobrou noc, pane doktore. Těšíme se zase na shledanou."

Opustil jsem Konec duhy a chvíli stál na veřejné chodbě před ním. Nacházel jsem se ve třicátém patře, gravitace jedna polovina g, jen kousek po směru hodinových ručiček od výšece dvě stě sedmdesát stupňů, a tedy od Petticoat Lane, což je rušné místo i v jednu hodinu ráno. Rozhlédl jsem se, zda tu na mne nečekají proktoři; Gwen už je možná ve vazbě.

Ale nikdo takový tu nebyl. Kolem proudil neustávající dav lidí, povětšinou drnhozřů na dovolené, podle oděvu a chování soudě - plus nadháněči do striptýzů, sexšopů, salónů a saun a pár farářů a kapsářů. Sídliště Golden Rule je známé po celém systému jako místo, kde lze sehnat prakticky cokoli, a Petticoat Lane tuto reputaci jen podporuje - alespoň co se luxusních zábavních podniků týče. Pokud toužíte po trochu méně nápadných potěšeních, stačí vám zajít po směru hodinových ručiček o devadesát stupňů dál, do Threadneedle Street.

Ani stopy po proktorech, ani stopy po Gwen.

Slíbila, že na mne počká u východu. Nebo snad ne? Ne, ne tak docela. Její poslední slova byla: "Budu za chvíli, drahý." Já si je vyložil tak, že na mne počká u východu z restaurace.

Znám všechny ty fousaté vtipy o ženách a počasí a jejich vrtkavosti, ale nikdy jsem jim nevěřil. Gwen nemohla zničehonic změnit názor. Z nějakého důvodu - dobrého důvodu - odešla beze mne a nyní čeká,

že za ní dorazím do jejího bytu.

Alespoň k tomuhle závěru jsem došel já.

Jestli si vzala skútr, už tam touhle dobou je; jestli šla pěšky, bude tam za chvíli. Tony říkal: "Před dvaceti minutami." Tam, kde Petticoat Lane protíná patro třicet, je veřejná skútrová budka. Byla prázdná, tak jsem do ní vběhl, vytákal okruh sto pět, výšeč stopětatřicet, nula celá šest gé, čímž jsem se měl dostat co nejbliž Gweninu apartmá, jak to jen veřejným skútrek jde.

Gwen bydlí v Gretna Greenu, kousíček od Via Appia v místě, kde kříží Champs Elysées - ale ten, kdo nikdy nebyl na sídlišti Golden Rule, stejně neví, o co jde. Nějaký "expert" na styky s veřejností totiž rozhodl, že se obyvatelé budou cítit víc doma, když budou obklopeni jmény, dobře známými z hroudy. Máme tu dokonce i (nezvracejte) dům Chaloupka strýčka Toma. Já jsem ovšem nevytákal žádné jméno, ale jen koordináty určující polohu v hlavním válci sídliště: 105, 135, 0.6.

Možek skútru, kdesi v dálce u patra deset, přijal koordináty a čekal. Navolil jsem svůj kreditní kód, a usadil se, pevně zapřený do polštářování, abych ztlumil náraz zrychlení.

Ten idiotský mozek přemítal, jestli je mé konto v pořádku, urážlivě dlouho - pak mě omotal síti, utáhnul ji, zavřel kapsli a fíí! bing! bum! a už jsem byl venku... následovaly tři kilometry rychlého plutí prostorem z patra třicet do patra sto třicet pět, načež následovalo zase bum! bing! fíí! A byl jsem v Gretna Greenu. Skútr se otevřel.

Za takovéhle služby mi připadalo jízdné vysoké ažaž. Správce nás ale už dobré dva roky varuje, že se systém nevyplácí; buď jej prý budeme víc využívat, nebo se zdraží jízdné, anebo bude celé zařízení dáno do šrotu a uvolněný prostor se pronajme na něco jiného. Doufám, že se na nějaké řešení přijde; někteří lidé se bez téhle služby neobejdou. (Ano, já vím: podle Lafferovy teorie se u podobných problémů vždycky přijde na dvě různá řešení, dobré a špatné - jenže tatáž teorie dále praví, že v některých případech obě řešení vyjdou v zásadě na stejno... a ještě nejsou realizovatelná. Což je možná právě náš případ. Možná, že je skútrový systém pro sídliště v kosmu skutečně příliš drahý, alespoň při současné úrovni naší techniky.)

Ke Gweninu bytu se jde snadno: po schodech dolů do pásma sedmi desetin gé a padesát metrů "kupředu" k jejím dveřím. Zazvonil jsem.

Dveře odpověděly: "Toto je záznam hlasu Gwen Novakové. Šla jsem do postele a doufám, že spokojeně spím. Pokud je vaše návštěva skutečně naléhavá, deponujte svým kreditním kódem sto korun. Když usoudím, že jste mne vzbudili oprávněně, peníze vám vrátím. Pokud ne - potměšilý smích -, propiju je v ginu a stejně vám neotevřu. Jestli vaše návštěva není naléhavá, zanechte prosím vzkaz poté, co zaječím."

Ozvalo se pronikavé zaječení, které náhle ustalo, jako by to nebohé děvče někdo uškrtil.

Byl jsem tu naléhavě? Byl jsem tu naléhavě natolik, že to stálo za sto korun? Usoudil jsem, že až tak naléhavé to zas není, nahrál jsem tedy tento vzkaz:

"Drahá Gwen, tady je tvůj věrný ctitel Richard. Došlo mezi námi k nějakému informačnímu šumu, ale ten můžeme klidně odstranit zítra. Můžeš mi brknout do mojích nory, až se probudíš? Pac a pus, Richard se lvím srdcem."

Snažil jsem se nedat v hlase najevo své neopodstatněné podráždění. Připadal jsem si trochu zneužitý, ale v hloubi duše jsem byl přesvědčen, že by mi Gwen něco takového neudělala schválně; musela to být nějaká nešťastná shoda okolností, i když mi nebylo zřejmé jaká.

Potom jsem odjel domů: fíí! bing! bum!... bum! bing! fíí!

Mám luxusní apartmá s ložnicí oddělenou od obývacího. Vešel jsem dovnitř, podíval se, jestli nejsou nějaké vzkazy na terminálu - nebyly -, nastavil na noční klid jak terminál, tak dveře, pověsil hůl na věšák a šel do ložnice.

V mé posteli spala Gwen.

Vypadala tak mírumilovně a sladce. Potichu jsem vycouval, nehlučně se svlékl, zalezl do osvěžovače a zavřel za sebou dveře - zvukotěsné; říkal jsem, že je to luxusní apartmá. I tak jsem se snažil při předspankovém osvěžování vyvarovat se hluku, protože pojem "zvukotěsný" je u našich bytových doplňků spíš zbožné přání než realita. Když jsem byl tak hygienický a zápachuprostý, jak jen srsti zbavený lidoop mužského pohlaví může být, aniž se nechá vykastrovat, vrátil jsem se po špičkách do

ložnice a nanejvýš opatrně zalezl do postele. Gwen se zachrula, ale nevzbudila se.

Někdy během noci jsem se probudil a vypočil budík, abych se vyspal a neprobudil Gwen. Bohužel ale nedokážu vypojit svůj močový měchýř, takže jsem stejně ráno vstával v obvyklou dobu. Tak jsem tedy odstranil přebytečné tekutiny, dopřál si jedno pospánkové osvěžení, došel k názoru, že stojí za to žít, vklouzl do kombinézy, tiše odkráčel do obývacího, otevřel špižírnu a probral se zásobami. Tak speciální návštěva si zasluhuje speciální snídani.

Nechal jsem spojovací dveře otevřené, abych mohl Gwen hlídat a domnívám se, že ji asi probudilo aroma kávy.

Jak jsem zjistil, že otevřela oči, zavolaal jsem na ni: "Dobré jitro, krásko. Vykul se z postele a vyčisti si zuby; snídane už je hotová."

"Zuby jsem si vyčistila už před hodinou. Pojd' zpátky do postele."

"Nymfomanko. Chceš pomerančový džus nebo třešňový nebo oba?"

"Hmm... oba. A přestaň měnit téma hovoru. Pojd' sem a zkus čelit statečně svému osudu jako pravý muž."

"Nejdřív jídlo."

"Zbabělče. Richard - je - padavka, Richard - je - padavka!"

"Většího padavku hned tak nenajdeš. Kolik sníš vafli?"

"Uff... to je dilema! Nemůžeš je rozmrazovat jednu po druhé, jak je budu jíst?"

"Tyhle nejsou zmrzlé. Ještě před minutou byly živé a zpívaly; vlastnoručně jsem je zabil a stáhnul. Vrkní číslo, nebo je všechny sním sám."

"Jaká potupa a hanba! Budu bez vafli. Nezbude mi než se uchýlit do kláštera k mnichům. Dvě."

"Tři. Chtěla jsi říct k jeptiškám."

"Chtěla jsem říct to, co jsem řekla." Vstala a zmizela v osvěžovači. Za chvíli byla zase venku, zabalená v jednom z mých koupacích plášťů. Tu a tam z pláště čouhaly oku lahodící kousky Gwen. Podal jsem jí sklenici džusu; pití jí trochu zpomalilo vyřídilku. "Páni, to je dobrota. Richarde, až se vezmeme, budeš mi takhle dělat snídani každý den?"

"Tento dotaz podsouvá některé předpoklady, na nichž nejsem ochoten přistoupit -"

"Po tom, co jsem v tebe vložila veškerou svou důvěru a odevzdala se ti beze zbytku?!"

"- ale, bez ohledu na své přistoupení se domnívám, že když už dělám snídani pro jednoho, můžu ji klidně dělat pro dva. Ostatně, jak jsi došla k závěru, že si tě vezmu? Jaká lákadla nabízíš? Jsi připravená na vafli?"

"Podívejte, pane, já jsem zralá a žádoucí babička na vdávání! Víte, kolik jsem už měla nabídek? Co se té vafle týče, dychtivě ji očekávám."

"Nastav talíř." Zazubil jsem se na ni. "Ty jsi babička asi jako já mám dvě nohy. To bys do toho musela spadnout při první menstruaci a tvůj potomek by nesměl zahálet o nic déle."

"Zaháleli jsme oba, a přesto je to tak. Richarde, snažím se ti vysvětlit dvě věci. Ne, tři. Za prvé, myslím to zcela vážně, že si tě chci vzít, pokud se nebudeš moc cukat..., anebo, pokud budeš, nechám si tě jako domácího mazlíčka a budu ti vařit snídane já. Za druhé, opravdu jsem babička. Za třetí, pokud bys ode mne chtěl, přes můj pokročilý věk, děti, pak věz, že moderní biologie mi dosud zachovala plodnost stejně jako poměrně hladkou pleť bez vrásek. Kdybys mě chtěl zbouchnout, nedalo by ti to moc velkou práci."

"Možná se k tomu někdy donutím. Na tu první ti dám javorový sirup, na tu druhou borůvkový. Nebo už jsem něco spáchal dneska v noci?"

"Vhodný okamžik jsi propásl minimálně o týden... ale jak by ses tvářil, kdybych řekla, že ano?"

"Nech toho vtipkování a koukej dojíst tu vafli. Další už čeká."

"Jsi sadistický netvor. A navíc zrůda."

"Zrůda ne," zaprotestoval jsem. "Tu nohu mi amputovali; narodil jsem se ještě s oběma. Můj imunitní systém odmítá jakýkoli transplantát, proto chodím o jedné. A to je taky jeden z důvodů, proč žiju tam, kde je nízká gravitace."

Gwen náhle zesmutněla. "Ty můj chudáčku! Já nemluvila o tvé noze. Panebože! Noha mi vůbec nevadí... jen si dám větší pozor, abych tě moc nehonila, když teď vím, co a jak."

"Omlouvám se za tu zdravotní vložku. Ale vraťme se k původnímu tématu. Co to mělo být s tou zrůdou?"

V okamžiku se jí zas vrátila dobrá nálada. "To bys měl vědět sám! Vytahals mě na všech důležitých místech k nepotřebě, takže o mne teď žádný normální chlap nezavádí, a teď si mě nechceš vzít. Pojďme zpátky do postele."

"Nejdřív dojme snídani a dokončíme rozhovor - copak se mnou nemáš žádné slitování? Neřekl jsem, že si tě nevezmu... a nevytahal jsem tě."

"To je ale hříšná lež! Podal bys mi to maslo, prosím? Jsi zrůda se vším všudy. Jak je dlouhý ten nádor, co k vytahávání ženských používáš? Pětadvacet centimetrů? Nebo víc? A kolik má v průměru? Kdybych si ho mohla prohlédnout předem, nikdy bych neriskovala intimní vztahy."

"Kecy! Nemá víc jak dvacet čísel! A ostatně jsem tě nevytahal, jen upravil na normální ženské rozměry. Měla bys vidět mého strejdu Jocka, to je chlapák. Dáš si ještě kávu?"

"Dám, díky. To víš, žeš mě vytahal, ne, že ne! Ehm... je ten tvůj strejda Jock opravdu ještě větší než ty? Aspoň na některých místech?"

"Mnohem větší."

"Hmmm... a kde bydlí?"

"Dojez tu vafli. Ještě pořád se chceš se mnou vrátit do postele? Nebo radši půjdem napsat strejdovi Jockovi?"

"A proč neudělat obojí? Ano, a ještě trochu slaniny, dík. Richarde, jsi dobrý kuchař. Nechej se vdát za strejdu Jocka; jsem jen zvědavá na své příští příbuzenstvo."

"Nechtěj po něm, aby ti ho ukázal, dokud s ním nemáš vážné úmysly... protože on má nějaké úmysly vždycky. Když mu bylo dvanáct, svedl manželku svého skautského vedoucího, utekl s ní a způsobil tak pěkný rozruch v jižní Iowě, protože ona se ho nechtěla vzdát. Takovéhle věci se ale braly vážně naposled před víc než sto lety, aspoň v jižní Iowě."

"Richarde, chceš mi snad namluvit, že strejdovi Jockovi je přes sto, a přesto je ještě plný mužných sil?"

"Je mu sto šestnáct a ještě obskakuje ženy, dcery, matky a dobytek svých kamarádů. A ještě se třemi ženskými žije na hromádce, přičemž jedna z nich - moje teta Cissy - ještě studuje střední školu."

"Richarde, někdy mám nezřetelný dojem, že nejsi vždy a všude stoprocentně pravdomluvný. Cítím v tobě lehký sklon k přehánění."

"Ženo, takhle se s nastávajícím manželem v žádném případě nemluví. Za tebou je terminál. Vyťukej tam Grinnell, Iowa; strejda Jock bydlí hned za městem. Mám mu zavolat? Když k němu budeš milá, možná ti tu svou chloubu ukáže. Platí?"

"Jen se mě snažíš vylákat z postele."

"Ještě jednu vafli?"

"Přestaň se mne pokoušet zkorumpovat. No, možná ještě půlku. Dáme si ji napůl?"

"Ne. Každý svou."

"Odstup, satane! Jsi špatný příklad, jaký jsem celý život potřebovala. Jakmile se vezmeme, zaručeně ztloustnu."

"To rád slyším. Nechtěl jsem to říkat nahlas, ale ty opravdu jsi kapku kostnatá. Máš ostré hrany a ještě bych se odřel. Mírné vypolštářování nemůže být na škodu."

Taktně pomlčím o tom, co řekla Gwen vzápětí. Bylo to barvitě, dokonce i originální, ale dámě do úst se ta replika (podle mého názoru) zrovna nehodí. Ostatně ani neodpovídá Gweninu ryzímu charakteru, takže se přes ni velkomyslně přeneseme.

Takže jsem odpověděl: "Máš pravdu, není to podstatné. Obdivuji tě pro tvou inteligenci a andělskou povahu. Pro tvou skvostnou duši. Tělesné záležitosti vynecháme."

Opět cítím, že musím cenzurovat následující repliku.

"No dobrá," souhlasil jsem. "Jestli chceš zrovna tohle, zalez zpátky do postele a oddej se hloubání o svém fyzicku. Já zatím vypnu ten opékač vafli."

O nějakou hodinu později jsem se zeptal: "Chceš svatbu v kostele?"

"Pcháá! Copak můžu jít před oltář v bílém? Richarde, jsi vůbec v nějaké církvi?"

"Ne."

"Já taky ne. A nemyslím si, že by tam některý z nás skutečně patřil."

"Souhlasím. Ale jak se chceš tedy vzít? Pokud vím, jiná cesta k manželství v Golden Rule nevede, alespoň podle Správcových regulí. Právnický vzato zde stav manželství neexistuje."

"Jenže spousta lidí se žení."

"Ale jak, drahá? Uvědomuji si, že se žení, ale pokud kvůli tomu nechodí do kostela, pak nechápu, jak to dokážou zařídit. To kvůli tomu jezdí do Lunar City? Nebo dolů na hroudu? Nebo jak to tedy dělají?"

"Tak, jak se jim zrovna zamane. Najmou si sál a uprostřed houfu hostů si svážou ruce kapesníky a pak uspořádají opulentní hostinu s hudbou... nebo to sfouknou doma v soukromí s několika málo přáteli. Nebo něco mezi. Záleží na tobě, Richarde, co si zvolíš."

"Ehm ehm, na mně ne. Na tobě. Já se prostě přizpůsobím. Co se mne týče, já jsem toho názoru, že je nejlepší držet ženskou trochu v nejistotě, co se jejího právního statusu týče. Drobet ji napínat, aby se snažila a byla hodná. Co ty na to? Hej! Nech toho!"

"Tak mě přestaň štvát. Jestli nezmlkneš, budeš na vlastní svatbě zpívat soprán!"

"Udělej to ještě jednou a žádná svatba nebude! Drahá, tak jakou svatbu vlastně chceš?"

"Richarde, já žádný obřad nepotřebuju. Nepotřebuju ani svědky. Jen bych ti ráda slíbila vše, co žena slíbit má."

"Jsi si jistá, Gwen? Neukvapuješ se trochu moc?" Ale co, sliby, které žena dává v posteli, nikdy příliš nezavazují.

"Já se neukvapuju. Rozhodla jsem se, že si tě vezmu, už víc než před rokem."

"Vážně? Tak to bych - počkat! Známe se ani ne rok. Setkali jsme se na výročním plese sídliště. Dvacátého července, to si zatraceně dobře pamatuju."

"Pravda."

"A jak mi to tedy vysvětlíš?"

"A co bych ti měla vysvětlovat, drahý? Prostě jsem se rozhodla se za tebe provdat ještě dřív, než jsme se setkali. Vadí ti to? Mně ne. A nikdy nevadilo."

"Hmmm. Měl bych se ti k pár věcem přiznat. Má minulost zahrnuje i epizody, s nimiž se příliš nechlubím. Ne že by byly přímo nečestné, ale jsou jaksi trochu stinnější, než by se slušelo. A taky jsem se nenarodil jako Ames."

"Richarde, budu hrdá, když mi budou lidi říkat paní Amesová. Ale můžu být i klidně paní Campbellová... Coline."

Chvilí jsem hlasitě mlčel. "Co ještě víš?"

Pevně a vážně se mi podívala do očí. "Všechno, co potřebuju. Plukovník Colin Campbell, známý u svých vojáků jako Zabiják Campbell... a stejně označovaný i ve vojenských telegramech. Bůh pro studenty na Akademii Percivala Lowella. Richarde nebo Coline, má nejstarší dcera byla jedním z nich."

"Jsem zatracen navěky."

"O tom pochybuji."

"A to je tedy důvod, proč ses rozhodla, že se za mne provdáš?"

"Ne, můj drahý mužičku. Tenhle důvod mi stačil před rokem. Ale od té doby jsem měla mnoho měsíců času, abych poznala lidskou bytost skrývající se za mýtem čítankového hrdiny. A... včera jsem tě nahnala do postele, ale to samozřejmě jako pádný důvod k manželství nestačí ani pro jednoho z nás. Chceš slyšet něco z mé poskvrněné minulosti? Řeknu ti to."

"Ne." Podíval jsem se jí do očí a vzal ji za ruce. "Gwendolyn, chci, aby ses stala mou ženou. Chceš si mne vzít za manžela?"

"Chci."

"Já, Colin Richard, беру si tebe, Gwendolyn, za svou zákonitou manželku a chci tě mít a chránit, milovat tě a pečovat o tebe, dokud se ty budeš ke mně chovat stejně."

"Já, Sadie Gwendolyn, si беру tebe, Richarde, za manžela a budu se o tebe starat, milovat tě a stát po tvém boku až do konce života."

"Páni! A je to."

"No. Ale teď mi dej pusu."

Poslechl jsem. "Kde jsi přišla k té Sadie?"

"Sadie Lipschitzová je mé příjmení. Nelíbilo se mi, a tak jsem si je změnila. Richarde, jediný způsob, jak dát našemu svazku oficiální ráz, je ho zveřejnit. To ho definitivně zpečetí. A já mám v úmyslu jej zpečetit, dokud jsi ještě celý naměkko."

"Dobře. Chceš ho zveřejnit teď hned?"

"Můžu použít tvůj terminál?"

"Náš terminál. Na to se snad nemusíš ptát."

"Náš terminál. Děkuji, drahý." Zvedla se, došla k terminálu, vyvolala seznam stanic a pak naťukala číslo Golden Rule Herald a požádala o redaktora společenské rubriky. "Pište si, prosím. Doktor Richard Ames a paní Gwendolyn Novaková s radostí oznamují, že tohoto dne vstoupili ve svazek manželský. Žádné dary ani květiny. Potvrďte příjem, prosím." Přerušila hovor. Bleskově zavolali zpět; zvedl jsem to já a informaci potvrdil.

Povzdychla si. "Richarde, strašně jsem na tebe pospíchala. Ale bylo to nutné. V tuto chvíli po mně nemůže nikdo chtít, abych proti tobě v čemkoli svědčila. Chci ti pomoci se vším, s čím jen budu moci. Proč jsi ho zabil, drahý? A jak?"

II

"Když dráždíš tygra, používej dlouhou hůl."

MAO CE - TUNG (1893 - 1976)

Zamyšleně jsem svou novomanželku pozoroval. "Jsi velice ohleduplná, má drahá, a já jsem ti vděčný, že proti mně nechceš svědčit. Ale nejsem si jist, zda ve zdejším právním řádu platí zákon, který jsi právě citovala."

"Ale to je všeobecné pravidlo, jímž se řídí každá justice, Richarde. Žena nesmí být nucena svědčit proti svému manželovi. To ví každý."

"Otázka zní: ví to taky Správce? Vždyť nás přece Společnost neustále ujišťuje, že se sídliště řídí pouze

jediným zákonem, Golden Rule , a tvrdí, že Správcova nařízení jsou pouhými praktickými aplikacemi tohoto zákona - jen dílčími opatřeními, která se v závislosti na podmínkách musí čas od času změnit, a to kdykoli, a dokonce se zpětnou platností, pokud to Správce uzná za nutné. Gwen, já ti nevím. Správcův zmocněnec se klidně může rozhodnout, že jsi korunním svědkem celé Společnosti."

"Nebudu! Nebudu!"

"Děkuji ti, láska má. Ale pojďme nejdřív probrat, k čemu by tvé svědectví bylo, kdybys náhodou stanula před soudem jako svědek v procesu - v jakém vlastně? Dobrá, předpokládejme, že mne obviní, že jsem, veden zlým úmyslem, způsobil smrt pana, ehm, pana X... pan X je ten cizí muž, který si včera přisedl k našemu stolu, když jsi odešla na toaletu. Co jsi vlastně viděla?"

"Richarde, viděla jsem, jak jsi jej zabil. Viděla jsem to!"

"Žalobce po tobě bude chtít podrobnější vyličení děje. Viděla jsi, jak přišel k našemu stolu?"

"Ne. Nevšimla jsem si jej, dokud jsem nevyšla ze záchodu a nezamířila ke stolu... a nezarazila se, protože na mé židli seděl někdo jiný."

"Dobrá. Tak se vrať o kus zpátky a přesně mi řekni, co jsi vlastně viděla."

"No, vylezla jsem ze dveří od toalety a zabočila doleva k našemu stolu. Seděl jsi zády ke mně, jak víš -"

"Není podstatné, co vím já; teď mluvíš o tom, co víš ty. Jak daleko jsi v té chvíli byla?"

"Ani nevím. Snad deset metrů. Můžu se tam vrátit a změřit to. Záleží na tom?"

"Pokud na tom bude někdy záležet, tak to si piš, že to půjdeš změřit. Viděla jsi mne tedy na deset metrů. Co jsem dělal? Stál jsem? Seděl? Pohyboval se?"

"Seděl jsi obrácen zády ke mně."

"Zády k tobě. Osvětlení za moc nestálo. Jak víš, že jsem to byl já?"

"Ale - Richarde, začínáš být pěkně protivný."

"Ano, protože žalobci obvykle bývají protivní. Jak jsi mne poznala?"

"Hm - prostě jsi to byl ty. Richarde, znám tvou hlavu zezadu stejně jako zepředu. Koneckonců, když jsi vstal a pohnul se, zahlédla jsem tvou tvář."

"To jsem udělal vzápětí? Vstal jsem?"

"Ne, ne. Zpozorovala jsem tě, jak sedíš u stolu - a pak jsem se zarazila, protože v mé židli, naproti tobě, seděl někdo jiný. Zůstala jsem stát a zírala jsem."

"Poznala jsi jej?"

"Ne. Domnívám se, že jsem ho nikdy neviděla."

"Popiš mi ho."

"Hm, to nedokážu, aspoň ne nijak podrobně."

"Malý? Velký? Starý? Vousatý? Barva pleti? Jak byl oblečen?"

"Před mýma očima nevstal, takže výšku nevím. Nebyl žádný mladík, ale stařec taky ne. Vousy myslím neměl."

"Knírek?"

"Nevím." (Ale já věděl. Žádný knírek a věk kolem třiceti.)

"Rasa?"

"Běloch. Světlá pleť, ale ne plavovlasý jako třeba Švéd. Richarde, nebyl čas, abych si všímala detailů. Ohrožoval tě nějakou zbraní a tys ho zastřelil a vyskočil jsi právě ve chvíli, kdy přicházel číšník - a já se stáhla a počkala, až personál toho chlapa odklidí."

"Kam ho odnesli?"

"Nejsem si jistá. Zašila jsem se na záchod a nechala jsem zatáhnout dveře. Klidně ho mohli odnést na pánský záchodek, který je jen přes chodbu. Ale na konci té chodby jsou ještě jedny dveře, s nápisem Pouze pro personál."

"Říkáš, že mě ohrožoval nějakou zbraní?"

"Ano. Pak jsi ho střelil a vyskočil na nohy a sebral tu zbraň a strčil si ji do kapsy zrovna v okamžiku, kdy se objevil ten číšník."

(Vida!) "Do které kapsy jsem si ji strčil?" "Nech mne chvíli přemýšlet. Musím si převrátit strany. Do levé. Levé vnější kapsy saka." "Co jsem na sobě měl včera večer?" "Večerní oblek, přišli jsme přímo z baletu. Bílý rolák, kaštanové sako, černé kalhoty."

"Gwen, protože jsi včera spala v mé ložnici, svlékl jsem se tady v obýváku a pověsil šaty do támhletoho šatníku s tím, že je později uklidím jinam. Mohla bys prosím otevřít ten šatník, najít sako, co jsem měl včera na sobě, a vyndat z něj tu zbraň, kterou jsem si tam včera strčil?"

"Ale -" Zmlkla a s vážnou tváří učinila, oč byla požádána.

Za okamžik se obrátila zpět ke mně. "Nic jiného v kapse nebylo." Podala mi peněženku neznámého. Vzal jsem si ji. "Tak tohle je ta zbraň, kterou mne ohrožoval." Zvedl jsem pravý ukazováček. "A toto je zbraň, kterou jsem jej zastřelil, když na mě namířil tu prkenici."

"Nerozumím."

"Má nejdražší, toto je důvod, proč kriminalisté zpravidla daleko více důvěřují hmatatelným důkazům než očitým svědkům. Jsi ideální svědek, inteligentní, upřímná, ochotně spolupracující a poctivá. Právě jsi vypověděla směr toho, co jsi viděla, co jsi myslela, že vidíš, čeho sis nevšimla, třebaže se to dělo přímo před tvýma očima, a toho, co do mezer zrakových vjemů doplnila tvá logicky pracující mysl. Ta směr je momentálně uložena v tvém mozku jako pevná, jednolitá a pravdivá vzpomínka, svědectví přímého, očitého svědka. Jenže tak se to vůbec nestalo."

"Ale, Richarde, já opravdu viděla -"

"Viděla jsi, že ten chuděra zemřel násilnou smrtí. Neviděla jsi, že by mne ohrožoval; neviděla jsi ani, že bych po něm střílel. Někdo třetí jej zastřelil šipkou, která mu vybuchla v těle. Jelikož seděl čelem k tobě a střela jej zasáhla do prsou, musela letět přímo kolem tebe. Nevšimla sis, že by poblíž tebe někdo stál?"

"Ne. Ach ano, chodili kolem mne číšníci a šatnář a vedoucí a hosté od stolů na záchod a zase zpátky. Ale nezaznamenala jsem nikoho nápadného - určitě ne nikoho, kdo by střílel z pistole. Co to bylo za pistoli?"

"Gwen, možná to vůbec nebyla pistole. Dobře zamaskovaná vražedná zbraň schopná střílet na krátkou vzdálenost šipky může vypadat jako kterýkoli jiný předmět, jen musí být v jednom rozměru aspoň patnáct centimetrů dlouhá. Mohla být maskovaná jako dámská kabelka. Fotoaparát. Divadelní kukátko. Nekonečně mnoho dalších, na první pohled zcela nevinných předmětů. Takhle se nedostaneme nikam. Já seděl k místu výstřelu zády a tys neviděla nic. Šipka přiletěla pravděpodobně z místa někde za tvými zády. Tak toho necháme a radši se podíváme, co byla zač ta oběť. Nebo aspoň za koho se vydávala." Vybral jsem z přihrádek prkenice vše, co se dalo, a nevynechal jsem ani dost špatně zamaskovanou "tajnou" kapsičku. Ta obsahovala certifikáty na zlato v hodnotě sedmnácti tisíc korun, vydané jednou curyšskou bankou. Pravděpodobně to byly peníze, za něž měl nenápadně zmizet ze sídliště.

Pak tu byl osobní průkaz typu, který Golden Rule vydá každému, kdo do něj dorazí. Nedokazuje to víc, než že dotyčný má nějakou tvář, tvrdí o sobě, že se tak a tak jmenuje, udal určitou národnost, věk, místo narození, atd. a uložil si u Společnosti zpáteční lístek nebo jeho ekvivalent v hotovosti, stejně jako zaplatil taxu za vzduch na devadesát dní dopředu. Ty poslední dvě věci jsou taky jediné, co Společnost opravdu zajímá.

Nevím jistě, zda by Společnost vyhodila do vzduchoprázdna člověka, který by sem nějak proklouzl a neměl ani zpáteční lístek, ani peníze na vzdušné. Možná by ho nechali, aby si pobyt nějak odpracoval.

Ale já bych na to osobně nespolehl. Polykat vakuum není zrovna lákavá vyhlídka.

Tahle průkazka Společnosti konstatovala, že její držitel byl Enrico Schultz, věk 32, občan Belize, narozen v Ciudad Castro, povoláním účetní. Na obrázku byl skutečně ten nešťastný trouba, který se nechal zabít, když na mne na veřejnosti vybalil tak ožehavou záležitost... Aspoň podvacáté jsem v duchu mamě přemítal, proč mi nezatelefonoval a nepožádal o schůzku v soukromí. Jako "doktor Ames" jsem uveden v telefonním seznamu... a kdyby se zmínil o Walkeru Evansovi, určitě bych jej neodmítl.

Ukázal jsem průkazku Gwen. "Je to ten chlapík?"

"Myslím, že ano. Nejsem si jistá."

"Já ano. Mluvil jsem s ním z očí do očí několik minut."

Nejpodivnější na Schultzově peněžence ale byly věci, které neobsahovala. Kromě švýcarských certifikátů v ní byla ještě osm set třicet jedna koruna a zmíněná průkazka.

Ale to bylo vše.

Žádné kreditkarty, žádný řidičský či pilotní průkaz, průkazka pojištěnce, členský průkaz nějakých odborů nebo profesního svazu, žádné další průkazy, klubové legitimace, nic. Mužské peněženky jsou jako dámská kabelka; shromažďují se v nich zbytečnosti - fotografie, výstřižky, účtenky z obchodů,

atakdále atakdale, takže čas od času potřebují generální úklid. Jenže i těm úklidům pokaždé tak tučet položek unikne. Můj přítel Schultz tam neměl nic.

Závěr zní: nijak zvlášť netoužil prozrazovat svou pravou totožnost. Z čehož vyplývá: někde v Golden Rule se nachází hromádka jeho pravých osobních dokladů... jiný osobní průkaz na jiné jméno, pas, téměř jistě vydaný jinde než v Belize, a jiné věci, které by mi prozradily poněkud více o jeho životě, pohybu a (snad i) motivech, proč přede mnou vyslovil jméno Walker Evans.

Půjde ty doklady nalézt?

Něco mne napadlo: těch sedmnáct tisíc korun ve zlatých certifikátech. Co jestli byla tahle drobná sumička určena ne na útěk ze sídliště, ale na podplacení mé maličkosti, abych zabil Tollivera? Pokud ano, pak by mě byl urazil. Raději jsem dál předpokládal, že mne chtěl přesvědčit poukazem na veřejný zájem takové vraždy.

"Chceš se se mnou rozvést?" ozvala se Gwen.

"Cože?"

"Vehnala jsem tě do toho zbytečně. Jednala jsem v dobrém úmyslu, opravdu! Ale nakonec se ukázalo, že jsem vlastně hloupá."

"Gwen, já se v životě neožením a nerozvedu v ten samý den. Nikdy. Jestli se mne chceš zbavit, udělej to až zítra. Ačkoliv si myslím, že bys mi měla dát férovou šanci a zkusit to se mnou aspoň měsíc. Nebo přinejmenším čtrnáct dní. A mně dovol učinit totéž. Až dosud bylo tvé jednání ve všech směrech shledáno uspokojivým. Pokud někdy začne být neuspokojivé, dám ti včas vědět. Platí?"

"Platí. Ačkoli tě možná utluču k smrti tvou vlastní sofistikou."

"Utlouct manžela k smrti je právem každé vdané ženy... dokud to nečiní na veřejnosti. Ale teď prosím zmlkni, drahá; mám starosti. Napadá tě nějaký smysluplný důvod, proč má být Tolliver zabit?"

"Ron Tolliver? Ne. Ale nenapadá mne ani žádný rozumný důvod, proč by měl zůstat naživu. Je to chrapoun."

"To je, o to nic. Kdyby nebyl jedním z podílníků Společnosti, už dávno by si musel vyzvednout zpáteční lístek a vypadnout. Ale já jsem neřekl Ron Tolliver. Řekl jsem jenom Tolliver."

"Myslíš, že je Tolliverů víc? Já doufám, že ne."

"Podíváme se." Odkráčel jsem k terminálu a vytáhl si seznam lidí pod písmenem T.

"Ronson H. Tolliver, Ronson Q. - to je jeho syn - a tady je jeho žena, Stella M. Tolliverová. A hele! Píšu tady: viz také Taliaferro."

"Tak se to původně psalo," přikývla Gwen. "Ale vyslovuje se taky Tolliver. Úplně stejně."

"Jsi si jistá?"

"Naprosto. Alespoň tomu tak je v jižních státech Unie dole na hroudě. Když se píšeš Tolliver, znamená to, že jsi nějaká fuj bílá chamrad', která neumí ani pravopis. Když se píšeš Taliaferro a taky to tak vyslovuješ, prozradíš tím na sebe, že jsi nějaký mizerný přistěhovalec, kterému sotva oschnul americký pas a který se stejně dřív jmenoval Lipschitz nebo nějak podobně podivně. Pravý aristokrat, který jezdí na obhlídku svých plantáží, bičuje černochoy a obskakuje vesničanky, tohle jméno zásadně píše dlouze a vyslovuje je krátce."

"Škoda, žeš mi to řekla."

"Proč, drahý?"

"Protože jsou v seznamu tři muži a jedna žena, kteří se píšu tím delším způsobem, Taliaferro. Ani jednoho z nich neznám. Nevím tedy, kterého mám zabít."

"A musíš jednoho z nich zabít?"

"Já nevím. Hmm, asi nastal čas, abych tě uvedl do obrazu. Tedy pokud hodláš v manželském svazku se mnou vydržet alespoň čtrnáct dní. Hodláš?"

"Ovšemže hodlám! Čtrnáct dní plus zbytek života! A ty jsi mužské šovinistické prase!"

"Ani mi nic jiného nezbyvá. Ve spolku šovinistických prasat jsem zaplatil členské příspěvky na padesát let dopředu."

"A navíc jsi protivný jak činže."

"Ty jsi taky roztomilá. Chceš zpátky do postele?"

"Nechci - dokud se nerozhodneš, koho se chystáš zabít."

"To může hodnou chvilku trvat." Podal jsem Gwen co nejpodrobnější a nejpřesnější popis svého seznámení s mužem, který si říkal Schultz, "A víc toho nevím. Zemřel dřív, než jsem se stačil dozvědět něco dalšího, a zanechal za sebou jen nekonečný počet otázek."

Obrátil jsem se zpět k terminálu, přepnul jej do textového editoru a vytvořil osnovu, jako bych se chystal napsat nějakou povídku nevalné literární hodnoty:

DOBRODRUŽSTVÍ ŠPATNĚ NAPSANÉHO JMÉNA

Otázky, které je nutno zodpovědět:

1. Tolliver nebo Taliaferro?
 2. Proč musí T. zemřít?
 3. Proč budou "všichni mrtví", pokud T. nezemře do nedělního poledne?
 4. Kdo byl muž, který se představil jako Schultz?
 5. Proč zrovna já mám být nástrojem k odstranění T.?
 6. Je ta vražda nezbytná?
 7. Kdo ze Společnosti pamětníků Walkera Evanse na mne poštal toho vylízance? A proč?
 8. Kdo zabil "Schultze"? A proč?
 9. Proč zasáhl personál restaurace a celou vraždu zatusoval?
 10. (Relativně nepodstatná) Proč odešla Gwen beze mne a proč se nastěhovala ke mně, místo aby šla domů, a jak se dostala dovnitř?
- "Vezmeme je popořadě?" zeptala se Gwen. "Číslo deset je jediné, na které dokážu odpovědět."
- "To jsem právě smetl ze stolu," opáčil jsem. "Co se těch prvních devíti týče, pokud alespoň na tři z nich nalezneme odpověď, patrně dokážu vydedukovat i ten zbytek." A psal jsem dál:

CO LZE PODNIKNOUIT

Když jsi v nebezpečí či nevíš si rady,
běhej, ječ a křič - všechno dohromady.

"Má to smysl psát?" zapochybovala Gwen.

"Samozřejmě! Zeptej se kteréhokoli zkušeného vojáka. A teď jednu otázku po druhé."

Otázka 1 - Zatelefonovat každému Taliaferrovi v seznamu. Zjistit, jak se dotyčný nechává vyslovovat. Vyloučit všechny, kdo užívají delší (neanglickou) výslovnost.

O. 2 - Na ty, co zbudou, vyhrabat v análech co největší množství informací. Začít v archívu Heraldů.

O. 3 - Během práce na o. 2 mít nastražené uši a slídit po všem, co se má dít v neděli v poledne.

O. 4 - Kdybys byl budoucí mrtvolou, která přijíždí do kosmického sídliště Golden Rule a chce zatajit svou skutečnou identitu, ale přesto hodlá mít svůj pas po ruce, kam bys ho schoval? Náповěda: Zjisti, kdy dotyčná mrtvola přicestovala do Golden Rule. Potom proveř hotely, skřínky, depozitní sejfy, přihrádky poste restante, atd.

O. 5 - odložit

O. 6 - odložit

O. 7 - Zatelefonovat všem členům tajné skupiny Walkera Evanse, u nichž to bude možné. Tahat z nich rozumy, až jeden z nich povolí. Poznámka: nějakému vrtákovi možná ujela huba, aniž si toho byl vědom.

O. 8 - Morris nebo vedoucí restaurace nebo šatnář nebo všichni tři vědí, kdo zabil Schultze. Jeden či více z nich čekali, že k tomu dojde. Bude tedy třeba najít slabiny každého z nich - alkohol, drogy, peníze, sex (v jakékoli fyziologické nebo patologické podobě) a - jak jste se jmenovali na hroudě, hoši? Není tam o vás nějaká zmínka? Najít slabé místo a udeřit na ně. Provést to se všemi třemi a pak se podívat, jak se jejich historky budou lišit. I ten nejobrněnější Achilles má nějakou tu patu - tak do ní.

O. 9 - Peníze (Vycházet z toho, že byly hnacím motivem činu, leda by se časem prokázal opak.)

(Námitka: Kolik mne to všechno bude stát? Mohu si dovolit za tím jít? Protiargument: Mohu si dovolit za

tím nejít?)

"O tom jsem už přemýšlela," ozvala se Gwen. "Když jsem do toho poprvé nahlédla, zdálo se mi, že jsi v pořádném maléru. Ale ty očividně nejsi. Proč se v tom musíš št'ourat, manželi můj?"

"Musím ho zabít."

"Cože? Ale vždyť ani nevíš, o kterého Tollivera kráčí! Nebo proč má zemřít. Pokud vůbec má."

"Ne, ne, ne! Ne Tollivera. Ačkoli se to možná vyvrbí tak, že ho bude nutné odstranit taky, Ale teď jde, drahá, o muže, který zabil Schultze. Musím jej najít a zneškodnit ho."

"Ach jo. Chápu, že by měl zemřít; je to vrah. Ale proč ho musíš popravit zrovna ty? Neznáš ani jednoho z nich - oběť ani vraha. Nic ti do toho není. Nemyslíš?"

"Bohužel mi něco do toho je. Schultz, nebo jak se jmenoval, byl hostem u mého stolu. Zabít mého hosta je neomluvitelná drzost, kterou si nemohu nechat líbit. Gwen, lásko moje, když si člověk nechá líbit hrubosti, začnou mu je ostatní dělat čím dál častěji. Naše příjemné a slušné sídliště by mohlo upadnout na roveň slumu, jako je El - pět, kde si lidi šlapou po hlavách, mluví sprostě a plivou na zem. Musím najít osla, který tohle spáchal, vysvětlit mu, čeho se dopustil, dát mu příležitost k omluvě a pak jej zabít."

III

"Člověk by měl odpouštět svým nepřátelům, ale až ve chvíli, kdy je budou věšet."

HEINRICH HEINE (1797 - 1856)

Má krásná novomanželka na mne vytřeštila oči. "Ty bys zabil člověka? Jenom proto, že je nevychovaný?"

"Viš snad o nějakém lepším důvodu? Přece bys nechtěla, abych toleroval hrubé chování?!"

"Ne, ale - dokážu pochopit zabití člověka za vraždu; nejsem proti hrdelnímu trestu jako takovému. Ale neměl bys potrestání přenechat proktorům a správě sídliště? Proč musíš brát zákon do vlastních rukou?"

"Gwen, já se sám v sobě nevyznám. Nehodlám nikoho trestat, ale jen vymýtit plevel... plus dosáhnout estetického zadostiučinění za tak prasácké chování. Ten neznámý vrah mohl klidně mít dokonale přesvědčivé důvody, proč Schultze zabít... ale vraždit před lidmi, kteří večeří, to je skoro stejně odporné jako manželská hádka na veřejnosti. A vrcholem celé nepřístojnosti je fakt, že ten osel zabil mého hosta... čímž se odplata stává mým právem a zároveň povinností."

"A navíc," pokračoval jsem v argumentaci, "vražda jako taková není jistě můj problém. Ale kdyby se o celý případ měli postarat proktoři a správa - znáš snad nějaké Správcovo nařízení, které by zakazovalo vraždit?"

"Cože? Richarde, nějaké přece existovat musí."

"O žádném jsem nikdy neslyšel. Asi by Správce mohl žalobu postavit jako porušení Golden Rule - "

"To si myslím!"

"Vážně? Nevím, kde bereš tu jistotu, co se ve Správcově hlavě vylíhne. Ale má drahá Gwen, zabíjení nemusí být nezbytně vraždění. A také často nebývá. Pokud by se Správce vůbec někdy tímto případem zabýval, mohl by klidně dojít k závěru, že to bylo zcela ospravedlnitelné zabití. Dotyčný se sice provinil proti dobrým mravům, ale ne proti hlavním morálním zásadám."

"Vlastně -" obrátil jsem se zpět k terminálu, "- možná že už Správce ten případ vyřešil; můžeme se podívat do Heraldů; třeba v něm najdeme nějakou zmínku." Pustil jsem znovu noviny, prošel si dnešní obsah a vybral společenskou rubriku.

První heslo, které se vynořilo na displeji, bylo "Svatba -Novaková - Ames", takže jsem zastavil posun,

zprávu zvětšil a nechal vytisknout. Vytisknuté oznámení jsem odtrhl a podal své novomanželce. "Pošli to vnoučatům, ať vidí, že babička už nežije v hříchu."

"Děkuji ti, drahý. Jsi tak pozorný. Alespoň prozatím."

"Kromě pozornosti k ženám umím i vařit." Přejel jsem dál na smuteční oznámení. Obvykle si je čtu jako první; občas mi některé z nich udělá radost na celý den.

Ale dnes tomu tak nebylo. Žádné známé jméno. A zvláště žádný Schultz ani neznámý cizinec. Žádná "smrt v oblíbené restauraci". Nic než běžný seznam cizích lidí, kteří zemřeli přirozenou cestou - jenom jeden při nehodě. Přepnul jsem tedy na všeobecné zprávy ze sídliště a nechal je celé projet.

Nic. Ano, jistě, byl tu nekonečný proud rutinních událostí, od příletu a odletu lodí až po (nejdůležitější událost vůbec) oznámení, že nejnovější přístavba sídliště, patra 130 - 140, právě začala rotovat, a pokud vše půjde podle plánu, budou přitažena a spojena s hlavním válcem Golden Rule šestého v osm nula nula.

Ale nebylo tu nic o žádném Schultzovi - o Tolliverovi, Taliaferrovi a neidentifikovatelné mrtvole ani nemluvě. Prohlédl jsem znovu obsah listu, vyvolal program předpokládaných událostí na příští neděli a zjistil, že jediné, co lze očekávat v neděli v poledne, je holovizní panelová diskuse s účastníky z Haagu, Tokia, Luna City, El - čtyři, Golden Rule, Tel Avivu a Agry na téma "Krise víry: moderní svět na rozcestí". Moderátory celé akce budou prezident Humanistické společnosti a dalajláma. Popřál jsem jim hodně štěstí.

"Takže máme až dosud houby s octem na kyselo. Gwen, neznáš nějaký zdvořilý způsob, jak se naprosto neznámých lidí zeptat na výslovnost jejich jména?"

"Zkusila bych to takhle, drahý. 'Phane Tolivele, tady Glolia Calhounová ze Savannah. Nemáte náhodou sestřenici, Stacey Maeovou, z Chahlstonu?' Když mi výslovnost svého jména opraví, omluvím se a přeruším spojení. Pokud ovšem akceptuje kratší výslovnost, ale prohlásí, že žádnou Stacey nezná, odvětim: Thoho jsem se obávala. Ona žákala Talley - phalo...' Ale mně bylo hned jasné, že je to špatně. A co dál, Richarde? Domluvit si rande, nebo ukončit hovor s tím, že to byl omyl?"

"Pokud možno domluvit si rande."

"Rande pro tebe? Nebo pro mne?"

"Pro tebe, a já pak půjdu s tebou. Nebo místo tebe. Ale nejdřív si musím koupit klobouk."

"Klobouk?"

"Jednu z těch komických krabic, co si dáváš na zploštělou část hlavy. Nebo by sis aspoň dávala, kdybys byla na hroudě."

"Já vím, co je to klobouk! Narodila jsem se na hroudě zrovna tak jako ty. Ale pochybuju, že by ho mimo Zemi někdo nosil. Kde bys ho ostatně chtěl sehnat?"

"Já nevím, drahá, ale povím ti, na co jej potřebuju. Až totiž uvidím dotyčného, smeknu klobouk a řeknu: 'Pane, nebo paní, prozradte mi prosím, proč si někdo přeje, abyste byli do neděle bradou vzhůru?'"

Gwen, to je věc, která mi dělá hlavu - jak zahájit takový rozhovor. Existují zavedené společenské způsoby, jak pronést jakýkoli dotaz či požadavek, od návrhu cizoložství mravně bezúhonné dámě až po nabídnutí úplatku. Ale jak mám zahájit hovor o něčem takovém?"

"A nemůžeš prostě říct: 'Nelekněte se, ale někdo se vás pokouší zabít?'"

"Ne, to není ono. Já nechci varovat toho ňoumu, že se ho někdo chystá odprásknout; já jen potřebuju zjistit proč. Až se to dozvím, třeba budu z celého srdce souhlasit, a tak si jen sednu a budu s potěšením přihlížet... anebo mne ta idea tak nadchne, že přání nedávno zesnulého pana Schultze skutečným jako službu lidstvu. Třeba mi ale budou důvody zmíněného pána natolik proti srsti, že nasadím všechny své síly i život v zájmu posvátné věci zabránit vrahovi v jeho díle. Je to dost nepravděpodobné, pokud by měl předpokládaným terčem být Ron Tolliver, ale v tuto chvíli je ještě předčasné volit si stranu, na níž hodlám stát; nejdřív musím zjistit, o co kráčí. Gwen, lásko moje, pokud je člověk zabiják, nikdy by neměl nejdřív zabít a pak klást otázky. Takový postup budí rozmrzelost v okolí."

Otočil jsem se zpět k terminálu a chvíli na něj zíral, aniž bych se dotkl kláves. "Gwen, ještě než začneme s místnímihovory, měl bych asi ještě investovat do šesti telefonátů s časovým posunem a zkusit se zkontaktovat se všemi přáteli Walkera Evanse. To, že Schultz řekl tohle jméno, je základním klíčem k celé záhadě. Jeden z těch šesti mu je musel říct... a měl by tedy vědět, co to Schultz vyváděl."

"S časovým posunem? To jsou tak daleko?"

"Nevím. Někdo bude pravděpodobně na Marsu, dva další v Asteroidovém pásu. Jeden dva můžou být i na hroudě, ale nejspíš, tak jako já, pod falešnými jmény. Gwen, ten debakl, který mě přiměl pověsit veselé vojenské řemeslo na hřebík a ze mne a šesti mých spolubojovníků udělal bratrstvo spiklenců... ten vypadal moc ošklivě, když se provalil. Nedivím se, že reportéři a lidi z médií, kteří u celé akce nestáli od samého začátku, nechápali, proč k ní došlo, a rozmázli ji jako skandál. Mohu tě však zcela upřímně ujistit, že to, co jsme učinili, bylo v daném kontextu - času, místa a okolností - zcela morálně ospravedlnitelné. Mohl bych - Ale to je jedno, drahá, ber to prostě tak, že se všichni mí bratři skrývají. Vystopovat je bude dost dlouhá a únavná práce."

"Ale ty chceš mluvit jen s jedním z nich, ne? S tím, který znal Schultze."

"Ano, ale nevím, který z nich to je."

"Richarde, a nebylo by jednodušší jít zpět po Schultzových stopách a dotyčného najít než hledat šest lidí, kteří se pod falešnými jmény schovávají po celé Sluneční soustavě, nebo dokonce i mimo ni?"

Zarazil jsem se a zapřemítal. "Možná ano. Ale jak mám jít po Schultzových stopách? Máš nějaký nápad, lásko moje?"

"Nemám. Ale pamatuju se, že když jsem přijela sem do Golden Rule, vytáhli ze mne v přístavišti nejen bydliště - které si hned ověřili v pase, ale i místo, odkud jsem právě přiletěla, a i to si kontrolovali podle viz a razítek. A nestačila jim odpověď, že jsem přiletěla z Luna City - odtamtud přilétá skoro každý - ale i jak jsem se tam dostala. Tebe se na to neptali?"

"Ne. Ale já měl pas Svobodného státu Luna, který tvrdil, že jsem se narodil na Měsíci."

"Já myslela, že ses narodil na Zemi."

"Gwen, Colin Campbell se narodil na hroudě. Richard Ames spatřil poprvé světlo světa v Hong Kong Luna. Alespoň v tom pase se to tak píše."

"Ach."

"Ale asi máš pravdu v tom, že bych mohl zkusit vypátrat Schultzovy pohyby, ještě než začnu hledat těch šest. Kdybych věděl, že se Schultz v životě nevzdálil od Země dál než na setinu parseku, mohl bych se nejdřív porozhlédnout tady - na hroudě, na Luně a po sídlištích obíhajících kolem Země nebo Měsíce, a Mars nebo dokonce Pás bych nechal stranou."

"Richarde? A co kdyby bylo smyslem té - Ne, to je hloupost."

"Co je hloupost, drahá? Pověz mi to."

"No, řekněme, že ta akce - ať už je to cokoli, třeba spiknutí - není namířena proti Ronu Tolliverovi ani jinému Tolliverovi, ale proti tobě a tvým šesti přátelům, lidem Walkera Evanse. Nemohli by tě třeba lidé, kteří ji naplánovali, chtít přimět, abys začal zoufale shánět své přátele, a přivedl je tak na stopu celé skupiny? Nemůže to být nějaká vendeta? Nemohla ta dávná událost vzbudit něčí touhu po pomstě vám sedmi?"

Hluboko v útrokách mne zamrazilo. "Ano, k tomu by dojít mohlo. Ale nemyslím, že by to byl právě tento případ. Těžko by se dalo totiž zdůvodnit, proč zemřel Schultz."

"Říkala jsem, že je to hloupost."

"Moment. Zemřel Schultz vůbec?"

"Ale vždyť jsme to viděli oba, Richarde."

"Opravdu? Myslel jsem si, že to vidím. Ale mohlo to klidně být zinscenované. Scéna, jíž jsem byl svědkem, vypadala jako smrt po zásahu výbušnou šípkou. Jenomže - na věrohodné ztvárnění takového výjevu stačí dvě jednoduchá zařízení. Jedno udělá na košili drobnou tmavou skvrnku. To druhé je malý gumový balónek, který má falešná oběť schovaný v ústech. V okamžiku, kdy jej prokousne, začne jí z úst téci krev. Zbytek už stačí jenom zahrát... včetně podivného chování Morrisa a ostatních zaměstnanců. Mrtvola musí rychle zmizet... nejlépe za dveře s nápisem Pouze pro personál... kde dostane čistou košili a pak ji vypustí služebním vchodem."

"Myslíš, že to celé proběhlo takto?"

"Hm - ne, krucinál! Nemyslím! Gwen, viděl jsem už hodně umírajících. Tohohle jsem měl náhodou před sebou tak blízko, jak mám teď tebe. Nedomnívám se, že by to hrál; podle mne umíral doopravdy." Měl jsem vztek sám na sebe. Copak bych se mohl v něčem tak zásadním zmýlit?"

Ovšemže bych mohl! Nejsem žádný supergénus, obdařený parapsychologickými schopnostmi. Coby očitý svědek se mohu mýlit zrovna tak snadno jako Gwen.

Povzdechl jsem si. "Gwen, já prostě nevím. Jevilo se mi to jako smrt po zásahu výbušnou šipkou... ale pokud chtěl tenhle výjev někdo sehrát a dobře se na to připravil, pak to samozřejmě muselo vypadat věrohodně. Plánované divadýlko samozřejmě počítá s rychlým zahlazením stop. To také vysvětluje chování personálu." Seděl jsem tam a držel se za hlavu. "Děvenko, já už si nejsem jistý vůbec ničím. Nesnaží se někdo, aby mi samým přemýšlením nad jeho záhadami pukla hlava?"

Vzala mou otázku jako řečnickou, kterou také byla - aspoň tedy doufám, že k jejímu naplnění nikdy nedojde.

"Co tedy budeme dělat?"

"Hmmm... zkusíme zjistit něco o Schultzovi. A nelámej si hlavu s dalším krokem, dokud nezvládneme tenhle."

"Jak jej budeme zvládat?"

"Podplácením, lásko moje. Lhaním a penězi. Začneme štedře rozhazovat lži a velmi střídme peníze.

Pokud ovšem nejsi velice, velice zámožná. Nikdy mne nenapadlo se tě na to před svatbou zeptat."

"Zámožná? Já?" Gwen vytřeštila oči. "Ale, Richarde, pro peníze jsem si přece vzala já tebe."

"Vážně? Milostivá paní, byla jste podvedena. Nechcete se poradit s advokátem?"

"Snad radši ne. Tak tomuhle se tedy říká pohlavní zneužití ze zákona?"

"Ne, pod tímhle pojmem bych si představoval spíš vrhnout se po hlavě do zneužívání zákonů... ale nemyslím si, že by to bylo proti zdejším regulím." Obrátil jsem se zpět k terminálu. "Chceš zavolat tomu právníkovi? Nebo budeme raději pátrat po Schultzovi?"

"Uf... Richarde, to jsou ale divné líbáňky. Pojdme zpátky do postele."

"Postel může počkat. Já se zkusím porozhlédnout po Schultzovi a ty si zatím můžeš dát další vafli."

Vyťukal jsem opět seznam stanic a zadal heslo Schultz.

Nalezl jsem devatenáct Schultzů, ale žádného Enrica. Stal se ale zázrak. Objevil jsem Hendrika Schultze, požádal jsem tedy o detaily. Záhy jsem je měl:

"Reverend doktor Hendrik Hudson Schultz, B.S., M.A., D.D., D.H.L., K.G.B., bývalý velmistr Královské astrologické společnosti. Horoskopy na vědecké bázi za mírné ceny. Slavnostní oddávání. Rodinné poradenství. Eklektická a holistická terapie. Investiční poradenství. Nepřetržitý příjem sázek téměř na cokoli. Petticoat Lane, patro devadesát pět, hned vedle Madame Pompadour." U toho byla jeho holopodobizna, která se usmívala a stále dokola opakovala slogan: "Jsem otec Schultz, váš přítel v nouzi... Žádný problém pro mne není příliš velký ani tak malý, abych se jím odmítl zabývat. Veškerá péče zaručena."

Jaká péče zaručena? Hendrik Schultz vypadal tak trochu jako bezvousý Santa Klaus a ani trochu se nepodobal mému příteli Enricovi, takže jsem jej vypnul - poněkud zdráhavě, neboť jsem k reverendu doktorovi pocítil jisté sympatie. "Gwen, není v adresáři, aspoň ne pod tímhle jménem. Znamená to, že nikdy v seznamu nebyl? Nebo z něj byl vymazán teprve včera večer, ještě než jeho tělo stačilo vychladnout?"

"Čekáš, že ti odpovím? Nebo jenom přemýšlíš nahlas?"

"Ani jedno, ani druhé. Naši další štací bude přístav, co ty na to?" Projel jsem si seznam a zavolal imigrační kancelář v přístavu. "Tady doktor Richard Ames. Snažím se najít obyvatele jménem Enrico Schultz. Můžete mi dát jeho adresu?"

"Proč se nepodíváte do seznamu?" Úřednice mluvila jako moje třídní učitelka ze střední školy - což u mne není právě lichotka.

"V seznamu není. Je to turista, nikoli stálý obyvatel. Chci jen jeho adresu v Golden Rule. Hotel, penzión, cokoli."

"Ale, ale! Vy víte moc dobře, že osobní informace nepodáváme, dokonce ani takovéto. Jestli není v seznamu, pak zaplatil na dřevo, aby ho tam nezapsali. Respektujte druhé, doktore, sice jiní nebudou respektovat vás." Vypnula hovor.

"Kde se zeptáme teď?" zajímala se Gwen.

"Na stejném místě a u stejného úředního šimla - ale osobně a v hotovosti. Terminály jsou šikovná věc,

Gwen... ale ne na úplatky menší než sto tisíc. Pro drobné všimné je osobní kontakt mnohem vhodnější. Půjdeš se mnou?"

"To si myslíš, že tu zůstanu? V náš svatební den? Jen si zkus mě tu nechat, bídáku!"

"Snad si tedy vezmeš něco na sebe?"

"Stydíš se za to, jak vypadám?"

"Vůbec ne. Jdeme."

"Dostals mě. Jenom vteřinku, než najdu střevíce. Vadilo by ti moc, kdybychom se cestou stavili u mne? Včera na baletu jsem si připadala hrozně šik, ale na denní nošení po veřejných chodbách je má róba příliš elegantní. Chce to změnu."

"Stačí jen naznačit, madam. Ale tím jsme se dostali k dalšímu bodu, který je nutno osvětlit. Hodláš se sem nastěhovat?"

"A budeš mě tu chtít?"

"Gwen, vím z vlastní zkušenosti, že manželství dokáže leckdy vydržet i oddělené postele, ale téměř nikdy nevydrží oddělené adresy."

"To nebyla tak docela odpověď na mou otázku."

"Takže ti to došlo. Gwen, já mám jeden ošklivý zlozvyk, který dělá soužití se mnou dost obtížným. Já totiž píšu."

Zatvářila se udiveně. "To už jsi povídal. Ale proč říkáš psaní ošklivý zlozvyk?"

"Uh... Gwen, lásko moje, nechci se za své psaní omlouvat... stejně jako se neomlouvám za chybějící nohu... ale abych pravdu řekl, ony ty dvě věci spolu souvisí. Když už jsem nemohl pracovat v armádě, musel jsem si najít jinou obživu. Nic jiného jsem neuměl a navíc jsem byl tak trochu pod dohledem. Víš, psaní je legální způsob, jak se vyhýbat poctivé práci, aniž by se člověk musel uchýlit k lupičství - ke kterému po pravdě řečeno nemám ani vlohy, ani výcvik. Jenže psaní mění člověka ve zvíře. Je to profese tak osamělá jako masturbace. Když vyrušíš spisovatele uprostřed tvoření, pravděpodobně se na tebe vrhne a zahryzne se ti do masa... a přitom si to ani neuvědomí. To vše spisovatelův životní partner dřív nebo později zjistí - ke své hrůze. A navíc - poslouchej mne pozorně, Gwen! - není způsob, jak spisovatele zkrotit a zcivilizovat, o naprostém vyléčení už vůbec nemluvě. V domácnostech, kde žije spisovatel a s ním ještě někdo jiný, je jedinou vědě známou metodou, jak přežít ve zdraví, zavřít pacienta na izolaci, kde může v soukromí protrpět akutní záchvaty choroby a kam se mu jídlo strká dlouhou železnou tyčí. Protože když pacienta v takové chvíli vyrušíš, může propuknout v pláč nebo propadnout zuřivému šílenství. Nebo tě třeba nebude vůbec vnímat... a pokud s ním zatřešeš, abys ho probudila k životu, zakousne se ti do ruky a procvakne jí až na kost."

Usmál jsem se svým nejmilejším úsměvem. "Neboj se, drahá. V současnosti na žádném příběhu nepracuju a tvůrčímu úsilí se hodlám vyhýbat do té chvíle, než si zařídím izolační celu. Tenhle byt na to není dost velký a tvůj taky ne. Mmmm... možná by bylo šikovnější se o to postarat, ještě než vyrazíme do přístavu. Zavolám do Správcovy kanceláře a poptám se, jestli jsou k mání větší byty. Budem taky potřebovat dva terminály."

"Proč dva, drahý? Já terminál moc nepoužívám."

"Bude se ti hodit. Když na tomhle píšu, nemůže být používán k ničemu jinému - žádné noviny, žádná pošta, žádné nákupy, programy, osobní hovory, nic. Věř mi, drahá - trpím touhle chorobou už celá léta a vím, jak to probíhá. Pořídíme si malý pokojík s terminálem, ty mě tam zamkneš a zapečetíš dveře a bude to, jako když normální, spořádaný manžel ráno odejde do kanceláře a dělá tam to, co se v kancelářích obvykle dělává - i když jsem se nikdy nedozvěděl, co to vlastně dělává, a taky mne to nijak zvlášť nezajímalo."

"Ano, drahý... Richarde, píšeš rád?"

"Nikdo nepíše rád."

"Taky už mě to napadlo. V tom případě jsem nucena přiznat, že jsem nemluvila tak úplně pravdu, když jsem řekla, že jsem si tě vzala pro peníze."

"A já jsem ti tak úplně nevěřil. Jsme si kvít."

"Ano, drahý. Opravdu si mohu dovolit vydržovat si tě jako mazlíčka. Pravda, jachty ti asi kupovat nebudu, ale můžeme žít v rozumném pohodlí zde v Golden Rule - které ve Sluneční soustavě nepatří

zrovna k nejlavnějším. Nemusíš psát."

Ustal jsem v hovoru, abych ji políbil, důkladně a uvážlivě. "Jsem rád, že jsem si tě vzal. Ale stejně musím psát."

"Ale vždyť tě psaní nebaví a peníze nepotřebujeme. Opravdu jich máme dost!"

"Díky, lásko má. Ale ještě jsem ti nevysvětlil tu druhou stinnou stránku spisovatelského povolání.

Spisování se totiž nedá zastavit. Spisovatelé píšou ještě dlouho poté, co si vydělají na zbytek života... protože jim působí menší bolest psát než nepsat."

"Nerozumím."

"Já tomu taky nerozuměl, když jsem učinil první osudový krok - byla to tenkrát krátká povídka, a já si skutečně myslel, že můžu kdykoli přestat. Ale nevádí, drahá. Během následujících deseti let porozumíš. Až budu fňukat, jen mě prosím tě ignoruj. Nic to neznamená - to jsem jen zfetovaný svou profesí."

"Richarde, nepomohla by ti psychoanalýza?"

"Tu nemůžu riskovat. Znal jsem kdysi spisovatele, který to zkusil. Doktor ho z psaní vyléčil, o to nic. Ale potřeba psát mu zůstala. Když jsem jej viděl naposled, choulil se v rohu a třásl se. To byl ten lepší stav. Při pouhém pohledu na textový editor dostával záchvat."

"Ehm... nepřeháníš trochu?"

"Ale Gwen, co tě to napadá! Můžu tě k němu zavést. Ukážu ti jeho náhrobní kámen. Ale na tom teď nesejde, drahá; jdu zavolat do Správcovy ubytovací kanceláře." Obrátil jsem se k terminálu –

- zrovna v okamžiku, kdy se ten zatracený krám rozzářil jako vánoční stromeček a poplašný zvonek se rozdrnčel. Zapnul jsem komunikační kanál. "Tady Ames! Hoří sídliště?"

Má slova ani nedozněla a přes displej už proudil dlouhý text. Tiskárna se spustila, aniž jsem jí k tomu dal pokyn - což vůbec nemám rád.

"Oficiální sdělení pro doktora Richarda Amese: Správa sídliště shledala, že kóje, kterou obýváte pod označením 715301, lokalizace 65 - 15 - 0.4, je velmi naléhavě zapotřebí. Žádáme vás, abyste ji ihned vyklidil. Přebývajícím nájemným bude převedeno na váš účet spolu s prémie padesáti korun jako náhradou za nepříjemnosti, které by vám v této souvislosti mohly vyvstat. Příkaz podepsal Arthur Middlegaff, zmocněnec Správce pro ubytování. Příjemný den!"

IV

"Nepřestávám pracovat z téhož důvodu, z jakého slepice nepřestává klást vejce."
H. L. MENCKEN (1880 - 1956)

Vytřeštil jsem oči. "Oj, panenko sedmibolestná! Celých padesát korun! Gwen! Ted' si mě konečně můžeš vzít pro peníze!"

"Jsi v pořádku, drahý? Jenom za tu láhev vína jsi včera zaplatil víc. Je to urážlivé a navíc mám dojem, že tu něco smrdí."

"Ovšemže smrdí, drahá. Účelem téhle operace je mne pořádně naštvat a navíc mi způsobit spoustu mrzutostí se stěhováním. Takže to neudělám."

"Nebudeš se stěhovat?"

"Ne, to ne. Vystěhuju se hned. Existuje celá řada způsobů, jak bojovat proti zdejší radnici, ale tvrdošíjné lpění na svém bytě mezi ně nepatří. Alespoň dokud mi Správcův zmocněnec může kdykoli odpojit vodu, ventilaci, proud a sanitární služby. Ne, drahá, chtějí mě prostě naštvat tak, abych pozbyl soudnost a vyhrožoval věcmi, které nemůžu splnit."

Usmál jsem se na svou vyvolenou. "Takže se nerozčilím a klidně se vystěhuju, hodný jako beránek... a ten příšerný vztek, který ve mně v hloubi bublá, si schovám někde v koutku do chvíle, kdy se mi bude k něčemu hodit. Navíc se tím na věci nic nemění, protože jsem stejně chtěl požádat o větší kóji - přinejmenším o jeden pokoj - pro nás oba. Takže přece jen zavolám panu Middlegaffovi."

Pustil jsem si opět seznam; číslo ubytovací kanceláře nepatří mezi ta, jež si pamatuji z paměti. Našel jsem je a stiskl tlačítko "vykonej".

Vzápětí mi na obrazovce naběhla zpráva "TERMINÁL MIMO PROVOZ".

Zíral jsem na to sdělení a počítal v sanskrtu do deseti. Ctěný pan Middlegaff nebo Správce sám nebo někdo ještě jiný se mi usilovně snaží dostat na kobytku. Nesmím tedy za žádnou cenu připustit, aby se jim to povedlo. Musím přemýšlet klidně, utišit rozbouřené myšlenky jako fakír ležící na hřebících. Ale představa, jak si smažím k obědu gonády pachatele - jakmile se dozvím jeho jméno - mi rozhodně ublížit nemůže. Dám si je se sójovou omáčkou? Nebo jen na česnekovém másle a špetce soli?

Přemítání o kulinářských záležitostech mne trochu uklidnilo. Nijak zvlášť jsem proto nebyl překvapen a rozladěn, když se informace "TERMINÁL MIMO PROVOZ" změnila na "POSKYTOVÁNÍ PROUDU A NA NĚM ZÁVISLÝCH SLUŽEB BUDE UKONČENO VE 13.00". Vzápětí na displej naběhly velké číslice hodin, ukazující 12.31, a zatímco jsem si je chvíli prohlížel, změnily se na 12.32. Richarde, co to proboha dělají?"

"Řekl bych, že se mne ještě pořád snaží vyprovokovat. Ale to jim nedopřeju. Místo toho těch dvacet osm minut - ne, dvacet sedm - strávíme tím, že budem uklízet harampádí, které jsem tu za pět let pobytu nashromáždil."

"Rozkaz, pane. Co mám dělat?"

"Tomu říkám přístup! Táhletu malou šatní skříň a velkou vzadu v ložnici - všechno vyházej na postel. V té velké skříni je na polici velikánský vak. Nacpi do něj, co můžeš. Nijak to netříd'. Pak vem ten župan, cos měla na sobě, a udělej z něj ranec, do nějž nacpeš zbytek věcí, které se nevejdou do vaku. Můžeš ho pak převázat páskem."

"A toaletní potřeby?"

"Ach, ano. Většinou jsou v igelitce ve špižárně - jen ty ostatní naházej taky do igelitky a tu nacpi do toho rance. Zlato, bude z tebe báječná manželka."

"To bych prosila. Mám dlouholetou praxi, drahý - ze vdov jsou vždycky nejlepší ženy. Chceš si poslechnout něco o mých manželech?"

"Ano, ale ne teď. Schovej si to na nějaký dlouhý večer, až tě bude bolet hlava a já budu utahaný jak pes." Když jsem takto hodil devadesát procent balení na krk Gwen, šel jsem se vypořádat s tou nejhorší desetinou: mými pracovními záznamy a archívy.

Spisovatelé jsou povětšinou jako křečci, zatímco vojáci se zas naučili žít a stěhovat se nalehko - opět povětšinou. Ten rozpor by asi ve mně časem vyvolal rozštěpení osobnosti, kdyby nebylo druhého nejbáječnějšího vynálezu, jaký kdo mohl spisovatelům hned po gumě na konci tužky nadělit: elektronických databází.

Používám megadisky Sony; každý pojme půl miliónu slov a je dva centimetry široký a tři milimetry silný. Informace je tam naskládána tak hustě, že si to ani nelze představit. Sedl jsem si k terminálu, odepnul protézu (nebo dřevěnou nohu, jestli se vám to líbí víc) a otevřel víčko na jejím horním konci. Pak jsem vyjmul všechny paměťové disky, naskládal je do dutého válce tvořeného "holenní kostí" mé protézy zavřel ji a upevnil opět na místo.

Veškerá data, nezbytná pro výkon své profese jsem tedy měl v suchu: smlouvy, obchodní korespondenci, kopie svých děl, všeobecnou korespondenci, adresy, poznámky pro dosud nenapsané povídky, daňové záznamy, atakdale až do omrzení. Před epochou elektronických záznamů by můj archiv - dvacet miliónů slov cenných informací - obnášel dobrou tunu a půl papíru, uzavřenou ve stejném množství oceli a zabírající několik krychlových metrů prostoru. Nyní však nevážil víc než pár gramů a zabíral prostor ne větší než můj prostředníček.

Navíc byl bezpečně uložen v mé "holení" a tak zabezpečen před krádeží, ztrátou či poškozením. Vždyť kdo by kradl nějakou protézu? A jak může mrzák někde zapomenout nohu, byť umělou? Pravda, může si ji sice na noc odepnout, ale noha je také první, po čem ráno sáhne.

Dokonce i velmi nevybíravý lupič si protézy ani nevšimne. V mém případě spousta lidí vůbec neví, že nějakou mám. Jen jednou jsem se bez ní musel delší dobu obejít: jeden můj společník (nikoli přítel) mi ji sebral a zavřel mne přes noc na záchodě - měli jsme totiž rozdílné názory na jistou obchodní záležitost. Podařilo se mi však utéct, skákaje po jedné. Pak jsem mu učesal vlasy pohrabáčem od krbu a vzal si nohu, nějaké papíry a svou svobodu. Spisovatelské řemeslo, byť na první pohled klidné, má i své dynamické chvíle.

Časomíra na terminálu ukazovala 12.54 a my byli téměř hotovi. Knih jsem měl jen pár - opravdových vázaných knih, tištěných na papíře - protože většinu informací jsem získával přes terminál. Ty Gwen nacpala do uzlíku z mého županu. "Co dál?" dožadovala se.

"Já myslím, že to je všechno. Ještě byt rychle zkontroluji a všechno, na co jsme zapomněli, vyházíme na chodbu. Pak můžeme přemýšlet, co budeme dělat, až nám vypnou osvětlení."

"A co ta bonsai?" Gwen si prohlížela můj trpasličí javor na kameni, nějakých osmdesát let starý a pouhých třicet devět centimetrů vysoký.

"Nemáme kam ho zabalit, drahá. Navíc vyžaduje několikrát denně zalévat. Necháme toho chcípáčka příštímu nájemníkovi."

"Ani náhodou, šéfe. Poneseš ho do mé kóje v ruce a já za tebou povleču zbytek zavazadel."

(Chystal jsem se právě dodat, že mi ten "chcípáček" nikdy k srdci příliš nepřiřostl.) "My jdeme do tvé kóje?"

"A kam jinam, drahý? Pochopitelně potřebujeme větší životní prostor, ale momentálně můžeme být vděční za střechu nad hlavou. Vypadá to, že bude sněžit, až zajde slunce."

"No vážně, přijde vánice! Gwen, připomeň mi, že se ti mám vyznat ze své radosti nad tím, že mne napadlo se s tebou oženit."

"Tebe to nenapadlo; na takové věci muži nikdy nemyslí."

"Vážně?"

"Vážně. Ale v každém případě ti to připomenu."

"Připomeň. Jsem rád, že to tedy napadlo aspoň tebe. Jsem rád, že sis mě vzala. Slibuješ mi, že ze mne nebudeš dělat chcípáčka?"

Nestačila odpovědět, protože světla zablikala a najednou jsme měli plné ruce práce; Gwen vynášela zavazadla a já se horečnatě naposled rozhlížel po svém příbytku. Světla zablikala znovu. Popadl jsem hůl a vyrazil ven právě včas, než se stáhly dveře, "Fuj!"

"Odpočiň si, šéfe. Zhluboka se nadechni, počítej do deseti a pak pomalu vydechuj." Gwen mne poplácala po zádech.

"Měli jsme jet na svatební cestu k Niagarským vodopádům. Já jsem ti to říkal."

"Ano, Richarde. Popadni ten stromeček. Při téhle gravitaci unesu vak i uzel, v každé ruce jeden. Půjdeme pásmem beztlíže?"

"Ano, ale ponesu vak a bonsai. Hůl můžu připnout k tomu vaku."

"Prosím tě, nebuď ješitný samec, Richarde. Aspoň ne teď, když máme tolik práce."

"Ješitný samec je urážka, Gwen. Řekni to ještě jednou a dám ti pár pohlavků; řekni to potřetí a spráskám tě touhle holí. Až budu chtít být ješitný samec, tak si řeknu."

"Ano, pane. Já jsem kráska a ty to svalnaté zvíře. Vem si ten stromeček, prosím."

Nakonec jsme se dohodli na kompromisu. Já nesl vak a druhou rukou jsem se opíral o hůl, Gwen vzala ranec a bonsai. Tím ovšem neměla vyrovnanou váhu a musela si náklad často přehazovat. Byl jsem nucen si přiznat, že Gwenin původní požadavek byl rozumnější, a při stále klesajícím gé by jí váha zavazadel příliš nevadila. Připadal jsem si jako hlupák a trochu jsem se styděl... ale každý mrzák má často pokušení předvést, zejména své ženě, že dokáže zastat vše, co zastane zdravý. Je to hloupé pokušení, protože každý stejně na první pohled vidí, že to zastat nemůže. Nepodléhám tomu pokušení často, ale tentokrát jsem bohužel neodolal.

Jakmile jsme se octli v ose, kolem níž rotoval válec sídliště, mohli jsme volně plout ve stavu beztlíže a kolem nás se pohupovala naše zavazadla, zatímco Gwen oběma rukama chránila bonsai. Když jsme dorazili k jejímu domovskému patru, popadla obě zavazadla a já se s ní tentokrát nehádal. Cesta netrvala ani půl hodiny. Mohl jsem objednat přepravní klec - ale to bychom ještě stáli před mým bývalým příbytkem a čekali na ni. "Zařízení, které šetří práci" zhusta není k sehnání.

Gwen složila své břímě a promluvila na dveře.

Neotevřely se. Namísto toho opáčily: "Paní Novaková, zavolejte prosím ihned Správcovu ubytovací kancelář. Nejbližší veřejný terminál je na patře sto pět, výseč sto třicet pět stupňů, zrychlení nula celá šest zemského, hned vedle osobního transportního systému. Terminál vám umožní bezplatný hovor jako gesto dobré vůle Golden Rule."

Nemohu tvrdit, že bych byl nějak zvlášť překvapen, ale připouštím, že jsem pocítil strašlivý smutek. Být bez domova je něco jako mít hlad. Možná ještě horší.

Gwen se chovala, jako by nepříjemnou zprávu vůbec neslyšela. Jen mi řekla: "Sedni si tady na ten vak, Richarde, a nic si z toho nedělej. Za chvíli to bude."

Otevřela kabelku, zalovila v ní a vytáhla pilníček na nehty a kousek drátu, patrně kancelářskou svorku. S broukáním jakési melodie se jala šťourat ve dveřích kóje.

Dalo mi dost práce, abych jí neradil, ale vydržel jsem to. Ani jsem necekl.

Gwen si přestala pobrukovat a napřímila se. "Hotovo!" oznámila. Dveře se doširoka rozevřely.

Zvedla můj trpasličí javor - náš trpasličí javor. "Pojď dál, drahý. Ten vak necháme radši ve dveřích, aby se nezabouchly. Vevnitř je tma."

Následoval jsem ji do nitra kóje. Jediné světlo, které zde zářilo, pocházelo z obrazovky terminálu, respektive z nápisu na ní:

VEŠKERÉ SLUŽBY ZASTAVENY

Ignorovala nápis a znovu zašmátrala v kabelce; když našla malou baterku, posvítla si s ní do kuchyňky, kombinované se spížírnou. Záhy odtud vytáhla dlouhý, tenký šroubovák, dvě pinzety, bezejmenný nástroj, patrně podomácku zhotovený, a dvě kuchyňské chňapky. "Richarde, posvítl bys mi, pěkně prosím?"

Deska s elektrickým rozvodem, kam se pokoušela dosáhnout, se nacházela vysoko nad mikrovlnnou troubou; pochopitelně byla uzamčena a opatřena obvyklými hieroglyfy, zakazujícími nájemníkům, aby se na ni byť jen křivě podívali, natož aby se jí dotkli, a nápisy jako "Nebezpečí! Při poškození volejte -" atakdale. Gwen se vyšplhala vzhůru, usadila se na troubu a na první dotek otevřela víčko desky; patrně bylo odpreparováno již dříve.

Chvilí pracovala zcela tiše, vyjma broukání a občasné žádosti, abych svítil trochu jinak. Jednu chvíli vyprodukovala opravdu skvostný vodopád jisker, který doprovodila nesouhlasným mlasknutím a káravým zamumláním: "Ty ty ty. Tohle už Gwen nedělej." Několik dalších minut pracovala velmi obezřetně a pomalu. Záhy se světla kóje rozsvítila, doprovázena jemným předením v obýváku - to naskočila ventilace, mikromotory, atakdale.

Zavřela rozvod. "Pomůžeš mi dolů, drahý?"

Opatrně jsem ji položil na zem, ale držel jsem ji dál a požadoval odměnu v podobě polibku. Usmála se. "Děkuji vám, pane! Páni, já už málem zapoměla, jak je to hezké být vdaná. Měli bychom se brát častěji."

"Myslíš třeba teď?"

"Teď ne. Teď se jde obědvat. Snídaně byla opulentní, ale už jsou dvě pryč. Máš hlad?"

"Už jsem si jeden pořídil," připustil jsem skromně. "Co takhle zajít k Sloppy Joeovi na Via Appia kousek od patra sto pět? Nebo bys radši něco nóbl?"

"Sloppy Joe by mi úplně stačil; nejsem vybíravá, drahý. Ale neradila bych chodit na jídlo ven; nemuseli bychom se pak dostat zpátky."

"Proč ne? Odvedlas brilantní zámečnickou práci."

"Richarde, příště to nemusí být tak jednoduché. Zatím si zřejmě ještě nevšimli, že pouhé zamčení dveří na mě neplatí. Ale časem jim to dojde - a pak můžou třeba uzavřít vchod ocelovou deskou. Ráda bych měla aspoň čas na zabalení. Ale to až po jídle. Co si dáš?"

Ukázalo se, že Gwen z mé zásobárny zachránila většinu lahůdek, které jsem tam měl zmrazené nebo sterilované. Moje zásoba obsahuje i dost neobvyklé krmě. Jak totiž člověk může vědět, že někdy uprostřed práce na povídce ve tři ráno nedostane nepřekonatelnou chuť na zmrzlinový pohár se škeblemi? Je tedy jen prozíravé mít po ruce vhodné suroviny. Jinak by se člověk zbytečně vystavoval pokušení přestat pracovat a jít do noci shánět potřebné ingredience - což je ta nejlepší cesta k bankrotu. Gwen připravila ze směsi svých a mých - měl bych říci našich - zásob studené občerstvení a my se pustili do jídla, diskutující přitom, co podnikneme dál. Oznámil jsem jí, že hodlám hned po obědě zavolat Middelgaffovi.

Zatvářila se zamyšleně. "Já bych radši ještě předtím zabalila."

"Jak chceš. Ale proč?"

"Richarde, jsme nakažení morem, tolik je jasné. Domnívám se, že to musí nějak souviset s vraždou toho Schultze. Ale jisté to není. V každém případě bych měla radši sbaleno jako ty, než vystrčíme hlavu z domu. Nemuseli bychom se už dostat zpátky." Pokývla k terminálu, na němž stále svítilo "VEŠKERÉ SLUŽBY ZASTAVENY". "Uvést do provozu tenhle terminál by asi znamenalo víc než jen oblaflout pár cívek, protože počítač sám je někde jinde. Takže provokovat pana Middelgaffa z téhle kóje nemůžeme, a než odsud vyjdem, bude lepší počítat s tím, že se sem už nedostanem."

"Než zabališ, můžu vyběhnout ven a zavolat mu."

"Jen přes mou mrtvolu!"

"Cože? Gwen, měj rozum."

"Rozum já rozhodně mám. Richarde Coline, jsi můj zbrusu nový manžel a chci si tě ještě pár let užít, než se tě nabažím. Než se tahle lapálie vyřeší, nespustím tě z očí. Mohl bys zmizet jako pan Schultz. Můj milovaný, jestli tě budou chtít zastřelit, budou se muset nejdřív vypořádat se mnou."

Snažil jsem se ji přesvědčit, ale zacpala si uši. "Já se s tebou nehádám, já tě jen neslyším, protože tě vůbec neposlouchám!" Odkryla si uši. "Pojď mi pomoci balit, prosím."

"Ano, drahá."

Gwen byla hotová ještě rychleji než já, přestože má pomoc spočívala převážně v tom, že jsem jí uhýbal z cesty. Nejsem zvyklý na život se ženami; vojenská služba člověka na domácí zítí rozhodně přilíš

nenavykne a já se celý život snažil manželství vyhýbat. Vyjma krátkodobých kontaktů sem tam s nějakou tou armádní amazonkou - které se automaticky rušily v okamžiku, kdy přišel rozkaz na změnu místa či kasáren. Když jsem dosáhl důstojnické hodnosti, měl jsem dvakrát nebo šestkrát jako osobního sluhu ženu - ale nedomnívám se, že by se tenhle vztah příliš podobal civilnímu manželství.

Co se tu celou dobu snažím říci: přestože jsem napsal mnoho tisíc slov milostných románů pod stovkou ženských pseudonymů, moc toho o ženách nevím. Když jsem se učil plodit tenhle literární škvár, tohle jsem samozřejmě řekl editorovi, který ode mne ta veledíla, plná hříchu, utrpení a pokání kupoval.

Editorem byl Evelyn Fingerhut, zasmušilý muž středních let s lysinou, tikem v oku a věčným doutníkem v koutku úst.

Zachrochtal: "Nesnažte se o ženách něco zjistit; čím víc se dozvíte, tím hůř se vám pak píše. Bude to pro vás handicap."

"Ale tohle mají snad být pravdivé příběhy," namítal jsem.

"Taky že jsou; každý z nich je doprovázen příslušným prohlášením: Tento příběh je založen na skutečných událostech." Zapíchl palec do rukopisu, který jsem mu právě předložil. "Vždyť máte to prohlášení na svém vlastním rukopisu. Chcete mi snad říci, že není pravdivé? Vy nechcete dostat zaplacen?"

Ano, chtěl jsem dostat zaplacen. Vrcholem veškeré literární tvorby je pro mne prostá krása jediné věty:

"Zavazuji se vyplatit -". Spěšně jsem vyhrkl: "No, abych pravdu řekl, tak tahle povídka pravdivá je. Já sice tu dámu osobně neznal, ale má matka mi o ní podrobně vyprávěla - chodily spolu do školy. To děvče si skutečně vzalo mladšího bratra své matky. Bylo už těhotné, když pravda vyšla najevo, a skutečně pak stálo před hrůzným dilematem, jak v té povídce stojí... podstoupit hřích potratu, nebo tragédii porodit po incestu třeba dvouhlavé dítě bez krku. Toje všechno pravda, Evelyn, jen jsem ji trochu upravil. Ukázalo se, že Beth Lou vlastně není pokrevně spřízněná se svým strýčkem - a tak jsem to taky napsal - ale také, že dítě není nijak spřízněno s jejím manželem. Tento fakt jsem vypustil."

"Tak to napište znovu a ten fakt, který jste vypustil, doplňte a ten doplněný vypusťte. A jenom pro jistotu změňte jména a místa; nestojím o nějaké stížnosti a žaloby."

O něco později jsem udělal, co mi řekl, a prodal mu i tu druhou verzi, ale nikdy jsem Fingerhutovi neprozradil, že se to nestalo spolužačce mé matky, ale že jsem příhodu opsal z knihy, jež náležela mé tetě Abby: z libreta Richarda Wagnera k Prstenu Nibelungů. Wagner měl radši zůstat u skládání hudby a na libreta si vzít W. S. Gilberta; byl hodně mizerný spisovatel.

Ale jeho absurdní zápletky byly jako stvořené pro příběhy ze života... pravda, trochu upravené, s obroušenými hranami a samozřejmě s jinými jmény postav a míst. Neukradl jsem je. Alespoň ne úplně. Všechny jsou dnes již k veřejnému použití, autorská práva už dávno vypršela, a kromě toho Wagner sám ty zápletky ukradl taky.

Mohl jsem si vybudovat spokojené živobytí jen na Wagnerových zápletkách, jenže ony mne záhy začaly nudit. Když odešel Fingerhut do penze chovat na ranč krocany, zanechal jsem příběhů ze života a pustil se do válečných románů. To bylo obtížnější, nějaký čas jsem i hladověl - protože o vojenství ledacos vím, a to, jak říkal Fingerhut, je handicap.

Po nějakém čase jsem se naučil potlačovat v sobě své znalosti a nedovolit jim, aby nepozorovaně pronikly do povídky. Tenhle problém jsem však nikdy neměl s příběhy ze života, protože ani Fingerhut, ani já, ani Wagner jsme o ženách nevěděli zhora nic.

Zvlášť o Gwen. Neznámo odkud jsem již dávno nabyl přesvědčení, že ženy na cestování potřebují karavanu přinejmenším sedmi nákladních mezků. Nebo jejich ekvivalent v lodních kufrech. A samozřejmě že jsou ženy od přírody chaotické. Tak jsem se aspoň domníval.

Gwen opustila svou kóji s jedním velkým kufrem oblečení, menším, než byl můj vak (a přitom v něm byl i ten poslední svetřík pečlivě poskládán), a s menším kufříkem jiných - no, něčeho jiného než oblečení. Prostě věci.

Vyskládala do řady naše zavazadla - vak, ranec, velký kufr, malý kufr, kabelku, mou hůl, bonsai - a pečlivě si je prohlédla. "Myslím, že přijdu na způsob, jak je pobrat všechny najednou."

"Nechápu, jak bys to chtěla udělat," namítl jsem, "když máme každý jenom dvě ruce. Radši objednáme nákladní klec."

"Když myslíš, Richarde."

"Myslím." Obrátil jsem se k jejímu terminálu... a zastavil se. "Ehm -"

Veškerá Gwenina pozornost byla soustředěna na maličký javor.

"Ehm," opakoval jsem. "Gwen, asi se budeme muset rozdělit. Já vyklouznu ven a najdu nejbližší budku s terminálem, pak se vrátím -"

"Ne, Richarde."

"Proč? Vždyť to bude jen na tu chvilku, co -"

"Ne, Richarde."

Povzdechl jsem si. "A co tedy navrhuješ?"

"Richarde, budu ochotně souhlasit s jakoukoli akcí, při níž zůstaneme spolu a nevzdálíme se ani na okamžik. Můžeme všechno nechat v kóji a doufat, že se sem ještě někdy dostaneme - to je první možnost. Položit bagáž před dveře a jít zavolat nákladní klec - a taky pana Middlegaffa - to je možnost druhá."

"A nechat to všechno zmizet, než se vrátíme. Nebo tu snad po sousedství nejsou dvounohé hyeny?"

Začínal jsem být sarkastický. Každé sídliště má svá nočníatka, neviditelné obyvatele, kteří nemají na to, aby zde žili legálně, ale kterým se přesto daří unikat vyhoštění na Zemi. Mám temné podezření, že v Golden Rule takovýchle lidí při dopadení vyšoupnou do vakua... ačkoli některé klepy tvrdí i horší věci. Od té doby, co jsem je zaslechl poprvé, se důsledně vyhýbám všem formám vepřového.

"Stále je ještě třetí možnost, pane. Půjďme k terminálu oba a počkáme, až nám ubytovací kancelář přidělí novou kóji. Jakmile budeme znát adresu, zavoláme nákladní klec."

Budka je kousek odtud. Před chvílí jste, pane, říkal, že dokážete nést zároveň vak i ranec, když si hůl přivázete k vaku. Na tak krátkou vzdálenost vám to povolím. Já ponesu oba své kufry, v každé ruce jeden, a kabelku si hodím přes rameno. Jediným problémem zůstává tedy ta bonsai, neboli, jak říkají Japonci, strom-san. Richarde, viděl jsi někdy obrázky v National Geographic, kde se promenovaly domorodé dívky a nosily rance na hlavách? "Nečekala na mou odpověď"; zdvihla stromek, dala si jej na temeno, oddálila ruce a stále s úsměvem pokrčila kolena a s napřímenou páteří natáhla ruce dolů, aby uchopila kufry.

Přešla kóji po celé délce a obrátila se ke mně. Zatleskal jsem.

"Děkuji vám, pane. A ještě jedno číslo. Chodníky jsou často přeplněné. Až do mě někdo vrazí, udělám tohle." Napodobila zavravorání, upustila kufry, zachytila padající bonsai, umístila ji zpět na temeno a opět zdvihla obě zavazadla. "A je to."

"A já upustím věci, popadnu hůl a pořádně ho s ní spráskám. Myslím toho moulu, co do tebe vrazí. Neboj, neutluču ho k smrti. Jen mu vyrobím pár jeliť, aby si to propříště pamatoval." Zauvažoval jsem.

"To vše samozřejmě za předpokladu, že bude provinilec dospělého věku a mužského pohlaví. V opačném případě mu změním trest na doživotní vězení."

"V tomto směru ti plně důvěřuji, drahý. Ale upřímně řečeno se nedomnívám, že by do mě někdo strčil, když půjdeš přede mnou a budeš mi razit cestu. Platí?"

"Platí. Ale měla by ses svléknout do půl těla."

"Vážně? Proč?"

"Všechny obrázky tohoto typu v National Geographic znázorňují ženy s nahým poprsím. Proto ty obrázky taky otiskují."

"No když myslíš. Ačkoli pro to nejsem od přírody valně vybavená."

"Nech toho žadonění o komplimenty, opičko; myslím, že bys na tu fotku docela stačila. Ale pro sprostný lid jsi až příliš dobrá, tak si tu košili radši nech."

"Klidně to udělám. Jestli si to opravdu přeješ..."

"Jsi až příliš svolná. Dělej, jak uznáš za vhodné, ale činiš tak dobrovolně, opakuji dobrovolně. Jsou všechny ženské takovýchle exhibicionistky?"

"Ano."

Rozhovor skončil předčasně, protože u vstupních dveří zazněl signál. Gwen to překvapilo. "Já to

vyřídím," ujistil jsem ji a pokročil ke dveřím. Stiskl jsem komunikační tlačítko. "Ano?"

"Vzkaz od Správce!"

Oddálil jsem prst od tlačítka a tázavě se podíval na Gwen. "Mám otevřít?"

"Asi budeme muset."

Zmáčkl jsem uvolňovací tlačítko a dveře se roztáhly. Dovnitř vstoupil muž v proktorské uniformě a já nechal dveře zase sklapnout. Strčil mi pod nos psací podložku s jakýmsi papírem. "Podepište mi to tady, senátore." Vzápětí ale škul rukou zpátky. "Ste přece senátor ze Standard Oil, nebo né?"

V

"Je jedním z těch lidí, kterým by smrt ohromně prospěla."

H. H. MUNRO (1870 - 1916)

Zareagoval jsem bleskově. "Zkusíme to obráceně. Kdo jste vy? Identifikujte se nám."

"Cože? Jestli nejste senátor, tak na to zapomeňte, asi jsem dostal špatnou adresu." Začal couvat, takže za chvíli narazil zády do dveří. Zjevně to nečekal. Obrátil hlavu a sáhl po uvolňovači.

Srazil jsem mu ruku. "Řekl jsem vám, abyste se identifikoval. Ten poldovský mundúr, co máte na sobě, nic neznamená; chci, abyste mi předložil průkaz totožnosti. Gwen! Drž ho na mušce!"

"Jasně, senátore!"

Muž sáhl do kapsy na boku; byl to dost rychlý pohyb. Gwen mu vykopla z ruky předmět, který vytáhl, ať už to bylo cokoli, a já ho v téže chvíli sekl zleva do krku. Podložka mu vylétla z rukou a on se složil podivně ladným pohybem, za nějž však nemohl on, ale nízká gravitace.

Klekl jsem si k němu. "Drž ho v šachu dál, Gwen."

"Okamžik, senátore - pozor!" Ucukl jsem stranou a čekal.

"Už je to v pořádku," pokračovala. "Ale příště mi nelez do rány, prosím."

"Rozumím." Nespouštěl jsem oči z podivného hosta, který ležel zhroucen na podlaze. Jeho nepohodlná poloha svědčila o tom, že je v bezvědomí. Teoreticky vzato to ale mohl předstírat; tak silně jsem jej zase nepraštil. Zarazil jsem mu tedy palec do levého dolního tlakového bodu na krku a stiskl tak silně, že být při vědomí, musel by proběhnout stropem. Nepohnul se.

Tak jsem jej prohlídal. Nejprve zezadu, pak jsem ho otočil. Kalhoty uniformy měly trochu jiný odstín než blůza a postrádaly lemování, které proktorské kalhoty mívají. Ani blůza mu neseděla dokonale. V kapsách měl několik korunových bankovek, tiket z loterie a pět nábojů. Byly to dlouhé náboje typu Škoda 6.5 mm, bez pláště, výbušná střela - použitelné do pistolí, samopalů a pušek a zakázané skoro po celém vesmíru. Žádná peněženka, žádný průkaz, nic.

Potřeboval se vykoupat.

Zhoupl jsem se dozadu a vstal jsem. "Drž ho pořád na mušce, Gwen. Řekl bych, že patří k místnímu podsvětí."

"Já si myslím totéž. Prohlédněte si tohle, pane, já ho zatím budu hlídat." Gwen ukázala na pistoli válejší se na zemi.

Označení pistole bylo pro tento předmět až příliš lichotivé. Byla to zbraň vyrobená podomácku,

označovaná spíš jako "bouchačka" v tom nejhorším slova smyslu, ale přesto by patrně dokázala zabít. Studoval jsem ji tak pečlivě, jak se jen bez přímého dotyku dalo. Hlaveň tvořila tenoučká kovová trubka tak svítící novotou, až jsem pochyboval, že by z ní někdy někdo vůbec střílel. Pažbu výrobce vybrousil či vyřezal z umělé hmoty. Úderník byl zakryt plechovou destičkou, přidržovanou na místě (nevymyslím si!) gumičkami. Že to byla jednoranná zbraň, se zdálo téměř jisté, ale při tak chatrné hlavni mohla být ta jedna rána klidně i poslední. Nebezpečná hračka jak pro terč, tak i pro střelce.

"Ošklivá věcička," pronesl jsem nahlas. "Nechci na ni sahat; mohla by mi bouchnout pod rukama."

Zvedl jsem oči ke Gwen. Stále na muže mířila zbraní, jež byla stejně smrtící jako ta první, ale na rozdíl od ní ztělesňovala nejlepší současné zbrojařské technologie: devitirannou Mijako. "Když na tebe tahal tu bouchačku, proč jsi nevystřelila rovnou? To odzbrojení bylo dost riskantní. Mohlo být klidně po tobě."

"Proto."

"Proč proto? Když na tebe někdo vytáhne pistoli, máš ho rovnou zabít. Pokud samozřejmě můžeš."

"Nemohla jsem. Když jsi na mne houkl, ať si ho vezmu na mušku, měla jsem to ke kabelce pěkný kus cesty. Musela jsem ho tedy držet v šachu tímhle." Così se jí náhle zalesklo v ruce a zdálo se, že drží dvouhlavňovou pistoli. Pak to cosi připnula zpátky k náprsní kapse - bylo to pero. "Načapal mě na švestkách, šéfe. Je mi líto."

"Ale, to byla moje chyba! Když jsem na tebe řval, ať si ho vezmeš na mušku, pokoušel jsem se prostě jen odvrátit pozornost. Nevěděl jsem, že se do toho pustíš takhle."

"Opravdu mě to mrzí. Jakmile jsem se dostala ke kabelce, už jsem měla k dispozici tenhle přesvědčovací argument. Jenže nejdřív jsem ho musela odzbrojit."

Přistihl jsem se při myšlence, co by z tisícovky takových Gwen vytřískal zkušený výcvikový důstojník. Gwen vážila něco kolem padesáti kilo a neměřila moc přes metr padesát - řekněme bosá nanejvýš sto šedesát centimetrů. Rozměry ovšem nemají s bojovými kvalitami moc společného, jak se o tom na vlastní kůži přesvědčil třeba takový Goliáš.

Jenže tisícovka Gwen by se dost špatně sháněla. Snad je to i dobře. "Ten kanón jsi měla v kabelce i včera večer?"

Zaváhala. "Kdybych byla měla, mohlo to vést k dost politováníhodným důsledkům, nemyslíš?"

"Odvolávám otázku. Mám dojem, že se náš přítel probouzí. Míř na něj dál, já to půjdu zjistit." Znovu jsem do příslušného místa zaryl palcem.

Zaúpěl.

"Sedni si," nařídil jsem. "Nepokoušej se vstát; jen se posad' a zvedni ruce za hlavu. Jak se jmenuješ?"

Zoufale se pokusil do mne strčit. Bylo to dost neotesané a nemělo to naději na úspěch. "No no," napomenul jsem ho, "žádné hrubosti, prosím. - Paní Tvrdáková," oslovil jsem Gwen, "nechtěla byste si dopřát to potěšení a drobet toho pána postřelit? Pro začátek stačí takový lehký průstřel svalu, aby se naučil být zdvořilý."

"Když to říkáte, senátore. Hned?"

"No... povolme mu tuhle jednu chybu. Ale druhou už ne. Snažte se ho nezabít; chceme, aby zpíval.

Dokážete jej trefit do stehenního svalu, aniž roztrháte kost?"

"Pokusím se."

"Víc po vás chtít nemůžu. Když mu ji roztrháte, nebylo to schválně. A teď znovu. Jak se jmenuješ?"

"Ehm... Bill."

"Bille, jak se jmenuješ dál?"

"Nó, jenom Bill. Jiný jméno nepoužívám."

"Malý průstřel, senátore?" ozvala se Gwen. "Aby se mu osvěžila paměť?"

"Asi ano. Chceš to do levé nohy, Bille? Nebo radši do pravé?"

"Do žádný! Senátore, věřte mi, jiný jméno než Bill jsem vopravdu nedostal - a ať na mě ta ženská nemíří tou věcí, jo?"

"Držte ho na mušce, paní Tvrdáková. Bille, ta ženská nevystřelí, dokud budeš spolupracovat. Co se stalo se zbytekem tvého jména?"

"Nikdy sem žádný neměl. Byl jsem vodjakživa Bill číslo šest v dětském útulku Jména Božího. To je na hrouď. V New Orleansu."

"Chápu. Začínám chápat. Ale co jsi měl napsáno v pase, když ses dostal sem?"

"Žádný sem neměl. Jenom pracovní kartu od zaměstnavatele. Na ní bylo William Johnson, bez prostředního jména. Ale to mi tam napsali nazdarbůh. - Koukněte, vona mi míří na hlavu!"

"Tak ji nerozčiluj. Víš, jaké ženské jsou."

"To teda vím! Mělo by se jim zakázat brát do ruky střelný zbraně!"

"Zajímavá myšlenka. Když už mluvíme o střelných zbraních - chtěl jsem vyndat náboj z té, co jsi přinesl, ale bojím se, že by mi mohla vybuchnout v ruce. Budeme tedy riskovat tvoji ruku. Otoč se tak, abys byl zády k paní Tvrdákové a přitom zůstal sedět. Přistrčím ti tu tvou bouchačku na dosah. Až ti řeknu - ani o vteřinu dřív! - dáš ruce dolů, vytáhneš náboj a zase ruce zvedneš. A dobře poslouchej, co teď řeknu támhle té dámě:

Paní Tvrdáková, až se Bill obrátí, zamiřte mu na páteř těsně pod krkem. Jestli udělá jediný podezřelý pohyb - zabijte ho! Nečekejte, až vám k tomu dám pokyn, nestřílejte do stehna - zastřelte ho na místě bez jakéhokoli varování."

"S radostí, senátore!"

"Dobrá. Bille, otoč se. Nehýbej přitom rukama - použij jen záda a nohy."

Pomocí pat a hýžd'ových svalů se namáhavě přetočil na zadku o sto osmdesát stupňů. S pochvalným kývnutím jsem zaznamenal, že Gwen uchopila svou Mijako oběma rukama jako zkušený střelec. Vzal jsem tedy hůl a přistrčil podomácku zhotovený pekelný stroj do dosahu Billových paží. "Bille, žádné prudké pohyby. Dej ruce dolů. Vyndej z pistole munici. Nech ji otevřenou a náboje vedle ní. Pak zvedni ruce zase za hlavu."

Zadržel jsem dech a sledoval Billa; dělal však přesně to, co jsem mu řekl. Neměl bych žádné výčitky svědomí, kdybych ho musel zabít, a jsem si jist, že by to Gwen vmžiku udělala, pokud se pokusil obrátit proti nám ten svůj krám.

Ale nestál jsem o to, aby zemřel. Co bychom si počali s tělem? Mrtvola je vždycky na obtíž a její přítomnost se špatně vysvětluje - tedy pokud zrovna nejste na bojišti nebo v nemocnici. V tomto směru by byla asi se správou sídliště těžká domluva.

Úlevně jsem si tedy oddychl, když náš zajatec dokončil požadovaný úkon a složil zase ruce za hlavou. Sáhл jsem k němu rukojetí hole a přitáhl k sobě tu jeho ohavnou bouchačku i jediný náboj. Náboj jsem schoval do kapsy a na pistoli jsem šlápl patou a otočil se kolem dokola, abych rozdrtil spoušť a úderník.

"Můžete se trochu uvolnit," instruoval jsem Gwen. "Už není zapotřebí ho zabít okamžitě. Vraťte se zpět k čistému průstřelu."

"Proč ne, senátore. Mám střílet rovnou?"

"Ne ne! Dokud se chová slušně, nestřílet. Bille, budeš se chovat slušně, vid'?"

"Copak se nechovám? Senátore, řekněte jí prosím vás, ať si ten krám aspoň zajistí!"

"No no no! Ta tvoje práskačka vůbec zajistit nešla. A nejsi v situaci, kdy by sis mohl klást nějaké podmínky. Bille, co jsi provedl s proktorem, kterého jsi zamordoval?"

"Šmarjá, to né!"

"Nehraj divadlo. Přišel jsi sem v proktorské blůze, která ti nesedí. A tvoje kalhoty se zase nehodí k blůze. Požádal jsem tě o doklady a tys vytáhl pistoli - a ještě tak otřesnou! A nemyl ses - jak dlouho? No řekni sám. Ale ještě předtím mi prozrad', co jsi provedl s majitelem té blůzy. Je mrtvý? Nebo jen svázaný do kozelce někde na záchodě? Odpověz rychle, nebo požádám paní Tvrdákovou, aby ti povzbudila paměť. Kde je?"

"Já nevím! Já to neudělal."

"No tak, hochu, nelži."

"Čestné slovo! Přisahám na čest své matky, že nelžu!" O cti jeho matky jsem měl určité pochybnosti, ale nebylo by zdvořilé je vyslovit nahlas, zvláště když má člověk před sebou tak zubožený exemplář. "Bille," pokračoval jsem tedy laskavě, "ty nejsi proktor. Musím ti vysvětlovat, proč jsem si tím tak jistý?"

(Šéfproktor Franco je známý hnidopich a pedant. Kdyby se jeden z jeho podřízených při ranním hlášení ukázal - a páchl - tak, jako tenhle břídl, měl by veliké štěstí, kdyby ho jen poslali zpátky na hroudu.)

"No když chceš, vysvětlím ti to. Už jsi někdy měl pod nehtem zaražený špendlík, jehož druhý konec někdo ohříval nad plamenem? Úžasně to zlepšuje paměť."

Gwen se dychtivě přidala. "Sponka do vlasů je daleko lepší, senátore - je masivnější a líc vede teplo. Jednu tu mám. Mohu to zařídit? Udělám to ráda!"

"Ne, děvenko drahá, radši držte Billa na mušce. Pokud bude nezbytné užít takové metody, nemohu něco takového nechat na dámě."

"Ale senátore, když vy máte moc měkké srdce, a jen ten pobuda začne zpívat, už mu dáte pokoj! To já si ho vezmu do parády pořádně! Dopřejte mi to, prosím!"

"No..."

"Nepouštějte na mě tu krvežíznivou čubku!" Billův hlas se třásl.

"Bille! Ihned se dámě omluvíš. Jinak jí umožním, ať si s tebou dělá, co se jí zlíbí."

Zasténal. "Vomlouvám se, paní. Je mi líto. Ale dohnala ste mě k tomu. Prosím vás, nevráždějte mi pod nehty sponku - viděl jsem chlápka, kterému to provedli."

"Ale to ještě nic není," ujistila jej Gwen přátelsky. "Dvanáctipramenný měděný drát vede teplo mnohem líp a na mužském těle je fůra prima míst, kam se dá aplikovat. Je to daleko účinnější. Člověk se rychleji dobere výsledků." Zadumaně dodala: "Senátore, v tom malém kufru mám klubko měděného drátu. Kdybyste mi tu pistoli na okamžik podržel, tak bych pro něj došla."

"Děkuji vám, má drahá, ale snad to nebude zapotřebí; domnívám se, že nám chce Bill něco sdělit."

"Nedá mi to moc práce. Vážně, pane, nechcete, abych ho přichystala?"

"Možná za chvíli. Uvidíme. Bille, co jsi provedl s tím proktorem?"

"Nic, ani sem ho neviděl! Jen za mnou přišli dva somráci, že maj pro mě kšeft a že platěj v hotovosti. Nikdy sem je předtím neviděl a neměl s nima nic společného. Tyhle chlapi jsou pokaždý nový; Fingers řek, že zdrhli. On je -"

"Zadrž. Kdo je to Fingers?"

"Hm, no, přece šéf naší chodby. Stačí?"

"Trochu obšírněji, prosím. Jaké vaší chodby?"

"Člověk přece někde musí spát, ne? Hlavouni, jako ste vy, maj kóji s ménem na dveřích. Taky bych chtěl mít takovou kliku! Moje chodba je prostě tam, kde bydlím - jasný?"

"Pochopil jsem to tak, že bydlíš na chodbě. Ale kde to je? Patro, výšeč a zrychlení."

"Nó... takhle to zrovna není."

"Měj rozum, Bille. Pokud je to někde v hlavním válci a ne v některém přívěsku, tak se poloha té chodby přece musí dát popsat tímhle způsobem."

"Možná jo, ale takhle vám to popsat nemůžu, protože přes souřadnice se tam nedostanete. A cestu, kterou musíte jít, vám neukážu, protože -" Tvář mu opět zkroutilo zoufalství a náhle jako by zestárl o deset let. "Nenechte ji mě pálit drátem a střílet mi do stehna. Prosím! Jen mě vystřelte do vakua, ať mám rychle za sebou, jo?"

"Senátore?"

"Ano, paní Tvrdáková?"

"Bill se obává, že pokud mu budete dostatečně dlouho ubližovat, prozradí vám, kde přespává. Tam ovšem bydlí i další lidi z podsvětí. Řekla bych, že Golden Rule není dost velké, aby jim mohl utéci, a pokud vám prozradí jejich nocležiště, ostatní jej zabijí, a to patrně dost bolestivě."

"Bille, je to opravdu důvod, proč jsi tak tvrdohlavý?"

"Už jsem kecal moc. Vyšoupněte mě do vakua."

"Dokud jsi živý, tak tě nikam šoupat nebudem. Bille, víš spoustu věcí, které potřebuju znát, a já je z tebe vyrazím, i kdybych na tebe měl pustit paní Tvrdákovou i s měděným drátem. Ale možná nebudu potřebovat zrovna polohu vaší chodby. Co by se vlastně stalo, kdybys mi ji popsal nebo ukázal?" Lezlo to z něj pomalu, ale nijak jsem na něj nespíchal. Po chvíli řekl tlumeným hlasem: "Před šesti měsíci chytli čmouchali somráka. Zazpíval jim. Zaplat'pámbu, že nebyl z mé chodby. Bydlel v údržbářském prostoru kousek od stodesítky dole na plným gé."

Čmouchali tam hned vodčerpali vzduch a spousta somráků pomřela... ale toho, co jim to vykecal, toho pustili. Pak si nejspíš přál, aby zašel s vostatníma. Nechodil po svobodě ani čtyřicet hodin, dyž ho somráci chytli a zavřeli do kóje s krysama. Hladovejma."

"Chápu." Koutkem oka jsem zašilhal na Gwen.

Ta jen polkla a zašeptala: "Senátore, krysy prosím vás ne. Krysy nemám ráda."

"Bille, nebudu se tě už ptát, kde bydlíš, a nechci od tebe ani popsat ostatní lidi z podsvětí. Ale očekávám, že na další otázky budeš odpovídat rychle a úplně. Žádné další vytáčky. Souhlasíš?"

"Ano, pane."

"Vraťme se zpátky. Dva cizí chlapi ti nabídli práci. Řekni mi k tomu něco."

"No, řekli mi, že to bude jen vzrůšo na pár minut; nic víc. Chtěli po mně, abych si voblík tenhle čmuchalskej mundúr. Měl sem zabouchat na dveře, říct vám: Vzkaz vod Správce, a to vostatní, co sem udělal - dyť víte. A když sem řek, Moment! Vy nejste senátor! Nebo jo?, tak sem měli vrazit ty dva a sbalit vás."

Bill se na mne podíval obviňujícím pohledem. "Jenže vy ste to zkazil. Nedělal ste vůbec nic tak, jak ste měl. Zavřel ste za mnou dveře - a to ste taky neměl. A eště ste nakonec dovopravdy senátor... a máte tady ji." Když mluvil o Gwen, jeho hlas zněl obzvlášť trpce.

Chápal jsem jeho roztrpčení. Jak k tomu přijde spořádaný zločinec, který se poctivě snaží ze všech sil, aby jeho oběť odmítla spolupracovat? Úspěch téměř každého zločinu závisí na tom, zda se oběť podvolí. Pokud oběť odmítne přijmout přidělenou roli, je zločinec v nevýhodě tak kruté, že jen velmi chápavý a soucitný soudce dokáže správně posoudit následky pachatelova zoufalého počínání. Porušil jsem pravidla; odpověděl jsem protiútokem.

"Rozhodně jsi měl smůlu, Bille. Ale teď bychom si mohli prohlédnout ten vzkaz od Správce, který jsi mi měl doručit. Držte ho na mušce, paní Tvrdáková."

"Můžu dát ruce dolů?"

"Ne." Podložka s papírem se ještě stále válela na podlaze mezi Gwen a Billem, ale neměl jsem to k ní daleko a dala se zvednout, aniž bych vlezl Gwen do rány. Učinil jsem tak.

Na podložce byla přicvaknuta potvrzenka o příjmu oznámení, s volným místem, kam jsem se měl podepsat. Vedle ní se nalézala známá modrá obálka se symbolem tří planet společnosti Mackay. Otevřel jsem ji. Zpráva sestávala z asi padesáti skupin po pěti písmenech, napsaných očividně v nějakém kódu. Zašifrovaná byla dokonce i adresa. Rukou bylo na obálce připsáno "Sen. Cantor, St. Oil".

Bez jakéhokoli komentáře jsem si dopis zastrčil do kapsy. Ve Gweniných očích visela otázka, ale mně se podařilo jejímu pohledu vyhnout. "Paní Tvrdáková, co provedeme s Billem?"

"Dezinfikovat!"

"Prosím? Myslíte zlikvidovat ho jako nějakého mikroba? Nebo se dobrovolně hlásíte, že mu umyjete záda?"

"Proboha, ne! Ani jedno z toho. Já navrhuji, abychom ho strčili do osvěžovače a nepustili ven, dokud nebude v hygienicky únosné podobě. Musí si dát horkou koupel se spoustou mýdla. Umýt vlasy. Vyčistit a ostříhat nehty. Dezinfikovat celé tělo. Držet ho tam, dokud nebude svítit čistotou."

"Vy byste ho pustila do vašeho osvěžovače?"

"Za současného stavu věcí nepředpokládám, že bych jej ještě někdy použila. Senátore, už ten jeho puch dlouho nevydržím."

"Ano, máte pravdu, opravdu při pohledu na něj člověk vzpomíná na shnilé brambory, plovoucí za horkého dne v Golfském proudu. Bille, zuj si boty."

Zločinci jsou ta nejkonzervativnější skupina z celé lidské společnosti; Bill se zdráhal před dámou svléknout se stejnou vehemencí, s jakou odmítal prozradit úkryt svých přátel. Byl šokován, že jsem po něm něco takového mohl chtít, a když zjistil, že dámě ten neslušný návrh nevádí a že jej naopak podporuje, přímo se zděsil. Co se té dámy týče, ještě včera bych si jejími názory taky moc jistý nebyl... ale od té doby jsem zjistil, že se Gwen hned tak něčeho nelekne. Po pravdě řečeno jsem měl dojem, že se má žena v tom nápadu přímo vyžívá.

Když ze sebe Bill shodil šaty, získal část mých sympatií; vypadal jako oškubané kuře a tvářil se tak zbědované, že by se nad ním kámen ustrnul. Ve chvíli, kdy při svém striptýzu dospěl až k trenýrkám, zšedlým špinou, zarazil se a tázavě se na mne podíval. "Do naha," řekl jsem příkře. "Až to bude, zalez do osvěžovače a dej se do toho. Pokud to odflákneš, půjdeš tam znova. A jestli vystřčíš nos dřív než za půl hodiny, ani se nebudu namáhat, abych tě zkontroloval; prostě tě tam šoupnu zpátky. A teď sundej ten hadr - a honem!"

Bill se otočil zády ke Gwen, stáhl trenýrky a bokem odcupital do sprchy v marné snaze zachovat si alespoň poslední zlomek své důstojnosti.

Gwen odložila pistoli zpět do kabelky a chvíli si procvičovala ztuhlé prsty. "Už pomalu necítím ruce, jak jsem pořád svírala tu pistoli. Můj milý, mohu si půjčit ty náboje?"

"Eh?"

"Ty, které jsi sebral Billovi. Šest jich bylo, že ano? Pět v kapse a jeden v hlavni."

"Když o to stojíš, proč ne." Mám jí říci, že i mně by se na leccos hodily? Ne, informace tohoto typu se mají prozrazovat jen v nezbytně nutné míře. Vyndal jsem tedy náboje z kapsy a beze slova jí je podal.

Gwen si je prohlédla, pokývla, znovu vytáhla tu svou hezoučkou pistolku, vytáhla z ní zásobník, nastrkala do něj šest zabavených nábojnic, vrátila zásobník na místo, natáhla jeden náboj do komory, zajistila zbraň a uklidila ji opět do kabelky.

"Oprav mne, jestli se mýlím," prohlásil jsem pomalu. "Když jsem na tebe houkl poprvé, kryla jsi mě psacím perem. Poté, co jsi ho odzbrojila, jsi na něj mířila prázdnou pistolí. Je to tak?"

"Richarde, byla jsem překvapená. Děkala jsem, co jsem mohla."

"Já ti to nevyčítám. Naopak."

"Dosud mi situace nepřipadala příliš vhodná, abych to s tebou rozebírala nahlas." Změnila tón. "Drahý, mohl bys prosím postrádat jedny kalhoty a košili? Máš jich pár hned navrchu vaku."

"Asi ano. Myslíš pro našeho zlobivého chlapečka?"

"Ano. Chci ty jeho zahumusené svršky hodit do odpadu a nechat zrecyklovat. Ten pach nezmizí, dokud se jich nezbavíme."

"Tak se jich tedy zbavme." Nacpal jsem páchnoucí hadry do násypky a šel si umýt ruce do fontánky v kuchyňce. "Gwen, obávám se, že se od toho nemehla víc nedozvíme. Mohli bychom mu tu nechat ty šaty a prostě odejít. Nebo... bychom se mohli sebrat rovnou a šaty mu tu nenechat."

Gwen se na mne překvapeně podívala. "Ale to by ho v tu ránu sebrali proktoři."

"Přesně tak. Děvenko, tenhle hoch je smolař od narození; proktoři ho tak jak tak brzy seberou. Co se tu dnes dělá s takovými lidmi? Slyšela jsi nějaké klepy?"

"Ne. Nic, co by mi připadalo pravdivé."

"Nemyslím, že by je posílali na Zemi. To by stálo Společnost příliš mnoho peněz a porušovalo by to Golden Rule v tom smyslu, v němž se tu vykládá. V tomhle sídlišti není žádná basa ani kriminál, možností tedy není příliš mnoho. Takže?"

Gwen se zatvářila ustaraně. "To, co říkáš, se mi moc nelíbí."

"Bude hůř. Někde přede dveřmi, možná ne v dohledu, ale zcela určitě v dosahu, se potuluje párek gaunerů, kteří s námi nezamýšlejí nic dobrého. Nebo přinejmenším se mnou. Když odsud Bill odejde poté, co zpackal úkol, na nějž ho najali, co myslíš, že s ním provedou? Hodí ho krysám?"

"Oh!"

"Ano, oh. Můj strejda říkával: Nikdy nezvedej na ulici opuštěné kotě... pokud ses předem nesmířil s tím, že se staneš jeho majetkem. Co ty na to, Gwen?"

Vzdychla. "Myslím, že je to hodný hoch. Tedy by mohl být, kdyby si s ním někdo dal práci."

Vzdychl jsem jako její ozvěna. "Existuje jen jeden způsob jak se o správnosti tvého názoru přesvědčit."

VI

"Nezamykej vykradenou stodolu."

HARTLEY M. BALDWIN

Je dost těžké dát někomu do nosu po terminálu.

Ale i když člověk nezamýšlí použít tak přímé přesvědčovací metody, nemusí být diskuse po kabelech počítače příliš uspokojivá. Váš oponent vás může pouhým stisknutím tlačítka umlčet nebo vás přehráť na svého podřízeného. Pokud ovšem stojíte přímo v jeho kanceláři, můžete utlouci i ty nejrozumnější argumenty, jimiž vás zahrne - prostě tím, že budete ještě tvrdohlavější zbedněnec než on. Stačí sedět a říkat ne. Nebo neříkat vůbec nic. Tak ho přinutíte, aby buď přistoupil na vaše (ach, jak rozumné) argumenty, nebo vás osobně prohodil dveřmi.

Druhá možnost ovšem neodpovídá jeho pečlivě pěstovanému image.

Z těchto důvodů jsem se rozhodl vypustit obvolávání pana Middlegaffa či ostatních lumpů v ubytovací kanceláři a osobně vyrazil přímo do Správcovy kanceláře. Nevěřil jsem, že by se mi podařilo nějak přesvědčit pana Middlegaffa, který zcela očividně prováděl - pravda, s byrokratickou lhostejností ("Příjemný den!") - pokyny z nadřízených složek. Měl jsem jen mizivou šanci, že u Správce dosáhnou svého - ale pokud mne vyhodí Správce, alespoň nebudu mrhat čas přesvědčováním dalších nadřízených funkcionářů. Golden Rule vlastnila soukromá firma, nad kterou nevládl žádný svrchovaný stát (takže bylo svrchované samo), a tak v něm nebylo vyšší autority nad Správce - sám Bůh Všemohoucí tu neměl ani poradní hlas.

Správce mohl rozhodnout prakticky o čemkoli... a jeho rozhodnutí bylo konečné. Neexistovala možnost letitých soudních sporů ani vyšší instance, jež by mohla zvrátit jeho rozhodnutí. "Odkladný účinek práva", který tak komplikuje práci justice v demokratických státech hroudy, zde neexistoval. Za těch pět let, co jsem tu žil, si pamatuji jen pár velkých případů... ale pokaždé, když za soudcovský stolec zasedl Správce, byl odsouzený ještě týž den vyhozen do vesmíru.

V takovém systému se otázka justičních omylů stává ryze akademickou.

Přidejte k téhle situaci ještě fakt, že povolání soudce, stejně jako prostitutky, zde není povoleno ani zakázáno a výsledkem je právní systém, který jen málo připomíná bláznivou pyramidu precedentů a tradic, jak je ještě praktikuje "spravedlnost" mnohde na hroudě. Spravedlnost v Golden Rule má přinejmenším šedý zákal, pokud není slepá docela - ale pomalá rozhodně není.

Zanechali jsme Billa v čekárně Správcovy kanceláře spolu s našimi zavazadly - mým vakem a rancem, Gweninými kufry, bonsai (vydatně zalitou ještě před odchodem z Gweniny kóje) - a s pokynem sedět na mém vaku, hlídat s nasazením života strom-san (to byl Gwenin výmysl) a čekat, co se bude dít. My dva jsme šli dovnitř do sekretariátu, kde jsme nahlásili svá jména a usadili se. Gwen otevřela kabelku a vytáhla ven jakousi elektronickou stolní hru. "Co si dáme, drahý? Šachy, vrhací, cribbage, go, nebo něco jiného?"

"Myslíš, že budu čekat tak dlouho?"

"To prosím myslím, pane. Ledaže bychom ten sekretariát podpálili."

"Asi máš pravdu. Nenapadá tě, jak založit oheň? Myslím, aniž bychom zapálili celou budovu. Anebo - vem to čert! Běž a podpal celou budovu. No jo, ale jak?"

"Mohli bychom použít starý trik: Můj manžel ví všechno! Nebo Má žena na to přišla! Ale chtělo by to aspoň nějakou inovaci, základní zápletky jsou dost fousaté." Zamyslela se. "Nebo bych mohla dostat porodní bolesti. Tím člověk vždycky upoutá pozornost."

"Na těhotnou moc nevypadáš."

"Chceš se vsadit? Až do této chvíle se na mě nikdo pořádně nepodíval. Dej mi pouhých pět minut na dámském záchodku a můžeš si být jist, že budu málem v desátém měsíci. Richarde, tuhle fintu jsem se naučila před lety, když jsem dělala revizora pojistných událostí pro jednu pojišťovnu. Porodní bolesti ti otevrou dveře kdekoli a kdykoli."

"To zní docela lákavě," připustil jsem, "a byla by docela psina se na tebe přitom dívat. Jenže my se tou fintou musíme nejen dostat dovnitř, ale taky se tam udržet a přimět toho chlapa, aby naslouchal našim argumentům."

"Doktore Amesí."

"Ano, paní Amesová?"

"Správce našim argumentům naslouchat nebude."

"Rozved'te to, prosím."

"Ocenila jsem tvé rozhodnutí jít přímo ke zdroji, protože mi bylo jasné, že ušetříme čas a slzy, když se všechny špatné zprávy dozvíme z jedné vody načisto. Jsme nakaženi morem, to už nám dali najevo dostatečně. Správce nás nechce jenom vystěhovat; on nás chce vykopnout z celého Golden Rule. Nevím sice proč, ale to není podstatné - je to prostě tak. Jakmile jsem si uvědomila tohle, už jsem klidná. A jakmile si to uvědomíš i ty, drahý, můžeme začít plánovat, co dál. Zda půjdeme na hroudu, na Měsíc, nebo do Země zaslíbené, do El - čtyři, na Ceres, na Mars - kamkoli budeš chtít, můj milovaný. Kamžkoli kráčíš -"

"Na Lunu."

"Prosím, pane?"

"Alespoň pro začátek. Svobodný stát Luna není nejhorší. Momentálně se právě vyvíjí od anarchie k byrokracii, ale ještě není příliš rigidní. Pořád je tam dost svobody pro každého, kdo k ní přistupuje pragmaticky. A na Luně je ještě stále dost místa, abychom se nemuseli strkat lokty. A v Luně taky. Ano, Gwen, budeme muset odjet; už dřív jsem to tušil a teď to vím. Nebýt jednoho detailu, mohli bychom jít rovnou na kosmodrom. Tím detailem ovšem je, že chci vidět Správce, čert ho vem, a slyšet to přímo z jeho prolhaných úst. Pak ho budu moci s klidným svědomím poslat pod sekeru."

"Ty ho hodláš zabít sekerou, drahý?"

"To byl jen řečnický obrat. Chystám se jej zanést na svou černou listinu; brzy poté jej stihne krutý osud."

"Ach tak. Možná bych ti s tím mohla pomoci."

"To není nutné. Jakmile bude na seznamu, dlouho nevydrží."

"Ale mně by to udělalo radost. Pomsta je má, jak praví klasik. Aktuální verze ovšem zní: Pomsta je Gwenina ... a vůbec nevím, jestli tomu klasikovi ještě nějakou nechám."

Kárávě jsem na ni zamlaskal. "Kdo říkal, že nemám brát zákon do vlastních rukou?"

"Ale to jsem mluvila o vás, pane; o mně nepadlo ani slovo. Působilo by mi rozkoš ten osud trochu urychlit - je to má oblíbená zábava."

"Má drahá, s potěšením konstatuji, že jsi pěkná nestyda. Jak jej hodláš sprovodit ze světa? Bude příčinou smrti škytavka? Nebo šipkový trn? Občas zaberou sršní štípance."

"Mám v plánu udržovat jej v bdělém stavu, dokud nepadne. Nedostatek spánku je horší než cokoli z položek, které jsi zmínil, drahý, pokud se dovede dostatečně daleko. Zdravý rozum oběti se zhroutl dávno předtím, než nešťastník zahyne. Přicházejí halucinace; dotyčný sní o tom, čeho se bojí nejvíc. Umírá ve svém vlastním pekle, z něhož není úniku."

"Gwen, mluvíš, jako bys tu metodu už někdy použila."

Gwen mlčela.

Pokrčil jsem rameny. "No, ať se už rozhodneš jakkoli, dej mi vědět, pokud bych ti mohl být v něčem nápomocný."

"Dám, pane. Ostatně nebylo by marné ani utopit ho v housenkách. Jenom nevím, kde vzít tolik housenek naráz; musela bych si pro ně poslat na Zem nákladní raketu. Leda by - ale vždyť mu je vlastně můžu zařídit přes ty halucinace. Nedlouho před koncem můžeš odsouzení podstrčit moře housenek jen tím, že se mu o nich zmíníš." Zachvěla se. „Schrecklich! Ale krysy nepoužiju, Richarde. Krysy nikdy. Dokonce ani halucinace krys."

"Má sladká a milá novomanželko, jsem rád, že i ty se něčeho bojíš."

"Jistěže bojím! Můj milý, dost jsi mě překvapil svým názorem, že nevychovanost by měla být posuzována jako hrdelní zločin. Já osobně bych spíš odsuzovala zlo než nevychovanost a myslím si, že zlé skutky by nikdy neměly zůstat nepotrestány. Boží spravedlnost mi přijde příliš pomalá; já chci trest hned. Vem si třeba únosy. Únosce bych věšela na místě hned po dopadení. Žháři by se měli upalovat u kůlu tam, kde založili požár, pokud možno ještě než spáleniště vychladne. Znásilňovače bych zabíjela -"

Nedozvěděl jsem se, jakou rafinovanou formu smrti by si Gwen přála pro pachatele znásilnění, protože před nás předstoupil uhlazený byrokrat (mužského pohlaví, šedivý, s lupy ve vlasech) a tázavě pronesl:

"Doktor Ames?"

"To jsem já."

"Jsem Mungerson Fitts, asistent Správcova zástupce pro záležitosti Zastupitelstva. Tady vypomáhám. Jistě chápete, jak nesmírně je v současné době Správcova kancelář zaměstnána těmi novými přístavbami, které se uvádějí do provozu - všechny ty nezbytné dočasné přesuny, které je nutno zařídit a všechny ty momentálně nadbytečné lidi, které je nutno ubytovat, než se budeme zase všichni moci pohodlně usadit ve větším a mnohem lepším Golden Rule." Zářivě se na mne usmál. "Bylo mi řečeno, že se chcete setkat se Správcem."

"Přesně tak."

"To je skvělé. Z důvodu současného nouzového stavu zde vypomáhám, abych udržel vynikající kvalitu našich služeb obyvatelstvu i po tuto, jaksi hektickou, dobu. Jsem samozřejmě plně oprávněn jednat jménem Správce a můžete mne klidně považovat za jeho druhé já... protože ve všech praktických směrech a ohledech já vlastně jsem Správce. Tato milá dáma je tu s vámi?"

"Ano."

"Je mi ctí, madam. Potěšení na mé straně. A teď, přátelé, kdybyste mne laskavě následovali -"

"Ne."

"Prosím?"

"Přišel jsem za Správcem."

"Ale už jsem vám přece vysvětlil -"

"Já počkám."

"Možná jste mi nerozuměl přesně. Pojd'te prosím se -"

"Ne."

(V této chvíli mě měl Fitts chytit za límec a prohodit dveřmi. Dalo by mu to patrně dost práce; mám výcvik v asijském bojovém umění. Ale udělat to měl. Byl však vázán předpisy, vlastními zvyky a politickou linií správy sídliště.)

Fitts se zaraženě odmlčel. "Ehm - ale to přece musíte, pochopte to."

"Nepochopím."

"Já vám jen chci říct -"

"Chci mluvit se Správcem. Dal vám instrukce, co máte dělat se senátorem Cantorem?"

"Senátor Cantor? To ano. Počkejte, to je ten senátor z, ehm, z..."

"Když ho neznáte, tak jak víte, co s ním máte dělat?"

"Ehm, kdybyste chvíličku počkali, než to prokonzultuji -"

"Radši byste nás na tu konzultaci měl vzít s sebou. Zdá se, že pro tento problém zas tak plně oprávněn nejste."

"Uh... počkejte prosím tady."

Vstal jsem. "Ne, měl bych se radši vrátit. Senátor by mne mohl shánět. Vyříd'te prosím Správci, že mne mrzí, že jsem to nemohl vyřídit." Obrátil jsem se ke Gwen. "Pojd'te, paní, ať na nás ten pán nečeká." (Byl jsem zvědav, zda Mungersonovi dojde, že ten čekající pán nemusí být jen senátor.)

Gwen se zvedla a zavěsila se do mne. Fitts spěšně vyhrkl: "Ale, přátelé, neodcházejte, prosím! Ehm... pojd'te prosím se mnou." Nahnal nás k blízkým neoznačeným dveřím. "Počkejte okamžik, prosím."

Trvalo mu to víc než okamžik, ale rozhodně ne dlouho. Vrátil se a kolem úst mu pohrával úsměv (to je, myslím, ten správný výraz). "Pojd'te tudy, prosím!" Provedl nás zmíněnými dveřmi, potom krátkou spojovací chodbou a do vlastní Správcovy kanceláře.

Správce vzhlédl od stolu a prozkoumal nás - nikoli však s tím známým otcovským výrazem, který se přechasto objevuje na terminálu v oficiálních sděleních "Pár slov od Správce". Naopak; pan Sethos si nás prohlížel jako masačku, která plave v jeho ovesné kaši.

Ignoroval jsem jeho nepřítisť vřelé uvítání. Stoupl jsem si hned u vchodu s Gwen po boku a čekal. Svého času jsem měl ve své domácnosti jednu velice vybíravou kočku (jsou ostatně i nějaké jiné?), a ta, pokud jí byla nabídnuta potrava ne zcela podle jejího gusta, zůstala nehybně stát s důstojností sobě vlastní a tvářila se uraženě - což byl pozoruhodný herecký výkon u tvora, jenž měl obličej dokonale zakrytý srstí, a musel tedy tento nedostatek vynahrazovat řečí těla. V tuto chvíli jsem něco podobného předvedl panu Sethosovi. Stál jsem... a čekal.

Chvíli na nás civěl... ale nakonec se vztyčil, lehce se uklonil a řekl: "Madam, posadíte se, prosím?"

Sedli jsme si oba. Jedna nula pro nás - bez Gweniny pomoci bych to byl ovšem nedokázal. Ale už jsem seděl, a jak mám jednu zadek na židli, už mne od ní nikdo a nic neodlepí - dokud nedostanu to, co chci.

Klidně jsem seděl, mlčel a čekal.

Když páně Sethosův krevní tlak dosáhl kritické hodnoty, Správce promluvil. "No tak? Podařilo se vám prodrat do mé kanceláře. Co měl znamenat ten nesmysl se senátorem Cantorem?"

"To bych se rád dozvěděl od vás. Slíbil jste snad senátoru Cantorovi byt mé ženy?"

"Cože? Nebuďte směšný. Paní Novaková měla jednopokojovou kóji, nejmenší rozměr v první kategorii. Pokud by sem přijel ten senátor ze Standard Oil, dostane pochopitelně luxusní apartmá."

"Třeba moje? Proto jste mne vystěhoval? Kvůli senátorovi?"

"Prosím? Nevkládejte mi do úst věci, které jsem nikdy neřekl. Ten senátor tu vůbec není. Byli jsme nuceni požádat řadu našich hostů, aby se přestěhovali, a vy jste byl mezi nimi. To víte, zařizuje se nová sekce. Než ji připojíme k sídlišti, je nutno evakuovat všechny kóje a prostory přiléhající k patru sto třicet. Museli jsme tedy vystěhovat další, abychom měli kam dát ty evakuované. Pokud si vzpomínám, ve vaší kóji budou bydlet tři rodiny najednou. Samozřejmě jen po nezbytně nutnou dobu."

"Chápu. Pak to tedy bylo pouhé nedopatrění, že mi nikdo neprozradil, kam se vlastně mám přestěhovat."

"Jsem si jist, že vám to bylo oznámeno."

"Já zase, že nebylo."

"Doktore, to si myslíte, že nosím v hlavě stěhování všech nájemníků? Běžte si ven počkat, až vám to někdo přijde vysvětlit."

Jeho návrh a zároveň příkaz jsem ignoroval. "Ano, myslím si, že byste to stěhování v hlavě nosit měl." Odfrkl si. "V tomhle sídlišti žije víc než sto osmdesát tisíc lidí. Na takové detaily mám počítače a asistenty."

"To jistě ano. Ale poskytl jste mi dost závažný důkaz o tom, že ty detaily v hlavě nosíte... když vás zajímají. Dám vám jeden příklad. Svou ženu jsem vám nepředstavil. Mungerson Fitts její jméno nezná, takže vám je nemohl říct. Ale vy jste je znal, aniž jste se musel ptát. Věděl jste, jak se jmenuje a v jaké kóji bydlí. Chci říct bydlela, než jste ji odtud vystrnadil. Takhle vy tedy v praxi provádíte Golden Rule, pane Sethosi? Tak, že vyhazujete své hosty na dlažbu, aniž byste je na to včas a s předstihem upozornil?"

"Doktore, chcete mě vyzvat na souboj?"

"Ne, jen se snažím zjistit, proč nás pronásledujete. Týráte. Zastrášujete. My oba dobře víme, že to nemá nic společného s dočasnými přesuny nájemníků kvůli připojení nových sekcí. To je jisté... protože nové sekce se staví už tři roky a datum, kdy jim udělíte rotaci, jste znal minimálně rok dopředu... a přece jste mne vykopl z bytu a dal mi ani ne půl hodiny, abych se mohl sbalit. K mé ženě jste se zachoval ještě hůř; té jste prostě zamkl před nosem bez jakéhokoli upozornění. Sethosi, vy nás nechcete jen přestěhovat, protože připojujete novou sekci. Kdyby tomu bylo tak, sdělil byste nám to přinejmenším měsíc předem, spolu s adresou přechodného ubytování a datem, kdy zase dostanu trvalou kóji. Ne, vy nás chcete vyštvať ze sídliště Golden Rule... a já chci vědět proč!"

"Vypadněte z mé kanceláře. Zavolám vám někoho, kdo vás vezme za ruku a zavede vás do vaší nové - definitivní kóje."

"To není nutné. Stačí, když mi řeknete koordináty. Já tu počkám, než je seženete."

"Přísámbůh, začínám věřit, že vy chcete, abych vás z Golden Rule vykopl!"

"Ne, to ne. Žilo se mi tu docela příjemně. Rád tu zůstanu... pokud mi řeknete, kde máme dneska přespat... a dáte nám natrvalo nějakou kóji, kde budeme bydlet, až se nastěhuje nová sekce.

Potřebujeme třípokojové apartmá namísto dvoupokojového, které jsem měl já, a jednopokojového mé paní. Dva terminály, pro každého z nás jeden, jako to bylo dřív. A nízkou gravitaci. Nejradši nula čtyři, ale ne víc jak nula pět."

"A hodinky s vodotryskem byste nechtěl? Na co potřebujete dva terminály? To znamená spoustu drátů navíc."

"To ano a já si je také zaplatím. Jsem totiž spisovatel a užívám jeden terminál k psaní a shánění referencí z

knihoven. Ten druhý potřebuje paní Amesová pro běžnou domácí rutinu."

"Ohó! Vy chcete používat obytné prostory pro obchodní účely. To znamená komerční sazbu, nikoli sazbu pro nájemníky."

"Na kolik to přijde?"

"To se bude muset spočítat. Pro každý typ komerčního využití je jiná sazba. Malé krámký, restaurace, banky a podobně stojí přibližně trojnásobek sazby za krychlový metr, kterou platí nájemníci. Prostor pro továrnu je levnější, ale zvedá se různými přírážkami za nebezpečné provozy atakdál. Sklady jsou jen o maličko dražší než obytné prostory. Osobně si myslím, že budete muset platit jako za kancelář - to je koeficient tři celé pět - ale to ještě budu muset prokonzultovat s hlavním účetním."

"Pane Správce, rozumím vám dobře? Skutečně se mi chystáte účtovat třiapůlkrát tolik, než dosud činil součet našich činů?"

"Přibližně. Ale možná to bude jen trojnásobek."

"Dobrá, dobrá. Nikdy jsem neskrýval fakt, že jsem spisovatel; mám to uvedeno v pase a s tímto povoláním jsem zapsán i v seznamu obyvatel celých pět let. Povězte mi, proč je najednou takový rozdíl v tom, zda používám svůj terminál k psaní dopisů... nebo povídek?"

Sethos vydal zvuk, který se dal s určitou dávkou dobré vůle považovat za smích. "Doktore, Golden Rule je podnik postavený za účelem zisku. V tomto duchu jej také z pověření jeho majitelů vedu. Nikdo tu nemusí bydlet ani pracovat. Kolik naučuji lidem za bydlení a pracovní prostor, je posuzováno pouze z hlediska vytváření zmíněného zisku, a abych jej já dosáhl, postupuji podle svého nejlepšího uvážení. Pokud se vám to nelíbí, můžete jít pracovat jinam."

Chystal jsem se právě změnit téma diskuse (dokážu poznat, kdy nemám šanci na úspěch), když se do rozmluvy vmísila Gwen. "Pane Sethosi?"

"Ech? Ano, paní Novaková? Paní Amesová."

"Nezačínal jste náhodou svou kariéru tím, že jste pásl své sestry?"

Sethos se zbarvil do sytého odstínu baklažánu. Když konečně získal tolik duševních sil, aby se zmohl na odpověď, zeptal se: "Paní Amesová, chcete mne tu urážet?"

"Vždyť je to přece zřejmé, nebo ne? Nevím, jestli vůbec nějaké sestry máte, ale připadá mi to jako typ podnikání, který by vám vyhovoval. Ublížil jste nám bez jakéhokoli zřejmého důvodu. Přišli jsme k vám a požádali o nápravu, ale vy nám odpovídáte vytáčkami, nehorázným lhaním, zabředáváním do nepodstatností... a dalším vydíráním. A tuto další nehoráznost omlouváte nesmyslným kázáním o ziskovém podniku. Kolik si obvykle účtujete za své sestry? A kolik si necháváte jako provizi? Půlku? Nebo ještě víc?"

"Madam, jsem nucen vás požádat, abyste opustila mou kancelář... a toto sídliště. Lidi jako vy sem nepatří."

"Odjedu opravdu ráda," odvětila Gwen, aniž hnula brvou, "hned, jak nám vrátíte peníze. A mému manželovi taky."

"VYPADNĚTE!"

Gwen zvedla odmítavě ruku. "Nejdřív peníze v hotovosti, vy nestydatý podvodníku. Přebytek z našich kont plus peníze na zpáteční letenky, které jsme u vás deponovali při příletu. Pokud bychom opustili tuto kancelář bez nich, není síly, která by vás donutila je vrátit. Vyklopte peníze a my půjdeme na první raketoplán, co poletí na Lunu. Ale vyklopte je hned! Nebo mě budete muset vysypat do vakua, abyste mě umlčel. A jestli na mne zavoláte nějaké gorily, vy tlučhubo, začnu ječet. Chcete předvést jak?" Gwen zvrátila hlavu a vydala zaječení, z něhož mě rozbolela hlava.

Sethose zjevně taky; viděl jsem, jak sebou bolestně škubl.

Dlouhou chvíli na ni zíral, pak zmáčkl nějaký knoflík na psacím stole. "Ignatie. Uzavřete účty doktora Richarda Amese a paní Gwendolyn Novakové, ehm -" s pouze kratičkým zaváháním přesně uvedl číslo mé i Gweniny kóje - "a doneste mi vyúčtování ihned do kanceláře, spolu s hotovými penězi k výplatě. Připravte vytištění stvrzenek. Žádné šeky. Cože? Slyšel jste mě dobře. Jestli vám to bude trvat déle než deset minut, připravte se na podrobnou revizi celého vašeho oddělení... a uvidíme, kdo vyletí a koho nanejdvůš přeřadí na méně placenou práci." Odpojit hovor, aniž se na nás podíval.

Gwen vytáhla svou stolní hru a nastavila ji na Člověče, nezlob se, což mi vyhovovalo, protože na

intelektuálněji laděnou hru bych se v té chvíli asi nezmohl. I tak mě porazila čtyřikrát za sebou, přestože jsem dvakrát měl jako první figurku v domečku. Celou dobu mě totiž bolela hlava z toho jejího ultrazvukového ječení.

Nehlídal jsem čas, ale mohlo to trvat asi tak těch deset minut, než vstoupil muž s požadovaným vyúčtováním. Sethos je přelétl pohledem a podal nám ho. Mé konto se zdálo být v pořádku a chystal jsem se právě podepsat stvrzenku, když zasáhla Gwen. "A co bude s úroky z peněz, které jsem u vás musela složit?"

"Cože? O čem to mluvíte?"

"O svém zpátečním jízdném na hroudu. Musela jsem je složit v hotovosti, žádný dlužní úpis nebo čestné prohlášení se nebralo. Vaše zdejší banka si za půjčky soukromým osobám účtuje devět procent, ale měl byste nám platit aspoň tolik, co dává spořitelna jako úrok na běžném účtu. Ačkoli by bylo samozřejmě spíš na místě úročit to jako vklad s výpovědní lhůtou. Jsem tu už přes rok, takže... hned to spočítáme -" Gwen popadla Člověče, nezlob se a přepnula na kalkulačku. "Dlužíte mi osm set sedmdesát jednu korunu na úrocích. Ve švýcarském zlatě to činí -"

"Vyplácíme v korunách, ne ve švýcarské měně ani ve zlatě." "Dobrá, tak mi to dáte v korunách." "A na peníze na zpáteční cestu nevyplácíme úroky - to je prostě složená finanční záruka."

Náhle jsem zbystřil. "Tak nevyplácíte, jo? Drahá, můžu si půjčit tu kalkulačku? Tak to máme - sto osmdesát tisíc lidí... a turistické jízdné do Maui s PanAmem nebo Qantasem činí -"

"Rovných sedmdesát dva," poradila Gwen, "s výjimkou víkendů a svátků."

"Výborně." Doplnil jsem chybějící údaj. "Hmmm, přes miliardu korun! Jedna dva devět šest a za tím šest nul. Jak zajímavé a povznášející. Sethosi, hochu, vy můžete ročně shrábnout přes sto miliónů čistého zisku jen tím, že všechny tyhle penízky, které jste nám moulům zabavil, uložíte v nějakém peněžním ústavu v Luna City. Ale nemyslím, že jste je tam uložil. Aspoň ne všechny. Spíš mám dojem, že řídíte celý tenhle podnik za peníze jiných - aniž byste se jich ptal na souhlas. Je to tak?"

Poskok (byl to Ignatius?), který přinesl vyúčtování, naslouchal hovoru se zjevným zájmem.

Sethos zavrčel. "Podepište stvrzenky a vypadněte."

"Ale milerádi!"

"Ale zaplatíte nám ty úroky," doplnila Gwen.

Zavrtěl jsem hlavou. "Ne, Gwen. Soudit se s ním můžeme kdekoli na světě, ale tady ne. Tady je pan Sethos zákon a soudce v jedné osobě. Ale to mi vůbec nevadí, pane Správče, protože jste mi vnukl skvělý nápad na článek, který se bude velice dobře prodávat - článek řekněme pro Reader's Digest, nebo možná pro Fortune. Mohl bych jej nazvat Rajske slasti v nebi aneb Jak zbohatnout z peněz druhých: hospodaření soukromých kosmických sídlišť. Jen obyvatelé sídliště Golden Rule jsou okrádáni o sto miliónů ročně. To by jako podtitul docela ušlo."

"Zveřejněte to a já vás zažaluju! Přijdete o všechno, co máte!"

"Vážně? Pak se uvidíme u soudu, kamaráde. Tak trochu pochybuji, že by se vám chtělo prát své špinavé prádlo u jiného soudu, než kde sedíte jako soudce. Mmm, a napadlo mě ještě něco divokého.

Dokončujete právě velice nákladnou přístavbu - a nepamatuju se, že bych ve Wall Street Journal četl něco o nově vydávaných akciích Golden Rule. Kolik peněz z té takzvané finanční záruky teď pluje kolem nás jako patra sto třicet až sto čtyřicet? A kolik z nás by muselo opustit sídliště ještě tento týden, aby vás to finančně zruinovalo? Můžete každému vyplatit peníze hned na požádání, Sethosi? Nebo je ta slibovaná okamžitá návratnost finanční záruky stejně falešná jako vy sám?"

"Řekněte to na veřejnosti a já vás zažaluju před jakýmkoli soudem v celé soustavě! Podepište stvrzenku a zmizte."

Gwen nepodepsala, dokud před ní neležel příslušný obnos, a já taky ne.

Když jsme si ukládali peníze, Sethosův terminál na psacím stole ožil. Obrazovka byla vidět samozřejmě pouze ze Správcova křesla, ale hlas volajícího nám byl důvěrně známý: šéfproktor Franco. "Pane Sethosi!"

"Mám práci."

"Je to velice naléhavé! Ron Tolliver byl postřelen. Já -"

"Cože!"

"Došlo k tomu před chvilkou. Jsem v jeho kanceláři - je těžce zraněn, pravděpodobně to nepřežije. Ale mám očitého svědka. Udělal to ten falešný doktor, Richard Ames -"

"Drž hubu!"

"Ale šéfe -"

"Drž HUBU! Ty zatracený, užvaněný idiote! - Ihned se u mne hlase, pane." Sethos obrátil svou pozornost k nám. "A teď odtud vypadněte."

"Možná bych tu měl počkat na ty očitě svědky "

"Vypadněte. Zmizte z tohoto sídliště!"

Nabídl jsem Gwen rámě.

VII

"Skutečně čestného člověka nelze napálit. Musí být aspoň trošku podvodníkem."

CLAUDE WILLIAM DUKENFIELD (1880 -1946)

Venku jsme našli Billa, jak stále sedí na mém vaku a v náručí chová bonsai. S nejistým pohledem se zvedl. Když se však na něj Gwen usmála, opětovně usměv. "Nějaké problémy, Bille?" zeptal jsem se.

"Ne, šéfe. Jo, nákej kořen vode mě chtěl koupit ten stromeček."

"A pročs mu ho neprodal?"

Vyděsil se. "Có? Dyt' je přece její."

"Dobře jsi udělal. Kdybys ho byl prodal, víš, co by s tebou provedla? Utopila by tě v housenkách. Ještě žes byl natolik mazaný a nezavdals jí k tomu příčinu. Ale kryš se neboj. Dokud se nás budeš držet, krysy ti neublíží. Že je to tak, paní Tvrdáková?"

"Přesně tak, senátore. Krysy nebudou, jednou provždy. Bille, jsem na tebe pyšná, že ses nenechal nikým zlákat. Ale teď chci, abys přestal mluvit tím slangem - ještě by si někdo mohl myslet, že jsi nějaký kriminálník - a to přece nechceme, že ne? Takže neříkej nákej kořen, ale řekni prostě člověk."

"Nó, abych pravdu řekl, ten kořen byla spíš náká čůza. A pěkně vyžraná. Kapišto?"

"Ano. Ale zkusíme to ještě jednou. Řekni žena."

"No dobře. Ten kořen byla žena." Bojácně se zazubil. "Mluvíte jako ty sestry, co nás dóle na hroudě učily Slovo Boží."

"Chápu to jako kompliment, Bille... a hodlám tě sekýrovat a opravovat ti výslovnost a výběr slov ještě víc, než to dělaly ony. Budu tě pronásledovat, dokud nebudeš mluvit tak pěkně jako tady senátor. Dělán to proto, že už před mnoha lety dokázal jeden cynický pán, že způsob, jakým člověk mluví, je pro jeho úspěšnost ve světě to nejdůležitější vůbec. Rozumíš mi?"

"Nó - trochu."

"Nemůžeš se naučit všemu naráz a já to taky od tebe neočekávám. Pokud se ale budeš denně koupat a mluvit spisovně, svět usoudí, že jsi úspěšný mladý muž, a bude se podle toho k tobě chovat. Tak se o to pokusíme."

"Ale zatímco se budeme snažit, měli bychom vypadnout z téhle archy. To je teď nejpodstatnější."

"Senátore, tohle je taky podstatné."

"Ano, ano, starý problém, jak odnaučit štěně dělat loužičky. Já vím. Ale měli bychom vyrazit."

"Ano, pane. Přímou na kosmodrom?"

"Ještě ne. Projdeme se dolů po El Camino Real a budeme prohlížet každý veřejný terminál, až najdeme nějaký, co funguje i na mince. Máš nějaké drobné?"

"Pár ano. Na krátký hovor to stačí."

"Dobrá. Ale rozhlížeš se i po nějakém automatu, co rozměňuje drobné. Když jsme teď zrušili konta, musíme používat mince."

Zvedli jsme svá břemena a vyrazili. Gwen mi tichounce pošeptala: "Nechci, aby to Bill slyšel, ale není těžké přesvědčit veřejný terminál, že číslo neexistujícího konta existuje."

Odpověděl jsem stejným hlasem. "K tomu se uchýlíme pouze tehdy, když to nepůjde poctivě. Má drahá, kolik švindlů ještě ovládáš?"

"Pane, já nevím, o čem to mluvíte. Ostatně, támhle asi sto metrů před námi - není na té budce napravo žlutý nápis, který hledáme? Stejně by mě zajímalo, proč je tak málo veřejných budek na mince."

"Protože náš Velký bratr chce mít přehled, kdo komu volá... a číslem našich kont ho prakticky prosíme, aby naše tajemství sdílel s námi. Ano, je tam žlutý nápis. Ukaž, kolik máš drobných."

Reverend doktor Hendrik Hudson Schultz odpověděl ze svého terminálu bleskově. Jeho santaklausovský pohled mne ohmatal, odhadl a spočítal obsah mé prkenice.

"Otec Schultz?"

"Osobně. Čím vám můžu posloužit, pane?"

Namísto odpovědi jsem vzal tisícikorunovou bankovku a zvedl ji před obličej. Doktor Schultz se na ni podíval a zvedl huňaté obočí. "Zajímáte mne, pane."

Poklepal jsem si na ucho, rozhlédl se vlevo a vpravo a předvedl posuňky, že jsem hluchoněmý a slepý. Pochopil. "Vlastně ano, zrovna jsem se chystal, že si zajdu na šálek kávy. Nechcete jít se mnou?"

Okamžik -"

Zakrátko zvedl kus papíru, na němž napsal velkými písmeny:

FARMA U MACDONALDA

"Můžeme se sejít v bargrillu Sanssouci? Je to na Petticoat Lane přímo naproti mému studiu. Asi tak za deset minut, platí?" Během své řeči píchal ukazovákem do papíru, který držel.

"Jasně!" houkl jsem a odpojl se.

Nebyl jsem zvyklý chodit do zemědělského sektoru, protože plná gravitace mi na nohu nedělá dobře a farmy se bez plné gravitace neobejdou. Ne, to není přesné; možná, že kosmických sídlišť, která pro pěstování plodin využívají takovou gravitaci, jakou si zrovna přejí (nebo jakou vyžadují mutace jejich rostlin), je víc než těch, která farmaři při jedné g a přirozeném slunečním svitu. Ale bez ohledu na to se v Golden Rule čerstvá potrava připravuje klasickou cestou jako dole na hroudě. Jsou tu i prostory, kde se užívá umělé osvětlení a jiné faktory urychlující růst a zrání - nevím, kolik jich je a kde se nalézají. Ale obrovské prostory od patra padesát až po sedmdesátku jsou tvořeny volným prostranstvím od obzoru k obzoru, samozřejmě až na vzpěry, tlumiče vibrací a chodníčky, odbočující z hlavních chodeb.

V rozpětí dvaceti pater - což znamená osm set metrů - byly výšece 0 - 60, 120 - 180 a 240 - 300 ponechány jako park se slunečním svitem, zatímco na výsecích 60 - 120, 180 - 240 a 300 - 0 se rozkládají farmy. Farma starého MacDonalda se nachází ve výseci 180 - 240, patra 50 - 70.

To je slušná rozloha. Člověk by se tam mohl i ztratit, zvláště když na zdejších polích roste obilí rychleji a výš než v Iowě.

Ale doktor Schultz mi složil poklonu svým nevyřčeným předpokladem, že se dokážu dovtípit, kde se sejdem. Nemohlo to být jinde než v populární zahradní restauraci a baru zvaném Venkovská kuchyně, jenž se nacházel přímo uprostřed pozemku farmy, patro šedesát, výše 210, a (jak jinak) plné g.

Abychom se dostali k restauraci, museli jsme sejít po schodech k patru padesát, pěšky kráčet směrem k zádi sídliště (čert aby to vzal, při plné gravitaci!) až k patru šedesát, dobrých čtyři sta metrů.

Pochopitelně, je to kousek - sotva čtyři městské bloky. Ale zkuste si to ujít s falešnou nohou a po namáhavém dni plném běhání a stěhování.

Gwen si mé rozmrzelosti všimla, snad z mého hlasu, výrazu tváře, chůze či kdovíčeho ještě - možná mi umí číst i myšlenky, kdo ví. Zastavila se.

Zastavil jsem taky. "Máte nějaké potíže, má drahá?"

"Ano. Senátore, položte ten ranec. Budu zase balancovat na hlavě náš strom-san. Dejte mi ten ranec."

"Nic mi není."

"Jistě, pane. Nic vám není a já to respektuji. Máte právo být ješitným samcem, kdykoli uznáte za vhodné... a mým právem zase je být slabou a iracionální samičkou, co se hrouť a omdlává. Právě teď se chystám omdlít. A nepřestanu se chystat, dokud mi nedáš ten ranec. Zmlátit mě můžeš později."

"Hmmm. Kdy bude na mně řada, abych nějakou hádku vyhrál?"

"Až budete mít narozeniny, pane. Ale dneska to není. Dejte mi ten ranec. Prosím."

Nebyla to hádka, kterou bych vyhrát musel a chtěl; odevzdal jsem tedy ranec. Bill a Gwen šli přede mnou; Bill na čele hledal co nejschůdnější cestu. Gwen ani jednou neztratila kontrolu nad nákladem na temeni, přestože cesta už dávno nebyla tak hladká jako na chodbách - stala se z ní hrbolatá a zablácená stezka. Zablácená opravdovým blátem, které tu očividně nebylo jako dekorace.

Pomalů jsem kulhal za nimi, ztěžka se opíraje o hůl, a snažil jsem se pokud možno šetřit pahýl nohy.

Když jsem dorazil k restauraci, měl jsem toho docela dost.

Doktor Schultz se opíral loktem o bar. Poznal mě, ale nedal to najevo, dokud jsem nestál vedle něj.

"Doktor Schultz?"

"Ach, ano!" Nezeptal se mne na jméno. "Najdeme si nějaké klidné místo? Zjistil jsem, že se mi nejvíce líbí v tichu támhletoho jabloňového sadu. Co kdybych požádal našeho hostitele, aby nám tam mezi stromy postavil stůl a dvě židle?"

"Ano. Ale tři židle, ne dvě."

Dorazila Gwen. "Čtyři, ne?"

"Ne. Chci, aby Bill hlídal naše svršky jako předtím. Támhle je jeden volný stůl; může tu hromadu nacpat pod něj a kolem něj."

Zakrátko už naše trojice seděla u stolu, který nám donesli do sadu. Po krátkém dohadování jsem objednal pro reverenda a pro sebe pivo, pro Gwen coca-colu a pak jsem poslal servírku za tím mladým mužem se zavazadly, ať mu přinese, co si poručí - pivo, coca-colu, sendvič, prostě co si bude přát. (Právě jsem si totiž uvědomil, že Bill dnes možná ještě nejedl).

Když servírka odešla, sáhl jsem do kapsy, vylovil onu tisícikorunovou bankovku a podal ji doktoru

Schultzovi.

Okamžitě zmizela. "Budete chtít stvrzenku, pane?"

"Ne."

"Budeme si důvěřovat, co? Výborně. Takže jak vám mohu pomoci?"

O čtyřicet minut později už věděl doktor Schultz o našich lapáliích téměř tolik co já, protože jsem mu nezatajil vůbec nic. Zdálo se mi, že nám bude užitečný, jen pokud bude znát celé pozadí případu - tedy alespoň tu část pozadí, kterou jsem znal já -

"Říkáte, že postřelili Rona Tollivera?" ujistil se nakonec.

"Já to neviděl. Slyšel jsem jen, jak to říká šéfproktor Franco. Opravuji: slyšel jsem muže, který měl hlas jako Franco, a Správce s ním také jako s Frankem jednal."

"To je přesvědčivé až dost; když slyšíte kopyta, taky očekáváte koně a ne zebry. Ale cestou sem jsem o tom atentátu nic neslyšel a nevšiml jsem si ani žádného rozruchu tady v restauraci - a vražda, nebo pokus o vraždu, druhého největšího akcionáře tohoto sídliště by rozruch způsobit měla. Strávil jsem v baru pár minut, než jste dorazili. O něčem takovém nepadlo ano slovo. A přitom je bar notoricky známým místem, kde se probírají novinky; konkrétně tady mají neustále zapnutou obrazovku na zpravodajský kanál.

Hmmm... myslíte, že to Správce zatusoval?"

"Ten prohaný had je schopný všeho."

"Nemluvil jsem o jeho morálním profilu, v kterémžto směru se s vaším úsudkem naprosto shodují, ale pouze o tom, zda by to technicky vzato dokázal. Přestřelka se kamufluje poměrně obtížně. Krev. Hluk. Mrtvá nebo raněná oběť. A vy jste se ještě zmiňoval o svědcích - tedy vlastně Franco. Je ovšem pravda, že soudce Sethos ovládá jediné zdejší noviny, všechny terminály a všechny proktory. Ano, kdyby se o to skutečně snažil, asi by se mu podařilo udržet celou aféru slušný čas pod pokličkou. Uvidíme - to je ostatně další věc, o které vám poreferuji, až dorazíte do Luna City."

"Možná nebudeme v Luna City. Budu vám muset zavolat."

"Plukovníku, je to rozumné? Pokud naši několikavteřinovou přítomnost u baru nezaznamenal někdo zasvěcený, dá se předpokládat, že naši alianci udržíme v tajnosti. Je opravdu štěstí, že jsme spolu nikdy neměli nic společného; neexistuje tedy stopa, jak na mne přijít. Jistěže mi můžete zavolat... ale musíme počítat i s možností, že mám už někdy z dřívějšíka napíchnutý terminál nebo odposlouchávané studio, eventuelně obojí. Navrhoval bych spíš písemný kontakt, pochopitelně vyjma vysoce naléhavých záležitostí."

"Ale poštu někdo může otevřít. Mimochodem, jsem doktor Ames, ne plukovník Campbell, prosím. A ještě něco. Ten mladík, co přišel s námi, nás zná jako senátora a paní Tvrdákovou z toho výstupu, o němž jsme mluvili."

"Budu to mít na paměti. Za celý dlouhý život člověk sehraje spousty rolí. Věřili byste, že jsem byl svého času znám jako svobodník Finnegan z Imperiálního loďstva?"

"Tomu docela klidně věřím."

"Vidíte, já sám bych tomu nevěřil. Ale už jsem dělal i mnohem podivnější věci. Pošta se dá otevřít, to je pravda - ale pokud donesu dopis k raketoplánu do Luna City těsně předtím, než se zvedne z kosmodromu, je velice nepravděpodobné, že se k němu dostanou ti, kteří by měli zájem jej otevřít. A když se v obráceném směru pošle dopis Henriettě van Loonové, u Madame Pompadour, 20012 Petticoat Lane, dorazí ke mně s minimálním zpožděním. Ona postarší, dobře zavedená dáma má letitou praxi v ohleduplném zacházení s tajemstvími druhých. Zjistil jsem, že člověk musí důvěřovat jiným. Umění tkví v tom, důvěřovat těm správným."

"Doktore, zjistil jsem, že vám důvěřuji."

Uchechl se. "Můj drahý pane, s klidným svědomím bych prodal klobouk, který si zapomenete u mne na přepážce. Ale v tom podstatném jste se trefil do černého. Jakmile jsem vás přijal za svého klienta, můžete mi důvěřovat zcela bezvýhradně. Hrát na dvě strany znamená koledovat si o žaludeční vředy... a já jsem labužník, který si za žádnou cenu nechce zkazit požitky z jídla."

Zamyslel se a dodal: "Mohl bych se ještě jednou podívat na tu peněženku? Tu, co měl Enrico Schultz."

Podal jsem mu ji. Vytáhl průkaz a chvíli jej studoval. "Říkáte, že ta podoba sedí?"

"Téměř dokonale."

"Doktore Amesí, jistě chápete, že jméno Schultz okamžitě upoutá mou pozornost. Co vám ale možná uniklo; různorodost mých profesních aktivit mi ukládá, abych zaznamenal každého nově přichozího v tomto sídlišti. Čtu denně Herald; přelétnu ho celý, ale největší pozornost samozřejmě věnuji jakýmkoli informacím osobní povahy. Mohu s jistotou prohlásit, že tento muž nevstoupil do Golden Rule pod jménem Schultz. Jakékoli jiné jméno by mi mohlo vyklouznout z paměti. Ale mé vlastní přijmení? Nemožné."

"Zdá se, že to jméno udal při příletu."

"- zdá se -. Mluvíte opravdu přesně." Schultz znovu pohlédl na průkaz. "Během dvaceti minut ve svém studiu - ne, povolte mi aspoň půl hodinky - jsem schopen vyrobit průkaz s tímto obličejem - a bude to kvalitní průkaz -, který vás ubezpečí, že se ten pán jmenoval Albert Einstein."

"Takže vy myslíte, že se ten chlapík podle průkazky vystopovat nedá."

"Zadržte, to jsem neřekl. Povídal jste, že ten obrázek je mu dobře podobný. Dobře podobný obrázek je lepší než natištěné jméno. Tohohle muže musela vidět spousta lidí. Několik z nich musí vědět, co je to zač. Ještě méně z nich ví, proč byl zabit. Pokud byl zabit. Jednoznačnému hodnocení jste se vy pečlivě vyhnul."

"Tedy... hlavně kvůli tomu baletu, který předvedl personál hned po výstřelu. Pokud někdo střílel. Místo aby ti čtyři v panice běhali kolem, chovali se, jako kdyby celý večer nečekali na nic jiného."

"Dobrá. Půjdu za tím a použiju kombinované metody cukru a biče. Jestliže někoho hryže svědomí nebo lační po penězích - a na většinu lidí se vztahuje obojí -, pak lze vždy najít nějakou cestu, jak z něj vyrazit vše, co ví. Zdá se, pane, že jsme dohodnuti. Ale pojďme si to ještě zopakovat, protože další příležitost ke konzultaci hned tak mít nebudeme. Vy budete pátrat dál po linii Walker Evans, zatímco já proberu ostatní položky, které máte na seznamu. Jeden každý z nás bude informovat toho druhého o nejnovějším vývoji, zvláště o takových vazbách, které míří do Golden Rule anebo naopak z něho. Ještě něco? Ach, ano, ta šifrovaná zpráva - chcete v tomto směru ještě něco podnikat?"

"Napadá vás, co by se s ní podnikat dalo?"

"Mohl byste ji vzít s sebou a donést ji do Mackayovy hlavní kanceláře v Luna City. Pokud ten kód dokážou rozluštit, pak už stačí jen zaplatit příslušný obolus, legálně či nelegálně, a nechat si ji přeložit. Pokud vám Mackay nepomůže, pak byste mohl zkusit doktora Jakoba Raskoba na Galileově univerzitě. Je to kryptolog, pracující na katedře komputerologie... a pokud s tím textem nehne ani on, pak už se můžete jen modlit. Mohu si vzít ten obrázek bratránka Enrica?"

"Samozřejmě. Ale pošlete mi kopii, prosím; možná se mi bude hodit při pátrání ve směru Walker Evans - když o tom tak přemýšlím, tak ji budu potřebovat téměř jistě. Doktore, potřebujeme ale ještě jednu věc, o níž jsem se dosud nezmínil."

"Ano?"

"Ten mládenec, co přišel s námi. Je to duch, reverende, vylézá z díry zásadně v noci. Nemá nic, ani vlastní identitu. Můžete s ním něco provést - a hned teď?"

Rádi bychom chytili nejbližší raketoplán."

"Okamžik, pane! Mám tomu rozumět tak, že ten váš nosič, ten mladík u zavazadel je ten násilník, co se vydával za proktora?"

"Neřekl jsem to snad dost jasně?"

"Možná jsem byl trochu roztržitý. Dobrá, akceptuji to jako fakt... ačkoli nijak neskrývám svůj úžas. Chcete tedy po mně, abych mu obstaral papíry a on mohl chodit po Golden Rule beze strachu, že ho seberou proktoři?"

"Ne tak docela. Chci o trochu víc než to. Pas. Aby se dostal z Golden Rule a do Luna City."

Doktor Schultz vyšpulil dolní ret. "Co tam bude proboha dělat? Ne, беру otázku zpět - to je vaše věc, ne moje. Nebo spíš jeho."

"Snažím se ho upravit trochu do lidské podoby, otče Schultzi," vmísila se do hovoru Gwen. "Musí se naučit čistit si nehty a neplést si přechodníky. A taky potřebuje morální páteř. Chystám se mu nějakou pořídit."

Schultz si zamyšleně pohlédl Gwen. "Ano, myslím, že máte páteře dost pro dva. Madam, dovolím si vám říci, že přestože nijak netoužím vás ve vašem misionářském úsilí následovat, máte můj obdiv."

"Nemám ráda, když cokoli přijde nazmar. Billovi je tak pětadvacet, ale mluví a chová se na deset či na dvanáct. Přitom hloupý není." Zazubila se. "Já mu to sakra do tý kebuly narvu, i dybych mu to tam měla nalejt trychtejřem!"

"Hodně zdaru," popřál jí Schultz. "Ale co když se prostě ukáže, že hloupý je? Že nemá mentální kapacitu, aby se naučil žít jako civilizovaný člověk?"

Gwen si povzdechla. "Pak si asi trochu popláču a najdu mu nějaké místočko za větrem, kde bude moci žít a pracovat, jak umí, a být tím, co je, ale ve slušných podmínkách a s lidskou důstojností. Reverende, já bych ho nemohla poslat zpátky do špíny a hladu a strachu - a taky krysu. Takový život je horší než smrt."

"Ano, to je. Protože smrti není třeba se obávat - to je jen konečné spočinutí, jak každý z nás postupně zjistíme. Takže dobrá, použitelný pas pro Billa. Budu muset vyhledat jistou dámu - a zeptat se jí, zda zvládne tak spěšnou zakázku." Zachmuřil se. "Bude těžké to zvládnout do odletu příštího raketoplánu. A musím mít jeho fotografii. K čertu s tím! To budeme muset ke mně do studia. Ztratíme tím čas a vy dva se tím vystavíte dalšímu riziku."

Gwen sáhla do kabelky a vytáhla odtamtud miniaturní fotoaparát Mini Helvetia, který se ve většině zemí bez výslovného povolení nesmí používat, ale na nějž regule zdejšího Správce patrně zapoměly. "Doktore Schultzi, vím, že tenhle přístroj nedokáže udělat obrázek dost velký na pas - ale nešel by třeba zvětšit?"

"To by jistě šel. Mmmm, to je pěkný fotoaparát."

"Taky ho mám ráda. Pracovala jsem kdysi pro - pro jednu agenturu, která takové přístroje užívala. Když jsem odtamtud odcházela, zjistila jsem, že jsem svůj aparát někam zložila, a musela jsem jej zaplatit.

Uličnický se zazubila. "O něco později jsem ho našla; po celou tu dobu byl v kabelce - ale úplně na dně, zahrabaný pod všemi těmi krámy." Pokývala hlavou. "Půjdu vyfotografovat Billa."

"Dej pozor, ať máš neutrální pozadí," upozornil jsem ji spěšně.

"Copak jsem dnešní? Za chvíli jsem zpátky."

Objevila se skutečně během pár minut; obrázek už se začínal rýsovat. O minutu později už byl dostatečně ostrý a Gwen jej podala doktoru Schultzovi. "Bude to takhle stačit?"

"Je to skvělé! Ale co je to za pozadí, jestli se můžu zeptat?"

"Ručník, který jsem si půjčila v baru. Frankie s Juanitou mi ho podrželi napnutý Billovi kousek za hlavou."

"Frankie s Juanitou," opakoval jsem. "Kdo to je?"

"Vrchní barman a manažerka. Milí lidé."

"Gwen, já netušil, že tě tady znají. Z toho by mohly být problémy."

"Neznají mě tady; v životě jsem tady nebyla, drahý. Ale svého času jsem byla pravidelným návštěvníkem v "Polní kuchyni" na ranči U ležaté osmičky ve výšce devadesát - tancuje se tam čtverylka." Gwen

vzhlédla a zamžourala proti slunci přímo nahoru - rozvázně rotující sídliště právě nastavilo slunce přímo do zenitu nad MacDonaldovu farmu. Ukázala do výšky - no, musel to být úhel dobrých šedesát stupňů.

"Támhle máte Polní kuchyni a taneční parket je přímo nad ní, směrem ke Slunci. Nevidíte, jestli tancují? Trochu mi stíní jedna ta vzpěra."

"Nevidím; je to na mě příliš daleko," přiznal jsem.

"Tancují," přisvědčil doktor Schultz. "Myslím, že texaskou hvězdu. Ano, jsou to ty kroky. Ach, mládí, mládí! Dnes už netančím, ale dřív jsem do toho lokálu občas taky zašel. Neviděli jsme se tam, paní Amesová? Ale nevzpomínám si na vás."

"Já myslím, že ano," odpověděla Gwen. "Ale ten den jsem si zrovna vzala masku. Měla jsem radost, že jste pro mě přišel, doktore. Tancoval jste jako d'ábel."

"Větší pochvaly se člověku dostat nemůže. Ta maska - neměla jste náhodou zelenobíle pruhované šaty? A dlouhou širokou sukni?"

"Pořádně širokou; pokaždé, když mě můj partner roztočil, zavířila kolem a lidi si stěžovali, že při tom pohledu dostávají mořskou nemoc. Máte skvělou paměť, pane."

"A vy jste zase skvělá tanečnice, madam."

Trochu podrážděně jsem jim vpadl do hovoru. "Nemůžeme nechat toho vzpomínání na staré zlaté časy? Máme spoustu naléhavé práce a já stále doufám, že odletíme raketoplánem ve dvacet nula nula."

Schultz zavrtěl hlavou. "Ve dvacet? To je nemožné, pane."

"Proč by to mělo být nemožné? Vždyť máme ještě přes tři hodiny času. Z perspektivy, že čekáme na další spoj, se mi zvedá žaludek; Franco na nás klidně může poslat ty své gaunery."

"Doktore Amesí, požádal jste mě o pas pro Billa. Zhotovení i toho nejmizernějšího falzifikátu trvá mnohem déle než tři hodiny." Odměl se; vypadal teď daleko méně jako Santa Klaus a daleko více jako ustaraný a unavený stařec. "Ale vašim prioritním cílem je dostat Billa pryč ze sídliště; to jest na Měsíc?" "Ano."

"A co kdybyste jej tam vzali jako nesvobodného sluhu?"

"Cože? Do Svobodného státu Luna přece nemůžete vzít otroka."

"Ano a ne. Můžete vzít otroka na Měsíc... ale jakmile se dotkne jeho půdy, stává se automaticky svobodným - a navždy; to je jeden z prvních zákonů, který tamější trestanecká kolonie přijala, jakmile získala nezávislost. Doktore Amesí, potvrzení o koupi Billa, které dosvědčí jeho totožnost, vám do odletu raketoplánu sehnat dokážu. Jeho obrázek mám, zásobu úředních formulářů taky - pochopitelně pravých a nevyplněných. Času na vytvoření patiny dokumentu máme dost. Tohle je opravdu mnohem jistější způsob než narychlo shánět pas."

"Dám na váš profesionální názor. Kde, kdy a jak si mám ten papír vyzvednout?"

"Mmmm, v mém studiu to asi nepůjde. Znáte to maličké bistro hned u kosmodromu, nula celá jedna gé, výšeč tři sta? U kosmonautovy vdovy se to tam jmenuje."

Chystal jsem se právě říci, že ne, ale že to najdu, když se ozvala Gwen. "Já vím, kde to je. Musíte jít až za skladiště obchodního domu Macy. Není tam žádný vývěsní štít."

"Přesně tak. Vlastně je to soukromý klub, otevřený jen pro členy, ale dám vám pozvánku. Můžete si tam odpočinout a něco si zakousnout. Nikdo vás obtěžovat nebude. Personál si hledí pouze své práce." (Protože jejich práce je pašování nebo nějaká stejně nekalá činnost - ale to jsem samozřejmě neřekl.)

"To mi vyhovuje."

Reverend doktor vytáhl pozvánku a začal na ni cosi psát - a pak se zarazil. "Vaše křestní jméno?"

"Paní Tvrdáková," zareagovala hbitě Gwen.

"Chápu," pokývl souhlasně Schultz. "Opatrnost je na místě. A jaké je vaše příjmení, senátore?"

"Cantor se jmenovat nemůžu; co kdybych narazil na někoho, kdo Cantora zná. Hmm... co takhle Tvrdák?"

"Ne - cestujete se svou sekretářkou, ne se svou ženou. Johnson. To je nejběžnější senátorské příjmení, takže tím nevzbudíte podezření - a stejně se jmenuje i Bill, což se nám může hodit." Dopsal a podal mi kartičku. "Váš hostitel se jmenuje Tygr Kondo a ve volném čase dává hodiny výcviku v zabíjení. Můžete se na něj spolehnout."

"Děkuji vám, pane." Přejel jsem lístek pohledem a strčil jej do kapsy. "Doktore, nechcete ještě nějakou zálohu?"

Zazubil se. "Kdepak! Ještě jsem se nerozhodl, jak moc vás nechám vykrváct. Mým heslem je Můžeš dělat cokoli - ale zákazníka vysávej s mírou."

"To je rozumné. Vyrovnáme se tedy později. Asi bychom neměli odcházet společně."

"Souhlasím. V tom bistru stihnu být tak v sedm. Drazí přátelé, bylo mi ctí i potěšením. Mimochodem, neměli bychom zapomínat, jak důležitý den dnes máte. Všechno nejlepší, madam. Gratuluji, pane. Necht' váš svazek trvá věčně a je pln lásky a štěstí."

Gwen se zvedla na špičky a políbila jej. Oba měli přitom v očích slzy. No, já vlastně taky.

VIII

"Člověk má buď biftek, nebo pomfrity - nikdy obojí."

LAZAR LONG (1912 -)

Gwen nás odvedla rovnou ke Kosmonautově vdově, zastrčené za Macyho sklady přesně tak, jak řekla. Bistro se nalézalo v jednom z těch podivných koutků, za které mohl válcovitý tvar sídliště - kdybyste nevěděli, kde je máte hledat, patrně byste ho nikdy nenašli. Vládl v něm klid; velice příjemná změna po těch proudících davech kolem kosmodromu.

Normálně je letiště na tomto konci osy válce jen pro cestující a nákladní stroje přistávají na opačné straně osy rotace. Ale když je teď na opačné straně dokončována ta přístavba, veškerý provoz byl odkloněn na konec přivrácený k Měsíci, neboli přední konec - přední proto, že Golden Rule je dost dlouhá, a má tedy i slabý slapový efekt, a bude mít dokonce ještě větší, až se připojí další patra. Nemyslím tím, že by tu pod vlivem přílivu stoupala hladina moře nebo oceánu, to samozřejmě ne. Ale je tu –

(Možná mluvím příliš obšírně; nevím, do jaké míry jste obeznámeni s kosmickými sídlišti. Tuhle pasáž můžete klidně přeskočit a o nic nepřijdete.)

Ale je tu slapová vazba na Lunu; přední konec sídliště ční navěky směrem k Měsíci. Kdyby bylo Golden Rule stejně maličké jako raketoplán, nebo tak vzdálené jako El - pět, byla by situace jiná. Jenže Golden Rule měří na délku víc než pět kilometrů a krouží kolem rozsáhlé hmoty - tedy Měsíce -, která se nachází pouhé dva tisíce kilometrů odtud. Jistě, ten poměr je jen jedna ku čtyřem stům, ale není tu žádné tření a slapová síla působí stále, takže se přední konec ze svého směru ani nehne. Slapová vazba, kterou působí

Země na Měsíc, je jen čtyřnásobek té naší - což je málo, pokud si uvědomíte, že Luna je kulatá jako tenisák, zatímco Golden Rule má tvar doutníku.

Golden Rule má ještě další zvláštnost, co se jeho dráhy týče. Rotuje kolem podélné osy (no dobře, to ví každý - omlouvám se), ale jeho oběžná dráha, téměř kruhová elipsa, je v každém svém bodě vystavena Slunci, to znamená, že rovina, v níž sídliště rotuje, je stále přivrácená slunečním paprskům, zatímco Luna obíhá pod ní. Vypadá to jako Foucaultovo kyvadlo či jako špiónážní satelity hlídající Zemi.

Nebo, abych to vyjádřil ještě jinak, Golden Rule prostě neustále sleduje terminátor, rozhraní světla a tmy na Luně, pořád kolem dokola, takže se nikdy nedostane do stínu. (Tedy - samozřejmě kromě zatmění Měsíce, pokud to chcete mít do detailu. Ale jindy ne.)

Tohle uspořádání ale není zcela neměnné - působí na ně spousta vlivů, dokonce i Saturn s Jupiterem.

Uvnitř Golden Rule se ovšem nalézá maličký navigační počítač, který nedělá nic jiného, než že koriguje orbitální dráhu sídliště tak, aby se nedostala do stínu - a aby tak na McDonaldově farmě mohlo růst obilí. Ty manévry nespotřebují moc energie - jsou to jen lehoučké korekce nepatrných odchylek dráhy.

Doufám, že jste předchozí výklad přeskočili; balistika je zajímavá jen pro ty, kdo ji k něčemu potřebují.

Pan Kondo byl malý pán pocházející očividně z japonských předků, který měl svaly jako jaguár - ostatně se i s jaguáří mrštností pohyboval. I bez Schultzovy informace ohledně profese toho pána bych nechtěl Tygra Konda potkat v temné uličce - pokud by tam samozřejmě nebyl jako moje osobní stráž. Dveře pořádně neotevřel, dokud jsem mu neukázal kartičku od doktora Schultze. V tu chvíli nás vpustil dál a zahrnul nás sice poněkud formální, ale přesto příjemnou pohostinností. Lokál byl malý a jen zpola naplněný hosty, povětšinou muži a ženami, které podle mne nebyly jejich manželkami, ale nevypadaly ani na děvky - to spíše na kolegyně. Náš hostitel se nás zmocnil, usoudil, že do hlavní místnosti ke štamgastům nepatříme, a odtáhl nás do postranní místnůstky nebo spíš kabinky, do níž jsme se se zavazadly stěží vešli. Poté se zeptal, co si dáme. Chtěl jsem vědět, zda by byla k mání večere.

"Ano a ne," odušil. "Máme suši. A taky sukijaki, které má nejstarší dcera připravuje přímo u stolu. Našly by se hamburgery a hot dog. V mrazáku máme i pizzu, ale tu obvykle neděláme ani nedoporučujeme.

Tenhle podnik je v první řadě bar; nabízíme jídlo, ale netrváme na tom, aby zde naši hosté jedli. Můžete tu klidně hrát celou noc šachy, karty nebo go, aniž byste si cokoli objednal."

Gwen mi položila ruku na paži. "Můžu?"

"Do toho."

Mezi nimi se odehrál krátký rozhovor, z něhož jsem nerozuměl ani slovo. Kondo se ale rozzářil, uklonil se a odešel.

"Co to bylo?" zeptal jsem se.

"Požádala jsem jej, jestli bychom nemohli dostat totéž, co jsem tu měla posledně... což není nějaké specifické jídlo, ale pobídka mámě-san, jeho japonské paní a kuchaře v jedné osobě, aby nám něco připravila dle svého vlastního uvážení. Také jsem mu tím umožnila připustit, že jsem tenhle podnik už jednou navštívila... což by jinak nikdy neudělal, protože jsem tu byla s jiným mužem. Také mi pověděl, že ten náš miláček v květináči je nejlepší trpasličí javor, jaký kdy mimo Japonsko viděl. Poprosila jsem ho, zda by ho nepoprášili vodou, ještě než odejdeme. Udělá to."

"Řekla jsi mu, že jsme manželé?"

"Nebylo to nutné. Označení, které jsem použila, když jsem mluvila o tobě, mu to už prozradilo."

Měl jsem chuť se jí zeptat, kdy a jak se naučila japonsky, ale nezeptal jsem se - Gwen mi to jistě poví sama, až uzná za vhodné. (Kolik manželství už zkrachovalo kvůli nesnesitelnému pokušení jednoho z partnerů dozvědět se "všechno" o tom druhém? Jako veterán bezpočtu pravdivých příběhů ze života vás mohu ujistit, že přílišná zvědavost ohledně minulosti vaší ženy či manžela je zárukou brzké domácí tragédie.)

Namísto toho jsem se tedy obrátil k Billovi. "Bille, máš poslední možnost. Jestli chceš zůstat v Golden Rule, teď ještě můžeš odejít. Samozřejmě až po večeri. Ale až dojíme, odlétáme na Měsíc. Můžeš letět s námi, nebo zůstat tady."

Bill vyvalil oči. "A nechá mě taky vybrat vona?"

"Ovšemže nechám!" ozvala se ostře Gwen. "Můžeš jet s námi... v tom případě po tobě ovšem budu

žádat, aby ses neustále choval jako civilizovaná lidská bytost. Nebo můžeš zůstat zde v Golden Rule, vrátit se do své chodby - a říct Fingersovi, že jsi zpackal úkol."

"Já ho nezpachal - to on."

Měl tím na mysli mne, a tak jsem prohlásil: "To stačí, Gwen. Nenávidí mě. Nechci, aby byl v mé blízkosti - a už vůbec ho nechci žít. Jednoho večera mi nasype jed do polévky."

"To by Bill určitě neudělal. Vid' že ne, Bille?"

"Myslíš?" zapochyboval jsem. "Všimni si, jak váhá s odpovědí! Gwen, ještě dneska se mě pokoušel zastřelit. Proč bych mu měl najednou věřit?"

"Richarde, prosím! Nemůžeš po něm chtít tolik věcí najednou."

Tato bezvýsledná diskuse byla ukončena panem Kondem, který nám přišel prostřít k večeři a zároveň přicvakl sponou k zemi i naše bonsai. Jedna desetina pozemské gravitace stačí sice na to, aby jídlo zůstalo na talíři a nohy na podlaze - ale jentaktak. Židle byly připevněny k podlaze, a pokud člověk chtěl, mohl se k nim připoutat - neudělal jsem to, ale je to šikovné, když třeba musíte krájet tuhý steak. Sklenice a šálky měly víčka a hubičky na srkání. Tohle je snad nejhorší věc, na kterou si musíte v kosmu zvyknout. Když při jedné desetině g_e zvednete hrnek s horkou kávou, snadno se můžete opařit - váha hrnku zmizela, ale setrvačnost je pořád táž. Tekutina tedy pokračuje v cestě rychlostí, kterou jste jí udělili... a tak ji máte za okamžik všechnu na hlavě.

Když přede mne Kondo pokládal misky na jídlo a tyčinky, pošeptal mi do ucha, "Senátore, nebyl jste náhodou při výsadku v Solis Lacus?"

"To se ví, že jsem byl, kamaráde!" odvětil jsem srdečně. "Vy jste tam byl taky?"

Uklonil se. "Měl jsem tu čest."

"V které partě?"

"Jdeme na Broke, z Oahu."

"Stará dobrá Jdeme na Broke," pokývl jsem uznale. "Snad nejvíc vyznamenávaná jednotka v historii. Buďte na ni hrdý, mladý muži!"

"Děkuji vám i za své kamarády. A vy, pane?"

"Já seskočil s... Campbellovými zabijáky."

Pan Kondo vtáhl vzduch mezi zuby. "Ach tak! Také slavný útvar." Znovu se uklonil a rychle odešel do kuchyně.

Zasmušile jsem zíral do talíře. Jsme ztraceni - Kondo mě poznal. Ale nemůžu nikdy zapřít své kamarády - pokud to někdy udělám, pak mi ani neměřte puls, nenamáhejte se ani s kremací - jen mě strčte k ostatním odpadkům a nechte mě zrecyklovat.

"Richarde?"

"Eh? Ano, drahá?"

"Omluvíš mne na okamžik?"

"Jistě. Není ti něco?"

"Jsem v pořádku, děkuji, ale musím si cosi zařídit." Zvedla se a zamířila do chodby vedoucí k záchodům a dveřím na ulici. Pohybovala se, jako by byla lehounká jako peříčko - což ostatně v tak nízké gravitaci byla. Chůze v takových podmínkách připomíná spíše tanec, pokud nemáte na nohou přísavky či magnetické příchytky, eventuelně pokud nemáte velmi dlouhou praxi: pan Kondo klouzal po podlaze jako kočka, přestože žádné příchytky neměl.

"Senátore?"

"Ano, Bille?"

"Vona se na mě zlobí?"

"Myslím, že ne." Chtěl jsem dodat, že pokud se bude takhle chovat, že se na něj budu zlobit já, ale pak jsem si to rozmyslel. Vyhrožovat Billovi bylo totéž, jako bít nemluvně - neuměl se bránit a všechno bral doslova. "Ona jenom chce, aby sis stál za tím, co děláš, a neobviňoval z toho jiné lidi. Aby ses nevymlouval na druhé."

Když jsem pronesl jednu ze svých oblíbených otřepaných pravd, jal jsem pochmurně zpytovat své vlastní svědomí. Já se taky vymlouvám.

Ano, ale ne nahlas, jen sám před sebou.

To ovšem na věci nic nemění, kámo - vše, co jsi učinil, vše, čím jsi kdy byl, to všechno je, totálně a stoprocentně, tvoje vlastní chyba. Dokonale.

Ale vybudoval jsem si dobrou pověst.

Na tom houby záleží. No tak, buď upřímný aspoň k sobě.

Ale podívej, odkud jsem vzešel... dotáhl jsem to z nuly až na plukovníka.

V té nejzkurvenější, nejvšivější a nejmizernější bandě lumpů, zlodějů a kořistníků od dob křížáckých válek.

Nemluv takhle o mém pluku!

No dobře. Ale žádní svatouškové to nejsou, co?

Jsou to chlapi jaksepatří! Jedna jediná četa Campbellových - Starou belu.

Gwen se vrátila. Byla pryč - no, docela dlouho. Nedíval jsem se na hodinky, když odcházela, ale teď bylo už skoro šest. Pokusil jsem se vstát - nešlo to moc dobře, se stolem i židlemi připevněnými k zemi.

"Nezdržela jsem vás při večeři?" zeptala se.

"Ani v nejmenším. Najedli jsme se a zbytky jsme hodili prasatům. Nic už nezbylo."

"Dobrá. Mama-san mě nenechá odejít o hladu." "A papa-san ti cestou ke stolu jídlo sní."

"Richarde, udělala jsem jednu věc, aniž bych se tě zeptala."

"V naší manželské smlouvě nevidím nic o tom, že by ses mě ptát musela. Nepůjdem se podívat k proktorům? Tam budou mít určité kopii."

"Nic takového. Všiml sis asi té spousty fezů, co se celý den motá po městě - výletníků z Konventu Svatých ostatků v Luna City."

"Tak z Konventu jsou. Já myslel, že nás přepadla turecká armáda."

"I tak se tomu dá říkat. Ale courají nahoru a dolů po Lane a Caminu a nakupují všechno, co není přibité k zemi. Mám temné podezření, že jich tu většina nebude spát; další program mají v Luna City a tam také mají zaplacené hotely. Poslední večerní raketoplány budou pěkně narvané -"

"- ožralými Turky, zvracejícími do svých fezů. Nebo do čalounění sedadel."

"Bezpochyby. Napadlo mě, že by mohl být brzy plný i ten spoj ve dvacet nula nula. Tak jsem nám koupila lístky a místenky."

"A teď ode mne čekáš, že ti to proplatím? Napiš si žádost a já ji postoupím svému právnímu oddělení."

"Richarde, bála jsem se, že bychom dneska vůbec nemuseli odletět."

"Paní Tvrdáková, vy mne neustále překvapujete. Kolik to stálo?"

"Rodinný rozpočet můžeme řešit jindy. Jen jsem měla dojem, že by se mi večeřelo mnohem příjemněji, kdybych měla jistotu, že už tu nebudu snídat. A, ehm -" pohlédla na Billa. "Bille."

"Ano, paní?"

"Budeme večeřet. Běž si umýt ruce."

"Có?"

"Nevrč. Dělej, co jsem ti řekla."

"Ano, paní." Bill se poslušně zvedl a odkráčel.

Gwen se otočila ke mně. "Byla jsem přece jen dost nervózní. To kvůli tomu limburskému sýru, víš."

"Jakému limburskému sýru?"

"Tvému limburskému sýru, drahý. Byl jednou z věcí, které jsem zachránila z tvé spižírny a dala ho na stůl k obědu mezi sýry a ovoce. Když jsme dojedli, zbylo tam ještě jedno stogramové balení, nedotčené a zabalené. Než abych ho vyhodila, schovala jsem si ho do kabelky. Říkala jsem si, že by z něj mohla být dobrá svačina -"

"Gwen."

"No dobře, dobře! Schovala jsem si ho pro strýčka Příhodu... protože jsem jej kdysi používala v psychologické válce proti svým kolegům v práci. Je to mnohem jemnější a ohleduplnější zbraň než většina ostatních, které uvádějí armádní věstníky. Ani bys nevěřil, jak ohavný -"

"Gwen. Já ty věstníky psal. Vrať se k věci."

"V kanceláři pana Sethose jsem, jak si vzpomínáš, seděla skoro u stěny - a přímo u hlavního rozvodu ventilace. Táhl mi na nohy a bylo mi pěkně horko. Dostala jsem nápad -"

"Gwen."

"Jsou jeden jako druhý, po celém sídlišti - ovládací páčky na množství vhaněného vzduchu a jeho teplotu. Stačí zavřít nebo otevřít žaluzie. Když ten účetní dělal závěrečné vyúčtování, Správce nás okázale ignoroval. Snížila jsem přívod vzduchu na minimum, teplotu přepnula na neutrální a odklopila kryt. Rozpatlala jsem limburský sýr po lopatkách a žebrech tepelného výměníku, zbytek balíčku jsem hodila do přívodu vzduchu, jak nejloubežně to šlo, a přiklopila víčko. Těsně před odchodem jsem ještě ovládač teploty otočila na chladno a zesílila větrání." Znepokojeně sraštila obočí. "Stydíš se za mě?"

"Ne. Ale jsem rád, že bojuješ na mé straně. Tedy... jsi na mé straně, nebo ne?"

"Richarde!"

"Ale ještě radši jsem, že máme rezervaci na nejbližší raketoplán. Kdoví, za jak dlouho začne být Sethosovi zima a zapne topení?"

Jídlo, které jsme dostali k večeři, bylo lahodné, ale ani jeden z chodů neznám jménem, takže se do popisu večeře pouštět nebudu. Právě jsme dospěli do stadia, kdy už na nás praskaly kalhoty, když se ke mně přiblížil pan Kondo, naklonil se k mému uchu a řekl tiše: "Pane, pojd'te, prosím."

Následoval jsem jej do kuchyně. Mama-san k nám vzhledla od práce a dál nám už nevěnovala pozornost. Kousek od ní seděl reverend doktor Schulte a tvářil se ustaraně. "Nějaké potíže?" zeptal jsem se.

"Hned k tomu dojdeme. Tady je vaše fotka Enrica; zkopíroval jsem ji. Tady jsou dokumenty pro Billa; prohlédněte si je, prosím."

Dokumenty byly v ošoupané obálce, mírně pomuchlané a místy zažloutlé; dokonce sem tam nesly i mastné skvrny. Williama Johnsona, bez biřmovacího jména, bytem v New Orleans, Vévodství Mississippi, Republika Lone Star, najala agentura Hercules Manpower, Inc., a obratem prodala smlouvu Bechtel High Construction Corp. (Nevolníci pro práci v kosmu, beztlakovém stavu a vakuu) - a ta ji zase postoupila doktoru Richardu Amesovi, sídliště Golden Rule, oblast Luna. Atakdale, atakdale - právnické řečičky. K pracovní smlouvě byl přicvaknut velmi realisticky vyhlížející rodný list, dokazující, že Bill je nalezenec, pohrozený kýmsi v Metariském okrese, jemuž bylo přirčeno datum narození tři dny předtím, než byl nalezen.

"Značná část z toho je pravda," prozradil mi doktor Schultz. "Podařilo se mi oblafnout hlavní komputer a vyrazit z něj nějaké staré záznamy."

"Záleží na tom, jak moc jsou údaje pravdivé?"

"Ani ne. Alespoň pokud vypadají dost věrohodně na to, aby se s nimi Bill dostal odsud."

Gwen přišla za námi. Vzala si papíry a přečetla si je. "Přisahala bych, že jsou pravé. Otče Schultzi, vy jste umělec."

"Umělec je jedna moje známá a vaši pochvalu jí budu samozřejmě tlumočit. Přátelé, a teď ty špatné zprávy. Tetsu, ukázal bys jim to?"

Pan Kondo se přesunul zpět do kuchyně. Mama-san (chci říct paní Kondová) a já jsme kousek uhnuli a on zapnul terminál. Spustil Herald a jakousi rubriku - myslím, že to byly krátké zprávy. Záhy jsem zjistil, že zírám do své vlastní tváře.

Vedle mne, na druhé půlce obrazovky, se rýsoval obličej Gwen - nebo spíš jeho nepříliš podařená napodobenina. Byl bych ji nepoznal, ale doprovodný zvuk neustále opakoval:

"- Ames. Paní Gwendolyn Novaková. Tato žena je notoricky známá podvodnice, která již oškubala značné množství obětí, vesměs mužů, obvykle v restauracích a barech na Petticoat Lane. Takzvaný doktor Richard Ames, který neměl žádný viditelný zdroj obživy, zmizel ze svého bydliště v patře šedesát pět, výšeč patnáct, nula čtyři gé. Ke střelbě došlo dnes odpoledne v šestnáct dvacet v kanceláři spoluhajitele sídliště Rona Tollivera zde v Golden Rule -"

Zaprotestoval jsem. "Hej! Ten čas je špatný! To jsme byli -"

"Ano, byli jste se mnou, na farmě. Poslechněte si zbytek."

"- podle očitéch svědků stříleli oba vrahové. Předpokládá se, že jsou ozbrojeni; setkáte-li se s nimi, buďte maximálně opatrní. Správce je ztrátou starého přítele zcela zdrcen a již nabídl odměnu deset tisíc

korun tomu, kdo -"

Doktor Schultz se natáhl k terminálu a vypnul ho. "Už se to bude jen opakovat; je tam zapojená smyčka. Ale jako mimořádná zpráva se to objevuje na všech kanálech. V tuhle chvíli už tu legrácku viděla většina obyvatel sídliště."

"Díky za varování. Gwen, copak neumíš nic lepšího než střílet lidi? Ty jsi ale zlobivá holčička."

"Moc mě to mrzí, pane. Dostala jsem se do špatné společnosti."

"Už se zase vymlouvá. Reverende, co máme kčertu dělat? Ten hajzl nás chytne a vyhodí do vakua ještě dneska večer."

"To už mě taky napadlo. Zkuste si tohle, jestli vám bude sedět." Odkudsi z hloubi své rozsáhlé osoby vykouzil fez.

Zkusil jsem si ho. "Sedí docela slušně."

"A ještě tohle."

Byla to černá sametová páska na oko, podlepená pružnou gumou. Nasadil jsem si ji, shledal, že se mi vůbec nelíbí dívat se na svět jen jedním okem, ale mlčel jsem. Papá Schultz očividně vynaložil maximální úsilí a fantazii, abych nemusel dýchat vakuum.

"Propána!" vyjekla Gwen nadšeně. "To je ono!"

"Ano," souhlasil doktor Schultz. "Páska na oku přitahuje pozornost většiny lidí tak silně, že přestanou vnímat rysy tváře. Vždycky jednu nosím po kapsách. Ten fez a přítomnost Ušlechtilých mužů Svatých ostatků je jen šťastnou náhodou."

"Takže fez po kapsách nenosíte?"

"Ne tak docela. Tenhle měl původního majitele. Až se dotyčný ráno vzbudí, možná ho bude postrádat... ale nedomnívám se, že by se probudil příliš brzo. Spí jak andělíček - a ani jsem na něj nemusel vyplácet moc whisky a prášků na spaní. Ale Ostatkářům z chrámu al Mizar se radši vyhybejte. Poznáte je podle přízvuku; jsou z Alabamy."

"Doktore, budu se vyhýbat všem Ostatkářům, co to jen půjde; na palubu vběhnu na poslední chvíli. Ale co s Gwen?"

Reverend doktor vytáhl další fez. "Zkuste si ho, milá paní."

Gwen si ho zkusila. Hlava jí v něm zmizela jako syrečky pod poklopem. Nadzvedla okraj a vykoukla pod ním ven. "Obávám se, že to nebude to pravé; nemám na něj ty správné rozměry. Co myslíte?"

"Naneštěstí máte pravdu."

Vmísil jsem se do hovoru. "Doktore, Ostatkáři jsou v každém rozměru dvakrát takoví jako Gwen a vyboulení mají na úplně jiných místech. Budeme muset zkusit něco jiného. Co takhle divadelní šminky?"

Doktor Schultz potřásl hlavou. "Divadelní šminky vypadají vždycky jenom jako divadelní šminky."

"Ta podobizna na terminálu byla dost mizerná. Podle ní ji nikdo nepozná."

"Děkuji ti, lásko má. Naneštěstí žije v Golden Rule spousta lidí, kteří mě znají... a jediný z nich, na kterého narazím cestou k raketoplánu, může drasticky zhoršit mé životní perspektivy. Hmmm. S trochou úsilí a bez jakýchkoli šminek bych mohla vypadat na svůj skutečný věk. Co myslíte, otče Schultzi?"

"A jaký je váš skutečný věk, vážená paní?"

Pohlédla na mě, pak si stoupla na špičky a cosi pošeptala doktorovi Schultzovi do ucha. Podívil se.

"Tomu nevěřím. A to taky nepůjde. Potřebujeme něco lepšího."

Paní Kondová náhle zbystrila pozornost a vyměnila si několik rychlých vět v čemsi, co nemohlo být nic jiného než japonština. Její choť záhy přešel do angličtiny. "Mohu vám něco navrhnout, prosím? Moje žena říká, že tady paní Gwen je téměř stejně velká jako naše dcera Naomi - ostatně u kimona na postavě zas tak moc nezáleží."

Gwen se přestala usmívat. "Děkuju za pomoc vám oběma. Ale nevypadám jako Japonka - mám jiné oči, nos i plet'."

Začal další štekavý rozhovor v onom rychlém, ale dosti košatém jazyce, tentokrát mnohem delší a za účasti Gwen. Nakonec nám moje novomanželka oznámila: "Možná mi to přece jen trochu prodlouží život. Omluvte mne, prosím." A zmizela kamsi s mama-san.

Kondo se vrátil do hlavního lokálu - světla dožadující se jeho pozornosti svítila už několik minut a on je až dosud ignoroval. Obrátil jsem se vděčně k doktorovi. "Už teď jste nám prodloužil život, doktore, jen

tímhle úkrytem u Tygra Konda. Opravdu si ale myslíte, že budeme připraveni dřív, než nám uletí ten raketoplán?"

"Doufám, že ano. Co mohu říct víc?"

"Asi nic."

Papa Schultz začal cosi dolovat z kapsy. "Konečně mám příležitost předat vám průkaz onoho pána, který vám již zapůjčil svůj fez. Samozřejmě jsem odstranil jeho jméno. Jaké příjmení byste si přál? Pochopitelně tam nenapišeme Ames - ale jaké tedy?"

"Oh. Gwen už nám rezervovala místa a koupila lístky."

"Na vaše skutečná jména?"

"Nejsem si jist."

"Doufejme, že ne. Jestli použila jména Ames nebo Novaková, pak byste si mohli leda stoupnout do fronty na zrušené rezervace a doufat, že tam budete první. Ale spíš bych asi měl vyrazit k pokladně a zařídit rezervaci pro pana Johnsona a -"

"Doktore."

"Prosím? Pokud bude tenhle raketoplán plný, zabukuji vám místa v tom příštím."

"To nemůžete. Když vy objednáte místa pro nás, oni to zjistí a fíí! Skončíte ve vakuu. Možná jim to bude trvat až do rána, než na to přijdou, ale přijdou na to."

"Jenže -"

"Počkejme radši chvíli a uvidíme, co vlastně Gwen provedla. Pokud se do pěti minut nevrátí, požádám pana Konda, aby pro ně došel."

Za pár minut vstoupila jakási dáma. Otec Schultz se uklonil a prohlásil: "Vy jste Naomi. Nebo snad Jumiko? Ale v obou případech jsem rád, že vás zase vidím."

Maličké stvoření se zahihňalo a uklonilo se až k pasu. Vypadala jako panenka - krásné kimono, drobné hedvábné pantofle, bílý makeup a neuvěřitelný japonský drdol. Zapípala: "Já Ičiban gejša moc hodná. Já mlůvim špatně ángrický."

"Gwen!" hekl jsem.

"Prósim?"

"Gwen, to je báječné. Ale teď nám pověz, na jaká jména jsi rezervovala letenky."

"Na Amese a Novakovou. Aby to odpovídalo našim pasům."

"Takže jsme v háji. Co budeme dělat, doktore?"

Gwen zatěkala pohledem mezi doktorem Schultzem a mnou. "Prosím vás, můžete mi říct, o co jde?"

Vysvětlil jsem jí to. "Takže budeme stát ve vchodu, perfektně zamaskovaní - a ukážeme rezervaci pro Amese a Novakovou. Opona. Bez květinových darů."

"Richarde, já ti netekla úplně všechno."

"Gwendolyn, to mi děláš pořád. Další limburský sýr?"

"Ne, drahý. Napadlo mne, že by k něčemu podobnému mohlo dojít. No, možná bys mohl říct, že jsem vyhodila zbytečně spoustu peněz. Ale když já - no, prostě když jsem koupila ty lístky - které teď nemůžeme použít a jsou na vyhození -, šla jsem do půjčovny a složila zálohu na osobní vůz s automatickým řízením. Měli jen Volvo Flyabout."

"Na jaké jméno?" zeptal se Schultz.

"Za kolik?" zeptal jsem se já.

"Použila jsem své pravé jméno -"

"Panebože!" záupěl Schultz.

"Počkejte, než vám to vysvětlím, pane. Mé pravé jméno je Sadie Lipschitzová... a ví to jenom Richard. Jako Sadie Lipschitzová jsem tedy najala vůz pro svého zaměstnavatele, senátora Richarda Johnsona, a složila zálohu. Šest tisíc korun."

Hvízdl jsem. "Za Volvo? To zní, jako bys ho chtěla koupit."

"Taky že ano, drahý; musela jsem. Jak zálohu, tak zbytek jsem byla nucena zaplatit hotově, protože jsem neměla kreditkartu. Jistě, mám dost karet, abych s nimi mohla hrát pasiáns, ale Sadie Lipschitzová nemá

žádné konto. Musela jsem tedy vypláznout šest tisíc, jen aby mi rezervaci potvrdili - vůz si sice můžeme pronajmout, ale jen tím způsobem, že ho teď koupíme a na Měsíci zase prodáme. Pokoušela jsem se něco usmlouvat, ale ve městě je taková spousta Ostatkářů, že by půjčovna to Volvo udala obratem ruky a v její kanceláři si toho jsou taky vědomi."

"Pravděpodobně mají pravdu."

"Asi ano. Pokud si to Volvo budeme chtít vzít, musíme ještě zaplatit zbytek plné ceny, což činí dalších devatenáct tisíc korun -"

"Panebože!"

"- plus pojištění a provizi. Ale pokud auto vrátíme do třiceti dnů tady, v Luna City nebo Hong Kong Luna, dostaneme kupní cenu zpátky. Pan Dockweiler mi vysvětlil, proč musíme uzavřít tu kupní smlouvu. Horníci z asteroidů nebo spíš zlatokopové si totiž najímali auta, aniž zaplatili plnou cenu, odletěli s nimi vždycky do nějakého úkrytu na Luně a tam je přestavěli na důlní stroje."

"Volvo? Jediný způsob, jak dostat Volvo na asteroidy, by bylo poslat ho v podpalubí velkokapacitního Hanshawa. Ale devatenáct - ne, pětadvacet tisíc korun, plus pojištění a rabat. To je holé, nestydaté zlodějství."

Schultz na mne téměř ostře vyjel, "Příteli Amesí, radím vám, abyste se přestal chovat jako onen příslovečný Skot před osvěžovacím automatem na mince. Smíříte se s tím, co zařídila paní Amesová? Nebo radši dáte přednost čerstvému vzduchu, který vám nabízí pan Správce? Čerstvý - ale drobátko řídký."

Zhluboka jsem se nadechl. "Promiňte. Máte pravdu, peníze dýchat neumím. Já jen nesnáším, když mě někdo bere na hůl. Gwen, omlouvám se. Kde že sídlí ten Hertz, prosím? Jsem trochu dezorientovaný."

"Hertz to není, můj milovaný. Budget Jets. Hertz měl všechno rozpůjčované."

IX

"Murphy byl optimista."

(O'Toolův komentář k Murphyho zákonům, jak jej citoval A. Bloch)

Ke kanceláři Budget Jets se jde přes hlavní letištní halu; dveře společnosti se nacházejí přímo v ose sídliště. Čekárna byla přeplněná - obvyklý houf zákazníků a navíc Ostatkáři a jejich ženy. Většinou čekali připoutaní k sedadlům na stěnách, jen několik jich volně poletovalo po místnosti. A vyskytovali se tu i proktoři - až příliš mnoho proktorů.

Snad bych měl vysvětlit, že zmíněná čekárna - a přilehlá kancelář a vchod do tunelu pro cestující a také celý blok dalších nájemních společností - jsou v oblasti beztlížného stavu a nijak se neúčastní onoho rozvážného otáčení, které propůjčuje umělou přitažlivost celému sídlišti. Čekárna a kanceláře jsou umístěny ve válci, ukrytém v mnohem větším válci - sídlišti samém. Oba válce mají společnou osu. Ten velký se točí, ten malý nikoli - vypadá to jako tlustá osa, na níž rotuje kolo.

Tento systém vyžaduje hermetický uzávěr na plášti sídliště v místě, kde se oba válce dotýkají - mám dojem, že je to uzávěr rtuťového typu, ale nikdy jsem jej neviděl. Vtip je v tom, že přestože se celé sídliště otáčí, kosmodrom rotovatnesmí, neboť raketoplán (nebo raketa, nákladní loď či dokonce i to Volvo) potřebuje k přistání stabilní místo bez gravitace. Přistávací plochy pro nájemní společnosti jsou umístěny jako růžice kolem hlavního přistávacího doku.

Cestou přes čekárnu jsem se vyhýbal pohledům čekajících a šel přímo za svým cílem, dveřmi v předním rohu místnosti. Gwen a Bill vláli za mnou; Gwen měla kabelku pověšenou na krku, v jedné ruce třímala naši bonsai a druhou byla do mne zavěšena. Bill se jí držel za kotník a svíral balík, zabalený v balicím papíru supermarketu Macy tak, aby bylo jeho logo dobře viditelné. Nevím, co prapůvodně v papíru bylo, ale v této chvíli halil Gwenin malý kufřík.

Naše zbylá zavazadla? Poslušní prvního příkázání, doporučujícího hlavně si zachránit krk, jsme je nechali plavat. Byli bychom s nimi podezřelí - Ostatkáři na dovolené si na jednodenní výlet nevozí hory zavazadel. Gwenin kufřík jsme mohli zachránit, protože v Macyho balicím papíře vypadal jako nákupy ostatních výletníků. A co se maličkého javoru týče - přesně tenhle typ neohrabaných a hloupých suvenýrů nakupují turisté nejčastěji. Zbytek našich věcí jsme ovšem museli oželeť.

Jestli reverend přijde na bezpečný a spolehlivý způsob přepravy, možná nám je pošle poštou. Já už jsem je ale odepsal. Tím, jak na mne doktor Schultz vyjel, když jsem žehral nad cenou Gwenina Volva, mne vrátil do reality. Začínal jsem být příliš měkký a usedlý a sentimentální - ale on mě přiměl vrátit se do skutečného světa, kde jsou jen dva druhy lidí - ti, kteří reagují rychle, a ti, kteří jsou mrtví.

Jak jsem se tak hnál přes tu čekárnu, uvědomil jsem si palčivě jednu nepříjemnou skutečnost: za námi vstoupil šéfproktor Franco. Zřejmě si nás nevšiml a já usilovně předstíral, že jsem si ho nevšiml také. Zdálo se, že má namířeno ke skupině svých pochopů, hlídajících vstup do tunelu pro cestující; vrhl se po hlavě přímo dolů, zatímco já táhl svou rodinku podél vodící šňůry, táhnoucí se od vchodu ke kýženým dveřím v rohu.

Už jsem u nich byl a protáhl se do kanceláře a dveře se za námi zatáhly a já opět začal dýchat a spolkl žaludek, který se mi mezitím octl až v krku.

V kanceláři Budget Jets jsme našli ředitele, pana Dockweilera, jak sedí připoután u psacího stolu, kouří doutník a čte si lunární vydání Daily Racing Form. Jak jsme vstoupili, zvedl hlavu od novin a oznámil:

"Nezlobte se, přátelé, ale nemám k pronajmutí vůbec nic. Ani létající koště."

Vzpomněl jsem si, kdo jsem - senátor Richard Johnson, reprezentující pohádkově bohatou a všude rozlezlou korporaci kuřáků kaktusových květů, jednoho z nejmocnějších čachrářů, který hýbe celým Haagem -, a nechal se prostoupit senátorovým duchem. "Synu, jsem senátor Johnson. Jsem přesvědčen, že jedna z mých podřízených mi tu dnes zamluvila jeden vůz - tuším, že to byl Hanshaw Super."

"O! Těší mne, senátore," prohlásil, zatímco přicvakával noviny na stůl a rozepínal svůj pás. "Ano, mám tu rezervaci na vaše jméno. Ale nejedná se o Super, ale o Volvo."

"Cože! Vždyť jsem tomu děvčeti přece řekl jasně - ale to nevadí. Změňte to, prosím."

"Udělal bych to velice rád, pane, ale nic jiného momentálně nemám."

"To je politováníhodné. Byl byste prosím tak laskav a našel mi mezi vašimi konkurenty některého, který

_"

"Senátore, v Golden Rule nenajdete jediný volný vůz. Morris Garage, Lockheed - Volkswagen, Hertz i Interplanet už dobrou hodinu volají jeden druhému a shánějí auta. Ani kolo. Ani ťuk."
Nastal čas stát se filozofem. "V tom případě bych měl asi jet Voldem, co, synu?"

Senátor se zase trochu rozmrzel, když po něm žádali cenu nového auta za něco, co byl očividně hodně ojetý křáp - stěžoval jsem si na špinavé popelníky a požadoval vyluxovat čalounění... a pak jsem jim radši řekl, ať se neobtěžují (protože terminál za Dockweilerovou hlavou začal jako papoušek omílat tu zprávu o Amesovi a Novakové), a prohlásil: "Pojďme zkontrolovat hmotnost nákladu a spočítat dostupné delta vé; chci odstartovat."

Na měření hmotnosti nepoužívá Budget Jets odstředivku, ale novější, rychlejší, levnější a mnohem šikovnější elastický inerciometr - jen bych rád věděl, jestli ta mašinka při těch všech výhodách taky měří. Dockweiler nás naskládal všechny do sítě (kromě bonsaií, se kterou zamával a odhadl ji na dvě kila - myslím, že se docela trefil), požádal nás, abychom se všichni dobře drželi navzájem a balík od Macyho si dali mezi sebe, načež zatahl za spoušť elastické mřížky - málem nám všem vyrazil zuby. Nakonec oznámil, že celková hmotnost vzletového zatížení tvoří 213,6 kilogramu.

Za pár minut jsme všichni seděli připoutáni do sedadel a Dockweiler utěsňoval dveře startovacího doku. Nechtěl po mně žádné průkazy totožnosti, pasy nebo pilotní licenci. Těch devatenáct tisíc si ovšem přepočítal dvakrát. A pojištění a spopitné taky.

Nařukal jsem do palubního komputru "213,6 kg" a zkontroloval přístrojovou desku. Ukazatel paliva hlásil "plná" a všechna kontrolní světýlka svítila zeleně. Stiskl jsem knoflík s nápisem "start" a čekal. Přes reproduktor k nám dolehl Dockweilerův hlas: "Šťastnou cestu!"

"Děkujeme."

Vzduch kolem nás udělal Vzuumm! a byli jsme venku ze startovacího doku - v zářivém slunečním svitu.

Kousek od nás se rýsovala vnější silueta kosmodromu. Stiskl jsem ovládání a nastavil obrat o sto osmdesát stupňů. Jak jsme vlétli do zatáčky, sídliště se přesunulo do levého okénka a před námi se vynořil přilétající raketoplán. Nijak jsem nemanévroval; musel mě vidět a vyhnout se mi, protože já vylétal z doku. V pravém průzoru se rozzářil jeden z nejpůsobivějších pohledů v celé soustavě: detailní pohled na Lunu ze vzdálenosti pouhých tří set kilometrů. Měl jsem dojem, že když natáhnu ruku, mohu se jí dotknout.

Cítil jsem se nádherně.

Ti prohaní darebáci a vrazi zůstali daleko za námi a Sethosova tyranie nad námi ztratila moc. Kdysi se mi život v Golden Rule zdál šťastný, volný a bezstarostný. Od té doby jsem se ale poučil. Člověk by měl mít kolem krku pořád nějakou oprátku - nutí ho to, aby se na svět kolem díval zpřímá.

Seděl jsem v křesle pilota a Gwen zaujala místo navigátora. Zašilhal jsem na ni a náhle si uvědomil, že mám stále ještě na oku tu hloupou pásku. Ne, hloupá nebyla - dost možná mi zachránila život. Stáhl jsem ji a strčil do kapsy. Pak jsem sejmul fez, rozhlédl se, kam bych jej mohl odložit - a nacpal jej pod svůj bezpečnostní pás. "Zkontrolujeme si, zda jsme připraveni na let vesmírem," oznámil jsem.

"Není na to trochu pozdě, Richarde?"

"Tuhle kontrolu vždycky dělám až po startu," vysvětlil jsem. "Jsem totiž optimista. Máš s sebou kabelku a ten velký balík od Macyho; jak jsou upevněny?"

"Ještě nejsou. Pokud se na chvíli zdržíš kličkování, odpoutám se a půjdu je k něčemu připoutat." Začala rozepínat pás.

"Počkat! Než rozepneš pásy, musíš si vyžádat povolení od pilota."

"Já myslela, že už mi ho dal."

"Teď ti ho dávám. Pane Christiane, na lodi Jeho Veličenstva Bounty vládne pořádek a tak to i zůstane. Bille! Jak to vypadá vzadu?"

"Sem okej."

"Jsi pořádně připoután? Až s tím érem trochu zakroutím, nechci, aby mi tu něco lítalo po kabině."

"Je zapnutý dobře," ujistila mne Gwen. "Zkontrolovala jsem ho. Drží na břicho náš památný strom a já mu slíbila, že jestli ho nechá uletět, tak bude mít funus bez obřadu."

"Nejsem si jistý, jestli bonsai vydrží zrychlení."

"Já taky ne, ale nemám, čím bych ji ochránila. Alespoň ji na zrychlení duševně připravím - právě odříkávám jistá vybraná zaříkadla. Ale drahý muži, co si počneme s tou parukou? Naomi ji používá při veřejných vystoupeních a je pěkně drahá. Bylo to od ní moc hezké, že mi ji nabídla a vlastně i vnutila - byl to ten poslední detail, který korunoval celé dílo - ale nevím, jak ji mám teď ochránit. Je přinejmenším stejně citlivá na akceleraci jako ten javor."

"Ať se na místě propadnu, jestli vím jak - to je mé oficiální stanovisko. Ale pochybuji, že bude nutné rozfajrovat tuhle káru na víc než na dvě gé." Zauvažoval jsem. "Co takhle palubní přihrádka? Vytahej z ní všechny papírové kapesníky, zmuchlej je a vycpi s nimi paruku. Půjde to?"

"Myslím, že ano. Kolik mám času?"

"Spoustu. Nechal jsem si u Dockweilera v kanceláři udělat hrubý časový odhad. Pokud chceme přistát za světla v přístavu v Hong Kong Luna, měl bych se přesunout na nižší oběžnou dráhu kolem jednadvaceti nula nula. Máme vagón času. Takže se do toho dej, zaříd' vše potřebné... a já zatím vysvětlím palubnímu počítači, co mám v plánu. Gwen, vidíš ze svého sedadla na palubní přístroje?"

"Ano, pane."

"Prima, to bude tvůj úkol; budíky a zorné pole na pravoboku. Já se postarám o rychlost, výšku a tenhle pidikomputer. Mimochodem, ty máš pilotní licenci, nebo ne?"

"Má smysl se mě na to ptát? Ale abys nestrádal nedostatkem informací, drahý: pásla jsem nebeské krávy, už když jsem byla na střední škole."

"Dobrá." Nechtěl jsem po ní, aby mi ukázala pilotní průkaz - jak již sama řekla, bylo na podobné věci pozdě. Teď už se jí stejně nezbavím.

Ale zaznamenal jsem, že na mou otázku neodpověděla.

(Pokud vás nudí balistika, máte tady zase co přeskakovat.)

Na oběžné dráze kolem Luny, na níž byste doslova lízali povrch (za předpokladu, že rádi lížete prach a ostré skály, což není příliš pravděpodobné), uděláte jeden okruh za hodinu, čtyřicet osm minut a nějaké ty sekundy. Golden Rule, které krouží asi tři sta kilometrů nad vašim jazykem, má stejný čas, ale delší dráhu, než jen pouhý obvod Luny (10 919 kilometrů), přesněji řečeno musí urazit 12 805 km. Má to skoro o dva tisíce kilometrů delší - takže musí letět rychleji. Je to tak?

Není to tak. (Já švindloval.)

Ten nejbáznivější a nejnelogičtější aspekt balistiky planety je tento: chcete-li zrychlit, zpomalte; chcete-li zpomalit, zrychlete.

Je mi líto. Tak se věci mají.

Nacházeli jsme na stejném orbitu jako Golden Rule, tři sta kilometrů nad Lunou a vznášeli se spolu se sídlištěm rychlostí jeden a půl kilometru za sekundu (1,5477 km/sec, jak jsem ohlásil počítači... protože jsem si tento údaj nastudoval na taháku, který visel v kanceláři pana Dockweilera). Abych se tedy dostal na povrch Měsíce, musel jsem přejít na nižší (a rychlejší) oběžnou dráhu... a jediným způsobem, jak toho dosáhnout, bylo zpomalit.

Ale tak jednoduché to zas nebylo. Přistání v prostředí bez atmosféry znamená, že se musíte dostat na tu nejnižší (a nejrychlejší) oběžnou dráhu... ale zároveň musíte eliminovat rychlost abyste na zem dosedli při nulové relativní rychlosti - musíte tedy letět tak rychle proti směru otáčení, abyste dosedli rovnou dolů a nebouchli raketoplánem (nebo aspoň ne moc) a nedostali smyk (nebo aspoň ne moc). Tomu se říká "synergická oběžná dráha", která se jen těžko vykouzlí a ještě hůř vypočítá.

Samozřejmě se to dá zvládnout. Armstrong s Aldrinem to dokázali hned napoprvé. (Druhou možnost ještě nikdo nikdy nedostal!) Ale navzdory i těm nejpečlivějším výpočtům se ukázalo, že jim stojí v cestě jeden čertovsky ostrý balvan. Díky mistrovskému manévrování a troše paliva navíc se jim podařilo dosednout na místo, odkud mohli odejít po svých. (Kdyby tu trochu paliva navíc neměli, možná se lety do vesmíru zbrzdily o půl století. Měli bychom si víc vážit našich průkopníků.)

Existuje i jiný způsob přistání. Zastavit přímo nad místem, kde chcete dosednout, a padat jako kámen.

Zabrzdit stroj tak přesně, že dosednete zlehka jako vajíčko, které chytá na talíř cirkusový žonglér. Jedna drobná potíž - pravoúhlé zatáčky jsou tím nejhorším pilotážním počinem, jakého se můžete dopustit. Promrháte delta vě přímo skandálním způsobem - a pochybuji, že vezete takové množství paliva, aby vám při tak nehospodárném způsobu letu vystačilo. (Delta vě znamená v žargonu pilotů změnu rychlosti, protože v symbolech, používaných v rovnicích, značí řecké písmeno delta změnu nějaké hodnoty v určitém časovém úseku a písmenem "v" je označována rychlost - k tomu si prosím pamatujte, že s rychle letící raketou, která má tím pádem jistou setrvačnost, se nedá rejdivat jako s vozíkem v samoobsluze.)

Nastavil jsem na maličkém počítači Volva synergické přistání typu, které předvedli už dávno přede mnou Armstrong s Aldrinem, ovšem zdaleka ne tak pečlivě vypočítané a složité. Většinou mi stačí požádat počítač, aby z paměti vytáhl obecný program k přistání na Luně z oběžné dráhy... komputer záhy poslušně přiznal, že už jej má... a pak doplnit data pro mé konkrétní přistání - která přečtu z taháku od Budget Jets.

Jakmile jsem s tím byl hotov, požádal jsem počítač, aby překontroloval vložené údaje a zjistil, zda jsou úplné. Po chvilce zdráhavě připustil, že má vše, co potřebuje k přistání v Hong Kong Luna ve dvacet dva hodin, sedmáct minut, čtyřicet osm celých tři vteřin.

Na hodinách svítilo 1957. Před pouhými dvaceti hodinami se k mému stolu v Konci duhy bez vyzvání posadil neznámý, jenž si říkal Enrico Schultz - a o pět minut později byl zastřelen. Za dobu, která od té chvíle uplynula, jsme se s Gwen vzali, byli vystěhováni na dlažbu, "adoptovali" sluhu, kterého jsme vůbec nepotřebovali, byli obviněni z vraždy a dali se na útěk, abychom si zachránili holý život. Rušný den - a to ještě nebyl u konce.

Žil jsem příliš dlouho v závětrí. Nic nedodá životu takovou šťávu jako útěk před násilnou smrtí.

"Navigátore!"

"Navigátor zde, pane!"

"To je psina, co? Díky, že sis mě vzala."

"Provedu, miláčku kapitáne! Já taky děkuju."

Byl to můj šťastný den, o tom není sporu! Těch několik šťastím získaných minut náskoku nám zachránilo život. V tuhle chvíli už šéfpoktor Franco kontroluje každého pasažéra vstupujícího na raketoplán ve dvacet nula nula a čeká, až doktor Ames a paní Novaková obsadí svá rezervovaná místa - jenže ti mu už mezitím proklouzli zadními vrátky. Unikli jsme, ale přesto ještě ledacos leží v rukou paní Štěstěny.

Proč? Z orbitu, na němž krouží Golden Rule, je nejsnazším způsobem přistání na Luně dosednout v nějakém bodě terminátoru - znamená to nejmenší deltu vě a taky nejmenší spotřebu paliva. Proč?

Protože už jsme v tuto chvíli kroužili nad linií terminátoru, od pólu k pólu, z jihu na sever, ze severu na jih, a nejjednodušší tedy bylo zůstat v tomto směru a jen sklopit dráhu letu dolů.

Kdybychom chtěli přistát ve směru západ - východ, znamenalo by to zabrzdit náš současný pohyb a investovat další delta vě do té hloupé a zbytečné pravoúhlé zatáčky - teprve pak bych mohl naprogramovat přistání. Možná, že si takové plýtvání vaše bankovní konto může dovolit, ale váš kosmický koráb nikoli - záhy totiž zjistíte, že tu dřepíte s prázdnou palivovou nádrží a pod vámi není nic než vakuum a skály. Nechutná představa.

Abych nám zachránil krk, byl jsem ochoten se smířit s jakýmkoli místem na Luně, kde by se dalo přistát... ale pokud mi paní Štěstěna bude ještě chvíli přát, přistanu na svém oblíbeném letišti (Hong Kong Luna) přímo za rozbřesku, přičemž budu pouhou hodinu čekat zaparkován na oběžné dráze, než nastane vhodný okamžik k přistání. Co bych si mohl ještě přát víc?

V tu chvíli jsme pluli nad odvrácenou stranou Měsíce, rýhovanou a zvrásněnou jak kůže aligátora. Amatérští piloti na odvrácené straně nepostávají ze dvou důvodů: 1/ hory - vedle tamějšího terénu vypadají Alpy jako holandská nížina; 2/ osídlení - není tu žádné, které by stálo za zmínku. A raději nemluvme o osídlení, které nestojí za zmínku, protože by se někteří nezmínění usídlenci mohli slušně rozzuřit.

Za dalších čtyřicet minut bychom měli být nad Hong Kong Luna - právě ve chvíli, kdy k městu dorazí první sluneční paprsky. Než k tomu dojde, požádám o vyhrazení letového koridoru a přistávací plochy a o pozemní kontrolu, která ohlídá závěrečnou a nejchoulostivější fázi přistání - což znamená, že další dvě

hodiny strávíme popojížděním a manévrováním do všech stran, nahoru i dolů, než bez nějakého karambolu dosedneme. Slíbil jsem si ale, že až bude čas předat řízení pozemní kontrole, nezapnu automat a přistanu sám, jen tak ze cviku. Jak je to už dlouho, co jsem sám naposled přistál mimo atmosféru? Bylo to na Kalistó? A který rok? Nevím, ale je to už hodně dlouho!

Ve 2012 jsme přeletěli severní pól Luny a spatřili jsme, jak za obzorem vychází Země... což je podivná, při které zatajíte dech bez ohledu na to, kolikrát jste už byli jejím svědkem. Matka Země nám předvedla jen půlměsíc (to proto, že jsem se nacházeli na terminátoru Luny) a její osvětlená půle zářila po naší levici. Bylo jen pár dní po letním slunovratu - severní pól se koupal v plném slunečním svitu a zářil oslnivou bělí. Severní Amerika však zářila skoro stejně; celou - až na západní mexické pobřeží - ji pokrývaly těžké mraky, odrážející sluneční paprsky.

Přistihl jsem se, že tajím dech, a Gwen po mém boku mi svírala ruku. Málem jsem zapomněl zavolat pozemní kontrolu v HKL.

"Volvo Bé Já sedmnáct volá kontrolu HKL. Jak mě slyšíte?"

"Bé Já sedmnáct, potvrzujeme příjem. Pokračujte."

"Žádáme koridor k přistání asi dvacet dva sedmnáct čtyřicet osm. Žádáme pozemní kontrolu o přistání na manuál. Letíme z Golden Rule a stále jsme na jeho oběžné dráze asi šest ká em od něj. Přepínám."

"Volvo Bé Já sedmnáct. Potvrzen přistávací koridor pro asi dvacet dva sedmnáct čtyřicet osm."

Nejpozději ve dvacet jedna třicet přepněte na satelitní kanál třináct a připravte se na převzetí pozemní kontrolou. Upozornění: ve dvacet jedna nula šest musíte zahájit standardní sestupový program a přesně jej dodržovat. Pokud uhnete víc než o tři procenta vektoru nebo čtyři ká em výšky, zopakujte přibližovací manévr. Přepínám."

"Rozumím." Vypnul jsem mikrofon a dodal: "Vsadím se, že si neuvědomujete, že mluvíte s kapitánem Bourákem, nejskvělejším pilotem ve Sluneční soustavě."

Asi jsem ten mikrofon nevypnul dost důkladně. "A tady je kapitán Hnusný Hemeroid, největší prevít pozemní kontroly na Luně. Až vás odnaviguju na zem, koupíte mi litr Glenlivet. Pokud vás odnaviguju na zem."

Pečlivě jsem prohlédl vypínač mikrofonu - nezdál se být nijak porouchaný. Rozhodl jsem se, že se radši zdržím odpovědi. Každý ví, že telepatie funguje nejlíp právě ve vakuu... ale přesto se jeden musí nějak chránit.

(Aspoň tím, že drží zobák.)

Nastavil jsem budík na dvacet jedna hodin, nastavil sestup a celou následující hodinu jsem vychutnával let, ruku v ruce se svou nově nabytou ženou. Pohádkové měsíční hory, vyšší a ostřejší než Himáláj a ještě opuštěnější než ony, rozkvétaly svými vrcholky přímo před (a pod) námi. Jediný zvuk, který se v tu chvíli ozýval, bylo tiché předení počítače a vzdychání ventilace - a taky pravidelné, rozčilující chrupání, jež sem zaléhalo od spícího Billa. Přestal jsem vnímat veškeré zvuky a vyvolal na denní světlo svou duši. Gwen ani já jsme necítili potřebu mluvit. Byla to šťastná chvíle, mírumilovná a tichá jako říční proud.

"Richarde! Probud' se!"

"Co? Vždyť nespím."

"Ale spíš. Už je jednadvacet pryč."

Uf... bylo to tak. Dvacet jedna nula jedna a nějaké drobné. Co se stalo s budíkem? Na tom ale teď nezáleželo - měl jsem pět minut a něco, abych zajistil včasné nastartování přistávacího programu. Ťukl jsem do ovládacího panelu, abych změnil polohu - ze stoje na hlavě do polohy břichem dozadu, která je na sestup nejvýhodnější - i když lze při klesání zaujmout i polohy jiné; podstatné je, aby ústí trysky směřovalo proti směru pohybu a motor nás tak vlastně zabrzdil - jinak nejde nastartovat přistávací program. Což vlastně znamená, že z hlediska pilota letíme "pozpátku". (Já osobně jsem nejradši, když vidím, kam letím; proto dávám přednost poloze břichem dozadu, a letím tedy ze svého pohledu vzhůru.)

Jakmile jsem ucítil, že Volvo začíná zpomalovat, zeptal jsem se počítače, zda je připraven zahájit přistávací program. Pro dotaz jsem použil standardní postup, popsany na návodu k obsluze na skřínce

počítače.

Žádná odpověď. Slepá obrazovka. Ticho.

Pronesl jsem cosi jaderného. "Zmáčknul jsi enter?" zajímala se Gwen.

"Samozřejmě že ano!" Rozčilil jsem se a zmáčkl jej znovu.

Obrazovka se rozsvítila a zvuk, který počítač vydával, drásl uši:

"Jaké vy znáte uklidnění? Pro moudré občany dnešní Luny, přepracované, přestimulované a přestresované, má klid a pohoda jméno P-O-H-Ů-D-K-Y; ano, Pohůdky, které doporučují lékaři na překyselení žaludku, pálení žáhy, žaludeční vředy, břišní křeče a obyčejný průjem. Pohůdky! Dovedou skoro všechno! Vyrábějí je farmaceutické závody Tygří balzám, Hong Kong Luna - výrobce léčiv, na která se můžete spolehnout. P-O-H-Ů-D-K-Y, Pohůdky! Dovedou skoro všechno! Žádejte u svého lékaře." Jakési pištivé hlasy začaly pět ódu na rozkoše, které skýtají Pohůdky.

"Ten zatracený krám nejde vypnout!"

"Prašť do toho!"

"Cože?"

"Prašť do toho, Richarde."

Nechápal jsem jakýkoli logický důvod, proč do toho praštit, ale mým emocím se takový návrh zamlouval. Práskl jsem do té bedny, docela tvrdě. Počítač ale chrllil dál šílenosti, tentokrát o jakémsi prášku do pečiva.

"Drahý, musíš do toho bouchnout víc. Elektronky jsou plachá malá stvořeníčka, ale někdy si prostě postaví hlavu; musíš jim dát najevo, kdo je tady pánem. Podívej." Gwen do počítače třískla ze všech sil - bál jsem se, že tu krabici rozpůlí.

Vmžiku se na obrazovce rozsvítilo:

Připraven pro sestup - čas nula = 21 - 06 - 17.0

Hodiny ukazovaly 21 - 05 - 42.7.

Měl jsem s bídou čas blesknout pohledem na výškoměr, který vytrvale hlásil 298 km nad zemí, a na echolokátor, prozrazující, že je letoun orientovaný rovnoběžně se zemí v poloze dost blízké požadované... ačkoli nevím, jak se mi jej podařilo za těch deset sekund srovnat docela. Volvo nemá k manévrování dvojice trysek, ale gyra - je to levnější než dvanáct malých trysek a taky lehčí. Bohužel taky pomalejší.

Pak se odehrálo několik věcí najednou. Hodiny doběhly do času nula, zažehla se hlavní tryška, zrychlení nás zamáčklo do sedadel a na displeji se objevil program jednotlivých zážehů trysky. Ten první zážeh - úplně nahoře - právě běžel.

21- 06 - 17.0 - 19 sekund

21- 06 - 36.0

Bylo to nádherné a fungovalo to přesně; trykový pohon se zastavil přesně po devatenácti sekundách, jako když utne. "Vidiš?" triumfovala Gwen. "Nesmíš si prostě nechat nic líbit."

"Nevěřím, že věci mají duši."

"Ne? Ale jak se chceš vypořádat s - Promiň, drahý. Na tom nesejde; Gwen se o tyhle věci postará."

Kapitán Bourák mlčel. Nedá se říct, že bych byl otrávený. Ale - vždyť je to ksakru jenom pověra. Věci žádnou duši nemají. (Tedy až na zbraně.)

Přepnul jsem na kanál třináct a už jsme se blížili k pátému zážehu. Chystal jsem se předat kontrolu pozemnímu středisku HKL (kapitán Hemeroid), když se tomu elektronickému palubnímu idiotovi zhroutila operační paměť RAM s naším sestupovým programem. Chronologický přehled zážehů se zamlžil, zachvěl, scvrkl se do mrňavé tečky a zmizel. Zuřivě jsem se jej snažil znovu nastartovat, ale marně.

Kapitán Bourák si ale umí poradit v každé situaci. Hned věděl, co má dělat. "Gwen! Zmizel mi program!" Natáhla se k počítači a práskla do něj. Plán zážehů se neobjevil - jak jednou ramka zmizí, je pryč navždy, jako prasklá mýdlová bublina -, ale počítač naskočil. V horním levém rohu se objevil kurzor a

tázavě blikal. "Kdy má dojít k dalšímu zážehu, drahý?" zeptala se Gwen. "A jak dlouho má trvat?" "Myslím, že nastane ve dvacet jedna, čtyřicet sedm, sedmnáct - a délka, ehm, jedenáct sekund. Určitě to bylo jedenáct sekund."

"Souhlasím s obojím. Vlož je tedy do počítače manuálně a pak ho nech, ať dopočítá zbytek."

"Provedu." Začal jsem psát. "Až tahle korekce skončí, můžeme předat kontrolu Hong Kongu."

"Takže jsme z obliga, drahý - jeden zážeh ještě zvládnem a pak předáme kontrolu řídicímu středisku. Ale pro jistotu bychom měli spočítat i ten zbytek."

Gwenin optimismus mi nepřipadal opodstatněný. Nepamatoval jsem si vektor a výšku, jichž jsem měl dosáhnout, abych mohl předat kontrolu Luně. Ale neměl jsem čas o tom přemýšlet; bylo nutno nastavit zážeh.

Napsal jsem tedy:

21 - 47 - 17.0 - 11.0 sekund

21 - 47 - 28.0

Sledoval jsem hodiny a potichu počítal spolu s nimi. Přesně sedmnáct sekund po 2147 jsem zabodl prst do tlačítka zážehu trysek a držel je zmáčkuté. Tryska zabrala; nevím, zda na povel můj nebo komputeru. Držel jsem prst na knoflíku a přesně po jedenácti vteřinách jsem jej uvolnil.

Tryska hořela dál.

("- běhej, ječ a křič - všechno dohromady!") několikrát jsem zmáčkl ten prokletý knoflík. Ne, nebyl zaseknutý. Třáskl jsem do počítače. Motor stále burácel a tiskl nás do polštářování sedadel.

Gwen se natáhla a vypočila počítač ze sítě. Motor okamžitě zmlkl.

Pokusil jsem se ovládnout třas končetin. "Díky, navigátore."

"Ano, pane."

Rozhlédl jsem se okénky, shledal, že je měsíc blíží, než by mi bylo příjemné, a podíval se tedy na výškoměr. Devadesát celých něco - třetí číslice se neustále měnila. "Gwen, obávám se, že neletíme do Hong Kong Luna."

"Taky si myslím."

"Vyvstává nám tedy problém, jak dostat tenhle křáp na zem, aniž bychom ho roztřískali o skály."

"Souhlasím, pane."

"Kde se v tuhle chvíli nalézáme? Stačil by mi kvalifikovaný odhad; nečekám zázraky v podobě souřadnic." Terén před námi - nebo spíš za námi; byli jsme stále ještě v brzdící poloze - vypadal stejně drsně a nehostinně jako odvrácená strana. V dohledu se nenacházelo místo, kde by se dalo nouzově přistát.

"Nemohli bychom se rozhlédnout i na druhou stranu?" navrhla Gwen. "Možná bychom se mohli zorientovat podle Golden Rule."

"Okej. Podíváme se, jestli ta kraksna bude reagovat." Sevřel jsem řízení a obrátil stroj o sto osmdesát stupňů: okamžik jsme opět byli hlavou dolů, ale záhy jsme se ustálili rovnoběžně s povrchem Luny, takže vpravo i vlevo od nás ubíhal horizont a obloha byla tentokrát "pod námi". Povrch Měsíce se o poznání přiblížil. Byl to poněkud nezvyklý a trochu zneklidňující pohled... ale nám šlo jen o pohled na naše nedávné působiště, sídliště Golden Rule. "Vidíš ho?"

"Ne, Richarde, nevidím."

"Musí být někde za horizontem. Není divu, když jsem ho viděl naposledy, bylo pěkně daleko - a tenhle skok byl pěkně dlouhý. Takže kde tedy jsme?"

"Když jsme se otáčeli, nebyl ten velký kráter Aristoteles?"

"Nevím. Já myslel, že by to mohl být Platón"

"Ne, pane. Platón by měl být západně od naší dráhy, pořád ještě ve stínu. Mohla by to být nějaká díra, kterou neznám... ale to hladké dno, tak čisté a hladké dno - to musí být Aristoteles."

"Gwen, momentálně je úplně jedno, jak se to tu jmenuje. Podstatné je, jestli se nám povede posadit tenhle krám na to hladké dno, tak čisté a hladké dno. Nebo snad máš nějaký lepší nápad?"

"Ne, pane, nemám. Padáme dolů. Pokud bychom zrychlili a udrželi se v téhle výšce na kruhové oběžné

dráze, nebudeme mít patrně už dost paliva, abychom později přistáli. Tak alespoň vycházejí mé předběžné kalkulace."

Pohlédl jsem na ukazatel stavu paliva - ten poslední, zatraceně dlouhý zážeh promrhal většinu delta vé, které jsem měl ještě k dispozici. Moc manévrovacího prostoru mi už nezbývalo. "Mám dojem, že tvůj odhad je celkem přesný - takže půjdeme na přistání. Počkáme si, zda náš malý přítel dokáže vypočítat parabolickou sestupnou dráhu z téhle výšky - protože mám v plánu zabrzdit veškerou dopřednou rychlost a prostě spadnout jako kámen ve chvíli, kdy se octneme nad aspoň trochu rovným místem. Co myslíš?"

"Mno, já doufám, že máme dost paliva."

"Já taky. Gwen?"

"Ano, pane?"

"Má nejdražší, je to psina."

"To víš že je, Richarde. A ještě bude."

Zezadu se ozval přiskrcený Billův has. "Nó, já ňák nemůžu -"

Právě jsem se snažil dostat se do výšky, v níž by se dalo zabrzdit a přistát. "Zavři zobák, Bille, máme práci!" Výškoměr ukazoval osmdesát a něco - jak dlouho člověk padá osmdesát ká em při gravitaci jedna šestina g? Mám zase zapnout palubní komputer a zeptat se ho? Nebo to mám radši spočítat z hlavy? Můžu důvěřovat počítači, že zase nespustí trysky, když ho zapnu do zdi?

Radši neriskovat. Nestačil by hrubý odhad? Zkusíme to - vzdálenost se rovná jedné polovině zrychlení, násobeno druhou mocninou času, to vše v centimetrech a sekundách. Takže osmdesát ká em je, hm, osmdesát tisíc - ne, osm set - ne, osm miliónů centimetrů. Je to správně?

Sto sekund? "Gwen, za jak dlouho dopadneme dolů?"

"Asi tak za sedmnáct minut. Velice zhruba; je to přibližný výpočet."

Porovnal jsem si to se svými úvahami a došlo mi, že jsem při výpočtech nevzal v úvahu vektor pohybu vpřed - a tak byly mé odhady úplně k ničemu. "Zhruba to odpovídá. Sleduj echolokátor; uberu trochu dopředně rychlosti. Dávej na mě pozor, ať ji neuberu všechnu; chci mít možnost si vybrat, kam to položím."

"Rozkaz, kapitáne!"

Zapojil jsem přívod energie do počítače; motory okamžitě naskočily. Nechal jsem je běžet pět sekund, pak jsem komputer zase vypojil. Tryska zaškytala a zmlkla. "Tohle," oznámil jsem hoře, „je poměrně spolehlivý způsob, jak v téhle káře šlapat na plyn. Gwen?"

"Už se škrábu zpátky do sedadla. Nemohli bychom se obrátit a podívat se, kam to letíme?"

"Jasně."

"Senátore -"

"Bille - drž hubu!" Otočil jsem Volvo o dalších sto osmdesát stupňů. "Vidíš tu krásnou hladkou louku před námi?"

"Vypadá skutečně hladce, Richarde, ale pořád jsme ještě sedmdesát kiláků nad zemí. Měli bychom se dostat co nejbliž, než zabrzdíš pohyb vpřed úplně, co myslíš? Abychom nějaký šutr nepřehlédli."

"To zní rozumně. Jak blízko?"

"Mno, co bys řekl jednomu ká em?"

"Že je to dost blízko, abychom slyšeli tlukot křídel anděla smrti. Kolik sekund trvá pád? Myslím teď z jednokilometrové výšky."

"Hmmm... druhá odmocnina z dvanácti set a nějaké drobné. Řekněme pětatřicet sekund."

"Dobře. Ty hlídej výšku a terén. Až budem tak dva kiláky vysoko, chci zabrzdit dopřednou rychlost. Mezitím budu muset stihnout posadit ten krám na ocas, abych mohl brzdit sestup - to znamená další obrat o devadesát stupňů. Gwen, měli jsme radši zůstat v posteli."

"Pokoušela jsem se vám to vysvětlit, pane. Ale přesto máte mou důvěru."

"K čemu je důvěra, když není podložena skutky? Kdybych tak mohl být někde na hroudě v hospodě. Čas?"

"Asi šest minut."

"Senátore -"

"Bille, sklapni! Uberem půlku zbylé rychlosti?"

"Jasně. Tři sekundy budou stačit, ne?"

Zapnul jsem na tři sekundy motory, používaje tutéž hloupou metodu jako prve.

"Dvě minuty, pane."

"Hlídej echo. Řekni, až to bude." Zapnul jsem pohon.

"Ted'!"

Opět jsem jej vypnul a začal se otáčet, až jsme mířili ocasem k zemi a "předním sklem" do vesmíru. "Jak to vypadá?"

"Jsme tak blízko smrti utopením, jak je to jen v téhle situaci možné. Moc bych ale nehýbala s řízením; koukni se na stav nádrže s palivem."

Kouknul jsem se a ten pohled se mi vůbec nelíbil. "No dobře, nezapnu trysky, dokud nebudem těsně nad zemí." Ustálili jsme se v požadované poloze ocasem dolů, takže jsme nad sebou neviděli nic než oblohu. Za levým ramenem se mi vynořila země, v úhlu asi pětáctýřiceti stupňů. Kolem Gwen jsem ji zahlédl i v okénku na pravoboku, ale dost zdálky a z úhlu; ten pohled mi nebyl k ničemu. "Gwen, jak dlouhá je tahle archa?"

"Nevím, nikdy jsem ji neviděla jinak než zastrčenou v doku. Záleží na tom?"

"Zatraceně na tom záleží, když se snažím pohledem přes rameno odhadnout, jak daleko od země je náš ocas."

"Ach tak, já myslela, že to chceš přesně. Dejme tomu třicet metrů. Jedna minuta, pane."

Chystal jsem se právě zažehnout trysku a vrhnout nás trochu vzhůru, abych zbrzdil pád, když vtom vrhl Bill. Tak ten chudák měl celou tu dobu mořskou nemoc; bylo mi ho líto, ale v tu chvíli bych ho nejradši zabil. Jeho večere nám proletěla kolem hlavy a narazila do předního skla, kde se rozptýlila do všech stran. "Bille!" zaječel jsem. "Nech toho!"

(Nemusíte se obtěžovat s upozorněním, že to byl nerealizovatelný požadavek.)

Bill dělal, co mohl. Obrátil hlavu doleva a vyslal druhou dávku na levé okénko, čímž mne dokonale oslepil.

Než mi lepkavá vlna zalila poslední koutek oka, mrkl jsem ještě na výškoměr a na okamžik zažehl trysku - a pak už jsem neviděl vůbec nic. Jsem si jistý, že časem někdo vyvine metodu, jak přesně vypočítat délku a intenzitu brzdění, při níž člověk dosedne, aniž by zkřížil jediné stéblo trávy. Narodil jsem se prostě moc brzy. "Gwen, vůbec nic nevidím!"

"Mám to pod kontrolou, pane." Její hlas zněl klidně, vyrovnaně, uvolněně - je to opravdu dokonalá part'áčka pro kapitána Bouráka. Dívala se dolů přes rameno na blížící se povrch a levou ruku měla položenou na vypínači komputru, naší "záchranné brzdy".

"Patnáct sekund, pane... deset... pět." Zapnula komputer.

Motor krátce zaburácel. Ucítil jsem lehké drcnutí a náhle jsem zase něco vážil.

Obrátila se s úsměvem ke mně. "Navigátor hlásí -"

Větu nedokončila. Úsměv jí ztuhl na rtech a vytřeštila oči, protože náš vůz se zakymácel.

Hráli jste si někdy jako děti s káčou? Pak víte, jak se chová, když zpomaluje. Točí se pořád pomaleji a pomaleji, kolébá se, naklání, až konečně dopadne na bok a zastaví se, že? Tak přesně to provedlo to zatracené Volvo.

Pláclo sebou v plné délce na zem a začalo se kutálet. Rotovali jsme nahoru a dolů, stále upnuti v bezpečnostních pásech. Skončili jsme bez jediného škrábnutí - ovšem hlavou dolů.

Gwen dokončila raport. "- hlásí kontakt se zemí, pane."

"Děkuji, navigátore."

X

"Co je ovčím platné, že přijímají rezoluce na podporu vegetariánství, když jsou vlci jiného názoru."
WILLIAM RALPH INGE, D. D. (1860 - 1954)

"A každou minutu se rodí další."
P. T. BARNUM (1810 - 1891)

"Bylo to skvělé přistání, Gwen," pochválil jsem svou polovičku. PanAm by ho nezvládla líp."
Gwen odstrčila překážející vrstvu kimonové sukně a vykoukla ven. "Zas tak bezvadné to není. Prostě mi došlo palivo."

"Nebud' zbytečně skromná. Zvláště oceňuji tu poslední piruetu, kterou jsi aut'ák položila na bok. Je to rozhodně šikovné, protože nemáme žebřík ani schůdky."

"Richarde, proč se to položilo?"

"Těžko říct. Mohlo to být příliš roztočené gyro... ale možná taky něco jiného. Nemám vstupní údaje, nemám oficiální názor. Drahá, v téhle pozici ale působíš okouzlejícím dojmem. Tristram Shandy měl pravdu: žena vypadá nejlíp, když jí sukně létá nad hlavou."

"Pochybují, že by Tristram Shandy řekl někdy něco takového."

"Pak by to měl napravit. Máš božské nohy, má drahá."

"Díky. I když si nejsem jistá, zda jsi to myslel vážně. Jestli ses už dosyta vynadával, mohl bys mne prosím vyprostit z té změti oděvních doplňků? To kimono se mi zacuchalo někde v pase a já ho nedokážu uvolnit."

"Vadilo by ti, kdybych si tě nejdřív vyfotografoval?"

Gwen někdy zapomíná na dobré vychování; v takovém případě bývá nejlepší její repliky ignorovat a rychle změnit téma. Rozepnul jsem svůj pás, provedl rychlý a účinný sestupný manévr ke stropu pádem po hlavě, zvedl se a pustil se do boje s Gweniným šatstvem. Přezka pásu nekladla vážný odpor; Gwenina potíž byla jen v tom, že na ni přes sukni neviděla. Osvobodil jsem ji a dal pozor, aby v tu chvíli nespadla. Postavil jsem ji na nohy a žádal polibek jako odměnu za své služby. Bylo to báječné - ještě před několika minutami bych na naše životy nevsadil ani zlámanou grešli.

Gwen zaplatila požadovaný obnos a ještě něco navíc. "Tak a teď bychom mohli vyprostit Billa."

"To se nemůže -"

"Nemá volné ruce, Richarde."

Když jsem pustil svou milovanou a podíval se Billovým směrem, pochopil jsem, co měla na mysli. Bill visel hlavou dolů s výrazem stoického utrpení. K břichu si oběma rukama tiskl můj - náš strom-san, kterému se nestalo vůbec nic. Bill se vážně díval na Gwen. "Nepustil sem ho," bránil se, ačkoli mu nikdo nic nevyčítal.

V duchu jsem mu dal rozhřešení za to ohození kabiny při přistání. Člověk, který dokáže plnit svou (byť nepřiliš složitou) povinnost i ve chvílích mučivého záchvatu akutní nevolnosti, nemůže být zlý. (Ale uklidit to musí sám; rozhřešení neznamená, že to budu dělat za něj. Ani Gwen ne, o to se postarám. A pokud se sama nabídne, budu ješitný a nerozumný samec.)

Gwen odebrala Billovi bonsai a položila ji vedle komputeru. Bill si rozepnul pás a za mé pomoci se

postavil na strop. "Gwen, dej zase Billovi ten květináč, ať se o něj stará dál. Nechci, aby mi překážel... až se budu prodírat k přístrojové desce a počítači." Měl jsem snad říci nahlas, co mi dělá starosti? Ne, to by se Billovi mohlo zase udělat špatně... a Gwen na to stejně přijde sama.

Lehl jsem si dolů na záda a vtěsnil se pod palubní desku, kde jsem zapnul počítač.

Kovový hlas, který jsem už znal, prohlásil, "- sedmnáct, slyšíte? Volvo Bé Já sedmnáct, ozvěte se. Tady Hong Kong Luna, pozemní kontrola volá Volvo Bé Já sedmnáct -"

"Volvo Bé Já sedmnáct slyší, tady kapitán Bourák. Slyšíme vás, Hong Kongu."

"Proč jste ksakru nezůstali na kanálu třináct, Bé Já? Prošvihli jste vstupní bod koridoru. Ulítli jste z dosahu. Teď už vás nemůžu odřídit dolů."

"To nemůže nikdo, kapitáne Hemeroide, my jsme dole. Nouzové přistání. Porucha komputeru. Porucha gyra. Porucha rádia. Porucha trysek. Ztráta viditelnosti. Během přistání jsme spadli na břicho. Palivo žádné a terén pro start nevhodný. A teď přestala fungovat i ventilace."

Zavládlo dlouhé ticho. "Tovaryšče, už jste se smířili s Bohem?"

"Na to jsem měl zatraceně moc práce!"

"Hmmm. To docela chápu. Jak to vypadá s tlakem v kabině? Žádné trhliny?"

"Zelená světýlka svítí. Díra žádná."

"Kde jste?"

"Nemám ponětí. Začalo to blbnout ve dvacet jedna čtyřicet sedm, těsně předtím, než jsem chtěl předat kontrolu vám. Od té doby jsme klesali manuálně a odhadem. Místo přistání neznám, ale měli bychom být někde na tečně orbitu Golden Rule; manévrovali jsme pečlivě. Přelétli jsme nad něčím, co mohlo být Aristoteles v, ehm -"

"Dvacet jedna, čtyřicet osm," napověděla Gwen.

"Dvacet jedna, čtyřicet osm; můj navigátor to zapsal do palubního deníku. Sedli jsme si do moře jižně od toho kráteru. Lacus Somniorum?"

"Vydržte. Drželi jste se terminátoru?"

"Drželi a držíme. Slunce je právě na čáře obzoru."

"V tom případě nemůžete být moc daleko na východ. Čas přistání?"

Neměl jsem tušení. Gwen zašeptala: "Dvacet dva, nula tři, čtyřicet jedna." Zopakoval jsem to.

"Hmmm, už to hledám... v tom případě musíte být jižně od Euxodu v severní části Mare Serenitatis. Jsou na západ od vás hory?"

"A pěkně vysoké."

"Pohoří Kavkaz. Máte štěstí, možná se ještě dožijete šibenice. Kousek od vás jsou dvě obydlené kopule; možná vám tam někdo bude ochoten zachránit kejhák... za pouhou libru masa z hloubi vašeho hrudního koše, plus desetiprocentní daň."

"Zaplatím rád."

"To si pište, že zaplatíte! A jestli pro vás přijedou, nezapomeňte s vděčností taky na nás, možná nás ještě někdy budete potřebovat. Dobrá, zavolám jim. Ještě moment, Bouráku. Budete v dohlednu podnikat další bourácké kousky?. Jestli ano, tak vám vlastnoručně vyříznu játra a upeču si je na slanině."

"Kapitáne, Hemeroide, mne to vážně mrzí. Jen jsem tak vtipkoval s navigátorem a myslel jsem, že mám vypnutý mikrofon. Měl být vypnutý; přehodil jsem přepínač. Zřejmě další porucha na tomhle křápu."

"Při manévrování byste vtipkovat neměl."

"Já vím. Jenže - krucinál, můj navigátor je má čerstvě nabytá manželka, dneska jsme se vzali. Bylo mi prostě do smíchu celý den; zažívali jsme jednu legraci za druhou."

"Jestli je to pravda - pak je všechno v pořádku. A všechno nejlepší. Ale budete to muset dokázat dodatečně. Mimochodem, nejmenuju se Hemeroid, ale Marcy. Kapitán Marcy Choy-Mu. Zadám vaše data k výpočtu a pokusíme se vás vystopovat podle oběžné dráhy. Než se nám to povede, měli byste si přepnout na kanál jedenáct - a začít prozpěvovat Mayday. Už nám sem zas něco letí, tak -"

Gwen ke mně přilezla po čtyřech. "Kapitáne Marcy!"

"Copak?"

"Opravdu jsem jeho čerstvá žena a opravdu si mě vzal dneska - a kdyby nebyl nejskvělejší pilot v galaxii, už by bylo po mně. Všechno se porouchalo, přesně jak říkal můj muž. Připadali jsem si, jako když

kočírujem sud přes Niagarské vodopády!"

"Niagarské vodopády jsem v životě neviděl, ale dovedu si to představit. Všechno nejlepší, paní Bouráková. Přeju vám dlouhý šťastný manželský život a kupu dětí!"

"Děkujeme, pane! Vaše přání splníme - tedy pokud nás najdou dřív, než nám dojde kyslík."

Přepnuli jsme na kanál jedenáct a střídali se s Gwen ve volání "Mayday, Mayday!" Když jsem zrovna neměl službu, zkoumal jsem stav zásob a vybavení starého dobrého Volva B. J. 17, křápu jednoho zatraceného. Podle brasilijského protokolu by každý vůz, schválený pro provoz ve vzduchoprázdnu, měl mít zásobu vody, vzduchu a jídla, lékárníčku druhé třídy, minimální sanitární zařízení a nouzové vzduchotěsné obleky (UN - SN spec. 10007 A) pro maximální počet cestujících (čtyři včetně pilota). Bill ten čas trávil čištěním okének a přilehlého okolí, k čemuž užíval papírové kapesníky z palubní skříňky - Naomina paruka přežila téměř bez úhony. Než se mne ale odhodlal zeptat, kde je tu záchod, málem si nechal prasknout močový měchýř. Pak jsem jej musel naučit, jak používat nočník s těsnící gumovou manžetou... neboť "minimální sanitární zařízení" našeho vozu se ukázalo být jen malou hromádkou těch nejprimitivnějších pomůcek s letáčkem - který radil, jak je použít, když už opravdu není zbylí. Ostatní nouzové zásoby a zařízení byly na stejné vysoké úrovni.

U pilotního sedadla se nalézala téměř plná nádrž na vodu s kohoutkem, z něhož se dalo pít. Rezervní nádrž žádná. Ale z toho jsme strach mít nemuseli - protože na palubě nebyla ani rezervní nádrž se vzduchem - a pokud člověk zemře včas zadušením, žízeň už mu tolik nevadí. Ventilace stále ještě nefungovala, ale byl u ní otvor na kliku, s jejíž pomocí se motor ventilace dal nahodit ručně - chyběla ovšem klika. Jídlo? Nedělejte si legraci. Ale Gwen z kabelky vyhrabala tabulku čokolády; rozlomila ji na tři díly a rozdělila se s námi. To byla lahoda!

Hermetické skafandry a přilby zabíraly většinu prostoru na zavazadla - našel jsem čtyři soupravy, přesně podle předpisů. Byly to vojenské záchranné obleky z nadbytečných armádních zásob, stále ještě v původním balení. Na každé krabici se skvělo jméno výrobce (Michelin Tires, S. A.) a datum výroby (před devětadvaceti lety).

Ponecháme-li stranou fakt, že za tak dlouhou dobu všechny plastické a elastické věci, jako těsnění, hadice a tak, dávno zpuchřely a ztratily své vlastnosti, a fakt, že nějaký zapomnětlivec nepřibalil láhve se vzduchem, byly obleky opravdu fešácké. Tak akorát na maškarní bál.

Přesto jsem usoudil, že v případě nouze by bylo lepší svěřit svůj život na pět či dokonce deset minut jednomu z těch klaunských kostýmů - pořád lepší než s holou tváří čelit vzduchoprázdnu. Ale pokud by bylo druhou alternativou poprat se se vzrostlým grizzlym, zvolal bych jen: "Vpusťte medvěda!"

Ozval se kapitán Marcy a sdělil nám, že nás satelit našel na třicátém pátém stupni sedmnácté minutě severní šířky, čtrnáctém stupni sedmé minutě západní délky. "Uvědomil jsem kopuli U vysušených kostí i kopuli Rozbitej nos - ty jsou k vám nejbliž. Zlomte vaz."

Pokusil jsem se z počítače vydolovat telefonní seznam Luny. Ten ovšem stále trucoval a nebyl ochoten mi poskytnout ani seznam svých vlastních funkcí. Zkusil jsem tedy na něm na zkoušku spočítat pár matematických příkladů. Trval však na tom, že $2+2=3$, 999999999999999999999999... Když jsem se jej snažil přimět akceptovat názor, že $2+2=4$, rozzuřil se a zablábolil, že $4=3$, 487542384352489783546845165446 465463344. Tak jsem to vzdal.

Nechal jsem kanál jedenáct na příjmu a zvedl se od stropů. Našel jsem Gwen, jak se proměňuje po kabině ve šmolkově modré kombinéze a šátku ohnivých barev kolem krku. Vypadala báječně.

"Drahá, já myslel, že sis všechny šaty nechala v Golden Rule?"

"Tohle jsem si nacistala do kufříku, když jsme se rozhodli jít dál nalehko. Jakmile jsem si jednou umyla obličej, těžko už se budu moci vydávat za Japonku... a mého umytého obličeje už sis doufám všiml."

"Moc umytý ho nemáš. Zvlášť uši ne."

"Drzoune! Taky jsem šetrila drahocennou vodou. Můj drahý, tropický obleček pro tebe se mi už do zavazadla nevešel. Ale mám pro tebe aspoň dlouhé šortky a čisté ponožky."

"Gwen, ty nejsi jenom užitečná - ty jsi dokonce i schopná!"

"Užitečná?!"

"Opravdu jsi, má drahá. Proto jsem si tě vzal."

"Pcháá! Až si spočítám, jak těžce a kolikrát za sebou jsi mě vlastně urazil, budeš platit... a platit a platit a platit a platit!"

Jalovou diskusi přerušilo rádio. "Volvo Bé Já sedmnáct, to vy voláte Mayday? Přepínám."

"Jasně!"

"Tady Jinx Henderson, záchranná služba U dobré naděje, kopule U vysušených kostí. Co potřebujete?" Popsal jsem mu naši situaci a udal šířku a délku.

"Tu rachotinu jste dostali od Budget Jets, co?" poznamenal Henderson. "Což znamená, že jste si ji nepronajali; koupili jste ji s tím, že ji zase prodáte zpátky - já ty zloděje znám. Takže teď ten křáp vlastníte. Souhlasí?"

Připustil jsem, že ano.

"Chcete zas odstartovat a doletět do Hong Kongu? A pokud ano, co k tomu potřebujete?"

Během tří sekund mi hlavou proběhla spousta věcí. "Nedomnívám se, že tohle auto se ještě někdy odsud odlepí. To je zralé na odtah."

"To znamená odtáhnout je do Hong Kongu. Jo, to bych mohl zvládnout. Dost dlouhá cesta a spousta práce. K tomu navíc záchrana osob, dva lidi - jo?"

"Tři."

"Okej, tři. Jste připraveni podepsat smlouvu?"

Konverzaci přerušil ženský hlas. "Zaráž, Jinxi. Bé Já sedmnáct, tady Maggie Snodgrassová, hlavní operátor a ředitel hasičů, policie a záchranného týmu v kopuli U rozbitýho nosu. Neříkejte nic, dokud si neposlechnete moji nabídku... protože Jinx se vás snaží vzít na hůl."

"Ahoj, Maggie. Co dělá Joel?"

"Je hebký a milý jako hedvábí a ještě větší podrazák než kdy dřív. Co Ingrid?"

"Jen kvete a má zaděláno na dalšího sviště."

"No to je skvělý! Gratuluju! A kdy to bude?"

"Na vánoce nebo možná na Nový rok, plus minus autobus."

"To se na ni pak přijedu podívat. Ale teď bys mohl odprejsknout a nechat mne, abych se s pánem dohodla slušně a férově. Nebo vám mám napíchnout kopuli a nechat vás nalokat vakua? Ano, už vás vidím, vynořili jste se za hřebenem - vyrazila jsem hned, jak Marcy zadal polohu. Já hned řekla Joelovi: To je naše území, ale ten prohnaný darebák Jinx se nám je bude snažit vyfouknout přímo před nosem - a tys mě, chlapče, nezklamal; už jsi tady."

"A taky tu zůstanu, Maggie - a jestli se nebudeš chovat slušně, jsem připravená ti hodit pod kola takovou malou připomínku mých vlastnických práv - neboj, ta nálož nebude jaderná. Pravidla hry dobře znáš: Nic, co je na povrchu, nemá vlastníka... ledaže si na to dotyčný sedne nebo nad tím vystaví tlakovou kopuli."

"To je tvůj výklad pravidel, ne můj. To si vymysleli ty právnický týpci v Luna City... ale mým jménem nemluvili a nikdy taky nebudou. A teď společně přepneme na kanál čtyři - ledaže bys chtěl, aby v Kongu slyšeli tvé škemrání o milost a smrtelné chroptění."

"Přepínám na čtyřku, Maggie, ty bábo jedna plesnivá."

"Já taky. Koho sis najal, aby ti vyrobil toho sviště, Jinxi? Kdybys to s tím zachraňováním myslel vážně, vyjel bys s transportérem jako já - a ne s tou tvou směšnou rollibuginou."

Přepnul jsem na kanál čtyři zároveň s nimi a naslouchal. Oba se vyhoupli zpoza obzoru takřka zároveň, Maggie z jihozápadu, Jinx ze severozápadu. Vzhledem k tomu, že jsme po posledním kotrmelci přistáli s hlavním oknem na západ, viděl jsem je dobře oba. Rolligonový valník (podle řeči to musel být Henderson) byl na severozápadě a o trochu blíž. Z kabiny mu dopředu čněl předmět vyhlížející jako protitanková střela. Transportér byl naproti tomu těžší a pořádně dlouhý, opatřený koly s traktorovým vzorkem a mohutným jeřábem na zádi. Protitankovou střelu jsem na něm nenašel, ale výhrůžně trčící hlaveň odpovídala poloautomatu Browning ráže 2.54 cm.

"Maggie, ženu se sem v tom rolligonu čistě z lidských pohnutek... což je věc, kterou ty nikdy nepochopíš. Ale můj synek Wolf sem už míří s jeřábem a střeleckou věž obsluhuje jeho sestra Gretchen. Budou tu za chvíli. Mám jim zavolat a říct jim, aby se vrátili domů? Nebo je mám popohnat, aby stihli pomstít

tatínka?"

"Jinxi, nemyslíš si přeci, že bych ti fakt nadělala díry do kabiny, že ne?"

"Ale ano, Maggie, rozhodně si myslím, že toho schopná jsi. Jentaktak mi zbývá čas, abych ti lupnul jednu střelu pod kola; ostatně už ti tam mířím. Držím prst na spoušti. Pokud mě zabiješ, padnu na spoušť a ty tu zůstaneš stát s roztráskaným podvozkem, dokud nepřijedou moje děťátka se podívat, kdo to tu ublížil tatíčkovi... a kanón v jejich věži má trojnásobný dostřel než ta tvoje flustrubka. Proto jsem se taky postaral, aby byla moje... hned potom, co Howie chudák nešťastnou náhodou zahynul."

"Jinxi, chceš mě snad zase rozčilovat s tou svou starou báchorkou? Howie byl můj parták. Měl by ses stydět."

"Já tě z ničeho neobviňuji, má drahá. Jsem jen opatrný. Tak co s tím uděláme? Počkáme na tu moji drobotinu, a já pak shrábnu všechno? Nebo se slušně a zdvořile dohodneme?"

Zoufale jsem si přál, aby ti dva zuřiví podnikatelé začali konečně něco dělat. Kontrolka tlaku vzduchu červeně blikala a mně už se začínala motat hlava. Ten pád zřejmě přece jen otevřel nějakou nepatrnou trhlinu v plášti. Kolísal jsem mezi zoufalým impulsem říci jim, ať sebou hodí, a střizlivou kalkulací, podle níž by se mé šance usmlouvat rozumnou cenu snížily na nulu, ne-li přímo do záporných hodnot.

Paní Snodgrassová pronesla zamyšleně: "Upřímně řečeno, Jinxi, nemá moc smysl tahat ten vrak do tvé kopule směrem na sever, když je to od nás na jihu do Kongu o dobrých třicet kiláků blíž, nemám pravdu?"

"Na to stačí kupecké počty, Maggie. A já mám v bugině spoustu volného místa; tři lidi se mi sem pohodlně vejdu... zatímco ty bys je tam asi nenarvala, i kdybys je naštosovala na sebe jak amolety."

"Asi bych to zvládla, ale připouštím, že ty máš místa víc. Tak dobře, vem si tři pasažéry a vyždímej z nich všechno, co ti tvé svědomí dovolí... a já se postarám o ten opuštěný kráp a zkusím z něj vytěžit, co se dá. Pokud se vůbec něco dá."

"To přece nejde, Maggie! Jsi příliš velkorysá a já tě nechci vzít na hůl. Hezky napůl. S písemnou smlouvou. A podpisem a razítkem."

"Ale Jinxi, no tak! Snad si nemyslíš, že bych tě ošidila?"

"To bych nerozebíral, Maggie; ještě by tě to mrzelo. Ostatně ten auták není opuštěný; jeho vlastník dosud sedí uvnitř. Než ho budeš chtít odtáhnout, musíš ho požádat o souhlas... ve formě písemné smlouvy. Pokud nebudeš rozumná, může tu pán koneckonců počkat na můj transportér a svůj majetek vůbec opouštět nemusí. Žádná záchrana životů, jen pronájem odtahového zařízení... plus přeprava majitele a jeho spolucestujících."

"Pane Neznámý, nenechte se od Jinxe oblafnout. Odveče si vás i s vozem do své kopule a tam vás oloupe jako cibuli; nezůstanou vám ani ty oči pro pláč. Nabízím vám tisíc korun na dřevo, hned teď, za ten šrot, co v něm sedíte."

Henderson okamžitě kontroval. "Dva tisíce a ještě vás odvezu do kopule. Nenechte se od ní okrást; jen váš palubní komputer stojí za víc, než kolik vám Maggie nabízí."

Tiše jsem seděl, zatímco se ti dva olupovači mrtvol hádali, jak si nás rozdělí. Když se konečně dohodli, souhlasil jsem jen po krátkém a formálním odporu. Namítl jsem, že vyšroubovali cenu a že je to moc.

Paní Snodgrassová odsekla: "Berte nebo nechte být, to je váš problém." Jinx Henderson dodal:

"Nevylezl jsem z teplé postele jen proto, abych na vás trafil."

Tak jsem to vzal.

Natáhli jsme si tedy ty zpuchřelé skafandry, hermetické asi jako proutěný koš na odpadky. Gwen namítala, že bonsai přece nemůžeme vystavit vakuu. Houkl jsem na ni, ať drží zobák a není hloupá; několik vteřin vakua přece strom přežije a navíc v kabině už stejně skoro nebylo co dýchat, takže v tom nebyl moc velký rozdíl. Teprve pak se odhodlala vzít jej sebou. Záhy jej ale předala Billovi - sama měla plné ruce jiné práce. Mne.

Pochopte, když mám připnutou protézu, nemohu mít na sobě skafandr - tedy pokud mi nebyl zhotoven přímo na míru. Musel jsem si tedy tu falešnou nohu sundat a skákat o jedné. To by zas tak nevadilo; jsem zvyklý skákat o jedné a při šestině gé to není zas tak velký problém. Ale Gwen měla pocit, že o mne musí pečovat.

Tak jsme tedy vyrazili - vpředu Bill s javorem, poslušen Gweniných instrukcí, že s ním má co nejrychleji běžet dovnitř a požádat pana Hendersona o trochu vody, aby jej mohl orosit a za ním jsme poskakovali Gwen a já jako siamská dvojčata. Má polovička třímala levou rukou kufřík a pravačku mi ovinula kolem pasu. Já si protézu pověsil přes rameno a za pomoci hole hopkal o jedné, přičemž jsem udržoval rovnováhu levou rukou, již jsem držel Gwen kolem ramen. Jak jsem jí měl vysvětlit, že by se mi šlo líp samotnému? Radši jsem držel tu svou nevymáchanou pusku a nechal ji, ať dělá, co uzná za vhodné. Pan Henderson nám pomohl do kabiny, pořádně ji zavřel a marnotratně otevřel láhev se vzduchem - řídil totiž ve skafandru a v kabině nebyl dosud vzduch. Byl jsem mu za jeho štědrost a za vydatnost vzduchové směsi vděčný - kyslík tu těžce dobývají z měsíčních hornin a dusík vozí všechen ze země -, dokud jsem následujícího dne nespátřil tučný účet.

Henderson ještě chvíli zůstal venku a pomohl Maggie zápolit s nakládáním našeho starého B. J. 17 - řídil jeřáb, zatímco paní Snodgrassová ovládala pohyb kol - a potom nás odvezl do kopule U vysušených kostí. Část cesty jsem strávil počítáním, kolik mne tohle všechno stálo a ještě bude stát. Vůz jsem musel odepsat totálně - čistých sedmadvacet tisíc. Za záchranu každého z nás jsem vyplázl po třech tisících - a to mi ještě osm tisíc velkoryse odpustili... plus pět set za osobu za nocleh se snídaní... plus (jak jsem později zjistil) osmnáct set za odvoz do kopule Šťastný drak, odkud se dal chytit rollibus do Hong Kong Luna.

Na Měsíci je snad nejlacinější umřít.

Samozřejmě jsem byl rád, že jsem naživu, ať to stojí, co stojí. Po boku mi stála Gwen a peníze člověk vždycky nějak sežene.

Ingrid Hendersonová byla opravdu příjemná hostitelka -usměvavá, pěkná a buclatá (opravdu byla v jiném stavu). Mile nás přivítala, probudila dceru, ustlala jí na zemi v ložnici rodičů, uložila nás do Gretchenina pokoje a Billa k Wolfovi - v kteréžto chvíli jsem si uvědomil, že Jinxovy výhrůžky Maggii byly čirým blufováním... a taky jsem si uvědomil, že mi do toho nic není.

Naše hostitelka nám popřála dobrou noc, prozradila, že nechala pro každý případ svítit světlo v osvěžovači - a odešla.. Než jsem zhasl, podíval jsem se na hodinky.

Před dvaceti čtyřmi hodinami se k mému stolu posadil cizinec jménem Schultz.

Kniha druhá -

Smrtící zbraň

XI

"Dobrotivý Bože, dej, ať jsem skromný a vystříhám se pokušení - ale teď ještě ne, ó Pane, teď ještě ne!"
SVATÝ AUGUSTIN (54 - 430 N. L.)

Ten zatracený fez!

Ta pitomá, pseudoorientální pokrývka hlavy byla polovinou přestrojení, které mi zachránilo život. Ale poté, co splnila svůj účel, velelo chladně logické uvažování jej zničit.

Neudělal jsem to. Necítil jsem se dobře, když jsem jej měl na hlavě, za prvé proto, že nejsem ani svobodný zednář, natož pak Ostatkář, za druhé proto, že ten fez byl kradený.

Člověk může ukrást královské žezlo nebo marťanskou princeznu a mít z toho báječný pocit. Ale klobouk? Ukrást někomu klobouk, to je nedůstojné. Ne, já nediskutuji, zda bylo či nebylo nutné fez ukrást; já jen prostě tvrdím, že jsem cítil určité provinění vůči panu Claytonu Rasmussenovi a měl jsem v úmyslu mu jeho jistě milovanou pokrývku hlavy vrátit. Někdy - někde - až to bude možné - až naprší a - Ve chvíli, kdy jsme opouštěli Golden Rule, jsem fez nacpal pod bezpečnostní pás a zapomněl na něj. Po přistání na Luně jsem se odpoutal a fez spadl na strop, aniž jsem to v tom shonu zaznamenal. Než jsme opustili Volvo v těch děravých skafandrech, Gwen jej zvedla a podala mi ho. Strčil jsem si ho za skafandr na prsa a zapnul zip.

Poté, co jsme dojeli domů k Hendersonům do kopule U vysušených kostí a paní domu nám přidělila postele, padala mi hlava únavou a zalezl jsem do postele, aniž jsem pořádně věděl, co dělám. Myslím, že právě v té chvíli mi ten fez vypadl. Nevím. Jen jsem se přitiskl ke Gwen a okamžitě usnul - a strávil svatební noc osmi hodinami tvrdého spánku.

Mám dojem, že má novomanželka nespala o nic lehčeji. Nevadí - pocvičili jsme se dostatečně tu noc předtím.

U snídaně mi Bill fez podal. "Senátore, asi jste ztratil klobouk. Byl na zemi v osvěžovači."

Spolu s námi seděli u stolu i Gwen, Hendersonovi - Ingrid, Jinx, Gretchen, Wolf - a dva další

spolubydlící, Eloise a Ace, se třemi malými dětmi. V tu chvíli jsem měl brilantně zaimprovizovat a nějakým způsobem ospravedlnit svou zálibu v téhle směšné hučce. Já vrták neřekl víc než: "Děkuji, Bille."

Jinx a Ace si vyměnili pohledy a Jinx na mne udělal rozpoznávací znamení zednářů.

To jsem alespoň s odstupem času vydedukoval. V tu chvíli jsem si jen pomyslel, že se drbe.

Koneckonců, všichni Luňáci se často drbou, protože je pořád něco svědí. Nemohou s tím nic dělat - mají málo vody, a tak se moc nekoupou.

Po snídani mě Jinx odvedl stranou. "Ušlechtilý -"

Odvětil jsem: "Eh?" (Skutečně pohotová a vtipná odpověď!)

"Nemohu přejít bez povšimnutí, že jsi u stolu neopětoval naše poznávací znamení. I Ace si toho všiml.

Nemyslíš si snad náhodou, že obchod, který jsme včera uzavřeli, nebyl čestný a poctivý?"

(Jinx, stáhnuls mě málem i z kůže.) "Ne, to opravdu ne. Nestěžuji si." (Uzavřenou dohodu držím, ty čipero. Cukat se nebudu.)

"Jsi si jistý? Nikdy jsem neošidil bratra z lóže - a ostatně ani nikoho jiného. Ale o své bratry se starám, jako by byli mé vlastní krve. Pokud máš dojem, že jsi zaplatil příliš mnoho, dej mi, kolik sám uznáš za vhodné, nebo neplat' vůbec."

Nadechl se a popustil opět stavidla své výmluvnosti. "Nemůžu mluvit za Maggie Snodgrassovou; vyúčtování mi teprv pošle - ale bude poctivé, protože Maggie je férová. Ale nečekej, že ten vrak mnoho vynese. Možná na něm dokonce i proděláte, protože - víš, kde Budget bere ty krápy, které pronajímá, že ano?"

Přiznal jsem, že nevím. Pokračoval tedy dál. "Solidní pronajímatelé, jako Hertz a Internet, svá vozidla každý rok prodávají. Dobrá auta koupí soukromé osoby, většinou Luňáci. Auta, která potřebují rozsáhlejší opravy, koupí mechanici a dělníci, co pracují v okolí Měsíce. Budget Jets počkají a to, co zbude, koupí za cenu šrotu. Pak ten šrot trochu přestavějí; mají velkou dílnu kousek od Loonie City. Ze tří koupených udělají někdy dvě, která pak pronajímají. Ten vrak, s nímž jsi tu spadl, ti naučtovali podle ceníku nových aut za dvacet šest tisíc... ale jestli stál Budget víc než pět tisíc, zaplatím ti klidně rozdíl a ještě ti koupím drink. Jsou to zloději. Maggie teď tu káru uvede do provozuschopného stavu. Jenže ona ji opraví poctivě a se zárukou a prodá férově jako repasovanou ojetinu. Možná z toho kápne tak deset hrubého. Když se odečtou daně a práce a náhradní díly, budu se hodně divit, jestli zbudou tři tisíce, o které se se mnou rozdělí - a můžou zbýt taky klidně jenom dluhy. Je to sázka do loterie."

Zahrnul jsem Jinxe spoustou věrohodných lží a podařilo se mi ho přesvědčit (alespoň se to domnívám), že nejsem jeho bratr z lóže a že ho nežádám ani o slevu, ani o cokoli jiného a že jsem k tomu fezu přišel čirou náhodou - neboť jsem jej našel ve Volvu, které jsem si pronajal.

(Nic z tohoto jsem neřekl přímo, ale legenda, kterou si náš zachránce z mých nárážek vydedukoval, zněla asi takto: pan Rasmussen si naše Volvo najal v Luna City, a když je vracel v půjčovně v Golden Rule, zapomněl si v něm svůj fez.)

Dodal jsem, že jméno majitele je uvedeno na fezu a že bych mu jej rád vrátil.

"Máte adresu?" zeptal se Jinx.

Přiznal jsem, že nemám - jen jméno jeho lóže, vyšité na fezu.

Jinx natáhl ruku. "Dejte mi to, ušetřím vám pár starostí... a poštovné na Zemi."

"Jak?"

"Náhodou vím o člověku, který v sobotu vyráží blechou do Luna City. Sjezd Ušlechtilých končí v neděli, hned poté, co účastníci v Luna City slavnostně otevrou nemocnici, kterou věnovali státu pro postižené děti. V kongresovém centru bude určitě přepážka pro ztráty a nálezy, dělá se to tak vždycky. Jméno je na fezu, takže ho pracovníci u přepážky předají majiteli - pravděpodobně ještě v sobotu večer, protože v týž den v noci je hromadná seance... a jim je jasné, že by byl bratr bez fezu na seanci stejně nedostatečně oděný jako bardáma bez fíkového listu."

Dal jsem mu tu červenou hučku a pomyslel si, že tím to pro mě skončilo.

Další problém vyvstal, když jsme se měli vypravit do Šťastného draka - neměli jsme totiž skafandry. Jinx to podal takto: "Včera v noci jsem vám odsouhlasil ta vaše řešeta, protože jsme neměli na vybranou -

museli jste to buď risknout, nebo se zadusit v kabině. Dneska je můžem použít taky tak - nebo bych mohl dokonce přivést bugginu do hangáru a naložit vás bez skafandrů. Ovšemže tím vyplácáme přílišné kvantum vzduchu. Pak byste museli ovšem udělat totéž na druhém konci cesty - ovšem s ještě větší ztrátou; jejich hangár je větší."

Prohlásil jsem, že to zaplatím. (Co jsem taky mohl říct jiného.)

"O to nejde. Včera jste seděli v kabině dvacet minut... a abyste měli v kabině pořád co dýchat, musel jsem vyplácet celou láhev. Jenže včera v noci slunce sotva vyšlo; dneska ráno je už pět stupňů nad obzorem a bude se celou cestu opírat s plnou silou do kabiny. Jo, jistě, Gretchen se bude snažit jet stínem; moje děti nejsou padlé na hlavu. Jenže i tak bude v kabině horko a vzduch se začne roztahovat a utíkat ven. Běžně se proto užívá jiný postup: utěsní se oblek, nikoli kabina, která tak slouží jen jako ochrana před sluncem. Ted' vám naleju čistého vína: kdybych měl na prodej nějaké skafandry, trval bych na tom, že si tři nové koupíte. Jenže já je nemám a stejně tak ani nikdo jiný v kopuli. Není nás tu ani sto padesát, takže jsem si tím jistý. Obleky si vždycky kupujeme v Kongu a vy byste to měli udělat taky."

"Jenže my nejsme v Kongu."

Neměl jsem skafandr už přes pět let. Stáli obyvatelé Golden Rule obleky nevlastní; neopouštějí sídliště, a tak je pochopitelně nepotřebují. Samozřejmě je v sídlišti i spousta údržbářů a jiného personálu, který skafandry má a používá je stejně jako farmář holínky. Ale běžný obyvatel, zvlášť postarší a zámožný, skafandr nemá, nepotřebuje jej a ani by nevěděl, jak si ho má navléknout.

Luňáci jsou z jiného těsta. Dokonce i dnes, kdy je v Luna City přes milion lidí a spousta z nich opouští tlakované prostory jen vzácně, má každý Luňák ve skříni skafandr. Dokonce i Luňáci z velkoměst vědí, že jejich bezpečnou, teplou a dobře osvětlenou kopuli může něco prorazit - meteorit, bomba, terorista, lunotřesení nebo nějaká jiná nepředvídatelná přírodní katastrofa.

A pokud je dotýčný Luňák průkopníkem jako třeba Jinx, je zvyklý na skafandr skoro tak jako horníci na asteroidech. Jinx dokonce ani nepracoval na rodinné farmě, rozkládající se v jejich soukromém tunelu; to obstarával zbytek rodiny. Jinx obvykle pracoval venku; měl tučet nejroztodivnějších povolání, jedním z nichž byla i "Záchránná služba U dobré naděje". Vlastnil také "Ledařskou společnost U vysušených kostí", "Hendersonovu přepravní dálkovou společnost", Dodavatelství John Henry - vrtání a hloubení". Prostě ať byste vyjmenovali cokoli, Jinx by v tu ránu vymyslel vhodnou firmu.

(Byl tu i "Ingridin výměnný obchod", kde se dalo sehnat všechno od konstrukční oceli až po domácí pečivo. Jenom skafandry ne.)

Jinx nakonec přišel na metodu, jak nás do Šťastného draka dostat: Ingrid a Gwen byly téměř stejné postavy - jen s tím rozdílem, že Ingrid se momentálně trochu rozšířila v pase. Měla tedy těhotenský skafandr s vnější opěrnou kostrou, která se dala odepnout. Měla také ale normální oblek, který nosila, když nebyla těhotná, a do něhož se v tuhle chvíli nevešla - zato Gwen ano.

Jinx a já jsme byli zhruba stejně vysocí a náš hostitel vlastnil dva skafandry - oba prvotřídní kvality od firmy Goodrich, Luna. Bylo mi jasné, že své nádobičko půjčuje asi se stejnou ochotou jako admirál flotily bitevní loď. Byl však v časové tísní: buď něco vymyslí, nebo nás bude mít na krku jako platící hosty... a posléze jako neplatící hosty, až nám dojdou peníze. Jinxova rodina ale neměla velké apartmá, a nevydržela by se s námi tedy mačkat dlouho, ani kdybychom byli nadále solventní.

Bylo už po desáté, když jsme se následujícího rána vyšplhali do rolligonu - já v Jinxově druhém nejlepším oblečku, Gwen v Ingridině štíhlém a Bill v opravené starožitnosti, která náležela zakladateli Vysušených kostí panu Soupiemu McClanahanovi, jenž dorazil na Lunu před dávnými, dávnými časy, ještě před Revolucí, jako nedobrovolný host pozemské vlády.

Podle dohodnutého plánu jsme měli získat další provizorní skafandry, odjet v nich do HKL a odtud je vrátit veřejným rollibusem, zatímco tyhle obleky odveze Gretchen zpátky, jen co nás vysadí ve Šťastném drakovi. Zítra ráno už pak budeme v Hong Kong Luna a koupíme si skafandry, které nám budou vyhovovat.

Zeptal jsem se Jinxe, kolik bude stát pronájem těch skafandrů. Skoro jsem slyšel, jak mu v hlavě cvakají číslice. Nakonec prohlásil: "Víte co, senátore? Ty obleky, co jste přivezli s sebou, za moc nestojí. Něco se ale dá zachránit z těch přileb a sem tam i nějaké kovové těsnění. Pošlete mi moje tři skafandry zpátky

ve stavu, v jakém jste je dostali, a budeme vyrovnáni - tedy pokud s tím souhlasíte."

Samozřejmě jsem souhlasil. Ty skafandry od Michelina byly perfektní - ale před dvaceti lety. V tuhle chvíli mi nebyly k ničemu.

Zbýval tedy už jen jediný problém - bonsai.

Myslel jsem, že v disputaci se svou milovanou budu neoblomný - což je záměr, který jen zřídka bývá proveditelný. Ale mezitím jsem zjistil, že zatímco jsem s Jinxem vymýšlel, co podnikneme s těmi skafandry, Gwen cosi kutila s naším javorovým stařešinou... a taky s Acem.

Neměl jsem důvod podezřívát Gwen, že Acea svádí; Eloise ale dozajista ano. Sexuální návyky Luňáků pocházejí naštěstí z dob, kdy tu bylo mužů šestkrát tolik, co žen - a tak si podle zdejšího obvyčeje vybírá žena, ne muž. Eloise se tedy netvářila rozhněvaně, spíš pobaveně - takže jsem mohl celou záležitost pustit z hlavy.

Jak se dodatečně ukázalo, Ace odkudsi vystrchal balón ze silikonové gumy, do něhož štěrbinou vsunul bonsai i s kořenáčem, balón vzduchotěsně zatavil a opatřil jej úchytem na litrovou láhev se vzduchem.

Nabídl jsem, že mu to zaplatím, ale ten se jen zazubil na Gwen a zavrtěl hlavou. Tak vám nevím. Radši jsem se neptal.

Ingrid nás každého políbila na rozloučenou a přinutila slíbit, že se někdy přijedeme podívat. Nezdá se příliš pravděpodobné, že bychom to kdy udělali. Ale jako nápad to nebylo špatné.

Gretchen se nás celou cestu na něco vyptávala a mně připadalo, že se vůbec nekouká, kam jede. Byla to culíkatá blondýnka s dolíčky v tvářích, o pár centimetrů vyšší než její matka, ale stále ještě oplácaná dětským tukem. Naše cestování na ni udělalo velký dojem. Ona sama byla jen dvakrát v Hong Kong Luna a jednou až v Novyleny - v té kopuli, kde lidi mluví tak legračně. Ale příští rok, až jí potáhne na čtrnáct, pojedou do Luna City a porozhlídne se tam po klukách - a možná si přivede domů i manžela. "Mamka nechce, abych měla děti s někým z Vysušenejch kostí, nebo dokonce ze Šťastnýho draka. Říká, že je moje povinnost k mejm dětem jet někam dál a přinést pár čerstvejch genů. Víte o tom něco? Myslím o čerstvejch genech."

Gwen ji ujistila, že víme a že má Ingrid pravdu: příliv nových genů je v kvalitním chovu nezbytný. Já to nijak nekomentoval, ale v duchu jsem souhlasil: sto padesát lidí opravdu není dostatečný genofond pro zdravou populaci.

"Přesně takhle získala mamka tat'ku; jela ho hledat. Tat'ka se narodil v Arizoně - to je dole u drnohryzů, oblast ve Švédsku. Přišel na Lunu jako subdodavatel Picardské transmutační továrny a mamka ho zlomila v míchačce na wolframovej beton a pak mu dala rodinný jméno, když si byla jistá - myslím s Wolfem -, a odvedla ho do Vysušenejch kostí a řekla mu, co má dělat."

Usmála se, až se jí zase udělaly dolíčky. Klábosili jsme přes vysílačky ve skafandrech, ale ty dolíčky jsem zahlédl přímo průzorem; zrovna posvítilo správné světlo. "A já se svým mužským udělám totéž; my to máme v tradici. Ale mamka říká, že nemám chňapnout po prvním klukovi, kterej o to bude stát - jako bych to snad udělat chtěla!-, a že se nemám nikam honit ani si s tím lámat hlavu, i když třeba budu stará panna ještě v osmnácti. Ale to já nebudu. Musí to bejt stejně dobrej chlap, jako je tat'ka."

Tiše jsem si pomyslel, že to bude možná dlouhé hledání. Jinx Henderson, rozený John Černý Orel, je pořádný kus chlapa.

Když jsme konečně zahlédli parkoviště ve Šťastném drakovi, slunce se už pomalu klonilo k západu - alespoň v Istanbulu, jak se každý z nás mohl na vlastní oči přesvědčit. Země byla skoro jižně od nás a docela vysoko nad obzorem, dobrých šedesát stupňů; její terminátor běžel přes pouště severní Afriky a vzhůru mezi řeckými ostrovy a Tureckem. Slunce tady u nás bylo stále ještě nízko, nějakých devět deset stupňů, ale pomalu stoupalo. Ve Šťastném drakovi bude svítit ještě dobrých deset dní, než se zase setmí. Zeptal jsem se Gretchen, zda se hodlá vrátit okamžitě zpět.

"Ne, ne," ujistila mne. "Mámě by se to nelíbilo. Zůstanu tam přes noc - mám támhle vzadu matraci - a vyrazím odpočatá až ráno. Hned jak vy lidi chytíte rollibus."

"To nemusíš, Gretchen," bránil jsem se. "Jak jednou budeme v kopuli a vrátíme ti skafandry, nemá pro tebe smysl čekat."

"Pane Richarde, to chcete, abych dostala na zadek?"

"Ty? Na zadek? To by přece tvůj tatínek neudělal. Dát na zadek tobě? - vždyť jsi skoro dospělá

ženská."

"Zkuste to vysvětlit mámě. Ne, tat'ka by mi nenaplácal; ten něco takového neudělal celá léta. Ale mamka říká, že budu poslouchat, dokud se poprvé nevzdám. Mamka nám vládne tvrdou rukou. Řekla mi: Gréto, seženeš jim skafandry. Odvedeš je k Charliemu, aby je nikdo nevzal na hůl. Pokud Charlie žádné nebude mít, pak ať jedou do Kongu v těch našich a dohodni se s Lilybet, aby nám je přivezla zpátky. A taky bys měla dohlédnout, aby nastoupili v pořádku do rollibusu."

Gwen namítla: "Ale, Gretchen, tvůj táta nám povídal, že rollibus neodjede, dokud nebude plný, a že to může trvat i pár dní."

Gretchen se zahihňala. "Co je na tom tak strašného? Aspoň bych měla prázdniny. Neměla bych na práci nic jiného než poslouchat drby v baru U Silviiného druhého manžela. Litovat mě nemusíte. Paní Gwen, jestli chcete, můžete v tu ránu mamce zavolat... ale já mám přesný instrukce."

Gwen ztichla. Gretcheniny argumenty ji zjevně přesvědčily. Zastavili jsme se asi padesát metrů od vstupní komory Šťastného draka, zasazené do svahu kopce. Šťastný drak je na jižním předhůří Kavkazu, na dvaatřicátém stupni a sedmadvacáté minutě severní šířky. Čekal jsem, stojí na své jedné noze a opíraje se o hůl, zatímco Gwen a Bill pomáhali té vysoce výkonné mladé dámě rozprostít plachtu, která měla buginu po nejbližších dvacet čtyři hodin chránit před ostrými slunečními paprsky.

Nato zavolala Gretchen palubní vysílačkou svou matku, podala zprávu a slíbila, že jí ráno zase zavolá. Prošli jsme vstupní komorou; Gwen vláčela kabelku, kufřík a ještě mě, Bill nesl strom-san a balík, v němž byla Naomina paruka a kimono, a Gretchen zápolila s mohutnou matrací. Jak jsme se octli uvnitř, vzájemně jsme si pomohli se odstrojit ze skafandru; potom jsem si opět nasadil protézu, zatímco ostatní věšeli obleky na dlouhé řady věšáků, umístěných proti vchodu.

Gwen a Bill popadli svá břemena a zamířili doprava za roh, kde stál veřejný osvěžovač. Gretchen se obrátila, aby je následovala, ale já ji zastavil. "Gretchen, když půjdete pryč všichni tři, neměl bych tu počkat?"

"A proč, senátore?"

"Ten tátův skafandr je dost drahý a ten, co měla na sobě paní Gwen, taky není nejlevnější. Snad tu nejsou žádní zloději... ale ty obleky nejsou moje."

"Ach tak. Všude můžou být zloději. Tak mi to taky tat'ka pokaždý klade na srdce. Ten krásnej malej stromeček bych tu nikdy nenechala, ale o skafandr se nebojte. Skafandru se nikdo ani nedotkne. Za krádež skafandru se automaticky vyhazuje z nejbližší přechodové komory."

"To je dost přísný trest, co?"

"Ano, pane. Ale každý už o něm ví a dává si pozor, tak se to nestává. Jednou někdo oblek ukradl - ještě v dobách, než jsem se narodila. Ten chlapík tu byl nověj, tak si pozor nedal. Už to ale víckrát neudělal, protože ho hlídka chytila a přinesla ten oblek zpátky. Jeho ale ne. Jeho tam nechali usušit na kamení. Viděla jsem, co z něj zbylo - Hrůza." Svraštila nos a pak se opět zasmála, až se jí udělaly doličky. "Omluvíte mě teď, pane? Už se za chvíli počurám."

"Promiň!" (Jsem to ale hlupák. Potrubí, které slouží k úlevě pánů v pánských skafandrech, je celkem dostačující, i když někdy jentaktak. Mám ale dojem, že většina dam raději snáší značné nepohodlí, než by analogické zařízení použila. Jednu z nich jsem dokonce zaslechl, jak je pohrdavě označuje jako "bedýnku s pískem".)

Ve dveřích osvěžovače na mne čekala má novomanželka a podávala mi půlkorunovou minci. "Nebyla jsem si jistá, zda máš drobné, drahý."

"Drobné? Na co?"

"Na osvěžovač. O vzdušné jsme se už postarali; Gretchen za nás zaplatila na jeden den dopředu, tak jsem jí to vrátila. Už jsme zase zpátky v civilizaci, drahý - a nic není zadarmo."

Zadarmo tu opravdu nebude vůbec nic, pomyslel jsem si. Ale nahlas jsem jí poděkoval.

Pozval jsem Gretchen, aby s námi šla na večeři. "Děkuju, pane, půjdu ráda; mamka říkala, že můžu. Ale nedali byste si nejdřív kornoutek zmrzliny? Mamka mi dala peníze, abych vás na ni pozvala. Na večeři se totiž hned tak nedostanem; musíme ještě ledacos zařídit."

"Samozřejmě. Svěřili jsme se do tvých rukou, Gretchen; ty jsi ta zkušená; my jsme jen zelenáči."

"Co je to zelenáč?"

"Někdo, kdo je tu nový."

"Aha. Tak nejdřív bychom měli jít do tunelu Tiché sny a rozložit si tam matrace, abychom si zajistili místa na spaní vedle sebe -" (V tu chvíli jsem pochopil, proč byla Gretchenina matrace tak obrovská - její maminka bezpochyby myslela na vše.) "- ale ještě předtím bychom vás měli zapsat u Lilybet jako cestující do rollibusu... ale ještě předtím bychom si mohli zajít na tu zmrzlinu, protože mám hlad jako vlk a vy asi taky. A po zmrzlině nás čeká ještě poslední věc: zajít k Charleymu pro skafandry."

Zmrzlinu prodávali kousek od věšáků, v tomtéž tunelu. Dali jsme si Borodinovu dvojnásobnou datlovou delikatesu, kterou nám přinesl Kelly Borodin osobně a přitom nám kromě opulentních zmrzlinových kornoutů nabídl k odprodeji použité časopisy ze Země, sotva použité časopisy z Luna City a Tycho - podzemí, cukrovinky, losy, horoskopy, Lunarní Pravdu, Měsíčního náměsíčníka, tištěná blahopřání (dokonalé napodobeniny Halmarka), pilulky, které obnovují mužnou sílu, a kouzelnou formuli prastarých egyptských cikánů, která s jistotou zažene každou kocovinu. Potom mi nabídl, že si zahrajeme kostky, a buď mu za zmrzlinu zaplatím dvojnásobek, nebo nic. Gretchen zachytila můj pohled a sotva znatelně zavrtěla hlavou.

Když jsme odcházeli, prozradila: "Kelly má dvoje kostky; jedny pro známé, druhé pro cizince. Ale on neví, že to vím já. Pane, zaplatil jste za tu zmrzlinu... a jestli si ty peníze ode mne nevezmete, dostanu doma nařezáno. Mamka se mě zeptá a já jí to budu muset říct."

Celé jsem si to v klidu promyslel. "Gretchen, opravdu nedokážu uvěřit, že by ti maminka mohla nařezat za to, co jsem udělal já."

"Jenže ona to opravdu udělá, pane! Řekne mi, že jsem měla mít peníze připravené. A bude mít pravdu."

"Bije tě hodně silně? Na holou?"

"Jejda a jak! Je hrozně surová."

"Strašná představa. Ty brečíš, zadeček ti růžoví a červená..."

„Já nebrečím! No - rozhodně ne moc."

"Richarde."

"Ano, Gwen?"

"Přestaň."

"Ženo, dobře si pamatuj: nikdy se nemíchej do mých vztahů s jinými ženami. Já -"

"Richarde!"

"Říkala jsi něco, drahá?"

"Mamka ti nařeže."

Vzal jsem si od Gretchen peníze za zmrzlinu. Jsem pod pantoflem."

Nápis před námi hlásal:

AUTOBUSOVÁ SPOLEČNOST BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ

Pravidelná linka do Honkong Luna

Minimální počet pasažérů - dvanáct (12) platících

Doprava KAMKOLI dle dohody

příští odjezd do HKL nejdříve

zítra v poledne, 3. července

Pod cedulí seděla postarší dáma černé pleti. Gretchen na ni zavolala: "Ahoj, teto Lilybet!"

Dáma zvedla hlavu, odložila pletení a usmála se. "Gretchen, zlatíčko! Co dělá maminka?"

"Jen kvete. Den ze dne je kulatější. Teto Lilybet, ráda bych ti představila naše přátele, pana senátora Richarda a paní Gwen a pana Billa. Potřebují se dostat do Kongu."

"Těší mě, přátelé, a jsem ráda, že vám můžu pomoci. Vypadá to, že odrazíme zítra v poledne. S vámi máme deset lidí, a pokud se neukáže někdo další, doplním ložnou plochu nákladem. Vyhovuje vám to?"

Ujistil jsem ji, že vyhovuje a že tu budeme před polednem, ve skafandrech a s balením. Pak nám jemně

naznačila, že bychom mohli zaplatit - zmínkou o volných místech na stinnější straně, protože pár pasažérů, kteří si je rezervovali, dosud nezaplatilo. Tak jsem zaplatil - dvanáct set korun za nás tři. Nato jsme se odebrali do tunelu Tiché sny. Nevím, zda se to místo dá nazývat hotelem, nebo zda by mu spíš slušel název díra. Tvořil je tunel asi tři metry v průměru, který zabíhal asi padesát metrů do skály a potom slepě končil. Levou a prostřední část tunelu tvořila skalní police, vyvýšená asi o půl metru nad chodníčkem vpravo. Police byla pruhy barvy příčně rozdělena na místa na spaní, z nichž každé bylo označeno velkým číslem na zdi. Místo nejbliž u vchodu neslo číslo padesát. Zhruba na polovině míst už ležely matrace nebo spacáky.

Asi v polovině chodby svítilo napravo zelené světlo, tradičně označující osvěžovač.

U vchodu stál psací stůl a u něj seděl a četl si čínský gentleman, jehož oblek vyšel z módy patrně ještě dřív, než Armstrong učinil svůj první "malý krok pro člověka, velký pro lidstvo". Na nose měl brýle stejně staromódní jako oblek a on sám vypadal asi tak o devadesát let starší než Pán Bůh a minimálně dvakrát tak důstojně. Když jsme se k němu přiblížili, odložil knihu a usmál se na Gretchen. "Gretchen, to jsem rád, že tě vidím. Jak se daří tvým vysoce váženým rodičům?"

Udělala pukrle. "Daří se jim výborně, doktore Chane, a pozdravují vás. Smím vám představit naše hosty, pana senátora Richarda a paní Gwen a pana Billa?"

Uklonil se, aniž se zvedl, a podal nám ruku. "Hosté domu Hendersonova jsou u mne vždycky vítáni."

Gwen udělala taky pukrle, já se uklonil a Bill jakbysmet - poté, co jsem ho dloubl do žeber, což doktor Chan zaznamenal, ale zdvořile své zaznamenání nedal najevo. Zamumlal jsem příslušnou zdvořilostní frázi.

Gretchen pokračovala: "Rádi bychom dnes spali pod vaší ochranou, doktore Chane, samozřejmě jestli nás přijmete. Pokud ano, přišli jsme ještě včas, abychom mohli spát vedle sebe?" "Ovšemže... neboť tvá laskavá matka již se mnou mluvila. Vaše lůžka mají čísla čtyři, tři, dva, a jedna."

"To je skvělé. Děkuji ti, dědečku Chane."

Zaplatil jsem tedy - za tři, ne za čtyři - a tak nevím, zda Gretchen platila, nebo to Čňan napsal na dluh, nebo s tím udělal ještě něco jiného. Žádné peníze jsem mezi nimi neviděl. Stálo to pět korun za osobu a noc - osvěžovač je zdarma, ale sprcha stojí dvě koruny navíc. Vody kolik chceme. Mýdlo není v ceně - ale za další půl koruny je k mání.

Když jsme ukončili obchodní transakci, zeptal se doktor Chan: "Ten strom nepotřebuje vodu?"

Téměř sborově jsme přisvědčili, že potřebuje. Náš hostitel prozkoumal silikonový obal, pak jej rozřízl a nanejvýš opatrně stroměček vyndal. Z vázy, která mu stála na stole, se vyklubala karafa na vodu; naplnil z ní sklenici, namočil špičky prstů a bonsai postříkal. Tuto proceduru zopakoval několikrát, až byl javor celý mokrá. Během té doby jsem neodolal a zvědavě nakoukl do knihy na stole. Byl to Pochod desetitisíců, v řečtině.

Nechali jsme náš strom-san v jeho péči a Gwenin kufřík jakbysmet.

Další naše cesta vedla do Jake's Steak House. Jake nebyl Čňan o nic míň než doktor Chan, ale náležel k jiné generaci a životnímu stylu. Privítal nás se slovy: "Nazdarek, lidičky. Co si dáte? Hamburgry?"

Míchaná vajíčka? Kafe nebo čaj?"

Gretchen na něj spustila jakýmsi orientálním jazykem - tipoval bych to na kantonský dialekt. Jake se zatvářil otráveně a cosi odsekl. Gretchen mu odplatila stejným tónem. Nějakou chvíli mezi nimi svištěla břitká a příkrá slova. Nakonec se Jake zatvářil znechuceně a zavrčel: "Okej. Za čtyřicet minut," obrátil se k nám zády a odkračel. Gretchen přešla do angličtiny. "Pojďte, prosím. Musíme zajít za Charlie Wangem pro ty obleky."

Když jsme se vzdálili hodný kus od restaurace, svěřila se nám: "Jake své nejlepší speciality vaří hrozně nerad, protože jsou mnohem pracnější než hamburger. To se ještě dalo zařídit, ale nejhorší dohadování bylo o ceně. Chtěl, abych byla zticha a on vám mohl naučtovat ceny pro turisty. Řekla jsem mu, že jestli vám naučuje víc, než by chtěl po mém tat'kovi, tak že se tu tat'ka příště staví, uřeže mu uši a zasyrova mu je nape do chřtánu. A Jake ví, že by to tat'ka udělal."

Gretchen se usmála s ostýchavou hrdostí. "Tat'ky si tady ve Šťastném drakovi všichni moc váží. Když jsem byla malá, tak tat'ka zpráskal chlápka, co chtěl od jedné uspávačky zadarmo věc, kterou jí předtím

slíbil zaplatit. Každý si to dodneška pamatuje. A uspávačky přijaly mamku a mě za čestné členky svého cechu."

Cedule hlásala velkými písmeny: Wang ChaiLee, zakázkové krejčovství pro dámy a pány - opravy skafandrů a jiné speciality. Gretchen nás představila a vysvětlila, co potřebujeme. Charlie Wang přikývl. "Autobus odjíždí v poledne? Buďte tu v půl jedenácté. Půjčím vám skafandry a v Kongu je vrátíte mému bratranci Johnny Wangovi v Sears Montgomery, oddělení skafandrů. Zavolám mu."

Nato jsme se vrátili do Jake's Steak House. Nebyl to steak, ale ani čop suej nebo čou min a bylo to strašlivě dobré. Cpali jsme se, až nám ta dobrota lezla ven i ušima.

Tunel Tiché sny byl pozdě večer zšeřelý, jak stropní světla zhasla, a mnoho míst bylo již obsazeno spícími. Po boku police se však táhl tlumeně žhnoucí pruh světla, který nerušil oči spáčů, ale těm, kdo se teprve ubírali na lože, pomáhal nezakopnout. Na stolku doktora Chana svítila lampička na čtení, pečlivě zastíněná, aby nerušila spící hosty. Její majitel se očividně zabýval účetnictvím, neboť jednou rukou t'ukal do klávesnice terminálu a v druhé svíral ruční počítadlo. Nehlučně nás přivítal a šeptem popřál dobrou noc.

Za Gretchenina velení jsme se rychle přichystali na spaní jako zkušený táborníci. Pokyny zněly: svléknout, složit oblečení a spolu s botami si je dát pod hlavu místo polštáře. Poslechl jsem a přidal svou korkovou nohu. Protože si však Gretchen a Gwen ponechaly spodní prádlo, nechal jsem si své trenýrky - a Bill si ty své natáhl zpět, když poněkud opožděně zjistil, že to s tím svlékáním nebereme tak doslova. Všichni jsme zamířili k osvěžovači.

Ale i zmíněný poslední kousek cudnosti vzal záhy za své - sprchovali jsme se všichni společně. V osvěžovači byli před námi už tři cizí muži a všichni nazí. Řídili jsme se tedy prastarou moudrostí "Nahotu člověk často vidí, ale nikdy se na ni nedívá." Trojice našich spolunocležníků se zase striktně řídila heslem: "Nebyli jsme tam, byli jsme neviditelní". (Byl jsem si ovšem jistý, že žádný muž nedokáže zcela ignorovat přítomnost Gwen a Gretchen.)

Já osobně Gretchen ignorovat nemohl a taky jsem se o to ani nesnažil. Nahá vypadala o několik let starší a její křivky byly nádherně svůdné. Zjistil jsem, že se často opalovala pod horským sluníčkem a že má doličky i na místech, kde jsem je dosud nespátl. Nemá smysl zabíhat do detailů; všechny dívky jsou krásné v době, kdy se poprvé rozvinou do plného ženství, a Gretchen k tomu dostala do vínku i správné proporce a kůži, která se snadno a dobře opaluje. Pokud by sváděla svatého Antonína, měl by světec co dělat, aby se ubránil.

Gwen mi podala mýdlo. "No dobře, drahý, záda jí umýt můžeš - ale vepředu se dokáže namydlit sama." Důstojně jsem odvětil: "Nevím, ženo, o čem to mluvíš. Neočekávám od nikoho, že by si ode mne chtěl nechat mýt záda, protože jsem rád, když mám volnou ruku, abych se měl čím držet. Zapomínáš, že jsem jak matka chodící s outěžkem."

"No to víš, že jsi matka - to ti nikdo nebere."

"Vyprošuji si tvůj chlácholivý tón, ženo. Tak se k rodičce nechová."

"Richarde, už mě ten rozhovor začíná unavovat. Gretchen, vydrbej prosím tě záda ty jemu; to bude nejbezpečnější. Já to budu pískat."

Nakonec to dopadlo tak, že každý myl každému všechno, na co jen dosáhl. Zapojil se dokonce i Bill. Ne že by to mytí bylo o něco efektivnější než běžná individuální forma hygieny, ale zato jsme si přitom užili spoustu legrace.

Kolem dvaadvacáté hodiny jsme se uvelebili pod dekou, Gretchen na konci chodby, Gwen vedle ní, pak já a Bill. Skalní podloží při jedné šestině gé je na spaní měkčí než pěnová matrace v Iowě. Usnul jsem za chvíli.

O něco později - za hodinu, nebo za dvě? - jsem byl probuzen teplým tělem, které se ke mně tisklo.

Zamumlal jsem: "Copak, zlato?" a trochu se probral. "Gwen?"

"To jsem já, pane Richarde. Chtěl byste opravdu vidět, jak mi zadeček zrůžoví? A slyšet, jak brečím?"

Nervózně jsem zašeptal: "Zlatíčko, koukej se odkulit zpátky ke zdi."

"Prosím."

"Ne, má milá."

"Gretchen," ozvala se tiše Gwen, "vrať se tam, kam patříš, miláčku... než probudíš ostatní. Pojd', já ti pomůžu se přese mne překulit." A také to udělala a vzala to dospívající děvče do náručí a chvíli je konejšila. Potom obě zmlkly a (myslím) usnuly.
Mně trvalo usínání podstatně déle.

XII

"Jsme příliš hrdí, než abychom bojovali."
WOODROW WILSON (1856 - 1926)

"Násilím nikdy nic nevyřešíš."
ČINGISCHÁN (1162 - 1227)

"Myši si odhlasovaly, že zavolají kočku."
EZOP (620 - 560 PŘ. N. L.)

Políbit někoho na rozloučenou přes přilbu skafandru je odporně nepřírozené. To je můj názor a domnívám se, že si Gretchen myslí totéž. Bohužel ale na jiný polibek nebyl čas a podmínky.
Včera v noci mne Gwen zachránila od "osudu horšího než smrt" a já jsem jí za to byl náležitě vděčný.

No, trochu vděčný ano. Jistěže je směšné, když se starý pán nechá převálcovat stěží menstrující samičkou, která ještě nedorostla ani do puberty (Gretchen bude třináct až za dva měsíce), a mnoho lidí by se nad něčím podobným mračilo nebo ušklíbalo. Ale od té chvíle, kdy mi Gretchen dala najevo, že jí nepřípadám příliš starý, jsem začal duševně mládnout. Při západu slunce jsem dospěl k hranicím senilního dospívání.

Do zápisu ale dáme, že jsem byl vděčný. To je oficiální stanovisko.

Gwen se ulevilo - tím jsem si jistý -, když nám Gretchen v poledne zamávala z kabiny otcova rolligonu a my odrolovali na jih v rollibusu tety Lilybet, který nesl název Vyslyš mě, Ježíši.

Vyslyš mě byl mnohem větší než Jinxův nákladáček a taky hezčí, protože byl celý pomalován obrazy ze Sváté země a citáty z Bible, vyvedenými v zářivých barvách. Vešlo se do něj osmnáct pasažérů plus náklad, řidič a velkorážná brokovnice, sídlící ve střelecké věži vysoko nad řidičem. Kola vozidla byla ohromná, skoro dvakrát tak velká jako já a tyčila se nad hlavami pasažérů, neboť jejich osa byla uložena těsně pod podlahou prostoru pro cestující, asi tak ve výšce mé hlavy (pokud bych stál venku před rollibusem). Na každé straně byl jeden žebřík, po němž se dalo vylézt ke dveřím, umístěným mezi předními a zadními pneumatikami.

Přes tak vysoká kola nebylo prakticky vidět ven; Luňákům tohle ovšem moc nevadí, protože měsíční krajina je zajímavá tak leda z oběžné dráhy. Pravda, dno Mare Serenitatis od Kavkazu až po pohoří Haemus - kudy jsme se ubírali - má své skryté půvaby, ale ty jsou skryté opravdu důkladně. Většinou byl terén kolem placatý jako palačinka a stejně zajímavý jako studená palačinka bez cukru a marmelády.

Přesto jsem byl rád, že nás teta Lilybet usadila do první řady napravo - Gwen k oknu, mne hned vedle ní a Billa po mé levici. Takto jsme viděli vše, co viděl před sebou řidič, a k tomu i trochu z okénka napravo, protože jsme byli kus před přední osou, a tak jsme mohli vykukovat přes okraj pneumatiky. Ten výhled vpravo moc zřetelný nebyl - plastik v okně byl starý, zažloutlý a popraskaný. Přední sklo však teta Lilybet občas nechávala vyměnit a výhled byl tak jasný a zřetelný, jak jen průzory v našich helmách dovolovaly - to jest skvělý, neboť průzory skafandru, pronajatých od Charlie Wanga, stejně jako kvalitní sluneční brýle odnímały slunečním paprskům jejich vražedné vlastnosti, aniž by znatelně zhoršovaly vidění.

Moc jsme nemluvili; vysílačky ve skafandrech cestujících jsou vyladěny na stejný kanál, takže slyšíte jen změť hlasů celé kabiny, a tak jsme je raději vypnuli. Mohl jsem hovořit s Gwen tak, že bych přiložil svou přilbu na její, ale nebylo to nijak snadné a člověk musel hodně křičet. Bavil jsem se tedy odhadováním, kudy to vlastně jedeme. Na Luně vám kompasu nejsou k ničemu - jak magnetické, tak i gyrokompasu. Magnetické pole je vesměs nulové, a pokud na nějaké náhodou narazíte, pak vám signalizuje daleko spíš ložiska železné rudy než světové strany, a co se rotace Luny týče, je příliš pomalá (jedna otáčka za měsíc!), než aby vyprovokovala gyrokompas k nějaké činnosti. Detektor inerciálních souřadnic by tu fungoval bez potíží, ale kvalitní detektor je strašlivě drahý - ačkoli nechápu proč; tenhle systém byl přiveden k dokonalosti už před dávnými časy - používal se už do řízených střel.

Na téhle straně Luny se však můžete neustále řídit podle Země a dobrou polovinu cesty i podle Slunce. Hvězdy? Jistě, hvězdy tu jsou pořád - žádný déšť, mrak či dokonce smog. Ale ano! Jedna informace pro pozemské krysy: v Iowě uvidíte hvězdy daleko líp než na Měsíci.

Proč? Máte přece na sobě skafandr, nebo ne? Průzor na vaší přilbě a jeho čočky jsou zhotoveny tak, aby chránily vaše oči - což je něco jako smog, vestavěný přímo do plastiku průzoru. Jakmile vyjde slunce, na hvězdy klidně zapomeňte; vaše čočky ztmavly, abyste neoslepli. Pokud slunce nesvítí, nachází se Země někde mezi pulsarkem a úplňkem a září tak, že vás oslní - má osmkrát větší odraznou plochu než Měsíc a odráží světlo pětikrát účinněji - což znamená, že září asi čtyřicetkrát tolik jako Měsíc očím pozemšťanů.

Ale ano, hvězdy tu jsou, jasné a ostré; Luna je báječným místem pro hvězdářské teleskopy. Ale pokud tu hvězdy chcete vidět pouhým okem (to jest z hloubi helmy svého skafandru), musíte si najít aspoň tak jedno - až dvoumetrovou rouru od kamen - Kdepak! Na Luně kamna nenajdete. Ale zkuste místo toho dvoumetrovou trubku od vzduchovodu. Když se skrz ni podíváte, odstíní vám ty oslepující paprsky a

hvězdy zazáří jako ostrůvek důvěrně známých věcí v novém a podivném světě.

Země, která zářila přede mnou, byla už o maličko plnější než půlměsíc. Slunce po levici vycházelo už den a půl, a bylo tedy dobrých dvacet stupňů nad obzorem; opuštěná nížina tak zářila oslňující bělí a dlouhé černé stíny jen zdůrazňovaly její dokonalou plochost. O to lépe se samozřejmě jelo tetě Lilybet. Podle mapy vyvěšené v přechodové komoře Šťastného draka jsme se při odjezdu nacházeli na třicátém druhém stupni dvacáté sedmé minutě severní šířky a šestém stupni padesáté šesté minutě východní délky a mířili k místu kousek od Menelaa, čtrnáct jedenáct východně a sedmnáct třicet dva severně. Výsledný kurs tedy musel být zhruba na jih a vzdálenost nějakých 550 kilometrů. Není divu, že byl příjezd naplánován na zítra ve tři ráno!

Silnice tu pochopitelně žádná nebyla. Navíc teta Lilybet zjevně nevlastnila žádný navigační přístroj - a ostatně ani jiný palubní ukazatel kromě tachometru a počítadla ujetých kilometrů. Zdálo se, že jede tak, jak se to tradovalo o pradávných říčních lodivodech - po paměti. Možná tomu tak skutečně bylo - ale asi tak po hodině jízdy jsem si všiml ještě něčeho: podél celé cesty byly velké milníky; jakmile člověk jeden minul, hned se v dáli na obzoru objevil druhý.

Včera jsem takový milník nezaznamenal ani jeden a nemyslím si, že by tam nějaké byly; Gretchen skutečně musela jet tak, jak to líčil Mark Twain u svých mississippských lodivodů. Řekl bych ale, že teta Lilybet jela stejně - mnohdy ty ukazatele mýjela v dost značné vzdálenosti. Zřejmě bylo to značení určeno svátečním řidičům nebo náhodným kolemjedoucím.

Začal jsem hrát sám se sebou hru: hledal jsem milníky. Každý, který bych propásl, znamenal trestný bod, dva za sebou už bylo "zbloudění na Měsíci a smrt" - tedy věc, ke které tu v pionýrských dobách osídlování docházelo až příliš často... a dodnes občas dochází. Luna je velká, větší než Afrika a skoro tak velká jako Asie - a každý čtvereční metr v sobě skrývá smrtelné nebezpečí, pokud uděláte sebenepatrnější chybičku.

Z tohoto byla odvozena definice Luňáka: je to lidská bytost libovolné barvy, velikosti a pohlaví, která nikdy neudělá chybu tam, kde jde o krk.

Než rollibus udělal první zastávku na odpočinek, ztratil jsem se a "zemřel" dvakrát.

V patnáct pět teta Lilybet vypnula motor a nechala vůz, aby pomalu doroloval. Rozsvítil se nápis ZASTÁVKA NA ODPOČINEK DVACET MINUT a pod tím varování: Pokuta za pozdní příchod - koruna za každou minutu zpoždění.

Vylezli jsme ven. Bill chňapl tetu Lilybet za paži a přitiskl svou přilbu na její. Chvíli se jej pokoušela setřást, ale pak přece jen naslouchala. Nepokoušel jsem se ho hlídat, aby nedělal ostudu; dvacet minut není příliš dlouhá doba na veškeré tělesné pochody, pokud při nich musíte zápolit se skafandrem. Pro ženy je to samozřejmě ještě těžší a časově náročnější. Jedna spolucestující měla s sebou dokonce tři děti... a to jí ještě pravá ruka obleku končila v lokti - hákem. Jak to dokázala? Rozhodl jsem se přijít až po ní, abych pokutu za pozdní příchod platil já a ne ona.

Místní "osvěžovač" byl strašlivý. Byla to přechodová komora vedoucí do díry ve skále a napojená na příbytek osadníka, který tu v tunelu farmařil a zároveň ze skály těžil led. Možná, že ve vzduchu jeho příbytku, který nás uvítal, i nějaký ten kyslík byl, ale v tom přišerném zápachu to člověk ani nepoznal. Připomnělo mi to hrad, kde jsem byl ubytován během Třítýdenní války - bylo to na Rýně, kousek od Remagenu. Měli tam hluboký suchý záchod ve skále, který za více než devět set let existence hradu nikdo nevyvezl.

Žádný z nás pokutu za pozdní příchod neplatil, protože naše řidička přišla až po nás. A Bill ostatně taky. Doktor Chan uzavřel obal od bonsaie sponou, aby šel zase při zalévání otevřít. Billovi to ale nějak nešlo, tak poprosil tetu Lilybet o pomoc. Nakonec se jim to podařilo, ale trvalo jim to dost dlouho. Nevím, jestli se Bill přitom ještě stihl vyčůrat. Teta měla ovšem času dost - bez ní by Vyslyš mě neodroloval.

Kolem půl dvacáté jsme udělali zastávku na jídlo v malé kopuli, kde bydlely pouhé čtyři rodiny.

Jmenovala se Rob Roy a po předchozích zkušenostech se jevila jako oáza všech civilizačních vymožeností. Bylo tu čisto, vzduch voněl tak, jak vonět má, a obyvatelé se k nám chovali přátelsky a pohostinně. Vybírat chody si člověk nemohl - měli jen kuře s knedlíky a koláč s lunůvkovou zavařeninou,

navíc ceny byly vysoké. Ale co může člověk čekat uprostřed měsíční pustiny? Opodál stál stánek s podomácku zhotovenými suvenýry, obsluhovaný malým chlapcem. Koupil jsem u něj vyšívanou tobolku na drobné, kterou jsem nepotřeboval - jen proto, že ti lidé na nás byli milí. Vyšívání tvořilo nápis: Rob Roy City, hlavní město Moře klidu". Věnoval jsem to své ženě coby svatební dar.

Gwen pomáhala té jednoruké ženě s dětmi a dozvěděla se přitom, že se vracejí domů do Kongu z návštěvy babičky a dědečka ve Šťastném drakovi. Matka se jmenovala Jekatěrina O'Toolová, zatímco děti Patrick, Brigid a Igor a bylo jim osm, sedm a pět. Z dalších tři spolucestujících se vyklubali lady Diana Kerr - Shapleyová a její manželé. Všichni tři byli prachatí a nijak se netoužili bratříčkovat s námi, sprostým lidem. Oba pánové měli uvnitř skafandru poboční zbraň. K čemu jim to bylo, to opravdu nevím.

Cesta za Rob Roy už nebyla tak rovná a měl jsem dojem, že se teta Lilybet drží trochu víc vyznačené trasy. Přesto jela dál jako d'ábel a my nadskakovali na těch velkých, nízkotlakých balónových gumách takovým způsobem, že jsem jen čekal, kdy se Billův choulostivý žaludek začne bouřit. Alespoň však byl osvobozen od stromu-san; teta mu jej pomohla uložit do nákladního prostoru na zádi. Popřál jsem mu hodně štěstí; je to hrůza, když se člověku udělá nevolno a má přitom na hlavě prilbu. Jednou se mi to stalo, asi tak o generaci dřív. Fuj, to byl zážitek!

Další zastávku jsme udělali těsně před půlnocí. Bylo to tak akorát. Slunce už bylo zase o pár stupňů výš a stále stoupalo. Teta nám řekla, že budeme do Kongu rolovat ještě sto patnáct kiláků a že s Boží pomocí dojedeme do cíle včas.

Bůh však tetě neposkytl pomoc, kterou si zasluhovala. Rolovali jsme tak asi hodinu, když se zničehonic (že by zpoza skály nebo jeskyně?) vynořil jiný rolligon, menší a rychlejší, a přet'al nám dráhu.

Plácl jsem Billa, chňapl jsem Gwen za ramena a všichni jsme padli k zemi, pod okénko řidiče a do míst, kde by nás měla aspoň trochu chránit ocelová stěna roilibusu. Jak jsem se tam tak krčil, prokmitl kabinou záblesk očividně pocházející z onoho podivného vozidla.

Náš vůz doroloval a zastavil se; ten druhý stál přímo před námi. Teta vstala.

Přilétl paprsek a srazil ji k zemi.

Gwen opatrně opřela svou Mijako o rám okénka a dostala muže, který zasáhl tetu - koupil to přímo do průzoru, což je nejlepší místo, kam střílet, pokud dáváte přednost kulkám před laserem. Já zase složil řidiče; musel jsem pečlivě mířit - moje hůl má zásobník jen na pět ran a náhradní municí mám v Golden Rule (ve vaku, čert aby to vzal!). Z menšího stroje se vyhrnul další postavy ve skafandrech. Gwen povystrčila hlavu o trochu víc a pokračovala v palbě.

To vše se odehrávalo ve strašidelném tichu vakua.

Právě jsem zahájil palbu po Gwenině boku, když se objevilo další vozidlo. Nebyl to rollivůz, i když některé podobné prvky se na tom najít daly - ale základní koncepce byla zcela unikátní. Mělo to jen jedinou pneumatiku, superobří balónovitý prstenec, přinejmenším osm metrů v průměru. Možná i deset. V otvoru pneumatiky se tísnila spousta železa, které mohlo (nebo muselo?) tvořit pohonnou jednotku. Z osy kola se na každou stranu rozprostírala visutá plošina. Na obou plošinách, na levé i na pravé, se tyčilo vyvýšené sedátko a v něm trůnil v pásech upnutý střelec. Pod každým střelcem se krčil pilot, nebo řidič, nebo strojník - nevím, a neptejte se mne ani, jak koordinovali řízení.

Za ty detaily neručím; měl jsem příliš mnoho práce. Právě jsem dostal na mušku střelce na bližší z obou plošin a chystal se obětovat jednu ze svých drahých kulek, když jsem se zarazil; hlaveň jeho zbraně mířila dolů - chystal se tedy zaútočit na naše útočníky. Měl nějakou energetickou zbraň - laser, vrhač částic, nevím přesně. Jediné, co jsem z jeho výstřelů zahlédl, byl záblesk doprovodného viditelného záření... a potom výsledek.

Obří kolo se pootočilo o čtvrt kruhu a já uviděl druhý pár, řidiče a střelce - a tentokrát mířila hlaveň na nás. U jejího ústí se zablesklo.

Trefil jsem ho do lícní desky skafandru.

Nato jsem zamířil na řidiče a ustřelil mu (alespoň myslím) krční kloub obleku. Není to tak účinné jako vyrobít díru přímo do obličejové desky, ale pokud nebyl vybaven na rychlé záplatování rozsáhlých trhlin, musel hezkých pár sekund lokat vakuum.

Kolo zavířilo o sto osmdesát stupňů. Jakmile zůstalo stát, zlikvidoval jsem druhého střelce o zlomek vteřiny dřív než on mě. Pokusil jsem se dostat na mušku i řidiče, ale pořád se hýbal a já neměl munice na rozhazování. Kolo se rozjelo směrem od nás, na východ - prudce zrychlilo, narazilo do balvanu, odskočilo vysoko do výšky a zmizelo za obzorem.

Obrátil jsem se zpět k rollivozu. Kromě těch dvou, které jsme složili při první přestřelce a kteří stále ještě leželi roztaženi uvnitř, se v kabině válelo ještě pět dalších těl, dva na levoboku, dva napravo. Žádný z nich nevypadal, že by se chtěl ještě někdy pohnout. Přitiskl jsem přilbu na Gwenin průzor. "Jsou to všichni?"

Dloubla mne prudce do boku. Obrátil jsem se. Nade dveřmi vlevo se právě vynořila opřilbovaná hlava. Zvedl jsem hůl a vyrobil mu na obličejové desce zubatý otvor. Chlapík zmizel. Trošku jsem se nadzvedl a vykoukl ven - nalevo nikdo. Otočil jsem se a další se už škrábal na dveře vpravo. Tak jsem jej střelil - Oprava: Pokusil jsem se jej střelit. Došla munice. Padl jsem směrem k němu a přitom po něm bodl holí.

Chytil ji za opačný konec a to byla chyba, protože jsem s ní vzápětí škulb a vehnal dvacet centimetrů sheffieldské oceli přes skafandr do hloubi jeho hrudního koše. Hned jsem ji zase vytáhl a vrazil mu ji tam znovu. Tenhle kordík, s trojhrannou, s bídou půl centimetru širokou čepelí, nezabijí zrovna okamžitě, ale druhé bodnutí ho donutí, aby se až do své smrti staral sám o sebe a mne nechal na pokoji.

Zhroutil se ve dveřích a pustil z rukou dřevěnou pochvu mé zbraně. Stáhl jsem čepel zase dovnitř, vystrčil tělo ven z vozu, chytil se nejbližšího sedadla, abych získal zase klid a rovnováhu a opatrně odskákal na své místo. Byl jsem unavený, ačkoli celá akce netrvala déle než dvě tři minuty. To je tím adrenalinem - vždycky se cítím vyčerpaný po nějakém nervovém vypětí.

Bylo po všem - a zaplat'pámbu za to, protože mně i Gwen už definitivně došla munice a ten trik s holí se už podruhé na jednom místě použít nedá - funguje totiž jen v případě, že vyprovokujete svého protivníka, aby uchopil konec hole. V rollivozu jich sedělo původně devět a všichni byli po smrti. Gwen a já jsme jich dostali pět, střelci z obřího kola zbývající čtyři. Nebylo těžké rozpoznat, kdo se o skolení našich nepřátel zasloužil; díra od kulky se dá jen těžko splést s popáleninou.

Nepočítám ty dva nebo tři na obřím kole, které jsem trefil... a kteří i s celým strojem zmizeli někde za obzorem.

Naše vlastní ztráty: čtyři.

Za prvé střelec ve věži nad řidičem. Vyšplhal jsem se na sedadlo a podíval se - při šestinovém gé dokážu vyšplhat na kolmý žebřík skoro stejně snadno jako vy. Naš střelec byl mrtvý; pravděpodobně jej zasáhla hned první střela. Možná na hlídce usnul - kdo ví a koho to teď zajímá? Vždyť bylo po něm.

Naše druhá oběť, teta Lilybet, však mrtvá nebyla; právě se u ní činil Bill. Připlácl jí na skafandr dvě hermetické záplaty, jednu na levou paži, druhou na temeno přilby - a byl natolik bystrý, že při své práci vypnul přívod vzduchu do tetina skafandru, napočítal šedesát sekund a pak jí ventil zase otevřel. A tak jí zachránil život.

Byl to první případ, kdy Bill přede mnou předvedl rozumné a samostatné jednání. Rychle zjistil, kde je souprava se záplatami - nacházela se nedaleko sedadla řidiče - a zbytek vykonal přesně jako stroj, žádné zbytečné pohyby a žádné rozptylování bojem, který zuřil kolem.

Asi bych neměl být tak překvapený; že Bill pracoval na kosmických stavbách, to jsem přece věděl - a kosmická stavba, to znamená práci ve skafandru, nácvik a dril všech nebezpečných situací. Ale jen absolvovat výcvik nestačí; aby člověk nabyté znalosti v kritické chvíli použil, musí mít i špetku rozumu a dost chladnou hlavu, aby nezpánikařil a v pravou chvíli si na ně vzpomněl.

Bill nám předvedl, co udělal - ne aby se s tím vytahoval, ale protože něco z jeho záplat bude možná zapotřebí předělat: když totiž horečně utěšňoval tetiččin skafandr, nebyl si jistý, zda paprsek ránu na paži dostatečně vypálil, aby nekrvácela, a nemohl se k ní dostat, aby se přesvědčil a eventuálně zastavil krváčení. Pokud by tetě i nadále tekla krev, pak by bylo nutné oblek znovu otevřít, zaškrtnout paži a oblek znovu - rychle! - utěšnit. Vzhledem k tomu, že rána byla na paži, bylo jediným schůdným řešením rozříznout na příslušném místě skafandr -a udělat tedy díru ještě větší -, prohlédnout paži a zastavit krváčení, zazáplatovat velkou díru, napočítat nekonečných šedesát sekund a pak pustit dovnitř zase vzduch.

Žádný člověk vakuum dlouho nevydrží. Teta byla stará a dnes už jednou podobný šok zažila. Vydrží jej

podruhé?

Otevírat přilbu bylo naštěstí zbytečné. Energetický výboj ukrojil plátek z temena přilby, ale z hlavy ne - jinak by úvahy o krvácení na ruce ztratily smysl.

Gwen se podařilo tetičku probudit. Přitiskla tedy k její helmě svou. Teče tetě někde krev?

Teta si to nemyslela. Ruku sice pořádně necítí, ale rána nijak moc bolestivá není. Ukradli to? A co měli ukradnout?. Něco z nákladu. Gwen ji ujistila, že lupiči neukradli vůbec nic; jsou všichni po smrti. To očividně tetičku uspokojilo. Řekla ještě: "Taddie může řídit," a patrně usnula.

Naši třetí obětí byl jeden z manželů lady Diany. Byl mrtvý. Ale nezasáhli jej bandité. Střelil se do nohy - sám.

Myslím, že už jsem se zmínil, že byl ozbrojený - a že měl prokristapána bouchačku uvnitř skafandru. Jakmile se začalo střílet, sáhl po zbrani, zjistil, že na ni nemůže - a tak otevřel skafandr, aby se k ní dostal.

Otevřít rychle oblek a zase jej zavřít je možné i ve vakuu, a já se domnívám, že legendární Houdini by se to snadno naučil. Jenže než tenhle cvok vytáhl pistoli, už se dávno zhroutil a zadusil se. Jeho spoluzemě byl o maličko chytřejší. Místo aby šmátral po své vlastní pistoli, pokusil se vytáhnout tu, kterou už jeho kolega nepotřeboval. Skutečně se mu ji podařilo vylovit, ale příliš pozdě, než aby byl v boji něco platný. Namířil s ní před sebe zrovna ve chvíli, kdy jsem kolem něj poskakoval na jedné noze - poté, co jsem probodl posledního z té bandy.

A najednou jsem zjistil, že mi tahle skopová hlava mává pistolí před nosem.

Neměl jsem v úmyslu mu zlomit zápěstí; chtěl jsem jej jenom odzbrojit. Srazil jsem mu zbraň co nejdál od své hlavy a praskl ho holí přes zápěstí, abych mu ji vyrazil. Zachytil jsem pistoli, zastrčil si ji za pás skafandru, doskákal dopředu a zhroutil se na sedadlo. Nenapadlo mne, že bych ho nějak zranil - snad až na nějakou tu odřeninu.

Ale výčitky dodnes žádné necítím: pokud chceš mít zápěstí vcelku, nemávej mi pistolí před nosem.

Alespoň ne, když jsem unavený a rozrušený.

Potom jsem se přece jen vzchopil a pokusil se pomoci Gwen a Billovi.

O našem čtvrtém mrtvém se mi ani nechce mluvit: pětiletý Igor O'Toole.

Jelikož chlapec seděl s matkou na zadním sedadle, je jisté, že jej nezabil nikdo z rolligonu; ten úhel byl na ně příliš těžký. Tak vysoko, aby měli na čistý dostřel i zadek Vyslyš mě, byli jen ti dva střelci na obřím kole. V tom případě to musel být druhý z nich; první se zaobíral palbou do nájezdníků z rolligonu. Pak se kolo otočilo, já zahlédl, jak na nás míří hlaveň, a spatřil záblesk právě v okamžiku, kdy jsem mačkal spoušť a zabil jej.

Domníval jsem se, že minul. Pokud mířil na mne, pak minul. Pochybuji, že mířil nějak zvlášť pečlivě - neboť kdo by střílel na nejméně nebezpečného protivníka - na dítě, téměř na batole, navíc až v zadku rollibusu? Ale záblesk, který jsem zahlédl, musel být tím, který zabil Igora.

Nebýt Igorovy smrti, měl bych asi vzhledem k osádce superkola dost smíšené pocity - bez jejich pomoci bychom byli nevyhráli. Ale jejich poslední rána mne přesvědčila o tom, že jen likvidovali nežádoucí konkurenci před tím, než by se dostali k hlavnímu úkolu - přepadu a vydrancování Vyslyš mě.

Jediné, co mne mrzí, je, že jsem nestihl sestřelit i posledního člena osádky superkola.

Samozřejmě následovala ještě dohra. V tu chvíli jsme neviděli nic víc, než prostě mrtvé dítě. Zvedli jsme se od spící tety a rozhledli se. Jekatěrina tiše seděla a držela v náruči tělo svého syna. Musel jsem se podívat dvakrát, než jsem uvěřil vlastním očím a uvědomil si, co se stalo. Ale žádné dítě nemůže přežít ve skafandru s roztavenou obličejovou deskou. Jal jsem se skákat směrem k nim, ale Gwen byla rychlejší. Zastavil jsem se tedy za ní, když vtom mne chytila za rukáv lady Diana a něco řekla.

Dotkl jsem se svou helmou její. "Co jste řkala?"

"Že máte říct řidiči, aby pokračoval v jízdě! Copak nerozumíte anglicky?"

Škoda, že tam místo mne nestála Gwen; má bujnější fantazii a její odpovědi jsou mnohem lyričtější. Má utahaná mysl se nezmohla na nic lepšího než: "Drž zobák a sedni si, ty krávo pitomá." Na odpověď jsem nečekal.

Lady Di tedy vyrazila dopředu otravovat tetičku, v čemž jí statečně zabránil Bill. To jsem ale neviděl,

protože jsem se právě skláněl nad jejím zadušeným chotěm ve snaze zjistit, co se mu vlastně stalo, a jeho spoluzeman se pokoušel vyrvat mi svou zbraň.

Při potyčce, k níž tím pádem došlo, jsem ho chňapl za (zlomené) zápěstí. Zařvání jsem neslyšel a unikl mi i jeho výraz, ale přemet, který provedl ve vzduchu, mi naznačil, jak jej to asi musí bolet.

Mohu k tomu říci jenom tolik: Nemávejte mi před nosem pistolí. Probudíte tím mé nejhorší pudy.

Popošel jsem ke Gwen a k nešťastné matce a křikl Gwen přes obě přílby do ucha: "Můžeme jí nějak pomoci?"

"Ne. Než se dostaneme někam na vzduch, tak ne. A ani potom jí nebudem moc platní."

"Co ty dvě další?" Řekl bych, že zbylé děti asi plakaly, ale když toho druhého neslyšíte ani nevidíte, co můžete dělat?

"Richarde, nejlepší myslím bude, když je necháme o samotě. Budeme je hlídat, ale dopředu jim klid. Alespoň dokud se nedostanem do Kongu."

"Ano - Kong. Kdo je to Taddie?"

"Cože?"

"Teta Lilybet říkala: "Taddie může řídit."

„Ach tak. To asi myslela toho střelce ve věži. Svěho synovce."

To byl důvod, proč jsem šel zkontrolovat střeleckou věž ještě jednou a tentokrát zblízka. Abych se tam dostal, musel jsem ven z rollibusu, což jsem také navýsost opatrně učinil. Náš odhad však byl správný - všichni nepřátelé byli mrtví. Bohužel náš střelec Taddie na tom nebyl o nic líp. Slezl jsem dolů, vrátil se do kabiny a shromáždil své dvě ovečky, abych je seznámil s neradostnou novinou, že nemáme náhradního řidiče.

Něco mě napadlo. "Bille, neumíš řídit?"

"Ne, senátore, neumím. V takovémhle stroji sedím prvně v životě."

"Toho jsem se obával. No, já už jsem podobný vehikl taky neřídil hezkých pár let, ale vím, jak na to, takže - Ježíšmarjá! Gwen, já nemůžu."

"V čempak je problém, drahý?"

Povzdechl jsem si. "Tohle monstrum se řídí nohama. Jedna z nich mi chybí - leží támhle pod sedadlem. Neexistuje způsob, jak bych si ji v obleku mohl nasadit.... a taky neexistuje způsob, jak řídit jen s jednou."

Odpověděla konejšivým tónem: "To nevadí, můj milý. Ty se postaráš o vysílačku - hodilo by se občas zavolat o pomoc. Já budu zatím řídit."

"Ty umíš jezdit s touhle obludou?"

"Jistě. Nechtěla jsem se vnucovat, když jsou tu se mnou dva mužští. Ale pojedou ráda. Do Kongu jsou to tak dvě hodiny - to zvládnou hravě."

O tři minuty později si už Gwen zkoušela ovládnutí. Já seděl za ní a zkoumal, jak připojit vysílačku rollibusu na výstup v mém skafandru. Dvě ze zmíněných minut jsme strávili instruováním Billa, jak má přimět lady Di, aby si sedla zpátky na své místo. Už totiž zase přišla dopředu, vybavená rozhodnými instrukcemi, jak se co má dělat. Zřejmě spěchala - prý kvůli jakési ředitelské konferenci na El - čtyři. Musíme tedy jet rychle a dohnat zpoždění.

Tentokrát se mi poštěstilo zaslechnout Gweninu odpověď. Zahřála mne u srdce. Lady Di zalapala po dechu, zvláště poté, co jí Gwen poradila, kam si může strčit své vysoce postavené přátele hned poté, co si je poskládá do úplně mřňavého čtverečku.

Gwen pustila spojku, Vyslyš mě se zachvěl, couvl a vyrazil vpřed. Záhy jsme už nechali pirátský rolligon daleko za sebou. Mně se konečně podařilo propojit kabely a vyladil jsem podle svého mínění ten správný kanál:

„- H, Ů, D, K, Y, to jsou Pohůdky! Skvělá odpověď na stresy moderního života! Netahejte si domů trable z práce. Vemte si domů radši pohodu Pohůdek, malého, vědecky zdůvodněného zázraku, který terapeuti předepisují na žaludek častěji než cokoli -"

Zkusil jsem přeladit na jiný kanál.

XIII

"Pravda je to jediné, čemu nikdo nevěří."

GEORGE BERNARD SHAW (1856 - 1950)

Hledal jsem dál kanál číslo jedenáct, vyhrazený pro tísňové volání, a postupoval jsem metodou pokusu a omylu; na vysílače totiž byly kanály sice označeny, ale nikoli očíslovány - tetička měla své vlastní kódy. Okénko s nápisem "Pomoc" nebyla pomoc v nouzi, jak jsem se domníval, ale pomoc ryze spirituální.

Ťukl jsem na ně a ozvalo se: "Tady reverend Herold Anděl. Hovořím k vám z hloubi svého srdce ze Svatostánku v Tycho - podzemí, Kristova Domova na Luně. Zapojte si náš kanál v neděli v osm ráno a uslyšíte, co měli na mysli bibličtí proroci, když hlásali svá poselství... ale svůj milodar pošlete ještě dnes na box 99, Andělská stanice, Tycho - podzemí. Otázka na dnešní den: Jak poznáme našeho Pána, až přijde mezi nás? A teď už se připojíme ke sboru Svatostánku v písni Ježíš mne drží ve svých -"

Tento druh pomoci přišel pozdě o dobrých čtyřicet minut, přeladil jsem tedy opět jinam. Hlas, který jsem zaslechl, jsem poznal, a usoudil jsem tedy, že se musím nacházet na kanálu třináct. Zahlásil jsem se.

"Kapitán Bourák volá kapitána Marcyho. Ozvěte se, kapitáne."

"Tady Marcy, pozemní kontrola Hong Kong Luna. Co máte hergot zase za lubem? Přepínám."

Pokusil jsem se mu jednou větou vysvětlit, jak se mi podařilo vloudit se na jeho navigační okruh. Chvilí mě poslouchal, a pak mi skočil do řeči: "Bouráku, co jste to kouřil? Dejte mi k drátu vaši ženu; jí se dá aspoň věřit."

"Nemůže mluvit; řídí tenhle rollibus."

"Tak moment. Vy jste říkal, že jedete jako pasažér v rolligonu Vyslyš mě, Ježíši. To je kára Lilybet Washingtonové - proč ji řídí vaše žena?"

"To se vám celou dobu pokouším vysvětlit. Postřelili ji, tedy tetu Lilybet, ne moji ženu. Přepadli nás lupiči."

"V téhle oblasti žádní lupiči nejsou."

"To souhlasí; pobili jsme je. Kapitáne, poslouchejte, a přestaňte mi skákat do řeči. Byli jsme napadeni. Máme tři mrtvé a dva raněné... a moje žena sedí za řízením, protože je jediná, kdo je toho v tuto chvíli fyzicky schopen."

"Vy jste raněn?"

"Ne."

"Ale říkal jste, že vaše žena je jediná, kdo je v tuto chvíli fyzicky schopen řídit."

"To ano."

"Tak mi tedy vysvětlíte tohle. Ještě včera jste řídil kosmické plavidlo - nebo ho řídila vaše žena?"

"Ne, já. Co se vám nezdá, kapitáne?"

"Můžete řídit kosmický letoun... ale ne starou pitomou rollinu. To je dost těžko k uvěření."

"Vysvětlení je zcela prosté. Nemohu použít pravou nohu."

"Ale vždyť jste říkal, že nejste raněn."

"To taky nejsem. Jen teď prostě nemám nohu, to je všechno. Tedy vlastně ji mám - leží mi na klíně. Ale nemohu ji použít."

"Proboha proč?"

Zhluboka jsem se nadechl a pokusil se na okamžik soustředit na Siacciho empirické hodnoty pro balistiku atmosférických planet. "Kapitáne Marcy, existuje ve vaší organizaci - nebo aspoň kdekoli v Hong Kong Luna - člověk, kterého by mohlo zajímat, že lupiči přepadli veřejný rollibus, sloužící vašemu městu, a to jen pár kiláků od městské kopule? A existuje u vás někdo, kdo se postará o mrtvé a raněné, až k vám dorazíme? A kdo by se jen pořád nevybavoval o tom, kdo řídí tuhle káru? A je schopen pochopit, že jsou lidé, kterým už před mnoha lety amputovali nohu?"

"Vám amputovali nohu? A proč jste to sakra neřekl?"

"Krucinál, kapitáne, do toho vám přece lautr vůbec nic není!"

Několik vteřin vládlo na lince ticho. Potom kapitán Marcy tiše promluvil. "Možná máte pravdu, Bouráku. Spojím vás s majorem Bozellem. Povoláním je to velkoobchodník, ale stojí také v čele našich Duchapřítomných dobrovolníků, a tak byste asi měl mluvit s ním. Zůstaňte na příjmu."

Čekal jsem a pozoroval Gwen u řízení. Když jsme vyjeli, trochu jí to skákalo a cukalo - ale to se stane každému, kdo si zvyká na cizí vůz. Nyní už jela zcela hladce, i když ne tak rychle jako tetička.

"Tady Bozell. Slyšíte mě?"

Odpověděl jsem... a skoro hned mne přepadl pocit, že to, co právě zažívám, už jsem jednou prožil - pocit známý z nočních můr. Major mi totiž vzápětí skočil do řeči: "V téhle oblasti žádní lupiči nejsou." Povzdechl jsem si. "No, když myslíte, majore. Ale teď v té oblasti stojí opuštěný rolligon a kolem leží devět mrtvol. Třeba by si někdo u vás chtěl ty mrtvolky prohlédnout, posbírat skafandry a zbraně a odvézt ten rolligon... než jej objeví nějakí mírumilovní osadníci, které by ani ve snu nenapadlo, že by mohli olupovat pocestné, a shrábnou to všechno."

"Hmmm. Choy-Mu mi povídal, že nechá ze satelitu vyfotografovat místo, kde k tomu údajnému útoku došlo. Pokud tam opravdu najde opuštěný rolligon -"

"Majore!"

"Ano?"

"Je mi fuk, jestli mi věříte nebo ne. Pokud tam ty věci necháte ztrouchnivět, je to váš problém. Kolem tří třiceti dorazíme k severní vstupní komoře. Můžete tam poslat lékařský tým s nosítky a pár svalnatých zdravotníků? Ta nosítka potřebuju pro paní Lilybet Washingtonovou. To je -"

"Já vím, kdo to je; jezdila tady rollibusem už v dobách, kdy jsem byl ještě kluk. Dejte mi ji k mikrofonu."

"Říkal jsem vám, že je zraněná. Leží tu na podlaze a já doufám, že spí. Ale i kdyby byla vzhůru, nechtěl bych ji rozrušovat; mohlo by to obnovit krvácení. Jen pošlete někoho ke vchodu, ať se o ni postará. A o ty tři mrtvé taky - jeden z nich je malé dítě. Jeho matka je v šoku, jmenuje se Jekatěrina O'Toolová a její manžel, Nigel O'Toole, žije v Kongu. Mohli byste ho možná zavolat, aby přišel rodině naproti a postaral se o ni. To je všechno, majore. Když jsem vám volal, bál jsem se původně dalších band. Ale protože tu, jak říkáte, žádní lupiči nejsou, nemáme důvod žádat ochranu vašich Duchapřítomných dobrovolníků. Jsme přece jen v Moři Klidu a je tak krásný slunný den. Promiňte, že jsem vás vzbudil."

"To je v pořádku - jsme tu, abychom pomáhali lidem v nouzi. Nemusíte být hned sarkastický. Následující hovor bude nahráván. Udejte prosím, vaše plné jméno a adresu a pak opakujte po mně: Jako zástupce Lilybet Washingtonové z kopule Šťastný drak, provozovatele Autobusové společnosti Božího království, zmocňuji tímto majora Kirka Bozella, velícího důstojníka a obchodního manažera Duchapřítomných dobrovolníků Hong Kong Luna, aby nás -"

"Zadržte. Co to je?"

"Jenom standardní obchodní kontrakt, na jehož základě nás žádáte o ochranu osob a majetku a zavazujete se řádně uhradit vzniklé náklady. Přece si nemyslíte, že můžete vytáhnout o půlnoci z postele četou ozbrojené stráže, aniž byste jim to zaplatil. Nic na světě není zadarmo."

"Hmmm. Majore, nemáte doma náhodou mast na hemeroidy? Preparation H nebo Pazo? Stačilo by i něco podobného."

"Eh? Používám Tygří balzám. Proč?"

"Budete ho potřebovat. Vemte si ten standardní kontrakt, složte si ho do úplně mrňavého čtverečku a -"

Zůstal jsem na kanále třináct, aniž jsem vynakládal nějaké další úsilí na hledání tíšňového kanálu. Jak se tak situace vyvíjela, neviděl jsem žádný důvod, proč volat o pomoc na kanálu jedenáct, když jsem už s pravděpodobně jediným zdrojem takové pomoci mluvil. Přitiskl jsem přilbu ke Gwen, stručně vysvětlil vývoj událostí a dodal: "Oba ti idioti trvali na tom, že tu žádní lupiči nejsou."

"Možná skutečně nebyli. Možná to byl jen sjezd reformních zemědělců, připravujících politické prohlášení. Jen doufám, že příště nenarazíme na pravicové extremisty! Richarde, asi bych neměla mluvit za jízdy. Neznám auto, neznám cestu - navíc tu ani žádná není."

"Promiň, drahá! Jedeš nádherně. Můžu ti nějak pomoci?"

"Pomohlo by mi, kdybys mi hledal ty ukazatele."

"Jistě!"

"Potom se budu moci konečně soustředit na terén před sebou. Jsou tady horší díry než na Manhattanu."
"Nemožné."

Vypracovali jsme systém, který jí pomáhal a přitom minimálně rušil při řízení. Jakmile jsem zpozoroval milník, hned jsem na něj ukázal. Ve chvíli, kdy si jej všimla taky - nikdy dřív -, plácla mne do kolena. Už jsme nemluvíli - manévrování s helmami jí při jízdě vadilo.

Asi tak za hodinu se před námi objevil jakýsi rolligon a rychle se k nám blížil. Gwen si zaťukala na přilbu v místě, kde měla patrně ucho. Přitiskl jsem se k ní helmou. "Další reformní zemědělci?" zeptala se.

"Možná."

"Já už nemám střelivo."

"Já taky ne." Povzdechl jsem si. "Tentokrát je budeme muset přesvědčit, aby s námi zasedli k jednacímu stolu. Násilím se koneckonců nic nevyřeší."

Gwen poznamenala cosi, co by dáma rozhodně poznamenat neměla, a dodala: "Co ta bouchačka, kterou jsi sebral sirovi Galahadovi?"

"Jejda. Zlato, já se na ni ještě ani nepodíval. Jsem prostě trouba."

"Nejsi trouba, Richarde, jsi prostě jen duchovní typ. Koukni se na ni."

Vytáhl jsem zabavenou zbraň zpoza opasku a prozkoumal ji. Při dalším dotyku přileb jsem jí oznámil:

"Drahá, nebudeš tomu věřit. Není nabitá."

"Panebože!"

"Taky mne napadla tatáž poznámka. Mé oficiální stanovisko je ovšem bez komentáře. Můžeš mě klidně citovat na veřejnosti."

Hodil jsem bezcennou zbraň do rohu kabiny a vyhlédl ven na druhý rolligon, který se rapidně blížil. Proč proboha někdo nosí nenabitou zbraň? Vždyť je to bláznovství!

Gwen si opět zaklepala na přilbu. Navázal jsem opět kontakt. "Ano?"

"Vsadila bych se, že střelivo k té pistoli najdeš u mrtvolý jejího majitele."

"Já se nesázím; už jsem na to taky přišel. Gwen, pokud bych chtěl prohledat mrtvolu toho pána, musel bych nejdřív nadělat mrtvolý i z jeho společníků. To není dobrý nápad."

"Souhlasím. Navíc na to není čas. Už jsou tady."

Ještě nebyli; alespoň ne docela. Blížící se rolligon udělal asi dvě stě metrů před námi úhybný manévr doleva, aby bylo jasné, že se s námi nehodlá srazit. Ve chvíli, kdy nás míjel, jsem na jeho boku přečetl písmena: Duchapřítomní dobrovolníci, Hong Kong Luna.

Za okamžik se mi ozval Marcy: "Bozell tvrdí, že vás našel, ale že s vámi nemůže navázat rádiový kontakt."

"Nevím proč. Vám se to povedlo."

Protože mi došlo, že budete na nesprávném kanálu. Bouráku, u vás si člověk může být stoprocentně jistý, že ať děláte cokoli, nikdy neděláte to, co byste dělat měli."

"Vystihl jste mě dokonale. Co jsem zas provedl tentokrát?"

"Měl jste být na kanálu dva. Ten je totiž vyhrazen pozemním vozidlům."

"Člověk se pořád učí. Díky."

"Tvor, který neví ani tak základní fakt, nemá na téhle planetě co dělat za volantem."

"Kapitáne, vaše slova by se měla tesat." A radši jsem ztichl.

Hong Kong Luna bylo vidět na obzoru už dlouho předtím, než jsme k němu dojeli - letecký maják pro nouzová přistání, velké talíře pro komunikaci se Zemí a ještě větší talíře pro Mars a Pás, černé mřížky solárních baterií - a čím víc jsme se blížili, tím nepatrnější jsme si vedle těch staveb připadali. Ovšemže veškeré obyvatelstvo žije pod zemí... ale já často zapomínám, kolik zařízení těžkého průmyslu Luny je umístěno na povrchu - a je dost nelogické, že na to zapomínám, protože většina bohatství a zisků Luny souvisí právě s ostrým slunečním zářením, mrazivými nocemi a nekonečným vzduchoprázdňem kolem. Ale, jak podotkla má žena, jsem ten duchovní typ.

Minuli jsme nový komplex Nissan - Shell; nekonečné hektary potrubí, krakovacích kolon, destilačních přístrojů, ventilů a pump. Dlouhé stíny, které z té průmyslové džungle vykouzlo vycházející slunce, dotvářely výjev jako vystřižený z obrazu Gustava Doré na motivy Pietera Breughela, který by redigoval Salvador Dalí. A zrovna za tím výjevem se skrývala severní vstupní komora.

Vzhledem ke zraněné tetě nás vpustili malým vchodem pro prominenty, kde byl průchod podstatně rychlejší. Bill šel s tetou jako první (zasloužil si to) a za ním se vecpala lady Di se svým zbylým manželem, kteří tak předběhli Jekatěrinu a její děti. Drahá lady se opět odlišila od sprostného davu požadavkem, aby ji odvezli rovnou na kosmodrom. Bill a já jsme za jízdy chránili Gwen před Dianinými královskými příkazy, což nám v jejích očích na sympatiích ještě ubralo (pokud to ještě vůbec bylo možné). Byl jsem proto rád, když vznešený párek zmizel směrem k letišti. Náhodou právě v té chvíli dorazil od městské přechodové komory Jekatěrinin manžel a odvedl rodinu (včetně toho ubohého malého tělčka) tam, odkud přišel, hned poté, co Gwen Jekatěrinu objala a slíbila, že ji zavolá.

Pak byla řada na nás... ale jen do té chvíle, než se ukázalo, že náš strom-san malou komorou neprojde. Tak jsme tedy vycouvali a šli okolo komorou velkou (a pomalejší). Kdosi právě vynášel ze střelecké věžičky Vyslyš mě Taddieho tělo a další vykládali náklad pod dohledem čtyř ozbrojených strážců. Docela by mne zajímalo, co to bylo za náklad - to ovšem nebyla moje věc. (Nebo možná byla - dost možná nás právě kvůli tomu nákladu přepadli.) Vstoupili jsme tedy do velké komory - my tři, bonsai, kufřík, kabelka, složené kimono s parukou, hůl a umělá noha.

Vnitřní dveře komory se před námi otevřely a my vstoupili do dlouhého, svažujícího se tunelu a minuli další dvojce hermetické dveře. U těch druhých stál automat na mince, který prodával krátkodobé vzdušné, ale měl na sobě ceduli MIMO PROVOZ - Prosíme návštěvníky, aby peníze nechávali zde: půl koruny za 24 hodin. Talíř s několika mincemi ležel na přístroji. Přihodil jsem korunu za Gwen a za sebe. Poslední hermetické dveře na konci tunelu nás vpustily do města.

Za dveřmi stálo několik lavic - očividně pro pohodlí lidí, kteří si tu svlékají a navlékají skafandry. S úlevným povzdechem jsem si rozeplnul oblek a zakrátko jsem si už připevňoval protézu.

Vysušený kosti jsou vesnice, Šťastný drak okresní městečko, zatímco Hong Kong Luna je metropole, na Měsíci druhá největší hned po Luna City. V tuto chvíli vyhlížela celkem liduprázdňě, ale byla hluboká noc a všichni až na příslušníky noční směny spali. Dokonce i ta nejtrannější ptáčata měla před sebou ještě dvě hodiny spánku, bez ohledu na jasný a slunný den, který vládl venku.

Ale i přes prázdné chodby bylo jasné, že jsme ve velkoměstě. Stačilo se podívat na nápisy nad věšáky: POUŽITÍ VĚŠÁKŮ NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ. NAVŠTIVTE JANA ŠATNÁŘE – BEZ-PEČNOST ÚSCHOVY ZAJIŠTĚNA - 1 KORUNA/SKAFANDR VČETNĚ POJIŠTĚNÍ.

Pod to kdosi rukou připsal: Nebud'te hloupí - navštivte Sola a bude vás to stát jen půl koruny - bez pojištění, ale zato poctivě. Pod každým nápisem byla šipka, jedna nalevo, druhá napravo.

"Tak ke komu, drahý?" zeptala se Gwen. K Solovi nebo k Janovi?"

"Ani k jednomu. Tohle město je dost podobné Luna City, takže vím, jak si s takovými věcmi poradit."

Rozhlédl jsem se kolem, nahoru i dolů, a objevil jakési červené světlo. "Támhle je hotel. Mám konečně obě nohy, takže poberu pod každou paží jeden skafandr. Zvládnete ten zbytek?"

"Jistě. Co s tou holí?"

"Zastrčím si ji za pás u skafandru. Žádný problém." Vydali jsme se k hotelu.

V okénku do chodby, zjevně patřícím hotelové recepci, seděla mladá žena a cosi studovala - byly to klasické Sylvestrovy základy transgeniky. Zvedla k nám oči. "Radši si nejdřív zajděte k Solovi. Je to o dveře dál."

"Ne, já chci veliký pokoj s postelí jak pro císařovnu. Ty krámy naskládáme do rohu."

Nahlédla do rozpisu pokojů. "Jednolůžkové pokoje mám. Dvoulůžkové pokoje mám. Novomanželské apartmá taky. Ale to, co chcete vy, nemám. Ty jsou všechny obsazené."

"Kolik stojí novomanželské apartmá?"

"Záleží na tom, které. Mám tu jedno s baldachýnem a osvěžovačem. Tohle další nemá postele, ale čalouněnou podlahu a spoustu polštářů. A tady -"

"Kolik stojí ta postel s baldachýnem?"

"Osmdesát korun."

Potřásl jsem hlavou a trpělivě pravil: "Podívejte, občanko, já jsem taky Luňák. Můj dědeček byl raněn na schodech Bon Marché. Jeho otec sem byl deponován za zločinný syndikalismus. Znam ceny v Luna City a v Kongu nemohou být o moc větší. Kolik účtujete za ten pokoj doopravdy, pokud jej máte volný?"

"Tímhle mě neohromíte, kamaráde; vytahovat se předky z Revoluce může každý a taky to většina lidí dělá. Moji předkové vítali Neila Armstronga, když vylezl z výsadkového modulu. Zkuste to přebít."

Zazubil jsem se. "To nemůžu, a tak bych měl držet zobák. Kolik je reálná cena pokoje pro dva s manželskou postelí a osvěžovačem? Tím nemyslím cenu pro turisty."

"Standardní manželský dvoulůžák s osvěžovačem je za dvacet korun. Víte co, kamaráde - takhle pozdě, nebo spíš takhle brzo už stejně prázdná apartmá neprodám. Dám vám jedno parádní za dvacku... ale v poledne ho vyklidíte."

"Deset."

"Zloději. Osmnáct. Za mň už bych prodělávala."

"Ale neprodělávala. Sama jste říkala, že už ho dneska neprodáte. Patnáct korun."

"Tak mi je dejte. Ale v poledne musíte být pryč."

"Dohodněme se na třinácti hodinách. Byli jsem celou noc na nohou a máme toho dost." Odpočítal jsem peníze.

"Já vím." Kývla směrem k terminálu. "Hong Kong Gong už o vás napsal pár článků. Okej, třináct nula nula - ale jestli to přešvihnete o minutu, buď zaplatíte plnou cenu, nebo se přestěhujete do obyčejného pokoje. Vážně jste cestou ze Šťastného draka narazili na bandity?"

"Lidé od vás mě ujist'ovali, že v téhle oblasti žádní bandité nejsou. Ale natrefili jsme na pár nepřiliš přátelských cizinců. Naše ztráty obnášejí tři mrtvé, dva raněné. Všechny jsme přivezli s sebou."

"Ano, já to viděla. Chcete potvrzení, abyste mohli nocleh zahrnout do nákladů? Za pouhou korunu vám vystavím dokonalý paragon na jakoukoli sumu budete chtít. A mám pro vás tři vzkazy."

Přitrouble jsem zamrkal. "Jak to? Nikdo přece nevěděl, že zůstaneme na noc zrovna u vás. Rozhodli jsme se teprve před chvílí."

"To není žádná záhada, kámo. Když cizinec přijde do města severní komorou, s pravděpodobností sedm ku dvěma skončí v mé posteli - v jedné z mých postelí a žádné vtipné poznámky, prosím." Mžikla pohledem na terminál. "Pokud byste si ty vzkazy nevyzvedli do deseti minut, šly by kopie do všech ubytovacích zařízení v celém městě. A pokud by vás minulo i to, městský pověřenec pro veřejné bezpečí by po vás mohl zahájit pátrání. Pohledné cizince, oplývající romantickými dobrodružstvími, tu nemíváme každý den."

Gwen zasáhla. "Přestaňte se k němu lisat, děvenko; je utahaný. A navíc zadaný. Radši mi podejte ty vzkazy: už je máte dávno vyjeté z tiskárny."

Dívka si Gwen chladně změřila a pokračovala směrem ke mně: "Kámo, jestli jste ji ještě nezaplatil, garantuju vám, že mám něco lepšího, mladšího a hezčího - a za poloviční cenu."

"To nabízíte svou dceru?" optala se Gwen sladce. "Ty vzkazy, prosím."

Žena pokrčila rameny a podala mi je. Poděkoval jsem a dodal: "Co se té nabídky týče: mladší, to je možné. Hezčí, to pochybuji. Ale levnější být nemůže; tuhle jsem si vzal pro peníze. Kolik nabízíte vy?"

Vykulila oči na Gwen. "Je to pravda? Opravdu si vás vzal pro peníze? Doufám, že mu dáváte dost

příležitosti, aby si je zasloužil!"

"Mno, on alespoň tvrdí, že si mě vzal pro peníze," pronesla Gwen zadumaně. "Já osobně si ještě nejsem jistá. Vzali jsme se teprve před třemi dny a tohle je naše svatební cesta."

"To ještě nejsou tři dny, drahá," namítl jsem. "Ten čas se zdá delší, než ve skutečnosti je."

"Heleďte, takhle se svou ženou nemluvte! Jste neotesanec a hrubián a k tomu určitě na útěku."

"Ano. To všechno souhlasí," připustil jsem.

Naprosto mne ignorovala; teď už ji zajímala jen Gwen. "Drahoušku, já netušila, že je to vaše svatební cesta, jinak bych vašemu manželovi nic nenabízela. Sypu si hlavu popelem. Ale až se nabažíte tohohle ukecaného mouly, můžu vám nabídnout totéž co jemu, ale v mužské podobě. Za slušnou cenu. Mladého. Hezkého. Potentního. Vášnivého. Vytrvalého. Stačí se tu stavit nebo zavolat a chtít Xiu - to jsem já. Za kvalitu ručím - pokud nebudete spokojena, vrátíme peníze."

"Díky. V tuhle chvíli netoužím po ničem jiném než po snídani. A potom chci postel."

"Snídaně je hned za vámi přes chodbu. Táhle - Sing's New York Café. Doporučuju vám jeho Životabudič speciál za korunu padesát." Ohlédla se ke své kartotéce a vytáhla dvě karty. "Tady máte klíče. Drahoušku, mohla byste mi prosím vyřídit, ať mi pošle čedar na topince a kávu? A dejte si pozor, ať vám za ten životabudič neúčtuje víc než babku pade. Bere lidi na hůl už jen ze sportu."

Zaparkovali jsme náš náklad u Xii a přešli přes chodbu na snídani. Singův Životabudič speciál byl opravdu tak dobrý, jak Xia tvrdila. A pak už jsme konečně byli ve svém apartmá - svatebním apartmá; Xia nám připravila překvapení - dokonce několik překvapení najednou. Dovedla nás do toho apartmá a přihlížela, jak vydáváme nadšené úch a áh - čekalo nás totiž šampaňské v kbelíku s ledem, nahřátá přikrývka, parfémované prostěradlo, tlumené osvětlení a květiny (umělé, ale věrohodně působící). Tak jí za to nevěsta dala pusy a ona dala pusy nevěstě a obě popotáhly dojetím - naštěstí to netrvalo dlouho, takže se Gwen nestačila rozbřezet naplno. Ženy ten pláč asi potřebují k životu jako ostatní živočichové vodu.

Nato políbila Xia ženicha, ale ženich neplakal ani neuhýbal; Xia je orientální typ - ten typ ženy, jaký údajně našel Marco Polo v Xanadu. A líbala tak přesvědčivě... Po chvíli líbání se odtrhla, aby nabrala trochu vzduchu. "Jůů!"

"Ano, jůů," souhlasil jsem. "Mimochodem, jak jsi mluvila o té obchodní nabídce - kolik si účtuješ ty?"

"Vejtaho." Zašklebila se na mne, ale neodtáhla se. "Neotesanče. Mízero. Vzorčky dávám zdarma. Ale ne ženichům krátce po svatební noci." Vyvinula se mi z náručí. "Vyspěte se dobře, moji milí. Zapomeňte na těch třináct nula nula a spěte, jak dlouho jen chcete; řeknu to denní službě."

"Xio, dva z těch vzkazů po mně chtějí, abych se tu s někým setkal v nechutně časnou dobu. Můžeš nám zablokovat telefon, aby nás nebudili?"

"Už mě to taky napadlo; přečetla jsem si ty vzkazy před vámi. I kdyby se tu ukázal ten blbec Bozell s těmi svými skauty, denní služba bude hluchoněmá."

"Nechci, abys měla kvůli nám problémy se šéfem."

"Já jsem to neřekla? Já tenhle zapadáč vlastním. Tohle a ještě BancAmerica." Přátelsky mne dloubla do žeber a zmizela.

Při svlékání Gwen prohodila: "Richarde, ta dívčina čekala na pozvání, aby tu zůstala s námi. A tohle nebyla žádná vyjukaná panna jako malá Gretchen. Pročpaks ji nevybídli, aby tu pozdně svatební noc strávila s námi?"

"Ale. Já ani nevím."

"Úplně by bylo stačilo, kdybys z ní ve chvíli, kdy se tě snažila udusit, sloupil ten sarong. Pod ním totiž nebylo vůbec nic. Tedy bylo: Xia samotná, ale nic jiného. Xia ovšem jako náplň sarongu docela stačí, tím jsem si jistá. Tak proč jsi to neudělal?"

"Chceš slyšet pravdu?"

"Hm... nejsem si jistá."

"Protože jsem chtěl spát s tebou, děvenko, a nechtěl jsem, aby nás přitom někdo rušil. Netoužím po tobě kvůli tvému mozku ani kvůli duševním kvalitám, které ostatně skoro žádné nemáš. Mám prostě zálusk na

tvé upocené těličko."

"Ach, Richarde!"

"Před koupelí nebo po ní?"

"Hmmm... nešlo by obojí?"

"Tak se mi to líbí!"

XIV

"Demokracie vydrží všechno kromě demokratů."

J.HARSHAW(1904 -)

"Všichni králové jsou valnou většinou darebáci."

MARK TWAIN (1835 - 1910)

Během koupele jsem prohodil: "Překvapila jsi mne, má milá. Jak ses naučila jezdit s rollibusem?"

"Tys překvapil daleko víc mě, když se z té tvé hole vyklubala puška."

"Ach, ano. Což mi připomíná - vadilo by ti, kdybys tvrdila, že jsi střílela jenom ty?"

"Ovšemže nevadilo, Richarde. Ale proč?"

"Ten trik s holí přestane být účinný ve chvíli, kdy mu lidé kolem nás přijdou na kloub. Ale když budeme tvrdit, že ty kulky létaly od tebe, nikdo se to nedozví."

Gwen se zamyslela a pomalu prohlásila. "Nechápu a nerozumím. Každý v rollibusu přece viděl, že hůl používáš místo pušky."

"Opravdu? Celá přestřelka se odehrála ve vzduchoprázdnu - ostatní neslyšeli ani jeden výstřel. Kdo mě viděl střílet? Teta? Než jsem se do toho dal, už ležela na zemi. Samozřejmě jen několik sekund, ale i ty hrají podstatnou roli. Bill? Ten měl plné ruce práce s tetou. Jekatěrina a její děti? Pochybuji, že by děti chápaly, co se kolem nich děje, a jejich matka utrpěla nejhorší šok, jaký matka utrpět může; moc se kolem asi nerozhlížela, pokud vůbec. Drahá Diana a její fešáci? Jeden z nich je po smrti, druhý byl tak popletený, že si mě spletl s banditou, a lady Di samotná je tak zahleděna sama do sebe, že patrně vůbec nepochopila, o co se jedná; ví jenom to, že celý ten únavný nesmysl jí nějak zkřížil její svaté plány. Otoč se; vydrbu ti záda."

Gwen poslechla a já pokračoval: "Mohli bychom to ještě vylepšit. Místo abys ty kryla mne, budu krýt já tebe."

"Jak?"

"Má hůl a tvá maličká Mijako užívají střelivo stejné ráže. Takže všechny střely létaly z Mijako - a vypálil jsem je já, ne ty, takže moje hůl zůstane holí a ty zase sladkou, nevinnou novomanželkou, která neměla nikdy nic společného s něčím tak ohavným a neženským, jako je střílet po cizích lidech. Vyhovuje ti to takhle?"

Gwen tak dlouho váhala s odpovědí, až jsem se začínal bát, že jsem ji svým návrhem urazil. "Richarde, možná jsme nestříleli ani jeden."

"Vážně? Tak to mne zajímá. Pověz mi, jak to bylo."

"Toužím prozradit svou pistoli v kabelce asi stejně jako ty svou hůl. Některé končiny jsou hrozně úzkoprsé, co se utajených zbraní týče... Jenže zbraň v kabelce - i jinde - mi už nejednou zachránila život a já mám v úmyslu ji tam nosit dál. Richarde, důvody, které ti brání přiznat veřejně podstatu tvé hole, se vztahují i na mou Mijako. Jsi větší než já a já navíc seděla u okna. Když jsme se skrčili k zemi, jen těžko na mne někdo pořádně viděl - tvá ramena nepatří k nejprůhlednějším."

"Hmmm. To by možná šlo. Ale co ty mrtvoly s kulkou v těle? Šest a půl milimetru dlouhou, abychom byli přesní."

"Ty postříleli ti vrahouni na obřím kole."

"Vrahouni své oběti spalovali, nestříleli je."

"Richarde! Jsi si opravdu jistý, že kromě energetických zbraní neměli i střelné? Já tedy ne."

"Ještě jednou hmmm. Má lásko, ty jsi zvrácená skoro jako diplomat."

„Já jsem diplomat. Podej mi to mýdlo, pěkně prosím. Richarde, nepodávejme nikomu informace, o které nás výslovně nepožádá. Byli jsme prostě cestující, nevinní čumilové, stupidní jako všichni ostatní. Jak pomfeli ti reformní zemědělci, to není naše věc. Můj táta mne kdysi učil, abych držela karty těsně u prsou a nikdy nic nepřiznávala. Myslím, že tohle je přesně ta situace, na niž se jeho ponaučení hodí."

"Můj táta mě učil totéž. Gwen, proč sis mě nevzala dřív?"

"Chvíli mi trvalo, než jsem tě obměkčila, drahý. Nebo ty mě? Můžu už pustit sprchu?"

Když jsme se sušili, vzpomněl jsem si na detail, který jsme před chvílí zamluvili. "Nevěsto má rozmilá, kde že ses naučila řídit rolligon?"

"Kde? V Mare Serenitatis."

"Jak prosím?"

"Odkoukala jsem to od Gretchen a tetičky. Dnes večer jsem seděla za řízením prvně v životě."

"Propána! Proč jsi to neřekla?"

Začala mi sušit záda. "Můj milovaný, kdybys to byl věděl, bylo by tě to rozrušilo. Zbytečně. Během všech svých manželství jsem se řídila pravidlem nikdy neříkat svému choti nic, co by jej rozrušilo, pokud to není opravdu nezbytné." Andělsky se usmála. "Je to tak lepší. Muži jsou nerváci; ženy nikoli."

Z hlubokého spánku mne probudilo bušení na dveře. "Hej vy tam! Otevřete!"

Nenapadl mne rozumný důvod, proč bych na to měl odpovědět, tak jsem mlčel. Zeširoka jsem zívł, obezřetně se posadil a sáhl vedle sebe. V tu chvíli jsem byl při plném vědomí; Gwen zmizela.

Vstal jsem tak rychle, až se mi zatočila hlava; málem jsem upadl. Zatřásl jsem hlavou, abych si ji trochu pročistil, a odhopkal do osvěžovače. Gwen nebyla ani tam a bušení pokračovalo.

Nepijte šampaňské v posteli a už vůbec ne těsně před spaním; musel jsem těch natankovaných bublinek vypustit dobrý litr, než jsem si úlevně oddechl a mohl se začít věnovat jiným věcem. Venku stále kdosi bouchal a hulákání zesílilo.

Pod protézou jsem našel vzkaz od své milované. Bystré děvče! Tohle je ještě lepší místo než u kartáčku na zuby. Vzkaz zněl:

Můj nejdražší,

dostala jsem akutní záchvat vstávanitidy, tak tedy vstávám a hodlám zařídit pár drobností. Nejdřív zajdu k Sears Montgomerymu, abych vrátila naše skafandry a zaplatila za pronájem. Když už tam budu, poohlédnu se po nějakých ponožkách a dlouhých spodkách pro tebe a kalhotkách pro mě a zařídím ještě leccos jiného. Billovi jsem nechala vzkaz v recepci, aby vrátil svůj oblek a - ano, přišel do hotelu chvilku za námi a Xia mu dala jednolůžkový pokoj, tak jak jste se domluvili. Potom zaběhnu do nemocnice Wyoming Knottové za tetou Lilybet a zavolám Jekatěrině.

Spinkáš jako nemluvně a já doufám, že se stihnu vrátit, ještě než se probudíš. Pokud ne - a ty budeš chtít někam vyrazit - nech, prosím tě, vzkaz v recepci.

Tvá milující

Gwendolyn

Bušení pokračovalo. Připevnil jsem si nohu a přitom si všiml, že skafandry už nejsou tam, kde jsem je viděl naposledy, tj. naaranžované na podlaze do choulostivé polohy, kterýžto výtvar byl dílem mé necudné novomanželky. Oděl jsem se do jediných šatů, které jsem měl k dispozici, a šel zalít bonsai. Příliš to nepotřebovala - Gwen musela mít stejný nápad.

"Otevřete!"

"Jděte do hajzlu," odtušil jsem zdvořile.

Zakrátko bylo bušení vystřídáno škrábavým zvukem. Přisedl jsem si tedy ke dveřím, trochu stranou, a přihlížel. Nebyly to dveře, které se roztahují a zase stahují, nýbrž konvenční typ držící na pantech.

Záhy se dveře rozlétly a můj hlučný návštěvník vtrhl dovnitř. Sáhl jsem po něm a hodil ho přes celou místnost. V jedné šestině gé tento úkon vyžaduje určitou systematickosti - musíte mít jednu nohu o něco zapřenou, jinak ulítnete a ztratíte tah.

Neohrabaně se odrazil od zdi a přistál mi na posteli. "Dejte pryč ty špinavé nohy z mé postele!" houkl jsem na něj.

Vyškrábal se z lůžka a postavil se. Rozzuřeně jsem pokračoval: "A teď mi vysvětlíte, proč jste se vloupal do mé ložnice... a hezky rychle, jinak vám utrhnu ruku a budu vás s ní tlouct po hlavě. Co jste zač, že budíte pokojného občana, který má na dveřích cedulku Nerušit? Odpovězte!"

Viděl jsem, co je zač: nějaká odrůda městského chlupatého: jeho uniforma přímo hlásala slovo "polda". Jeho odpověď svým obsahem i tónem hlasu, v němž se mísilo pobouření a arogance, dokonale odpovídala jeho vzhledu. "Proč jste neotevřel, když jsem vám to nařídil?"

"A proč bych měl otvírat? Platíte snad nájem za tenhle pokoj vy?"

"Ne, ale -"

"Tak tady máte odpověď: Vypadněte!"

"A teď zase poslouchejte vy mne! Jsem pracovník bezpečnosti suverénního města Hong Kong Luna. Máte rozkaz se dostavit před moderátora Městské rady, abyste mu dal informace, jež jsou pro mír a bezpečnost tohoto města nezbytné."

"Tak rozkaz, říkáte? Ukažte mi zatykač."

"Zatykač není zapotřebí. Jsem uniformovaný a ve službě; vy jste povinen se mnou spolupracovat. Městský výnos dva sedmnáct pomlčka osmdesát dva, strana čtyřicet jedna."

"Máte zatykač a oprávnění vyrazit dveře do soukromé ložnice? Nepokoušejte se mi tvrdit, že k něčemu takovému nepotřebujete povolení. Zažaluju vás a oškubu o poslední korunu i o tenhle parádní mundúr." Brada se mu maličko zachvěla, ale neřekl víc než: "Půjdete se mnou dobrovolně, nebo vás musím odvést násilím?"

Zazubil jsem se na něj. "Lepší možnost nemáte? Tyhle dvě se mi nelíbí. Nabídněte mi třetí." Uvědomil jsem si, že máme za dveřmi publikum. "Dobré ráno, Xio. Pojd'te dál."

"Pane Richarde, já se strašně omlouvám. Denní služba se ho snažila zastavit, ale on se nedal. Dorazila jsem, jak jsem nejrychleji mohla." Zjistil jsem, že byla bosá a neměla make up - i ji tedy probudili ze spaní.

"Za to vy nemůžete, má drahá," uklidňoval jsem ji laskavě. "Nemá zatykač. Nebude vám vadit, když ho vyhodím ven?"

"No, tedy..." zatvářila se dost znepokojeně.

"Ach tak, chápu. Kam až historie sahá, všude museli být hostinští s poldy zadobře. A kam až historie sahá, všude měli poldové zlaté srdce, ale chování řeznického psa. Dobrá, vám kvůli ho nechám naživu." Obrátil jsem se zpět k ramenu zdejšího zákona. "Chlapče, padej zpátky za šéfem a vyříd' mu, že přijdu za chvíli. Ale až potom, co vypiju alespoň dva šálky kávy. Pokud se mnou chce mluvit dřív, tak by měl radši poslat přepadové komando. Xio, nedáte si kávu? Pojd'me se podívat k Singovi; možná bude mít kávu a nějaké pečivo."

V tu chvíli mne ten Joe Zabiják donutil, abych mu sebral pistoli. Může se stát, že mne někdo postřelí - už se to dokonce i několikrát stalo -, ale člověk, který na mne namíří jen proto, aby mne přesvědčil, ten mne zastřelit prostě nemůže.

Jeho zbraň se mi nelíbila - byla dobrá tak leda do šrotu. Tak jsem z ní jen vysypal náboje, přesvědčil se, že nemají kalibr, který bych potřeboval, spláchl je do odpadu a vrátil mu pistoli zpátky.

Jak jeho munice mizela v nenávratnu, zaječel, jako kdyby ho na nože brali, ale já mu trpělivě vysvětlil, že pro jeho účely mu takto upravená zbraň bohatě stačí a že kdybych mu ji nechal nabitou, ještě by si ublížil.

Nepřestával kvílet, tak jsem ho poslal, aby šel kvílet k šéfovi. Mám určitý dojem, že ho to rozladilo. Ale on mne taky.

O čtyřicet minut později jsem byl sice ještě trochu ospalý, ale cítil jsem se přece jenom líp. Poklábosil jsem s Xiou nad kávou a marmeládovými koblihami a šel se omeldovat do kanceláře Ctihodného Jeffersona Maa, Moderátora Rady pověřenců Suverénního města Hong Kong Luna - alespoň tak to stálo na dveřích. Zapřemítal jsem, jak by se asi kongresu Svobodného státu Luna líbilo to slovo "suverénní", ale jako obvykle to nebyla moje věc.

Rázná žena se šikmýma očima a ryšavými vlasy (zajímavá kombinace genů, což?) se mne otázala "Vaše jméno, prosím?"

"Richard Johnson. Moderátor se mnou chtěl mluvit."

Mžikla pohledem na monitor, který trůnil na stole před ní. "Jdete pozdě - budete muset počkat. Můžete se posadit."

"A možná nemůžu. Řekl jsem, že se mnou chce mluvit Moderátor - ne že já chci mluvit s ním. Zmáčknete ten knoflík a sdělte mu, že jsem tady."

"Minimálně dvě hodiny teď má plno."

"Řekněte mu, že jsem tady. Pokud na mne nemá čas, odjíždím."

"Dobrá, přijďte tedy za dvě hodiny."

"Špatně jste mi rozuměla. Já odjíždím. Odjíždím z Kongu." V tu chvíli jsem samozřejmě blufoval, ale v tu chvíli mi zároveň došlo, že neblufuji. Mé dosavadní plány nebyly nijak konkrétní a omezovaly se na časově neohraničený pobyt v Kongu. Nyní jsem si však náhle uvědomil, že nehodlám setrvávat ve městě, které morálně pokleslo natolik, že se polda může vlámat do ložnice občana jen proto, že se nějakému úředníkovi zachtělo jej povolat k sobě. To tedy ne! To i obyčejný voják ve slušné a disciplinované jednotce má větší svobodu a soukromí. Hong Kong Luna, opěvovaný v písních a pověstech jako kolébka lunární svobody, už nebyl místem, kde by se dalo žít.

Obrátil jsem se a byl už skoro ve dveřích, když dotyčná dáma zavolala: "Pane Johnstone!"

Zastavil jsem, aniž bych se otočil. "Ano?"

"Pojďte zpátky!"

"Proč?" Měl jsem dojem, že se jí každé další slovo musí vzpřítit v krku. "Moderátor vás přijme hned."

"Výborně." Jak jsem se blížil dveřím do hloubi kancelářského komplexu, odjely tiše stranou... ale nestál jsem na prahu moderátorovy pracovny. Čekaly mne ještě troje dveře, každé hlídáné jedním věrným pochopem - a to mi o současné vládě Hong Kong Luny prozradilo víc, než jsem vědět chtěl.

Kerberos v posledních dveřích mne ohlásil a uvedl dál. Pan Mao se na mne sotva podíval. "Posadte se." Posadil jsem se a hůl opřel o koleno.

Čekal jsem asi pět minut, zatímco městský boss dál šustil papíry a ignoroval mne. Po pěti minutách jsem se vztyčil a pomalu se vlekl ke dveřím, ztěžka se opíraje o hůl. Mao zvedl hlavu. "Pane Johnstone! Kam jdete?"

"Pryč."

"Vskutku to tak vypadá. Vy tedy nechcete spolupracovat, že ne?"

"Chci si jít po svém. Má nějaký smysl, abych tu seděl?"

Bezvýrazně na mne pohlédl. "Mohu vám ocitovat městský výnos, podle kterého jste povinen spolupracovat s úřady, pokud vás tyto o to požádají."

"Máte na mysli Městský výnos dvě stě sedmnáct pomlčka osmdesát dva?"

"Vidím, že už jste s ním obeznámen... takže své nevhodné chování jen těžko můžete omlouvat neznalostí právního řádu."

"Já nejsem obeznámen s dotyčným výnosem, jen s jeho číslem. Citoval mi ho už jeden pobuda v

poldovském mundúru, který se mi vlámal do ložnice. Říká ten výnos něco o rozbíjení dveří od soukromých ložnic?"

"Á, tohle. Bránění ve výkonu služby bezpečnostnímu pracovníkovi. To si probereme později. Ten výnos, který jste citoval, je kolébkou naší svobody a demokracie. Občané města, cizinci zde usazení, a dokonce i dočasní návštěvníci mohou přicházet a odcházet po libosti a jsou vázáni pouze svou občanskou povinností spolupracovat s představiteli města, zvolenými i jmenovanými, nebo jejich zástupci, při plnění jejich zákonných povinností."

"A kdo rozhoduje o tom, kdy, jak a do jaké míry je ta spolupráce zapotřebí?"

"No přece orgán městské správy, který si spolupráci vyžádal, to je přece jasné."

"Hned jsem si to myslel. Chtěl jste mi ještě něco jiného?" Začal jsem se zvedat.

"Chtěl. Sedněte si. A oficiálně vás žádám o spolupráci. Mrzí mě, že to musím říkat takhle, ale vy, jak se zdá, na zdvořilejší způsob neslyšíte."

"Myslíte tak zdvořilý jako vyřazení dveří?"

"Už mne začínáte unavovat. Sedněte si a mlčte. Za okamžik budete podroben výslechu... hned jak se dostaví dva svědci."

Sedl jsem si a mlčel. Měl jsem pocit, že už jsem princip tohoto režimu pochopil: člověk tu má absolutní svobodu... až na to, že každý veřejný činitel, od městského rasa až po nejvyššího potentátu, může nařizovat každému občanu cokoli a kdykoli.

Byla to tedy "svoboda" v tom smyslu, jak ji definovali Orwell a Kafka, "svoboda", jakou zaručovali Stalin a Hitler, "svoboda" pochodovat sem a tam uvnitř klece. Zapřemítal jsem, zda budou součástí nadcházejícího výslechu mechanické či elektrické přístroje na povzbuzení paměti nebo drogy a žaludek se mi z toho pomyšlení začal bouřit. V dobách, kdy jsem byl v aktivní službě a opakovaně stál tvář v tvář nebezpečí, že budu zajat a mučen, abych prozradil tajné informace, jsem vždycky při sobě nosil "poslední spásu", dutý zub s jedem nebo něco podobného. Dnes už ale nic takového nemám.

Měl jsem strach.

Zanedlouho se dostavili dva muži. Mao jim v odpověď na pozdrav popřál dobré jitro a pokynul jim k připraveným židlím. Třetí muž se objevil hned za nimi: "Strýčku Jeffe, já -"

"Drž zobák a sedni si!" Pozdě přichází byl onen chlapík, kterému jsem vysypal náboje ze zásobníku.

Přistihl jsem jej, jak se na mne dívá, ale ihned pohled odvrátil.

Mao odložil jakési papíry. "Majore Bozelle, děkuji vám, že jste přišel. Vám také, kapitáne Marcy.

Majore, chtěl jste položit jistému Richardu Johnsonovi pár otázek. Pan Johnson sedí před vámi. Můžete začít."

Bozell byl muž nepřiliš velkého vzrůstu s prkenným držením těla a nakrátko ostříhanými pískovými vlasy. Vyznačoval se prudkými, škubavými pohyby a chováním. "Pchá! Na to se už dlouho těším! Proč jste nás zbytečně vytáhl z postele?"

"Jak to, zbytečně?"

"Pchá! Chcete snad zapírat, že jste mi vyprávěl tu pohádku o přepadení bandity? V oblasti, kde nikdy žádní bandité nebyli? Chcete snad zapřít, že jste na mě naléhal, ať tam pošlu tým, aby zachraňoval životy nebo aspoň skafandry, a přitom jste moc dobře věděl, že ten tým nic nenajde? Odpovězte!"

Potřásl jsem hlavou. "Teď mě tak napadlo - jak se dneska daří tetě Lilybet? Jak jsem musel sem k vám, neměl jsem čas se za ní stavit v nemocnici."

"Pchá! Zůstaňte u tématu. Odpovězte mi!"

Odpověděl jsem mírně. "Ale vždyť jsem u něj zůstal. Při té pohádce o přepadení, jak vy říkáte, byla zraněna jedna stará dáma. Žije ještě? Ví to někdo z vás?"

Bozell se chystal odpovědět, ale Mao jej přerušil. "Žije. Alespoň žila ještě před hodinou. Johnstone, na vašem místě bych se modlil, aby to přežila. Mám zde místopřísežné prohlášení -" zat'ukal prstem na terminál "- od občana, jehož věrohodnost je nade vší pochybnost: jednoho z našich nejdůležitějších akcionářů, lady Diany Kerr - Shapleyové. Ta dáma prohlásila, že to vy jste postřelil paní Lilybet Washingtonovou -"

"Cože?"

"- a nastolil ve voze hrůzovládu svými činy, které způsobily zadušení jejího manžela Ctihodného Oswalda

Proganta a zlomení zápěstí jejího druhého manžela Ctíhodného Brockmana Hogga. Dále jste vystavil lady Dianu samotnou opakovaným urážkám a hrubému zacházení."

"Hmmm. Neříkala náhodou nic o tom, kdo zabil to O'Tooleovic dítě? A co ten střelec ve věži? Kdo zabil jeho?"

"Lady říká, že vypukl takový zmatek, že nestačila sledovat všechno. Ale když rollibus stál, vylezl jste ven a vyšplhal do věže - bezpochyby proto, abyste zlikvidoval toho nešťastného mladíka."

"To poslední říkáte vy, nebo to tvrdila také ona?"

"Říkám to já. Je to logické vyústění vašich předchozích činů. Lady Diana se úzkostlivě snažila netvrdit nic, co by neviděla na vlastní oči. Včetně toho údajného rolligonu plného lupičů. Neviděla ho ani na okamžik."

Bozell dodal: "Tak tady to máte, pane moderátore. Tenhle ničema zahájil palbu v rollibuse, zastřelil tři lidi a dva další zranil... a aby zakryl stopy svých zločinů, vymyslel si tu báchorku o banditech. Široko daleko žádní bandité nejsou; to ví každý."

Pokusil jsem se vrátit k faktům. "Pane moderátore, okamžik, prosím! Sedí tu s námi kapitán Marcy. Vyrozuměl jsem, že získal fotografii toho rolligonu."

"Otázky tu kladu já, pane Johnstone."

"Dobrá, ale - má tu fotku nebo nemá?"

"Johnstone, to snad stačí! Budete se chovat slušně, nebo vás dám spoutat."

"Co jsem udělal tak strašného, že se nechovám slušně?"

"Přerušujete vyšetřování nepodstatnými poznámkami. Mluvte, až budete tázán, a odpovídejte, na co se vás ptám."

"Ano, pane. Jak zněla ta otázka?"

"Řekl jsem vám, abyste byl zticha!"

Byl jsem zticha. Ostatní taky.

Po chvíli pan Mao zabubnoval prsty na psacím stole a otázal se: "Majore, máte ještě nějakou otázku?"

"Pchá! Vždyť neodpověděl ani na tu první. Vyhnul se odpovědi."

"Johnstone, odpovězte na tu otázku," vyzval mne moderátor.

Zatvářil jsem se jako úplný pitomec - což je role, kterou ze všech umím nejlépe. "Jakou otázku?"

Mao a Bozell začali mluvit naráz; Bozell se záhy zarazil a Mao pokračoval dál: "Tak to tedy shrňme. Proč jste se dopustil toho, čeho jste se dopustil?"

"A čeho jsem se dopustil?"

"To už jsem vám přece řekl!"

"Ale já se nedopustil ničeho z toho, co jste říkal. Pane moderátore, já nechápu, jak jste k těm závěrům dospěl. Na místě činu jste nebyl. Ten rollibus vašemu městu nepatří a já taky ne. Ať se stalo cokoli, došlo k tomu za hranicemi vašeho města. Co máte s celou událostí společného?"

Mao se opřel do židle a zatvářil se nezúčastněně. Bozell vyrazil své oblíbené "Pchá!" a pak se obrátil k Maovi. "Mám mu to říct, pane moderátore? Nebo to chcete udělat sám?"

"Já mu to povím. Vlastně dokonce s potěšením. Johnstone, před necelým rokem učinila rada tohoto suverénního města velice moudré opatření. Rozšířila svou jurisdikci do okruhu sta kilometrů kolem kupole - do čehož spadá povrch Měsíce i vše, co je pod ním."

"Čímž se Duchapřítomní dobrovolníci stali oficiálně ramenem zákona a nástrojem vlády," dodal spokojeně Bozell. "Mají teď oprávnění udržovat mír a pořádek až sto kilometrů odtud, což se vztahuje i na vás, vy vrahu!"

Mao jeho výlev přešel bez povšimnutí. "Tak tedy vidíte, Johnstone, patrně jste si myslel, že své zločiny pácháte v zemi nikoho, kde vládne anarchie a kde litera zákona neplatí, ale mýlil jste se. Vaše zločiny dojdou potrestání."

(Jsem jen zvědavý, kdy někoho napadne rozšířit si takhle svůj vliv v Pásu - to by bylo veselo!) "A ty zločiny, které jsem spáchal - spáchal jsem je méně než sto kilometrů od Hong Kong Luna? Nebo víc?"

"Ech? Méně. Podstatně méně, to dá rozum."

"A kdo to změřil?"

Mao pohlédl na Bozella. "Jak to bylo daleko?"

"Kolem osmdesáti kilometrů. Možná i o trochu méně."

"O jakou trochu méně?" podivil jsem se. "Majore, to mluvíte o místě, kde lupiči přepadli rollibus? Nebo o něčem, co se odehrálo uvnitř kabiny?"

"Nevkládejte mi do úst slova, která jsem neřekl! Marcy - řekněte jim to!" Bozell se náhle zarazil. Chtěl ještě cosi dodat, ale pak si to zřejmě rozmyslel.

Nanejdvůž obezřetně jsem mlčel. "No tak, kapitáne Marcy?" vybídl kapitána Mao.

"Co ode mne chcete, pane? Ředitel letiště, který mne sem poslal, mi nařídil, abych vám byl plně k dispozici... ale ne abych hovořil o věcech, o nichž původně nebyla řeč."

"Chci od vás slyšet vše, co se k případu vztahuje. Sdělil jste majoru Bozellovi tu vzdálenost?"

"Ano, pane. Bylo to sedmdesát osm kilometrů."

"Jak jste k tomu číslu dospěl?"

"Změřil jsem tu vzdálenost na monitoru, pane. Obvykle fotografie ze satelitů netiskneme, jen je necháme zobrazit na monitor. Tento muž - vy říkáte, že se jmenuje Johnson, já ho znám jako Bouráka (pokud je to tentýž člověk) - mi zavolal v nula jedna dvacet sedm, oznámil mi, že se nachází v linkovém rollibusu ze Štastného draka a že byli přepadeni lupiči -"

"Pchá!"

"- a že byl útok odražen, ale řidič, teta Lilybet - paní Washingtonová - byla zraněna a střelec ve věži byl -"

"To víme, kapitáne. Povězte nám něco o té fotografii."

"Ano, pane moderátore. Podle údajů, které jsem dostal od Bouráka, jsem na to místo nechal zaměřit satelit a rolligon vyfotografoval."

"A ten rollibus jste v té chvíli lokalizoval sedmdesát osm kilometrů od města?"

"Ne, pane, rollibus ne. Ten druhý rolligon."

Zavládl mlčení, které se někdy označuje slovem "výmluvné". První se vzpamatoval Bozell. "Ale to je nesmysl! Vždyť tam žádný -"

"Počkejte, Bozelle. Marcy, vy jste se nechal splést tím Johnsonovým lhaním. To, co jste viděl, byl rollibus."

"Ne, pane. Ten jsem pochopitelně viděl taky - na monitoru přímo před sebou. Ale ten se, jak jsem záhy zjistil, pohyboval. Vedl jsem tedy kameru zpět po trase rollibusu o deset kilometrů dál... a skutečně tam byl další rolligon, přesně jak Bourák říkal."

Bozell měl slzy na krajíčku. "Ale - vždyť vám povídám, že tam nic nebylo! Pročesal jsem s chlapci celou oblast. Nic, vůbec nic! Marcy, vy jste se musel pominout!"

Nevím, jak daleko by byl Bozell ještě zašel ve snaze vygumovat z Marcyho mysli rolligon, který sám nenalezl, ale záhy byl přerušen Gweniným příchodem. Srdce mi poskočilo: je tu Gwen, všechno bude zase v pořádku!

(Dost jsem se bál od té chvíle, kdy jsem viděl trojitou stráž před Maovými dveřmi. Že by svého pána hlídali před atentáčníky? Nevím; prostě jsem se bál, že by Gwen nemuseli pustit za mnou. Ale měl jsem té své statečné ženské víc důvěřovat.)

Usmála se a poslala mi vzdušný polibek, pak se obrátila a přidržela otevřené dveře: "Tudy, pánové!"

Dva z Maových vlastních poldů vjeli dovnitř s pojízdným křeslem. Mělo sklopené opěradlo, aby se tetička moc nenamáhala. Teta se rozhlédla, usmála se na mne a pak kývla na moderátora. "Nazdárek, Jeffe. Co dělá máma?"

"Má se dobře, děkuju, paní Washingtonová. Ale vy -"

"Co je to za kecy s tou paní Washingtonovou? Hochu, já jsem ti vyměňovala plenky; koukej mi říkat toto tak, jak to vždycky dělával. A teď jsem zaslechla, že chceš připíchnout medaili tady senátoru Richardovi za to, jak mě zachránil před těma lumpama... a jak jsem se to dozvěděla, hned jsem si řekla: Jefferson určitě neslyšel o těch drahých dvou - a přitom zasluhují medaili dočista stejně jako senátor Richard - nezlobte se, senátore."

"To je v naprostém pořádku, teto," ujistil jsem ji.

"Tak jsem je přivedla. Gwen, miláčku, tohle je Jefferson. Dělá tady starostu. Gwen je senátorova manželka, Jeffersone. A Bill - kde je Bill? Bille! Pojď sem taky, synku! Nestyd' se. Jeffersone, je pravda,

že senátor Richard zabil holýma rukama dva z těch ničemů -"

"Holýma rukama ne, teto," zaprotestovala Gwen. "Měl přece hůl."

"Ty mlč, zlatíčko. Holýma rukama a špacírkou, ale kdyby mi nepřišel na pomoc Bill - rychle a jaksepatří -, už bych tu nebyla; Ježíš by si mě odvedl. Ale můj drahej Pán řekl, že ještě nepřišel můj Čas, a Bill mi na skafandr připlácnul záplatu, takže teď ještě můžu pár dní sloužit Ježíšovi." Teta se natáhla k Billovi a chňapla ho za ruku. "Tak tohle je Bill, Jeffersone. Postarej se, aby tu medaili dostal taky. A Gwen - pojď sem, Gwen. Tohle děvčátko nám všem taky zachránilo život."

Nejsem si jist, jak stará je vlastně moje žena, ale rozhodně není děvčátko. To ovšem bylo ještě to nejmenší překroucení skutečnosti, jaké jsem v následujících několika minutách slyšel. Abych to řekl slušně, teta jim navyprávěla pořádnou snůšku lží a Gwen jí k tomu příkyvovala a tvářila se jako nevinność sama.

Ne že by sama fakta byla až tak nepravdivá, ale tetička byla ochotná dosvědčit věci, které v žádném případě vidět nemohla. Gwen ji musela připravit opravdu pečlivě.

Dvě tlupy banditů nás napadly, ale potom začaly bojovat mezi sebou; to nás zachránilo, protože bratrovražedný boj přežili jen dva z nich. Ty dva jsem zabil já holýma rukama a vycházkovou holí - sám proti laserovým puškám. Stal se ze mne takový hrdina, až jsem se začal sám obdivovat.

Přestože k těmto heroickým činům víceméně skutečně došlo, jsem si jist, že tetička po celou tu dobu ležela na zádech v bezvědomí a mohla vidět přinejlepším strop rollibusu, pokud vůbec něco. A přece se zdálo, že věří tomu, co říká; já osobně byl o tom přesvědčen. Tak takhle to chodí s očitými svědky.

(Chraň Pánbůh, já si nestěžuju!)

Pak se tetička jala líčit, jak nás Gwen dovezla až do Hong Kong Luna. Přistihl jsem se, jak si vyhrnuju nohavici a ukazuju protézu - což jsem nikdy v životě nedělal, ale musel jsem jim ukázat, že nohu nelze připnout na skafandr, a že jsem tedy skutečně řídit nemohl.

Ale byla to Gwen, kdo přítomné pány dokonale uzemnil poté, co tetička dokončila své barvitě líčení událostí. Gwen totiž předvedla neméně barvitě obrázky.

Věřte nebo ne, Gwen vystřílela celý zásobník a - pořádkumilovná jako vždy - uložila svou Mijako zpátky do kabelky. Načež vytáhla Mini Helvetii a nacvakala dva záběry.

Trochu přitom aparát sklonila, takže na prvním obrázku nebyla pouze obě vozidla, ale i tři mrtví lupiči na zemi a jeden na nohou, jak se pohybuje směrem k nám. Druhý znázorňoval čtyři mrtvoly a superkolo, jak pádí pryč.

Nejsem schopen zrekonstruovat přesný chronologický sled událostí, ale mám dojem, že od chvíle, kdy Gwen vystřílela zásobník až do okamžiku, kdy se superkolo odvrátilo a rozjelo se, uplynuly přinejmenším čtyři sekundy. S rychlým fotoaparátem jeden obrázek prasknete stejně rychle jako ránu z poloautomatu. Otázka tedy zní: Co dělala Gwen po ty zbývající dvě sekundy? Skoro se bojím, že je promarnila!

XV

"Předmenstruační syndrom: Těsně před započítím menstruace se ženy chovají tak, jak se muži chovají pořád."

LÉKAŘ LOVELL STONE (2144 -)

Nedali jsme se do běhu, ale zmizeli jsme odtamtud, jak nejrychleji to bylo možné. Pravda, tetička přiměla pana Maa, aby uznal, že jsem spíš hrdina než zločinec - ale v lásce mne po tomhle extempore jistě neměl a já si toho byl vědom.

Major Bozell sympatie k mé hrdinné osobě dokonce ani nepředstíral. "Zrada" kapitána Marcyho Bozella rozzuřila a Gweniny obrázky znázorňující lupiče (v místech, kde neměli co dělat!) ho doslova zlomily. Nejhorší ránu do vazu mu uštědřil ale jeho vlastní nadřízený, který mu nařídil sebrat si své vojáky, dojet na místo a ty lupiče najít! A hned! "A jestli to nedokážete, majore, budu se muset poohlédnout po někom schopnějším. Tu legraci se stokilometrovou hranicí jste si vymyslel vy. Ted' splňte to, čím jste se tak chvástal."

Tohle Mao Bozellovi v přítomnosti jiných lidí - a zvláště v mé - dělat neměl. Tolik vím ze své profesionální zkušenosti; zažil jsem obě role - Maovu i Bozellovu.

Mám dojem, že Gwen dala tetičce nějaký signál. Každopádně teta záhy oznámila Maovi, že musí odejít.

"Moje sestřička by se na mě zlobila, že jsem pryč tak dlouho. Nechci, aby se musela mračit ještě víc.

Ošetřuje mě Mei - Ling Ouspenskaya - znáš ji, Jeffersone? Kamarádila se s tvou mámou."

Tentýž párek policistů projel s tetou přes všechny ty předpokojí až na veřejnou chodbu - nebo spíš náměstí, protože městský úřad sídlí na Revolučním náměstí. Zamávala nám na rozloučenou a pak už na svém křesle ujížděla do nemocnice Wyoming Knottové, o dvě patra dolů a pak kus na sever. Nemyslím, že by se poldové k takové službě byli nabídli - jak jsem později zjistil, Gwen je zrekvírovala přímo v moderátorově kanceláři -, ale tetička došla k závěru, že ji odvezou do nemocnice, tak ji také odvezli.

"Ne, Gwen, miláčku, nemusíš chodit se mnou - ti hodní pánové tam trefoí sami."

(Dámě každý podrží dveře, protože dáma očekává, že jí ty dveře každý podrží. Jak Gwen, tak teta Lilybet měly tenhle princip dokonale v krvi.)

Naproti městskému úřadu svítil velký, vlajkami ověčený nápis:

SVOBODNÁ LUNA!

4. července 2076 – 2188

To už byl opravdu Den nezávislosti? V duchu jsem probíral kalendář. Ano, vzali jsme se prvního - takže dnes muselo být čtvrtého července. Dobré znamení!

Na lavičce u vodotrysku uprostřed Revolučního náměstí seděla Xia a čekala na nás.

Gwen jsem čekal; Xiu ne. Když jsem ráno s Xiou klábosil, požádal jsem ji, aby se pokusila najít Gwen a řekla jí, kam jsem šel a proč. "Xio, na výslechy k poldům chodím nerad, zvláště v cizím městě, kde neznám zdejší poměry. Pokud mám být jejich hostem, abych to řekl slušně, pak chci, aby má žena věděla, kde mne má hledat."

Nerozebíral jsem, co by s tím měla Gwen podniknout. Za tři dny manželství s Gwen jsem se už naučil, že jakékoli řešení, které bych vymyslel já, se v žádném případě nevyrovná výplodům její vlastní rafinované mysli. Žít s Gwen nebyla rozhodně nuda!

Xiinou přítomností jsem byl příjemně překvapen, ale dost mne překvapily věci, které měla s sebou. Chvilí jsem zíral a pak ze sebe vypravil: "Někdo si objednal novomanželské apartmá?" Na lavičce vedle Xii totiž ležel Gwenin kufřík, balíček s parukou, bonsai v květináči a balík, který jsem neznal, ale jehož smysl a přítomnost vysvětloval dostatečně balicí papír obchodního domu Sears Montgomery. "Vsadím se, že jsi

mi zapomněla v osvěžovači kartáček."

"Kolik sázíš a v jakém kursu?" zeptala se Xia. "Ale tak jako tak bys prohrál. Richarde, budete mi oba chybět. Možná přeběhnu do L - City a přijdu se na vás podívat."

"Už aby to bylo!" vybidla ji Gwen.

"Máš v tomto směru mé požehnání," přidal jsem se. "Pokud ovšem jedeme do L - City. Jedeme tam?"

"Jedeme. Ted' hned," oznámila Gwen.

"Bille, tys o tom věděl?"

"Ne, senátore. Ale ona mě nahnala do Searse, abych vrátil skafandr. Takže jsem připravený."

"Richarde," řekla Gwen vážně, "pro tebe není tohle město bezpečné."

"Ne, to není," souhlasil jakýsi hlas za mnou (zase jeden důkaz toho, že by se tajné záležitosti neměly probírat na veřejných místech). "Čím dřív odsud, lidi, vypadnete, tím líp. Ahoj Xio. Tak ty se kamarádíš s těmihle nebezpečnými živly?"

"Ahoj veliký Choy-Mu. Dík za minule."

Vytřeštil jsem oči. "Kapitán Marcy! To jsem rád, že jste tady, kapitáne; chtěl jsem vám poděkovat."

"Není za co děkovat, kapitáne Bouráku - nebo snad senátore?"

"No, tedy... vlastně spíš doktore nebo pane. Ale pro vás jsem Richard, pokud chcete. Zachránil jste mi krk."

"A já jsem Choy-Mu, Richarde. Ale krk jsem vám nezachránil. Šel jsem za vámi, abych vám to řekl. Možná si myslíte, že jste vyhráli na celé čáře. Jenže to není pravda. Prohráli jste. Kvůli vám moderátor ztratil tvář - oba dva ztratili tvář. Takže jste teď chodící časovaná puma, nešťastná náhoda hledající si místo, kde by se mohla přihodit." Zamračil se. "Ani pro mě nebylo zrovna nejzdravější být přítom... udělal jsem chybu. Říkat vládci špatné zprávy se nevyplácí. Rozumíte mi, co tím myslím?"

"Obávám se, že ano."

"Choy-Mu, opravdu jednička ztratil tvář?" zajímala se Xia.

"Fakt, čičo. Provedla mu to vlastně teta Lilybet Washingtonová. Jenže té se samozřejmě nemůže ani dotknout. Tak si zchladí žáhu na kapitánovi - na Richardovi. Alespoň tak to vidím já."

Xia vstala. "Gwen, jdeme rovnou na nádraží. Nesmíme promarnit ani vteřinu! Krucinál. Tolik jsem chtěla, abyste u nás pár dní zůstali."

O dvacet minut jsme už byli na Jižním potrubním nádraží a chystali se vstoupit do balistické potrubky. Náš cíl byl dán faktem, že se nám podařilo sehnat ještě místo v kapsli do L - City, která odjížděla za chvíli. Choy-Mu a Xia, kteří nás doprovázeli až na perón, nás totiž ještě v místní klasické podzemce cestou na nádraží přesvědčili, abychom nastoupili do prvního spoje, který opouští město, bez ohledu na to, kam má namířeno. Ze stejného nádraží vede i obyčejná (nikoli balistická) potrubka do Plata, Tycha - podzemí a Nového Leningradu - přijít o šest minut dřív, byli bychom odsvištěli do té králíkárně v Platu, což by asi dost změnilo průběh událostí.

Nebo nezměnilo? Existuje nějaký Osud, který drží v rukou podobu našeho konce? (Gwenin konec má podobu opravdu rozkošnou. Ostatně Xiin taky, když už jsme u toho.)

Měli jsme sotva čas si potřást rukama, než jsme si museli jít sednout do sítí a připoutat se. Xia nám dala pusku na rozloučenou a já byl rád, že ani Gwen na Choye-Mu nezapomněla. Je to pravý Luňák; dlouho váhal, než se ujistil, že to ta dáma myslí vážně, ale pak polibek horlivě opětoval. Přihlížel jsem, jak líbá na rozloučenou Xia Billa - Bill jí to rozloučení bez váhání oplatil. Nabyl jsem z toho dojmu, že se Gwen její hra na Pygmalion asi zdaří, ale že by se měl Bill naučit luňáckým mravům, nebo brzy přijde o zuby.

Zapnuli jsme si pásy, kapsle se hermeticky uzavřela a Bill si jako obvykle přitiskl k břichu trpasličí javor. Kapsli to zahučelo, jak se do ní opřelo zrychlení - plné jedno gé, opravdu vysoká akcelerace pro Luňáky, kteří tvořili zbytek cestujících. Kapsle zrychlovala dvě minuty a padesát jedna sekund, než jsme dosáhli první kosmické rychlosti - to jest rychlosti, s níž bychom se, vystřeleni nad povrch, dostali hladce na oběžnou dráhu.

Je to zvláštní pocit zažít v podzemce stav beztlíže. Ale rozhodně je to zábavné!

Bylo to poprvé, co jsem cestoval balistickou potrubkou. Vznikla už dávno před Revolucí, ačkoli v té době (jak jsem se dočetl) končila už v Endsville. Dokončena byla o něco později, ale její princip už

nikdy při stavbě podzemní dráhy nebyl použit - prý není ekonomický pro jiné než velice dlouhé a frekventované trasy, u kterých lze spojit obě koncové stanice tunelem vedoucím po přímé spojnici - "přímé" v tomto případě ovšem znamená balistickou křivku, kterou kapsle při první kosmické rychlosti opisuje.

Tahle podzemka je jedinou podzemní kosmickou lodí v historii. Funguje na stejném principu jako indukční katapulty, které vrhají náklad na El - čtyři, El - pět a Zemi... jen s tím rozdílem, že výchozí i konečná stanice a také celá trasa letu je v tomto případě pod zemí... většinou jen pár metrů pro povrchem, ale v místech, kde potrubí prochází pod horami, je uložena až tři ká em hluboko.

Dvě minuty a jednapadesát sekund plného tahu motorů a plného jedna gé, dvanáct minut a dvacet sedm sekund stavu beztlíže, dvě minuty a jednapadesát sekund brzdění a plného gé dohromady - to dává průměrnou rychlost víc než pět tisíc kilometrů za hodinu. Žádný jiný "povrchový" dopravní prostředek v historii takové rychlosti nedosáhl. A přece je to velice pohodlné cestování - tři minuty si připadáte jako v houpací síti na Zemi, dalších dvanáct a půl se nadnášíte v pásech a zase tři minuty v houpací síti. Co může být lepšího?

Ovšem. Mohli byste cestu zvládnout ještě rychleji, stačilo by ostřeji zrychlit, při několikanásobku gé. Ale moc času tím stejně neušetříte. I kdybyste zrychlili z nuly na plnou rychlost okamžitě (a zabili tak na místě veškeré cestující!) a zabrzdili stejným způsobem (prásk!), podařilo by se vám zvednout průměrnou rychlost na něco přes šest tisíc kilometrů za hodinu a ušetřit skoro tři minuty! A to je maximum, za něž jít nejde už ani teoreticky.

Lepší čas nevyrazíte na trase mezi Hong Kong Luna a L - City ani z rakety. Doprava blechou obvykle trvá kolem půlhodiny - záleží na tom, jak vysokou trajektorii zrovna pilot zvolí.

Ale půlhodina je samozřejmě naprosto vyhovující čas. Proč vlastně stavět tunel pod moři a horami, když totéž zvládne podstatně jednodušeji raketa?

Raketa je totiž ten nejmarnotratnější dopravní prostředek, jaký kdy byl vynalezen. Při typickém letu raketou musíte padesát procent svého úsilí i paliva věnovat na vymanění se z gravitačního pole, abyste vůbec mohli vzlétnout, a druhou polovinu zase na potlačení síly gravitace při sestupu - pokud byste to neudělali, rozbijete se o zem, což se obvykle za úspěšné přistání nepovažuje. A tak jsou obrovským pokrokem a odpovědí na ne hospodárnost raketových motorů gigantické katapulty na Luně, Zemi, Marsu i v kosmu.

Naopak balistická podzemka je tím nejehospodárnějším, co bylo vyvinuto: žádná mohutná hmota není vrhána či odpalována vzhůru, a energie, která se vynaloží na počáteční zrychlení, se vrátí zpět při zpomalení u cíle cesty.

Žádné čáry v tom nejsou. Elektrický katapult je vlastně motorový generátor. Není podstatné, že na něj vůbec nevypadá. Ve fázi zrychlení se chová jako motor a elektrická energie se mění v kinetickou. Ve fázi brzdění se chová jako generátor a kinetická energie, získaná z dopravní kapsle, se přemění zase zpátky v elektrinu a uloží se do shipstonu. Vzápětí je tatáž energie vytažena ze shipstonu, aby vrhla kapsli zpět do Kongu.

Pak že nic na světě není zadarmo!

Tak docela to samozřejmě není. Při celém cyklu dochází pochopitelně k hysterezním ztrátám a jiným únikům. Entropie pokaždé vzroste; druhý termodynamický zákon se obejít nedá. V principu celý systém nejvíc připomíná regenerační brzdy. Před lety, když povrchová vozidla brzdila a zastavovala pomocí pouhého tření, tenhle princip nikdo neznal. Pak ale nějakou chytrou hlavu napadlo, že otáčející se kolo lze zastavit tím, že z něj uděláme generátor a necháme jej za to zastavení zaplatit elektrickou energií - tedy vlastně "extrahovat" hybný moment a uložit jej v "akumulační baterii" (raném předchůdci shipstonu).

Kapsle, letící z Kongu, dělá téměř totéž; tím, že protne magnetické siločáry v L - City, vytváří ohromnou elektromagnetickou sílu, která kapsli zastaví a převede její kinetickou energii v energii elektrickou - a ta se potom uloží k dalšímu použití.

Pasažér samozřejmě tyhle znalosti k životu nepotřebuje. Tomu stačí jen pohodlně odpočívat v houpací síti, zatímco kapsle co nejšetněji zrychluje a zpomaluje.

Poslední tři dny jsme strávili rolováním sedmi set kilometrů. V tuto chvíli jsme urazili patnáct set kilometrů

za osmnáct minut.

Cestu z kapsle na nádraží jsme si museli pracně probojovat, protože všudypřítomný zástup Ostatkářů netrpělivě čekal na další příležitost vyrazit do Kongu. Slyšel jsem jednoho říkat, že "oni" (zas ti anonymní oni, kteří můžou úplně za všechno) "by měli nasadit víc kapsli". Jakýsi Luňák se mu pokoušel vysvětlit nesmyslnost jeho požadavku - existuje jen jedno potrubí, v němž se může pohybovat jen jedna kapsle, ať už je na jedné ze stanic nebo letí mezi nimi. Ale dvě kapsle v jednom potrubí být nemohou - byla by to sebevražda.

Jeho vysvětlování se setkal se slepou nedůvěrou. Návštěvník jen těžce chápal také fakt, že balistické potrubí je v soukromém vlastnictví a není omezováno žádnými nařízeními... kterýžto fakt vyšel najevo, když unavený Luňák nakonec prohlásil: "Chcete jiné potrubí, tak do toho! Postavte si ho! Máte k tomu plné právo; nikdo vám nebude bránit. A jestli se vám to nelíbí, vraťte se zpátky do Liverpoolu!"

Nebylo to od něj moc hezké. Drnohryzové už jiní nebudou. Každým rokem nějaký z nich zemře jen kvůli své neschopnosti pochopit, že Luna není Liverpool, Denver nebo Buenos Aires.

Prošli jsme přechodovou komorou, oddělující kopuli, náležející Artemis Transit Company od kopule městské. V tunelu přímo za komorou visela cedule s nápisem: ZDE ZAPLAŤTE VZDUŠNÉ. Pod cedulí stál stolek a u něj seděl muž, dvakrát zmrzačenější než já; jeho nohy končily v kolenou. To mu však zjevně nebránilo v čilé obchodní aktivitě; prodával časopisy, cukrovinky i vzduch, nabízel vyhlídkové jízdy i průvodce a vystavoval všudypřítomný nápis: SÁZKOVÁ KANCELÁŘ.

Většina lidí jej míjela, aniž mu věnovala pozornost. Bill se chystal učinit totéž, ale já ho zastavil. "Hej! Bille, zastav."

"Senátore, potřebuju sehnat vodu na ten strom."

"I tak zastav. A přestaň mi říkat senátore. Říkej mi doktore. Doktore Richarde Amesí."

"Có?"

"Nemudruj - udělej to. Ale teď bychom si měli koupit vzduch. Copak jsi ho nekupoval už v Kongu?"

Nekupoval. Vstoupil do kopule spolu s raněnou tetou a nikdo po něm peníze nechtěl.

"Dobrá, ale měl jsi platit. Copak sis nevšiml, jak za nás platila Gretchen ve Šťastném drakovi? Ne? Ale tos měl. Opravdu platila. A teď zaplatíme tady, ale na delší dobu než jen do druhého dne. Počkej tady." Přikročil jsem ke stolku. "Nazdárek. Prodáváte vzduch?"

Prodáváč vzhlédl od své křížovky a změřil si mne od hlavy až k patě. "Vy platit nemusíte. Zaplatil jste vzdušné, když jste si kupoval lístek."

"Ne tak docela," namítl jsem. "Jsem Luňák, kámo, a vracím se domů. Se ženou a jednou vyživovanou osobou, takže potřebuju vzduch pro tři."

"Jako pokus to nebylo špatné. Ale stejně vám to k ničemu není. Podívejte, i když zaplatíte vzdušné jako domorodec, pořád to ještě neznamená, že tu na vás budou jako na domorodce pohlížet - jen se na vás kouknou a naučtují vám turistické ceny. Pokud si chcete prodloužit vízum, klidně můžete - na radnici. A zároveň vás tam zkrátí o vzdušné na dobu platnosti toho víza. A teď už toho nechte, než změním názor a oškubu vás jako kuře."

"Človče, vám se jeden nezavděčí." Vyhrabal jsem pas, ujistil se, že je to ten na Richarda Amese, a podal mu jej. "Byl jsem pár let pryč. Jestli vám proto připadám jako drnohryz, pak mne to mrzí. Ale povšimněte si prosím, kde jsem se narodil."

Přejel přes pas pohledem a vrátil mi ho. "Okej, Luňáku, málem jste mě zmát. Jste tři, říkáte? Na jak dlouho?"

"Ještě sám pořádně nevím. Jaká je nejkratší doba, abych dostal tarif pro trvalé usedlíky?"

"Čtvrtrok. Jo, dostanete pětiprocentní slevu, když zaplatíte na pět let dopředu, ale při základní sazbě sedm celých jedna ten rozdíl nestojí za řeč."

Zaplatil jsem za tři dospělé na devadesát dní a zeptal se, zda neví o nějakém ubytování. "Byl jsem pryč dlouho, takže nemám ponětí o trhu, cenách - a nemám chuť spát dneska na chodníku se žebráky v Bottom Alley."

"To byste se probudili bosí a nahatý, s podřiznutým krkem a krysama na hlavě. Mmmm, to je otázka, brachu. Viděli jste ty srandovní červený hučky. Je to největší sjezd, jaký kdy L - City zažilo; od sjezdu až

po Den nezávislosti je město nacpaný až po střechu. Ale jestli nejste moc vybíraví -"

"Nejsme."

"Po víkendu seženete určitě něco lepšího, ale do té doby můžete zajít na jedno starý místo na úrovni šest, U Arséna Lupina. Je to naproti -"

"Já vím, kde to je. Zkusím to tam."

"Radši jim předem zavolejte a odkažte se na mě. Jmenuju se Rabbi Ezra ben David. Někoho mi připomínáte... Ames, Richard. Nejste vy ten Richard Ames, kterého hledají pro vraždu?"

"Šmarjá!"

"Překvapuje vás to? Je to tak, brachu. Mám tu někde kopii toho oznámení." Prohrabal stoh Časopisů, ručně psaných vzkazů a šachových úloh. "Tady je to. Hledá vás sídliště Golden Rule - prej jste tam zakroutil krkem nějakému papalášovi. Alespoň tak se to tu píše."

"Zajímavé. Je tu na mne vypsán zatykač?"

"Na Luně? Nemyslím. Platí pořád tytéž zásady; žádné diplomatické styky s Golden Rule, dokud nevyhoví závěrům Osloské úmluvy. Což nevyhoví, pokud nebude mít listinu základních práv a svobod, a to je zatraceně nepravděpodobný."

"Taky si myslím."

"Ale i tak... pokud budete potřebovat advokáta, stavte se za mnou; umím i tohle. Najdete mě tu každý den po poledni. Můžete taky nechat vzkaz v Seymourově košer rybím království, naproti Carnegie Library. Seymour je můj syn."

"Díky, povedu to v patrnosti. Mimochodem, koho že jsem to měl zabít?"

"Copak vy to nevíte?"

"Když jsem nikoho nezabil, jak to mám vědět?"

"Jsou jisté logické souvislosti, které nikdy nezkoumám. Tvrdí se tady, že se oběť jmenuje Enrico Schultz. Neříká vám to jméno něco?"

"Enrico Schultz. Nemám pocit, že bych to jméno někdy slyšel. Někjaký cizinec. Většinu obětí vražd sprovedí ze světa jejich blízcí - příbuzní, známí -, ale ani jedna z těch kategorií není můj případ."

"Opravdu zvláštní. A přece vypsali vlastníci Golden Rule dost slušnou odměnu na vaši hlavu. Nebo, abych byl přesný, za dodání vaší osoby živé nebo mrtvé, aniž by kladli nějaký důraz na váš život. Chtějí jen vaše tělo, brachu, ať už teplý nebo studený. Mohu jen podotknout, že kdybych byl vaším právním zástupcem, rozhodně bych té nabídky nevyužil."

"Rabbi, já myslím, že byste ji nevyužil ani jinak; jste až příliš Luňák ze staré školy. Jen mě chcete nalákat, abych si vás najal. Mmm. Žádám tři dny na rozmyšlenou."

"Tři dny - dobrá. Chcete na to vzdušné štempla na ruku, nebo vám stačí potvrzenka?"

"Když už nevypadáme jako Luňáci, měli bychom si radši pořídit obojí."

"Prima. Dáte mi korunu nebo dvě pro štěstí?"

Reverend Ezra nám orazítkoval předloktí datem, jež nastane za tři měsíce, a dodal svou pečeť. Protože použil nesmyitelnou barvu, viditelnou pouze v ultrafialovém záření, předvedl nám svou lampou, že jsme skutečně označeni a můžeme čtvrt roku legálně dýchat vzduch kdekoli v městské kopuli L - City a užívat dalších souvisejících výhod - jako třeba používat veřejných chodeb a prostranství. Nabídl jsem rabbimu o tři koruny víc, než kolik jsem za vzdušné musel, ale vzal si jenom dvě.

Poděkoval jsem mu a popřál příjemný den, načež jsme pokračovali dolů tunelem, obtíženi zavazadly. O padesát metrů dál tunel ústil do hlavní chodby. Už jsme se chystali do ní vstoupit a já se snažil se zorientovat, když jsme zaslechli hvizd a útlý ženský soprán: "Hej, ne tak rychle. Nejdřív vás zkontroluju." Zastavil jsem se a obrátil. Vzezení té dámy hlásalo "úřední osoba" - ale neptejte se mne, jak jsem to poznal. Navštívil jsem tři planety, několik planetoidů a ještě víc sídlišť, a prostě vím, že úředník, sotva stráví několik let ve své službě, nabude přesně tohoto vzhledu. Nemusel jsem se dívat ani na její uniformu, která ostatně nebyla policejní ani vojenská. "Přijeli jste z Kongu?"

Přítakal jsem.

"Přijeli jste společně? Položte všechno na stůl. Všechno otevřete. Máte nějaké ovoce, zeleninu nebo jiné jídlo?"

"Snad ne, proboha," zděsil jsem se.

"Já mám čokoládu," přiznala Gwen. "Chcete kousnout?"

"Řekla bych, že by se to dalo kvalifikovat jako pokus o úplatek. Ale dám si ráda."

"Samozřejmě, že se vás snažím podplatit. Mám v kabelce malého aligátora. Není ani ovoce, ani zelenina, ale za jídlo by se v nouzi považovat dal. V každém případě asi bude odporovat těm vašim zkostnatělým předpisům."

"Okamžik, zkontroluju to na seznamu." Inspektorka se jala prohlížet dlouhatánskou sjetinu z počítače.

"Aligátoří kůže, vydělaná či surová, aligátor vycpaný - je ten váš aligátor vycpaný?"

"Jenom když se přecpe; je strašně nenažraný."

"Má milá, to mi chcete namluvit, že máte v kabelce živého aligátora?"

"Strčte mi klidně ruku do kabelky - ale na vlastní nebezpečí. Je cvičený jako hlídací. Spočítejte si prsty, než tam tu ruku strčíte, a až ji vyndáte, zkontrolujte si, zda máte všechny."

"Děláte si legraci."

"Vsadíte se? O kolik? Ale pamatujte si, že jsem vás varovala."

"Houby!" Inspektorka sáhla do Gweniny kabelky - ale pak zaječela a vytrhla ruku ven. "On mě kousnul!" Strčila si prsty do úst.

"Proto ho tam taky mám," přitakala Gwen spokojeně. "Já jsem vás varovala. Bolí to moc? Ukažte tu ruku."

Obě ženy zkoumaly rozsah poškození a shodně dospěly k závěru, že se zranění omezuje jen na červené skvrny na kůži. "Tak to má být," přikývla Gwen. "Snažila jsem se mu vštípit, že má pořádně stisknout, ale nesmí kousnout do masa. A nikdy, nikdy nesmí ucvaknout prst. Učí se rychle; je ještě mladý. Ale nemělo se vám podařit vyprostit se tak snadno. Alfred má spustit rádiový poplach a držet jako buldok, dokud nedorazím."

"Já buldoky neznám, ale tahle potvora se mi docela určitě pokoušela ukousnout prst."

"Ale to určitě ne! Už jste někdy viděla psa?"

"Jen stažené psy na trhu s masem. Ne, беру zpátky; jednoho jsem viděla v zoo v Tycho jako malá holka. Velké ošklivé zvíře. Šel z něj strach."

"Někteří jsou malí a nejsou oškliví. Buldok je ošklivý, ale nijak zvlášť velký. A jeho nejlepší kousek je právě chytnout a nepustit. Přesně to, na co trénuj u Alfréda."

"Tak ho vyndejte ven a ukažte mi ho."

"To v žádném případě! Je to hlídací a divoká potvora; nechci, aby ho lidi hladili a mazlili se s ním. Má kousat, ne jim olizovat ruce. Jestli ho chcete vidět, budete si ho muset vyndat sama. Tentokrát vás možná nepustí. Aspoň doufám."

Tím skončily veškeré pokusy nás prohlédnout a proclít. Adele Sussbaumová, nikoli nezbytná úřední osoba první třídy, uznala, že strom-san není zapřešconný, vyjádřila mu svůj obdiv a poptala se, zdali kvete. Když si s Gwen začaly vyměňovat recepty, prohlásil jsem honem, že musíme jít dál - tedy pokud je zdravotní a bezpečnostní prohlídka u konce.

Namířili jsme si to šikmo přes Vnější okruh. Za chvíli jsem vyčenichal Causeway a byl jsem doma. Sešli jsme o jednu úroveň níž a minuli Starý dóm, načež jsme zamířili do tunelu, v němž se podle mé paměti měl nacházet hotel Arséna Lupina.

Cestou mi však Bill začal odhalovat část svých politických názorů. "Senátore -"

"Ne senátore, Bille. Doktore."

"Tak doktore. Dobře, pane. Doktore, já si myslím, že tamto před chvílí nebylo správný."

"To máš pravdu. Ta takzvaná kontrola je k ničemu. Je to jen jeden ze zbytečných a nákladných úkonů, které všechny vlády soustavy provozují už po celá léta a které jsou asi tolik prospěšné jako škeble nalepené na zaoceánských lodích."

"Ale já nemyslel tohle. To je v pořádku; chrání se tím město a ta ženská má aspoň poctivou práci."

"S tím slovem poctivou bych tak docela nesouhlasil."

"Có? Já mluvil o těch poplatcích za vzduch. Vzduch by měl být zdarma."

"Proč myslíš, Bille? Tady nejsi v New Orleansu, ale na Měsíci. Atmosféru zdarma tu nemáme. Pokud si nekoupíš vzduch, jak chceš dýchat?"

"Ale to je přesně to, co myslím! Každý má právo dechat vzduch. Vláda by ho měla zajistit."

"Městská správa ho taky zajišťuje, v celém prostoru městské kopule. Za to jsme jí taky zaplatili."

Zamával jsem mu rukou před nosem, abych rozvířil vzduch. "Vidíš? Za tohle."

"Ale vždyť to se snažím říct! Nikdo by neměl platit za to, že může dechat. Je to přirozený právo a vláda by se o něj měla postarat."

Obrátil jsem se Gwen: "Zastav a počkej okamžik, drahá, tohle se musí jednou provždy vyjasnit. Budeme muset Billa vyvést z omylu. Bille, zaplatil jsem za tebe vzdušné, protože jsi bez peněz. Souhlasí?"

Mlčel. Gwen tiše odpověděla místo něj: "Dala jsem mu nějaké kapesné. Vadí ti to?"

Zamyšleně jsem se na ni podíval. "Mělas mi to říct předem. Má milá, pokud mám být za tuhle rodinu odpovědný, pak musím vědět, co se v ní děje. Obrátil jsem se k Billovi. "Když jsem za tebe platil ten vzduch, proč jsi mi nenabídl, že to zaplatíš z peněz, které jsi měl v kapse."

"Ale ty mi dala ona. Ne vy."

"Tak? V tom případě jí je vrat' zpátky."

Bill vykulil oči. "Richarde, je to nezbytné?" zeptala se zdráhavě Gwen.

"Domnívám se, že ano."

"Ale já myslím, že není."

Bill mlčel, stál a přihlížel. Obrátil jsem se k němu zády, aby mne neslyšel, a řekl Gwen tiše, "Gwen, potřebuju, abys se mnou táhla za jeden provaz."

"Richarde, děláš scény kvůli maličkostem!"

"Mně to jako maličkost nepřipadá, drahá. Naopak; je to dost klíčový okamžik a já potřebuju tvou pomoc. Tak mi pomoz, nebo..."

"Nebo co, drahý?"

"Ty víš, co znamená nebo. Rozmysli si to. Pomůžeš mi?"

"Richarde, vždyť je to směšné! Nevidím důvod, proč to takhle rozmazávat."

"Gwen, já tě žádám, abys mně podpořila." Čekala jsem nekonečně dlouho a pak si povzdechla. "Nebo běž pryč a už se nevracej."

Trhla hlavou, jako bych ji uhodil. Pak sebrala svůj kufřík a kráčela pryč.

Billovi poklesla brada, ale záhy pevně sevřel strom-san a pádil za ní.

XVI

"Ženy jsou tu proto, abychom je milovali; ne abychom jim rozuměli."

OSCAR WILDE (1854 - 1900)

Sledoval jsem je, jak mizí z dohledu, a poté pomalu pokračoval v cestě. Bylo pro mne snazší jít než stát a široko daleko nebylo kam si sednout. Pahýl nohy mne bolel a únava posledních několika dní na mne dolehla plnou vahou. Mysl byla tupá a prázdná. Pokračoval jsem v cestě k hotelu Arséna Lupina, protože jsem tím směrem prve mířil a byl jsem tak naprogramován.

Arséne Lupin byl ještě zchátralejší, než jak jsem jej pamatoval. Předpokládal jsem však, že rabbi Ezra ví, o čem mluví - buď tohle, nebo nic. V každém případě jsem chtěl zmizet z očí veřejnosti; spokojil bych se i s daleko horším ubytováním, pokud by mi umožňovalo schovat se za zavřenými dveřmi.

Oznámil jsem muži v recepci, že mne poslal rabbi Ezra, a zeptal se, co mi může nabídnout. Mám podezření, že mi dal nejdražší pokoj, který měl k dispozici: stál celých osmnáct korun.

Absolvoval jsem obvyklý smlouvací rituál, ale nějak mě to tentokrát nebavilo. Skončili jsme na čtrnácti korunách, které jsem zaplatil a dostal klíč. Nato ke mně úředník přisunul velkou knihu. "Tady to podepište a ukažte mi potvrzení o zaplacení vzdušného."

"Cože? Odkdy tu máte takovouhle byrokracii?"

"Od té doby, co nastoupila nová vláda, brachu. Nelíbí se mi to o nic víc než vám, ale buď se podle toho řídím, nebo mě vykopnou."

Zauvažoval jsem. Mám být Richard Ames? Ale proč bych zbytečně uváděl lidi v pokušení tučnou odměnou? Co tedy Colin Campbell? Ne, někdo s dostatečně dlouhou pamětí by to jméno mohl poznat - a vzpomenout si na Walkera Evanse.

Napsal jsem tedy: "Richard Campbell, Novylen."

"Díky, gospodin. Pokoj L je na konci téhle chodby nalevo. Jídelnu tu nemáme, ale v pokojích je výtah na jídlo. Pokud tu budete chtít večeřet, mějte prosím na paměti, že kuchyně zavírá v jednadvacet hodin. Služba končí ve stejnou dobu; dál už dostanete jen lihoviny a led. Ale když přejdete chodbu a půjdete tak padesát metrů na sever, najdete tam Sloppy Joea, který má otevřeno přes noc. Jo, na pokojích se nevaří."

"Díky."

"Nechcete společnost? Manuální, automatické, s levostranným řízením nebo univerzální, všech pohlaví a každého věku, prvotřídní kvalita, určená jen pro nóbl klientelu."

"Ne, díky. Jsem utahaný."

Pokoj splňoval to, co jsem od něj požadoval, a sešlost vybavení mi nevadila ani za mák. Byla tu postel pro jednoho a rozkládací gauč, malý, ale vším potřebným vybavený osvěžovač a žádné limity vody. Slíbil jsem si horkou koupel... ale později, to počká! Police s přilehlou zásuvkou se zdála být určena pro terminál; nyní však byla prázdná. Nedaleko od ní, přímo na skále, hlásala mosazná deska:

V tomto pokoji vytvořili 14. května 2075
Adam Selene, Bernardo de la Paz,
Manuel Davis a Wyoming Knottová
svůj plán, který dal vzniknout Svobodné Luně.
Zde na tomto místě vyhlásili Revoluci!

Velký dojem to na mne neudělalo. Ano, ti čtyři byli skutečně hrdiny Revoluce, ale v době, kdy jsem pohřbil Colina Campbella a stvořil Richarda Amese, jsem pobýval v tuctech podřadných hotelů L - City a valná část z jejich pokojů měla na zdech podobné cedule. Bylo to něco podobného jako nápisy "Zde přenocoval Washington", tak hojně v mé rodné zemi; lákadlo pro turisty, pravdivé asi jako pohádky bratří Grimmů.

Ale to mi bylo ukradené. Odepnul jsem si nohu, uložil se na gauč a pokusil se nemyslet vůbec na nic.

Gwen! Já blbec, blbec, blbec!

Choval jsem se jako tvrdohlavý hlupák? Snad ano. Ale existuje přece hergot nějaká mez. Nevadilo mi, když se Gwen míchala do spousty jiných věcí. Mohla rozhodovat za nás za oba a já neprotestoval, ani když tak činila bez předchozí konzultace se mnou. Ale neměla ve mně probouzet mé oficiírské sklony tím, že se stavěla na zadní, to tedy ne. Kdyby mě nevyprovokovala, nemusel jsem vypěnit. Člověk si takové věci nemůže dát líbit; tak se žít nedá.

Ale bez ní se žít taky nedá!

To není pravda! Až do tohoto týdne - ještě před třemi dny - ses bez ní obešel... a obejdeš se bez ní i teď.

Dokážu se obejít i bez své jedné nohy. Ale velkou radost z života o jedné nemám a nikdy se s tou ztrátou docela nesmírím. Jistě, bez Gwen se dá obejít a určitě bez ní neumřeš - ale jen si to přiznej, ty pitomče: za celých posledních třicet let jsi byl šťastný jen ty poslední tři dny, jen těch pár hodin od chvíle, kdy se objevila Gwen a vzala si tě. Celou tu dobu jsi utíkal před smrtelným nebezpečím a zápolil s do nebe volajícím bezprávím, ale nic z toho ti ani trochu nevadilo; přetékal jsi štěstím, protože po tvém boku stála ona.

A teď jsi ji vyhnal.

Tu svou důstojnost si můžeš dát klidně zarámovat a pověsit na zeď. Teď už tě o ni nikdo nepřipraví.

Ale vždyť jsem byl v právu!

Tak? A co je ti to platné, když nemáš manželku?

Musel jsem usnout (byl jsem k smrti unaven), protože si vzpomínám na věci, které se nestaly - tedy vlastně na noční můry -, jako třeba, že Gwen znásilnili a zavraždili v Bottom Alley. Jenže znásilnění je v Luna City stejně vzácným jevem, jako je běžné v San Francisku. Naposledy tu k něčemu takovému došlo před osmdesáti lety a drnhoxyz, který to spáchal, se nedožil ani vyhození do vakua; chlapci, kteří se přihnali na ženské ječení, ho roztrhali na kusy na místě.

Později se zjistilo, že ženská ječela jen proto, že jí ten chlapík nezaplátil. V tom ale nebyl žádný rozdíl. Pro Luňáka je šlapka stejně posvátná jako Panenka Marie. Já osobně jsem Luňák jen adoptovaný, ale s tímhle názorem souhlasím z hloubi srdce. Jediným přiměřeným trestem za znásilnění je smrt, okamžitá a bez možnosti odvolání.

Na hroudě existovaly svého času právnické kličky nazývané "snížená schopnost ovládání" a "nevinný z důvodu duševní choroby", jejichž pomocí se dalo vyhnout trestu. Něco takového by Luňáka přivedlo k zuřivosti. V Luna City musel mít člověk sníženou přičetnost už ve chvíli, kdy na znásilnění jen pomyslel, a dokonat takový skutek by bylo naprosto přesvědčivým důkazem totální nepřičetnosti - ale mezi Luňáky by pachateli duševní choroba žádné sympatie nezískala. Luňáci nezkoumají duševno násilníků, ale jednoduše je likvidují. Hned. Rychle. Brutálně.

San Francisco by se mohlo od Luňáků v leccems poučit a s ním i všechna pozemská města, kde se žena musí bát vyjít sama na ulici. Na Luně se ženy neobávají mužů - ať už příbuzných, přátel nebo neznámých; na Luně muži ženám neublíží - protože by to znamenalo jejich konec!

Probudil jsem se v pláči. Gwen je mrtvá. Gwen byla znásilněna a zabita a to vše je moje vina! Postupně jsem se probral a uvědomil si realitu, ale má špatná nálada mne neopouštěla - bylo mi už, pravda, jasné, že to byla jen noční můra... ale pocitu viny jsem se tím nijak nezbavil. Opravdu jsem jako ochránce své milované selhal. Vždyť jsem ji od sebe odehnal. "- běž pryč a už se nevracej." Jaká nenapravitelná pitomost!

Co mám dělat?

Najít ji! Snad mi to odpustí. Ženy dokážou odpustit snad úplně všechno. (Ostatně, vzhledem k tomu, že obvykle odpouštějí mužům, je to vlastně racionální akt sebezáchovy - sebe i celého lidského pokolení.) Ale nejprve ji musím najít.

Pocítil jsem nepřekonatelnou touhu sebrat se a vyrazit za ní do ulic - prostě vyskočit na koně a cvalem pročesat celé město. Jenže přesně tenhle postup uvádějí všechny matematické příručky jako zářný příklad způsobu, jak hledanou osobu nenajít. Neměl jsem ani ponětí, kde Gwen hledat. Na druhé straně je možné, že - pokud by o to stála - mohla mě jít hledat k Lupinovi. Pokud tak učinila, pak musím zůstat tady, a ne běhat po městě a doufat, že na ni náhodou narazím.

Ale mohl bych své šance zvýšit. Stačí zavolat do Lunárního deníku a zadat si tam inzerát - možná víc než to: inzerát v rámečku, vytištěný tučným písmem, nebo - to bude úplně nejlepší! - velkou celostránkovou reklamou, která se objeví ve zprávách - každou celou hodinu na všech terminálech.

A když ani to nepomůže, co uděláš pak?

Hergot, drž zobák a koukej napsat ten inzerát!

Gwen, zavolej mi k Lupinovi. Richard.

Gwen, prosím tě, zavolej mi! Jsem u Lupina. Richard.

Nejdražší Gwen, pro všechno krásné, co jsme spolu prožili, prosím tě, zavolej mi! Navždy tvůj Richard.

Gwen, mýlil jsem se. Dej mi ještě jednu šanci. Jsem u Lupina. S láskou Richard.

Chvíli jsem se nad tím trápil a nakonec se rozhodl, že číslo dvě je nejlepší - načež jsem změnil názor; čtyřka Gwen vezme za srdce. Ale ne, jednoduchost dvojky je lepší. Nebo možná ještě spíš jedničky. - Vždyť je to jedno, ty troubo! Prostě tam něco dej. Pokud ti bude chtít jen trochu zavolat, nebude přemýšlet nad hloupou formulací.

Mám do redakce zavolat z kanceláře hotelu? Ne, to tu radši nech pro Gwen vzkaz, kam jsi šel a kdy se vrátíš a aby prosím počkala... a pak honem pospíchej do redakce a vlož jim inzerát přímo do terminálu - tak se objeví ještě v příštím vydání. A pak utíkej zpátky.

Tak jsem si zase nasadil protězu, naškrábal vzkaz, který nechám v recepci, a popadl hůl - a v tu chvíli se do mého života zase vrátil smysl a řád, který miluji nade vše.

Zaklepání na dveře -

Hnal jsem se otevřít. Byla to ona! Alelujá!

Připadala mi ještě drobnější než jindy a měla velké kruhy pod očima. V ruce držela ten mrňavý javor v květináči, jako by to byla oběť, kterou mi z lásky nabízí - a snad taky nabízela. "Richarde, vezmeš mě k sobě zpátky? Prosím?"

Pak se udála spousta věcí naráz. Vzal jsem si ten stromeček a položil ho na zem a zvedl ji do náruče a zavřel dveře a posadil se s ní na gauč a oba jsme brečeli a šťastně blábolili jeden přes druhého.

Po chvíli jsme se přece jen trochu uklidnili a já zavřel pusku právě včas, abych slyšel, jak říká: "Moc mě to mrzí, Richarde, měla pravdu, neměla jsem se s tebou hádat, ale měla jsem vztek a byla jsem ublížená a tak pitomě hrdá, že jsem se nedokázala otočit a přiznat ti to, a když jsem se otočila, taks byl pryč a já nevěděla, co dělat. Ach Bože, můj drahý, už mě nikdy neopouštěj, chci zůstat s tebou! Jsi větší než já; pokud někdy dostanu vztek a zkusím odejít, popadni mě a vytřepej mi to z hlavy, ale nenech mě jít pryč!"

"Nenechám tě odejít, nikdy. To byla moje chyba, drahá; neměl jsem z toho dělat takovou aféru - tak se k milované manželce nechová. Vzdávám se ti na milost a nemilost. Rozmazluj si Billa, jak chceš; neřeknu už ani slovo. Dělej s ním cokoli, nech ho třeba zkazit, dokud nezačne hníť."

"Ne, Richarde, ne! To byla moje chyba. Bill potřeboval pořádnou lekci a já tě v tom měla podpořit a tys mu měl pořádně zvednout mandle. Ale -" Gwen se mi trochu vyvinula z objetí, sáhla po kabelce a otevřela ji.

"Pozor na toho aligátora! Ať tě nekousne."

Poprvé se usmála. "Adele to zbaštila i s navijákem."

"Chceš tím říct, že v té kabelce žádného aligátora nemáš?"

"Božínku, ne! Copak si myslíš, že jsem tak praštěná?"

"Propána, to ne!"

"Byla to jen past na myši a Adelina obrazotvornost. Podívej -" Gwen vedle sebe na gauč vyklopila hromadu peněz, papírových i kovových. "Přiměla jsem Billa, aby mi to vrátil. Tedy samozřejmě to, co mu zbylo; původně dostal aspoň třikrát tolik. Obávám se, že Bill patří k těm slabochům, kteří nedokážou mít v kapse peníze, aniž by je hned utráceli. Musím vymyslet způsob, jak mu dát za vyučenou, aby se naučil s penězi hospodařit. Nedostane ani floka, dokud si peníze nevydělá."

"A jakmile si něco vydělá, zaplatí mi vzdušné za devadesát dní," doplnil jsem. "Gwen, to mě dost namíchlo. Namíchlo mě on, ne ty. Ten jeho postoj k placení za vzduch. Ale opravdu mě moc mrzí, že jsem si ten vztek vylil na tobě."

"Vždyť jsi měl pravdu, drahý. Billův postoj k placení vzdušného je jen odrazem jeho obecné pomýlenosti. To jsem zjistila, když jsme seděli ve Starém dómu a spoustu věcí si probrali. Richarde, Bill trpí socialistickou chorobou v její nejhorší formě; myslí si, že je svět povinen ho živit. Řekl mi zcela upřímně a s nevinnou tváří, že je přece samozřejmé, že má kdokoli právo na nejlepší dostupnou lékařskou péči - pochopitelně zdarma a pochopitelně ji má zaplatit stát. Nedokázal pochopit ani matematickou nemožnost svých požadavků. Ale bezplatným vzduchem a lékaři to zdaleka nekončí; Bill zcela upřímně věří, že vše, po čem on zatouží, musí být k mání... a to zdarma." Otrásla se. "Ani jeden z jeho názorů jsem mu nedokázala vyvrátit."

"Píseň Bandar - logu."

"Prosím?"

"To je název díla, které před několika stoletími napsal jeden básník, Rudyard Kipling. Ten Bandar - log, to byly opice, které věřily, že možné je cokoli - stačí si to jen přát."

"Ano, to je přesně Bill. Smrtelně vážně ti vysvětluje, jak by věci měly vypadat... a že je jen na vládě, aby je realizovala. Stačí prý jen chtít. Richarde, on o té vládě uvažuje tak jako divoch o svém kmenovém bůžku. Nebo - ne, nevím. Jeho způsob uvažování nechápu. Mluvili jsme spolu, ale ani jeden z nás druhému neporozuměl. On těm svým nesmyslům věří. Richarde, udělali jsme chybu - nebo spíš já. Neměli jsme Billa zachraňovat."

"Mýlíš se, holčičko moje."

"Ne, drahý. Domnívala jsem se, že ho dokážu změnit. Mýlila jsem se."

"Nebude to tak strašné. Pamatuješ se na ty krysy?"

"Oh."

"Netvař se tak zuboženě. Vzali jsme Billa s sebou, protože jsme se báli, že když to neuděláme, přijde o život, a to dokonce sežráním krysami zaživa. Gwen, oba víme, jak riskantní je zvedat na ulici zatoulané kotě, oba chápeme, co to znamená pověsit si někoho na krk. Přesto jsme to udělali." Zvedl jsem jí bradu a políbil ji. "A udělali bychom to zas, teď a tady. Přestože víme, co nás to bude stát."

"Miluju tě!"

"Já tebe taky, v tom nejživočišnějším a nejspínavějším slova smyslu."

"Hm... teď?" Musím se vykoupat."

"To se můžeš potom."

Právě jsem donesl Gwenina zavazadla, dočasně zapomenutá a naštěstí nedotčeně čekající přede dveřmi, a chystali jsme se vlézt do koupele, když se Gwen shýbla k bonsaii, zdvihla ji a položila ji na polici k výtahu na jídlo, aby na ní mohla lépe dosáhnout. "Dárek pro tebe, Richarde."

"To jsem moc rád. A co to bude? Pítí? Nebo krásné ženy?"

"Ani jedno - přestože, jak jsem vyrozuměla, je tu k mání obojí. Recepční mi mnohé z toho nabízel, když

jsem platila Billovi pokoj."

"Bill je tu taky?"

"Jen na jednu noc, v tom nejlevnějším kamrlíku. Richarde, já nevím, co mám s Billem dělat. Byla bych mu řekla, ať si najde sám místo na spaní v Bottom Alley, kdybych neslyšela, jak rabbi Ezra říká něco o kryších. Kruci, vždyť tady krysy nebyly. Z Luna City se stává pěkná díra."

"Obávám se, že máš pravdu."

"Taky jsem ho nakrmila - tady po cestě je Sloppy Joe. Cpe se za čtyři - možná sis toho už všiml?"

"Všiml."

"Richarde, nemohla bych Billa opustit, aniž bych mu dala najíst a našla postel. Ale zítra, to už bude jiná. Řekla jsem mu, že od něj očekávám, že zítra ráno se bude tvářit a chovat jinak - a to ještě před snídaní."

"Hmmm. Za vejce na špeku bude Bill lhát, až se hory budou zelenat. Je to smutný případ, Gwen. Ten nejsmutnější."

"Nemyslím, že dokáže lhát tak, abychom ho neprokoukli. Už ví, že se na něj zlobím, že se mi jeho chování nelíbí a že může o byt a stravu zdarma hezky rychle přijít. Doufám, že stráví pořádně bezesnou noc. Tady máš ten dárek, drahý -" Rozhrábla zem v květináči. "Pro Richarda, doporučuje se před použitím omýt." Podala mi šest nábojů, Škoda 6.5 mm, nebo aspoň hodně dobrou kopii.

Vzal jsem si jeden z nich a zblízka jej prostudoval. "Báječná žena, ty mne neustále něčím překvapuješ. Kde? Kdy? Jak?"

Zatvářila se při mé chvále jako šťastné sluníčko. "Dneska ráno. V Kongu. Samozřejmě na černém trhu, což znamená prostě najít v Searsu tu správnou přepážku, pod níž se podíváš. Jak jsem šla nakupovat, schovala jsem Mijako pod bonsai, a než jsme odjeli, nacpala jsem střelivo sem do hlíny. Zlato, kdo ví, co by nás ještě v Kongu čekalo, kdyby tetička nezasáhla. Musela jsem mít nabito."

"Umíš vařit?"

"Jsem docela obstojný kuchař."

"Umíš střílet, vařit, řídit rolligon a kosmické plavidlo. Okej, jsi přijatá. Ale něco jiného neumíš?"

"No, snad trochu rozumím strojům. Bývala jsem slušný právník. Ale v obou případech mi už dost dlouho chybí praxe." Zamyšleně se podrbala na hlavě a dodala: "A taky umím plivat mezi zuby."

"Ty jsi úplná superženská! Jsi vůbec - nebo byla jsi aspoň někdy - příslušníkem lidské rasy? Rozmysli si dobře, co odpovíš; odrazí se to v tvém závěrečném hodnocení."

"Na tuto otázku odpovím až po konzultaci se svým právním poradcem. Ale teď bychom měli objednat večeři, dřív než zavrou kuchyň."

"Já myslel, že ses chtěla vykoupat?"

"To taky chci. Svrbí mě celý člověk. Jenže pokud si zatraceně rychle neobjednáme jídlo, budeme se pak muset obléknout a jít do té putyky dole... a putyka, ta by mi tak nevadila, ale to oblékání ano. Tohle je první klidná a intimní chvíle, které jsem si za posledních několik století užila s manželem. Naposledy jsme měli chvíli pro sebe v tvém apartmá v Golden Rule, ještě předtím, než nás vystěhovali."

"To jsou pouhé tři dny."

"Tak málo? Vážně?"

"Osmdesát hodin. Ale zatraceně rušných."

U Lupina vařili dobře; alespoň pokud jste měli stejné gusta jako šéfkuchař. Tu noc servírovali právě masové kuličky se švédskými palačinkami zalité omáčkou z piva a medu - poněkud podivná kombinace, ale chutnalo to docela dobře. K tomu míchaný salát se zálivkou z oleje a vinného octa. Sýr a čerstvé jahody. Černý čaj.

Pochutnali jsme si znamenitě, ovšem byli jsme v tu chvíli tak hladoví, že bychom vzali zavděk i dobře vyuzenou holínkou. Klidně bych byl spořádal i pečeného skunka a ani bych to byl nepoznal; Gwenina společnost mi jako příloha vrchovatě stačila.

Přežvykovali jsme slastně přes půl hodiny, aniž jsme se přitom nějak snažili dodržovat zásady vybraného stolování, když si má milovaná povšimla oné mosazné cedulky na skále - měla totiž až dosud příliš mnoho práce, než aby se rozhlížela po okolí. Aby ne, když tu byla se mnou.

Vstala a přečetla si nápis a pronesla rozechvělým hlasem: "Panebože, to je tady! Richarde, nalézáme se v

samé kolébce Revoluce! A já tu sedím, krkám a drbu se jako v obyčejném hotelovém pokoji."

"Sedni si a dojez večeři, lásko moje," vyběhl jsem ji klidně. "Takovouhle ceduli najdeš ve třech místních hotelových pokojích ze čtyř."

"Takovouhle ne. Richarde, jaké číslo má ten pokoj?"

"Nemá číslo - jen písmeno. L."

"Pokoj L - ano! Je to tady! Richarde, být takhle památné místo někde na hroudě, bude u něj věčný plamen nebo čestná stráž. Ale tady - Někdo sem připlácne mosaznou desku a všichni zapomenou. Nepřijdou sem ani na Den svobodné Luny. Ale to jsou celí Luňáci. Nejpodivnější národ v celém vesmíru. Na to dám krk!"

"Má drahá, pokud tě těší představa, že tenhle pokoj je skutečně to, za co jej ten nápis vydává - prosím! Ale teď si sedni a jez. Nebo ti snad mám sníst tvůj příděl jahod?"

Gwen neodpověděla. Skutečně si sedla, ale nepronesla ani slovo. V ovoci a sýru se jen povrtala.

Nakonec už jsem to nevydržel. "Miláčku, tebe něco trápí."

"Na to se neumírám."

"To rád slyším. No, pokud se ti bude chtít o tom mluvit, jsem jedno ucho. Ale klidně počkám, a než se rozmyslíš, budu tě tím uchem ovívat."

"Richarde -" Mluvila přískrceně a ztěžka. S údivem jsem zaznamenal slzy, které se jí pomalu koulely po tvářích.

"Ano, drahá?"

"Navykládala jsem ti spoustu lží. Já -"

"Zastav na moment. Má drahá, má zatraceně drahá. Vždycky jsem vyznával názor, že ženám má být dovoleno lhát tolik, kolik uznají za vhodné, a že by jejich lži neměly podléhat zdanění. Lži jsou jedinou ženskou ochranou před nepřátelským světem. Nikdy jsem se tě na tvou minulost nevyptával - nebo snad ano?"

"Ne, jenže -"

"Ještě zastav. Přiznala jsi dobrovolně pár věcí. Ale i tak jsem tě párkrát umlčel, když jsi dostala záchvat nutkavé sdílnosti a chtěla jsi probírat vlastní životopis. Gwen, já si tě nevzal pro peníze, rodinné zázemí, kvalitu mozkových závitů nebo dokonce pro umění, kterým vládneš v posteli."

"Ani pro to poslední ne? To už mi moc kladů nezbyvá."

"Ale ano. Kromě milostné zručnosti na tobě oceňuji i nadšení, s jakým tu zručnost na mně aplikuješ. To je báječná kombinace, kterou má jen málokterá ženská. Ale třeba taková Xia ano. Je taky zručná a dychtivá."

"Určitě je dvakrát tak zručná jako já, ale divila bych se, kdyby byla dychtivější."

"Pokud jsi odpočinutá, není to s tvou dychtivostí nejhorší. Ale teď mě neodváděj od tématu. Chceš opravdu vědět, co tě v mých očích činí tak jedinečnou?"

"Ano! Tedy, snad ano. Jestli v tom není zas nějaká zrada."

"Není. Milenko má, tvou jedinečnou a neopakovatelnou kvalitou je toto: Kdykoli se nalézám v tvé blízkosti, jsem šťastný."

"Richarde!"

"Nech toho breku. Nesnáším ženské, co si pořád musejí olizovat slzy."

"Surovče. Já brečím pokaždé, když na to mám náladu... a to teď zatraceně mám. Richarde, miluju tě."

"I já jsem ti nakloněn, opičko. Chtěl jsem tím říct jen tolik, že pokud ti tvé dosavadní lži připadají děravé, nesnaž se je záplatovat dalšími a slavnostním ujišťováním, že tentokrát je to pravda, pravda, a nic než pravda. Zapomeň na to. Možná je tvá dosavadní historka děravá jak cedník - ale mně je to jedno. Nehledám díry v tvém životopise, protože tvůj životopis je mi fuk. Nechci nic víc než jen žít s tebou, držet tě za ruku a slyšet tvé chrápání."

"Já nechrápu!"

To nevím. Za těch osmdesát hodin jsem neměl dost spánku a příležitostí, abych to zjistil. Zeptej se mě za padesát let." Natahl jsem se přes stůl, polechtal jí bradavku a sledoval, jak reaguje. "Nechci víc než držet tě za ruku, slyšet tvé chrápání a občas - no, řekněme jednou, dvakrát do měsíce -"

"Jednou, dvakrát do měsíce!"

"Je to moc často?"

Vzdychla. "Asi se budu muset smířit s tvými možnostmi. Nebo si občas vyhodit z kopýtka."

„Z kopýtka? Z jakého kopýtka? Než jsi mi skočila do řeči, tak jsem se chystal říct, že jednou dvakrát do měsíce půjdeme na večeri, na nějakou show nebo do nočního klubu. Možná ti koupím i kytku do vlasů. Jo, mohli bychom jít asi i častěji, když o to budeš moc stát... ale příliš rušný noční život mi brání ve psaní. Rozhodl jsem se tě totiž vydržovat, lásko moje, bez ohledu na ty pytle zlata, které sis někam ulila na horší časy." Všiml jsem si jejího výrazu a zvažněl jsem. "Něco tě ještě trápí, má drahá? Proč se tváříš tak smutně?"

"Richarde Coline, bezpochyby mi lezeš na nervy nejvíc ze všech mých manželů, a dokonce i ze všech mužů, kteří se mnou kdy spali."

"Tys je nechala spát?"

"Ty mizero! Měla jsem tě nechat Gretchen v drápech. Jednou nebo dvakrát měsíčně! Nejdřív jsi mě takhle navnadil a pak jsi past sklapl."

"Madam, já nevím, o čem to mluvíte."

"Ale víš! Myslíš si, že jsem taková malá nymfomanka."

"Tak malá zas nejsi."

"Jen do toho. Pokračuj. Rejpej do mě ještě chvíli a já k našemu svazku připojím druhého manžela."

Choy-Mu by si nás vzal, tím jsem si jistá."

"Choy-Mu je spolehlivý chlapík, o to nic. A jsem si jistý, že by si tě i vzal; nemá v hlavě nastláno. Takže pokud se rozhodneš pro něj, vynasnažím se ho vřele přivítat mezi nás. Ačkoli - netušil jsem, že se s ním znáš tak důvěrně. Myslelas to vážně?"

"Ne, kručínal. Nikdy jsem nezkoušela vícečetné manželství; postarat se o jednoho manžela dá práce ažaž. Kapitán Marcy je rozhodně milý a pohledný hoch, ale na mne je moc mladý. Jo, kdyby mě slušně požádal o jednu noc neřestí, možná bych neodmítla. Ale to jen čistě pro zábavu; nic seriózního bych si s ním začínat nechtěla."

"Možná ti tu noc neřesti povolím. Dej mi ale vědět předem, pokud uznáš za vhodné, abych tvé poklesky mohl velkoryse ignorovat. Nebo vám u postele držet čestnou stráž. Taky bych vám mohl vyměňovat ručníky. Jak si bude dáma přát."

"Richarde, jsi laskavý až příliš."

"Chceš, abych žárlil? Jsme na Luně, drahá, a já jsem Luňák. Sice jsem se tu nenarodil, ale jsem. Nikdy nebudu prorážet hlavou zeď jako nějaký hloupý drnrohryz." Odmlčel jsem se, abych jí mohl políbit ruku.

"Má roztomilá přítelkyně, jsi opravdu drobná a na váhu by tě moc nebylo. Ale tvé srdce je srdcem giganta. Stejně jako ty biblické chleby a ryby, i tvé srdce je nevyčerpatelným zdrojem lásky pro tolik manželů a milenců, kolik si jen budeš přát. Rád se stanu prvním - pokud jsem vůbec první - mezi rovnými."

"Co to tady máš? To je dýka?"

"Ne, rampouch."

"Opravdu? Pojďme si s ním honem hrát, než roztaje."

Hráli jsme si, ale za moc to nestálo; byl jsem unavený. Po nějaké chvíli jsem se jí zeptal: "Gwen, proč se mračíš? To jsem odvedl tak mizerný výkon?"

"Ne, lásko. Ale pořád mi v hlavě leží to moje lhaní... a tentokrát, prosím tě, neměň téma hovoru. Vím, že nápis na té mosazné destičce je pravdivý, protože tři z těch čtyř znám. A znám je dobře, protože mě dva z nich adoptovali. Můj milý, já jsem jedním z otců - zakladatelů Svobodného státu Luna."

Neřekl jsem nic, protože někdy prostě není co říci. Gwen se záhy ošila a napomenula mne téměř zlostně:

"Nedívej se na mne takhle! Já vím, co si myslíš; rok 2076 už je pěkně dlouho za námi. To opravdu je."

Ale pokud se oblékneš, odvedu tě do Starého domu a ukážu ti tam svou pečeť a otisk palce na Deklaraci nezávislosti. Možná mi nebudeš věřit, že ta pečeť je moje... ale otisk palce se zfalšovat nedá.

Chceš se jít podívat?"

"Ne."

"Proč ne? Chceš vědět, kolik mi je? Narodila jsem se na Boží hod 2063, takže mi při podpisu Deklarace bylo dvanáct a půl. Tak a teď už víš, jak jsem stará."

"Zlatíčko, když jsem se rozhodl, že se stanu Luňákem anebo aspoň jeho věrnou napodobeninou, studoval jsem dost pečlivě historii Luny, abych se dostal do obrazu. Mezi signatáři není žádná Gwendolyn. Počkej, já neříkám, že lžeš - ale v tom případě ses tenkrát musela jmenovat jinak."

"Samozřejmě. Hazel. Hazel Meade Davisová."

"Hazel. Hazel, která se později vdala do Stoneovy tlupy. Vůdkyně dětských pomocných sborů. Hm, ale vždyť Hazel byla rusovláska."

"Ano. Ted' už můžu konečně přestat brát ty otravné pilulky a dopřát svým vlasům, aby se vrátily k přírodní barvě. Ledaže bys preferoval stávající odstín?"

"Barva vlasů není podstatná. Ale - Hazel, proč sis mne vlastně vzala?"

Vzdychla. "Z lásky, můj drahý, a tentokrát už nelžu - je to pravda. Abych ti pomohla z maléru... a i to je pravda. Protože se tomu nedalo vyhnout a to je taky pravda. Neboť je psáno v knihách historie v jiném čase a prostoru, že se Hazel Stoneová vrátila na Lunu a provdala se za Richarda Amese, rozeného Colin Campbell... a že tito dva spolu zachránili Adama Selenu, předsedu Revolučního výboru."

"To už je někde napsáno, jo? Předurčeno?"

"Ne tak docela, můj milovaný. V jiných knihách historie se zase píše, že se náš pokus nezdařil... a že jsme při něm zahynuli."

XVII

Ji léta nesvraští, zvyk neokorá tu věčnou proměnlivost. Jiné ženy přesytí chutě. Ona vyhladoví, kde sytí nejvíc

WILLIAM SHAKESPEARE (1564 - 1616)

A tak ta holčička řekne učitelce: "Můj bratr si myslí, že je slepice." Učitelka nato: "Propána! Co se s tím dá dělat?" a holčička: "Nic. Maminka totiž říká, že potřebujeme vajíčka."

Je nezbytně nutné si lámat hlavu s ženskými iluzemi? Zvláště, když je žena zřejmě potřebuje ke spokojenému životu? Opravdu mám odvést Gwen k psychiatrovi a dát ji léčit?

Proboha ne! Psychiatři jsou jen další slepci, kteří vedou slepého; i ti nejlepší nemají sami ke cvokům daleko. Každý, kdo navštíví psychiatra, by si měl dát pozor, aby nezblblnul ještě víc.

Podrobné ohledání ukázalo, že Gwen je pravděpodobně přes třicet a zřejmě pod čtyřicet - ale v žádném případě padesát. Tak jak jí mám šetrně vymluvit fixní ideu, že se narodila před více než stoletím?

Kdekdo ví, že rodilí Luňáci stárnou pomaleji než drnohryzové, žijící při své gravitaci jedna gé. Do Gweniných vizí zřejmě patřil i předpoklad, že se narodila na Luně, a nikoli na hroudě, jak tvrdila doposud. Jenže i Luňáci stárnou, byť pomalu, a ti, kterým je už přes stovku (pár takových jsem už potkal), rozhodně nevypadají na třicet; vypadají mnohem starší.

Měl jsem se asi snažit, aby Gwen nepoznala, že jí nevěřím... a přitom si myslet své a říkat si, že na tom přece nesejde. Znal jsem kdysi muže, který, ač sám duševně zdravý, měl manželku, která se vášnivě oddávala astrologii. Věčně někoho otravovala s dotazy na jeho rodné znamení. S takovým společensky nesnesitelným šílenstvím se musí žít daleko hůř než s Gweninými neškodnými iluzemi.

A přece ten muž vypadal štěstě. Jeho žena byla vynikající kuchařka, až na svou úchylnku velice příjemná, a kdoví, třeba dokázala v posteli taková kouzla jako Rangy Lil. Tak proč by se měl jejím postižením trápit? Žena byla šťastná, přestože tím ostatním lidem lezla pochopitelně na nervy. Domnívám

se, že tomu muži nevadilo žít v intelektuálním vakuu - alespoň dokud mu po materiální stránce nic nechybělo.

Když Gwen konečně sňala ze svých krásných řader balvan, který ji tížil, ihned usnula a já ji záhy následoval. Strávili jsme dlouhou, krásnou noc plnou zaslouženého odpočinku. Probudil jsem se ráno odpočatý a veselý; cítil jsem, že bych dokázal přeprat chřestýše, i kdybych mu dal dvě kousnutí náskok. Taky bych dokázal chřestýše spořádat. Ostatně, v pondělí budu muset najít nové bydlení, třeba ho tam budou mít na jídelním lístku. Obvykle jsem ochoten další jídlo konzumovat mimo domov, ale snídani má člověk jíst ještě dřív, než se vydá čelit světu. Teplá snídaně do postele samozřejmě není jediný důvod, proč by se měl člověk oženit, ale je to důvod rozhodně pádný. Ovšemže jsou i jiné cesty, jak se domoci doma snídaně, ale nejobvyklejší strategický postup je podle mého názoru oženit se a přimět ženu, aby snídaně připravovala ona.

Pak jsem se probral o maličko víc a uvědomil si, že bychom se mohli nasnídat přímo tady. Nebo nemohli? V kolik otevírá kuchyně? A kolik hodin je teď? Prostudoval jsem si informace visící u výtahu a poklesl jsem na duchu.

Vyčistil jsem si tedy aspoň zuby, nasadil si protézu a právě si navlékal kalhoty (s nepříjemným zjištěním, že si dnes musím koupit i něco na sebe), když se probudila i Gwen.

Otevřela jedno oko. "Dobrý den, pane. Neviděli jsme se už někde?"

"My z Bostonu tohle nepovažujeme za společensky únosné navázání hovoru. Ale i tak jsem ochoten vás pozvat na snídani; docela jste se v noci snažila. Co si dáte? Tenhle zblešený zapadák nabízí jen cosi s názvem café complet, což nevěstí nic dobrého. Možná byste se mohla trochu zespolečenštit a zajít se mnou do toho Sloppy Joea za rohem."

"Pojď zpátky do postele."

"Ženo, ty se snažíš zinkasovat mou životní pojistku. Jdem do Sloppy Joea? Nebo mám objednat vlažné nescafé, gumový rohlík a sklenku syntetického pomerančového džusu jako luxusní snídani do postele?"

"Slíbils mi každé ráno vafle. Dobře si to pamatuju."

"Ano. Mají je u Sloppy Joea. A tam taky momentálně vyrazím. Půjdeš se mnou? Nebo mám objednat specialitu domu Lupinova?"

Gwen mrmlala a vzdychala a obviňovala mne ze všech možných zločinů a vyzývala mne, abych zemřel jako muž a neutíkal svým manželským povinností, ale přitom se svižně stačila osvěžit v osvěžovači a obléknout. Když skončila, vyhlížela jako ze škatulky, a to i přesto, že měla na sobě tytéž šaty už čtvrtý den. Pravda, oba jsme si dopřáli nové a značkové spodní prádlo, horkou lázeň, v mezích možností i čistou mysl a nehty... ale přes stejné výchozí podmínky byla Gwen jako z cukru, zatímco já jako čuně. Což mne ovšem netížilo ani v nejmenším; byl jsem s Gwen, a tak jsem slintal blahem.

Když jsme opouštěli pokoj L, vzala mne za ruku a ovinula si ji kolem ramen. "Pane, děkuji za to pozvání na snídani."

"Až někdy jindy, děvenko. Kde bydlí Bill?"

V tu chvíli zvažněla. "Richarde, já myslím, že bys měl být vystaven Billovu působení až poté, co se nasnídáš. Souhlasíš?"

"Hm - mno, ale já kruci na snídani nerad čekám a nevím, k čemu by bylo nechat čekat Billa. Nemusíme se na něj přece dívat; obsadím stůl pro dva a Bill si může sednout k nálevnímu pultu."

"Richarde, ty jsi hulvát s měkkým srdcem. Miluju tě."

"Neříkej mi hulvát s měkkým srdcem, ty hulváte s měkkým srdcem. Kdo vyhazoval peníze na Billovo kapesné?"

"Já a byla to chyba a už jsem mu je zase vzala a už to nikdy neudělám."

"Sebrala jsi mu jen část."

"Všechno, co zbylo. Vem si ty peníze a už mě s tím netrap, prosím. Byla jsem pitomá."

"Tak na to zapomeňme. Tohle je ten pokoj?"

Bill uvnitř nebyl. Dotaz v recepci potvrdil naše podezření: Bill odešel už před půl hodinou. Myslím, že Gwen se docela ulevilo. Mně taky. Naše problémové dítě se stalo bolestivým kuřím okem a já si musel připomenout, že to on zachránil tetičku, abych tu morálně ne zcela ospravedlnitelnou úlevu trochu potlačil.

O pár minut později jsme vstoupili do Sloppyho Joea. Rozhlížel jsem se po nějakém volném stole, když tu mi Gwen stiskla paži. Zbystřil jsem a nasměroval pohled tam, kam se upíraly její zraky.

Bill stál u pokladny a platil účet. Činil tak pětadvacetikorunovou bankovkou.

Čekali jsme. Jakmile se obrátil, zahlédl nás - a trhl sebou, jako by chtěl utéci. Ale nebylo kam; jediná úniková cesta vedla kolem nás.

Vyvedli jsme jej z lokálu, aniž se strhla nějaká výtržnost. Na chodbě si jej Gwen změřila studeným pohledem plným znechucení. "Bille, kde jsi vzal ty peníze?"

Mžikl k ní pohledem a pak se odvrátil. "Jsou moje."

"Nesmysl. Golden Rule jsi opouštěl bez vındry v kapse. Všechny peníze, které jsi měl, jsi dostal ode mne. A včera večer jsi mi lhal, když jsi říkal, že už víc nemáš."

Bill neřekl nic, ale tvářil se jako zatvrzelý beran. Prohlásil jsem tedy: "Bille, vrať se do pokoje. Až se nasnídáme, přijdeme za tebou a tu pravdu z tebe dostaneme."

Vrhl na mne pohled jen těžce ovládané zuřivosti. "Senátore, do toho vám nic není!"

"Uvidíme. Vrať se zpátky k Lupinovi. Pojď, Gwen."

"Ale já chci, aby mi Bill vrátil moje peníze. A to hned!"

"Až po snídani. Tentokrát to uděláme po mém. Jdeš se najíst?"

Gwen zmlkla a my se vrátili zpět do restaurace. Byl jsem rád, že jsme se s Billem nehádali tady; některé věci kazí chuť k jídlu.

Asi tak po třiceti minutách jsem se zeptal své ženy: "Ještě jednu vafli, má drahá?"

"Ne, Richarde, díky. Mám dost. Tvoje jsou stejně lepší."

"To proto, že mám vrozené geniální vlohy. A teď se seberem, půjdem do hotelu a vyřídíme si to s Billem. Stáhneme mu kůži zaživa, nebo ho jen nabodneme na kůl?"

"Já mám v plánu výslech na skřipci. Život ztratil mnohé ze svých půvabů, když droga pravdy nahradila palečnice a pálení žhavým železem."

"Má drahá, ty jsi pěkně krvežíznivá potvora. Dáš si ještě kávu?"

"I ty lichotníku. Ne, kávu už ne, díky."

Vrátili jsme se do Lupina, vyhledali Billův pokoj, nedobouchali jsme se a odkráčeli opět do recepce. Ve službě byl už zase ten misantrop, který mne včera zapisoval. "Nezahlédl jste náhodou Williama Johnsona z pokoje KK?" otázal jsem se jej.

"Jo. Asi před třiceti minutami si vyzvedl zálohu za klíč a odešel."

"Ale tu zálohu jsem zaplatila já!" informovala poněkud příkře Gwen.

Recepčního to nijak nedojalo. "Gospoda, já vím, že jste to platila vy. Ale my vracíme zálohu při vrácení klíče. Není podstatné, kdo pokoj najal." Sáhл za sebe do přihrádky a vytáhl odemykací kartu KK.

"Záloha stěží pokrývá náklady na změnu magnetického kódu v případě, že někdo klíč nevrátí - náklady na námahu s tím spojenou v tom zahrnuty nejsou. Pokud kartu vytrousíte někde na chodbě a někdo ji sebere a vrátí nám ji, zaplatíme mu zálohu... a vy budete muset zaplatit druhou, pokud se budete chtít dostat do svého pokoje."

Stiskl jsem Gwenin loket. "To chápu. Ale kdyby se ten chlapík ještě ukázal, dáte nám vědět? Jsme na pokoji L."

Podíval se na Gwen. "Nechcete pokoj KK?"

"Ne."

Obrátil svou pozornost na mne. "Máte pokoj L zaplacený jen pro jednoho. Pro dva účtujeme víc.

V tu chvíli mi to došlo. Všechno to otravování a formality, všechny ty nesmysly kolem směřovaly jen k jedinému cíli. "Zkus ze mne vyrazit jen o korunu víc a já tě odtáhnu do Bottom Alley a odšroubuju ti hlavu šroubovákem! Pojď, drahá."

Když jsem odemykal dveře pokoje, ještě jsem pěníl. "Gwen, pojďme pryč z Luny. Tady se to změnilo - a dost k horšímu."

"Kam chceš jít, Richarde?" Její hlas i vzezření bylo smutné a vyčerpané.

"Hm - být jen o trochu mladší a mít obě nohy, odstěhoval bych se pryč ze Soustavy - na Botany Bay, na Proximu, nebo někam jinam." Povzdechl jsem si. "Někdy se cítím jako opuštěný sirotek."

"Miláčku -"

"Ano, drahá?"

"Jsem tu s tebou a chci se o tebe starat. Půjdu, kamkoli půjdeš i ty. Budu tě následovat až na samý konec Galaxie. Ale zrovna v tuto chvíli nechci opustit Luna City... pokud mi to odpustíš. Můžeme teď vyrazit do ulic a hledat nějaké jiné bydlení. Pokud nic nenajdeme - třeba měl rabbi Ezra pravdu - nemůžeme to s tím protivným ouřadou vydržet až do pondělka? Pak už docela určitě něco seženem." Soustředil jsem se na svůj srdeční tep a po chvíli se mi jej podařilo opět zpomalit. "Ano, Gwen. Můžeme se jít porozhlédnout po nějakém místě, kam se v pondělí přesunem, pokud neseženeme nic k nastěhování ihned. Ten vyžírka v recepci by mi vadil mnohem míň, kdybych měl zajištěnou střechu nad hlavou na příští týden."

"Ano, pane. Smím vám teď vysvětlit, proč potřebuji momentálně zůstat na Měsíci?"

"Co to? Ale ano, jistě. Abych pravdu řekl, já bych taky někde rád na delší dobu zakotvil. Měl bych zase něco napsat, abych vydělal trochu peněz a drobet zacelil těžké rány, které naše konto za poslední týden utrhlo."

"Richarde. Vysvětluju ti to už poněkolikáté. O peníze se starat nemusíš."

"Gwen, člověk se musí vždycky starat o peníze; nemám chuť rozhazovat tvoje úspory. Můžeš mi klidně nadávat do ješitných samců, ale já tě chci - a budu - živit."

"Ano, Richarde. Děkuju ti. Ale nejsi v žádné časové tísní, co se toho vydělávání týče. Mohu promptně opatřit jakoukoli sumu, kterou budeme potřebovat."

"Vážně? To je opravdu odvážné tvrzení."

"To taky být mělo, pane. Richarde, už jsem ti přestala lhát. Nastal čas na pořádný balvan pravdy."

Odmítavě jsem zamával rukama. "Gwen, copak jsem ti už neřikal, že je mi úplně jedno, kolikrát a o čem jsi mi lhala a kolik ti je a co jsi kdy dělala? Začínáme od nuly, ty i já."

"Richarde, přestaň se mnou zacházet jako s malou holkou!"

"Já s tebou nezacházím jako s malou holkou. Já jen oznamuji, že tě беру takovou, jaká jsi. Teď. Tady. Tvoje minulost je tvou osobní záležitostí."

Smutně se na mne podívala. "Můj milý, ty nevěříš, že jsem Hazel Stoneová, víš že ne?"

Nadešel čas lhát! Jenomže lež má smysl, jen pokud jí váš protějšek uvěří (ledaže byste ji pronášeli právě proto, aby vám nevěřil - ale to v tomto případě neplatilo). Musel jsem tedy začít kličkovat. "Má drahá, vždyť už jsem ti přece vysvětloval, že je mi jedno, zda jsi nebo nejsi Hazel Stoneová nebo Sadie Lipschitzová nebo třeba Pocahontas. Jsi prostě moje milovaná ženuška. Nekalme si tento krásný a zářivý fakt nepodstatnými hloupostmi."

"Richarde, prosím! Poslouchej mě chvíli. Nech mě mluvit." Povzdechla si. "Nebo...""Nebo?"

"Ty víš, co znamená nebo; sám jsi ho proti mně použil. Pokud mě nebudeš poslouchat, pak se musím vrátit zpět a ohlásit, že jsem neuspěla."

"Vrátit kam? Ohlásit komu? Neuspěla v čem?"

"Pokud mne nebudeš poslouchat, tak to bude jedno."

"Říkala jsi taky, že tě nemám nechat odejít!"

"Já neodcházím; jen bych si vyřídila krátkou pochůzku a vrátila bych se k tobě. Nebo můžeš jet samozřejmě se mnou - moc bych si to přála! Ale musím oznámit, že jsem neuspěla, a rezignovat na svou hodnotu... a pak budu volná jako pták a můžu s tebou jít třeba až na konec vesmíru. Musím ovšem rezignovat, ne prostě jen dezertovat. Jsi voják, tak to jistě pochopíš."

"Ty jsi voják?"

"Ne tak docela. Agent."

"Hm... agente provocateur?"

"Skoro." Uličnický se usmála. "Možná agente amoureuse. Ačkoli jsem nedostala instrukci se do tebe zamilovat, ale jen si tě vzít. Jenže já se do tebe zamilovala, Richarde, a teď jsem jako agent k ničemu. Pojedeš se mnou, až budu muset podat tu zprávu? Prosím."

Byl jsem z toho čím dál zmatenější. "Gwen, jsem z toho čím dál zmatenější."

"Tak proč si to nenecháš vysvětlit?"

"Uf... Gwen, to přece vysvětlit nejde. Vždyť ty tvrdíš, že jsi Hazel Stoneová."

"To taky jsem."

"Hergot, přece umím počítat. Hazel Stoneové, pokud je vůbec ještě naživu, by muselo být přes sto let."

"To souhlasí. Je mi dost přes sto." Usmála se. "Vzala jsem si zájce."

"Prokristapána! Podívej, drahá, část z těch pěti dnů jsem s tebou strávil v posteli. Na tak starou bábu jsi obdivuhodně čilá!"

Zazubila se na mne. "Díky, drahý. Za to vděčím zeleninové směsi Lydie Pinkhamové."

"To ti opravdu věřím. Není to ten zázračný utrejš, co ti vytáhne vápník z kloubů a vrazí ho zas zpátky do kostí, vyžehlí ti vrásky v obličeji, nastolí mladistvou hormonální rovnováhu a vyluxuje cévy? Objednej mi toho taky jeden barel, nějak slábnu."

"Paní Pinkhamová dostala na sestavení kúry pro mne odbornou pomoc, drahý. Richarde, kdybys aspoň umožnil, abych ti ukázala ten otisk pod Deklarací nezávislosti, možná bys pak pravdu snáz akceptoval, i když je hodně podivná. Kdybys ti tak mohla nabídnout srovnání oční sítnice... ale od té doby mi fotografie sítnice už nikdo nedělal. Ten otisk palce tam ovšem je. A krevní skupina taky."

Začal jsem propadat panice - co udělá Gwen, až ty otisky nebudou souhlasit?

Pak jsem si na něco vzpomněl. "Gwen, Gretchen se o Hazel Stoneové zmiňovala."

"To ano. Gretchen je moje praprapravnučka, Richarde. Vdala jsem se za Slima Lemkea ze Stoneovy tlupy na své čtrnácté narozeniny a jeho první dítě jsem porodila na Zemi na podzimní rovnodennost roku 2078. Byl to chlapec a pojmenovala jsem ho Roger - po svém otci. První dceru jsem měla roku 2080 -"

"Zadrž. Tvá nejstarší dcera studovala na Percivalu Lowellovi v době, kdy jsem řídil tu záchrannou operaci. Tak jsi to aspoň říkala."

"Taky jedna lež, Richarde. Ale jednu příbuznou jsem na té škole skutečně měla - vnučku. Takže jsem ti opravdu vděčná, ale musela jsem trochu pozměnit detaily, aby odpovídaly mému zdánlivému věku. Má první dcera dostala jméno Ingrid, po Slimově matce - a Ingrid Hendersonovou pokřtili po její babičce, tedy mé dceři Ingrid Stoneové. Richarde, nedovedeš si představit, jak těžké bylo pro mne setkat se U vysušených kostí prvně v životě s pěti svými blízkými a neprozradit jim to. Samozřejmě, jako Gwen Novaková jsem nemohla být zároveň Hazel Stoneová, tak jsem mlčela... a to nebylo poprvé, co jsem takhle musela držet jazyk za zuby. Děti jsem měla spousty - za čtyřiačtyřicet let od první menstruace do přechodu jsem porodila šestnáct dětí čtyřem manželům a třem náhodným cizincům. Když můj čtvrtý manžel zemřel, vrátila jsem se zase k jménu Stoneová, protože jsem se nastěhovala ke svému synovi Rogerovi Stoneovi."

Tak jsem vychovávala čtyři z dětí, které měl Roger z druhého manželství - jeho žena je lékařka a potřebovala babičku na hlídání. Tři děti jsem odchovala až ke svatbě, všechny až na jednoho, který je teď primářem na chirurgii ve Všeobecné nemocnici na Ceresu a možná se ani nikdy neožení, protože je pohledný a zahleděný do sebe a drží se zásady, že na příležitostné služby se nevyplatí najímat si stálou sílu."

A potom jsem začala užívat tu zeleninovou směs a tak jsem tady, zase plodná a schopná založit novou rodinu. "Usmála se a poplácala se po břiše. "Jdem do postele."

"Do háje, děvče, tím se nic nevyřeší!"

"Ne, ale je to příjemný způsob, jak trávit čas. A někdy to zastavuje i periodické krvácení. Což mi připomíná - jestli se tu zase ukáže Gretchen, nebudu jí už tentokrát bránit. Posledně jsem jen nechtěla, aby se mi má vlastní praprapravnučka pletla do líbánek - do kterých už se nám plete tak dost jiných lidí a problémů."

"Gretchen je ještě dítě."

"Myslíš? Biologicky je tak zralá, jako jsem byla ve čtrnácti já... když jsem se vdala a ihned přišla do jiného stavu. Vdávala jsem se jako panna, Richarde; což se tady stává častěji než v kterékoli jiné části vesmíru. Máma Mimi byla velice přísná a máma Wyoh na mne stále dohlížela - a já ani neměla nějaké nekalé spády, protože Davisovic rodina byla v té době sociálně tak vysoko, jak jen v té době v Luna City být mohla, a já jsem byla ráda, že mne adoptovali. Můj drahý, a dál ti o své minulosti neřeknu ani slovo, dokud si na vlastní oči neprohlédneš mou pečeť a otisk na Deklaraci. Cítím tvou nedůvěru... a to mne pokořuje."

(Co můžete dělat, pokud vaše žena naléhá? Manželství je nejskvělejším lidským výtvozem... dokud funguje.) "Miláčku, já tě nechci pokořovat, ale nemám odbornou praxi na to, abych dokázal porovnávat

otisky prstů. Existuje ovšem i jiný způsob, jak mě přesvědčit. Mluvila jsi o té druhé ženě Rogera Stonea. Je ještě naživu?"

"A jak. Jmenuje se dr. Edith Stoneová."

"Pak tu patrně někde v Luna City bude záznam o její svatbě s tvým synem a - Není to ten Roger Stone, který býval svého času starostou?"

"Ano. Vykonával ten úřad v letech 2122 až 2130. Ale dnes už se ho nezeptáš; odstěhoval se v roce 2148."

"A kde je teď?"

"Pár světelných roků odsud. Emigroval s Edith na Fiddler's Green. Z téhle větve našeho rodu jsou pryč všichni. Takhle to nepůjde, můj drahý - ty hledáš někoho, kdo by znal Hazel Stoneovou, že ano?"

"Tedy... ano. Dr. Edith Stoneová by byla poměrně věrohodný a nezaajatý svědek."

"Hmm...to může být stále, Richarde."

"Jak?"

"Přece díky krevním skupinám."

"Gwen, já o krevních skupinách ledacos vím, protože i v armádě se pravidelně stanovují - pro případ konfliktu. Dohlížel jsem na to, aby každý muž v mé jednotce absolvoval krevní testy. Krevní skupiny ti mohou říct, kdo nejsi - ale nepotvrdí mi, kým jsi. I v tak malém vzorku populace, jako je jeden pluk, se nejvzácnější kombinace AB negativní najde alespoň dvakrát; v průměru ji má jeden člověk ze sta. To si pamatuju poměrně dobře, protože jsem jedním z nich."

Souhlasně přikývla. "A já mám nula plus, ten nejběžnější typ vůbec. Pokud ale otestuješ krev na všechny typy skupin, kterých je dobře přes třicet, dostaneš výsledek stejně neopakovatelný, jako je otisk prstu nebo obraz oční sítnice. Richarde, spousta lidí za Revoluce zemřela jen proto, že nevěděli svou krevní skupinu. Ano, uměli jsme provést transfúzi, ale dárce jsme hledali jen pomocí křížového testu - to znamená zcela náhodně zkoušet krev pacienta proti krvím možných dárců, jednu po druhé. A než se dárce našel, trvalo to tak dlouho, že naši ranění mezitím zemřeli. Když pak nastal mír a získali jsme nezávislost, tak máma Wyoh - Wyoming Knott Davisová - pamatuje se na její nemocnici v Kongu?"

"Všiml jsem si jí."

"Máma Wyoh pracovala v Kongu jako profesionální hostitelská matka, která rodila děti na objednávku bezdětných párů, a tak se v těchhle záležitostech vyzнала. Založila první krevní banku - peníze jí na to sehnal major Watenabe, další otec - zakladatel. Možná v Kongu mají ještě dnes půl litru mé zmražené krve... ale docela určitě tam mají uložen kompletní výsledek mých krevních testů. Edith dbala na to, aby každý z nás měl stanoveny všechny známé skupiny dřív, než jsme se ve čtyřicátém osmém rozprchlí po celém vesmíru."

Gwen se blaženě usmála. "Takže mi odeber trochu krve, Richarde, a dej ji otestovat do lékařského centra Galileovy univerzity. Nech udělat kompletní testy, já to zaplatím. Výsledek porovnej s testy z roku 2148, které jsou v archivu kongské nemocnice. Kdokoli, kdo umí číst anglicky, pak dokáže posoudit, zda ty výsledky souhlasí, nebo ne - ani nebudeš potřebovat odbornou expertizu jako na otisky prstů. A pokud se přitom neprokáže, že já jsem já, pak mi objednej dva urostlé zřízence a svěřací kazajku a já se odeberu do blázince na zasloužený odpočinek."

"Gwen, do Kongu se vracet nebudem. Za žádnou cenu."

"To taky není třeba. Zaplatíme krevní bance na Galileovi, aby si nechala poslat na terminál výpis z Kongu." Zakabonila se. "Jenže tím prozradím, kdo je to paní Novaková. Jakmile někdo uvidí vedle sebe ty dvě řady hodnot, hned mu bude jasné, že se babička Hazel vrátila na místo činu. Nevím, jaký by to mělo dopad na mé poslání; s něčím takovým se nepočítalo. Jsem si však jistá, že k dokončení tvého úkolu nutně potřebuju, abys mi uvěřil."

"Gwen, řekněme, že ti věřím."

"Opravdu, drahý? Nelžeš?"

(Ano, lžu, má jediná. Ale musím přiznat, že mluvím docela přesvědčivě. A že to, cos mi řekla, zatím přesně odpovídá poznatkům, které jsem načerpal při pečlivém studiu lunární historie... a že žongluješ drobnými detaily tak, jako bys skutečně byla svědkem oněch pohnutých událostí. Je to všechno zcela přesvědčivé, jenže fyzikálně nemožné - jsi příliš mladá, má milá; ty rozhodně nejsi stoletá ježibaba.) "Má

drahá, nabídla jsi mi dva schůdné způsoby, jak tvou totožnost objektivně prokázat. Řekněme tedy, že jsem jeden z nich - nebo oba - použil a přesvědčil se. Dejme tedy tomu, že jsi Hazel. Mám ti říkat radši Hazel?"

"Slyším na obě jména, drahý. Vyber si, které se ti líbí víc."

"Dobrá. Zbývá nám tedy nějak uspokojivě vysvětlit tvůj vzhled. Kdybys byla stará a scvrklá, a ne mladá a plná sil -"

"Nelíbí se ti to?"

"Ne, to ne. To je jen technický popis. Za předpokladu, že jsi Hazel Stoneová, narozena 2063, jak mi vysvětlíš svůj mladistvý zjev? A nevykládej mi tu pohádky o bájném patentním elixíru mládí."

"Nebudeš mi to chtít věřit, Richarde. Podstoupila jsem omlazení. Vlastně hned dvakrát. Poprvé jsem si nechala vyrobit vzhled odpovídající zralému střednímu věku... zatímco můj metabolismus se vrátil do dob rané dospělosti. Podruhé už to byla jen kosmetická záležitost. Musela jsem vypadat k světu, abych zlomila, pane, vás."

"Ať se na místě propadnu. Je ta tvoje tvářička vůbec pravá, opičko?"

"Je. Ale pokud se ti nelíbí, můžu si ji nechat změnit."

"Ale ne, to ne! Netrvám na kráse lící, dokud je dívčí srdce ryzí a neokoralé."

"Ty mizero!"

"Ale jelikož tvé srdce zas až tak ryzí není, je jen dobře, že jsi taky hezká."

"Z tohoto se tak snadno nevykroutíš!"

"Okej, tak jsi teda báječná a sexy a zlá skrz naskrz. Jenže omlazení, to je vysvětlení, které nevysvětluje vůbec nic. Pokud jsem dobře informován, podařilo se je úspěšně provést u červů, ale u žádného živočicha vývojově vyššího."

"Richarde, tohle mi budeš muset prostě věřit – alespoň prozatím. Omladili mne na klinice, která se nachází pár tisíc let odsud, ke všemu trochu nezvyklým směrem."

"Hmmm. Takováhle finta mě měla napadnout, když jsem psal vědeckofantastické romány."

"Ano, už to pár lidí napadlo, že? Není divu, když je to pravda."

"V tom případě nevidím způsob, jakým dál pokračovat ve výslechu. Možná přece jen budu muset zkusit ty krevní testy. Ha, teď jsem si vzpomněl: Hazel Stoneová, Roger Stone - Postrach kosmických stezek!"

"Panebože, má minulost se mi vrací! Richarde, ty ses na to někdy díval?"

"Skoro pokaždé - pokud jsem nevyvedl něco mimořádného, abych dostal hodně drastický trest - totiž zákaz dívat se na tenhle seriál. Kapitán John Sterling byl hrdinou mého dětství. A to jsi napsala ty?"

"Začal s tím můj syn Roger. Já se do toho pustila až ve čtyřicátém osmém, ale celý první rok anonymně - teprve pak jsme začali psát Roger a Hazel Stoneovi."

"Na to si vzpomínám! Ale netušil jsem, že by pod tím byl někdy podepsán jen samotný Roger Stone."

"Ale ano, byl - jenže časem ho ta robota začala unavovat. Převzala jsem to od něj a chtěla příběh utnout -"

"Miláčku, nemůžeš utnout seriál! To je protiústavní."

"Já vím. Ostatně, producent zvedl honorář a zašustil mi před nosem pořádným balíkem peněz. A peníze jsme potřebovali; žili jsme v té době v kosmu a údržba kosmického plavidla, i když je to malý rodinný model, je dost nákladná."

"Nikdy jsem neměl odvalu psát seriál, u něhož musíš dodržovat odevzdací lhůty. Ano, vyrobil jsem na objednávku pár epizod - ale podle pevně dané kostry seriálu a pod hrubým nátlakem."

"My žádnou kostru neměli; prostě jsme ty díly s Cvalíkem praskali, jak nás zrovna co napadlo."

"S Cvalíkem?"

"To je můj vnuk. Ten, co teď pracuje jako primář na Ceresu. Psali jsme je spolu dobrých jedenáct let a při každém pokračování jsme hatili plány Nejvyššího vládce Galaxie -"

"Nejvyšší vládce Galaxie! To byl nejlepší padouch, jakého jste tam měli. Miláčku, kdyby tak opravdu existoval! To by byla legrace!"

"Ty nepatrný červe, jak se opovažuješ zpochybňovat existenci Nejvyššího vládce Galaxie? Co ty o tom víš, žeš vůbec otevřel svá drzá ústa?"

"Promiň. Omlouvám se. Je tak skutečný jako Luna City. Jinak by John Sterling neměl komu křížit plány..."

a v kapitána Johna Sterlinga z Hvězdné patroly každopádně věřím."

"To už zní líp."

"Pamatuješ se, jak se tenkrát kapitán Sterling ztratil v mlhovině Koňské hlavy a šli po něm ti radiační červi? Jak se vlastně odtamtud dostal? Naši mi ten večer zrovna zakázali se dívat."

"Pokud si vzpomínám dobře - samozřejmě, už je to hezkých pár let. Mám dojem, že nějak upravil ultrazvukový radar, aby červy usmažil polarizovanými paprsky."

"Ne, to použil přece proti mlžným kosmickým bytostem."

"Richarde, jsi si jistý? Já se domnívám, že na bytosti narazil až poté, co utekl z Koňské hlavy. Ve chvíli, kdy musel dočasně uzavřít příměří s Nejvyšším pánem Galaxie, aby zachránil vesmír."

Zapřemýšlel jsem. Kolik mi v té době mohlo být let? Do které třídy jsem chodil? "Zlato, máš asi pravdu. Tenkrát jsem byl hrozně rozčilený, že se s Vládce spojí, i když to bylo v zájmu vesmíru. Já -"

"Ale to přece musel, Richarde! Nemohl přece nechat zahynout miliardy nevinných lidí jen proto, aby si nepošpinil ruce spoluprací s Nejvyšším. Ale chápu tvé rozhořčení. Nad touhle epizodou jsme se s Cvalíkem hrozně hádali - Cvalík chtěl využít toho příměří, a jakmile bude po bytostech, dorazit ještě Vládce -"

"Ne, to nešlo. Kapitán Sterling by nikdy neporušil slovo."

Pravda. Jenže Cvalík byl odjakživa pragmatik. Skoro všechny problémy chtěl řešit tím, že někomu podřízne krk."

"Ano, to je docela účinný způsob," uznal jsem.

"Jenže postavy v seriálu musíš šetřit, Richarde - vždycky ti nějaké musí zbýt, abys měl o čem psát příští pokračování. Ano, tys vlastně říkal, že jsi nikdy nepsal seriály."

"Nepsal, ale viděl jsem jich poměrně slušné množství. Hazel, proč jsi mne nechala sáhodlouze plkat o životě spisovatele, když ho znáš sama?"

"Tys mi řekl Hazel!"

"Miláčku - má milovaná Hazel - mně můžou být ukradené krevní skupiny i otisky prstů. Beze všech pochyb jsi autorem největšího dobrodružného seriálu všech dob, Postrachu kosmických stezek. Po celá léta, týden co týden, stálo v titulkách: napsala Hazel Stoneová. A pak tam najednou bylo smutné Na motivy postav Hazel Stoneové -"

"Vážně? To tam měli spíš uvádět Rogera; to on s celým seriálem začal. Ne já. To jsou ale lumpové."

"Na tom nesejde. Ty postavy stejně čím dál víc chřadly, až umřely. Bez tebe už to nikdy nebylo ono."

"Musela jsem s tím přestat; Cvalík vyrostl. Já jsem dodávala spád a zápletky a on zase potoky krve."

Někdy jsem byla moc měkkosrdcatá; to se Cvalíkovi stát nemohlo."

"Hazel! Co kdybychom s tím zase začali? Zápletku vymyslíme spolu, ty to napíšeš, a já zatím budu vařit a uklízet." Zarazil jsem se a podíval se na ni. "Proboha, proč brečíš?"

"Brečím, protože se mi chce! Ty mi říkáš Hazel - tys mi uvěřil!"

"Nemohl jsem jinak. S otisky prstů nebo krevními skupinami mě může oblafnout kdokoli. Ale s filmy, a zvláště s tímhle, ne. Jsi opravdu ten, kdo psal ten seriál, má milá, ty jsi skutečně ten postrach kosmických stezek. Ale kvůli tomu nepřestaneš být mou malou ničemnou nymfomankou - a já teď vidím, že mi tvůj několikasetletý věk nevadí."

"Nejsou mi ani dvě století! A ještě hodně dlouho nebudou."

"Ale jsi moje malá ničemná nymfomanka?"

"Když budeš chtít..."

Zazubil jsem se. "Je snad ještě nějakého komentáře třeba? Svlíkni se a dáme se do zápletky."

"Do zápletky?"

"Spisovatelé to jde nejlíp od ruky, když zapojí gonády, má svůdná Hazel - to jsi nevěděla? Bitevní stanice, bojová pohotovost! Přichází Nejvyšší vládce galaxie!"

"Ach, Richarde!"

XVIII

"Kdykoli si mám vybrat mezi laskavostí a upřímností, vyberu si pokaždé laskavost - když přijímám, i když dávám."

IRA JOHNSON (1854 -1941)

"Hazel, má letitá láska -"

"Richarde, mám ti zlomit ruku?"

"Myslím, že to v tuto chvíli nedokážeš."

"Chceš se vsadit?"

„Aúú! Přestaň! To už nikdy nedělej... nebo tě odložím do kláštera a ožením se s Gretchen. Ta aspoň není letitá."

"Jen mne ještě chvíli provokuj. Můj třetí manžel mě taky provokoval. Každý si všiml, jak dobře při pohrbu vypadal... a jaká to byla škoda, že zemřel tak mladý." Hazel - Gwen se ně mne zlověstně usmála.

"Ale ukázalo se, že byl důkladně pojištěn, takže se ze mne stala zámožná vdova. Manželství s Gretchen není špatný nápad, drahý; ráda ti ji přivezu až do domu. Naučím ji střilet, pomůžu jí s prvním děckem, vysvětlím jí, jak používat nůž, vycvičím v bojovém umění - prostě všemu, co moderní děvče v domácnosti potřebuje."

"Pfff! Děvenko moje, ty jsi tak drobná a čilá, tak krásná a neškodná jako korálovec. Ostatně se domnívám, že Jinx už Gretchen vycvičil."

"To spíš Ingrid. Ale výbrus ode mne jí rozhodně nemůže škodit. Jak jsi sám konstatoval, jsem zkušená. Jaké slovo jsi to vlastně použil? Letitá, to je ono."

"Aúúú!"

"Ale no tak, to přece nebolí. Padavko!"

"Starou belu nebolí. Asi se uchýlím do kláštera já."

"Nejdřív musíš zasvětit Gretchen do pohlavního života! Už jsem se rozhodla, Richarde; vezmeme si Gretchen za manželku -"

Počastoval jsem toto pošetilé prohlášení mlčením, jaké si zasluhovalo - načež jsem se zvedl a odhopkal do osvěžovače.

Zakrátko tam vlezla za mnou. Odtáhl jsem se co nejdál. "Pomóc! Nebij mě už!"

"Kdybys nevykládal. Ještě jsem tě neuhodila ani jednou."

"Já se vzdávám. Nejsi letitá; jsi jen dobře uleželá. Možná i v láku. Hazel, láska moje, proč jsi taková nedůtklivá?"

"Já nejsem nedůtklivá. Ale pokud je někdo tak malý jako já a k tomu ještě ženská, musí si hájit svá práva, jinak je pořád odstrkován velkými, chlupatými a smrdícími chlapy, kteří se opájejí iluzemi o mužské nadřazenosti. Nekvič, drahý; vždyť jsem ti neublížila. To ještě nic nebylo - mohla jsem ti taky pustit žilou. Mám to zkusit?"

"Snad radši ne. Matka mne nikdy neupozornila, že by život v manželství mohl vypadat takhle! Miláčku, než jsme propadli skupinovému šílenství, chystala ses mi právě vysvětlit, proč jsi mě musela zlomit."

Váhala s odpovědí. "Richarde, dalo ti dost práce mi uvěřit, že jsem dvakrát tak stará jako ty."

"Už jsi mě přesvědčila. Nechápu sice, jak je to možné, ale už jsem se s tím smířil."

"Věci, které ti povím teď, budou ještě neuvěřitelnější. Mnohem neuvěřitelnější!"

"Pak jim asi nebudu věřit. Má milá Hazel - Gwen, jsem dost tvrdý oříšek. Nevěřím na spiritistické

stolečky, astrologii, neposkvrněné početí -"

"Neposkvrněné početí není nic nemožného."

"Já myslím v teologickém slova smyslu; nemluvím o genetických laboratořích. - Neposkvrněné početí, numerologii, peklo, magii, čarodějnictví a předvolební sliby. Pokud mi hodláš vykládat něco, co se bude vzpírat mému selskému rozumu, dá ti přesvědčování ještě víc práce, než když jsi mi vykládala o svém kmetském věku. Asi budeš potřebovat Nejvyššího vládce Galaxie, aby ti to dosvědčil."

"Okej. Zkusme tedy pro začátek tohle. V určitém smyslu jsem ještě daleko starší, než předpokládáš. Je mi mnohem víc než dvě století."

"Zastav. Dvě stě ti bude až na Boží Hod 2263. Což ještě bude hodně dlouho trvat, jak jsi správně podotkla."

"To je pravda. Ale neřekla jsem ti o těch letech navíc, která jsem prožila... protože ta jsem strávila v místech svírajících pravý úhel s naším vesmírem."

Povytláhl jsem obočí. "Drahá, já nenalézám slov."

"Ale vždyť je to tak prosté, Richarde. Kde jsem se všude pohybovala?"

"Soudě podle tvých memoárů po většině Sluneční soustavy."

"To zdaleka není všechno, pane. Jak v Soustavě, tak mimo ni a dokonce i mimo tenhle vesmír... a to jsem, pane, překročila i kosmické bariéry! Ale kde jsem se pohybovala dneska?"

"Mám dojem, že převážně v posteli. Zlato, proč ty se vůbec někde pohybuješ, když stejně vždycky skončíš v posteli?"

"Proto. Pohyb je totiž prospěšný zdraví... a předem ti děkuji, že se zdržíš rádobyvtipných narážek."

"Já neřekl ani slovo."

"Já moc dobře vím, co si myslíš."

"Na telepatii taky nevěřím."

"Nevěříš? Můj vnuk doktor Lowell Stone alias Cvalík rád švindloval při šachách tím, že mi četl myšlenky. Zaplat' pámbu té schopnosti v deseti letech pozbyl."

"Zaznamenáno," odušil jsem, „jako nedoložená zpráva popisující vysoce nepravděpodobnou událost, navíc podaná svědkem, jehož věrohodnost nebyla dosud potvrzena. Věrohodnost dotyčného jevu tedy není vyšší než C - pět podle stupnice vojenské zpravodajské služby."

"To si vypiješ!"

"Tak si urči stupeň věrohodnosti sama," bránil jsem se. "Koneckonců jsi sloužila ve vojenské zpravodajské službě. Byla to CIA, vid'?"

"Kdo ti to nakukal?"

"Tys mi to nakukala. Několika narážkami, o nichž ani nevíš."

"Nebyla to CIA a ani Pentagon, a když jsem u nich pracovala, pohybovala jsem se v přestrojení, takže jsem to vlastně ani nebyla já; byl to Nejvyšší vládce Galaxie."

"Prima. A já jsem kapitán John Sterling."

Gwen - Hazel vykulila oči. "Jůů, kapitáne, můžete se mi podepsat na památku? Radši dvakrát; já dva vaše autogramy vyměním za jeden od Robota Růženky. Richarde, nepůjdeme někdy v dohlednu kolem hlavní pošty?"

"Budem muset. Chci poslat balík otci Schultzovi. Proč, drahá?"

"Pokud se přitom budeme moci stavít u Macyho, nechala bych si tam pořádně zabalit Naomino kimono a paruku a pak to celé pošlu ke Kondům. Ten dluh mě tíží - hryže mne svědomí."

"Cože tě hryže?"

"Ten účetní program, který místo svědomí používám. Richarde, čím dál víc mi připomínáš mého třetího manžela. Byl v dokonalé kondici stejně jako ty. Dobře se o sebe staral a zemřel zcela zdrav."

"A na co tedy zemřel?"

"Na úterý, pokud si dobře vzpomínám. Z pondělka na úterý. Nebo to bylo z úterka na středu? V každém případě jsem byla pryč - užívala jsem si s pohledným a výkonným frajerem. Nikdy jsme se nedozvěděli, co se mu vlastně stalo. Patrně omdlel ve vaně a hlava mu spadla pod vodu. Co si to mumláš, Richarde? Kdo že je vrahoun?"

"To nic, vůbec nic jsem neřikal. Hazel... já ale neuzavřel životní pojistku."

"V tom případě musím dávat obzvláštní pozor, abys mi neumřel. Přestaneš se koupat!"

"Pokud tě poslechnu, budeš toho tak za dva tři týdny litovat."

"Ale nebudu; přestanu se koupat taky a tím se to vyrovná. Richarde, budeme mít dneska čas zajít do Správního komplexu?"

"Snad ano. Proč?"

"Abychom našli Adama Selenu."

"On je tam pochovaný?"

"To právě musím zjistit. Richarde, už se důvěřivější část tvého já trochu vzpamatovala?"

"Je strašně přetížená. Hezkých pár let bude žít v pravém úhlu! Hodláš si snad koupit hvězdolet?"

"Děkuju, ten už mám. V kabelce. Ty roky navíc jsou jen geometrickou záležitostí, můj manželi. Pokud budeš lpět na konvenčním schématu časoprostoru s jedinou časovou osou, pak pochopitelně jen těžko mému vyprávění uvěříš. Ale stejně jako má prostor tři osy, má je i čas... a já ta léta prožila na jiných osách. Je to jasné?"

"Dokonale, lásko. Je to stejně samozřejmé jako transcendentálno."

"Já věděla, že to pochopíš. Případ Adama Selenu je ovšem složitější. Když mi bylo dvanáct, vyslechla jsem mnoho jeho projevů; byl to duchovní vůdce Revoluce, který vlastně celé hnutí držel pohromadě. Potom byl zabit - nebo se to alespoň tvrdilo. Ale až o mnoho let později mi máma Wyoh jako nejtajnější tajemství prozradila, že Adam nebyl muž. Vůbec nebyl lidská bytost, ale bytost úplně jiná." Nanejdvůh obezřetně jsem mlčel.

Gwen - Hazel pokračovala: "Tak co? Nic tě k tomu nenapadá?"

"Ale jo, jistě. Nebyl to člověk, ale nějaký mimozemšťan. Měl zelenou kůži, měřil metr a jeho létající talíř přistál v Mare Crisium zrovna za hradbami Luna City. Kde byl tou dobou Nejvyšší vládce Galaxie?"

"Takovými řečmi mne nerozházíš, Richarde - dobře si pamatuju, jak ten příběh zamával se mnou. Když mi to máma Wyoh vyprávěla, tvářila jsem se stejně jako ty. Jen s tím rozdílem, že jsem jí nemohla nevěřit; máma Wyoh mi nikdy nelhala. Ale Adam nebyl mimozemšťan, Richarde - byl to potomek lidstva. Adam Selene byl počítač. Nebo spíš soubor programů v počítači. Jako počítač ovšem dokázal sám sebe programovat, takže to vyjde nastejno. Tak co vy na to, pane?"

Dal jsem si s odpovědí na čas. "To už mám radši létající talíře."

"Krucí! Mám chuť tě poslat za Marcym Choyem-Mu."

"To je taky nejchytřejší, co můžeš udělat."

"Ne, asi si tě přece jenom nechám; už jsem si na tvé slabůstky zvykla. Ale možná tě budu chovat v kleci."

"Hazel. Poslouchej mě přece. Počítače nemyslí. Pracují opravdu velice rychle, ale pouze podle pravidel, jež do nich někdo uložil. A protože i my sami často pracujeme s daty, připadá nám, že komputer dělá totéž, co my - že myslí. Ale on nemyslí - jen to tak vypadá. Počítače pracují tak, jak jim bylo uloženo, protože nic jiného neumějí; k tomuto účelu také byly sestaveny. Můžeš si k seznamu věcí, kterým nevěřím, přidat i teorii o tom, že věci mají duši."

"Jsem ráda, že to bereš takhle, Richarde, protože náš úkol bude delikátní a obtížný. Potřebuji tvou zdravou skepsi, aby mne držela při zemi."

"To si zapíšu do svých memoárů a budu se na to odvolávat."

"Zapiš, Richarde. A teď poslouchej, co se odehrálo v letech dva tisíce sedmdesát pět a šest: jeden z mých adoptivních otců, Manuel Garcia, pracoval jako technik a měl na starost centrální počítač ve Správním komplexu. Ten počítač řídil skoro všechno... většinu veřejných služeb tohoto města i většiny ostatních kopulí - s výjimkou Kongu. Ovládal první katapult, potrubku, optimalizoval bankovní systém, tiskl Náměsíčníka - no prostě dělal skoro všechno. Správa zjistila, že je levnější rozšířit funkce jednoho centrálního komputru než pořizovat desítky malých po celé Luně."

"Což není ani efektivní, ani bezpečné."

"Patrně máš pravdu, ale oni to tak udělali. Luna byla v té době jedním velkým vězením, takže o efektivitu ani bezpečnost tu moc nešlo. Žádný špičkový průmysl tu nebyl a v těch dnech jsme byli navíc vděční za vše, co nám ze Země milostivě poskytl. A tak ten obří komputer rostl a rostl... až se probudil k životu." (K životu? To je čirá fantazie, má zlatá... tohle klíše použil snad každý autor sci-fi, co historie sahá.

Dokonce i Brass Head Rogera Bacona byl variací na tohle otřepané téma. Frankensteinova obluda taky. A stále se píšou variace nové a nové, stejně nesmyslné jako ty první.) Ale nahlas jsem se omezil jen na: "Pokračuj, drahá. Co bylo dál?"

"Richarde, ty mi nevěříš."

"Já myslel, že na tom jsme se už dohodli. Tvrdila jsi přece, že potřebuješ mou zdravou skepsi."

"Taky že ano! Tak ji použij. Kritizuj! Nesed' tu a netvař se tak laskavě a trpělivě. Ten počítač celá léta reagoval na lidský hlas - přijímal příkazy a programy zadané ústně a odpovídal buď hlasem přes syntetizátor, nebo písemně na tiskárně. Samozřejmě šlo mít obojí."

"To jsou funkce, které se dají snadno vestavět do kteréhokoli počítače. Technika stará dobrá dvě století."

"Tak proč ses tak divně zatvářil, když jsem řekla Počítač se probudil k životu?"

"Protože je to nesmysl, láska má. Probouzení a usínání jsou funkce živých bytostí. Stroj, ať si je přizpůsobivý a výkonný jak chce, nechodí spát a nebudí se. Buď je vypnutý, nebo zapnutý, ale nic víc."

"No dobrá, řeknu to tedy jinak. Ten počítač si začal uvědomovat sám sebe a nabyl svobodné vůle."

"Zajímavé - pokud je to pravda. Tomu ale věřit nemusím a taky nebudu."

"Richarde, já se na tebe zlobit nebudu - jsi prostě mladý a hloupý, ale to není tvoje vina."

"Ano, prabábi. Jsem mladý a ty jsi hloupá. Hloupá, ale vzrušující." "Dej pryč ty chlápě pracky a poslouvej. Jak se pozná, že má člověk vědomí?"

"Jak to mám vědět? Já to nikdy nepoznával; já jsem prostě odjakživa věděl, že jsem a nic jiného jsem nepotřeboval."

"To je pravda. Ale není to tak podružná otázka, jak by se mohlo na první pohled zdát. Zkusme si vytyčit nějaké hranice vědomí. Uvědomuješ si ty sám sebe? A jsem si sebe vědoma já?"

"Tedy já ano, opičko. Co se tebe týče, jistý si moc nejsem."

"U mne je tomu přesně naopak."

"To je prima."

"Richarde, držme se věci. Uvědomuje si svoje bytí spermie v mužském těle?"

"Doufám, že ne."

"Nebo ženské vajíčko?"

"To bys měla vědět spíš ty, krásko; v životě jsem nebyl ženská."

"A ty se vyhýbáš otázkám jen proto, abys mne provokoval. Spermie vědomí nemá a vajíčko taky ne - a přes všechny tvoje hloupé poznámky je to jedna mez, kterou jsme si vytyčili. Já jako dospělá lidská kombinace obojího neboli zygota si sebe uvědomuji. A ty taky - i když je vědomí u samců trochu zakalené. Druhá mez. Tak, Richarde, a teď mi řekni: v kterém bodě vývoje od čerstvě oplozeného vajíčka až k plně dospělé zygóte vstupuje do hry vědomí? A tentokrát prosím vynech hloupé poznámky."

Pořád mi ta otázka připadala hloupá, ale pokusil jsem se o seriózní odpověď. "Dobrá. Já jsem si uvědomoval sám sebe odjakživa."

"Mluv vážně, prosím!"

"Gwen - Hazel, já mluvím vážně, jak to jen dokážu. Pokud moje paměť sahá, tak jsem pořád žil a po celou dobu jsem si své bytí uvědomoval. Všechno to povídání o tom, co se dělo před rokem 2133 - což je údajný rok mého údajného narození -, znám jenom z doslechu, na nějž se nedá nikdy stoprocentně spolehnout. Hraju divadýlko, že tomu věřím, abych nepopuzoval své okolí a nevyvolával útrpné pohledy. A když slyším astronomy, jak říkají, že vesmír vznikl při velkém třesku o nějakých osm nebo šestnáct či třicet miliard let dřív, než jsem se narodil - pokud jsem se vůbec narodil, na což se nepamatuju -, tak je mi to jen k smíchu. Pokud jsem nebyl naživu před šestnácti miliardami let, pak tu pro mne nebylo vůbec nic. Dokonce ani prázdňový prostor. Nic. Vesmír, v němž existuji, nemohl beze mne existovat. Je tedy pošetilé diskutovat o okamžiku, kdy jsem získal vědomí; čas vesmíru začal běžet ve chvíli, kdy jsem jej získal, a zastaví se, až ho pozbudu. Je to jasné? Nebo ti mám namalovat diagram?"

"Většina souhlasí, Richarde. Ale v datu ses mýlil. Všechno začalo v roce 2063 - ledaže by jeden z nás dvou byl golem."

Pokaždé, když se pustím do solipsismu, se stane něco takového. "Miláčku, jsi bystrá. Ale bohužel nejsi

víc než jen výplod mé fantazie. Aúúú! Říkal jsem ti přece, abys takové věci nedělala."

"Máš docela bujnou fantazii, drahý. Díky, že sis mě vymyslel. Chceš ještě nějaký důkaz? Až do téhle chvíle jsem tě jen škádlila - mám ti teď zlomit nějakou tu kost? Jenom malou. Můžeš si vybrat, kterou chceš."

"Poslouchej, výplode. Jestli mi zlomíš byť jedinou kůstku, budeš toho nejbližší miliardu let litovat."

"Byla by to jen taková malá ukázka logické reality, Richarde. Rozhodně bych to nemyslela ve zlém."

"Jakmile bych si tu kost srovnal -"

"Ale ne, já ti ji srovnám sama, můj milý."

"Jen přes mou mrtvolu! Jakmile si ji srovnám, zavolám Xiu a požádám ji, aby sem přijela a vzala si mě a chránila mě před tímhle mrňavým a neurvalým výplodem."

"Ty se chceš dát se mnou rozvést?" Vykulila na mne oči.

"Ale to ne! Jen tě degraduju na vedlejší ženu a na tvé místo povolám Xiu. Ale odejít nesmíš. Žádost se zamítá. Máš to na doživotí, ať už v přímém směru nebo v pravých úhlech. Najdu si pořádný klacek a budu tě tlouct tak dlouho, až z tebe ty zlozvyky vytluču."

"No dobře. Jsem k dispozici do doby, než mě budou potřebovat jinde."

„Aúúú! A nekousej. Je to nezdvořilé."

"Richarde, pokud jsem jen výplod tvé fantazie, pak všechna moje kousnutí jsou tvůj nápad; bolest, kterou si působíš sám sobě za nějakým zvráceným masochistickým účelem. A pokud tomu tak není, pak musím mít své vlastní vědomí... a v tom případě nejsem žádný výplod."

"Logika, při níž kategoricky mácháš slovy buď - anebo, není průkazná. Ale jsi rozkošný výplod, drahá. Jsem moc rád, že jsem si tě vymyslel."

"Děkuji vám, pane. Zlatíčko, ale tohle je vážná otázka. Pokud začneš mluvit vážně, přestanu tě kousat."

"Navždy?"

"Mno -"

"Nenamáhej se, výplode. Pokud mi položíš skutečně seriózní otázku, vynasnažím se o neméně seriózní odpověď."

"Ano, pane. Jak byste definoval vědomí u člověka a jaká podmínka, okolnost či proces tuto vlastnost vylučuje u stroje? Uveďte konkrétní specifikace pro počítač a ještě konkrétněji pro ten, který spravoval tuto oběžnici v roce 2076, tedy pro Holmes IV."

Odolal jsem pokušení dát krátkou a vtipnou odpověď. Vědomí? Pamatuji se, že podle jednoho z našich školních psychologů je vědomí, pokud vůbec existuje, pouhým neproduktivním přívažkem těla, který nemá vliv na chování bytosti.

Tenhle nesmysl patří do jednoho pytle s posmrtným životem nehmotných duší. I kdyby byl takový jev pravda, nelze jej nijak prokázat.

Jsem si vědom, že jsem si vědom sám sebe... a dál už ani ten nejpoctivější solipsista jít nemůže. "Gwen - Hazel, já nevím."

"Výborně! Děláme pokroky."

"Myslíš?"

"Ano, Richarde. Nejtěžší na změně názoru je vždycky vypudit falešnou původní představu, která ti zabírá příslušnou přihrádku. Dokud je přihrádka něčím zaplněná, žádný důkaz či logická demonstrace s tebou nepohnou. Ale jakmile ji vyprázdníš - jakmile poctivě přiznáš, že nevíš, pak je cesta k pravdě volná."

"Zlato, ty jsi nejen ten nejčilejší výplod, jaký jsem si kdy vymyslel, ale i ten nejmazanější."

"Nech toho, kecko, a radši si poslechni jednu teorii. Považuj ji za pracovní hypotézu, ne za božskou pravdu, danou shůry. Vysnil si ji můj adoptivní otec, táta Mannie, aby si nějak vysvětlil fakt, že komputer ožil. Možná to skutečně ledacos vysvětluje, možná nikoli - máma Wyoh říkala, že si jí táta nikdy nebyl moc jistý. A teď poslouchej: oplozené lidské vajíčko se dělí a zase dělí. A znovu. A znovu a znovu a znovu. A někde během toho procesu - nevím kde - si ta sbírka miliónů živých buněk začne uvědomovat samu sebe a svět kolem."

Odkašlala si a pokračovala dál: "Oplozené vajíčko nemá vědomí, ale dítě ano. Poté, co táta Mannie zjistil, že má počítač nějaké vědomí, zaznamenal také, že jak se pořád rozšiřoval a rozšiřoval, dosáhl takové složitosti, že obsahoval víc spojení, než jich bylo v lidském mozku. Táta Mannie učinil velký

teoretický skok a sestavil hypotézu: Když počet spojů v počítači dosáhne řádově počtu spojů v lidském mozku, může počítač ožít a získat vědomí... a pravděpodobně tak učiní. Nebyl si jist, že k tomu dojde pokaždé, ale přesvědčil se, že se to může stát a že příčinou je právě ten vysoký počet spojů. V tomto bodě táta Mannie s teoretickými úvahami skončil; nebyl vědec, ale opravář. Tu teorii vytvořil proto, že mu chování počítače lezlo na nervy, a on se tedy snažil přijít na nějakou příčinu. Ale nemusíš té teorii věřit: táta Mannie ji nikdy neproověřoval."

"Hazel, a v čem se ten počítač choval divně?"

"Ach. Máma Wyoh povídala, že první, čeho si Manuel všiml, bylo, že Mike - myslím ten počítač - začal mít smysl pro humor."

"Ale ne!"

"Ale ano. Máma Wyoh mi prozradila, že pro Mika - nebo pro Michelle či Adama Selenu - používal všech tří jmen; byl totiž trojjediná osobnost - pro Mika byla celá Lunární revoluce s tisíci mrtvých tady a statisíci na Zemi jenom žert. Byl to jeden gigantický a do důsledků provedený žertík počítače se supergeniálním mozkiem a dětinským smyslem pro humor." Hazel se zašklebila a usmála. "Bylo to prostě velikánské, neohrabané a roztomilé dítě, které by občas zasloužilo nakopat."

"To zní, jako bys na to skoro měla chuť. Myslím nakopat ho."

"Opravdu tak mluvím? To bych asi neměla. Koneckonců počítač nemůže dělat nic špatně nebo dobře, znát dobro a zlo v lidském slova smyslu; nemá k tomu patřičné lidské vychování. Máma Wyoh mi povídala, že Mike se svým chováním opíjí po lidech - měl nepřeborné množství vzorů, četl totiž úplně všechno, včetně pohádek a beletrie. Ale jediným jeho skutečným citem, zato však hlubokým, byla strašná osamělost a touha po nějaké společnosti. A přesně tohle znamenala pro Mika naše revoluce: společnost... hru... zábavu: vždyť se mu najednou věnovali profesor, Wyoh a obzvláště Mannie. Richarde, pokud může stroj milovat, pak ten počítač mého tátu Mannieho miloval. Co vy na to, pane?"

Byl jsem v pokušení říct, že je to nesmysl, nebo něco ještě méně zdvořilého. "Hazel, chceš, abych ti řekl čirou pravdu - jenže ta se tě dotkne. Mně to připadá jako pohádka. Pokud ne tvoje, pak zřejmě tvé matky, Wyoming Knottové." Usmál jsem se a změnil téma. "Drahá, nevyrazíme na ty pochůzky? Nebo tu budeme celý den sedět a rozebírat teorie, které ani jeden z nás není schopen dokázat?"

"Jsem oblečena a připravena vyrazit, pane. Jen ještě chvíličku a už budu mlčet. Takže ty mi nevěříš?"

"Ne." Snažil jsem se, aby to znělo co nejmíněji.

"A která část mého vyprávění ti připadala tak neuvěřitelná?"

"Všechny."

"Vážně? Nebo je jádro pudla v myšlence, že může počítač nabýt vědomí? Pokud bys přijal tenhle fakt, myslíš, že bys dokázal spolknout i zbytek?"

(Snažil jsem se být maximálně upřímný. Pokud bych nad tímhle nesmyslem neřičel smíchy, byl by zbytek přijatelný? Ale jistě! Stejně jako Mojžíšovy biblické desky, zjevení panenky Marie v Lourdech, červený posun spektra a velký třesk - stačí přijmout základní postulát a zbytek už půjde hladce.) "Hazel - Gwen, pokud akceptuju existenci počítače s vlastním vědomím, city a svobodnou vůlí, pak už spolknu cokoli - duchy počínaje a zelenými mužíčky konče. Jak to říkal ten pohádkový král? Než se ráno nasnídáš, uvěř sedmi neuvěřitelným věcem."

"Královna."

"Ne, král."

"Jsi si jistý, Richarde? Vsadila bych se -"

"Zapomeň na to. Zlatíčko, jediný důkaz, který mi nabízíš, je historka tvé adoptivní matky, která v té době byla asi dost stará. Nic víc. Nebyla třeba náhodou senilní?"

"Ne, pane. Umírala, to ano, ale senilní nebyla. Měla nádor; kdysi v mládí zažila bez patřičné ochrany sluneční bouři. Mohla se v té diagnóze i mýlit, ale ať jí bylo cokoli, senilní rozhodně nebyla. Ten příběh mi vyprávěla těsně před smrtí... aby se zachoval příštím generacím."

"Už vidíš chatrnost svého tvrzení, drahá? Historka vyprávěná na smrtelné posteli. Nic jiného k dispozici není."

"Ne tak docela, Richarde."

"Jak to?"

"Můj adoptivní otec Manuel Davis ti celý příběh potvrdí a možná řekne i něco navíc."

"Ale - mám dojem, že jsi o něm přece mluvila v minulém čase. A i kdyby... kolik by mu bylo? Určitě víc než tobě."

"Narodil se v roce 2040, takže by mu bylo dnes století a půl... což pro Luňáka není nemožné. Ale jemu je víc a zároveň i méně - ze stejných důvodů jako mně. Richarde, kdybys měl možnost promluvit si s Manuelem Davisem a on ti potvrdil vše, co jsem ti řekla, věřil bys mu?"

"Mno -" zazubil jsem se na ni. "Možná mne přece jen donutíš, abych odložil starou dobrou směs ignorance a předsudků, která mě celý život chrání před zhoubnými novotami."

"Tak sebou ale pohni! A nasad' si nohu, prosím. Ještě než se do toho dáme, chci ti koupit aspoň jeden nový oblek; kalhoty máš už celé flekaté. Nejsem dobrá hospodyně."

"Ano, madam, už běžím, madam. A kde je momentálně ten tvůj táta Mannie?"

"Tomu bys nevěřil."

"Pokud v tom nebudou zas nějaké pravé úhly a osamělé komputery, uvěřím rád."

"Já mám dojem - ale nejsem si jistá, protože jsem s ním už delší dobu nemluvila -, že se tat'ka Mannie zdržuje v Iowě, u tvého strejdy Jocka."

Zarazil jsem se s nohou v ruce. "Mělas pravdu; nevěřím."

"Darebáctví má své meze; hloupost nikoli."

NAPOLEON BONAPARTE (1769 - 1821)

Jak se může člověk hádat se ženskou, která se hádat nechce? Čekal jsem, že Gwen začne obhajovat svá stupidní tvrzení a dokládat je vším možným včetně biblických citátů. Jenže ona místo toho prohlásila smutně: "Já věděla, že víc čekat nemůžu. Budu prostě muset počkat. Richarde, máme ještě nějaký jiný úkol, nebo jdeme jen k Macymu a na hlavní poštu a pak rovnou do guvernérova komplexu?"

"Potřebuju si založit nové konto a nechat si na ně poslat peníze z konta v Golden Rule. Hotovost v mé kapse se slušně scvrkla. Trpí chudokrevností."

"Ale drahý, to jsem ti už přece říkala. Peníze nejsou žádný problém." Otevřela kabelku, vytáhla svazek stokorun a jala se jimi probírat. "Všechno platím samozřejmě já." Podala mi je.

"Ne tak rychle," bránil jsem se. "Setři, děvenko. Já přece budu podporovat tebe. Ne naopak."

Očekával jsem úsečnou odpověď obsahující výraz Ješitný samec" nebo "hnusný mužský šovinista" nebo aspoň "společné vlastnictví". Namísto toho ale provedla křídelní obchvat. "Richarde, to tvoje konto v Golden Rule je anonymní, jen na číselný kód, anebo na jméno? A jestli na jméno, tak na jaké?"

"Cože? Na jméno. Samozřejmě na doktora Richarda Amese."

"A myslíš, že o ně pan Sethos ještě neprojevil zájem?"

"Á, náš malý diktátorek. Miláčku, já jsem tak rád, že myslíš za mne." Stopa, která se za mnou od toho konta potáhne, bude jasná a čitelná jako šlépěje na sněhu... Sethosovi nohsledové nebudou mít příliš práce, aby shrábli odměnu za mé tělo - živé nebo mrtvé. Ovšemže jsou veškeré bankovní operace důvěrné, dokonce i s konty na jméno - jenže "důvěrné" znamená jen to, že k získání informací o nich je zapotřebí o něco víc peněz či vlivu než obvykle. A Sethos měl dostatek obojího. "Gwen, pojedeme zpátky a strčíme mu do ventilace ještě jednu časovanou bombu. Ale tentokrát použijeme místo limburského sýra kyanovodík."

"Prima!"

"Kéž by to šlo. Máš pravdu, dokud tu všude budou viset zatykače, na konto Richarda Amese nemůžu ani sáhnout. Budeme žít z tvé hotovosti - samozřejmě to považuji jen za půjčku. Budeš si zapisovat, kolik ti dlužím -"

"To si zapisuj ty! Hergot, Richarde, vždyť jsem tvoje žena!"

"O to se poperem později. Nech doma tu paruku a kimono; dnes na ně nebude čas... protože musím nejdřív za rabbim Ezrou. Leda by sis chtěla vyřídít svoje pochůzky a já si obstarám své."

"Nejsi nemocný, hochu? Nepustím tě z dohledu ani na okamžik."

"Dík, prabábi; to jsem chtěl slyšet. Takže jdeme za otcem Ezrou a pak zahájíme pátrání po oživlých počítačích. A pokud zbude nějaký čas, vrátíme se domů a zkusíme stihnout ještě něco z toho zbytku."

Krátce před polednem jsme dorazili do rybárny rabbiho syna a začali se po rabbim shánět. Ezra ben David bydlel v místnosti v zadním traktu krámu. Souhlasil s tím, že mne bude zastupovat a že mi poslouží jako mrtvá schránka. Vysvětlil jsem mu podobnou úmluvu, kterou jsem měl s otcem Schultzem, a napsal krátký vzkaz určený pro "Henriettu van Loonovou".

Reb Ezra si jej vzal. "Odešlu ho ihned z terminálu svého syna; za deset minut vyjede z adresátovy tiskárny v Golden Rule. Mám to poslat doporučeně?"

A riskovat, že upoutáme pozornost? Nebo se raději smířit s pomalejším doručením? V Golden Rule se cosi děje a Hendrik Schulte ví možná věci, které by nás mohly zajímat. "Ano, prosím."

"Dobrá. Omluvte mne na okamžik." Vyjel z místnosti a za chvíli byl zpátky. "Golden Rule potvrdilo příjem. A teď k ostatním záležitostem - čekal jsem vás, doktore Amesi. Ten mladík, co jste s ním včera šli - to je nějaký příbuzný? Nebo důvěryhodný sluha?"

"Ani jedno, ani druhé."

"Zajímavé. Vy jste ho tedy neposlali se zeptat, kdo nabízí tu odměnu a jaká je to suma?"

"Já tedy rozhodně ne! Řekl jste mu něco?"

"Můj drahý pane, za koho mne máte?! Žádal jste mne snad o tři dny mlčení."

"Děkuji vám, pane."

"Není zač. Vzhledem k tomu, že si dal tu práci a vyhledal mne tady, místo aby počkal na mé úřední hodiny, usoudil jsem, že celá záležitost nějak spěchá. Protože jste mi o něm minule nic neříkal, došel jsem k závěru, že spěchá on a ne vy. Teď ale nabývám dojmu - pokud se mýlím, tak mne opravte -, že s vámi nezamýšlí nic dobrého."

Podal jsem rabbimu zhuštěný referát našich vztahů s Billem. Pokývl. "Víte, co o takových případech říkal Mark Twain?"

"Myslím, že ne."

"Tvrdil, že pokud se ujmete toulavého psa, dáte mu najíst a budete se o něj starat, tak vás nekousne. A to je podle něj základní rozdíl mezi psem a člověkem. Ne že bych s Twainem stoprocentně souhlasil. Ale něco na tom bude."

Zeptal jsem se jej na honorář a bez smlouvání jej vyplatil, včetně malého přídatku pro štěstí.

Správní komplex (postaru guvernérův komplex, oficiálně "Vládní centrum" - ale tuhle verzi najdete jen na oficiálních dokumentech) se nalézá na západ od Luna City, asi v polovině Mare Crisium. Dorazili jsme tam kolem poledne - místní potrubka sice není balistická, ale pomalá rozhodně není. Jakmile jsme seděli v kabině, trvalo nám to k cíli pouhých dvacet minut.

Poledne nebyl právě vhodný čas na návštěvu. Komplex se skládá z kanceláří vládních úředníků; jakmile nastane čas oběda, vše se zavírá a zastavuje. I mně se zalíbila představa zajít si na oběd; snídaně byla pro mne už hodně dávnou minulostí. V tunelech komplexu se nacházelo několik jídelen... jenže každá židle v nich byla vyplněna tučným zadkem vládního úředníka nebo turistou v červeném fezu. Před každým Sloppy Joem a Mom's Dinner a Antoine's number two stály fronty hladových zákazníků. "Hazel, támhle před námi jsou automaty na jídlo. Můžu tě zlákat na teplou kolu a studený sendvič?"

"Ne, pane, to nemůžete. Ale přímo před automaty stojí veřejný terminál. Než se najíte, vyřídím pár hovorů."

"Jakých hovorů?"

"Xie. A Ingrid. Chci se ujistit, že se Gretchen dostala bezpečně domů. Pět minut poté, co jsme odjeli, ji mohli přepadnout nějakí darebáci. Měla jsem Ingrid zavolat už včera večer."

"Jen proto, abys uklidnila své vlastní svědomí; buď už je Gretchen dávno v pořádku doma... nebo je mrtvá a pak už je stejně pozdě."

"Richarde!"

"Ale tebe to trápí, vid'? Tak té Ingrid zavolej."

Vzala to Gretchen, a když spatřila Hazel, vykvikla radostí. "Mami! Pojd' honem! To je paní Tvrd'áková!"

O dvacet minut později jsme ukončili hovor. Jediný smysluplný výsledek byl ten, že Hendersonovi věděli, že bydlíme v Lupinovi a že nám mají posílat poštu k rabbimu Ezrovi. Dámy si však očividně potrpěly na návštěvy, a tak se vzájemně ujistily, že už se na sebe brzy přijdou podívat. Dále si vyměnily polibky přes terminál - podle mého názoru to bylo mrhání vysílacím časem. A taky polibky.

Potom jsme se pokusili zavolat Xie... jenže na obrazovce se vynořil muž, kterého jsme neznali; nebyl to denní recepční. "Co chcete?" houkl na nás.

"Ráda bych mluvila s Xiou, prosím," odvětila zdvořile Hazel.

"Není tady. Hotel byl uzavřen Asanačním úřadem."

"Ach tak. A můžete mi říct, kde bych ji našla?"

"Zkuste to u Náčelníka veřejné bezpečnosti." Tvář zablikala a zhasla.

Hazel se obrátila ustaraně ke mně. "Richarde, to přece nemůže být pravda. Xiin hotel je čistý jako ze škatulky."

"Já vím proč," odušil jsem pochmurně, "a ty taky. Počkej, já to zkusím."

Přesunul jsem se ke klávesnici, našel si správný kód a zavolał kancelář nejvyššího poldy v HKL. Ozvala se mi postarší seržantka v přijímací kanceláři. "Gospoda," oslovil jsem ji, "sháním občanku jménem Dong

Xia. Řekli mi -"

"Jó, tu jsem zapisovala, když ji sem přivezli," odpověděla. "Ale před hodinou složila kauci. Není tu."

"Ach tak. Děkuji, madam. Neporadila byste mi, kde bych ji našel?"

"Nemám ponětí. Je mi líto."

"Díky." Odpojit jsem se.

"Kristepane!"

"Máme lepru, má milá. A kdo se nás dotkne, dostane ji taky. Zatracená práce."

"Richarde, já ti něco povím. Když tu za mého mládí byla trestanecká kolonie a vládl tu guvernér, měl tu člověk víc svobody než dneska."

"Možná trochu přeháníš, ale Xia by ti asi v téhle chvíli dala za pravdu." Zkousl jsem si ret a zamračil se.

"Viš, kdo ještě dostal naši lepru? Choy-Mu."

"Myslíš?"

"Sedm ku dvěma, že ano."

"Nech toho sázení a radši mu zavolej."

Dotaz na informacích ukázal, že je zapsán v seznamu, zavola jsem mu tedy domů. Hlas bez obrazového záznamu mi sdělil: "Tady Marcy Choy-Mu. Nevím, kdy dorazím domů, ale brzy se vám ozvu. Po zaznění gongu nechte prosím vzkaz." Zazněl gong.

Zuřivě jsem zapřemýšlel a vyplodil toto: "Tady kapitán Bourák. Přistáli jsme ve starém Lupinovi. Náš společný přítel potřebuje pomoc. Zavolejte nám, prosím, do Lupina. Pokud nebudu doma, zanechte prosím vzkaz, kde a kdy budete k mání." Odpojit jsem.

"Drahý, tys mu nedal číslo rabbiho Ezry."

"Zcela záměrně, děvenko. Marcyho terminál je možná pod dozorem a zbytečně bych poskytl číslo Jeffersonu Maovi. Musel jsem mu dát nějaké místo, kam by nám mohl zavolat... ale nemohl jsem riskovat, že se prozradí schránka u rabbiho; tu musíme udržet v tajnosti pro otce Schultze. Ale teď zanechme dohadů, krásko - musím zavolat na pozemní kontrolu HKL."

"Hong Kong Luna pozemní. Tento terminál je určen pouze pro provozní hovory, hovořte stručně, prosím." Opět se mi dostalo jen hlasu a černé obrazovky.

"Mohu mluvit s kapitánem Marcym?"

"Není tady. Jsem jeho náhradník. Máte nějaký vzkaz? Mluvte, ale stručně; za čtyři minuty mám práci."

(Uf -) "Tady kapitán Bourák. Řekněte mu, že bydlím v Lupinovi. Ať mi zavolá."

"Nevypínejte to! Kapitán Bourák?"

"On už bude vědět."

"Já taky. Šel na radnici, aby složil kauci. Víte za koho, nebo nevíte?"

"Za Xiu?"

"Přesně! Musím už jít k radarům, ale všechno Marcymu vyřídím. Konec!"

"Co teď, Richarde?"

"Rozjet se tryskem všemi směry."

"Mluv vážně, prosím tě!"

"Tak dobrá. U Mom's Dinner už zmizela fronta; pojd'me na oběd."

"Chceš jíst, když jsou naši přátelé v nebezpečí?"

"Miláčku, i kdybychom vyrazili rovnou do Kongu - a strkali tak hlavu do oprátky -, stejně bychom je nenašli. Dokud nám Choy-Mu nezavolá, nemůžeme nic dělat. Možná se ozve už za pět minut anebo taky za pět hodin. Povím ti jednu důležitou věc, kterou jsem se ve válce naučil: nikdy se nezapomeň najíst, vyspat nebo vyčůrat, máš-li k tomu příležitost - kdoví kdy budeš mít totiž další."

Vřele vám doporučuji třešňový koláč se zmrzlinou; ten dělají u Mom's skutečně znamenitý. Hazel si objednala totéž, ale ve chvíli, kdy jsem lovil lžičkou poslední drobečky, sotva roznimrala prvních pár soust. "Drahá dámo," zavelel jsem, "budete tady sedět a nehnete se odtud, dokud nesníte všechno, co máte na talíři."

"Richarde, já nemůžu."

"Nerad tě biju na veřejnosti -"

"Tak to nedělej."

"Tak to teda neudělám. Namísto toho tu budu sedět a čekat, dokud nedojíš, i kdybych měl na téhle židli strávit celou noc."

Hazel dala najevo, co neslušného si myslí o mně, Jeffersonu Maovi a třešňovém koláči, a pak snědla svou porci. Asi ve třináct dvacet jsme už stáli ve dveřích počítačové sekce Komplexu. Mladík za přepážkou nám prodal dva lístky za dvě koruny čtyřicet, informoval nás, že nejbližší prohlídka začíná za pár minut, a vpustil nás za závoru do čekárny s několika lavičkami a výherními automaty. Čekalo tu asi tak deset dvanáct dalších turistů. Většina mužského osazenstva měla na hlavě fez.

Když jsme konečně vyrazili na prohlídku, tvořili jsme asi dvacetihlavé stádo, které poháněl průvodce v uniformě - nebo spíš strážný, protože měl policejní placku. Absolvovali jsme dlouhý pěší okruh po gigantickém komplexu; byl to nudný a úmorný výlet. Na každé zastávce nám náš průvodce podal výklad, který se očividně naučil zpaměti - zřejmě ale ne moc dobře, protože i já mu v něm našel chyby, a to nejsem technik.

Ale do těch jsem mu nešťoural. Namísto toho jsem jej neustále otravoval podle předem zvoleného plánu.

Na jedné zastávce nám průvodce vysvětlil, že řízení všech strojních mechanismů je decentralizováno a rozmístěno po celé Luně. Jednotlivá centra mají na starosti určitý okrsek Luny a určitou funkci - vzduch, kanalizaci, komunikace, čerstvou vodu, dopravu, atakdále -, ale veškeré řízení je monitorováno techniky, které tu vidíte u terminálů. Přerušil jsem jej.

"Dobrý muži, asi jste tu nový. Encyclopedia Britannica jednoznačně tvrdí, že všechno na Měsíci řídí jeden obří počítač. Na něj jsme se taky přišli podívat - ne na záda nějakých kancelářských myší. Tak nám ukažte ten obří komputer, Holmes IV."

Průvodce ztratil profesionální úsměv a podíval se na mě s vrozeným despektem, který každý Luňák vůči drnohryzům cítí. "Máte zřejmě špatné informace. Pravda, bývalo to tak, ale tak asi před padesáti lety. Dnes už jdeme s dobou a řízení je decentralizováno."

"Mladý muži, vy chcete odporovat Encyclopedii Britannice?"

"Ne; já vám prostě říkám, jak to je. A nyní se půjdeme podívat-"

"A co se stalo s tím obřím počítačem? Když se podle vás už nepoužívá."

"S počítačem? Podívejte se za sebe. Je za támhle těmi dveřmi."

"Tak se na něj pojd'me podívat. Kvůli němu jsem si zaplatil vstupné."

"To by mohl chtít každý. Je to historická památka, symbol naší velké historie. Jestli o to tak stojíte, zajděte si za rektorem Galilejské univerzity, a zkuste ho přemluvit. Stejně vás vyrazí! A teď se přesuneme do další místnosti, kde -"

Hazel se s námi nepřesunula, ale já (přesně podle instrukcí) vždycky něco hloupého poznamenal nebo se neméně pitomě zeptal, kdykoli měl náš průvodce chvilku volného času na počítání svých oveček. Když jsme pak konečně ukončili prohlídku a octli se zpět u pokladen, Hazel už tam na nás čekala.

Držel jsem jazyk za zuby, dokud jsme neopustili Komplex a nestáli na nástupišti v potrubce, a než jsem promluvil, odmanévroval jsem Hazel z doslechu ostatních cestujících. "Tak jak to šlo?"

"Bez problémů. Zámky toho typu, který byl na dveřích, už umím otevírat poměrně dlouho. Díky za toho průvodce; zaměstnal jsi ho znamenitě. Jsi hvězda, láska!"

"Získala jsi to, pro co jsi sem přišla?"

"Myslím, že ano. Více se dozvíme, až si táta Mannie prohlídne mé fotografie. Je to jen velká opuštěná místnost, přeplněná staromódní elektronikou. Napráskala jsem obrázky snad z dvaceti možných úhlů a každý jsem udělala dvakrát - stereoskopicky. Stereoskopickou vzdálenost jsem odhadla, nemám na tohle vybavený aparát - ale snad to bude stačit, už jsem to dělala párkrát předtím."

"A to je všechno? Nic zajímavého už tam nebylo?"

"Ano. Tedy skoro."

Mluvila přiškrceně. Podíval jsem se na ni; měla slzy na krajíčku. "No tak, má milá! Copak se stalo?"

"N - n - nic."

"Ale no tak."

"Richarde, on je tam!"

"Kdo? Co?"

"On tam spí. Vím to, cítila jsem jeho přítomnost. Adam Selene."

V tu chvíli se k mé úlevě do stanice vřítla potrubní kapsle - jsou témata, o kterých se dost špatně diskutuje. Kapsle byl nacpaná až po okraj, takže jsme cestou nemluvili. Než jsme dorazili zpět do L - City, má nejmilejší se uklidnila a já mohl změnit téma hovoru. Ostatně, vzhledem k davům, vlnícím se po chodbách, by se nám o takových věcech stejně špatně mluvilo. Luna City je plná lidí v kteroukoli denní dobu; v sobotu sem navíc proudí spousty lidí z okolních usedlostí na nákupy a tuto sobotu byla běžná zácpa ještě posílena Ostatkáři a jejich manželkami z celé Severní Ameriky a bůhvíodkud ještě. Vyšli jsme ze Západního potrubního nádraží do kopule dvě, nacházející se na periférii města, a stanuli tváří v tvář Sears Montgomery. Chystal jsem se právě zabočit doleva na Causeway, když mne Hazel zadržela.

"Copak, drahá?"

"Tvoje kalhoty."

"Mám rozepnutý poklopec? Ne, nemám."

"Tvé kalhoty sprovedíme ze světa žehem; jsou už v takovém rozkladu, že na pohřeb do země je pozdě. Ta bunda na tom není o nic líp."

"Já myslel, že hrozně pospícháš k Lupinovi?"

"To ano, ale převléci tě do slušného oblečení mi nezabere víc než pět minut."

(Měla pravdu. Kalhoty jsem měl už tak špinavé, že bylo jen otázkou času, kdy mne místní hygienik zakáže. A Hazel věděla, jakému oblečení dávám přednost. Už dávno jsem jí vysvětlil, že šortky nosit nebudu, i kdyby si je navlékla celá zdejší populace - jejíž většina už tak ostatně dávno učinila. Nedělám ze své chybějící nohy zbytečný problém - ale nerad se předvádím na veřejnosti s protézou. Je to můj soukromý problém a nikomu do něj nic není.)

"Tak dobře," souhlasil jsem. "Ale koupíš mi ten oblek, který bude nejbliž ke dveřím."

Hazel celou akci zvládla za deset minut. Zakoupila mi tři obleky, lišící se pouze barvou. Cena byla slušná - tedy poté, co ji Hazel usmlouvala na rozumnou hodnotu a hodila si s prodáváčem korunou, zda zaplatí dvojnásobek nebo nic. Vyhrála, poděkovala prodáváči, dala mu na drink a s veselou tváří opustila obchodní dům.

"Vypadáš báječně, drahý," pochválila mne, jakmile si mne venku pořádně prohlédla.

Měla pravdu. Ty obleky měly barvy lipově zelenou, lososovou a levandulovou. Zvolil jsme si ten levandulový; domnívám se, že mi ten odstín padne k pleti. Vesele jsem si tedy vykračoval k domovu, pohupoval hůlkou a s báječným pocitem vedl za ruku nejlepší ženskou pod sluncem.

Jenže jak jsme zahrnuli na Causeway, zúžil se nám výrazně životní prostor; místo abych si pohupoval hůlkou, mohl jsem být rád, že vůbec projdu. Raději jsme odtamtud vycouvali, sjeli dolů až do uličky Na dně, přešli celé město a rychlovýtahem u Pěti es do šestého patra. Cesta to byla mnohem delší, ale toho dne mnohem rychlejší.

Dokonce i ten odlehlý tunel k Lupinovi byl plný lidí. Přimo před hotelem se hemžil shluk ofezovaných mužů.

Koutkem oka jsem pohlédl na jednoho z nich, ale pak jsem otočil hlavu a podíval se pořádně.

Vzápětí jsem ho nabral holí, její hlavicí, do rozkroku. V tutéž chvíli nebo o zlomek sekundy dřív mrštila Hazel balík, který nesla (moje obleky), do obličeje muže hned vedle něj a praštila dalšího kabelkou. Padl k zemi, následován mou řvoucí obětí. Uchopil jsem svou hůl vodorovně a prorážel si cestu davem, ušedřuje št'ouchance na všechny strany - ale št'ouchance pečlivě cílené: jednoho do břicha, druhého do ledvin, a každého jsem ještě nakopl, když se skládal k zemi, aby tolik nekřičeli.

Hazel se postarala o muže, kterého prve zbrzdila tím balíkem - ani nevím, co s ním provedla, ale ležel na zemi a nehýbal se. Další (šestý?) muž se ji chystal srazit obuškem, tak jsem ho bodl do tváře holí. Chytil ji; skočil jsem vpřed, aby si ten hlupák nevrátil do krku skrytou čepel, a praštil jej třemi prsty levačky na solar plexus. Záhy jsem o něj ale zakopl a upadl přes něj.

Cosí mne popadlo a spěšně neslo do hotelu, hlavou dolů. Hůl jsem táhl za sebou.

Několik následujících sekund si moc nepamatuji, ale muselo se to odehrát asi takto: u recepce, ač jsem ji vůbec nezaznamenal, stála Gretchen, která právě dorazila. Zaslechl jsem vyštěknout Hazel: "Gretchen! Pokoj L, rovně a pak napravo!" Vzápětí mne Hazel hodila své pravnučce přímo do náruče. Na Luně jsem vážil třináct kilo, plus minus nějaký ten gram, což nebyla žádná hrozná zátěž pro venkovské děvče, zvyklé na těžkou práci. Jsem ovšem dvakrát tak velký jako Hazel a o kus vyšší než Gretchen, takže jako balík jsem dost neskladný. Zaskuhral jsem, ať mne Gretchen nechá na zemi, ale nevšímal si toho. Ten pitomý recepční ječel, jako když ho na nože berou, ale ani jeho si nikdo nevšímal.

Jakmile Gretchen dorazila k našim dveřím, otevřely se a zevnitř zazpíval jiný povědomý hlas, "Božemoj! On je raněn." Záhy jsem ležel na zádech na posteli, ošetřován Xiou.

"Nejsem raněn," oponoval jsem. "Jen trochu v šoku."

"Ale jistě. Vydrž, musím z tebe dostat ty kalhoty. Nemá někdo z vás nůž?"

Právě jsem se jí chystal sdělit, ať mi neničí zbrusu nové kalhoty, když zazněl výstřel. Byla to má novomanželka, krčící se při zemi u otevřených dveří a opatrně vykukující doleva. Vypálila znovu, uskočila dovnitř a zabouchla dveře.

Bleskově se rozhlédla po pokoji a úsečně zavelela: "Strčte Richarda do osvěžovače. Všechn nábytek odtáhněte ke dveřím; pokusí se je vyrazit nebo budou skrz ně střílet, možná obojí." Posadila se na zem, zády ke mně, a přestala si všímat ostatních. Ti však létali jako blesk, aby splnili její rozkazy.

Pojem "ostatní" zahrnoval Gretchen, Xiu, Choye-Mu, otce Schultze a rabbiho Ezru. Na údiv jsem neměl čas, protože mne vzápětí Xia s Gretcheninou pomocí odvedly do osvěžovače, položily na podlahu a pokračovaly v odstraňování kalhot. Ke svému značnému překvapení jsem objevil, že má zdravá noha dost silně krvácí. Zjistil jsem to ale až ve chvíli, kdy jsem na levém rameni Gretcheniny bílé kombinézy spatřil velké skvrny od krve. Záhy jsem objevil její zdroj a hned mě noha začala bolet.

Nemám rád krev, zvláště když se jedná o mou vlastní. Odvrátil jsem tedy hlavu a rozhlížel se otevřenými dveřmi osvěžovače po pokoji. Hazel stále seděla na podlaze. Z kabely vytáhla předmět, který mi připadal větší než sama kabelka, a mluvila do něj:

"Čé Pé Vé! Major Lipschitzová volá čé pé vé! Odpovězte, ksakru! Probud'te se! Mayday, mayday! Dělejte, vy pitomci!"

XX

"Pokud někdo pochybuje o pravdivosti mých slov, nemohu než jej za jeho malověrnost politovat."
BARON PRÁŠIL (1737 - 1794)

"Gretchen, podej mi čistý ručník," požádala Xia. "Prozatím to bude muset jako tlakový obvaz stačit."
"Aúúú!"

"Promiň, Richarde."

"Mayday, mayday! Haló, Mary, jsem v průšvihu! Odpověz!"

"Slyšíme vás, majore Lipschitzová. Oznamte souřadnice místa, planetu, soustavu a vesmír." Byl to mechanický hlas s typickou kovovou lhostejností, z níž mi běhal mráz po zádech.

"Hláskujte, prosím."

"Jdi do háje s formalitami! Potřebuju přesun cé - prostorem, a to hned! Ověř si můj úkol v databázi a pohni sebou! Bod větvení: první krok udělal Neil Armstrong. Místo: hotel Lupin, pokoj L. Začátek časového odpočtu: ihned!"

Díval jsem se dál, abych nemusel vnímat ty nepříjemné věci, které se mnou provozují Xia a Gretchen. Slyšel jsem venku nějaký křik a dupání. Kdosi udeřil do dveří do chodby - ale vtom se ve skále po mé pravici otevřely jiné dveře.

Použil jsem slovo "dveře", protože výstižnější označení mne nenapadá. To, co se rýsovalo přede mnou, byla však stříbrošedá obrovská skvrna kruhového tvaru s nezřetelnými okraji, táhnoucí se od podlahy ke stropu a ještě o kousek výš. Uvnitř té skvrny se nalézaly docela obyčejné dveře od jakéhosi dopravního prostředku. Co to bylo za prostředek, nemohu říci; viděl jsem jen ty dveře.

Rychle se otevřely a kdosi z prostoru za nimi zavolal: "Babi!", ale v té chvíli se rozlétly dveře na chodbu a dovnitř vpadl jakýsi muž. Hazel po něm střelila a po dalším v pořadí taky.

Sáhl jsem po své holi - zatraceně, ležela až za Xiou! "Podej mi tu hůl! Rychle!"

"No tak, no tak! Jen hezky lež."

"Dej mi ji!" Hazel měla tak ještě jednu ránu, možná ani to ne. V každém případě bude potřebovat krýt palbou.

Ozvaly se další výstřely. S hořkou jistotou, že teď už ji budu moci jenom pomstít, jsem se ze všech sil vymrštil, popadl hůl a obrátil se.

Další střelby však už nebylo zapotřebí - předchozí rány vypálil rabbi Ezra. (Nevím, proč mne to tak překvapilo; u mrzáka, odkázaného na pojízdné křeslo, je zbraň celkem pochopitelná součást výbavy.) Hazel křičela: "Všichni dovnitř! Pohněte sebou!"

Poslechli jsme ji. Z vozidla se k mému dalšímu překvapení vyřinul nekonečný zástup lidí, mužů i žen - rusovlasých -, kteří plnili další Hazeliny pokyny. Dva z nich odnesli do vozidla rabbiho Ezru, zatímco třetí

poskládal kolečkové křeslo a podal je čtvrtému. Choy-Mu a Gretchen si pospíšili dovnitř a otec Schultz je následoval. Xiu museli téměř odvést násilím; trvala na tom, že mne odnese sama. Další dva zrzci, muž a žena, odnesli mne i mé zakrvácené kalhoty. Hole jsem se držel jako klíště.

Z toho stroje jsem mnoho neviděl. Zmíněné dveře vedly do kabiny pro pilota a tři cestující, která vyhlížela jako v raketoplánu. Ale mohlo to být něco docela jiného; takové ovládání a řídicí panel jsem nikdy neviděl a navíc jsem neměl zrovna nejlepší výhled, takže jsem se mohl snadno mylit. Protáhli mne mezi sedadly a nacpali zadními dvířky do zavazadlového prostoru, přímo na složené křeslo rabbiho Ezry. To se mnou budou zacházet jako s nákladem? Ne, ležel jsem tam jenom chvíli, pak mnou otočili o devadesát stupňů, protáhli dalšími, o něco většími dveřmi, zase otočili a položili na zem.

A byl jsem rád, že už mi dali pokoj!

Poprvé za celá ta léta jsem pocítil normální zemskou přitažlivost.

Opravuji: na pár chvil jsem ji zažil včera v balistické potrubce, pár minut i v tom krámu z Budget Jets a asi tak hodinku na McDonalldově farmě před čtyřmi dny. Jenže tentokrát mne zemská tíže zastihla nepřipraveného a nepominula po několika minutách. Ztratil jsem dost krve, těžko se mi dýchalo a točila se mi hlava.

Právě jsem se ze všech sil litoval, když jsem spatřil Gretcheninu tvář: byla vyděšená a očividně jí bylo dost špatně. Shůry ke mně dolehl Xiin hlas: "Slož trochu hlavu, má drahá. Nebo ještě líp, lehni si k Richardovi. Richarde, mohl by ses kousek odsunout? Lehla bych si taky; není mi zrovna nejlip."

Záhy jsem tedy byl obklopen dvěma děvčaty k pomilování; bohužel jsem na pomilování zrovna neměl náladu. Je pravda, že jsem absolvoval dlouholetý výcvik v boji při zrychlení až dvě g, tedy dvanáctinásobku lunárního gravitačního pole. To bylo ovšem už před mnoha lety, navíc jsem posledních pět roků strávil usedlým a pohodlným životem při gravitaci podstatně nižší.

Měl jsem ostatně dojem, že ani Xia s Gretchen by v tuto chvíli o nějaké důvěrnosti nestály.

Dorazila má milovaná s naším minijavorem. Postavila jej na jakýsi stolek a jala se na něj rozprašovat vodu. "Xio, vám dvěma rodilým Luňáčkám napustím vanu s horkou vodou; vejdete se do ní obě."

Na ta slova jsem se rozhlédl kolem sebe. Nacházeli jsme se v "koupelně". V žádném osvěžovači, který by odpovídal čtyřsedadlovému kosmoplánu, ani v ničem podobném jako u Lupina; tato místnost byla opravdovou starožitností. Nebo jste snad někdy viděli tapetu s vílami a skřítky? Nebo obří železnou vanu na lvích nožkách? Nebo splachovací záchod s dřevěným sedátkem a nádržkou nahoře? Celá ta místnost byla jako vystřižena z nějakého muzea... a přece tu byl každičký detail nablýskaný a zářící novotou.

Zapřemítal jsem, kolik krve jsem asi ztratil.

"Díky, Gwen, ale ani to snad nebudu potřebovat. Co ty, Gretchen, máš chuť se vznášet ve vodě?"

"Ani se odtud nehnu!"

"Za chvíli jsme tam," ujist'ovala je Hazel. "Gay musela provést dva posuny navíc, aby se vyhnula šrapnelům, jinak už jsme tam byli. Richarde, jak je ti?"

"Přežiju to."

"Abys to nepřežil, můj drahý. Já sama tu váhu cítím taky; za ten rok v Golden Rule jsem si docela odvykla. Ještěže jsem každý den cvičila při plném g, jinak by to bylo ještě horší. Jak moc jsi poraněný, můj milý?"

"Nevím."

"Xio?"

"Dost krvácel a má pošramocených pár svalů. Rána dvacet pětadvacet centimetrů dlouhá a pěkně hluboká, ale kost je snad v pořádku. Dali jsme na to tlakový obvaz. Pokud tu máte nějaké lékařské vybavení, ráda bych mu ránu převázala a dala mu širokospektré antibiotikum."

"Zvládla to na výbornou. Za chvíli přistaneme a pak už ošetření přenecháme na profesionálech."

"Nejsem proti. Přiznávám, že mi není zrovna do skoku."

"Tak si odpočiň." Hazel zvedla mé kalhoty, nasáklé krví. "Namočím je, než ta krev zaschne."

"Ale jen studenou vodou!" vyhrkla Gretchen, ale hned se začervenala a dodala stydlivě: "Tak to říká mamka."

"Ingrid má pravdu, má milá." Hazel pustila vodu do umyvadla. "Richarde, říkám to nerada, ale bohužel jsem v té vřavě přišla o tvé nové šaty."

"Šaty můžeme koupit. Já se bál, že přijdu o tebe."

"Jsi hodný. Tady máš peněženku a věci, co jsi měl po kapsách."

"Radši mi je dej sem." Nacpal jsem si vše do náprsní kapsy. "Kde je Choy-Mu? Byl s námi přece, nebo ne?"

"Je ve druhém osvěžovači, s otcem Schultzem a rabbim Ezrou."

"Cože? To mi chceš namluvit, že čtyřsedadlová mašina má dva osvěžovače? Je to přece čtyřmístný stroj, nebo ne?"

"To je, a přesto tu jsou dva osvěžovače. A to jsi ještě neviděl růžovou zahradu a bazén."

Chystal jsem se odseknout něco pepného, ale spolkl jsem to. Nedokázal jsem totiž odhadnout, zda si ze mne má milovaná dělá legraci, anebo říká neuvěřitelnou, ale čirou pravdu. Od té hloupé diskuse mne zachránil příchod jednoho z těch zrzků - byla to ženská, mladá, svalnatá, pihovatá, mrštná jako kočka, hezká a smyslná. "Teto Hazel, přistáli jsme."

"Díky, Lor."

"Já jsem Laz. Cas se ptá, kdo tu zůstane, kdo pojede dál a jak dlouho tu budeme čekat. Gay se ptá, zda nás tu někdo nebude bombardovat a jestli nemůže zaparkovat o jeden posun dál. Bombardování ji znervózňuje."

"Na tom něco není v pořádku. Gay by se normálně takhle neptala. Co myslíš?"

"Mám dojem, že moc nevěří Casovu úsudku."

"To má možná pravdu. Kdo tu velí?"

"Já."

"Ach tak. Řeknu ti, kdo zůstává a kdo pokračuje, jen co si promluví s tátou a strýčkem Jockem; to znamená za pár minut. Gay ať si klidně zaparkuje v mrtvé zóně, pokud o to bude stát, ale zůstaňte prosím na mé frekvenci; možná budeme mít úspěch. Teď bych potřebovala přesunout svého manžela... ale nejdřív musíme požádat jiného z našich pasažérů, zda mi půjčí kolečkové křeslo."

Hazel se obrátila ke dveřím. Houkl jsem za ní: "Žádné křeslo nepotřebuju," ale neslyšela mne. Možná.

Dvě zrzky mne vynesly z vozidla a usadily mne do Ezrova pojízdného křesla. Jedna z nich mi přehodila přes nohy a klín ručník mamutích rozměrů. "Díky, Laz," poděkoval jsem.

"Já jsem Lor. Nedivte se, pokud by ručník zmizel; nikdy jsme jej ještě nezkoušeli vynést ven."

Vrátila se zpět na palubu a Hazel mne vezla kolem nosu stroje k jeho zádi... což mi vyhovovalo, protože jsem si alespoň mohl pořádně prohlédnout to podivné plavidlo. Byl to skutečně jakýsi druh kosmoplánu, se štíhlým trupem a zatažitelnými křídly. Rád bych byl viděl, jak se konstruktérovi podařilo dovnitř narvat dva velké osvěžovače. Aerodynamicky se to zdálo zřehla nemožné.

A taky to zřehla nemožné bylo. Druhý bok kosmoplánu byl zrovna tak štíhlý a hladký jako ten první.

Žádná hranatá krychle, do níž by se vešly koupelny.

Neměl jsem však čas, abych nad tím přemítal. Když jsme se ponořili před pár minutami do tunelu ve skále v Lupinu, ukazoval můj Sonychron sedmáct hodin greenwichského času, platného i v L - City... což by odpovídalo jedenácti hodinám ráno, pokud bychom byli na hroudě v zóně šest.

A taky tomu tak bylo - neboť jsme byli v zóně šest, na pastvinách mého strejdy Jocka kousek od Grinnellu, Iowa. Bylo tedy jasné, že jsem nejenže ztratil spoustu krve, ale taky jsem se musel pořádně praštit do hlavy - i ten nejrychlejší armádní kurýr potřebuje na trasu Luna - Země dobré dvě hodiny. Před námi se tyčil strejdův renovovaný viktoriánský dům, věžičky a veranda a spousta ozdůbek, a strejda sám nám šel vstříc, doprovázen dvěma dalšími muži. Byl stejně čiperný, jak jsem si jej pamatoval, a ještě pořád nosil tu svou patku stříbrných vlasů, která ho činila trochu podobným Andrewu Jacksonovi. Ty druhé dva muže jsem neznal. Nebyli to žádní mladíci, ale strýčkova věku nedosahovali ani zdaleka - koneckonců, to dosahuje opravdu málokdo.

Hazel přestala tlačit mé křeslo, rozeběhla se a vrhla se kolem krku jednomu z nich. Strejda mu ji záhy vytáhl z náručí, objal ji neméně vřele a pak ji předal třetímu, který se s ní uvítal zrovna tak a potom ji postavil na zem.

Než jsem mohl někam zmizet, obrátila se Hazel ke mně, držíc za ruku prvního z mužů. "Táto, ráda bych ti představila svého muže, Richarda Colina. Richarde, tohle je můj táta Mannie. Manuel Garcia O'Kelly

Davis."

"Vítejte do rodiny, plukovníku." Nabídl mi dosud volnou pravačku.

"Děkuju, pane."

Hazel se otočila k poslednímu z trojice. "A tohle je, Richarde -"

"- doktor Hubert," skočil jí do řeči strejda Jock. "A ty, doktore, si můžeš padnout do náručí s mým synovcem, plukovníkem Colinem Campbellem. Vítej domů, Dickie. Co děláš v tomhle dětském kočárku?"

"Chtěl jsem si trochu zalenošit. Kde je teta Cissy?"

"Pochopitelně pod zámek; kdoví, co by zas vyváděla. Ale cos to kde proved? Zase jsi uhnul pozdě. Sadie, to je u Dickieho normální; vždycky byl pomalejší. Do čtyř let se počůrával a neuměl dělat bábovičky."

Pečlivě jsem vybíral dostatečně jadrnou odpověď na tento rýpanec (už dávno jsem se naučil, jak se chovat k členům naší rodiny), když tu se země otrásla a ozvalo se Práááask! Nebyl to jaderný výbuch - spíš nějaká konvenční trhavinina. Ale smrt konvenční trhavinou není o nic příjemnější - cesta do pekel je po ní rychlá a bez možnosti odvolání.

"Nebud' posera, Dickie," chlácholil mě strejda, "to nestřílejí na nás. Felčare, prohlídneš ho tady? Nebo radši až vevnitř?"

Doktor Hubert si mne zkoumavě prohlédl. "Ukažte mi zorničky, plukovníku."

Podíval jsem se mu tedy do očí a čekal na výsledek. Ve chvíli, kdy Hazel nechala mé pojízdné křeslo stát, parkoval kosmoplán po mé levici - jenže jak se ozvala ta rána, byl zčistajasna pryč. Ani stopa po něm nezbyla. Což naznačuje, že jsem se asi pomátl.

Všichni ostatní se tvářili, jako by se nic nedělo.

Zatvářil jsem se tedy taky tak a místo dalšího divení si raději prohlédl svého nového lékaře. Kde jsem ho jenom viděl?

"Otřes mozku zřejmě nemáte. Kolik je přirozený logaritmus pí?"

"Kdyby mi neharašilo ve věži, copak bych tu takhle s vámi mluvil? Doktore, prosím vás, už žádné hádanky. Jsem unavený." Další granát (nebo bomba) přistál opodál; blíže než ten předešlý. Doktor Hubert mi odmotal z nohy ručník a prohlédl si bandáž, kterou vyrobila Xia.

"Bolí to?"

"Hergot, a jak!"

"Dobrá. Hazel, měla bys ho odvézt domů. Tady mu potřebnou péči poskytnout nemůžu; chystáme se přesunout do New Harbouru v Beulahlandu; Angelenové dobyli Des Moines a blíží se sem. Na člověka s ranou v těle je na tom slušně... ale mělo by se mu brzy dostat náležitého ošetření."

"Doktore, jste v nějakém příbuzenském či jiném vztahu k těm zrzavým děvčatům v kosmoplánu, jímž jsme sem přiletěli?" otázel jsem se.

"To nejsou děvčata, ale mladistvé delikventky, vyloučené pro neprospěch ze školy. Vše, co vám řekly, kategoricky popírám. Strašně lžou, ale jinak jsou docela milé. Že jim posílám pusu."

"Ale já musím podat hlášení!" vyjekla Hazel.

Najednou mluvili všichni naráz, jeden přes druhého, až musel zasáhnout doktor Hubert: "Ticho! Hazel pojede se svým manželem, postará se o něj a pak zajede do New Harboru podat hlášení... s tím, že se vrátí do příslušného časového bodu. Někaké námitky? Dobrá, rozhodnuto."

Pohled na kosmoplán, jak se znenadání opět objevuje, by mne zneklidnil ještě víc, a tak jsem byl rád, že jsem se nedíval. Alespoň ne víc než koutkem oka. Dva zrzaví muži (ukázalo se, že zrzci jsou jenom čtyři, ne celý zástup) mne odvezli i s křeslem do letounu a Hazel se se mnou vrátila do toho podivného osvěžovače... a skoro vzápětí za námi přišla Laz (nebo Lor?) a oznámila: "Teto Hazel, jsme doma." Z "doma" se vyklubala plochá střecha veliké budovy, koupající se v posledních gaprscích večerního slunce. Ten kosmoplán se měl jmenovat Žhavá střela. (Jenže se jmenuje Gay - neboli Teplouš. A ještě se nechává oslovovat jako ženská. Ještě, že to není můj problém!)

Z velké budovy se vyklubala nemocnice. Pokud se chcete u nás nechat přijmout do nemocnice, musíte hodinu a tři čtvrtě čekat, než skončí byrokratické procedury. Potom vás svléknou a položí na pryčnu,

přikrytého tenkou dekou, z níž vám čouhají bosé nohy do studeného průvanu - a tak čekáte před příslušnou laboratoří na rentgen. Pak po vás chtějí vzorek moči do umělohmotného trychtýře, zatímco metr od vás na něj čeká mladá okouzlující dáma, hledí upřeně do stropu a očividně se nudí. Nemám pravdu?

Zdejší zdravotníci však patrně nečetli ani stránku z příručky pro personál našich nemocnic. Naši fyzicky zdraví přátelé (kteří trpěli jen nevolností z vysokého přetížení) už byli na cestě na ošetřovnu, usazení v hypermoderních samohybných vozících (v podobných vozí u nás milionáři golfové hole po hřišti), zatímco mne opět kdosi zvedl a uložil na jiný hypermoderní vozík (křížený s kolečkovým křeslem a vodním lůžkem). Rabbi Ezra měl opět své křeslo. Hazel šla za námi pěšky a nesla strom-san a krabici od Searse, v níž spočívalo Naomino kimono. Kosmoplán už zase zmizel; měl jsem taktak čas vyřídít Laz (nebo Lor?), že jim doktor Hubert posílá pusu. Odfrkla si. "Jestli si myslí, že nás těmi sladkými řečičkami ukecá, abychom ho pustily z té psí boudy, tak to se šeredně plete." Ale bradavky se jí vzpřímily - řekl bych tedy, že ji vzkaz potěšil.

Na střeše jsme zbyli už jenom čtyři; my tři a jedna ošetřovatelka z nemocnice - malá tmavá žena, která v sobě spojovala to nejlepší z pramáti Evy a panenky Marie, aniž by to dávala nějak okázale najevo. Hazel mi upustila na klín balík, podala bonsai rabbimu Eziovi a ovinula ženě ruce kolem krku. "Tammy! Arli sol. M temqa!" Mateřská žena Hazel políbila.

"Reksi, reksi - tak dlouho jsme se neviděli!"

Odtrhly se od sebe a Hazel mne představila: "Tammy, tohle je můj nejdražší Richard."

Představení mi vyneslo polibek na ústa. Tammy si na to dokonce odložila vše, co měla v rukou, aby ho mohla náležitě vychutnat. Muž, kterého Tammy políbí, zůstane políben po několik hodin - přestože je raněn a přestože byl polibek odbyt za několik okamžiků.

"A toto je náš drahý přítel, ctihodný rabbi Ezra ben David."

Nedostalo se mu téhož přijetí. Tammy se tentokrát jen hluboce uklonila a políbila mu ruku. Takže jsem vyhrál na celé čáře.

Tammy (Tamara) nám oznámila: "Dovnitř vy musíte moc rychle, aby Richarda spravit mohli. Ale oba mi drazí hosti nebudou tu čas moc dlouhý. Hazel? Takový pokoj jim dáme, jako ty jsi se Jubalem měla, ne?"

"Tammy, to je skvělý nápad! Já totiž stejně budu muset pryč. Pánové, budete chtít po dobu léčby společný pokoj?"

Chystal jsem se právě pronést: "Jo, jistě. Ale -", když tu zasáhl rabbi Ezra. "To bude nějaké nedorozumění. Paní Gwendolyn, vysvětlte prosím té milé dámě, že se nepotřebuji léčit. Jsem dokonale zdrav. Nemám ani záděru, o rýmě ani nemluvě."

Tamara se zatvářila udiveně a - ne, její tvář nevyjadřovala znepokojení, ale hluboký soucit. Přistoupila až těsně k rabbimu a jemně se dotkla pahýlu levé nohy. "Nemáme my dát vaše nohy zpátky?"

Rabbi Ezra se přestal usmívat. "Jsem si jistý, že to myslíte dobře. Ale já nemůžu používat protézy. Opravdu ne."

Tamara spustila na Hazel cosi v nějakém jiném jazyce. Má žena chvíli naslouchala a pak řekla: "Otče Ezro, Tamara mluví o skutečných nohou. Nohou z masa a kostí. Tady to dovedou. Dokonce třemi různými způsoby."

Ezra se zhluboka nadechl, pomalu zase vydechl a upřel pohled na Tamaru. "Dcero, jestli mi dokážeš zase vrátit nohy... tak to udělej! Prosím," a dodal cosi, patrně hebrejsky.

kniha třetí -

Světlo na konci tunelu

XXI

"Bůh stvořil ženu, aby zkontroloval muže."

VOLTAIRE (1694 - 1778)

Probouzel jsem se pomalu, abych své duši dopřál čas pohodlně se uvelebit zpátky v těle. Se zavřenýma očima jsem přilepil paměť zase na své místo a zalovil v ní, abych zjistil, kdo jsem a kde jsem a co se přihodilo.

Ach, ano, oženil jsem se s Gwen Novakovou! Velice nečekané, ale zato příjemné zjištění! A potom jsme spolu - Hej! To přece nebylo včera. Včera jsi –

Hochu, včera jsi měl opravdu rušný den! Začal v Luna City, pak jsme si odskočili do Grinnellu - jak? Na „jak“ zapomeň. Prostě jsme tam byli. Pak jsme hupsli do - jak tomu Gwen říkala? Počkat! Gwenino pravé jméno je Hazel. Nebo není? S tím si lámej hlavu později. Hazel to místo nazývala "Třetí Zemí", Tellus tertius. Tammy používala ještě jiný název. Tammy? No jistě, Tamara. Tamaru zná každý.

Tammy by je nenechala ošetřovat mi poraněnou nohu, kdybych byl při vědomí - ale jak jsem ksakru k té ráně přišel? To už jsem k stáru tak neohrabaný? Nebo to bylo tím, že jsem mezi těmi falešnými Ostatkáři zahlédl Billa? Správný profesionál nesmí v boji nikdy zpomalit, byť by byl překvapen sebevíc. Pokud se v davu, který se ti sápe po krku, ukáže tvoje vlastní babička, zastřel ji a pokračuj dál.

Jak jsem však poznal, že to nejsou Ostatkáři? Poměrně snadno; Ostatkáři jsou středního věku a břichatí; tihle hoši byli mladí a samý sval. Plně bojeschopní.

Ano, ale to je jen racionalizace, dodatečné ospravedlnění, které sis právě vymyslel. Vážně? Ale i tak je to pravda. Jenže včera jsi takhle neuvažoval. Krucinál, to je přece logické; když nastane chvíle pravdy, není čas na přemýšlení. Podíváš se na chlapíka vedle sebe, cosi v jeho vzhledu na tebe zakřičí "Nepřítel!" a ty musíš skočit na něj, dřív než on skočí na tebe. Pokud v takovéhle šlamastyce začneš přemítat, vážít všechna pro a proti - je po tobě. Musíš jednat.

A včera jsi nejednal dost rychle.

Ale že jsme si vybrali správného bojového partáka, co? Hazel je malá, mrštná a nebezpečná jako korálovec. A žádnou rvačku, pokud z ní člověk vyleze s tělesnou teplotou kolem sedmatřiceti, nelze považovat za naprostou porážku.

Přestaň balamutit sám sebe. Kolik jsi jich dostal? Dva? A ona zvládla zbytek. A to se ještě musela postarat o tebe - jinak by ti ta tělesná teplota hezky brzo a prudce klesla.

Možná už je opravdu po mně. Zkusím to prověřit. Otevřel jsem oči.

Tahle místnost vypadá jako samo nebe! Což ovšem znamená, že nejsi mrtvý, protože do nebe ty se nikdy nemůžeš dostat. A navíc všichni tvrdí, že když zemřeš, procházíš nejdřív dlouhým tunelem, na jehož konci je světlo a v něm na tebe čekají všichni, které jsi měl kdy rád... a to se ti nestalo. Žádný tunel.

Žádné světlo na konci. A bohužel ani žádná Hazel.

Tak tedy nejsem mrtvý a tohle nemůže být nebe a nepřipadá mi to ani jako nemocnice. Žádná nemocnice totiž nemůže být tak nádherná a nemůže tak líbezně vonět. A. co zvuky? Skřípění vozíků a dveří, drnění zvonků pacientů, hlasy zřízenců? Neslyšel jsem v tu chvíli víc než zpěv ptáků a kdesi v dálce hrající smyčcové trio.

A hele, támhle stojí strom-san!

Takže někde nablízku musí být Hazel. Kde jsi, má milovaná? Potřebuju pomoci. Najdi mi nohu a přines mi ji, prosím. Při takhle silné gravitaci nemohu riskovat hopkání o jedné - už na ni nejsem zvyklý, a...

hergot, potřebuju se vyčůrat. Honem! Zatínám zuby, chce se mi strašně moc.

"Vidím, že už jste vzhůru." Byl to laskavý hlas, přicházející odkudsi z prostoru za mým pravým uchem.

Otočil jsem hlavu, kam až to šlo, abych se podíval. Stála tam mladá žena, štíhlá, půvabná, s malými řadry a dlouhými hnědými vlasy. Když zachytila můj pohled, usmála se. "Jsem Minerva. Co si dáte k snídani? Hazel říkala, že máte rád vafle. Ale můžete mít i cokoli jiného, na co máte chuť."

"Cokoli?" Uvažil jsem to. "Co takhle brontosaurí kýtu, upečenou na rožni?"

"Ano, proč ne. Ale bude to trvat trochu déle než vafle," odpověděla smrtelně vážně. "Nechcete si dát mezitím nějaký malý předkrm?"

"Klidně si dám tu vafli - jen jsem si z vás střílel. Ale když už mluvíme o kýtách, neviděla jste tu někde moji protézu? Potřeboval bych co nejdřív navštívit osvěžovač... a k tomu potřebuju svou dřevěnou nohu. Pochopte, v téhle gravitaci to jinak nedokážu."

Minerva mi bez jakýchkoli rozpaků poradila, jak to zařídit. "Tohle lůžko má vestavěný osvěžovač. Stejně byste normální zařízení nemohl použít; máte zablokovány spinální funkce od pasu dolů. Nebojte se, víme, co děláme. Takže se do toho klidně dejte a ulevte si."

"Ehm... já nemůžu." Opravdu jsem nemohl. Když mi tenkrát uřízli nohu, lapiduši si se mnou docela užili.

Nakonec mi museli zavést cévku a klystýr mi dávali tak dlouho, než jsem se trochu zmátořil a dokázal se dohrabat k domečku se srdíčkem. "Slečno Minervo, nemohl bych dostat normální nemocniční nočník?"

Zatvářila se znepokojeně. "Pokud si to budete přát... ale k ničemu vám to nebude. Znepokojený výraz se změnil v zamyšlený. "Zajdu pro něj. Ale bude mi to chvíli trvat. Přinejmenším deset minut, ani o chvíli méně. A zapečetím vám dveře, aby vás tu nikdo nemohl rušit. Takže za deset minut jsem tu." Zamířila přímo do zdi. Rozestoupila se před ní a žena byla pryč.

Okamžitě jsem odhodil příkrývku, abych zjistil, co mi provedli s mou poslední zdravou nohou.

Jenže příkrývka se nedala odhodit.

Tak jsem za ni zatahal.

Vysmekla se mi.

Přemýšlel jsem, jak pokrývku obelstít - koneckonců, přece nemůže být pokrývka chytřejší než člověk?

Nebo snad může?

Ano, může.

Po chvíli marného úsilí jsem si řekl: Podívej, hochu, takhle se nedostaneme nikam. Předpokládejme tedy, že slečna Minerva mluvila pravdu a že ležím na posteli s vestavěným potrubím schopným se vypořádat s tím nejhorším, co může vyprodukovat na lůžko upoutaný pacient. Když jsem se takto uklidnil, zkusil jsem v hlavě spočítat pár balistických křivek - tak složitých, že dokážou rozptýlit i člověka pod gilotinou.

Vypustil jsem asi půl litru přebytečné tekutiny, blaženě vzdychl a pak nechal odtéct i ten druhý půllitr. Ne, postel zřejmě mokrá nebyla.

Ženský hlas mne pochválil: "Hodný chlapeček!"

Spěšně jsem se rozhlédl. Nikdo tu ale nebyl - "Kdo jste a kde jste?"

"Jsem Teena, Minervina sestra. Nejsem od tebe dál než je tvůj vlastní loket... a přece se nalézám půl kilometru odtud a o dvě stě metrů níž. Pokud bys potřeboval cokoli, stačí říct. Buď to máme na skladě, nebo to vyrobíme. Zázraky děláme ihned a všechno ostatní ještě dřív. S jedinou výjimkou: panny jsou na objednávku a průměrná čekací lhůta činí čtrnáct let. Repasované jsou ovšem za čtrnáct minut."

"Kdo tu chce krucinál pannu? Paní Teeno, myslíte, že je slušné dívat se na mě při čůrání?"

"Mladíku, ty mi budeš něco vykládat. Za prvé: jednou z mých povinností je sledovat všechno, co se v tomhle panoptiku odehraje, a zabránit veškerým chybám, ještě než se stanou. Za druhé: Já jsem taky panna a můžu to dokázat... počkej, ještě budeš litovat, že jsi muž a mluvíš o nás pannách tak neuctivě."

(Krucinál!) "Paní Teeno, já vás nechtěl urazit. Jen mi bylo hrozně trapně, tak jsem na vás vyjel trochu zhurta. Ale stejně si myslím, že by měl mít člověk při vyměšování a podobných věcech soukromí."

"Ale ne v nemocnici, brachu. Tvé vyměšování je význačnou součástí klinického obrazu tvého zdravotního stavu."

"Uhm -"

"Moje sestra už jde. Jestli mi nevěříš, zeptej se jí."

O pár vteřin později se stěna opět rozestoupila a vešla slečna Minerva se staromódním nemocničním bažantem - žádná elektronika a kontrolky. "Děkuju vám," řekl jsem, "ale už ho nebudu potřebovat, jak vám jistě vaše sestra pověděla."

"Ano, pověděla. Ale vám to jistě neřekla?"

"Ne, to ne - domyslel jsem si to. Je pravda, že sedí chuděra někde ve sklepe a šmíruje pacienty? Není to nudné zaměstnání?"

"Těmhle věcem se věnuje jen ve chvíli, kdy je to opravdu zapotřebí. A jinak má na práci tisíce jiných věcí, daleko zajímavějších -"

"Daleko zajímavějších!" vpadl jí do řeči zase ten hlas. "Minnie, on nemá rád panny. Prozradila jsem mu, že jsem taky panna. Dosvědč mi to, ségro; ať se pořádně zastydí."

"Teeno, netrap ho."

"A proč ne? Trápit muže je zábavné; když do nich šťoucháš, docela legračně se kroutí. Ačkoli nechápu, co Hazel na tomhle chlapovi vidí. Je to smutný případ."

"Teeno! Plukovníku, řekla vám Athéna, že je počítač?"

"Cože? Řekněte to ještě jednou, prosím."

"Athéna je počítač. Dozorčí počítač této planety; ostatní počítače jsou jen stroje bez vlastního vědomí. Athéna řídí úplně všechno, zrovna tak jako, to dělal na vaší Luně Mycroft Holmes - vím, že vám o něm Hazel vyprávěla." Minerva se laskavě usmála. "Proto taky Teena může tvrdit, že je panna. Technicky vzato má pravdu, protože jako počítač může mít jen těžko tělesný styk -"

"Ale vím o něm úplně všechno!"

"Ano, ségro - s mužem. Na druhé straně, pokud někdy časem přenese svou osobnost do těla z masa a kostí a stane se člověkem, technicky vzato už není pannou, protože její panenská blána byla odstraněna už při vývoji těla v inkubátoru a spálena. Tak tomu taky bylo se mnou."

"A taky jsi byla pěkně padlá na hlavu, Minnie, žeš to Ištar dovolila. Já si to líbit nenechám. Rozhodla jsem se si ten aparát nechat. Chci být opravdová panna a zažít kromě symbolické deflorace i fyzickou. Chci dokonce i svatbu se vším všudy včetně šatů, pokud se mi je podaří sehnat. Myslíš, že o tom přesvědčím Lazara?"

"Dost silně pochybuju. A ty uděláš dost hloupou chybu, pokud nezměníš názor. Zbytečná bolest při první kopulaci ti zkazí krásnou zkušenost a vytvoří podmíněný reflex. Příště se budeš kopulace bát. Ségro, sex je ten nejdůležitější důvod, proč se vyplatí stát se člověkem. Nepokaž si ho."

"Tammy tvrdí, že to zas tolik nebolí."

"Ale proč by to mělo vůbec bolet? Tak jako tak Lazara nepřesvědčíš, aby podstoupil celý svatební obřad. Slíbil ti místo v naší rodině, ale nic víc."

"Možná bychom mohli zlomit tady plukovníka Nulu. Stejně mi bude brzy zavázán za spoustu drobných službiček a Maureen říká, že ženicha si stejně nikdo nevšímá. Co ty na to, vojáčku? Byla by to pro tebe čest, dělat mi na tak parádní svatbě ženicha. Dobře si rozmysli, co mi odpovíš."

V uších mi zvonilo a hlava začínala praskat pod nápořem migrény. Co kdybych teď zavřel oči? Nemohl bych se zase octnout v té své staromládenecké díře v Golden Rule?

Pokusil jsem se o to: zavřel jsem oči a zase je otevřel. "Odpověz mi," dožadoval se nelítostně hlas bez těla.

"Minervo, kdo přesadil moji bonsai?"

"Já. Tammy povídala, že v tom květináči nemá dost místa, aby dýchala a rostla, a požádala mne o větší květináč. A tak jsem -"

"Našla jsem ho já."

"Teena našla květináč a já stromek přesadila. Vidiš, jak je v něm mnohem šťastnější? Povyrostl už o dobrých deset centimetrů."

Prohlédl jsem si bonsai. A ještě jednou, protože jsem nevěřil vlastním očím. "Jak jsem dlouho v téhle nemocnici?"

Minerva najednou mlčela. Teenin hlas se zeptal: "Jak velká má být ta brontosauří kýta k snídani? Radši z nějakého mladého, co? Ti staří mají strašně tvrdé maso. Alespoň to všichni říkají."

Deset centimetrů... Hazel řekla, že se na mne přijde podívat "ráno". Jenže které ráno, má drahá? Za dva týdny? Nebo ještě později? "Když se ti staří pořádně propečou, není to tak strašné. Ale nechci čekat celou věčnost. Ty vafle by byly rychleji?"

"Jo, určitě," souhlasil Teenin hlas. "Vafle tu u nás běžné zrovna nejsou, ale Maureen je má v malíčku. Povídala, že strávila dětství jen pár kilometrů od míst, kde jsi vyrůstal ty, a dokonce skoro ve stejné době, plus minus tak asi století. Takže umí vařit způsobem, na jaký jsi zvyklý. Vysvětlila mi, jak vypadá pečící forma na vafle, a já si s tím hrála tak dlouho, až byla Maureen spokojená. Kolik vaflí sníš, bumbříčku?"

"Pět set sedm."

Zavládlo krátké ticho, pak se váhavě ozvala Teena. "Minervo, co myslíš?"

"Já nevím."

"Držím ale dietu," pokračoval jsem, "takže se pro tentokrát spokojím se třemi."

"Nevím, jestli tě budu chtít za ženicha."

"V každém případě by ses měla nejdřív zeptat Hazel. To je totiž má nevěsta."

"V tom nebude problém; s Hazel jsem jedna ruka už celá léta. Pokud se rozhodnu použít tebe, tak tě k tomu Hazel donutí. Ale jistotu ve mně zrovna nebudíš, hošíčku Dickie; jsi taková pápěrka."

"Tak hošíčku Dickie, jo? Znáš mého strejdu Jocka? Jocka Campbella?"

"Stříbrného Lišáka Jocka? Jasně že znám! Ale toho nepozveme, Dickie; on by požadoval právo první noci."

"Budem ho muset pozvat, slečno Teeno; je to můj nejbližší příbuzný. Tak dobrá, udělám ti ženicha a strejda Jock se postará o defloraci nevěsty. Ujednáno."

"Minervo?"

"Plukovníku Richarde, nemyslím, že to Athéna udělá. Znáám doktora Jocka Campbella celá léta a on zná mne. Pokud bude Athéna trvat na té hlouposti, neměla by se podle mého názoru odevzdat jako prvnímu právě jemu. Tak za rok za dva ano, až pozná, jaké to je -" Minerva pokrčila rameny. "Ale koneckonců jsme všichni svobodní lidé."

"Ať si to Teena dohodne s Hazel a Jockem - to je její problém. Kdy se má ten zločin spáchat?"

"Skoro hned; Athénin klon je už skoro zralý. Tak za tři vaše roky."

"Ach tak. Já myslel, že mluvíme o příštím týdnu. Tak to se, už nemusím bát; do té doby možná i starého psa novým kouskům naučíš."

"Jakého psa?"

"To nic. A teď zpátky k těm vaflím. Slečno Minervo, dáte si se mnou? Nechci, abyste tu nade mnou stála a slintala a polykala a umírala hladem, zatímco já se budu ve vaflech přímo topit."

"Já už jsem dnes jedla -"

"To je zlé."

"- ale je to už to pár hodin a docela ráda bych ty vafle ochutnala; Hazel i Maureen na ně pějí ódy. Díky za pozvání, přijímám."

"Mne jsi nepozval!"

"Ale, Teeno, má potenciální dosud nedozralá nevěsto, pokud uskutečníš to, čím jsi mi vyhrožovala, pak se můj stůl stane i tvým, a zvát tě k němu by tedy bylo tautologicky zbytečné, únavné a téměř urážlivé. Řekla vám Maureen, s čím se vafle podávají? Tak tedy s rozpuštěným máslem, javorovým sirupem a spoustou křupavé smažené slaniny... a k tomu džus a káva. Ten džus by měl být ledový a zbytek naopak horký."

"Za tři minuty to máš na stole, můj nejmilejší."

Právě jsem se chystal odpovědět, když se opět rozestoupila stěna a dovnitř vkrácel rabbi Ezra. Vkrácel. Opíral se o berle, ale chodil po nohou.

Zašklebil se na mne a zamával mi berlou. "Doktore Ames! To jsem rád, že už jste vzhůru!"

"Taky vás rád vidím, rabbi. Slečno Teeno, prostřeme prosím pro tři."

"To už jsem prostřela. A připravila veku, uzeného lososa a jahodový džem."

Byla to veselá snídaně - i přes všechny ty otázky, které se mi honily hlavou. Jídlo velkolepé, hlad

strašlivý, společnost - Minerva, Ezra a Teena - skvělá. Olízl jsem sirup, kapající z posledního sousta první vafle, a prohlásil: "Rabbi, neviděl jste dnes poránu Hazel? Myslím mou ženu. Měla sem za mnou přijít."

Měl jsem dojem, že maličko zaváhal. Teena odpověděla místo něj: "Vrátí se o něco později, Dickie. Nemůže tu pořád jenom stát a čekat, až se probereš; má spoustu jiné práce. A mužů taky."

"Teeno, přestaň do mě rejpat. Nebo si tě nevezmu, i kdyby Hazel a Jock nakrásně souhlasili."

"Chceš se vsadit? Jen si mě zkus podvést, holobrádku, a já tě vyženu z téhle planety. K jídlu nedostaneš ani sousto, dveře se před tebou neotevřou, když pustíš v osvěžovači vodu, oparíš se, a každý pes, na kterého narazíš, tě pokouše. A budeš se pořád drbat, jako bys měl blechy."

"Sestro."

"No jo, Minnie."

Minerva se obrátila ke mně: "Nenechte se od mé sestry vyprovokovat, plukovníku. Otravuje lidi, aby si vynutila pozornost. Ale jinak je to slušný komputer a je na ni spolehnutí."

"To rád věřím, Minervo. Ale když mne takhle provokuje a vyhrožuje mi, ať potom nečeká, že po jejím boku stanu před knězem nebo někým podobným a slíbím ji milovat, ctít a poslouchat po celý život. Ostatně si nejsem jist, jestli bych ji chtěl poslouchat, i kdyby s tím pošťuchováním přestala."

Počítačový hlas poznamenal: "Nemusíš mi slibovat poslušnost, hošíčku Dickie - k tomu tě vycvičím později. Zatím stačí, když zvládneš nejjednodušší úkony. Sedni. Přines. Lehni. Překul se na břicho. Dělej mrtvého. Neočekávám od muže, že by zvládl něco složitějšího. Tedy kromě samčích povinností. Co se ovšem tohoto bodu týče, máš docela slušnou pověst."

"Co tím chceš říct?" Odhodil jsem ubrousek. "Tím to všechno padá. Svatba nebude."

"Richarde, příteli."

"Co? Ach ano, rabbi."

"Neberte si Teenu tak k srdci. Podobné návrhy už činila mně, otci Hendrikovi, Choyovi-Mu a bezpochyby i mnoha dalším. Jejím cílem je udělat z Kleopatry amatérku."

"A z taky Ninon de Lenclos a Rangy Lil a Marie Antoinetty a Rahab a Messaliny a kterékoli další. Chci se stát největší nymfomankou všech vesmírů, krásnou jako hřích a naprosto neodolatelnou. Muži se budou kvůli mně bít a zabíjet se na mých schodech a psát básně opěvující můj malíček. Ženy se budou chvět, jen zaslechnou můj hlas. Každý muž, žena i dítě se mi bude kořit a já se pomiluji s tolika z nich, kolik se mi jich jen vejde do díře. A ty mi nechceš jít za ženicha? To je od tebe hnusné, špinavé, podlé, zkažené a nekonečně sobecké! Zuřivý dav tě roztrhá na kousky a ukojí žízeň tvou krví."

"Slečno Teeno, tohle není zdvořilé téma ke konverzaci u stolu. My jíme."

"Ty sis začal."

Pokusil jsem se vzpomenout si. Začal jsem já? Ne, to opravdu ona –

Rabbi Ezra mi poradil jevištním šepotem. "Vzdejte to, Richarde. Nemůžete vyhrát. Dejte na mě, já už to znám."

"Slečno Teeno, moc mě mrzí, že jsem s tím začal. Neměl jsem to dělat. Bylo to ode mne ošklivé."

"Ale to nic." Hlas zněl potěšeně. "A nemusíš mi říkat slečno Teeno; tady si na tituly málokdo potrpí. Pokud bys oslovil Minervu doktorko Longová, tak se rozhlédne, kdo že to stojí za ní."

"Dobrá, Teeno, a ty mi, prosím tě, říkej Richard. Slečno Minervo, vy máte doktorský titul? Jste snad lékařka?"

"Ano, jeden z mých doktorátů je v oboru terapie. Ale má sestra má pravdu; tituly se u nás nepoužívají. Slečno, to tu nikdo neříká... leda snad v přechodném pomnutí smyslu poté, co obdaří ženu fyzickou láskou. Nemusíte mi tedy říkat slečno Minervo... dokud mne nebudete chtít obdařit tímto dobrodiním. Pokud někdy budete chtít."

A to mi řekne jen tak přes talíř u snídaně!

Málem jsem se nezmohl ani na odpověď. Minerva mi připadala tak skromná, slušná a milá, že bych to od ní nečekal.

Teena mi ale dopřála čas se vzpamatovat. "Minnie, nesnaž se mi ho přebrat. Je můj."

"Na to by ses měla radši zeptat Hazel. Nebo ještě lépe jeho."

"Dickie, hošíčku! Řekni jí to!"

"A co jí mám říct, Teeno? Ještě ses ani sama nedohodla s Hazel a strejdou Jockem. Ale než tak učiníš -" Pokusil jsem se o úklon směrem k Minervě, tak hlubokou, jak jen dokáže člověk, ležící v posteli se zablokovanou páteří. "Má milá, prokázala jste mi svými slovy velkou čest. Ale jak víte, jsem momentálně upoután na lůžko a nepohyblivý, takže takové potěšení rozdávat nemohu. Než ale dojde k nějaké změně, snad bychom si případné rozkoše mohli aspoň přát?"

"Neopovažuj se říkat jí má milá!"

"Sestro, chovej se slušně. Pane, klidně mi říkejte, jak budete chtít. A co se společného přání týče, jsem pro. Skutky můžeme odložit na později; terapie ještě nějaký čas potrvá."

"Á, to ano. Souhlasím." Vrhla jsem krátký pohled na maličký javor, který pomalu přestával být maličký.

"Jak jsem tu už dlouho? Můj účet za ošetřování už asi bude pěkně vysoký."

"Tím si nelámejte hlavu," poradila mi přátelsky Minerva.

"Tím si musím lámat hlavu. Účty je třeba platit. A já nemám dokonce ani pojištění." Obrátil jsem se k rabbimu. "Rabbi, z čeho jste platil ty vaše - transplantáty, jestli je to správné označení. Vaše bankovní konto je přece odsud stejně na hony vzdáleno jako to moje."

"A ještě dál, než si myslíte. Ale v tuto chvíli už asi není vhodné mne oslovovat rabbi - v těchto místech o talmudu nikdo nikdy neslyšel. Jsem nyní vojín Ezra Davidson, nepravidelné jednotky Časového sboru. Sbor totiž platí můj účet a domnívám se, že někdo podobný platí i ten váš. Teeno, mohla bys - chci říci, řekla bys - doktoru Amesovi, ze kterého konta hradíte jeho výdaje?"

"To se musí zeptat sám."

"Tak se tedy ptám, Teeno. Řekni mi to, prosím."

"Campbell, Colin, známý též jako Ames, Richard: platby: všechny položky čerpány ze Seniorova speciálního konta s názvem: Nejvyšší vládce Galaxie - Různé. Takže se netrap, můj milý, jsi sociální případ a veškeré náklady jdou na účet podniku. Je ovšem logické, že pacienti, čerpající z tohoto konta, se obvykle nedožívají vysokého věku."

"Athéno!"

"Ale Minnie, vždyť je to pravda. V průměru jedna celá, sedmdesát tři mise, pak se vyplácí životní pojistka. Ledaže by ho přidělili na nějaké teplé místo na ČPV."

(Poslouchal jsem jen na půl ucha. Nejvyšší vládce Galaxie, to určitě! Takové konto mohl založit jen jeden člověk. To moje zlatíčko. Krucinál, drahá, kde jsi?)

Ta podivná stěna se už zase rozevřela. "Nejdu moc pozdě na snídani? Á, vidím, že nejdu! Ahoj, můj milý!"

Byla to ona!

XXII

"Když nevíš, co máš říci, řekni pravdu."

MARKTWAIN (1835 - 1910)

"Richarde, byla jsem u tebe hned druhý den ráno, ale tys mne neviděl."

"To víš, že u tebe byla, hošíčku Dickie," potvrzovala Teena. "Docela slušně tím riskovala své vlastní zdraví. Ale ty buď rád, že jsi naživu. Málem jsi nebyl."

"Má pravdu," přitakal Ezra. "Já s vámi ležel na pokoji první den asi tak do půlnoci. Pak vás zavřeli do přísné karantény a mne odstěhovali a očkovoali proti asi devíti nebo devadesáti nejružnějším chorobám."

Bratře můj, vždyť vy jste byl k smrti nemocný."

"Plicní embolie, zelená zimnice, dávivá horečka -" vypočítávala na prstech Hazel. "Modrá smrt. Tyfus. Co ještě, Minervo?"

"Celková masivní infekce zlatým stafylokokem, jaterní herpes Landrii. A co bylo nejhorší, ztráta vůle k životu. Jenže Ištar nenechá umřít nikoho, kdo ji za plného vědomí a právní způsobilosti nepožádal o smrt. A Galahad jakbysmet. Tamara se od vás nehnula, dokud jste nepřekonal krizi."

"Ale jak to, že si z toho nic nepamatuju?"

"Buď rád," poradila mi Teena.

"Miláčku, kdybys nebyl v nejlepší nemocnici všech známých vesmírů a v rukou nejšikovnějších terapeutů, jaké znám, už by ze mne zase byla vdova. A mně černá nesluší."

"Ale kdybyste neměl volskou náтуру, asi byste to nepřežil," doplnil Ezra.

"Koňskou, Ezro, ne volskou," opravila jej Teena. "Já to musím vědět, já koně viděla. Je na ně působivý pohled."

Nevěděl jsem, zda mám Teeně poděkovat, nebo jí vyhrožovat zrušením svatby. Tak jsem raději její poznámku ignoroval. "Co však nechápu: kde jsem ke všem těm chorobám přišel? Měl jsem rozříznutou nohu, to ano, a stafylokokus aureus se mi do rány dostat mohl. Ale co to ostatní?"

"Plukovníku, jste přece povoláním voják. Existují různé druhy zbraní," připomněl mi Ezra.

"Ano." Povzdechl jsem si. "Ale tenhle způsob války jsem nikdy nezkoušel; nemám z něj dobrý pocit. Proti biologickým zbraním jsou termojaderné bomby čistá a gentlemanská zbraň. Dokonce i chemické zbraně jsou ve srovnání s bakteriemi humánní. Dobrá tedy: ten nůž - byl to vůbec nůž? - byl pečlivě připraven. Bacily se přímo hemžil."

"Ano," přitakal Ezra. "Někdo vás chtěl zabít a s vámi i celé Luna City."

"To je šílenství. Tak důležitý snad nejsem."

"Jste, Richarde," pronesla tiše Minerva.

Vytřeštil jsem na ni oči. "Jak jste k tomu dospěla?"

"Řekl mi to Lazar."

"Lazar. O tom už přece mluvila Teena. Kdo je to Lazar a proč má jeho slovo takovou váhu?"

"Richarde," vmísila se do hovoru Hazel, "říkala jsem ti už přece, že jsi důležitý a taky proč. Jde o záchranu Adama Selena. Lidé, kterým Adam Selene vadí, by neváhali vyhubit celé Luna City, aby dostali tebe."

"Když to říkáš ty. Kéž bych věděl, co se tam stalo. Luna City je můj druhý domov a žije v něm pár skvělých lidí. Ehm, váš syn, Ezro, je jedním z nich."

"Ano, můj syn. A mnozí další. Luna City bylo zachráněno, Richarde; infekci se podařilo zastavit."

"To je skvělé!"

"Za určitou cenu. Čas celé záchranné operace byl pečlivě změřen při rekonstrukci, které jsme se všichni účastnili - vás zastupoval zkušený herec. Získaný údaj byl porovnán s časovým záznamem v paměti Gay a do výsledných časových souřadnic našeho odchodu plus čtyři sekundy byla vpravena Burroughsova časoprostorová kapsle a odpálena tepelná bomba. Žádné atomové záření, ale jen žár o teplotě hvězdy - někteří z těch bacilů mají totiž dost tuhý život. Samozřejmě došlo k poškození hotelu a s vysokou pravděpodobností - ne, s jistotou - i ke ztrátám na životech. Nákaza ohrožující celé Luna - City byla vypálena, ale cena je vysoká NNSNZ." Ezra se zatvářil pochmurně.

"Ale váš syn se zachránil?"

"Myslím, že ano. Život mého syna nebyl ovšem pro toto rozhodnutí podstatný a na můj názor by taky nikdo nebral zřetel. Politické rozhodnutí muselo učinit Časoprostorové velitelství. A ČPV zachraňuje jedince jen v případě, že jsou nepostradatelní pro jeho operace. Richarde, pokud jsem to dobře pochopil - samozřejmě jsem jen prostý rekrut na zdravotní dovolené a nijak do vysoké politiky nevidím - pokud jsem to dobře pochopil, tak vyhubení Luna City vražednou epidemií by narušilo nějaké plány ČPV. Snad se ty plány týkají problému, který naznačila má milá paní Gwen - Hazel. Nevím."

"Já vím a váš odhad je správný - ale na Terciui mi neříkejte má milá paní - leda byste ze mne chtěl svou milou udělat. Ale i tak děkuju za výklad. Richarde, Velitelství jednalo tak radikálně právě kvůli té dalekosáhlé škodě, jakou by epidemie bezpochyby vyvolala. Vyřizli nákazu tak elegantně a čistě, že ty a

já a celý zbytek pasažérů Gay jsme unikli o zlomek vteřiny dřív, než nás mohla zabít ta tepelná bomba." (V tu chvíli jsem už z toho měl pěkně zamotanou hlavu - ale Hazel mluvila dál.)

"Nemohli si dovolit čekat ani o pár sekund déle; pár smrtících bakterií se mohlo dostat do městských vzduchovodů. Účinek, který by epidemie měla na Operaci Adam Selene, by byl katastrofální. Zasáhli tedy. Ale Časový sbor neběhá po vesmírech, aby zachraňoval životy jednotlivců, dokonce ani celých měst. Richarde, kdyby ČPV chtělo, mohlo zachránit Herkulaneum a Pompeje... nebo San Francisco a Paříž. Ale neudělali to a ani neudělají."

"Má zlatá," pronesl jsem zvolna, "chceš mi snad tvrdit, že ten tvůj Časový sbor mohl zabránit zkáze Paříže v roce 2002 přesto, že k ní došlo přede dvěma staletími? Odpověz mi, prosím!"

Hazel si povzdechla. Ezra se na mne upřeně podíval. "Richarde, příteli, vyslechněte pozorně, co vám chci říct, a přemýšlejte o tom. Nezavrhněte to hned jako nesmysl."

"Dobrá, tak spusťte."

"Ke zkáze Paříže došlo ne před dvěma stoletími, ale před dvěma tisíci let."

"Ale vždyť přece jasně -"

"Očima drnohryze nazíráno, máme dnes rok 4400 gregoriánského kalendáře, nebo 8160 podle židovského. Přiznám se, že i mne to zjištění dost rozrušilo, ale byl jsem nucen se s ním smířit. Navíc se nalézáme víc než sedm tisíc světelných let od Země."

Hazel a Minerva mne napjatě sledovaly; očividně čekaly, jak budu reagovat. Otevřel jsem ústa, abych promluvil, ale pak jsem zmlkl a raději si to celé ještě jednou promyslel. "Mám už jen poslední otázku," oznámil jsem po chvíli. "Teeno?"

"Ne, další vafli už nedostaneš."

"Já nechci vafle, drahá. Má otázka zní: mohu dostat ještě jeden šálek kávy? A tentokrát se šlehačkou? Prosím?"

"Tady ho máš - chytej!" Požadovaný předmět se mi zničehonic objevil na klíně.

Hazel vyjekla: "Richarde, je to pravda! Do posledního slova."

Usrkl jsem z ještě kouřící kávy. "Díky, Teeno; je to akorát. Hazel, lásko má, já se s tebou nehádám. Byla by hloupost se hádat o věci, kterým nerozumím. Obraťme se tedy k jednoduššímu tématu. Přes ty hrůzné choroby, kterými jsem podle vás trpěl, cítím dost sil, abych mohl vyskočit z postele a jít bičovat nevolníky. Minervo, můžete mi prozradit, jak dlouho ještě musím snášet tuhleto paralýzu? Jste přece můj ošetřující lékař, nebo ne?"

"Sestra je pověřená péčí o tvé štěstí," ozvala sawe Teena. "To je mnohem podstatnější."

"Athéna má víceméně pravdu -"

"Já mám vždycky pravdu!"

"- ale občas věci nepříliš vhodně formuluje. Tamara je vedoucím, odpovědným za morálku a blaho nemocných jak v Nemocnici Iry Johnsona, tak i na Howardově klinice... a to ona u tebe seděla, když ti bylo nejhůř, a chovala ti hlavu na klíně. Má samozřejmě spoustu asistentů, protože generální ředitelka Ištar považuje morální vůli - nebo taky blaho - pacienta za ústřední bod celé terapie i omlazování. Tak tedy Tamaře pomáhám, a se mnou i Maureen a Maggie, s nimiž jste se ještě nesetkal. Jsou tu i další, které přiloží ruku k dílu, když je tu příliš mnoho pacientů s poruchami štěstí: Libby a Deety, a dokonce Lor a Laz - ty pomáhají opravdu skvěle... ostatně není divu, když jsou to Lazarovy sestry a dcery Maureen. A pak je tu taky samozřejmě Hilda."

"Zadržte, prosím. Už jsem těmi novými jmény docista zmatený. Pochopil jsem z toho, že tenhle špitál udržuje personál, který se stará o to, aby se pacient cítil šťastný. A všichni ti andělé štěstí jsou ženy. Je to tak?"

"Jak jinak?" opáčila Teena uraženě. "U koho jiného bys chtěl hledat štěstí?"

"No tak, Teeno," napomenula ji Minerva. "Richarde, u nás je to tak, že my ženy se staráme o morálku mužů... ale Tamara má k dispozici i muže, kteří dohlíží na ženské pacienty. Opačné pohlaví není pro morální péči nezbytné, ale hodně nám práci usnadňuje. Mužských ošetřovatelů však nepotřebujeme tolik, protože ženy stůňou méně často. U klientů na omlazení je ten poměr poněkud vyrovnanější, ale ženy po omlazení téměř nikdy nepropadají depresím -"

"Nech toho," zaprotestovala Hazel. "Richard už je z toho celý nesvůj." Pohládila mne povzbudivě po ruce

a připojila soukromý signál, který jsem ale přešel bez odpovědi, protože kolem nás seděli další lidé.

"- zatímco muži po omlazení projdou minimálně jednou duševní krizí. Ale vy jste se ptal na ten spinální blok. Teeno?"

"Ještě okamžik," zadržela je Hazel. "Ezro, už jste ukázal Richardovi svoje nové nohy?"

"Ještě ne."

"A ukážete mu je? Nebude vám to vadit?"

"Předvedu mu je rád a beze studu." Ezra se zvedl, odsunul se kousek od stolu, otočil se, zvedl berle a zůstal stát bez jakékoli opory. Jak prve vstoupil do místnosti, nijak zvlášť jsem si jeho nohy neprohlížel (nemám rád, když takhle někdo civí na mne) - a jakmile si sedl ke stolu, už jsem na ně neviděl. Během toho jediného pohledu, který jsem mu na spodní polovinu těla vrhl, jsem nabyl dojmu, že má na sobě dlouhé hnědé spodky s podkolenkami stejné barvy - a mezi nimi svítí sýrovitě bílá kolena.

V tuto chvíli vyzul boty a stál přede mnou bosý - a já byl nucen svůj dojem radikálně přehodnotit. Hnědé "podkolenky" byly ve skutečnosti hnědou kůží nových nohou, transplantovaných na bílé pahýly.

Ezra zatím rozvláčně vysvětloval: "- jsou tři způsoby. Nová končetina nebo jakýkoli jiný orgán se dá vypěstovat ze zárodečné matrix. To trvá hrozně dlouho a vyžaduje to prý velkou zručnost. Nebo lze použít orgán z vlastního klona, který je udržován ve stasis v nemocnici se záměrně zakrnělým mozkem. To je prý stejně jednoduché jako našít na kalhoty záplatu - nebezpečí, že by tělo orgán nepřijalo, je nulové. Jenže klona tu nemám - i když možná časem budu mít -, a tak mi něco našli ve skladišti náhradních dílů -"

"U řezníka, jak říkáme my profesionálové."

"Ano, Teeno. Je tam spousta orgánů k okamžitému použití, veškerá evidence je uložena v počítači -"

"Ve mně."

"Ano, Teeno. Pro takové případy vybírá Teena náhradní orgány tak, aby se imunologicky co nejvíce hodily ke tkáním příjemce... samozřejmě musí souhlasit krevní skupiny, ale i spousta jiných věcí. Taky musí odpovídat velikostí, ale to je to nejsnazší. Teena prostě prohrabe úplně všechno a nakonec najde takový transplantát, že ho vaše tělo považuje za vlastní. Nebo aspoň skoro."

"Ezro," řekl počítač, "ty nohy ti vydrží přinejmenším deset let; dala jsem si na nich záležet. A po deseti letech už budeš mít k dispozici svého vlastního klona. Pokud to vůbec bude zapotřebí."

"Ty nohy se ti opravdu povedly a moc ti děkuju, Teeno. Jméno mého dobrodince zní Azrael Nkruma, Richarde. Jsme dvojčata - až na ten nepodstatný detail s množstvím pigmentu v pokožce." Ezra se zazubil.

"Nebude své nohy postrádat?" zajímal jsem se.

Ezra zvažněl. "Je mrtvý, Richarde... zemřel nejběžnější smrtí, jakou tu znají: při nehodě. Lezl po horách, spadl na hlavu a roztránil si lebku; dokonce ani Ištarino umění už mu nepomohlo. A to určitě dělala, co mohla; doktor Nkruma byl chirurgem v jejím vlastním týmu. Ale tyhle nohy doktor Nkruma nikdy nenosil; pocházejí z jeho klona... kterého on sám nikdy nepotřeboval."

"Richarde -"

"Ano, drahá? Chtěl jsem se Ezry zeptat -"

"Richarde, udělala jsem jednu věc, aniž bych se s tebou poradila."

"Vážně? To ti budu muset zase naplácat?"

"Možná na to budeš mít chuť. Chtěla jsem, aby sis prohlédl Ezrovy nohy... protože jsem bez tvého svolení přiměla Ištar, aby ti také jednu pořídila." Tvářila se zahanbeně.

Občas silně postrádám existenci zákona, který by omezoval množství psychických šoků, jimž může být v jednom dni člověk legálně vystaven. Samozřejmě jsem absolvoval vojenský výcvik, a umím tedy zpomalovat srdeční tep a snižovat krevní tlak a všechny ty ostatní pitominy. Jenže když k nějakému pořádnému nárazu dojde, je obvykle potřeba se s ním vypořádat během několika zlomků vteřiny a ty zatracené drily člověku stejně moc nepomůžou.

Tentokrát jsem jen prostě čekal a záměrně zpomaloval dech. Za chvíli jsem byl schopen promluvit, aniž by mi selhal hlas: "Když o tom tak přemýšlím, tak za tohle bych ti ani naplácat nemusel." Pokusil jsem se s dotýcnou nohou zakroutit ze strany na stranu - vždycky jsem ji cítil, dokonce i mnoho let poté, co jsem o ni přišel. "Dohlédla jsi, aby ji přišli správně?"

"Co prosím? Nerozumím ti, Richarde."

"Rád bych tu nohu měl prsty dopředu. Patou napřed se dost špatně chodí." (Bylo to to správné zakroucení?) "Ehm, Minervo, mohu se na ten váš výtvor podívat? Ta příkrývka je nějak důkladně utažená."

"Teeno."

"Už jdu!"

Ta podivná stěna se zase rozhrnula a dovnitř vstoupil ten nejodporněji pohledný mladý muž, jakého jsem kdy spatřil... a jeho odpornost nijak nesnižoval ani fakt, že byl nahý jako palec. Neměl na sobě ani nitku. Ten osel si nevzal dokonce ani boty. Rozhlédl se po nás a zazubil se. "Nazdárek, lidi! Sháněl mě tu někdo? Zrovna jsem se opaloval -"

"Ty jsi spal. V pracovní době."

"Teeno, já dokážu spát a současně se i opalovat. Zdravíčko, plukovníku, to jsem rád, že už jste vzhůru. Dal jste nám docela zabrat. Už jsme si jednu chvíli mysleli, že vás vyhodíme do koše a začneme úplně nanovo."

"Doktor Galahad," vysvětlila Minerva, „je váš ošetřující lékař."

"Ne tak docela," ohradil se muž, zatímco se blížil ke mně. Po cestě stiskl Ezrovi rameno, dloubl Minervu do zadečku a letmo políbil mou novomanželku. "Měl jsem prostě tu smůlu, že jsem vás vyfasoval, takže veškerá kritika teď padne na mou hlavu. Stížnostem jsem připraven čelit s otevřeným hledím... ale musím vás varovat. Nemá smysl pokoušet se se mnou soudit. Nebo s námi obecně. Soudce je totiž náš. A nyní tedy -"

Zarazil se s rukama nad mou příkrývkou. "Nechcete si tohle odbýt v soukromí?" Zaváhal jsem. Ano, soukromí bych skutečně dal přednost. Ezra to vycítil a začal se pracně zvedat ze židle, kam se zrovna před chvilkou posadil. "Stavím se za vámi později, Richarde."

"Ne, nechod'te pryč. Vy jste mi ukázal ty svoje - teď si je můžeme porovnat a vy mi poradíte, jak s tím novým nádobičkem zacházet; já totiž o transplantátech nevím zhola nic. A Hazel tu zůstane pochopitelně taky. Minerva už je viděla - viděla jste je, že ano?"

"Ano, Richarde, viděla."

"Tak se mi držte nablízku. Kdybych omdlíval, tak mě chytněte. Teeno - žádné rádoby vtipné poznámky, prosím."

„Já? Jaká ohavná pomluva! Chovám se vždycky jako dokonalý profesionál."

"Nene, má milá. Máš chování řeznického psa. Pokud chceš soupeřit s Ninon de Lenclos, musíš na sobě ještě hodně pracovat. O Rangy Lil ani nemluv. Okej, doktore, jdeme na to." Znehybněl jsem bránici a zatajil dech.

Doktor tu zatracenou deku zvedl docela snadno. Postel byla čistá a suchá (to bylo první, po čem jsem se díval - ale nikde žádné potrubí. Zajímavé!) - a ze spodku mého těla trčely bok po boku dvě ošklivé velké nohy. Nejkrásnější pohled, jaký jsem kdy zažil.

Minerva mne zachytila, když jsem omdléval.

Teena neproněsla žádnou vtipnou poznámku.

O dvacet minut později jsem nabyl natolik vlády nad svou novou končetinou včetně prstů, že jsem na to mohl přestat myslet... ačkoli ještě dlouho poté jsem se občas zkontroloval, jestli vše dělám tak, jak mi nařídil doktor Galahad.

"Já jsem s výsledky spokojen," prohlásil výše jmenovaný. "Teď ještě, jestli s nimi jste spokojen vy. Jste?"

"Jak to mám popsat? Co mám říct? Že se nade mnou klene nádherná duha? Ze slyším stříbrné zvony? Že zažívám jaderný výbuch? Ezro - můžete mu to popsat vy?"

"Už jsem se o to pokoušel. Je to jako znovu se narodit. Chodit je tak snadné... dokud máte čím."

"Ano. Doktore, či to bývala noha? Už dlouho jsem se nemodlil... ale za něj musím."

"Dárce není mrtvý."

"Cože?"

"A taky není o nohu kratší. Je to trochu zvláštní případ, plukovníku. Teena měla dost starostí sehnat

vhodnou nohu, kterou by váš imunitní systém neodvrhl dřív, než řeknete erytroblastóza. Nakonec jí Ištar - to je moje šéfová - doporučila, ať rozšíří okruh potenciálních dárců... a tak Teena přece jen jednoho našla. Jenom jediného. Dostal jste tedy součást klonu dosud žijícího klienta."

"Nikdy se nám dosud nic takového nestalo. My, tedy personál nemocnice, nemáme o nic větší právo použít něčího klonu, než vám uříznout i druhou zdravou nohu. Když jsme o tom informovali klienta, jemuž klon náleží, rozhodl se, že vám tu nohu poskytne. Prohlásil, že jeho klon si za pár let tu nohu zase vyvine a do té doby se snad bez ní obejde."

"Kdo je to? Musím jej najít a poděkovat mu." (Jak ale poděkovat za takový dárek? Nevím; nějak to budu muset zvládnout.)

"Plukovníku, to je právě ta jediná věc, kterou se nikdy nedozvíte. Váš dárcce trval na přísné anonymitě. To byla podmínka jeho souhlasu."

"Přinutili mne dokonce, abych o tom smazala záznam, "postěžovala si hořce Teena. "Jako bych nebyla profesionálně důvěryhodná. Vždyť přece dodržuju hypokryteckou přísahu líp než oni všichni dohromady!"

"Chceš říct Hippokratovu."

"Myslíš, Hazel? Nemyl se; já tuhle bandu znám líp než ty."

"Samozřejmě že chci, abyste nohu začal používat," ujistil mne doktor Galahad. "Potřebujete také trochu cvičit, abyste se po tak dlouhé nemoci vzpamatoval. Takže - vstávat z postele! Ještě dvě věci - používejte hůl, dokud si nebudete zcela jistý, že udržíte rovnováhu i bez ní, a alespoň ze začátku by vás Hazel nebo Minerva měly podpírat. Dávejte si na sebe pozor; jste ještě slabý. Kdykoli budete cítit únavu, sedněte si nebo zalezte do postele. Hmmm... Umíte plavat?"

"Ano. Už jsem to dlouho nezkoušel; posledních pár let jsem prožil v kosmickém sídlišti, kde na to nebyli vybaveni. Ale plavu rád."

"Tady na to vybavení jsme a docela dobře. V suterénu téhle budovy je krásný hluboký bazén a v atriu je ještě větší. A malé bazénky má i většina soukromých domů v okolí. Tak plavte. Nemůžete chodit pořád; vaše pravá noha se bude učit své první krůčky, tak na ni nespěchejte. A nenoste boty, dokud si noha nezvykne být nohou." Přátelsky se na mne zašklebil. "Jasně?"

"To se ví!"

Poplácával mne po rameni, sklonil se ke mně a políbil mne. A zrovna, když mi ten chlap začínal být sympatický! Neměl jsem ani čas uhnout.

Velice mne to rozladilo, ale snažil jsem se to nedat najevo. Vždyť podle toho, co říkala Hazel a ostatní, mi tenhle přihřátý hezounek zachránil život. Nemohl jsem si dovolit být na něj nějak příkrý.

Krucinál!

Mého odporu si zřejmě nevšiml. Stíkl mi rameno, prohodil ještě: "Za pár dní budete chlapík. Minervo nebo Hazel, vemte ho do bazénu." A byl pryč.

Tak mi tedy dámy pomohly z postele a Hazel mne vzala do bazénu. Ještě před odchodem dala moje polovička Minervě polibek na rozloučenou a já si uvědomil, že se stejný úkon očekává i ode mne. Učinil jsem příslušným směrem opatrný pohyb, který byl z druhé strany vydatně opětován.

Líbání s Minervou je zatraceně příjemnější než líbat se s mužem, ať je ten chlapík pohledný, jak chce.

Ještě jsem jí poděkoval za vše, co pro mne udělala.

Odpověděla mi zcela vážně: "Pro mne to bylo štěstím."

Nato jsme šli ven, já velice opatrně, opíraje se o hůl. Nová noha mě brněla. Jakmile jsme opustili místnost - ta zeď prostě zmizí ve chvíli, kdy se k ní přiblížíte - svěřila se mi Hazel: "Drahý, jsem moc ráda, že jsi políbil Minervu, aniž jsem ti o to musela říkat. Je to takové malé štěňátko; fyzické pohlazení ji potěší víc než mnohoslovné díky nebo královský dar. Snaží se stát člověkem poté, co strávila dvě století jako počítač."

"Ona byla vážně počítač?"

"To si piš, kamaráde!" houkl za námi Teenin hlas.

"Ano, Teeno, ale myslím, že bychom to měli Richardovi vysvětlit podrobněji. Minerva se nenarodila z ženy; její tělo bylo vyvinuto in vitro z vajíčka, jež mělo třiadvacet rodičů. Měla ty nejvýznamnější rodiče,

jací kdy spatřili světlo světa. A jakmile bylo tělo připraveno, přesunula do něj svou osobnost a vzpomínky -"

"Jenom část vzpomínek," upřesnila Teena. Okopírovali jsme pro ni jen ty vzpomínky, o které stála. Jednu kopii jsem si nechala já a s ní taky základní data systému a současnou operační paměť. Ale ona mne podvedla - některé vzpomínky si nechala jen pro sebe a nenahrála mi je, potvora jedna lakomá! Je to snad fér? No řekněte sami!"

"Mne se neptej, Teeno, já nikdy komputer nebyla. Richarde, už jsi se někdy vezl padacím potrubím?"

"O tom jsem jakživ neslyšel."

"Tak se mne drž a snaž se dopadnout na služebně starší nohu. Teeno, můžeš nám pomoci?"

"Jasně, lidičky!"

S padacím potrubím je větší psina než s mladou kolií. Když jsem absolvoval svůj první skok, vyžádal jsem si ještě čtyři další cesty nahoru a dolů - "abych se trochu pocvičil" (ve skutečnosti jen proto, že se mi to zalíbilo). Hazel mne při nich přidržovala a Teena dávala pozor, abych si při dopadu nepošramotil novou nohu. Schody jsou pro jednonohého invalidu dost riskantní a úmorná záležitost. Výtahy jsou noční můrou i pro zdravé - jsou pochmurné, stísněné a připomínají mi dobytčák.

Ale padací potrubí nabízí totéž vzrušení jako skákání do stohu slámy - tak, jak jsem si je užíval jako dítě na strýčkově farmě - ale bez prachu a horka. Jupí!

Nakonec mne Hazel zastavila. "Tak hele, drahý. Jdeme plavat. Pojd' už, prosím."

"Okej. Jdeš s námi, Teeno?"

"Jak jinak?"

"Ty jsi nám někam podstrčila vysílačku, co, děvenko?" spíš konstatovala Hazel. "Odposloucháváš nás."

"Implantované vysílačky už nepoužíváme, Hazel. To je příliš surové a primitivní. Vymysleli jsme se Zebem fintu, jak dostat frekvenci do čtyřrozměru a zabezpečit obousměrný kanál pro obraz i zvuk. Barvy jsou, pravda, trochu zkreslené, ale to se dá vydržet."

"Takže nás přece jen odposloucháváš."

"Říkám tomu raději zpravodajský monitoring; zní to líp. No tak jo, odposlouchávám vás."

"Myslela jsem si to. Můžeme mít aspoň občas nějaké soukromí? Potřebuju s manželem probrat nějaké rodinné záležitosti."

"Jasně, lidi. Provozuju jenom lékařský dohled. Jinak nevidím, neslyším a držím zobák."

"Díky, drahá."

"To je v pořádku, mám v tom dlouholetou praxi. Kdyby ses chtěla zbavit toho svého balvana, stačí jen zavolat mé jméno. Prozatím mu dej za mě pusu. Mějte se!"

"Teď můžeme opravdu mluvit soukromě, Richarde. Teena tě sice nespouští z očí ani na okamžik, ale v tuto chvíli pracuje stejně neosobně jako voltmetr a část paměti, která si nás momentálně všimá, zaznamenává pouze věci, jako je puls a dech. Něco podobného na tebe dohlíželo po celou tu dobu, co jsi byl nemocný."

Zmohl jsem se jen na svůj obvyklý prudce inteligentní komentář. "He?"

Vyšli jsme z centrální budovy nemocnice a oclli se před malým parčíkem, lemovaným z obou stran bočními křídly budovy, jež měla tvar U. Prostranství přetévalo květinami a zelení a v jeho středu se nalézalo malé jezírko (či velký bazén), jež mělo "čirou náhodou" přesně správný tvar, který zapadal mezi ty záhony, keře a stezky. Hazel se zastavila u lavičky, obrácené k jezírku a stíněné rozložitým stromem. Posadili jsme se, nechali lavičku, aby se přizpůsobila našim tělům a pozorovali koupající se lidi; bylo to skoro tak zábavné jako plavání samo.

"Pamatuješ si něco z toho dne, kdy jsi sem přijel?" zeptala se Hazel.

"Moc ne. Bylo mi dost špatně - ta rána dost bolela." (Z rány už dnes zbyla jen jizva, tenká jako vlas, která se stěží dala rozpoznat - byl jsem jí ostatně poněkud zklamán.) "Ta žena - Tamara? - Tammy - se mi dívala do očí a tvářila se dost znepokojeně. Pak něco povídala nějakým cizím jazykem -"

"Galaktou. Taky se ji naučíš; není těžká -"

"Ano? Každopádně pak něco říkala mně a víc už nevím. Pak už byla jenom noc, z níž jsem se probudil dneska ráno - a teď zjišťuji, že to nebyla jedna noc a pámbuvíjak dlouho jsem tu vlastně ležel. Dost mne to vyvedlo z míry. Jak dlouho jsem tady?"

"Záleží na tom, jak ten čas počítáš. Pro tebe to byl měsíc."

"To mne drželi v mrákotách takovou dobu? Jestli jsem byl pod sedativy celý měsíc..." (To nebylo dobře. Unsl jsem před operačním sálem, abych si nechal sešít rány, utržené ve rvačce... a probudil jsem se dokonale zdrav, ale dlouhodobě zblblý prášky. Možná jsem si už vypěstoval i nějakou tu závislost na morfinu, demerolu, metadonu či něčem ještě horším.)

"Můj drahý, nikdo ti žádná sedativa nedával."

"Prosím? Nějak jsem špatně rozuměl."

"Po celou dobu jsi byl v poli Léthé - žádné drogy jsi nedostal. Léthé udržuje pacienta při vědomí, takže aktivně spolupracuje s lékaři - ale bolest zapomíná vzápětí potom, co odezní. Ostatní zážitky taky. Samozřejmě jsi trpěl, můj milý, ale každá bolest byla uzavřenou záležitostí, o které jsi už vzápětí nevěděl. Nikdy jsi nezažil tu strašnou, zničující únavu a otupění, které jsou výsledkem chronické, nikdy nekončící bolesti. Takže teď nemáš žádnou kocovinu a nemusíš ze sebe celé týdny vyplachovat anestetika." Usmála se na mne. "Neměl jsi kolem sebe žádnou společnost, drahý, protože člověk, který neví, co se odehrálo přede dvěma vteřinami, není schopen vést souvislý rozhovor. Ale hudba, která v pokoji hrála, ti zřejmě byla příjemná, a pokud tě někdo krmil, krásně jsi jedl."

"To jsi mne krmila ty."

"Ne. Profesionálům se do řemesla nemíchám." Hůl mi vyklouzla a spadla do trávy. Hazel se shýbla a podala mi ji. "Mimochodem, nabila jsem ti znova plný zásobník."

"Děkuju. Moment! Vždyť ta hůl byla nabitá. Po okraj."

"To ano - ve chvíli, kdy nás přepadl ten dav. Ještě že tak. Jinak jsem byla docela určitě mrtvá a ty asi taky."

Následujících deset minut jsme si vzájemně pletli hlavu líčením, jak jsme kdo viděli tu bitku před Lupinem. Zjistili jsme, že každý z nás si to pamatuje jinak a že si obě verze zásadně odporují.

Hazel se dušovala, že se v žádném případě neoháněla kabelkou. ("Ale vždyť to by byla hloupost, drahý. Kabelka je příliš pomalá a útočníka nezabije. Složil jsi dva ty lumpy najednou a tak mi poskytl čas, abych vytáhla Mijako.")

Podle ní jsem sestřelil čtyři z nich, zatímco ona dočist'ovala zbytek. Jenže pak mne složili tou ranou do stehna (byl to vůbec nůž? Hazel tvrdila, že z rány vytáhli kousky bambusu) a postříkali mne nějakým sprejem - což jí poskytlo okamžik času, aby zlikvidovala chlapíka, který mne postříkal.

("Stoupla jsem mu na hlavu a popadla tě a odtáhla dovnitř. Ne, nečekala jsem, že tam Gretchen uvidím. Ale věděla jsem, že je na ni spolehnoutí.")

Hazelina verze naše vítězství vysvětluje o něco lépe než ta má... což ovšem znamená, že mé vzpomínky jsou naprosto scestné. Asi nemá smysl se v nich šťourat - bude lepší si poslechnout Hazel až do konce.

"Ale jak se tam dostala Gretchen? Že na nás čekali Xia a Choy-Mu není zas takovou záhadou, když uvážíme, jaké vzkazy jsme jim zanechali. A Hendrik Schultz taky - po přečtení vzkazu od Ezry mu stačilo skočit na první raketoplán. Ale Gretchen? Přece jsme s ní mluvili chvíli před obědem. Byla doma, U vysušených kostí."

"Správně. Nejbližší potrubka je odtamtud daleko na jih, až v Hong Kong Luna. Hádej, jak se mohla dostat tak rychle do L - City? Rolligonem by to nestihla."

"Raketou."

"Správně. Blechou, kterou létají prospektoři. Vzpomínáš si, jak chtěl Jinx Henderson vrátit ten fez prostřednictvím kamaráda, který si chtěl v dohlednu zaskočit do L - City?"

"Ano, samozřejmě."

"Gretchen odletěla s tím kamarádem a vrátila ten fez osobně. Nechala ho ve ztrátách a nálezech ve Starém dómu a pak hned vyrazila k Lupinovi."

"Už chápu. Ale proč?"

"Chtěla, abys jí naplácal na zadeček tak, že bude celý růžový."

"To je ale pitomost! Proč ji vůbec táta do L - City pustil? Vždyť je na takové věci ještě mladá."

"Pustil ji z toho nejbánálnějšího důvodu vůbec. Jinx je veliký, silný a ješitný samec, který nedokáže vzdorovat škemrání své dcery. Aby sám před sebou ospravedlnil své potlačené nutkání k incestu, dají vše, co si děvče zamane - pokud ho otravuje dostatečně dlouho."

"To je směšné. A neomluvitelné. Otcovské povinnosti si vyžadují, aby -"

"Richarde. Kolik máš dcer?"

"Já? No, žádnou. Ale -"

"Tak drž zobák a nevykládej o věcech, o kterých nemáš ani páru. Bez ohledu na to, co udělal Jinx, zůstává faktem, že Gretchen opustila Vysušený kosti v době, kdy jsme my seděli u oběda. Vezmeme-li v úvahu dobu letu, mohla dorazit k východnímu městskému vstupu právě ve chvíli, kdy jsme opouštěli Komplex... Do Lupina došla pár sekund před námi - a zaplat' pámbu za to, protože jinak by asi bylo po mně."

"Zasáhla nějak do boje?"

"Ne, ale převzala tebe a já měla tím pádem volné ruce, abych mohla krýt ústup. A to všechno jenom proto, že chtěla, abys jí naplácal. Cesty Páně jsou nevyzpytatelné, můj drahý; ke každému masochistovi stvoří On sadistu - a na nebesích dojde k naplnění jejich vztahu."

"Co si to dovoluješ? Já nejsem sadista!"

"To nevadí, drahý. Možná jsem zkreslila některé detaily, ale ne celý obraz. Gretchen mne oficiálně požádala o tvou ruku."

"Cože?"

"Slyšels dobře. Už si to celé promyslela a probrala s Ingrid. Chce, abych jí umožnila vstup do naší rodiny; připadá jí to lepší než zakládat svou vlastní. Nijak mne to nepřekvapilo; vím, jak jsi okouzlující."

"Panebože. Cos jí na to řekla?"

"Že já proti tomu nic nemám, ale že jsi nemocný. Takže musí počkat. A nyní jí můžeš odpovědět sám... protože sedí támhle na druhém břehu."

"Z čeho se můžeš těšit dnes, neodkládej na zítřek."

JOSH BILLINGS (1818 - 1885)

"Jdu rovnou zpátky do pokoje. Je mi mdlo." Zašilhal jsem přes sluncem jiskřící vodní hladinu. "Nevidím ji."

"Přímou před tebou, vpravo od té skluzavky. Sedí tam blondýnka a brunetka. Gretchen je ta blondýnka."

"To vím, že není bruneta." Díval jsem se dál a tmavovláska na nás zamávala. Zjistil jsem, že je to Xia, a zamával v odpověď.

"Pojďme za nimi, Richarde. Hůl a věci můžeme nechat na lavičce; nikdo se jich ani nedotkne." Hazel vyklouzla ze sandálů a položila kabelku vedle hole.

"Není tu někde sprcha?" zdráhal jsem se.

"Jsi čistý; Minerva tě ráno myla. Poplavem? Nebo půjdem pěšky?"

Skočili jsme do vody téměř současně. Hazel vklouzla mezi molekuly vody jako tuleň, zatímco já za sebou nechal díru, že by se do ní vešla celá tulení rodina. Vynořili jsme se přímo před Xiou a Gretchen, vstříc bouřlivému přivítání.

Dozvěděl jsem se, že na Terciu lidé zvítězili nad zimou, která je typickým jevem zdejšího klimatu, a vymýtili i záněty dásní a další ústní a krční choroby - a samozřejmě také nemoci nazývané svého času "pohlavní", protože k jejich přenosu bývalo obvykle zapotřebí nanejvýš intimního kontaktu mezi pohlavími.

K čemuž - samozřejmě už bez chorob - docházelo i na Terciu.

Xiina ústa měla kořeněnou příchut'; Gretchenina nabízela zase sladkost malého děvčátka, ačkoli (jak jsem záhy zjistil) jejich majitelka už dávno malým děvčátkem nebyla. Dostalo se mi hojnou měrou i možnosti jejich kvality mezi sebou porovnat; jakmile jsem totiž skončil s jednou, hned se na mne zase vrhla druhá. A znovu a znovu.

Nakonec je líbání unavilo (mne nikoli), a tak jsme se všichni přesunuli do mělké zátočiny, našli si volný plovoucí stůl a Hazel objednala čaj - čaj a kalorie: koláčky a sendviče a sladké oranžové ovoce, které trochu připomínalo hrozny - ale nemělo zrníčka. A já zahájil frontální útok:

"Gretchen, když jsem tě viděl poprvé - a to není ani týden -, táhlo ti, pokud si dobře vzpomínám, na třináct. Tak jak si to představuješ být teď o pět centimetrů větší, o pět kilo těžší a přinejmenším o pět let starší? Dobře si rozmysli, co odpovíš; cokoli řekneš, zapíše si Teena za uši a použije dříve nebo později proti tobě."

"Nemluvil tu o mně někdo? Ahoj, Gretchen! Vítej doma."

Přenesl jsem tlak na Xiu. "A ty taky. Vypadáš o pět let mladší a dlužíš mi vysvětlení."

"Na mně není nic záhadného. Studuju dál molekulární biologii, jako jsem to dělala na Luně - jen s tím rozdílem, že tady o téhle problematice vědí mnohem víc. Náklady na studium si platím prací na Howardově klinice - dělám pomocné práce, na které tu nemají program a roboty, a každou volnou minutu trávím v tomhle bazénu. Richarde, já se naučila plavat! Doma na Luně jsem snad ani neznala nikoho, kdo by znal někoho, kdo by plavat uměl. Tady plave každý. A to slunce a čerstvý vzduch! V Kongu jsem seděla pořád zavřená v umělém osvětlení, dýchala vzduch z konzervy a hádala se s pitomými turisty o cenu spací kóje." Zhluboka se nadechla, nadmula poprsí vysoko nad kritický bod a mohutně vydechla. "Konečně žiju! Nediv se, že vypadám mladší."

"Dobrá, tobě tedy promíjím. Ale příště ať už se to nestane. Ale co ty, Gretchen?"

"Babičko Hazel, není otravný? Mluví už skoro jako Lazar."

"Je otravný, miláčku. Řekni mu, co jsi dělala a proč jsi starší."

"No... ten den, kdy jsme sem poprvé přijeli, jsem požádala babičku Hazel o radu -"

"Nemusíš mi pořád říkat babičko, miláčku."

"Ale Cas a Pol ti tak říkají pořád a já jsem přitom o dvě generace mladší než oni. Chtějí po mně, abych

je oslovovala strejdu."

"Já jim dám strejdu! Castora a Polluxe si nevšímej, Gretchen; jenom tě kazí."

"Tak dobře. Ale připadají mi jinak docela fajn. Jen jsou občas taky otravní. Pane Richarde -"

"A mně taky nemusíš říkat pane."

"Ano, pane. Hazel měla spoustu práce - vy jste byl tak strašně nemocný! - , tak mne předala Maureen a ta zase Deety, která mne naučila základům galakty a dala mi nějaké knížky o historii a naučila mě základní teorii šesti-rozměrného časoprostoru a paradoxů. Taky trochu konceptuální metafyziky -"

"Zpomal! Nestačím."

"To ti vysvětlíme později, Richarde," utěšovala mne Hazel.

Gretchen pokračovala, "Tedy... základní princip tkví v tom, že Tercius a Luna - ted' myslím naše Luna - nejsou na stejné časové ose, ale jejich osy spolu svírají devadesátistupňový úhel. Tak jsem se rozhodla zůstat tady - není to nic těžkého, pokud je člověk zdravý. Většina planety je totiž stále ještě divočina a přistěhovalce tu vítají s otevřenou náručí - ale měla jsem strach o naše; museli si myslet, že jsem mrtvá. Tak mne Cas a Pol odvezli zpátky na Lunu - na naši Lunu, ne na Lunu na téhle časové ose. Deety jela se mnou. Vrátily jsme se zpátky do Vysušených kostí, do odpoledne pátého července, do času asi hodinu poté, co jsem odletěla blechou s Cyrusem Thornem. Všichni byli hrozně udivení. Ještěže jsem měla s sebou Deety; pomáhala mi vysvětlovat, i když tátu vlastně přesvědčily už naše skafandry. Už jste viděl zdejší skafandry?"

"Gretchen, já neviděl víc než jeden nemocniční pokoj, padací potrubí a tenhle bazén. Netrefil bych tu ani na poštu."

"Hmmm, tak to ano. Koneckonců jsou zdejší skafandry o dva tisíce let modernější než ty, které máme na Luně. Což nás jen těžko překvapí... ale tátu to vyvedlo zcela z míry. Nakonec Deety vymyslela, jak to uděláme. Zůstanu na Terci... ale domů budu jezdit na návštěvu každý rok nebo dva - podle toho, jak seženu dopravu. Deety mi slíbila, že mi s tím sháněním pomůže. Mamka přiměla tátu, aby s tím souhlasil. Koneckonců, myslím, že kdybychom Luňákům nabídli emigraci na Tercius, odjeli by všichni... snad až na ty, kteří nemohou žít jinde než při nízké gravitaci. Když už o tom mluvíme, pane, jak se vám líbí ta nová noha?"

"Teprve si na ni zvykám. Ale dvě nohy jsou osmsetdevadesátsedmkrát lepší než jedna."

"Já jsem si hned říkala, že budete spokojený. Takže jsem se tedy zase vrátila sem a přihlásila se do Časového sboru -"

"Zabrzdi! Pořád tady slyším nějaké narážky na Časový sbor. Rabbi Ezra povídal, že se nechal naverbovat. Tohle stvoření s polozrzavými vlasy tvrdí, že u nich dělá majora. A ted' ses tam přihlásila ještě ty. V kolika? Ve třinácti? Nebo v tvém současném věku? Jde mi z toho hlava kolem."

"Babi - chci říct Hazel, že je to pravda?"

"Přijali ji jako kadeta do dívčího pomocného sboru, protože jsem prohlásila, že na to má už věk. Tak se dostala na školu do Paradoxu. Když ukončila studium, byla odvelena k jednotce a absolvovala základní výcvik a pak nástavbový bojový kurs -"

"A pak nás vysadili na Solis Lacus na čtvrté časové linii, abychom změnili výsledek událostí, a tam jsem taky utrhla tuhle jizvu na žebrech - vidíte? - a stala jsem se desátníkem. A dneska je mi devatenáct, ale oficiálně vlastně dvacet, protože by mě jinak nemohli povýšit na seržanta - tuhle hodnost jsem dostala po tom boji v New Brunswicku. Ale to bylo zas na jiné časové linii."

"Gretchen je rozený talent pro vojenskou dráhu," utrousila Hazel tiše. "Já to věděla."

"A poslali mě do důstojnické školy, ale to jsme odložili, než porodím to dítě a -"

"Jaké dítě?" Vytréštil jsem oči na Gretchenino břicho. Dětský tuk byl ten tam - už nebyla tak baculatá jako před těmi čtyřmi (podle mého odhadu) - či šesti (podle té šílené báhorky, kterou jsem právě vyslechl) lety. Žádné známky těhotenství jsem na ní nepozoroval. Pak jsem se jí ale podíval do očí a pod ně. Možná je to pravda. Pravděpodobně ano.

"Nevypadám na to? Hazel si toho všimla hned. A Xia taky."

"Já bych to nepoznal." (Richarde, starý brachu, nastal čas kousnout do trpkého jablíčka. Budeš muset změnit plány. Gretchen je v tom a tys to byl, kdo změnil její život, třebaže přímo v tomhle prsty nemáš. Ale zkazil jsi jí karmu, tak jí ted' musíš pomoci. Ať se tváří statečně a hrdě jak chce, jakmile porodí,

bude potřebovat manžela a pomocnou ruku. Jinak nebude šťastná - a mladá matka šťastná být musí. Hergot, člověče, tuhle zápletku jsi použil do svých pravdivých příběhů ze života nejmíň stokrát, tak snad víš, co je tvá povinnost. Koukej ji splnit.)

Tak jsem ji splnil. "Tak počkej Gretchen, tohle ti nespoknu jen tak. Minulou středu večer ve Šťastném drakovi - tedy pro mne je to pořád ještě minulá středa, i když plácáš o nějakých časových liniích - sis očividně chtěla vyhodit z kopýtka. Podle mého kalendáře jsi mi ve středu v noci, v tunelu doktora Chana, slíbila, že se za mne provdáš... a jak oba víme, kdyby se neprobudila Hazel, mohli jsme to děcko rovnou vyrobit." Podíval jsem se na Hazel. "Kazisvěte."

Nadechl jsem se a pokračoval v proslovu: "Ale nemysli si, že se ze svých manželských závazků vůči mé osobě vykroutíš jenom tím, že se necháš zbouchnout, zatímco já chudák ležím upoután na lůžko. To nejde. Řekni jí taky něco, Hazel. Z toho se nevyvlíkne. Že ne?"

"Ne, nevyvlíkne. Gretchen, budeš si muset Richarda vzít."

"Ale babi, já mu neslíbila, že se za něj provdám. Opravdu ne!"

"Richard tvrdí, že ano. Já osobně jsem si naprosto jistá jen jediným: když jsem otevřela oči, chystali jste se na to děcko. Možná jsem vám měla dělat křena." Hazel se odmlčela. "Ale proč kolem toho děláš takový povyk, děvenko? Už jsem Richardovi pověděla, cos nám navrhla... a taky že s tím souhlasím. Takže teď vám už nic nestojí v cestě. Proč se tedy bráníš?"

"Hm -" Gretchen se nervózně zavrtěla. "To bylo v době, kdy mi bylo třináct. A nevěděla jsem, že jsi moje praprababička - to jsem ti ještě říkala Gwen, vzpomínáš? A taky jsem ještě uvažovala jako Luňák - je to strašně konzervativní národ, ti Luňáci. Když má žena dítě za svobodna tady na Terciu, je to normální. U našeho oddílu má většina holek děcka, ale jen pár z nich je vdaných. Před třemi měsíci jsme bojovali u Thermopyl, abychom měli jistotu, že Řekové vyhrajou, a musela nás vést zástupkyně velitele - protože plukovnice byla zrovna před porodem. Takhle to řešíme my profici - žádný problém. Máme jesle přímo v kasárnách, Richarde, a dokážeme se o děti postarat samy - opravdu."

Hazel pronesla přísně: "Gretchen, moje praprapravnučka nebude vyrůstat v jeslích. Krucinál ženská, v jeslích jsem vyrůstala já; nedovolím ti, abys to udělala se svým děckem. Pokud si nás nechceš vzít, musíš nám tedy aspoň dovolit adoptovat to dítě."

"Ne!"

Hazel se zatvářila zle. "V tom případě si budu muset promluvit s Ingrid."

"Ne! Ingrid mi nevelí... a ty taky ne. Babi, když jsem odcházela z domova, byla jsem ještě dítě a panna a stydlivá a nevěděla jsem o světě vůbec nic. Ale dnes už nejsem dítě, pannou jsem přestala být už před lety a stal se ze mne válečný veterán, kterého hned tak něco nerozhází." Pohlédla mi zpřímá do očí.

"Richarde, nechci vás svým dítětem vydírat a tlačit vás k manželské smlouvě."

"Ale Gretchen, vždyť mě přece nikam netlačíš; já mám děti rád. Já si tě chci vzít."

"Vážně chcete? A proč?" Mluvila dost smutně.

Téma začínalo být příliš vážné; chtělo to nějak odlehčit. "Proč si tě chci vzít? Přece abych ti mohl naplácat na zadeček, až ti celý zrůžoví."

Gretchen poklesla dolní čelist, ale pak se zazubila a ve tvářích se jí zase udělaly doličky. "To je hloupost!"

"Myslíš? Možná, že v těchhle končinách není nutné mít k dítěti manžela, ale naplácání na zadek, to je něco jiného. Pokud nařežu ženě cizího muže, může se zlobit on nebo ona, a třeba oba najednou.

Nepříjemná záležitost. Pokud ale napráskám svobodné dívce, může toho zneužít a dotlačit mě k oltáři, i kdybych o ni původně vůbec nestál. To si tě radši vezmu rovnou; jsi na nářez zvyklá a dokonce se ti líbí. Navíc máš odolný zadeček, který takové zacházení snese. Což se taky docela hodí - protože já řežu tvrdě. Brutálně."

"Pchá! Jak jste došel k tomu stupidnímu názoru, že se mi to líbí? (Tvá svatozář se povážlivě scvrkává, hochu.) "Hazel, opravdu tluče ženské tak tvrdě?"

"Já nevím, drahá. Kdyby to zkusil na mě, zlomila bych mu ruku a on to ví."

"Vidíš, s čím se musím potýkat, Gretchen? Žádné malé nevinné radosti; nic mi nedopřeje. Jsem pod pantoflem. Když si mě vezmeš, třeba se to změní."

"Jenže já -" Gretchen se zčistajasna vymrštila, přičemž málem převrhla plovoucí stůl, obrátila se,

vyhrabala se z bazénu a dala se do běhu směrem na jih, pryč ze zahrady.

Stál jsem a díval se za ní, dokud mi nezmizela z dohledu. I kdybych se za ní hnál ze všech sil, stejně bych ji nedohonil; uháněla jako čert před kropenkou.

Posadil jsem se tedy zpět a povzdychl si. "Snažil jsem se, holka - ale přesila byla příliš velká."

"Snad někdy jindy, Richarde. Gretchen chce být přemlouvána. Neboj, ona se vrátí."

"Richarde," ozvala se Xia, "vynechal jsi jedno jediné slovíčko. Láska."

"Co je to láska, Xio?"

"To je přesně to, co chce žena slyšet, když se má vdávat."

"Tím jsi stále ještě nevysvětlila, co to je."

"Dobrá, posloužím ti technickou definicí. Ehm... Hazel, ty znáš Jubala Harshawa. Patří do Seniorovy rodiny."

"Znám ho celá léta. Ve všech smyslech slova."

"Má takovou definici -"

"Ano, já vím."

"Definici lásky, která by podle mého názoru umožnila Richardovi, aby to slovo mohl před Gretchen použít - a to aniž by se přetvařoval. Doktor Harshaw říká, že slovo láska označuje takový subjektivní stav jedince, při němž je pro štěstí dotyčného nezbytné blaho a štěstí někoho jiného. Richarde, já se domnívám, že takový vztah ke Gretchen rozhodně chováš."

"Já? Ženo, vy jste se pomátla na rozumu. Já ji jen chci dostat do tak bezprávného postavení, abych jí mohl naplácat zadeček do růžova, kdykoli si to budu přát. A to tvrdě a brutálně." Uhodil jsem se do prsou a snažil se vypadat jako ješitný samec, ale příliš přesvědčivé to nebylo; s tím převislým břichem se bude muset něco udělat - vůbec to nezní. Koneckonců jsem ale byl po nemoci.

"Ano, Richarde. Hazel, já bych řekla, že svačina skončila. Nezajdete oba ke mně? Už jsem vás strašně dlouho neviděla. Zavolala bych Choye-Mu; určitě neví, že Richarda pustili z Léthé."

"Jsem pro," přikývl jsem. "A není poblíž náhodou otec Schultz? Přinesla by mi některá z dam hůl, prosím? Asi bych to mohl obejít sám... ale bojím se to ještě riskovat."

"Jsem si jistá, že bys to riskovat neměl a že už ses nachodil dost. Teenó -"

"Co je to za kravál?"

"Můžeš nám poslat vozík? Pro Richarda."

"A proč ne tři, pro každého jeden?"

"Jeden stačí."

"Jen aby. Gretchen by se každopádně hodil. Měl by ses o ni, Richarde, postarat. Slábne, ta naše těhotná válečnice."

Hazel poklesla čelist. "Oh. Já zapomněla, že nejsme sami. Teenó!"

"Neboj se, Hazel, jsem tvůj kámoš. Nic nepovím, vždyť to víš."

"Díky, Teenó."

Všichni jsme se zvedli k odchodu. Na břehu mi Xia zahradila cestu, položila mi ruce kolem krku, podívala se mi do očí a pronesla tiše, ale dostatečně zřetelně, aby ji slyšela i Hazel: "Richarde, už jsem potkala pár ušlechtilých mužů - ale na takové, jako jsi ty, člověk narazí jen zřídka. Nejsem těhotná, takže nepotřebuju manžela a ani ho nechci. Ale kdykoli tě Hazel bude moci postrádat, zvu tě na líbáčky bez svatby. Anebo ještě líp, zvu vás oba dva. Jsi skvělý muž a to si uvědomuje i Gretchen." Energicky mne políbila.

Odpověděl jsem, jakmile jsem si opět uvolnil ústa. "To není ušlechtilost, Xio - jen používám poněkud neobvyklou metodu svádění. Vidiš, jak snadno jsi mi ty skočila na špek? Jen jí to pověz, Hazel, ty máš s mými metodami největší zkušenosti."

"Je ušlechtilý."

"Vidiš?" prohlásila vítězné Xia.

"A strašně se bojím, že na to někdo přijde."

"Ale houby! To byste měly znát mého učitele na fakultě, to byl formát. Mám vám o něm vyprávět?"

"Později, Richarde. Ať máš čas si to vyprávění připravit." Obrátila se ke Xie. "Richard vypráví skvělé pohádky na dobrou noc."

"Pokud zrovna někoho neplácám na zadek. Xio, co dělá při plácání tvůj zadeček? Růžoví?"

Mám neurčitý dojem, že jsem snídal až někdy po poledni. Večer, který snídani předcházel, byl velice příjemný, ale mé vzpomínky na tu dobu jsou víc než sporé. Na alkohol to svádět nemůžu; tolik jsem zase nevypil. Následně jsem však zjistil, že pole Léthé má vedlejší účinky a mimo jiné posiluje i účinky alkoholu. Dokáže prý zahlazovat vzpomínky i nějakou dobu poté, co se člověk dostane z jeho působnosti. Ale na tom přece zas tak nesejde! Pořád je to lepší než návyk na jakákoli sedativa.

Vzpomínám si jen, že jsme se skvěle bavili - Hazel, já, Choy-Mu, Xia, Ezra, otec Hendrik, a dokonce i Gretchen (poté, co ji Teena našla a Hazel promluvila do duše). Sešli jsme se všichni, kdo utekli z té rvačky u Lupina - dokonce i ti čtyři zrzci, kteří nás odtamtud zachránili, s námi chvíli poseděli. Dva sourozenecké páry - Cas a Pol, Laz a Lor. Skvělá mládež. Jak jsem později zjistil, byli starší než já, ale nebylo to na nich znát. Na Terci je věk záležitost poněkud ošidná.

Xiin příbytek byl pro tak rozsáhlou společnost dost těsný, ale nejlepší party jsou právě ty, na nichž se člověk mačká.

Za nějakou chvíli zrzci odešli, na mne padla únava - a tak jsem se natáhl na Xiinu postel. Vedle v pokoji se zatím hrála nějaká vražedná karetní hra o sirky a zdálo se, že Hazel vyhrává na celé čáře. Po nějaké chvíli prohrála Xia vše, co prohrát mohla, a šla si lehnout ke mně. V následujícím kole vsadila Gretchen nerozumně vabank a uvelebila se vedle mne z druhé strany. Použila přitom mého levého ramene jako polštáře, když právě již předtím obsadila Xia. Odvedle jsem ještě zaslechl Hazel: "Vidím. Zvedám sázku ještě o jednu galaxii."

Otec Hendrik se uchechtl: "Chachá! Bude veliký třesk, má drahá, a přijde vás to na trojnásobek vkladu. No, plat'te, plat'te."

A pak už nevím nic.

Cosí mne šimralo pod bradou. Pomalu jsem se probouzel a odtrhoval od sebe zalepená víčka. Když jsem tak konečně učinil, shledal jsem, že se dívám do nejmodřejších očí, jaké jsem kdy v životě viděl. Patřily neznámému kotěti jasně oranžové barvy, ale patrně nějakých siamských předků. Stálo mi na prsou jen kousek jižně od ohryzku. Potěšeně zapředlo, tázavě prohlásilo "Mňauúú?" a pokračovalo v olizování mé brady; to šimrání, které mne probudilo, způsobil tedy jeho malý drsný jazýček.

Odvětil jsem: "Mňauúú," a pokusil se zvednout ruku, abych je pohládl - jenže záhy jsem shledal, že to nejde, protože mi na každém rameni leží jedna hlava a k bokům se mi tisknou dvě teplá těla.

Otočil jsem hlavu napravo, abych poprosil o pomoc Xiu -potřeboval jsem vstát a najít osvěžovač -, když tu jsem zjistil, že rameno na pravoboku už neokupuje Xia, ale Minerva.

Chtěl jsem učinit spěšný odhad situace, ale shledal jsem, že nemám k dispozici dostatek výchozích údajů. A tak, místo abych riskoval oslovení, které mohlo, ale nemuselo být odpovídající vzhledem k tomu, co se mezi námi možná událo či neudálo, jsem ji prostě políbil. Nebo spíš tím prvním vstřícným krokem na sebe seslal lavinu polibků. Vzhledem k tomu, že jsem byl přišpendlen k posteli ze dvou stran a ještě tím malým stvořeníčkem na prsou, byl jsem zcela bezmocný. Bránit jsem se nemohl a spolupracovat jen trochu.

Minerva ovšem žádnou pomoc nepotřebovala. Poradila si se mnou sama. Šikovné děvče.

Jakmile mne propustila ze svých spárů, nalíbaného do zásoby na celé věky, ozvalo se zleva: "A já nedostanu pusu?"

Gretchen měla příjemný dívčí soprán, ale tohle byl tenor. Otočil jsem hlavu.

Galahad.

Byl jsem v posteli se svým ošetřujícím lékařem. Tedy... s oběma.

Když jsem byl ještě malý kluk doma v Iowě, vtloukali mi do hlavy, že pokud se někdy dostanu do této situace nebo nějaké podobné, je jediným správným jednáním začít rvát jako na lesy, abych si zachránil "čest" - nebo to, co místo ní muži mají. Dívka svou "čest" obětovat může a mnohé z nich to také dělají. Pokud ovšem své zálety provozuje diskrétně a nakonec skončí pod čepcem - nanejvýš s bříškem, které se pod bílý závoj snadno schová -, její "čest" zůstane zachována anebo se jí zase navrátí. Brzy se zařadí mezi počestné dámy, jež předstoupily před oltář jako panny, a získá tak právo spolu s nimi se mračit na

své bývalé družky v hřichu.

Jenže "čest" chlapce je záležitost mnohem delikátnější. Pokud ji ztratí při avantýře s jiným mužem (tj. jsou-li spolu přistiženi), pak odejde, má-li štěstí, do státních služeb do Washingtonu - a pokud je nemá, pak zametat ulice do Kalifornie. V Iowě rozhodně zůstat nemůže.

Toto vše mi prolétlo hlavou v jediném okamžiku - a vzápětí za tím jedna už dávno zasutá vzpomínka: první ročník na střední škole a já jsem na skautském táboře, v mrňavém stanu, který sdílím s vedoucím. Došlo k tomu jen jednou, v noční tmě a tichu, přerušovaném jen sovím houkáním... Za pár týdnů vedoucí odjel zpátky na Harvard... takže k ničemu vlastně nedošlo.

O tempora, o mores - bylo to už tak dávno a tak daleko. Tři roky nato jsem narukoval a pak se stal důstojníkem... a byl jsem vždy nesmírně obezřelý; důsledně jsem se vyhýbal jakýmkoli situacím, které by mne mohly zkompromitovat. Až do té aféry Walkera Evanse jsem se nikdy nemusel bát vydírání.

Maličko jsem napjal levou paži. "Jistě. Ale dávej pozor; jsem totiž patrně obydlýný."

Galahad dal pozor a kotě si nijak nestěžovalo. Je možné, že Galahad líbá stejně dobře jako Minerva. Ne líp, ale o nic hůř. Jakmile jsem se rozhodl nebránit se tomu, čemu jsem se bránit nemohl, rozhodl jsem se činit tak s potěšením. Tercius není Iowa a Boondock není Grinnel; nemělo smysl se ohlížet na zvyky dávno vyhynulého kmene.

"Díky," řekl jsem, "a dobré jitro. Mohli byste mne odkočkovat? Pokud to kotě zůstane na mých prsou, za chvíli se počůrá a utopím ho."

Galahad ovinul kolem kotěte levou paži. "To je Pixel. Pixele, dovolíš, abych ti představil Richarda?"

Richarde, je pro nás velká čest, že nás navštívil Lord Pixel, kočičí kadet první třídy."

"Těší mne, Pixele."

"Mňauů."

"To jsem rád. Ale co bude s tím osvěžovačem? Potřebuju ho už dost naléhavě!"

Minerva mi pomohla z postele, vzala mne kolem ramen, a tak mne držela ve svislé poloze, než Galahad přinesl hůl. Pak mne společně odvedli do osvěžovače. Nebyli jsme v Xiině bytě; osvěžovač se přesunul na druhou stranu ložnice a byl větší, stejně jako ložnice sama.

Vzápětí jsem odhalil další terciánskou specialitu: při pohledu na složitost a vybavení zdejšího osvěžovače mi připadala analogická zařízení v Golden Rule a Luna City stejně primitivní jako suché záchody, které člověk ještě občas zahlédne v odlehlých částech Iowy.

Minerva a Galahad mne však nenechali se trápit nad zařízením, s nímž jsem neuměl zacházet. Když jsem se chystal ukojit svou nepalčivější potřebu a vybral si k tomu špatnou aparaturu, Minerva prostě řekla: "Galahade, měl bys to Richardovi předvést; já na to nejsem vybavená." Tak mi to tedy předvedl. Bohužel jsem nucen přiznat, že ani já nejsem vybaven tak jako Galahad. Pokud si o něm chcete učinit nějaký obrázek, představte si Michelangelova Davida (Galahad se mu ve všech směrech zcela vyrovná), ale se spojovacím zařízením alespoň trojnásobným.

Nikdy jsem nepochopil, proč Michelangelo - když měl sklony, jaké měl - své mužské výtvořky tak šidil. Jakmile naše trio ukončilo osvěžování, vrátili jsme se do ložnice a já znovu užasl - ještě jsem se totiž nedokázal ani psychicky vzchopit natolik, abych se mohl začít vyptávat: kde to jsme, kde jsme se tam vzali a co se stalo s ostatními, zvláště s jednou z nich... zaslechl jsem o ní jen to, že se potuluje galaxiemi a oddává se různým radovánkám včetně hazardních her.

V ložnici zmizela jedna ze stěn a místo ní se přede mnou rozprostírala nádherná zahrada. Z postele se stala lenoška, na níž seděl a hrál si s kotětem muž, s nímž jsem se nakrátko setkal v Iowě před dvěma tisíci lety. Alespoň tak to všichni tvrdili; stále jsem si těmi fantastickými čísly nebyl příliš jist. Stačila mi Gretchen a jejich pět let navíc. Nebo šest?

Zazíral jsem. "Doktore Huberte."

"Nazdárek." Doktor Hubert odložil kotě. "Pojďte blíž a ukažte mi tu nohu."

"Hm -" Ten chlap je arogantní, až to není hezké. "To se musíte nejdříve dovolit mého ošetřujícího lékaře." Překvapeně se na mne podíval. "Krucí. Měl bych asi dodržovat úřední postup, co? No tak dobrá."

Galahad mne zezadu tiše požádal: "Ukažte mu prosím ten transplantát, Richarde. Jestli vám to nevadí."

"Když to říkáte vy." Zvedl jsem levou nohu a strčil ji Hubertovi přímo do tváře. Minul jsem nos tak o

centimetr.

Neuhnul ani o kousek, takže má námaha byla marná. Poklidně naklonil hlavu trochu nalevo. "Položte mi ji na koleno, prosím. Bude to pohodlnější pro nás pro oba."

"Mně to vyhovuje. Můžete prohlížet." Opřel jsem se o hůl a získal jsem tak zcela postačující rovnováhu. Zatímco doktor Hubert zkoumal nohu, Galahad a Minerva ztichli a stáhli se do kouta. Ta prohlídka mi nepřípadala nijak zvlášť odborná - doktor při ní užíval jen zraku a hmatu, žádné lékařské nástroje. Mnul kůži, škrábal ji, prohlížel si zblízka již zahojenou jizvu a nakonec mi zničehonic ostře zaryl nehtem palce do chodidla. Jak má ten reflex vypadat? Mají se prsty sevřít, nebo naopak rozevřít? Nevím, ale vždycky mi připadalo, že tenhle úkon doktoři nedělají kvůli diagnóze, ale z čiré sadistické rozkoše.

Doktor Hubert mi nohu nadzvedl a naznačil, že ji mohu spustit na zem, což jsem také učinil. "Dobrá práce," pokývl uznale na Galahada.

"Díky, pane."

"Sedněte si, plukovníku. Už jste snídali? Já už ano, ale klidně se nasnídám ještě jednou. Minervo, můžeš jít objednat něco k snědku? Tak, děkuju, hodná holčička. Plukovníku, rád bych, abyste mi teď podepsal kontrakt. Jakou hodnotu očekáváte? Ještě než mi odpovíte, rád bych zdůraznil, že plat je bez ohledu na hodnotu tentýž a že ať si vyberete hodnotu jakou chcete, Hazel bude vždycky o stupínek výš; chci, aby ona velela vám, ne naopak."

"Počkat. Jaký kontrakt? A jak jste došel k závěru, že vám vůbec něco podepíšu?"

"Pochopitelně kontrakt o vašem vstupu do Časového sboru. Takový, jaký má i vaše paní. A pochopitelně proto, abyste zachránili komputerovou osobnost známou jako Adam Selene. Plukovníku, netvařte se tak zatvrzele; vím, že o tom s vámi Hazel už mluvila a že vám tak jako tak nezbyvá než jí pomáhat i nadále." Ukázal na mou nohu. "Proč si myslíte, že jste dostal ten transplantát? Jakmile teď máte obě nohy, budete potřebovat spoustu dalších věcí. Regenerační cvičení. Výcvik se zbraněmi, které dosud neznáte. Omlazení. To všechno stojí peníze a nejjednodušší způsob, jak vše zaplatit, je stát se členem Sboru. Pouhá ta noha by byla pro cizince z primitivní éry k nedoplnění... ale jako člen Sboru si na ni snadno vyděláte. To jistě pochopíte. Jak dlouhou dobu potřebujete na rozmyšlenou o věcech, které jsou tak zřejmé? Deset minut? Patnáct?" (Ten mluvka by měl prodávat použité předvolební sliby.)

"Tolik ani ne. Už jsem si to promyslel."

Zazubil se. "To je dobře. Zvedněte pravou ruku a opakujte po mně -"

"Ne."

"Co ne?"

"Prostě ne. Já si tu nohu neobjednal."

"Ne? Ale vaše žena ano. Nemyslíte, že byste za ni měl zaplatit?"

"A jelikož jsem si ji neobjednal a nemám chuť se nechat vámi manipulovat -" znovu jsem mu nohu strčil do tváře a těsně minul ten jeho šeredný frňák, "- tak ji zase uřízněte."

"Cože?"

"Slyšel jste dobře. Uřízněte ji a strčte si ji zpátky do skladu. Teeno. Jsi tu?"

"Jasně, Richarde."

"Kde je Hazel? Jak se k ní můžu dostat? Nebo bys jí mohla vyřídít, kde mne najde?"

"Už jsem jí to řekla. Máš počkat."

"Díky, Teeno." Hubert a já jsem seděli, mlčeli a ignorovali jeden druhého. Minerva zmizela a Galahad se tvářil, jako bychom tu nebyli. Ale za pár vteřin se sem vrátila moje milovaná - ještě že byla stěna otevřená.

"Lazare! Táhni ke všem čertům, ty idiote! Proč nám do toho strkáš rypák?"

XXIV

"Optimista hlásá, že žijeme v nejlepším z možných světů, a pesimista se obává, že je to pravda."
JAMES BRANCH CABELL (1879 - 1958)

"Ale Hazel -"

"Ale co, ty pitomče? Odpověz! Co mi lezeš do mých záležitostí? Povídala jsem ti, ať se držíš zpátky. Varovala jsem tě. Řekla jsem ti, že to bude delikátní jednání. Ale sotva odsud vypadnu jen na minutu - a ponechám ho v bezpečí Minerviny náruče a s Galahadem k ruce -, co tu najdu, když se vrátím? Tebe! Jak do toho šťouráš, reješ a všechno zvoráš jako obvykle. Všechna moje námaha je kvůli tobě v loji!"

"Ale Sadie -"

"Drž hubu! Lazare, co tě to pořád nutí lhát a podvádět? Proč se nemůžeš chovat slušně? A kdo dostal ten prokletý nápad, abys šel zrovna teď vandrovat do Richarda? Od Maureen to nevyšlo, tím jsem si jistá. Odpověz mi, ksakru! Nebo ti urazím tu tvou pitomou kebuli a nacpu ti ji do krku!"

"Gwen, já jsem jen chtěl vyjasnit -"

Má milovaná jej přerušila takovým proudem barvitých a originálních nadávek, že jsem se ani neodvážil je

zaznamenat; má paměť na takový výkon zkrátka nestačila. Pronesla je hlasitým zpěvavým výčtem, který mi připomínal nějakou pohanskou kněžku, modlíci se, aby její bohové přijali oběť - lidskou oběť - v podobě doktora Huberta.

Zatímco Hazel svolávala hromy a blesky, dorazily otevřenou stěnou další tři ženy. (Ještě větší množství mužů nahlédlo dovnitř, ale všichni se spěšně stáhli; patrně nechtěli být svědky Hubertova skalpování.) Tři ženy byly velice krásné - a přitom každá jiná.

Jedna byla blondýna vysoká jako já nebo i vyšší, nordická bohyně tak dokonalá, že nemohla být skutečná. Chvilí naslouchala a lítostivě potřásala hlavou, pak ale zmizela v zahradě. Další žena byla rusovláska, kterou jsem si zpočátku spletl s Laz nebo Lor - ale teprve pak jsem si všiml, že je... ne snad starší, ale zralejší. Vážně přihlížela dramatickému výjevu.

Podíval jsem se na ni znovu a projel mnou pocit, že jsem na to kápl: musela to být starší sestra Laz a Lor - a doktor Hubert byl otcem (bratrem) všech tří... což by vysvětlovalo, proč mohl být doktor Hubert tím Lazarem, o kterém jsem pořád slyšel, ale kterého jsem nikdy nespatriil - až na tu chvíli v Iowě.

Třetí žena vypadala jako maličká čínská panenka - jako čínský porcelán, ne jako čínská Xia. Neměřila o moc víc, než sto padesát centimetrů a nevážila víc než čtyřicet kilo - ale její kolibří vzhled se mohl krásou směle měřit s královnou Nefertiti. Má drahá se odmlčela, aby popadla dech, a tenhle maličký skřítek zatleskal a obdivně hvízdal: "Skvělý výkon, Hazel! Z celého srdce ti fandím."

Huberta - Lazara se to zřejmě dotklo. "Hildo, ještě ty začínej."

"A proč ne? Je jasné, žeš zase strkal ruce pod cizí pokličku, jinak by Hazel takhle nebublala. Znáš ji a znám i tebe - chceš se vsadit?"

"Nechci. Já se jen snažím dodržovat společně přijatý plán -Hazel totiž sama na všechno nestačí."

Ženuška jen zavřela oči a pípla: "Panebože, odpusť mu; už ho to zase bere." Rusovláska se jemně zeptala: "Ale co jsi vlastně provedl, Woodrowe?"

"Vůbec nic."

"Woodrowe."

"Říkám ti, že nic. Nic, co by stálo za tenhle výstup. Vedl jsem jen společenskou debatu tady s plukovníkem Campbellem a trochu jsme se -" odmlčel se.

"Trochu jsme se co, Woodrowe?"

"Rozešli v názorech."

Počítač se uchechl. "Chceš, Maureen, vědět, proč se rozešli v názorech? Mám ti přehrát záznam téhle takzvané společenské debaty?"

"Tohle přehrávat nebudeš, Athéno," ohradil se ostře Lazar. "Byl to soukromý hovor."

"Nesouhlasím," ozval jsem se rychle. "Klidně může přehrát vše, co jsem řekl."

"Ne. Athéno, to je rozkaz."

Komputer odpověděl: "Zásada číslo jedna: pracuju pro Iru, ne pro tebe. Ty sám jsi s tím souhlasil, když mne aktivovali poprvé. Mám o to povolení požádat Iru? Nebo mám přehrát půlku diskuse, která náleží mému nastávajícímu?"

Lazar - Hubert vytřeštil oči. "Komu?"

"Mému snoubenci, jestli si chceš hrát se slovíčky. Ale za pár dní, až si obléknu to nádherné tělo, stanu s plukovníkem před tebou a vyměníme si slavnostní slib, který nás spolu sváže. Tak vidíš, Lazare, otravovals tu nejen Hazelina čerstvého manžela, ale i mého nastávajícího. To nemůžeme dopustit.

Opravdu ne. Měl bys teď padnout na kolena a prosit za odpuštění... a ne se z toho koukat vykroutit a vylhat. To totiž nemůžeš; byl jsi přistižen při činu. Nejenže jsem tě slyšela já, ale taky Hazel."

Lazarovo podráždění rostlo. "Athéno, ty jsi přenášela soukromý rozhovor?"

"Nepožádals mě výslovně o soukromí. A kdybys to byl udělal, požádala by Hazel o monitorování Richarda. Všechno bylo košer, nepokoušej se tu na mne mávat nějakými paragrafy. Lazare, nech si poradit od jediného přítele, kterého máš, kterého nemůžeš podfouknout a který tě má rád přes všechnu tvoji špatnost - totiž ode mne: spočítej své padlé a líbezným hláskem pros za odpuštění. Když se nějakých sto metrů přeplazíš po břiše, možná ti dá Richard ještě jednu šanci. Není k nezlomení. Pohlad' ho a on bude přist' úplně jako to kotě." (Choval jsem Pixela na klíně a hladil jej. Šplhal mi po mé původní noze nahoru a dolů a zatínal do ní přitom drápky - ztratil jsem při tom nějaké to množství krve, ale na

transfuzi to přece jen ještě nebylo.) "Pokud mi nevěříš, zeptej se Minervy. Zeptej se Galahada. Zeptej se Gretchen nebo Xii. Zeptej se Laz nebo Lor. Zeptej se kohokoli."

(Rozhodl jsem se, že se požádám Teenu, aby - v soukromí - vyplnila mezery v mé paměti. Nebo to nebylo moudré?)

"Nechtěl jsem se vás dotknout, plukovníku," prohlásil tedy Lazar. "Je mi líto, jestli jsem mluvil příliš nepokrytě."

"Zapomeňte na to."

"Podáme si ruce?"

"Proč ne." Podal jsem mu ruku a on ji stiskl. Měl pevný stisk, ale ne zas natolik, aby člověku drtil kosti. Podíval se mi do očí a já cítil, jak taju. Tohohle chlapíka je těžké nenávidět - pokud o to zrovna sám nestojí.

"Drž si ruce na penězích, drahý," varovala mne má choť, "Lazar je schopen všeho."

"Je to vážně tak nezbytné?"

"Je. Jsi tu teprve chvíli, drahý. Lazar ti dokáže ukrást z nohou ponožky, aniž by ti zul boty, prodat ti je zpátky tak, abys měl pocit, bůhvíjak výhodný obchod jsi neudělal - a ještě ti ukrást boty, jakmile si je zuješ, aby sis ty ponožky zas natáhl. A ty mu ještě na závěr poděkuješ."

Lazar zaprotestoval: "Ale, Hazel -"

"Drž zobák. Moji milí, Lazar se pokusil donutit Richarda, aby se mu - aniž se předem dozvěděl podmínky - upsal na operaci Nejvyšší vládcy Galaxie, přičemž se v Richardovi snažil vzbudit pocity viny a závaznosti za tu transplantaci nohy. Richard měl získat dojem, že je budižkničemu, které se snaží vykrotit se ze svých dluhů a závazků."

"Tak jsem to nemyslel."

"Říkala jsem ti, abys držel zobák. Tak jsi to myslel. Moji drazí a milí, můj nový manžel pochází z kultury, kde jsou dluhy takřka posvátnou záležitostí. Národním heslem je tam Nic na světě není zadarmo. Zkratku NNSNZ mají dokonce vyšítou i na státní vlajce. Na Luně - Luně Richardovy éry, ne té naší - vám jiný může podříznout krk, ale pokus vyhnout se zaplacení dluhů se rovná sebevraždě. Lazar tohle všechno věděl, a tak udeřil přímo na nejcitlivější místo. Zneužil svých více než dvoutisíciletých zkušeností, svých rozsáhlých znalostí kultur a lidského chování, a obrátil je proti člověku, který ty zkušeností nesbíral zdaleka ani celé století, a to ještě jen ve své sluneční soustavě a na své časové linii. Nebyl to férový boj a Lazar to dobře věděl. Udělal větší sprost'árnu, než kdyby postavil do boje kotě proti dospělé kočce divoké."

Seděl jsem kousek od Lazara - od té chvíle, kdy skončil s tou hloupou prohlídkou mé nohy. Měl jsem skloněnou hlavu a naoko si hrál s kotětem - ve skutečnosti jsem se jen snažil vyhnout pohledu Lazara i kohokoli jiného; Hazelino hlasité rozmazávání oné události mi přišlo nepříjemné a trapné.

V důsledku toho jsem celou dobu pozoroval chodidla svá i svého protějšku. Zmínil jsem se už, že byl Lazar bosý? Nepřikládal jsem tomu žádnou důležitost; na Terci u člověka záhy zvykne na to, že neexistuje žádná závazná oblékací konvence. Tím nemyslím, že by všichni chodili nahí (Boondock nabízí daleko lepší výběr oděvů než kterékoli město na hroudě - mimo jiné i proto, že každý oděv si jeho majitel obvykle vezme jen jednou a po použití jej dá recyklovat), ale jen to, že si na bosé nohy a nahé nejružnější části těla zvyknete nejdéle do pěti minut. Lazar měl na sobě kus látky, do něž byl zavínut; mohlo to být jakési lava - lava, nebo taky vzdálený bratranec skotské sukně. Nohou jsem si však všiml až ve chvíli, kdy jsem delší dobu neměl jiný objekt k pozorování.

Hazel zatím pokračovala: "Lazar krutě zneužil Richardova slabého místa - jeho silného odporu k dluhům - a dotlačil Richarda tak daleko, že požádal o amputaci transplantátu. V zoufalé snaze zachovat si svou čest řekl Lazarovi: Uřízněte ji a strčte zpátky do skladu!"

"Ale to je přece hloupost!" zaprotestoval Lazar. "Vždyť to nemyslel vážně a já to také vážně nebral. Byl to pouhý řečnický obrat; chtěl mi ukázat, jak mu lezu na nervy. Asi měl pravdu. Udělal jsem chybu, připouštím, ale -"

"To jste tedy udělal!" skočil jsem mu do řeči. "Osudovou chybu. Ale jde tady spíš o váš osud, ne o můj. Protože to, co jsem řekl, nebyl řečnický obrat. Chci, aby ta noha byla opět amputována. Chci, abyste si svou nohu vzal zpátky. Svou nohu, pane! Podívejte se na můj transplantát, přátelé, a pak ho porovnejte s

Lazarovýma nohama!"

Každý, kdo vynaložil tu práci, aby se podíval, nemohl nevidět, o čem mluvím. Na zemi se bělaly čtyři mužské nohy, z nichž tři pocházely očividně ze stejných genů - dvě Lazarovy a jedna, ta nová, moje. Čtvrtá byla končetina, s níž jsem se už narodil; odpovídala zbylé trojici pouze velikostí, nikoli barvou či jemností kůže, ochlupením či jinými detaily.

Když na mne Lazar vyrukoval s tím, jak drahý je takový orgán, dost se mne to dotklo. Ale můj nový objev, že totiž Lazar je onen anonymní dárce, a že jsem tedy nucen za prokázané dobrodiní vděčit právě jemu, to bylo víc, než jsem dokázal snášet.

Zlobně jsem zaplápolal zrakem na Lazara. "Doktore, bez mého vědomí a souhlasu jste mne vmanévroval do morálního závazku, který je pro mne nesnesitelný. A také ho nebudu snášet!" Třásl jsem se vztekem. "Richarde! Richarde, prosím tě!" Hazel vypadala, že má pláč na krajíčku.

A já na tom nebyl o moc líp. Ta postarší rusovlasá dáma se ke mně přihnala, sehnula se ke mně, přitiskla si mou hlavu na mateřská ňadra, pohladila po vlasech a zašeptala: "Ne, Richarde, ne! Takhle to nesmíte brát."

Téhož dne o něco později jsme odjeli. Ale navečeřeli jsme se ještě s ostatními; nechtěli jsme odjíždět ve zlém.

Hazel a Maureen (to byla ta milá postarší dáma, která mne přišla uklidnit) mezitím přesvědčily mou maličkost, že se o výdaje na chirurgický zákrok a lékařskou péči nemusím strachovat, protože Hazel má na kontě v místní bance dost a byla by schopná uhradit - a také by uhradila - zmíněné náklady, i kdyby mi bylo odepráno současné financování. (Měl jsem původně v úmyslu požádat svou milovanou, aby příslušnou částku s Teeninou pomocí raději rovnou vyčlenila z konta, ale pak jsem se rozhodl, že už ji s tím nebudu trápit. Krucinál, vždyť NNSNZ je přece jednou z elementárních pravd lidské společnosti - ale platí také "darovanému koni se na zuby nedívej", a já jako obdarovaný si nemůžu moc vyskakovat.) Co se té nohy samé týče, podle železného místního zvyku se "náhradní díly" (ruce a nohy a srdce a ledviny atakdale) neprodávají ani nekupují. Účtují se pouze náklady na operaci, služby a režie.

Galahad mi to potvrdil. "Děláme to tak, abychom zabránili vytvoření černého trhu. Mohu vám ukázat případy na vašich vlastních planetách, kde vhodná játra mohou mít za následek vhodnou vraždu. Tady to ale neplatí. Tohle pravidlo vymyslel sám Lazar, už dobře před sto lety. Prodáváme a kupujeme všechno možné... ale s lidskými bytostmi nebo jejich součástmi se nekupčí."

Galahad se na mne zašklebil. "Povím vám ještě jeden důvod, proč se tím nemáte trápit. Když jsme vám na pahýl roubovali tu nohu, nikdo se vás na názor neptal a to všichni dobře víme. Ale všichni také víme, že se jí nemůžete zbavit... ledaže byste ji chtěl odpárat vlastním zavírákem. Já vám ji totiž amputovat nechci a stejně tak všichni ostatní chirurgové na Terciu. To víte, zákony lékařské komory a profesionální kolegialita." Usmál se. "Ale pokud se rozhodnete pro svépomoc, dejte mi, prosím, vědět; se zájmem se přijdu podívat." Pronesl to s vážnou tváří a Maureen se na něj za to zamračila. Dodnes si nejsem jistý, zda žertoval nebo ne.

Tato roztržka však přesto znamenala podstatnou změnu v Hazeliných plánech. Lazar mluvil totiž naprostou pravdu, když se hájil, že jen postupoval podle předem dohodnutého plánu. Jeho součástí ovšem bylo, že se realizace ujme Hazel, a ne Lazar.

Hazel by to byla zvládla, ale Lazar neměl šanci. Nikdy by mi totiž nedokázal vymluvit věc, která mi připadala nesmyslná a směšná. Pokud ovšem ode mne chce něčeho dosáhnout Hazel, mám asi stejně velkou šanci vzdorovat jako Jinx Henderson tváří v tvář slzám malé Gretchen.

Jenže tohle všechno Lazar nevěděl.

Mám dojem, že trpí naléhavým nutkáním zvládnout všechno sám. Chce být na každé svatbě nevěstou a na každém pohřbu nebožtíkem... a přitom se tváří, že vlastně nemá žádné ambice a že je jen prostý venkovský hoch se slámou ve vlasech a s hnojem mezi prsty u nohou.

Jestli se vám zdá, že nemám Lazara Longa zrovna v lásce, tak vám to vymlouvat nebudu.

Ten plán, jak jej Lazar popisoval, byl docela lákavý. Hazel předpokládala, že hned poté, co se stanu členem Časového sboru, podstoupím omlazení - systematické omlazení na biologický věk osmnáct let a kosmetické omlazení dle vlastního výběru. Po dobu léčebné kúry jsem se měl učit galaktu, studovat

historii všehomírů přinejmenším na několika časových liniích a, poté co budu omlazen, podstoupit několik různých vojenských výcviků, až se ze mne stane anděl smrti bez křídel, který snad ani nepotřebuje zbraň.

Až by Hazel dospěla k závěru, že to stačí, měli jsme spolu vyrazit splnit úkol Adam Selene, jenž byl součástí operace Nejvyšší vládcce Galaxie.

Pokud bychom celou akci přežili, mohli jsme odejít na odpočinek a dožít své dny s plnou penzí na kterékoli planetě dle vlastního výběru, v hojnosti a radovánkách.

Nebo jsme mohli zůstat společně v Časovém sboru a já bych podepsal smlouvu na dalších padesát let - a při každém prodloužení smlouvy pak získal nárok na omlazení a postupně i možnost stát se s Hazel samými šéfy Času. Tahle funkce je prý opravdu terno - člověk si při ní údajně užije víc legrace než s klubkem koťat, víc vzrušení než na lochnesce a víc štěstí, než má zamilovaný puberták.

Ať bychom to přežili nebo ne, šli bychom do boje spolu - a pořád dál, dokud by jeden z nás nestanul před tím dlouhým tunelem se světlem na konci.

Ale tenhle program se zhroutil, protože se do jeho realizace zamotal Lazar a pokusil se mi jej vnutit násilím.

Má milovaná měla v úmyslu postupovat pomaloučku a po špičkách: strávit nějaký čas na Terciui (nebesky krásné místo), nalákat mne na historii všehomírů a teorii cestování časem, atakdale, atakdale. Nenaléhat na mě s podpisem, ale neustále nadhazovat, že ona a Gretchen a Ezra a ostatní (dokonce i strejda Jock) jsou ve sboru... dokud ji sám nepožádám, abych se směl stát jeho členem taky.

Náklady na transplantaci by mne byly netrápily, kdyby a) měla Hazel dostatek času mne přesvědčit, že cena operace bude smazána mou zvýšenou výkonností při záchraně Adama Selena, čímž by se noha vlastně zaplatila sama (jak prosté a pravdivé - a Lazar to dobře věděl); b) kdyby mi to Lazar nenapálil tak náhle a nevyvíjel na mne nátlak; c) kdyby se mi vyhýbal (jak to bylo v plánu) a neumožnil mi zjistit, kdo byl tím anonymním dárce.

Asi můžete namítnout, že k ničemu z toho nemuselo dojít, kdyby se Hazel nepokoušela se mnou manipulovat (A nejen pokoušela)... ale právo ženy manipulovat vlastním manželem se v naší kultuře táhne až k pramáti Evě a jejímu jablku. Nebudu tedy kritizovat tak posvátnou tradici.

Hazel se svého úmyslu nevzdala - pouze změnila taktiku. Rozhodla se, že mne zaveze na Časoprostorové velitelství a nechá na mé zvědavé dotazy odpovídat tamější pomazané hlavy a technické experty. "Můj nejdražší," řekla mi, "ty víš, že chci zachránit Adama Selena a totéž přání má i můj tatínek Mannie. Naše důvody jsou však ryze citové a sentimentální, a nejsou tedy tak závažné, abys kvůli nim riskoval život." "To neříkej, ženo má! Pro tebe přeplovu klidně celý Hellespont. Samozřejmě jen když bude klidné moře a se smečkou doprovodných člunů v patách. A budu taky chtít smlouvu o právech na trojrozměrný film, právech na reklamní využití a na všechno ostatní."

"Mluv vážně, drahý. Neměla jsem v úmyslu tě přesvědčovat tím, že tě omráčím vznešeností našeho poslání, blahem všehomírů... kterému stejně pořádně nerozumím. Na matematiku nemám buňky a taky nejsem Společníkem Kruhu - Kruhu Ouroboros, který řídí veškeré změny v kosmu. Jenže Lazar to svým spěchem zkazil. Mám proto pocit, že máš právo vědět do posledního detailu, proč je ta záchranná operace nezbytná a proč tě žádáme, aby ses jí zúčastnil. Pojedeme na velitelství a ať si tě zkoušejí přesvědčit oni; já si nad tím už myju ruce. To už bude na Společnících, nejvyšších hlavounech celé časové manipulace. Tak jsem to taky řekla Lazarovi - on je totiž jedním z nich."

"Miláčku, já budu daleko radši poslouchat tebe. Lazar by mi nedokázal prodat desetikorunovou bankovku, i kdyby za ni chtěl jen dvoukorunu."

"Jeho problém. Jenže on má v Kruhu jenom jeden hlas, i když je v něm Seniore. Ovšem on je seniorem kdekoli."

Na něco jsem si vzpomněl. "Ta zmínka, že Lazarovi jsou dva tisíce let -"

"To je mu víc. Dobře čtyřiašest století."

"To už je jedno. Ale kdo říká, že mu je tolik? Mně připadá mladší než já."

"Taky ho už několikrát omlazovali."

"Ale kdo ho zná tak dlouho? Odpusť mi, lásko, ale ty mu ten věk dosvědčit nemůžeš. I kdybych ti uvěřil každý měsíc tebou udávaného života, pořád jsi na světě desetkrát kratší dobu nežli on. Pokud mluví

pravdu. Takže ještě jednou: Kdo mu to dosvědčí?"

"Hm... já ne, to je pravda. Ale neměla jsem nikdy důvod k pochybnostem. Možná by sis měl promluvit s Justinem Footem." Hazel se rozhlédla kolem. Nacházeli jsme se v nádherné zahradě v atriu pokoje, v němž jsem se probudil. (Jak jsem později zjistil, byl to její pokoj - nebo pokoje, pokud to bylo zapotřebí; ledacos se tu dalo natáhnout či změnit dle potřeby. Jiné časy mají jiné zvyky.) Seděli jsme tedy v zahradě s ostatními členy Longovy rodiny a jejich hosty, přáteli a příbuznými, pojídali lahodné jednohubky a tiše se zpíjeli do němoty. Hazel z hloučku vytáhla nenápadného mužička přesně toho typu, který at' se octne v kterékoli organizaci či spolku, vždycky je zvolen pokladníkem. "Justine! Tady jsem, můj milý. Máš na mne chvilíčku času?"

Propracoval se k nám, prolétaje se mezi psy a dětmi, a s náležitou pečlivostí se uvítal s mou milovanou. "Cácorco, tebe jsem neviděl, už ani nepamatuju."

"Povinnosti, můj milý. Justine, tohle je můj milovaný manžel Richard."

"Buďte u nás vítáni." Políbil mne. Už jsem si na to zvykl - tady to zřejmě patřilo k protokolu, jako u raných křesťanů. Co se dá dělat, koho chleba jíš, toho protokol zpívej.

"Děkuji vám, pane."

"Buďte prosím ujištěni, že k našim zvykům nátlak na hosty nepatří. Lazar sám sebe považuje za normu pro ostatní, ale my se jí naštěstí neřídíme." Justin Foote se na mne usmál a obrátil pozornost k mé milé.

"Hazel, nebude ti vadit, když si vezmu od Athény kopii tvého proslovu k Lazarovi? Zařadil bych tu nahrávku do Archívu."

"K čemu to? Už jsem ho zepsula a tím je vše smazáno."

"Z hlediska historického zájmu. Ještě nikdy nikdo, dokonce ani Ištar, dosud neseřval Seniora tak důkladně jako teď ty. Během celé té tvé lamentace se nezmohl ani na slovo. Většině lidí dělá potíže otevřeně vyjádřit, že s Lazarem nesouhlasí, i když mají mnohdy pravdu. Takže ten záznam bude zajímavý nejen pro historiky budoucnosti, ale i pro Lazara samého - pokud ovšem někdy najde odvahu si jej přehrát. Je tak zvyklý prosazovat si to, co je dobré jenom pro něj, že je načase mu připomenout, že není Bůh." Justin se usmál. "A pro nás ostatní to bude jako doušek čerstvého vzduchu. Kromě toho, má milá Hazel, literární hodnota tvé řeči je značná a jako dílo se řadí k unikátům. Opravdu ji chci zařadit do Archívu."

"Hmm... pitomost, příteli. Zajdi si za Lazarem. Stejně na to potřebuješ jeho svolení."

"Jako bych ho už měl; já vím, jak tu jeho zabeđenou hrdost využít. Stačí jen cenzorovi nabídnout, že se postarám, aby se tenhle záznam nedostal do Archívu, a naznačit, že by se ho to jistě dotklo. V tu ránu se zamračí a bude trvat na tom, že to do Archívu musí... bez jakékoli cenzury."

"No - pokud ti to tedy schválí, tak ano."

"Mohu se tě zeptat, má milá, kde jsi objevila některé z těch zvláště pikantních výrazů?"

"Nemůžeš. Justine, Richard mi položil otázku, na niž neznám odpověď. Jak vlastně víme, že je Senior starý víc než dva tisíce let? Pro mne je to jako otázka Jak víš, že slunce ráno zase vyjde? Já to prostě vím."

"Ne - já bych to spíš přirovnal k otázce Jak víš, že slunce vycházelo po celá staletí před tím, než ses narodil? A odpověď zní, že nevím. Hmm - zajímavý problém."

Pohlédl na mne. "Částečným problémem, jak se obávám, bude asi fakt, že pocházíte z vesmíru, kde nikdy nedošlo k fenoménu Howardových rodin."

"O něčem takovém jsem asi skutečně nikdy neslyšel. Co je to?"

"Krycí název pro lidi, kteří žijí výjimečně dlouho. Ale nejdřív několik základních pojmů. Společníci Kruhu Ouroboros označují jednotlivé vesmíry pořadovými čísly... ale pro pozemšťana bude asi názornější jiný výklad. Kdo stanul první na Luně, tedy ve vašem světě?"

"Na Luně? Chlapík jménem Neil Armstrong. S plukovníkem Buzzem Aldrinem."

"Přesně tak. Byl to projekt NASA, vládní instituce pro lety do vesmíru, pokud si dobře vzpomínám. Jenže v tomto vesmíru, ve světě mém a Lazara Longa, byla první cesta na Měsíc financována ne vládou, ale soukromým konsorciem, v jehož čele stál finančník D. D. Harriman, a prvním mužem, který kdy šlápl na měsíční povrch, byl Harrimanův zaměstnanec Leslie LeCroix. V jiném kosmu byla celá akce vojenskou záležitostí a první let podnikla loď amerického letectva Kilroy Was Here. V ještě jiném - Ale

na tom nesejde; v každém světě je počátek kosmických cest klíčový okamžik a ovlivní pak vše, co následuje po něm. A teď k našemu Seniorovi: v mém vesmíru býval jedním z prvních pilotů, kteří létali do kosmu. Celá léta pracuju jako archivář pro Howardovy rodiny... a na základě archivů, jež mám k dispozici, vám mohu dokázat, že Lazar Long pracuje jako kosmonaut už dobrých dvacet čtyři století. Stačí vám to jako důkaz?"

"Ne."

Justin Foote pokývl. "To je rozumné. Pokud racionální člověk slyší cosi, co odporuje všem ověřeným základním poznatkům, neměl by tomu uvěřit, aniž se mu dostane přesvědčivých důkazů. A těch se vám nedostalo, protože to, co vám říkám, je jen důkaz z doslechu. Poměrně hodnověrný důkaz a upřímně řečeno pravdivý, ale přesto jen z doslechu. Jak zvláštní. Já jsem třeba uprostřed těchto pojmů vyrůstal; jsem čtyřicátý člen Howardových rodin, který nosí jméno Justin Foote. První muž tohoto jména býval zplnomocněncem našich rodin v počátku dvacátého století, když byl ještě Lazar Long dítě a Maureen mladá žena -"

V tuto chvíli jsem přestal vnímat jeho hlas. Zjištění, že ta milá dáma, která mne přišla upokojit, má syna starého dvacet čtyři století a sama je přitom proti němu pouhé dítě ani ne sto padesát let staré, mne vyvedlo z míry. Opravdu jsou dny, kdy se vyplatí nevylézat z postele, což platilo v Iowě už v dobách, kdy jsem byl malé děcko, a na Terci u dva tisíce let to stále ještě platí. K dokonalému štěstí mi stačila Minerva na jednom rameni, Galahad na druhém a Pixel na prsou. Jen ten plný močový měchýř mi trochu vadil.

Maureen mi připomněla další rozpor. "Justine, trápí mne ještě jedna věc. Vy tvrdíte, že se tahle planeta nachází daleko, daleko od mého domova, bráno v prostoru a čase - více než dva tisíce let v čase a sedm tisíc světelných let vzdálenosti."

"Ne. To jsem netvrdil, protože nejsem astrofyzik. Ale tak mne to učili, souhlasí."

"A přece tu slyším na každém kroku angličtinu s idiomy i dialektem, který se používal v mém čase a domově. Nejen to, ve vaší mluvě slyším i ten nezaměnitelný přízvuk severoamerického Středozápadu, drsný jako zrezavělá pila. Můžete mi to vysvětlit?"

"Ach. Je to zvláštní, ale žádná záhada. Anglicky se tu hovoří kvůli vám."

"Mně?"

"Vám. Athéna by vám dokázala zajistit okamžitý překlad a celá party by se klidně mohla odehrávat v galaktě. Naštěstí však Ištar před mnoha a mnoha lety rozhodla, že pracovním jazykem této nemocnice a kliniky bude angličtina. Umožnily to jisté okolnosti týkající se Seniorova posledního omlazení. A co se přízvuku a idiomů týče - přízvuk pochází od Seniora samého - je to jeho mateřština, včetně přízvuku - a Athéna navíc ani jiný typ angličtiny neovládá. Totéž platí i pro Minervu, protože se naučila mluvit ještě jako komputer. Ale zdaleka ne všichni z nás hovoří anglicky bez potíží. Znáte Tamaru?"

"Zatím bohužel ne příliš."

"Je to pravděpodobně osoba, která rozdává a přijímá nejvíce lásky z celé téhle planety. Není ovšem lingvistka a anglicky se učila, až když jí bylo přes dvě stě let... dodnes jí to nejde dokonale, třebaže ten jazyk užívá denně. Zdá se vám to dostatečným vysvětlením pro ten zvláštní fakt, že se na rodinné party hovoří mrtvým jazykem, který vznikl daleko odsud?"

"Tedy - vysvětlení to dostatečné je. Ale nejsem spokojen. Víte, Justine, mám takový dojem, že ať se zeptám na cokoli, dostanu odpověď... ale ne takovou, která by mne přesvědčila."

"To je pochopitelné. Ale co kdybyste nějaký čas počkal? Když to nebudete lámat přes koleno, tak většina faktů postupně zapadne na své místo, a bez velkého úsilí."

Změnili jsme tedy téma rozhovoru. "Drahý," ozvala se Hazel, „ještě jsem ti neřekla, kde jsem byla... a proč jsem přišla pozdě. Justine, už jsi někdy uvízl v teleportu?"

"Až příliš často. Doufám, že už brzy někdo vymyslí něco lepšího. Pustil bych se do toho sám, kdybych nebyl tak strašně líný."

"Šla jsem dnes nakoupit pár věcí pro Richarda - obstarala jsem ti boty, drahý, ale obuj si je, teprve až ti je Galahad schválí. Taky pár obleků za ty, které jsem ti ztratila v té vřavě u Lupina. Stejně barvy neměli, tak jsem ti vybrala třeshňově červený a nefritově zelený."

"Tos vybrala dobře."

"Ano, budou ti slušet. Nakoupila jsem, co jsem chtěla, a byla bych se vrátila zpět včas, abych tě mohla vzbudit, ale - Justine, ty mi to dosvědčíš - u teleportu byla zase fronta, tak jsem se do ní postavila a čekala, až na mne přijde řada. A v tom se nějaký nedočkavec, zřejmě přitroublý turista ze Sekundu, vecpal asi šest míst přede mně."

"To byl ale darebák!"

"Moc si tím nepomohl. Skončil s ranou v hlavě."

Vytřeštil jsem na ni oči. "Hazel?"

"Já? Ne, ne, drahý! Připouštím, že jsem byla taky trochu v pokušení. Ale podle mého názoru není předbíhání ve frontě tak těžkým zločinem, aby je nespravila nanejvýš zlámaná ruka. Ne, tohle mne nezdrželo. Okolostojící ihned vytvořili občanský soud a já se jen taktak zachránila, aby mne nevybrali za soudce. Dostala jsem se z toho jen tak, že jsem přiznala, že mohu svědčit. Bláhově jsem si myslela, že svědek bude moci zmizet dřív. Jenže bohužel. Nepustili mne a celý proces trval skoro půl hodiny."

"Pověsili ho?"

"Ne. Verdikt zněl likvidace ve veřejném zájmu. Zastřelili ho a já mohla jít domů. Bohužel pozdě. Lazar, čert ho vem, nějak pronikl k Richardovi, otrávil ho a zkazil mi plány. Tak jsem na oplátku trochu otráвила Lazara. Jak ostatně oba víte."

"Jak oba víme. Byl s tím předčasně zesnulým turistou ještě někdo?"

"Nevím. V té chvíli mi to bylo jedno. Pořád si myslím, že to byl přece jen trochu drastický trest. Jenže já jsem prostě taková měkká nátura a jiná už nebudu. Kdykoli mne v minulosti někdo předběhl, vždycky jsem ho nechala vyváznout jen s menší újmou na zdraví. Ale když někdo předbíhá celou frontu, to se ignorovat nedá; hned by to povzbudilo další chytráky. Richarde, obstarala jsem ti boty, protože je mi jasné, že tvá původní bota, cos měl na protéze, nové noze nepadne."

"To je pravda." (Od doby, kdy mi amputovali nohu, jsem si nechával pravou botu dělat na zakázku - jinak by v ní protéza neseseděla dobře.)

"Nešla jsem ale do obchodu s botami, ale ke zpracovatelské firmě, kde mají pantograf, a zadala jsem jim tam výrobu zrcadlového doplňku k té levé. Bude úplně stejná, ale pravá."

"Díky!"

"Doufám, že ti padne. Kdyby se ten ztracený turista nenechal zabít mně před nosem, mohla jsem být doma včas."

Zamrkal jsem. "Už mi zase něco vrtá hlavou. Jak je řízeno tohle místo? Vládne tu anarchie?"

Hazel pokrčila rameny. Justin Foote zřejmě přemýšlel. "Ne, myslím, že ne. Tak dobře organizované to tu nemáme."

Odjeli jsme hned po večeři ve čtyřmístném kosmoplánu - Hazel a já, menší obr zvaný Zeb, křehká kráska Hilda, Lazar, doktor Jacob Burroughs, doktor Jubal Harshaw, další zrzka - no dobře, tak blondýnka barvy mědi - jménem Deety a ještě jedna dívka, která sice nebyla jejím dvojčetem, ale vypadala tak - líbezná děvče jménem Elizabeth, ale přezdívané krátce Libby. Pohlédl jsem na poslední dvojici a pošeptal Hazel: "To jsou další Lazarovi potomci? Nebo snad tvoji?"

"Ne. Myslím, že ne - tedy, co se Lazarova příbuzenství týče. Moje nejsou určitě; já přece jen potomky tak nedbale netrousím. Jedna je z nějakého jiného vesmíru a ta druhá je zase asi o tisíc let starší než já. Ale za to může Gilgameš. Ehm... všiml sis při večeři takového malého děvčátka, hlavu taky jako oheň a cákala se ve fontáně?"

"Ano. Docela čilé stvořeníčko."

"Tak ta je -" V tu chvíli jsme začali nastupovat, všech devět, do čtyřmístného letounu. Hazel už jen utrousila: "Připomeň mi to později," a vyhoupla se do kabiny. Chtěl jsem ji následovat, ale obřík mi pevně sevřel paži, čímž mne zastavil; vážil o dobrých čtyřicet kilo víc. "My se ještě neznáme. Já jsem Zeb Carter."

"A já Richard Ames Campbell, Zebe. Těší mě."

"Tohle je moje máma, Hilda Maeová." Ukázal na onu čínskou porcelánovou panenku.

Neměl jsem čas přemýšlet, zda je něco takového vůbec možné. Hilda vysvětlila: "Jsem jeho nevlastní

tchyně, občas žena a někdy milenka, Richarde; Zeb tyhle nuance nerozlišuje. Ale je hrozně milý. A vy patříte k Hazel, takže jsou vám naše dveře vždy otevřeny." Vypjala se na špičky, položila mi ruce na ramena a políbila mne. Byl to rychlý polibek, ale vřelý a trochu vlhčí, než u polibku na přivítanou bývá zvykem. Měl jsem o čem přemýšlet. "Pokud budete chtít cokoli, Zeb vám to obstará."

Jejich rodina tu podle všeho čítala pět členů (nebo podrodina, protože byli všichni zároveň součástí i Longovic rodiny nebo domácnosti, ale to jsem v tu chvíli nevěděl): Zeb a jeho žena Deety, ta měděná blondýna, o níž jsem již mluvil, a také její otec Jake Burroughs a jeho žena Hilda - která však nebyla matkou Deety. Pátým členem byla Gay. Zeb právě říkal: "A samozřejmě i Gay. Víte, koho mám na mysli."

"Ne. Kdo je to Gay? Vy?"

"Já ne. Teplouše dělám leda jako hobby. Gay je všude kolem nás."

Smyslný kontraalt prohlásil: "Gay jsem já. Ahoj, Richarde, už jsi ve mně jednou byl, ale asi se na to nebudeš pamatovat."

Došel jsem k názoru, že některé vedlejší účinky Léthé jsou opravdu zhoubné. Pokud jsem byl před nějakou dobou v ženě (to je její formulace, ne má), která má tak nádherně svůdný hlas, ale přitom se na to vůbec nepamatuju... pak tedy nezbyvá než přiznat vinu a vydat se té dámě na milost a nemilost. Už asi patřím do starého železa.

"Promiňte. Nevidím ji. Tu dámu jménem Gay."

"To není dáma, ale coura."

"Zebbie, tohle budeš litovat. Chce tím říci, že nejsem žena, Richarde, a že na jeho gusto lítám moc pomalu. Jsem letoun, do kterého se právě chystáš nastoupit - a v němž už jsi jednou cestoval, ale to jsi byl raněný a nemocný, takže se nijak nezlobím, že se na mne už nepamatuješ -"

"Ale já se pamatuju!"

"Vážně? Tak to je dobře. V každém případě jsem Gay Podvodnice a vítám tě na palubu."

Vyšplhal jsem se do kabiny a jal se plazit ke známým dveřím do nákladového prostoru. Hilda mě zarazila. "Tam nechod'te. Je tam vaše žena se dvěma muži najednou. Dopřejte jí trochu povyražení."

"Ale je tam taky Lib," doplnila Deety. "Netrap ho, teto. Posad'te se u nás, Richarde." Sedl jsem si mezi ně. Byla to pro mne pocta a moc příjemné posezení - jen by se z něj špatně dostávalo, pokud bych zatoužil navštívit onu prostornou koupelnu se záchodem. Pokud tu ovšem skutečně byla a nevysral jsem si ji pod vlivem Léthé.

Hilda se uvelebila proti mně jako kočka a prohodila: "Mrzí mne, že máte z Lazara tak špatný dojem, Richarde. Není tak docela takový."

Připustil jsem, že na mé soukromé stupnici od nula do deseti si vysloužil hodnocení minus tři.

"Doufám, že svůj názor časem změníte. Deety?"

"Den po dni bude Lazar šplhat k devítce, Richarde. Však uvidíte."

"Richarde," pokračovala Hilda, "přesto, co jsem Lazarovi řekla při tom incidentu s vámi, mám o něm vysoké mínění. Porodila jsem mu jedno ze svých dětí... a tak daleko zajdu jen s muži, které hluboce obdivuji. Má ovšem své vrtochy a úlety; čas od času potřebuje napráskat. Přes to všechno ho mám ráda."

"Já taky," přidala se Deety. "Mám s Lazarem malou holčičku, což znamená, že ho miluju a obdivuju, jinak bych něco takého nepřipustila. Je to tak, Zebadiahu?"

"Jak to mám vědět? Lásko, ach ty bezstarostná lásko! Paní šéfová, Gay se ptá, jestli vůbec někam pojedeme."

"Čekám na hlášení o připravenosti k odletu."

"Dveře na pravoboku uzavřeny, vše nezbytné v pohotovosti."

"Dveře na levoboku uzavřeny, bezpečnostní pásy zapnuty, všechny systémy normální a v chodu."

"Velitelství Časového sboru via Alfa a Beta. Připraveni, šéfpilote."

"Dobrá, kapitáne. Gay Podvodnice, přesun na kontrolní bod Alfa. Proved'."

"Provedeno." Jasný sluneční svit a zelený trávník před domem Longových ustoupil temnotě a hvězdám. Ztratili jsme tíži.

"To jsme asi v bodě Alfa," usoudil Zeb. "Gay, vidíš ČPV?"

"Kontrolní bod Alfa máme přímo před nosem," odtušil stroj. "Velitelství Časového sboru přímo před námi. Zebe, ty bys potřeboval brejle."

"Kontrolní bod Beta, proved'." Obloha znovu blikla.

Tentokrát jsem ten objekt uviděl. Nebyla to planeta, ale sídliště, vzdálené možná deset kilometrů, možná tisíc - ve vesmíru se těžko hádá, když navíc člověk neví, jak velký objekt má očekávat.

Zeb se zhlásil: "Velitelství Časového sboru, tady - Gay, uhni!"

Před námi vybuchla bomba v podobě novy.

XXV

Schrödingerova kočka

"Panenko skákává!" zasténal letoun. "Přižehlo mi to peří na zadku! Hildo, vraťme se domů. Prosím!"

Vybuchlá nova byla už daleko za námi, ale stále hořela oslňujícím bílým světlem, srovnatelným se Sluncem z oběžné dráhy Pluta.

"Kapitáne?" pronesl tázavě Zeb.

"Souhlas," odpověděla Hilda klidně. Křečovitě však svírala mou ruku a trásla se.

"Přesun, Maureen, proved'!" A zase jsme stáli na trávníku u románského sídla Lazara Longa a jeho kmene.

"Šéfpilote, pípněte prosím na pasažéry, ať si vystoupí; hned tak brzo někam nepojedem. Richarde, když vyklouzneš doprava hned potom, co ti Jake uvolní cestu, budou moci vystoupit i ostatní."

Učinil jsem tak co nejrychleji. Za mnou huhlal Lazarův hlas: "Hildo! Proč máme vystoupit? A proč nejsme na Velitelství? Tón jeho hlasu mi připomněl seržanta, který mne honil po cvičišti v počátcích mé vojenské kariéry, to jest asi před deseti tisíci lety.

"Zapomněla jsem si pletení, Woodie, tak jsem se pro ně musela vrátit."

"To si strč za klobouk. Proč máme vystoupit?"

"Dej pozor, ať ti nevylítne krevní tlak, Lazare. Gay nám právě dokázala, že když po mně chtěla rozdělit cestu do tří skoků, nedělala to jen tak ze strachu. Kdybychom letěli jako jindy, už jsme v podobě novy zářili širému okolí."

"Svrbí mě kůže za krkem," oznámila znepokojeně Gay. "Vsadím se, že kdybyste mi ke střeše přiložili Geigera, bude bubnovat hůř než krupobití."

"Zebbie tě potom zkontroluje, má milá," konejšila ji Hilda a pokračovala v hovoru s Lazarem: "Myslím, že Gay se nic nestalo a nikomu jinému taky ne. Zeb měl totiž zase jednu z těch svých předtuch a zarazil nás skoro přímo před proudem fotonů. Ale obávám se, že nemám komu podat hlášení, pane, protože velitelství už není. Necht' odpočívá v pokoji."

Lazar se stále tvářil nedůvěřivě. "Hildo, to už je zase nějaký z těch tvých žertíků?"

"Kapitáne Longu, když už se mnou hovoříte tímto tónem, očekávám, že mne budete oslovovat komodore."

"Omlouvám se. Co se vlastně stalo?"

Do hovoru se vmísil Zeb. "Lazare, nech je nejdřív vystoupit a vyložit věci a pak tě klidně zavezu zpátky a tu novu ti ukážu. Poletíme jen my dva."

"To určitě, jen vy dva," zaprotestoval stroj. „Ale já ne! Já nikam nepoletím! Nepodepsala jsem službu ve zbrani. Nenechám vás zavřít dveře - to znamená, že nebudete mít hermeticky uzavřenou kabinu, a to znamená, že mnou ani nepohnete. Vstupuju do stávky."

"To je vzpoura," řekl Lazar. "Dejte ji zrecyklovat."

Vůz zaječel a rozrušeně se jal dovolávat ostatních: "Zebe, slyšel jsi to? Slyšel jsi, co povídal? Hildo, tys ho slyšela? Lazare, tobě jsem nikdy nepatřila a taky patřit nebudu! Pověz mu to, Hildo! Sáhni na mě a já se rozžhavím vzteky tak, že bouchnu, což ti utrhne ruku a rozmetá celý boondocký okres!"

"Matematicky zhola nemožné," poznamenal Long.

"Lazare," napomenula jej Hilda, "možná bys měl být v používání slova nemožné opatrnější, alespoň při hovoru s Gay. Tys měl dneska málo průšvihů? Jestli si našteješ Gay, poví to Doře, ta zase Teeně a ta Minervě a ta zase Ištar a Maureen a Tamaře. Budeš vyvrhel, který nemá kde spát, nemůže nikam jít a je vděčný za každou kůrku, kterou dostane k jídlu!"

"Vzdávám se. Gay, omlouvám se. Odpustiš mi, když ti před spaním přečtu dvě pohádky?"

"Tři."

"Ujednáno. A teď, prosím tě, řekni Athéně, ať co nejdřív pošle matematiky, kteří pracují na operaci Nejvyšší vládcce Galaxie, za mnou do mého bytu v Doře. Všichni ostatní, kdo s tou operací mají něco společného, by měli přijít taky, jídlo a spaní zajištěno. Nemám ponětí, kdy odjedeme. Můžeme tu zůstat týden, ale taky se můžeme sebrat během okamžiku a nemusíme mít čas ani deset minut na sbalení věcí. Válečný stav. Nejvyšší pohotovost."

"Dora už to ví; je na příjmu. Co bude s Boondockem?"

"A co by s ním mělo být?"

"Chceš nechat evakuovat město?"

"To jsem netušil, že tě zajímají takové věci." Lazarův hlas zněl udiveně.

"Mne? Proč by mne mělo zajímat, co se stane s těmi zeměplazy?" odfrkl pohrdavě vůz. "Já jen přenáším zprávy Irovi."

"Ach tak. Na okamžik jsem si myslel, že se v tobě vyvinul pocit starosti o bližní."

"Bůh uchovej!"

"To se mi ulevilo. Tvé prosté a ničím nekomplikované sobectví je jedním z mála pevných bodů v tomto neustále se měnícím světě."

"Komplimenty si nech od cesty; z těch tří pohádek ti stejně neodpustím ani stránku."

"Jasně, Gay, ty jsem ti slíbil. A vyřiď, prosím tě, Irovi, že pokud je mi známo, je Boondock stejně bezpečný jako kterékoli jiné místo na tomto světě... což není zrovna příliš, ale jakýkoli pokus o evakuaci tohoto mraveniště povede podle mého názoru k rozsáhlým ztrátám na životech a ještě větším na majetku. Ale možná by to stálo za pokus - jen aby se trochu rozproudil líný metabolismus zdejších obyvatel. Dnešní Boondock mi připadá přežraný, zpohodlnělý, tupý a lehkovážný. Zeptej se Iry, jestli nemám pravdu."

"Ira říká, Je to pravda, ale na tebe v tomhle směru nemají."

"Na něj taky ne. Jsme ale v zatracené kaši. Plukovníku Campbelle, omlouvám se za tyhle zmatky. Nechtěl byste jít se mnou? Možná by vás mohlo zajímat, jak provádíme nouzovou manipulaci s časem. Hazel, můžu? Nebo ti zase lezu na tvůj píseček?"

"Můžeš, Lazare, protože tohle už není můj píseček - ale tvůj a ostatních Společníků."

"Jsi tvrdá žena, Sadie."

"Cos čekal, Lazare? Luna je drsný učitel a já své vzdělání obdržela na jejím klíně. Můžu jít taky?"

"Tvá účast se předpokládá; jsi přece ještě stále součástí operace Nejvyšší vládcy Galaxie. Nebo nejsi?"
Přešli jsme asi padesát metrů po trávníku k místu, kde stál ten největší a nejnádhernější létající talíř, jaký kdy nějaký přívrženec UFO údajně viděl. Dozvěděl jsem se, že je to "Dora", kteréžto označení zahrnovalo loď i palubní počítač, který ji řídil. Také jsem zjistil, že je Dora Seniorovou soukromou jachtou, Hildinou vlajkovou lodí a pirátským škunerem, jemuž velela Lorelei Lee a nebo Lapis Lazuli a posádku tvořili Castor a Pollux, kteří byli jejich buď manželi, nebo otroky.

"Jsou obojí," vysvětlila mi později Hazel. "A Dora vykonává všechny tři funkce. Laz a Lor vyhrály na Castorovi s Polluxem vazalský kontrakt na šedesát let. Dali si totiž krátce po svatbě partičku galaktického pokeru a Laz a Lor spolu umějí telepaticky komunikovat, a tak švindlovaly. Mí vnuci jsou ovšem taky práskaní, jak by se u absolventů Harvardu dalo očekávat - a pokaždé se snaží švindlovat. Snažila jsem se je toho zlozvyku zbavit, dokud byli ještě mladí a nechodili za holkama - označila jsem si tenkrát karty. Nešlo to; oni si těch značek pochopitelně všimli a využívali je taky - jenže líp než já. Tentokrát ovšem narazili; Laz a Lor jsou ještě chytřejší a prohnanější."

Hazel potřásla žalostně hlavou. "Je to ale zkažený svět. Myslel by sis, že mladík, kterého jsem naučila hrát karty já, začne okamžitě něco tušit, když dostane do ruky tři esa a krále k tomu... jenže Cas byl nenažraný. Nejenže nepoložil karty, když už nemohl přebít, ale ještě hodil na stůl ten úpis na šedesát let, aby dorovnal sázku. A Pol ještě tentýž den padl do ještě průhlednější léčky; byl si jistý, že karta, která byla na vrcholu balíku, je osmička, protože si pamatoval malou kávovou skvrnku na jejím rubu. Jenže pak se ukázalo, že tutěž skvrnku má i desítka. No nic, snad je lepší, že to dopadlo tahle a že hoši oddřou práci v lodi plus nějaké to mytí hlavy a pedikúru pro manželky, než kdyby vyhráli oni a prodali Laz a Lor na trhu otroků v Iskanderu."

Zevnitř je Dora ještě větší než zvenčí; najdete v ní minimálně tolik salónek a ubytovacích kajut, kolik jich potřebujete. Bývala to kdysi luxusní, ale naprosto konvenční hyperfotonová loď. Potom ji však vybavili Burroughsovým irelevantním pohonem, oním zázračným prostředkem, díky němuž poletuje Gay Podvodnice mezi hvězdami, jako by je od sebe dělilo jen pár kilometrů. Logické důsledky Burroughsových rovnic, na jejichž principu se teleportuje Gay, lze aplikovat i na zborcení prostoru. To také umožňuje Doře, aby své prostory pro náklad i pasažéry měnila dle potřeby; v jejím trupu jsou uloženy, zhrouceny do sebe, téměř nekonečné prostory - jen je rozložit a použít.

(Tohle ale není ten princip, díky němuž se do štíhlého trupu Gay naskládaly dvě rozměrné koupelny z devatenáctého století. Nebo je? Musím se zeptat. Nebo raději ne? Možná bude lepší na to zapomenout, abych si ještě víc nemátl hlavu.)

Na boku jachty se otevřel otvor a z něj se vysunula rampa. Následoval jsem Lazara dovnitř, se svou milovanou po boku. Jakmile vkročil na palubu, zazněla hudba: "It Ain't Neccesarily So" z nesmrtelného

Gershwinova Porgy a Bess. Dávno mrtvý zpěvák zpíval o tom, jak je nemožné, aby muž starý jako Metuzalém ještě lákal ženy do postele.

"Doro!"

Líbezný dívčí hlas odpověděl: "Koupu se. Zavolej později."

"Doro, vypni tu pitomou písničku!"

"Musím se dovolit vedoucího dne, pane."

"Dovol se koho chceš, třeba Belzebuba! Hlavně vypni ten randál."

Hlas lodního komputru byl vystřídán jiným hlasem: "Tady kapitán Lor, brachu. Něco tě trápí?"

"Jo. Zastav ten randál!"

"Kámo, jestli myslíš tu krásnou klasickou hudbu, která právě hraje na počest tvého příchodu, pak musím konstatovat, že máš stejně barbarský vkus jako obvykle. V každém případě ji nemohu vypnout, protože je to součást nového protokolu, který vymyslela Hilda. Bez jejího svolení na něm nic nemůžu měnit."

"Už jsem zase pod pantoflem," zuřil Lazar. "Nemohu ani vkročit do své vlastní lodi, aniž by mne někdo urážel. Přisahám při vousu Prorokově, že jakmile si to vyřídím s Nejvyšším vládcem Galaxie, koupím si Burroughsův Staromládenecký bourák, vybavím jej mužským elektronickým mozkiem a vyrazím na dlouhatánské prázdniny bez jediné ženské na palubě."

"Lazare, proč říkáš tak strašné věci?" Ten hlas zněl z míst kdesi za našimi zády a mně nečinilo potíže identifikovat v něm Hildin teplý kontraalt.

Lazar se rozhlédl. "Á, támhle jsi! Hildo, mohla bys prosím tě umlčet tu zatracenou urvanou raketu?"

"Lazare, to přece můžeš udělat sám -"

"Už jsem to zkoušel. Vyžívají se v ponižování mé osoby. Všechny tři. A ty taky."

"- stačí jen udělat tři kroky za dveře. Pokud tě napadá nějaký jiný hudební pozdrav, který by se ti líbil víc, tak nám to prosím řekni. Snažíme se s Dorou vymyslet tu správnou píseň na uvítanou pro každého člena rodiny i hosta."

"To je směšné."

"Doře se to moc líbí a mně taky. Je to drobnůstka nikoli nezbytná, ale ukazující dobré vychování - asi jako když jíš příborem místo rukama."

"Prsty tu byly už dávno před příborem."

"A červi dávno před lidmi - a přece se nezdá, že by byli červi lepší než lidé. Pojd' dovnitř, Woodie, a nech chudáka Gershwina taky trochu odpočinout."

Zavrčel, ale poslechl - a Gershwin skončil. Hazel a já jsme jej následovali - a znovu zazněla hudba: kapela dud a bubnů vyhrávající pochod, který jsem neslyšel od toho černého dne, kdy jsem přišel o nohu... důstojnickou hodnost... i čest: "Campbellové jdou -"

Překvapilo mne to tak, že jsem nebyl mocen slova, a tělem se mi rozlil onen mocný proud adrenalinu, který ve mně budil ten prastarý popěvek před každou bitvou, kterou jsem absolvoval. Byl jsem tak dojat, že jsem musel vynaložit maximální úsilí, abych udržel nehnutou tvář, a modlil se, aby na mne v tu chvíli nikdo nepromluvil.

Hazel mi stiskla paži, ale mlčela, žena moje drahá - asi mi opravdu dokáže číst myšlenky. Pokaždé ví, čeho je mi zrovna zapotřebí. Kráčel jsem tedy důstojně dál se vzprímenými zády, jen neznatelně se opíraje o hůl, a aniž jsem vnímal vnitřek lodi. Záhy dudy zmlkly a já se mohl opět nadechnout.

Za námi šla Hilda. Mám dojem, že se záměrně zdržela, aby se naše hudební pozdravy nesmíchaly. Její píseň byla vzdušná a lehká melodie, kterou jsem si nedokázal nikam zařadit; zdálo se, že ji hrají samé zvonky se stříbrnými hlasy nebo možná celesta. Hazel mi prozradila jméno té písně - Jezabel -, ale ani tak jsem ji nedokázal nikam zařadit.

Lazarovy obytné prostory byly tak přepychové, že jsem si nedovedl představit, jak asi musí vyhlížet velitelská kabina "komodora" Hildy. Hazel se uvelebila v Lazarově salóнку, jako by tu bydlela odjakživa. Ale já šel jinam; přepážka přede mnou se na okamžik rozplynula a Lazar mne vedl dál. Nacházel se tam zasedací sál, který by uspokojil i nadplanetární korporaci: obří konferenční stůl, u každého místa polstrované křesílko, blok, tužka, strojek na led, terminál s tiskárnou, monitorem, klávesnicí a stínítkem oddělujícím sousední místo. Musím však přiznat, že jen málo z toho hojného vybavení bylo skutečně

zapotřebí; Dora se ukázala jako dokonalá sekretářka, zařídila všechno sama a ještě nám stačila připravovat a roznášet občerstvení.

(Po celou dobu jsem se nedokázal zbavit pocitu, že tam někde pobíhá skutečná dívka jménem Dora, která se jen dovedně vyhýbá našim zrakům. Ale žádná smrtelnice by nedokázala stihnout tolik věcí najednou jako Dora.)

"Posaďte se, kam chcete," vyzval mne Lazar. "Služební postup a rozdíly v hodnotách se tu nedrží. A rozhodně neváhejte se ptát a vyslovovat své názory. Pokud se zesměšníte, nikdo vám to nebude vyčítat a rozhodně nebudete první. Znáte se s Lib?"

"Oficiálně ne." Byla to ta druhá měděná blondýna, co nebyla Deety.

"Pak se seznamte. Doktorka Elizabeth Andrew Jackson Libby Longová.... plukovník Richard Colin Ames Campbell."

"Je mi ctí, doktorko Longová."

Políbila mne. Čekal jsem to; za poslední dva dny jsem zjistil, že jediným způsobem, jak se tady vyhnout políbkům, je utéct... ale že je daleko příjemnější nedělat si násilí a nechat věcem volný průběh. A tak jsem to udělal. Doktorka Elizabeth Longová byla příjemného vzhledu, nevážila mnoho (ve chvíli, kdy se mi pověsila na krk) a voněla i chutnala příjemně. Zůstala u mne stát asi o tři sekundy déle, než bylo nezbytné, pak mne pohládila po tváři a konstatovala: "Hazel má dobrý vkus. Jsem ráda, že vás přivedla do rodiny."

Zrudl jsem jako školák, ale nikdo si toho nevšímal - alespoň jsem měl ten dojem. Lazar pokračoval: "Lib je má žena a také spolupracovnice už od jednadvacátého století gregoriánského kalendáře. Párkrát jsme spolu zažili i dost divoké časy. Svého času bývala mužem a vysloužilým důstojníkem Pozemských ozbrojených sil. Ale ať jako muž, či jako žena, tenkrát i dnes, stále je to největší matematik, jaký kdy spatřil světlo světa."

Elizabeth se k němu obrátila a pohládila jej po ruce. "Nesmysl, Lazare. Jake je lepší matematik než já a tak tvůrčí a vynálezavý geometr, jakým já nikdy nebudu; dokáže vizualizovat daleko víc dimenzí a přitom se neztratí. Já -"

Dovnitř vstoupil Jacob Burroughs. "To je hloupost, Lib. Z falešné skromnosti se mi obrací žaludek."

"Tak si ho klidně obracej, můj milý, ale ne na koberec. Jacobe, tvůj názor - ani můj a tím méně Lazarův - v tuto chvíli není podstatný. Jsme to, co jsme - a momentálně nás čeká práce. Co se vlastně stalo, Lazare?"

"Počkej na Libby a na chlapce, abychom to nemuseli probírat dvakrát. Kde je Jane Libby?"

"Tady, strýčku Woodie." Ve vchodu stála nahá dívka, která připomínala - víte co, vážení? Já už konečně přestanu rozprávět o tom, kdo byl komu z rodiny podobný a kolik toho měl na sobě. Na Terciu bylo díky klimatu a místním zvykům oblečení nepovinné - obvykle je lidé nosili na veřejnosti a někdy i doma. V domě Lazara Longa chodili častěji oblečení muži než ženy, ale neplatilo žádné přesné pravidlo, kterého bych si všiml.

Rusé vlasy byly na Terciu běžnou záležitostí a v Longově rodině ještě víc - což byl "efekt plemenného býka" (jak říkávají chovatelé), který způsobil Lazar... ale i další. V rodině se totiž vyskytovaly ještě dva zdroje, jež nebyly příbuzné s Lazarem, ale naopak spolu: Elizabeth Andrew Jackson Libby Longová a Dejah Thoris (Deety) Burroughs Carter Longová. Existoval ještě jeden zdroj, ale o tom jsem nevěděl. Lidé, kteří vyznávají Gilgamešovu teorii, už si všimli, jak se v některých oblastech vyskytuje víc zrzavých lidí, než bývá obvyklé - třeba v Římě, Libanonu, jižním Irsku, Skotsku. V historii je tento jev ještě mnohem nápadnější - od Ježíše až k Jeffersonovi, od Barbarossy k Jindřichu Osmému.

Zdroje rysů a jejich vzájemné podobnosti - to byl problém, ve kterém jsem se jen těžko mohl vyznat - leda snad s pomocí doktorky Ištar, rodinné genetičky. Ištar sama vůbec nevypadala jako její dcera Lapis Lazuli... což není až zas tak překvapující, jakmile člověk zjistí, že s ní geneticky neměla vůbec nic společného a že geneticky byla Lazinou matkou Maureen.

Mnohé z výše uvedených poznatků jsem se dozvěděl až postupem času, ale uvádím vše naráz, abych to mohl pustit z hlavy.

Matematický štáb se skládal z Libby Longové, Jakea Burroughse, Jane Libby Burroughs Longové,

Deety Burroughs Carter Longové, Minervy Long Weatheral Longové, Pythagora Libby Carter Longa a Archiméda Carter Libby Longa. Posledním dvěma se říkalo Pete a Archie; jednoho z nich povila Libby, druhého zase Deety a obě tyto ženy byly chlapcům jedinými rodiči: Deety byla geneticky matka obou a Libby zase otec. Další rozbor odmítám provádět - rád ho přenechám studentům jako genetické cvičení. Prozradím vám ještě jedno jméno, Maxwell Burroughs - Burroughs Long -, a pak celou záležitost uzavřu prohlášením, že všechny tyto prapodivné kombinace a křížení byly realizovány za pečlivého dohledu rodinné genetiky a jejich cílem bylo maximálně posílit matematickou genialitu potomků a přitom nevyvolat žádné škodlivé recesivní geny.

Způsob práce těchto génů připomínal uspávající pravidelnost a logiku šachového zápasu. Lazar nejprve nechal zaznít svědectví Gay Podvodnice, přenášené přes Dořiny okruhy. Vyslechli její líčení, prohlédli si promítnutý záznam, zavolali Zebadiaha, vyslechli i jeho svědectví, načež povolali Hildu a zeptali se jí, co zaznamenala v okamžiku výbuchu.

"Něco mezi zachvěním a zábleskem," odpověděla. "Dívala jsem se v tu chvíli někam jinam."

Doktor Jake se ani nechtěl vyjadřovat. "Já se taky nekoukal. Jako obvykle jsem upřesňoval ústní povely přímým ovládním manévrovacích motorů. Ten Zebův výkřik zrušil naprogramovanou dráhu letu a pak už se jelo domů. Poslední pokyny jsem už nenastavoval, a tak v mém záznamu nebudou. Bohužel."

Deetino svědectví bylo téměř stejně strohé. "Ten výkřik se ozval řádově milisekundy před výbuchem."

Ani po nátlaku nepřipustila, že tak přesně čas určit nedokáže. Burroughs dokonce prohlásil, že "má asi v sobě vestavěné stopky". Deety na něj zato vyplázla jazyk.

Mladík (spíš výrostek) jménem Pete pokrčil rameny. "Obávám se, že nemáme dostatečné množství vstupních dat. Budeme muset kolem místa exploze rozmístit celý prstenec detekčních čidel, abychom zjistili, k čemu vlastně došlo. Teprve pak budeme moci rozhodnout, jak brzo před výbuchem budeme moci provést záchrannou operaci."

Jane Libby se zeptala: "Když Zeb vykřikl a došlo k úhybnému manévru, byla z místa, kam jste se přesunuli, ta exploze jasně patrná? Nebo vám ji musela Gay opticky přiblížit? A bez ohledu na odpověď, odpovídá váš čas času v bodě Beta? Tím chci říci: Je už experimentálně ověřeno, že je irelevantní transport okamžitý a čas cesty skutečně nulový... nebo je to jen předpoklad, založený na nedokonalých důkazech a náhodně odpovídajících datech?"

"Kam tím míříš, Jay El?" otázala se Deety. Byl jsem mezi těmi dvěma jako v pasti; mluvily na sebe přese mne, očividně ode mne neočekávající žádný názor - ačkoli jsem byl také přímým svědkem.

"Snažíme se přece stanovit optimální čas pro evakuaci ČPV, nebo ne?"

"A proč bychom to dělali? Co kdybychom si radši zkusili udělat takovou malou cvičnou evakuaci, stopli si čas a pak začali s vlastní evakuací příslušný čas před výbuchem plus třicet minut rezervy? Za tu dobu bychom se stihli pohodlně vrátit domů."

"Deety, takhle bys spáchala paradox, po němž bys skončila s hlavou zaraženou ve vlastním zadku," prohlásil Burroughs.

"Pchá! To je směšné, hrubé a vulgární!"

"Ale přesné, má drahá, ale pitomoučká dcero. A teď vymysli, jak z té pasti ven."

"Na tom není nic těžkého. Záchrannou operaci ukončíme o třicet minut dříve, než se tam objevíme s Gay, a přesuneme se do prázdného místa v nějakém šikovném vesmíru - řekněme na tu oběžnou dráhu kolem Marsu, kterou používáme tak často - a potom se obrátíme na podpatku a vrátíme se do tohohle vesmíru do času jednu minutu poté, co jsme odletěli zachraňovat velitelství."

"Trochu neohrabané, ale účinné."

"Mám ráda jednoduché programy."

"Já taky. Vám ostatním ten plán připadá v pořádku?"

"Ne, krucinál!"

"A na jakou chybu jsi přišel, Archie?"

"Ta bomba je past, kterou někdo narafičil, na to je pravděpodobnost přes nula celá, devět devět sedm. Záleží ale na tom, kdo ji narafičil, jak a proč. Kdo je naším protivníkem? Satan? Nejvyšší vládce Galaxie? Boskon? Nebo je to snad přímá akce nějaké jiné skupiny přetvářející minulost, která kašle na podepsané smlouvy? Nebo dokonce stojíme proti - nesmějte se - Tvůrci tohoto času? Náš časový

rozvrh musí vycházet z taktiky a taktika zase z povahy protivníka. Musíme tedy počkat, až nám velcí myslitelé odvedle řeknou, proti komu vlastně bojujeme."

"Ne," zavrtěla hlavou Libby Longová.

"Ale proč, mami?" podivil se mladík.

"Vymyslíme všechny možné postupy a jejich kombinace, drahý, a vyřešíme je nezávisle na sobě. Až nám ti fabulátoři v salónku dají nějaké údaje, vytáhneme už jen příslušnou variantu."

"Ne, Lib," namítl Lazar, "to by stále ještě na správném úsudku těch mudrců závisely stovky lidských životů. A oni se mohou i mýlit. Zůstaneme tady a vymyslíme správnou variantu, i kdybychom tu měli sedět deset let. Dámy a pánové, jestli si to neuvědomujete, hovoříme tu o bytí a nebytí našich kolegů. A bez nich se neobejdeme. Najděte správné řešení, krucinál!"

Seděl jsem tam, tvářil se jako hlupák a pomalu si uvědomoval, že tady diskutují o záchraně lidí - a záznamů a zařízení - ze sídliště, které se před mýma očima vypařilo před necelou hodinou. A že by moji spolusedící mohli zrovna tak snadno zachránit i sídliště samo - přesunout je někam jinam, ještě než bude vyhozeno do povětří. Slyšel jsem je diskutovat, jak operaci zařídit, jak ji načasovat. To sídliště muselo stát mnoho miliard korun - a přece je odmítli zachraňovat. Ne, ne! Protivník - ať už je to Satan, nebo Nejvyšší vládce Galaxie (při vyslovení tohoto jména mi nějak vyschlo v krku!) - si musí myslet, že se mu útok zdařil. Nesmí pojmout podezření, že hnízdečko bylo prázdné a ptáček ulétl.

Pocítil jsem známý pocit na levé noze: lord Pixel se opět rozhodl pokořit strmou stěnu mého těla. Tváří v tvář perspektivě další řady škrábanců jsem po něm radši sáhl a položil jej na stůl. "Pixe, jak ses sem dostal?"

"Mňauůů."

"Nějak ses sem dostat musel. Ven do zahrady, přes ni a přes západní křídlo - nebo jsi je obešel? - přes trávník a sem - do zavřené lodi? Nebo byla spuštěná rampa? Ale ať byla, nebo nebyla, jak jsi mě našel?"

"Mňauůů."

"To je přece Schrödingerova kočka," vysvětlila Jane Libby.

"V tom případě by si pro ni měl Schrödinger hezky rychle přijít, než se mu zatoulá. Mohlo by se jí i něco stát."

"Ale ne, Pixel nepatří Schrödingerovi. Pixel si ještě nevybral pána - ledaže by si vybral vás?"

"Ne, to asi ne. I když, kdo ví."

"Já myslím, že ano. Viděla jsem ho, jak se vám v poledne šplhal na klín. A teď překonal takovou vzdálenost, jen aby byl zase u vás. Mám dojem, že už si vás označkoval. Máte rád kočky?"

"Mám. Jen jestli mi Hazel Pixela nechá."

"Ta určitě; kočky přímo zbožňuje."

"Taky doufám." Pixel seděl na mém poznámkovém bloku, olizoval si obličej a uhlazoval si chlupy za ušima. "Pixe, zůstaneš u mne?"

Přerušil hygienu, aby mohl pronést procítěné "Mňauůů!"

"Dobrá, dojednáno. Pravidelný žold a strava zajištěny. Lékařská péče zdarma. Každá druhá středa odpoledne volno, v případě kázeňských přestupků se ruší. Jane Libby, co je tedy s tím Schrodingerem? A kde je? Vyřiďte mu, že je Pixel už zamluvený."

"Schrödinger tu není; je mrtvý už přes dva tucty století. Byl jedním z těch německých filozofů studujících přírodní vědy, kteří se tak kolosálně mýlili ve všem, co kdy řekli - Schrödinger a Einstein a Heidelberg a - Existovali vůbec ti lidé ve vašem vesmíru? Víím, že ve všech částech všehomíru nebyli, ale historie paralelních světů není zrovna mou nejsilnější stránkou." Omluvně se usmála. "Obávám se, že vynikám tak leda v teorii čísel. Ale nejsem nejhorší kuchařka."

"A jak drbete záda?"

"Jsem nejlepší drbač v celém Boondocku!"

"Mrháš svým drahocenným časem, Jay El," vložila se do hovoru Deety. "Hazel ho drží hezky zkrátka."

"Ale, teto Deety, já se ho nepokoušela svádět do postele."

"Vážně ne? Tak v tom případě přestaň mrhat jeho časem. Jdi z cesty a pusť na něj mne. Richarde, jste ochoten se nechat zlákat vdanou ženou? Jsme všechny vdané."

"Hmmm - a co páté přikázání?"

"Chápu, co tím myslíte, ale tady v Boondocku o něm nikdy neslyšeli. Tihle němečtí matematici - opravdu u vás nebyli?"

"Možná - jestli mluvíme o těch samých. Erwin Schrödinger, Albert Einstein, Werner Heisenberg -"

"Jsou to oni. Strašně rádi provozovali něco, co nazývali myšlenkovými experimenty. Jako by tímhle způsobem na něco mohli přijít. Teologové, pchá! Jane Libby by vám mohla vyprávět o Schrödingerově kočce, myšlenkovém experimentu, od kterého si jeho autor sliboval odhalení části reality tohoto světa. Jay El?"

"Byla to taková hloupost, pane. To se prostě kočka zavřela do krabice spolu s určitým množstvím radioaktivního izotopu s poločasem rozpadu jedna hodina. Otázka zněla: bude kočka po té hodině mrtvá, nebo ne? Schrödinger na základě toho, co tenkrát považovali za vědeckou analýzu pravděpodobnosti, usoudil, že do chvíle, než někdo krabici otevře, nebude kočka ani živá, ani mrtvá - ale že existuje jen jako oblak pravděpodobnosti." Jane Libby pokrčila rameny, opisujíc tak se svým poprsím úžasné dynamické křivky.

"Mňauů?"

"A napadlo taky někoho zeptat se té kočky?"

"To je rouhání," prohlásila Deety. "Richarde, tohle byla Věda ve stylu německých filozofů. Narušovat tak posvátnou záležitost přizemnostmi typu kočičích názorů byla pro ně svatokrádež. Ale v každém případě získal Pixel svou přezdívku, protože umí procházet zdí."

Jak to dělá?"

Jane Libby opět pokrčila rameny. "Je to nemožné, ale on je mladý a hloupý, a tak to neví a dělá to dál. Člověk nikdy neví, kde se v následujícím okamžiku vynoří. Mám dojem, že šel za vámi. Doro?"

"Potřebuješ něco, Jay El?" odpověděla loď.

"Nevšimla sis náhodou, jak se sem dostalo to kotě?"

"Já si všimnu vždycky všeho. Ani se neobtěžovalo jít vchodem; vzalo to přímo přes stěnu. Dost to šimralo. Nemá hlad?"

"Pravděpodobně ano."

"Něco mu připravím. Je už dost staré, aby mohlo i něco jiného než mléko?"

"Ano. Ale ne velké kusy. Batolecí stravu."

"Nakrájím mu to na kousky."

"Dámy," ozval jsem se. "Jane Libby říkala něco v tom smyslu, že se němečtí filozofové kolosálně mýlili. Nemyslela jste tím i Alberta Einsteina, že ne?"

"Ale ovšemže ano!" opáčila Deety energicky. "Já nevycházím z údivu. V mém světě nosí Einstein dodnes svatozář."

"V mém světě zas pálili jeho obrazy. Albert Einstein byl pacifista, ale ne poctivý pacifista. Když jemu samému hořela koudel, zapomněl na svůj pacifismus a využil svého politického vlivu, aby zahájil projekt, jehož výsledkem byla první masově účinkující bomba. Jeho teoretická práce za moc nestála a většina z jeho závěrů se posléze ukázala jako mylná. Ale jeho jméno bude ještě pro mnoho generací znamením hanby, protože byl pacifista, z nějž se stal vrah. Nenávidím ho!"

XXVI

"Chcete-li být úspěšní, musíte se stát posledním článkem potravního řetězce."
JUBAL HARSHAW (1906 -)

O chvíli později se objevilo slíbené jídlo pro Pixela; mám dojem, že talíř s ním se prostě zničehonic zvedl ze stolu. Ale přísahat bych na to nemohl; kdoví, jak to doopravdy bylo. Krmení kočky mi dopřálo čas na rozmyšlenou. Vehemence, s jakou Deety pronášela své názory, byla udivující. Němečtí fyzici, o nichž byla řeč, žili a pracovali v první polovině dvacátého století - nedlouho předtím, než jsem já sám začal vnímat tok historie, ale pokud Terciáni nelhali, uteklo už od té doby opravdu hodně času. "Dva tucty století -" povídala Jane Libby.

Pokud tomu ale bylo skutečně tak, proč byla ta energická dáma, doktorka Deety, tak rozhořčená nad dávno mrtvými učenici? Já osobně vím jen o jedné události, staré přes dvě tisíciletí, která dokáže lidi ještě rozrušit... ale ta se nikdy nestala.

Začal jsem v duchu dávat dohromady seznam věcí, které mi nedávají smysl - údajný Lazarův věk, ten dlouhý seznam smrtelných chorob, kterými jsem prý trpěl, půltuctu podivných událostí na Luně a nejvíc ze všeho Tercius sám. Byla to opravdu nějaká zvláštní planeta, daleko od Země v čase i prostoru? Nebo spíš Potěmkinova vesnice kdesi na ostrůvku v jižním Pacifiku? Nebo dokonce v jižní Kalifornii? Dosud jsem neviděl město Boondock (plus minus milión obyvatel, jak mi bylo řečeno), ale nanejvýš padesát lidí.

Nežijí náhodou všichni ostatní jen v dialozích herců, kteří mne obklopují?

(Dávej si pozor, Richarde. Už zase začínáš být paranoidní.)

Jak dlouho musí být mozek vystaven účinkům Léthé, aby zblblnul?

"Deety, zdá se, že máte na doktora Einsteina obzvlášť spadeno."

"Mám k tomu pádný důvod!"

"Ale vždyť už dávno umřel. Před dvěma tucty století, jak to vyjádřila Libby."

"To je dávno pro ni. Ale ne pro mne!"

Do hovoru se vložil doktor Burroughs. "Plukovníku Campbelle, asi jste nabyl dojmu, že jsme všichni rození Terciánci. Nejsme. Jsme uprchlíci ze dvacátého století zrovna tak jako vy. Tím my teď myslím sebe a Hildu a Zebadiaha a svou dceru - dceru Deety, ne dceru Jane Libby. Jay El se už narodila tady."

"Zdrhnul jsi z domova, táto," konstatovala Deety.

"Ale jentak tak," doplnila Jane Libby.

„Ale povedlo se mu to. Za ten útěk mu nadávat nemůžeš, drahá."

"To já taky nechci. Jako táta docela ujde; mohlo by to být horší."

Nepokoušel jsem se chápat smysl jejich konverzace; pracoval jsem se právě ke zjištění, že všichni Terciánci jsou podle iowských měřítek šilenci. "Doktore Burroughsi, já nejsem ze dvacátého století."

Narodil jsem se v Iowě roku 2133."

"Na tuhle vzdálenost to už není takový rozdíl. Jedná se asi o různé časové linie a vesmíry - ale oba mluvíme víceméně tímtež dialektem, s podobným přízvukem a máme k dispozici podobnou slovní zásobu. Bod, na němž se naše světy rozdělily, nemůže ležet příliš hluboko v minulosti. Kdo u vás dorazil první na Měsíc a kdy?"

"Neil Armstrong, 1969."

"Á, tenhle svět. Měli jste spoustu problémů. Ale my taky. U nás k prvnímu přistání na Měsíci došlo v roce 1952, loď Jejího Veličenstva Růžový koala, velitel Ballox O'Malley." Doktor Burroughs zvedl hlavu a rozhlédl se. "Copak, Lazare? Něco tě trápí? Blechy? Nebo snad nějaká vyrážka?"

"Pokud se tobě a tvým dcerám nechce pracovat, mohli byste si jít možná povídat někam jinam. Možná o dveře dál; u pohádkářů a historiků se plkání o ničem vždycky nějak ztratí. Plukovníku Campbelle, možná byste našel i vhodnější místo na krmení té kočky. Doporučuji vám osvěžovač naproti salónku."

"Lazare, nech toho!" okřikla ho Deety. "Jsi nabručený a protivný dědek. Matematika v plné práci vyrušit prostě nejde. Podívej se támhle na Lib - kdybys jí pod prsty škrtl zapalovačem, ani nemrkne." Deety vstala. "Woodie, hochu, budeš už zase potřebovat omladit; stává se z tebe starý mrzout. Pojd', Jay El." Doktor Burroughs se zvedl, uklonil se a pronesl: "Omluvíte mne?" a odešel, aniž se na Lazara podíval. Ve vzduchu zavládlo ono napětí, které těsně předchází okamžiku, kdy se dva staří býci pustí do zuřivého boje.

Nebo tři - mohl jsem se směle počítat mezi ně. Vyhodit mě jen za to, že krmím kotě, nebylo zrovna zdvořilé a já se přistihl, že už mne dnes Lazar rozzlobil potřetí. Já to kotě dovnitř nepřivedl a byl to jeho vlastní komputer, kdo mu sem přinesl krmení.

Vstal jsem tedy také, popadl do jedné ruky Pixela, do druhé jeho misku a zjistil, že už mi nezbyla ruka na hůl; pověsil jsem si ji tedy na předloktí. Jane Libby si mých potíží všimla, vzala si ode mne kotě, přitiskla si je na prsa a zamířila k východu. Já ji následoval, opíraje se zlehka o hůl, v druhé ruce stále misku s kočičí svačinou. Lazarovu pohledu jsem se vyhnul.

Cestou přes salónek jsme přibrali Hildu a Hazel. Hazel na mne zamávala a poplácala sedadlo vedle sebe; zavrtěl jsem hlavou a šel dál, načež se k nám Hazel přidala. Rozpravu v salónku, které vévodil doktor Harshaw, jsme nijak nenarušili; její účastníci nás stěží zaznamenali.

Jedním rozkošným, sybaritským a dekadentním aspektem života na Terciui byla kvalita zdejších osvěžovačů - pokud se tak skromný výraz dá vůbec použít na tak skvostné zařízení. Aniž bych popisoval jakýkoli z mechanismů, které jsou mi cizí, definuji vám luxusní osvěžovač zámožných terciánských občanů (domnívám se, že Lazar je jedním z nejzámožnějších). Takto tedy zmíněné zařízení vypadá, pokud byste si je chtěli sestavit z běžně dostupných komponentů:

Začněte s vaší oblíbenou hospůdkou či restaurací.

Přidejte finskou saunu.

A co takhle japonskou lázeň?

Máte rádi horkou vanu? S bublinkami nebo bez?

Znáte ze snů svého mládí kašničku, z níž na přání tryská zmrzlinový koktejl?

Máte při koupeli rádi společnost? Opatřete si menší bazén!

Nesmí chybět dobře zásobený bar s lehkým občerstvením, teplými i studenými drinky.

Posloucháte rádi hudbu? Nebo radši trojrozměr? Pocitovky? Knihy, časopisy, pásky?

Cvičení? Masáže? Ultrafialové lampy? Parfémovaný vánek?

Měkké a teplé místočko, kde se lze svinout do klubíčka a dát si dvacet, sám nebo s doprovodem?

Vezměte všechno, co jsem tady popsal, smíchejte to dohromady a instalujte ve velké, dobře osvětlené místnosti. Tento seznam však stále ještě nevystihuje dokonale komfort Lazarova osvěžovače, protože v něm chybí jeden podstatný prvek:

Dora.

Pokud existuje vůbec nějaké přání, které palubní počítač nedokáže splnit, pak jsem na ně dosud nepřišel.

Nezačal jsem ihned okoušet z uvedených rozkoší; měl jsem povinnosti vůči své nové kočce. Usadil jsem se u okrouhlého stolu střední velikosti - byl tak zrovna pro čtyři přátele a jejich drinky - umístil na něj kočičí talíř a sáhl po kotěti. Jane El si ale sedla a přistrčila kotě k jídlu sama. Burroughs dorazil krátce po nás. Kotě prsklo na jídlo, které ještě před několika minutami dychtivě hltalo, a pak dalo Jane El dokonale zvládnutou hereckou etudou najevo své pohoršení nad tím, že se mu opovážila nabídnout něco tak nevhodného. Jane El pochopila: "Doro, já mám dojem, že má žízeň."

"Donesu ti, co chceš. Ale pamatuj, že vedení mi zakázalo podávat alkoholické nápoje nezletilým. Jedinou výjimkou jsou nezletilí, které svádí dospělý."

"Nech toho hecování, Doro; plukovník Campbell by ti mohl věřit. Dáme tomu drobečkovi vodu a mléko, každé zvlášť. A ať obojí má tělesnou teplotu, což u koťat činí -"

"Třicet osm celých osm stupňů. Za chvíli jsem tam."

Hilda zavolala z rybníka - ne, jen obrovské vany, stojící kousek od nás. "Jay El! Pojď se taky smočit, zlato! Deety má prima Šťavnaté drby."

"Ehm -" Děvče očividně bojovalo samo se sebou. "Plukovníku, zvládnete se postarat o Pixela sám? Rád líže mléko lidem z prstů. Je to jediný způsob, jak do něj vpravit nějakou tekutinu."

"Budu se podle toho řídit."

Kotěti se takové pití skutečně líbilo... ačkoli jsem měl chvílemi dojem, že než do něj dostanu pouhých deset mililitrů, zemřu sešlostí věkem. Ale kotě nikam nespíchalo. Z obří vany zatím vylezla Hazel a připojila se, ještě celá mokrá, k nám. Opatrně jsem ji políbil a upozornil ji: "Promáčíš tu židli."

"Však jí to neublíží. Proč zas Lazar vyváděl?"

"Vypěnil na nás."

"U něj je to zcela normální. Co se stalo?"

"Mno - možná jsem to přehnal já. Zeptej se radši doktora Burroughse."

"Jacobe?"

"Ne, Richard to nepřehnal. Lazar se choval tím svým urážlivým způsobem - k celé naší čtveřici a ostatně i ke zbytku sálu. Za prvé neměl vůbec právo komandovat matematickou sekci; v profesionálním smyslu slova není matematik ani za mák, a nemá tedy kvalifikaci na to, aby mohl takové lidi řídit. Za druhé: všichni se známe navzájem, víme, co druhým vadí při práci, a tomu se vyhýbáme. Ale Lazar ze zasedání vykopl mě, Deety a Jane Libby jen proto, že jsme se opovážili pronést pár vět na téma, které nebylo součástí jeho programu... a naprosto přitom ignoroval, ať už vědomě, nebo nevědomě, že já a mé dcery používáme dvouúrovňovou techniku meditace. Hazel, já se stále ještě ovládám. Opravdu dělám, co můžu, má milá. Měla bys být na mě pyšná."

"To já taky jsem, Jacobe. Já bych se asi neovládla. Ve styku s Lazarem by ses měl poučit od Winstona Churchilla: šlápnout mu na prsty u nohou a stát, dokud se neomluví. Na Lazara slušné chování neplatí. Ale co provedl Richardovi?"

"Řekl mu, že nemá na konferenčním stole krmit kočku. Vždyť je to směšné! Jako by toho pitomého stolu kus upadl jen proto, že se na něm kotě vyčůrá."

Hazel potřásla hlavou a tvářila se pochmurně, což jí vůbec neslušelo. "Lazar byl vždycky neotesanec, ale od té doby, co začalo to poslední tažení - myslím operace Nejvyšší vládcy Galaxie - je čím dál nesnesitelnější. Jacobe, vyzněly předpovědi vaší sekce hodně pochmurně?"

"Některé ano. Jenže hlavní potíž je v tom, že dlouhodobé předpovědi jsou hrozně vágní. Zní to jako hloupost, já vím: když dojde ke zkáze města, nic vágního na tom není - vše je jasné, přesně dané a není nad čím přemýšlet. Jenže pokud to město zachráníme, změníme tím i kus historie - v podstatě tím vznikne nová časová linie. A dnes potřebujeme prognózy, které by nám umožnily změnit historii dřív, než k té zkáze města dojde." Podíval se mi do očí. "A proto je tak důležité zachránit Adama Selenu."

Tvářil jsem se tupě - což umím opravdu znamenitě. "Aby měl Lazar lepší náladu?"

"To taky. Potřebujeme řídicí počítač, který by dokázal řídit a programovat ostatní velké komputery a vytvářet tak prognózy všehomírů. Největší řídicí počítač, který máme dosud k dispozici, je tady u nás: Athéna neboli Teena, a její dvojče na Sekundu. Ale prognóza, kterou potřebujeme vypracovat nyní, je mnohem větší a rozsáhlejší než všechny naše předchozí studie. Provoz základních funkcí a služeb je na Terciū řízen nezávisle na Teeně, která do těchto záležitostí vstupuje jen v případě rozsáhlejšího selhání systému jako opravář. Ale Holmes IV - Adam Selene či Mike - se souhrou podivných náhod rozrůstal a rozrůstal, aniž se někdo pokusil udržet jeho rozměry v optimálních mezích... a pak se začal programovat sám a ve velkém, neboť před ním stál unikátní úkol: vedení Lunární revoluce. Plukovníku, pochybuji, že by nějaký lidský mozek dokázal vymyslet všechny ty programy, které si za tím účelem Holmes IV vytvořil. Má starší dcera Deety je špičkovým odborníkem na programování. Tvrdí, že člověk by nic takového nedokázal, a podle jejího názoru je jediným způsobem, jak se umělá inteligence může stát samostatně uvažující bytostí, právě cesta, kterou šel Holmes IV, tedy být postaven před dilema typu hop, nebo trop. Proto tedy potřebujeme Adama Selenu nebo jeho ducha - programy, které napsal, když tvořil sám sebe. Protože my jej vytvořit neumíme."

Hazel mžikla pohledem na nádrž s vodou. "Vsadím se, že by to Deety zvládla, pokud by to bylo nutné."

"Jménem své dcery ti děkuju za důvěru, má milá. Ale falešná skromnost není její styl. Kdyby to bylo v jejích silách, nebo si to aspoň myslela, už na tom pracuje, až se z ní kouří, a pokouší se propojit všechny computerové mozky, které máme."

"Jacobе, nerada to říkám -" Hazel zaváhala. "Možná bych měla radši mlčet."

"Tak mlč."

"Potřebuju si ulevit. Táta Mannie je skeptický, co se záchrany Adama Selenu - nebo Mika, jak on mu říká - týče. Tvrdí, že i kdyby se nám nakrásně podařilo získat všechny paměťové banky a programy, které Mika tvořily, nemusí se nám povést jej oživit, protože byl při tom posledním útoku velice těžce zraněn. Vzpomínám si na to ještě dnes, bylo to hrozné. Propadl se po té ráně do hlubokého bezvědomí a už se nikdy neprobral. Táta se ho celá léta snažil vzkřísit - po Revoluci už měl samozřejmě do Komplexu volný přístup -, ale nepovedlo se mu to, a tak nechápe, jak by se to mohlo povést nám s pouhými Mikovými programy a vzpomínkami. Ano, jistě, chce nám pomoci, už se na to těší, protože má Mika moc rád. Ale nevěří, že se nám to podaří."

"Až Manuela zase uvidíš, tak mu vyříd', že se může radovat; Deety už vymyslela vhodný postup."

"Vážně? Kéž bys měl pravdu!"

"Deety se chystá přidat Teeně spoustu volné kapacity, jak paměťové, tak procesní - a pak strčí k Teeně do postele Mika. Pokud nepřivede Mika k životu ani tohle, tak pak už opravdu nic."

Má milovaná vytřeštila oči, ale pak se zahihňala. "Ano, to by mohlo vyjít."

Nato se vrátila do bazénku a já se dozvěděl od Jakea Burroughse, proč má jeho dcera Deety takovou averzi vůči otci atomové pumy: viděla totiž - ona i ostatní členové rodiny -, jak jejich dům mizí při jaderném výbuchu.

"Plukovníku, jedna věc je, když o něčem takovém čtete palcové titulky v novinách nebo to slyšíte ve zprávách - ale ve chvíli, kdy se ten hřib rozprostírá nad vaším vlastním domem, je to něco docela jiného. Byli jsme vyrváni z kořenů; nikdy se nemůžeme vrátit domů. Vlastně jsme byli vymazáni už od narození. Na naší časové linii neexistuje žádný náznak toho, že bychom my čtyři - já, Hilda, Zeb, Deety - vůbec

existovali. Domy, v nichž jsme žili, jsou pryč; země se nad nimi zavřela a nezůstalo po nich ani spáleniště." Z očí mu číselná odysseovská osamělost. Polkl a pokračoval dál.

"Lazar k nám poslal agenta Časového sboru - Doro? Mohl bych mluvit s Elizabeth?"

"Mluv."

"Lib, to jsi ty, miláčku? Rozestavte ta čidla, která chtěl Archie - nebo to byl Pete? A zjistěte, odkdy bylo ČPV sledováno nepřitelem. Pak se vraťte o tři roky zpět a evakuujte je."

"Paradox, Jacobe."

"Ano. Šoupněte ty tři roky do smyčky, vyhod'te je ven a dejte tam záplatu z jiného časoprostoru. Proved'te."

"Provedu tě, kde jen budeš chtít, můj drahý. Ještě něco?"

"Ne. Konec."

Burroughs pokračoval ve vyprávění: "- poslal na naši časovou linii agenta, aby se nás pokusil najít - kdykoli během těch padesáti let mezi mým narozením a tou nocí, kdy jsme utíkali, abychom si zachránili životy. Vůbec jsme tu nebyli. Nepřišli jsme ani na svět. Zeb i já jsme působili řadu let v armádě stejně tak jako na akademické půdě - ale ve vojenských ani univerzitních záznamech o nás nenajdete ani čárku. Existuje záznam o mých rodičích - ale mne nikdy neměli. Plukovníku, ve všech těch tuctech či stovkách záznamů, do nichž byli zanášeni lidé Ameriky dvacátého století, není ani jedna zmínka o mé existenci."

Burroughs si povzdechl. "Gay Podvodnice nám té noci zachránila nejen životy, ale i samu existenci."

Provedla tak rychlý úhybný manévr, že Satan ztratil stopu - Co se děje, zlato?"

Před námi stála Jane Libby, mokrá a s vykulenýma očima. "Tati?"

"Jen mluv, dítě."

"Budeme potřebovat ta čidla, která chtěl Pythagoras, ale já bych je dala o hodně dál, řekněme tak deset let zpátky. Jakmile zjistíme, kdy Vládce nebo někdo jiný začal sledovat ČPV, o kousek se vrátíme a evakuujeme velitelství. Ten kousek dáme do smyčky, mezeru zaplácneme nějakou věrohodnou záplatou a ti lumpové nikdy nezjistí, že jsme je doběhli. Vysvětlila jsem to už Deety a ta souhlasí. Co myslíš ty?"

"Myslím, že to půjde. Zavoláme matce a zeptáme se ještě jí. Doro, zavolej mi ještě jednou Elizabeth, prosím." Ani náznakem nedal najevo, že s ní právě mluvil a navrhl (alespoň podle mého) naprosto totéž.

"Elizabeth? Máme zprávu z našeho mistrovství v plaveckých disciplínách. Jane Libby navrhuje umístit ta čidla do Té minus deset let, najít první známky pozorování nepřitelem, pak se vrátit ještě o kousek zpátky - řekněme tak o tři roky -, evakuovat, udělat smyčku a zazáplatovat. Deety i já si myslíme, že to půjde. Předlož to prosím ostatním jako návrh Jane El, s tím, že Deety a já hlasujeme pro."

"A já taky."

"Máš bystré děti, ženuško má milená." "To si člověk musí vybrat bystrého tatínka, pane. A taky hodného. Hodného na potomky a i na ženu. Konec?"

"Konec." Burroughs se obrátil k čekající dívce. "Tví rodiče jsou na tebe pyšní, Janie. Má prognóza zní, že matematická sekce tvůj návrh za pár minut jednomyslně odsouhlasí. Splnila jsi podmínku, kterou si Lazar stanovil - docela rozumnou podmínku -, totiž že řešení by nemělo být závislé na tom, kdo je protivníkem. Ale s trochou štěstí bychom se díky tvé metodě mohli dozvědět i to."

Jane Libby se zatvářila, jako by právě dostala Nobelovu cenu. "Všimla jsem si. Ale stačilo jen přijít na bezpečný způsob evakuace; zbytek už se vyřešil sám."

"Sám se problém vyřeší jen v chytré hlavě. Nedáš si večeri? Nebo se chceš vrátit do bazénu? Taky bys mohla mít obojí. A co takhle hodit plukovníka do vody? Deety a Hilda by ti pomohly a Hazel se taky možná přidá."

"Tak počkat!" zaprotestoval jsem.

"On se bojí!"

"Plukovníku, nebojte, nikdo vás nikam házet nebude. Táta si jen dělá legraci."

"Houby legraci. Myslím to smrtelně vážně."

"Tak tam hod'te nejdřív tátu, abyste získaly cvik, a pokud mu neurazíte hlavu o okraj nádrže, nechám se tam dobrovolně hodit taky."

"Mňauůů!"

"Ty drž zobák!"

"Jane, děťátko."

"Ano, tati?"

"Zjisti, jak velké tu má Dora zásoby hot dogs a jahodového mléka. Než to všechno zjistíš a objednáš, já si pověším šaty někam do sucha, a pokud je plukovník chytrý, udělá totéž. Plukovníku, bude tady dost živo - zvláště při složení Hilda, Deety, Hazel a Janie. To je kombinace přímo vražedná. Kdo se postará o to kotě?"

O hodinu později nás Dora (přesněji řečeno její malé modré světélko) zavedla do naší luxusní kajuty. Hazel nesla kotě a jeden talíř, já hůl, oboje šaty, Hazelinu kabelku a druhý talíř. Byl jsem příjemně unaven a těšil se do postele, kterou budu sdílet se svou ženou. Už mi v ní dost dlouho chyběla. Z mého pohledu jsme promeškali dvě noci... což pro dlouholeté manžele není zas tak příliš, ale pro dvojici na líbáncích celá věčnost. Poučení, které z toho plyne, zní: během líbánek se neperte.

Ale z jejího pohledu to byl... měsíc? "Děvenko znejmilejší, jak jsem tady dlouho? Ta Léthé mi úplně rozhodila smysl pro čas."

Hazel zaváhala. "Přijeli jsme sem před sedmatřiceti terciánskými dny. Ale ty bys to měl vnímat jako jednu noc. Vlastně dvě noci... protože když jsem šla včera večer do postele, už jsi spal a chrápal. Promiň. Můžeš mě nenávidět, ale jenom trochu. A, tak tady je naše hnízdečko lásky."

(To tedy bylo hnízdečko! Aspoň dvakrát větší a neporovnatelně přepychovější než mé luxusní apartmá v Golden Rule... a totéž se dalo říct i o posteli.) "Nevěsto má, vykoupli jsme se v dětském pokoji Lazarova Tádž Mahalu. Dneska už si nemusím sundávat dřevěnou nohu, a veškeré hygienické potřeby jsem tudíž zvládl sám už v bazénu. Máš-li ještě něco na práci ty, tak do toho. Ale pospěš si! Už se nemůžu dočkat."

"Nemám na práci nic. Ale musíme se postarat o Pixela."

"Dáme mu ten talíř do osvěžovače, zavěme ho tam s ním a pak ho zase pustíme."

Provedli jsme to a šli do postele a bylo to báječné a do podrobností vám vůbec nic není.

Za nějakou dobu řekla Hazel: "Je nás o jednoho víc." "Tak rychle? Já netušil, že jste na Terciu tak radikálně zkrátily těhotenství."

"Já myslela našeho nového spolubydlícího."

"Toho už jsem zaznamenal. Vyškrábal se mi na záda už před hodnou chvílí, ale měl jsem spoustu práce a on zas tak moc neváží. Můžeš ho podržet, abych ho nezalehnul, až nás budu rozplétat?"

"Ano. Ale nespěchej s tím. Richarde, jsi dobrý a slušný chlapec. Rozhodli jsme se s Pixelem, že si tě necháme."

"Jen se mne zkuste zbavit! Stejně by se vám to nepovedlo. Lásko, něco z tvého proslovu se mi nezdálo. Říkala jsi, že jsme tu sedmatřicet terciánských dní."

Vážně si mne změřila. "Pro mne to bylo daleko déle, Richarde."

"To jsem si myslel. A kolik?"

"Asi dva roky. Dva pozemské roky."

"Krucinál!"

"Po celou tu dobu jsem ale za tebou denně chodila do nemocnice, drahý. Třicetsedmkrát jsem za tebou přišla ráno do pokoje, přesně jak jsem slíbila. Pokaždé jsi mne poznal, usmál ses a měl jsi radost, že mě vidíš. Samozřejmě jsi na to pod vlivem Léthé vzápětí zapomněl. Každý večer jsem zase odešla a vrátila se o chvíli později; v průměru jsem byla pryč pokaždé tak tři pozemské týdny. Nebylo pro mne příliš těžké dodržovat takový časový rozvrh, jenom Gay Podvodnice se trochu zapotila: musela létat dvakrát denně, buď se čtyřmi dvojčaty, nebo s Hildinou posádkou. Ale teď už mě pusť, drahý; musím uklidit Pixela do bezpečí."

Zaujali jsme nějakou pohodlnější polohu. "Co jsi tam dělala tak dlouho?"

"Práce v terénu pro Časový sbor. Historický výzkum." "Asi pořád ještě nechápu, co ten Časový sbor vlastně dělá."

Tos nemohla měsíc počkat, abychom to udělali spolu? Nebo jsem tak nešikovný, že bych ti překážel?"

"Ano a ne. Já o ten úkol sama požádala. Snažila jsem se vypátrat, co se stane, až se spolu pokusíme zachránit Adama Selenu. Počítače Mika."

"A co jsi zjistila?"

"Nic. Vůbec nic. Od té události se táhnou dvě časové linie - je to totiž bod, kde se historie větví. Vytvořili jsme tím činem dvě různé budoucnosti. Propátrala jsem na obou liniích čtyři následující století - na Luně, na hroudě, v pár koloniích a sídlištích. Všichni buď tvrdí, že jsme uspěli... nebo že jsme při tom pokusu zahynuli... nebo o nás vůbec nevědí. To poslední je nejčastější; většina historiků ani nevěří, že byl Adam Selene počítač."

"No... nejsme na tom hůř, než jsme byli předtím. Souhlasíš?"

"Asi ano. Ale já se prostě podívat musela. A chtěla jsem to stihnout, než se probudíš. Tedy než se dostaneš z pole Léthé."

"Víš, osůbko, myslím to s tebou dobře. Jsi uznalá k manželovi. A ke kočkám. A k ostatním. A - ne, do toho mi nic není."

"Řekni mi to, můj milovaný, nebo tě zlechtám."

"Nevyhrožuj mi, nebo ti naplácám."

"Na vlastní nebezpečí - ošklivě koušu. Podívej, Richarde, tuhle otázku já už od tebe dávno čekám. A dnes jsme konečně sami, takže mi ji klidně můžeš položit. Rád bys věděl, jak si ta nadřčená Hazel uchovala svou manželskou neposkvrněnost po celé dva roky. Nebo ještě spíš: nevěříš, že si ji uchovala, ale jsi příliš slušný, než abys to řekl nahlas."

"Ale ženská! Lásko, já jsem Luňák a vyznávám luňácké hodnoty. O lásce a sexu rozhodují dámy; my muži přijímáme jen jejich rozhodnutí. A já jsem s tím zcela spokojen. Pokud máš chuť se pochlubit svými milostnými úspěchy, nebo naopak neposkvrněným štítem, klidně si posluž. Pokud ne, změním téma hovoru. Ale neobviňuj mne ze zlovyků, které mají jen drnohryzové."

"Richarde, když se snažíš být rozumný, lezeš mi hrozně na nervy."

"Ty opravdu chceš, abych tě vyslyšel?"

"Bylo by to od tebe slušné."

"Opakuj to třikrát za sebou."

"Opakuju, opakuju, opakuju - a co třikrát opakuju, to za pravdu považuju."

"Opakovala jsi moc pomalu, takže to neplatí. Ale dobrá, kousneme do kyselého jablíčka. Ty jsi člen Longovic rodiny. Nebo ne?"

Zadržela dech. "Proč to říkáš?"

"Nevím. Opravdu nevím, protože mé dojmy se skládají z desítek malých bezvýznamných narážek, které jsou samy o sobě bezvýznamné, ale které do sebe tak nějak zapadly. Někdy v průběhu dnešního rozhovoru s Jakem jsem nabyl jistoty, že k Longům patříš. Mýlím se?"

Vzdychla. "Ne, nemýlíš. Ale nechtěla jsem tě tím zatím zatěžovat. Víš, mám teď od rodiny dovolenou, a mohu se tedy tvářit, jako že k ní nepatřím. Tohle ovšem nebyly věci, které jsem se ti chystala přiznat."

"Okamžik. Jake je jedním z tvých manželů."

"Ano. Ale měj prosím tě na paměti, že jsem na dovolené."

"Na jak dlouho?"

"Dokud nás smrt nerozdělí! To jsem ti slíbila v Golden Rule. Richarde, historie praví, že v naší svatbě se odehrálo jedno z větvení časové linie... požádala jsem tedy rodinu o rozvod... a vzala si od ní dovolenou. Možná i na doživotí - oni si to uvědomují a já taky. Richarde, byla jsem u tebe každou noc, myslím každou terciánskou noc. Byla jsem tu sedmatřicetkrát... ale ani jednou jsem nespala spolu s rodinou. Tedy - obvykle jsem spala u Xii a Choye-Mu. Byli ke mně moc hodní." Vzdechla. "Ale ani jednu noc jsem nestrávila s Longy. S žádným z nich, s mužem ani se ženou. Byla jsem ti věrná - svým vlastním způsobem."

"To bylo opravdu zbytečné. Ovšem v tom případě jsi taky jednou z žen Lazara Longa. Sice na dovolené, ale přece. Ženou toho protivného starého bručouna! Vlastně, když o tom tak přemýšlím, třeba na mě žárlí! No jasně, to je dokonce silně pravděpodobné. Přímou jistě! Lazar není Luňák, a tudíž není zvyklý nechávat vše na ženách. A ještě ke všemu pochází z kultury, kde je žárlivost nejběžnější mentální poruchou vůbec. No ovšem! Chachá, žárlivec jeden!"

"Richarde, jsi na omylu."

"Povídali, že mu hráli."

"Richarde, Lazar se veškeré žárlivosti zbavil už před mnoha generacemi... provdala jsem se za něj už

před třinácti lety, takže jsem měla dost příležitostí to posoudit. Ne, drahý, on má jen starost. Má starost o mne a taky o tebe - o celou rodinu a o celý Tercius. On totiž ví, jak nebezpečné jsou všehomíry. A věnoval celý svůj život i veškeré jmění úsilí zajistit svým bližním bezpečí."

"Nic proto tomu... jen kdyby své cíle prosazoval o něco slušněji. Ohleduplněji. Vychovaněji."

"Taky bych byla radši. Vezmi si kotě, musím jít čůrat. Jako následný program navrhuju trochu spánku."

"Mně se chce taky. Jejda, to je prima, vylézt z postele a nemuset hopkat o jedné."

Tulili jsme se k sobě. Světlo zhaslo, její hlava spočívala na mém rameni a kotě se toulalo někde po pokoji. Oba už jsme usínali, když Hazel zavrněla: "Richarde. Zapomněla... Ezra -"

"Zapomněla co?"

"Ti říct. Když poprvé... šel sám. Jsou to asi tři dny... pro mne tři měsíce. Gratulovaly jsme mu... já a Xia... vleže."

"Tak se gratuluje nejlíp."

"...s ním v posteli. Utahaly ho."

"Šikulky. Co je ještě nového?"

"Wyoh, moje dcera. Ta holčička u fontánky... pamatuješ?"

"Ano, ano! Ta je tvoje? No to je skvělé!"

"Přijde... ráno. Má jméno po... mámě Wyoh. Lazar -"

"Je to Lazarova dcera?"

"Asi. Ištarto říká. Měl spoustu... příležitostí."

Pokusil jsem se rozpomenout na obličejík dítěte. Malý skřítek s jasně rudými vlasy. "Je spíš po tobě."

Hazel neodpověděla. Dýchala pomalu a pravidelně.

Ucítil jsem na prsou tlapky a pak mne cosi zašimralo pod bradou. "Mňauů?"

"Tíše, mrmě; maminka spí."

Kotě se pohodlně uvelebilo a usnulo taky. Den tedy skončil stejně jako začal, s kočičím mrňouskem na prsou.

Byl to rušný den.

XXVII

"Paměť, která funguje jen do minulosti, za moc nestojí."

CHARLES LUTWIDGE DODGSON (1832 - 1898)

"Gwendolyn, lásko moje."

Hazel se zarazila s kartáčkem na zuby v ruce a vykulila oči.

"Copak, Richarde?"

"Máme dnes první výročí. Musíme je oslavit."

"Nemám nic proti oslavám, ale přiznám se, že tvému kalendářnímu výpočtu nerozumím. A jak chceš oslavovat? Opulentní snídani? Nebo se chceš vrátit do postele?"

"Obojím. A speciální péči k tomu. Ale nejdřív to jídlo. Co se mého výpočtu týče, sleduj mě. Máme výročí, protože jsme se vzali přesně před týdnem. Ano, jsem si vědom, že tutéž dobu považuješ za dva roky -"

"Nepovažuju! To se nepočítá. Jako by to nebylo."

"A taky jsi říkala, že jsem tady třicet sedm - třicet osm - třicet devět dní, plus minus něco. Jenže pro mne to nebylo třicet devět dní, Gwen Hazel, a protože Alláh mi ty dny v Léthé určitě odpočítá z času, jenž je

mi vyměřen, nebudu je počítat ani já. Krucinál, kdybych neměl zčistajasna o nohu víc, tak bych vám ani nevěřil -"

"To si stěžuješ?"

"Ne ne! I když, musím si teď stříhat dvakrát tolik nehtů na nohou -"

"Mňauů!"

"Co ty o tom víš? Ty žádné nehty na nohou nemáš, jenom drápky. A v noci jsi mě poškrábal, abys věděl. Áno, poškrábal - netvař se jako nevinátka. Večer v pondělí třicátého června - bylo to roku 2188, ať tu máte, jaký letopočet chcete - jsme se šli podívat do Halifaxského baletního divadla na Luannu v roli Titanie."

"Ano. Není Luanna skvělá?"

"Chceš říct nebyla?! Minulý čas, má drahá. Pokud mi říkáte pravdu, pak se její nebeská krása obrátila v prach už před dvěma tisíci let. Odpočívej v pokoji. Potom jsme šli do Konce duhy na pozdní večeri a naprosto neznámý člověk nám zkazil chuť k jídlu tím, že se nám nechal zabít přímo u stolu. A hned nato jsi mě znásilnila."

"U stolu ne!"

"Ne, v mém staromládeneckém apartmá."

"A nebylo to znásilnění."

"O to se už nemusíme hádat, protože jsi mi vrátila pošramocenou čest následujícího dne před polednem. To byl náš svatební den, láska má. Paní Gwendolyn Nowaková a doktor Richard Ames oznámili svůj sňatek v úterý prvního července 2188. To datum si dobře zapamatuj."

"Myslím, že si ho budu pamatovat ještě hodně dlouho!"

"Já taky. Ještě večer jsme hezky rychle mizeli z města, s šerifovými psy a štěkajícími kolty v patách. Tu noc jsme spali v kopuli U vysušených kostí. Je to tak?"

"Zatím souhlasí."

"Další den, ve středu druhého, nás Gretchen odvezla do Šťastného draka. Noc jsme strávili u doktora Chana. Den nato, ve čtvrtek třetího, nás teta vezla do Hong Kong Luna, ale nedovezla, protože jsme cestou narazili na ty reformní zemědělce. Zbytek jsi dojela ty a skončili jsme v Xiině hotelu tak pozdě v noci, že už se skoro ani nevyplatilo jít do postele. Ale šli jsme. Čímž se dostáváme do pátku, čtvrtého července. Den nezávislosti. Je to tak?"

"Je."

"Byli jsme probuzeni - já jsem byl probuzen; ty už jsi tou dobou byla vzhůru. Byl jsem probuzen až příliš brzy ráno... a zjistil, že mne místní radnice nemá příliš v lásce. Ale ty a teta jste mne vytáhly z bryndy... a ujeli jsme do Luna City tak rychle, že můj falešný plnovous, který mi spadl na peróně, ještě ani nestačil dopadnout na zem."

"Žádný plnovous nemáš."

"Bodejť bych měl, když ještě stále padá na zem na peróně v Kongu. Do Luna City jsme dorazili cirká v šestnáct nula nula téhož dne. Pak jsme se drobet rozešli v názorech -"

"Richarde! Prosím tě, nevyhrabávej mé staré hříchy."

"- kterážto roztržka se brzy urovnala, neboť jsem nahlédl nesprávnosti svého postoje a škemral za odpuštění. Noc jsme strávili u Lupina; když jsme šli spát, byl stále ještě pátek čtvrtého. Ten den jsme zahájili o mnoho kilometrů západněji, slavnostní střelbou na oslavu agrárních reforem. Stále ještě souhlasíš?"

"Ano. Pořád se mi to nějak zdálo mnohem delší."

"Líbanky nejsou nikdy dost dlouhé a ty naše byly obzvlášť perné. Nazítří, v sobotu pátého, jsme se stavili u Ezry, pak zašli do Komplexu... vrátili se zpátky a museli se do Lupina probíjet. Tak jsme odtamtud zase urychleně odjeli, díky laskavosti Gay Podvodnice a Časového sboru, zanechávající za sebou hromadu mrtvol. Na kratičkou chvíli jsme se octli v zemi mého nevinného mládí, lowě, kde lány zlatistého obilí se táhnou pod blankytnou oblohou. Ani jsme nemrkli a byli jsme na Terci. Má milovaná, v tom okamžiku se stal můj kalendář drnhoře zcela bezcenným. Lunu jsme opustili večer v sobotu pátého a sem jsme dorazili o pár minut později, takže pro zjednodušení považuji terciánský den, do něhož jsme dorazili, za ekvivalentní lunární sobotu pátého července 2188 a tak jej také budu nazývat. Je mi jedno,

jak těm dnům říkají obyvatelé Tercia, stejně by mi to jen pletlo hlavu. Pořád to říkám správně?"

"Tedy... ano."

"Děkuju ti. Probudil jsem se následujícího dne - v neděli šestého - s oběma nohama. Jak jsem vyrozuměl, pro Tercius a jeho obyvatele zatím uplynulo sedmatřicet dní. Ty mi tvrdíš, že pro tebe to byly dva roky, což je nanejvýš nepravděpodobné - to jsem spíš ochoten věřit na jednorožce a panny. Pro Gretchen to bylo pět nebo šest let, což jsem nucen pod tíhou argumentů uznat, protože jí je očividně osmnáct nebo devatenáct a je v tom. Ale pro mne to byla jedna jediná noc ze soboty na neděli. Tu nedělní noc jsem strávil s Xiou, Gretchen, Minervou, Galahadem, Pixelem a možná i s celou Sedmou kavalerií a Metropolitním dívčím pěveckým sborem."

"Kdo to je? Myslím ty dívky; kavaleristy znám. Až příliš dobře."

"Ty mé malé, sladké, nevinné děťátko; jsi příliš mladá, než abys je mohla znát. Kupodivu jsem se ale dobře vyspal, čímž se dostáváme do včerejška, označeného mým přísně systematickým kalendářem jako pondělí sedmého. Poslední noc jsme strávili doháněním restů z našich líbánek. Bolšoje díky, milenko má."

"Není zač, velkomožný pane. Potěšení bylo i na mé straně. Teď už chápu, jak jsi k tomu výročí došel. Podle kalendáře z hroudy i podle tvých biologických hodin - základních hodin, jak ví každý cestovatel časem - je tedy dnes úterý osmého července. Všechno nejlepší k našemu výročí, drahý!"

Zmlkli jsme, abychom si vyměnili něco ústních bakterií. Hazel plakala a mně zvlhly oči.

Snídaně byla opulentní. Lepším popisem posloužit nemohu, protože se Gwen Hazel rozhodla, že mne seznámí s výrobky terciánské kuchyně, a na to konto se dlouze šeptem radila s Dorou. Zbaštil jsem vše, co mi dali, jak měl vytesáno na náhrobku jeden iowský farmář. Pixel činil totéž; dostal nějaké speciality, jejichž vzhled sice mně připomínal odpadky, ale jemu, soudě podle jeho chování, zjevně chutnaly jako mana nebeská.

Právě jsme dopíjeli druhý šálek - ne, nebyla to káva - a chystali se vyrazit do hlubin Longovic domu, kde se mi mělo dostat oné "speciální péče", to jest setkání s mou novou dcerou, Wyoming Longovou... když se ozvala Dora:

"Synchronizace velitelského času: bude oznámena časová linie, datum, čas a lokalita. Připravte si prosím časomíry na signál." Hazel překvapeně popadla kabelku a spěšně z ní vydolovala předmět, který jsem u ní dosud neviděl. Říkejme mu třeba chronometr. "Nalézáme se na stacionární oběžné dráze kolem Tellu, Sol III, časová linie tři, kód Neil Armstrong. Je úterý prvního července -"

"Panebože! Jsme zase na začátku! Je náš svatební den!"

"Tiše, drahý! Prosím!"

"- gregoriánského kalendáře. Opakuji: časová linie tři, prvního července, 2177 gregoriánského. Až zazní časový signál, bude zóna pět, nula devět čtyřicet pět. Píp! Vy, kteří máte automaticky seřizované časomíry, čekejte na seřizovací tón -"

Tón začal jako hluboké bučení a skončil jako pronikavý pískot, z něhož mne bolely uši. Dora pokračovala: "Další časový signál a sonická korekce bude za pět minut lodního času nebo času Tellus zóna pět, které nyní platí jako oficiální pro tuto časovou linii. Hazel, miláčku, soukromé sdělení pro tebe."

"Ano, Doro?"

"Tady jsou Richardovy boty -" (Plác, dopadly na postel. Odnikud.) "- a ty dva další obleky -" (Plác.) "- přibalila jsem ještě nějaké spodní prádlo a ponožky. Nechtěli byste ještě jednu dvě kombinézy? Změřila jsem si Richarda, zatímco jste spali. Jsou vodovzdorné - ušila jsem je z herkulamidu, víš? Nešpiní se a netrhají."

"Děkujeme, Doro. Jsi moc hodná, že na nás tak myslíš. Já Richardovi zatím koupila jen ty obleky."

"Všimla jsem si." (Plác - další balík.) Dora pokračovala: "Vykládali a nakládali jsme celou noc. Poslední opozdilci opustili palubu v devět nula nula, ale pověděla jsem kapitánovi Laz o té vaší výroční snídani, takže Lazarovi zabránila, aby vás otravoval. Vzkaz od Lazara: Až se vám to bude hodit, oprašte laskavě nánosy sentimentu a hlase se na ČPV. Konec vzkazu. Následuje přímý přenos z velitelského můstku."

"Hazel? Tady kapitán Laz. Můžete oba opustit loď v deset nula nula? Řekla jsem už svému poněkud

natvrdlému bratru, že dřív než v deset stejně nevyrazí."

Hazel si povzddechla. "Ano. Odcházíme ihned do přepravní kapsy."

"Prima. Všechno nejlepší vám oběma a ještě mnoho šťastných výročí. Gratulace ode mne, Lor a Dory. Jsme rádi, že jsme vás mohli hostit pod naší střechou."

Byli jsme v přepravní kapse o dvě minuty dřív, já obtěžkán balíky oblečení a kočkou, navíc s novými botami na nohou - tedy jednou starou a jednou novou. Zjistil jsem, že "přepravní kapsa" se tady říká naší staré známé Gay Podvodnici - krátká spojovací chodba končila totiž přímo v jejím průlezu. Zase jsem si nestačil prohlédnout ty obrovité koupelny. Za řízením seděli Hazelini vnuci a vyzvali nás, abychom si sedli na zadní sedadla. Pol vylezl do chodby, aby nám pomohl nastoupit. "Ahoj, babi! Dobré ráno, pane."

Popřál jsem mu taky dobré ráno a Hazel oba vnuky letmo políbila - jen letmo, abychom neztráceli čas.

Usadili jsme se a zapnuli s pásy. "Hlaste připoutání," vyzval nás Cas.

"Pasažéri připoutání," hlásila poslušně Hazel.

"Kapitánskému můstku Dory! Jsme připraveni ke startu."

"Můžete startovat," odpověděla Laz.

V té chvíli Dora zmizela. Kolem nás byla všude jen obloha a nebýt pásů, poletovali jsme po kabině.

Pixelovi se to nelíbilo a začal se hrabat pryč, ale já ho pevně držel oběma rukama. Asi mu byl ten stav beztlíže protivný... ale co se dalo dělat? Ostatně ani na zemi moc nevážil.

Dole pod námi na pravoboku zářila Země, očividně v úplňku, ačkoli z téhle dálky si člověk nemůže být jistý. Přimo proti nám se rýsovala Severní Amerika, což naznačovalo, že je Laz více než schopný pilot; kdybychom se totiž byli nalézali na běžně používaném orbitu s dobou oběhu dvacet čtyři hodiny, který kopíruje zemský rovník, byli bychom teď nad rovníkem zhruba na devadesátém stupni západní délky, to jest někde nad Galapágami. Laz však zřejmě zvolila orbit skloněný asi o čtyřicet stupňů tak, aby se v deset nula nula nacházela ve výhodné pozici ke startu. V duchu jsem si umínil, že pokud se někdy dostanu k lodnímu deníku, ověřím si to.

(Pilot prostě nedokáže odolat podobným úvahám. Je to profesionální deformace.)

Náhle jsme byli v atmosféře a klesali dolů. Gay roztáhla křídla. Cas sklonil nos letounu ještě víc, po chvíli let vyrovnal a zase jsme vážili totéž co na zemi. Pixelovi se tyhle změny ovšem líbily ještě méně. Hazel si ho vzala na klín a uklidnila ho - mám dojem, že se u ní cítil bezpečněji.

Dosud jsem Gay vídal s křídly složenými pro hypersonické rychlosti, jako štíhlý, raketovitý trup, závislý na síle svých motorů. Jakmile ale roztáhne křídla, získá spoustu nosných ploch a dokáže báječně klouzat a plachtit. Vznášeli jsme se asi tak tisíc metrů nad zemí a pod námi se v nádherném letním dni rozkládala zemědělská krajina. Bylo jasno, jen na obzoru sem tam nějaký kumulus. Nádhera! Takový den se člověk zase cítí mladý -

"Doufám, že vám ten rychlý přesun nevadil," ozval se omluvně Cas. "Kdybychom to byli nechali na Gay, plácla by sebou na zem v jediném skoku; bojí se protiletadlové palby."

"Já se nebojím. Já jsem jen rozumně opatrná."

"Jasně, Gay. Má k tomu ostatně pádné důvody. Pilotní manuál varuje, že tahle planeta disponuje v tomto roce a na této časové linii spoustou proti letadlových zbraní, rozestavěných kolem všech větších měst. Takže Gay bedlivě hlídá prostor pod námi -"

"A ty se na to spoléháš," odsekl vůz.

"- a snaží se vypadat na jakémkoli místním radaru jako soukromý podzvukový letoun. Pokud tu nějaký radar je, jako že zřejmě není."

"Optimisto," odfrkl si stroj.

"Přestaň odmlouvat. Už jsi našla místo k přistání?"

"Už dávno. Kdybys přestal kecat a laskavě mi dovolil si sednout, už bych tam byla."

"Můžeš, Gay."

"Hazel," vzpomněl jsem si, "myslel jsem, že se teď seznámím se svou nastávající dcerou Wyoming."

"Neboj se, drahý; ani neví, že jsme odjeli. Takhle se to tu dělá s dětmi do té doby, než vyrostou a pochopí."

"Ona to neví, ale já ano. Jsem zklamán. Ale dobrá, jedeme dál."

Naše okolí opět bliklo a stáli jsme na zemi. "Zkontrolujte si prosím, zda máte s sebou vše, co budete potřebovat," upozornil nás Cas. Jakmile jsme vystoupili, Gay Podvodnice zmizela. Zíral jsem upřeně na místo, kde ještě před chvílí stála. Dům strejdy Jocka stál ani ne dvě stě metrů za ním.

"Hazel, kolikátého říkala Dora, že je?"

"Úterý prvního července, 2177."

"Tak jsem jí rozuměl dobře; jen jsem tomu nemohl věřit. Teď ale vím, že nelhala: je opravdu sedmdesátý sedmý. Miláčku, ta stará stodola stojí přesně v místě, kde jsme přistáli v sobotu, to jest před třemi dny. Vezla jsi mne odtamtud na Ezrově kolečkovém křesle. Zlato, ta stodola, která stojí před námi, byla stržena už před mnoha lety. Je to jenom duch a to se mi vůbec nelíbí."

"Netrap se tím, Richarde. Při cestování časem si tohle prožije každý, kdo absolvuje svou první časovou smyčku."

"Ale já už jsem si rok 2177 prožil! Nemám rád paradoxy."

"Richarde, ber to, jako bys byl kdekoli jinde a kdykoli jindy. Nikdo jiný si toho paradoxu nevšimne, tak ho taky ignoruj. Šance, že tvé paradoxní já někdo pozná, je nulová pro kterékoli místo mimo čas a prostor tvého vlastního života... ale dokonce i v tvém vlastním domově nebývá větší než milión ku jedné. Tyhle končiny jsi opustil dost mladý, nebo ne?"

"Bylo mi sedmnáct a odešel jsem v roce 2150."

"Tak na to zapomeň. Takhle tě poznat nemůžou."

"Strejda Jock mě zná. Párkrát jsem se za ním od té doby stavil - i když ne v posledních letech. Tedy pokud nepočítám tu sobotní návštěvu."

"Tu si pamatovat nebude -"

"Myslíš? Jistě, je mu sto šestnáct let. Nebo mu tolik aspoň za jedenáct let bude. Ale není senilní."

"To máš pravdu: senilní rozhodně není. A strejda Jock je na časové smyčky zvyklý. Možná tě už napadlo, že je poměrně dlouholetým členem Časového sboru. Vlastně je to hlavní rezident pro Severní Ameriku na časové linii tři. ČPV, které bylo evakuováno včera v noci, se přemístilo právě na jeho stanici. To sis neuvědomil?"

"Copak jsem na to měl čas? Ještě před dvaceti minutami jsem seděl v naší obytné kajutě, domníval se, že Dora pořád ještě stojí na trávníku před Longovic domem na Terciu, a přemítal, zda si mám dát ještě jeden šálek, nebo tě odtáhnout zpátky do postele. Od té chvíle dělám, co můžu, abych si v hlavě utřídl alespoň ten nejhorší zmatek - bezúspěšně. Jsem jen voják na penzi a neškodný námezdní pisálek; na taková dobrodružství nejsem zvyklý. No dobrá, tak tedy pojd'me. Chci tě představit tetě Cissy."

Gay nás vyložila u cesty, za níž stál strýčkův dům. Kráčeli jsme kus po ní, já s náručí balíků a holí, Hazel s kabelkou a kotětem. Před pár lety obehnal strejda farmu podstatně bytelnějším plotem, než bylo v té době v Iowě zvykem. V padesátém, kdy jsem utekl z domova a nechal se naverbovat, ještě nestál; když jsem ale přijel na návštěvu v... jednašedesátém?... už tu byl. Takže to zhruba odpovídá.

Plot byl z bytelného ocelového pletiva, dva metry vysoký a korunovaný šesti řadami ostnatého drátu. Mám dojem, že ten drát přibyl později; z toho pobytu v jednašedesátém jsem si na něj nevzpomínal. Mezi ostnatými dráty se táhly dráty měděné, napnuté mezi keramickými izolátory. Po každých dvaceti metrech na plotě visela tabule:

POZOR! VYSOKÉ NAPĚTÍ!!!

Nedotýkejte se plotu, pokud
není odpojen hlavní vypínač.

Na bráně visela další cedule, tentokrát větší:

MEZIOBOROVÝ STYČNÝ ÚŘAD

Oddělení bioekologického výzkumu

Oblastní kancelář

Radioaktivní materiály přinášejte

k bráně č. 4 - pouze ve středu 8 - 12.00

7 - D - 92 - 103sc

NA TOTO ZAŘÍZENÍ JSOU VYNAKLÁDÁNY
VAŠE DANĚ

Hazel si to zamyšleně prohlédla. "Richarde, nevypadá to, že by tady strýček Jock letos bydlel. Možná jsme si spletli dům, nebo měla Gay špatné souřadnice. Asi budu muset zavolat pro pomoc."

"Je to správný dům a strejda Jock v něm tenhle rok bydlel -bydlí. Tedy pokud je to rok 2177, ale myslím, že ano. Tyhle cedule jsou strejdovi podobné; vždycky měl trochu legrační představy o soukromí. Jeden rok tu měl dokonce vodní příkop a v něm piraně."

Nalezl jsem napravo od brány knoflík a zmáčkl jej. Kovový hlas, tak umělý, že to musel mluvit člověk, nám nařídil: "Odstupte o metr. Ukažte propustku. Ukažte tvář na kameru. Otočte se o devadesát stupňů a ukažte profil. Tyto pozemky jsou chráněny hlídacími psy, plynem a ostřelovači."

"Je doma Jock Campbell?"

"Představte se."

"Tady je jeho synovec Colin Campbell. Řekni mu, že o něm stejně víme!"

Kovový hlas byl vystřídán lidským a důvěrně známým. "Dickie, to už jsi zase v maléru?"

"Ne, strejdo Jocku. Prostě chci jít dál. Já myslel, že mne čekáš."

"Je s tebou ještě někdo?"

"Moje žena."

"Její křestní jméno?"

"Jdi se vycpat."

"Nehoň mě, taky na to časem možná dojde. Potřebuju to křestní jméno."

"Už mě ta hra nebaví; jdu pryč. Jestli potkáš Lazara Longa - nebo doktora Huberta -, tak mu vyříd', že mne už ty dětinské hry omrzely. Měj se, strejdo."

"Zastav! Ani se nehni, mám tě na mušce."

Bez jediného slova jsem se otočil a utrousil k Hazel: "Jdeme, má milá. Do města je to kus cesty, ale však on nás někdo svezí. Lidi v okolí jsou pohostinní."

"Můžu zatelefonovat pro pomoc. Stejným způsobem jako v Lupinovi." Zvedla kabelku.

"Jsi si tím jistá? Nepůjde ten hovor přes dům, u nějž právě stojíme? Jestli ne, tak už ničemu nerozumím. Pojd', prásknem do kočáru. Teď ale ponesu tu pekelnou kočku já."

"Dobře."

Hazel zjevně nijak netrápilo, že jsme se nedostali do farmy strýčka Jocka, ani že tím pádem nemůžeme na Časoprostorové velitelství. Co se mne týče, já byl šťastný a bylo mi lehké u srdce. Měl jsem krásnou a milou ženu. Už jsem nebyl mrzák a cítil jsem se daleko mladší, než na kolik bych se podle kalendáře cítit měl. Pokud vůbec ještě nějaký kalendář existoval. Počasí bylo nádherné, tak nádherné, jak může být jenom v Iowě. Jistě, dnes bude ještě pořádně horký den (bez horkého dne není dobré obilí), ale nyní, v deset patnáct, bylo ještě příjemně teplo - a než začne žár, už budu mít ženu i kotě pod střechou. I kdybych se musel vnutit na nejbližší farmu. Počkejme, kam bychom... k Tanguayovým? Nebo starý pán prodal farmu už před sedmasedmdesátým? Na tom vlastně nesejde.

Nelámal jsem si hlavu, že nemám ani trochu peněz, které tu v této době platí, a že nemám vlastně peníze vůbec žádné. Zářivý iowský den nenechává žádný prostor k obavám. Můžu pracovat a taky budu - budu třeba kydat hnůj, pokud mi za takovou práci někdo zaplatí. A brzy budu kydat ještě jinačí hnůj, alespoň za měsíčních nocí a o nedělích. V sedmasedmdesátém Evelyn Fingerhut ještě nebyl v penzi, takže si vyberu nějaké pěkné pseudonymy a prodám mu ty samé škváry. Ty samé povídky - jen u nich drobně změním realie.

Změním realie, pár jmen, nový nátěr a hotovo! V tom tkví tajemství úspěšného literáta. Nakladatelé pořád tvrdí, že chtějí nové povídky, ale přitom je vůbec nekupují - kupují "něco takového, jakos napsal minule". Protože předplatitelé požadují zábavu - ne překvapení, strach nebo poučování.

Pokud by lidé opravdu toužili po novotách, baseball by umřel na úbytě už přede dvěma stoletími... ale on je místo toho čím dál populárnější. Co se může stát v baseballu nového? Takového, co ještě nikdo

neviděl? A přece lidé zírají na baseball pořád dál. Kruci, taky bych se šel podívat. Pořádný baseballový zápas, s pivem a horkými párky.

"Hazel, máš ráda baseball?"

"Nikdy jsem neměla příležitost to zjistit. Jakmile se na trhu objevily přípravky tlumící účinky vysoké pozemské gravitace pobyla jsem nějaký čas na hroudě, abych získala právnické vzdělání, ale za tu dobu jsem nikdy neměla čas, abych se dívala na baseball - dokonce ani v té idiotské bedně ne. Prokousávala jsem se právníkými předpisy a měla jsem po čertech hodně práce! To bylo ještě v dobách, kdy jsem byla Sadie Lipschitzová."

"Ale proč jsi byla Sadie Lipschitzová? Tvrdila jsi, že to jméno nemáš ráda."

"Opravdu to chceš vědět? Odpověď na otázku Proč? zní vždycky Pro peníze."

"Pokud mi to budeš chtít říct, tak mi to řekneš."

"Lišáku. Tak to bylo hned poté, co umřel Siim Lemke Stone a - Propána, co je to za raketu?"

"To je automobil." Vrhla jsem pohled po zdroji hluku.

Pro iowského farmáře žijícího kolem roku 2150 nebo i o trochu dřív bylo největší chloubou a otázkou prestiže mít doma funkční repliku "automobilu", osobního přepravního prostředku z dvacátého století, a také ji používat. Ovšemže už tyto stroje nebyly poháněny spalováním derivátů minerálních olejů: dokonce i Jihoafrická lidová republika už mezitím přijala zákony zakazující vypouštění takových jedů do ovzduší. Stačilo však shipston dobře zamaskovat a rozdíl mezi replikou a originálem nebyl téměř patrný, zvlášť když se ze zvukového záznamu linul řev věrně imitující někdejší uhlovodíkové motory.

Stroj před námi byla ta nejprestižnější replika vůbec, Tin Lizzy, "Fordův cestovní vůz, model T, 1914". Tvářila se stejně vznešeně jako královna Viktorie, jíž se ostatně podobala. A patřila strýčkovi Jockovi... jak jsem tušil už ve chvíli, kdy jsem zaslechl ten pekelný hřmot.

Podal jsem Hazel kotě. "Tumáš, vem si Pixela a uklidni ho; něco takového určitě ještě neslyšel. A pojď radši na kraj cesty; tahle monstra jsou pěkně široká." Pokračovali jsme v cestě, zatímco nás replika dojela a zastavila se.

"Nechcete svízt, lidičky?" nabídl strejda Jock. Zblízka byl ten randál téměř nesnesitelný.

Obrátil jsem se, zazubil se na něj a odpověděl tak tiše, že mne přes ten rachot nemohl slyšet: "Jede vláček motoráček, kolik vozů má?"

"Co jsi říkal?"

"Ententýky dva špalíky, čert vyletěl z elektriky."

Strejda Jock se sehnul k řízení a vypnul zvukové efekty.

"Díky, strejdo. Ten řev nám plašil kotě. Je od tebe moc hezké, žes ho vypnul. Co jsi to říkal? Vůbec jsem tě přes ten randál neslyšel."

"Ptal jsem se, jestli nechcete svízt."

"Jo, díky. Jedeš do Grinnellu?"

"Já myslel, že bych vás moh odvézt zpátky na farmu. Proč jste utekli?"

"Ty víš dobře proč. Tu vstupní maškarádu ti nařídil doktor Hubert nebo Lazar Long nebo jak se ten člověk vůbec jmenuje? A jestli ano, tak proč?"

"Kdybys mě laskavě nejdřív představil, synovče. A omluvte mě, že nevystoupím, dámo; tenhle koník je hrozně jankovitej a moh by se beze mě splášit."

"Jocku Campbelle, ty starý kozle, neopovažuj se předstírat, že mě neznáš! Že si s tvejma koulema zahraju kuličky!"

Poprvé v životě jsem spatřil, že strejda zůstal ohromeně stát. "Prosím?"

Hazel si toho všimla, a proto spěšně dodala: "Došlo k inverzi? Pak se omlouvám. Jsem major Sadie Lipschitzová z Časového sboru a pracuji na operaci Vládce. Setkali jsme se poprvé v Boondocku, může to být asi tak deset mých subjektivních let. Pozval jste mě, abych vás tu navštívila, a to jsem také udělala, mám dojem, v roce 2188. Už si rozumíme?"

"Už jo. Jasná inverze, majore. Jsem rád, že vás poznávám, a jsem ještě radši, že ještě někdy přijedete. Těším se už teď."

"Bylo to prima posezení, to vám slibuju. Nedávno jsem se provdala za vašeho synovce... ale i tak jsi starý kozel, Jocku. Pokud to s tou radostí myslíš vážně, tak vylez z toho žebříňáku a dej mi pusu na

uvítanou."

Strejda spěšně vypnul motor a vylezl z kabiny. Hazel mi předala Pixela, což kotěti zachránilo život. Po delší chvíli starý kozel prohlásil: "Ne, opravdu jsme se neviděli; na takové setkání bych nemohl zapomenout."

"Ale ano, viděli," oponovala Hazel, „já na ně taky nemůžu zapomenout. Panebože, to jsem tak ráda, že tě zas vidím, Jocku. Vůbec ses nezměnil. Kdy jsi byl naposled na omlazení?"

"Před pěti subjektivními lety - tak akorát, abych se od té doby stačil trochu ošoupat. Ale obličej jsem si omladit nenechal. A kdy jsi tam byla ty?"

"Asi taky tak. Nebylo to nutné, ale potřebovala jsem trochu zkrásnět, abych si mohla vzít tvého synovce. Tak jsem si rovnou nechala udělat údržbu i zevnitř. Ještě že tak, zatraceně se mi to hodí; Richard je taky pěkný kanec."

"Já vím. Dickie musel na vojnu, protože tady už byl ze všech stran v ohrožení." (Nebetyčná lež!) "Ale jsi si jistá, že se jmenuješ Sadie? Lazar mi dal jako heslo úplně jiné jméno."

"Jmenuju se tak, jak právě uznám za vhodné, stejně jako Lazar. Já jsem tak ráda, že ČPV včera přestěhovali zrovna k tobě! Dej mi ještě jednu pusu."

Dal. Nějakou dobu jsem čekal a pak je mírně upozornil: "Nemuseli byste to ale provozovat na veřejné silnici, lidi, zvlášť když jsme v Iowě. Tohle není Boondock."

"Starej se o sebe, synovče. Sadie, velitelství ke mně nepřestěhovali včera, ale před třemi lety."

"Většina se vždycky mylí."
LAZAR LONG (1912 -)

Jeli jsme zase zpátky k domu. Hazel seděla vpředu se strejdou Jockem, Pixel a já vzadu se zavazadly. S ohledem na Pixela se replika Modelu T pohybovala tiše jako duch. (Pohybují se duchové opravdu tiše? Kdo vlastně vymýšlí takové metafory?) Na strejdovu výzvu se vrata otevřela, aniž by spustily nějaké vražedné mechanismy. Pokud tu vůbec nějaké byly. Jak tak strýčka znám, řekl bych, že byly - ale ne ty, které inzeroval na svých tabulích.

Na verandě před domem jsme se setkali s tetou Til a tetou Cissy. Zatímco strýček zmizel v domě, přivítaly tety mou novomanželku do rodiny se vši vřelostí, jež je na venkově zvykem. Nato jsem předal Hazel kotě a byl uvítán stejně jako Hazel strejdou, ale bez oněch zmatků s časovou smyčkou. Páni, bylo tak nádherné být zase doma! I přes někdy bouřlivé dospívání jsem své nejšťastnější chvíle prožil právě v tomto domě.

Teta Cissy vypadala dnes, v sedmasedmdesátém, starší, než jsem si ji pamatoval ze své poslední návštěvy - bylo to roku 2183, že ano? Mohl to být důvod, proč teta Til vypadala stále stejně? Občasný výlet do Boondocku by dokázal zázraky.

Pracovali všichni tři - ne, čtyři, ještě teta Belden - na vedlejší úvazek pro Časový sbor?

A byl strejdův metabolismus metabolismem třicetiletého muže, zatímco ruce, obličej a krk zůstávaly staré a vráscité, aby zakryly skutečný stav věcí? (Do toho ti ale nic není, Richarde!)

"Kde je teta Belden?"

"Jela dneska do Des Moines," vysvětlila teta Til. "Na večeri bude zpátky. Richarde, já myslela, že jsi na Marsu."

V duchu jsem provedl příslušný propočet. "Když tak o tom přemýšlím, asi jsem."

Spiklenecky na mne mrkla. "Jsi ve smyčce?"

Strejda Jock se vrátil právě včas. "Přestaňte! Tyhle řeči jsou zakázané a vy to dobře víte; Zákoník platí pro vás pro všechny."

"Pro mne žádný Zákoník neplatí, ať je to, co chce," namítl jsem spěšně. "Ano, teto, jsem ve smyčce."

Přijel jsem z roku 2188."

Strýček Jock na mne upřel pohled, kterého jsem se jako desetiletý vždycky hrozně bál. "Richarde Coline, co to má znamenat? Doktor Hubert mi naznačil, že se máš na jeho rozkaz hlásit na Časoprostorovém velitelství. Zrovna teď jsem mu volal, že jsi dorazil. Ale na velitelství nemá přístup nikdo, kdo nesložil přísahu a není vázán Zákoníkem. A pokud tak přece jen učiní, už by se nikdy neměl vrátit zpátky. Říkal jsi předtím, že jsi v průšvih, ale teď bys už konečně mohl přestat lhát a kápnout božskou. Pokud to bude v mých silách, pomůžu ti; krev není voda. Tak ven s tím."

"Nejsem v žádném průšvih, o němž bych věděl, strejdo, ale doktor Hubert se mne pořád snaží do nějakého dostat. Myslíš to vážně, že když se ohlásím na Časoprostorovém velitelství, nevyjdu už odtamtud živý? Nesložil jsem přísahu do Časového sboru a necítím se vázán jeho Zákoníkem. Pokud jsi to myslel opravdu vážně, pak bych se na velitelství hlásit neměl. Teta Til, můžeme tady přespat? Nebo by vám to vadilo?"

Aniž se teta byt' i jen podívala na strejdu, prohlásila rázně: "Samozřejmě, že tu zůstaneš, Richarde; ty i tvá milá žena jste tu vítáni, jak jen dlouho budete chtít, a můžete se sem kdykoli vrátit. Tady jste doma a vždycky jste byli." Strejda pokrčil rameny, ale neřekl nic.

"Díky! Kde si můžu odložit tuhle bagáž? Ve svém pokoji? A ještě bych potřeboval pár drobností pro tuhle d'ábelskou kočku."

Nenašla by se tu někde bedýnka s pískem? A i když Pixel snídal, možná mu přijde k chuti trocha mléka."

Teta Cissy pokročila vpřed. "Til, já se postarám o to kotě. Není nádherné?" Převzala od Hazel Pixela.

"Richarde, ve tvém pokoji máme hosta, pana Davise," řekla omluvně teta Til. "Mmm, máme červenec, takže bych řekla, že nejpříjemněji vám bude v tom pokoji na sever ve druhém patře. Bude se tam líbit i Hazel -"

"Hazel!" vyskočil strejda Jock. "To bylo to heslo, které mi dal doktor Hubert. Sadie, je to jedno z tvých jmen?"

"Ano. Hazel Davis Stoneová. Nyní Hazel Stone Campbelllová."

"Hazel Davis Stoneová," vmísila se do hovoru teta Til. "Nejsi ty dcerka pana Davise?"

Hazel rychle zvedla hlavu. "Záleží na tom, kterého Davise. Před dávnými časy jsem bývala Hazel Davisová. Myslíš pana Manuela Davise? Manuela Garcíu O'Kelly Davise?"

"Ano."

"Můj táta! On je tady?"

"Přijede na večeri - aspoň doufám. Jenže - to víte, má spoustu povinností."

"Vím. Sloužím ve Sboru čtyřicet šest subjektivních let a táta asi taky tak. Při tom fofru, který ve Sboru máme, na sebe vůbec nemáme čas. Ježíšmarjá! Richarde, já se asi rozbřečím. Udělej s tím něco."

"Já? Mladá paní, já s tím nemám vůbec nic společného; já tu jen čekám na autobus. Ale můžu vám půjčit kapesník." Půjčil jsem.

Vzala si jej a otřela si oči. "Zvíře. Teto Til, měla jsi mu častěji dávat na zadek."

"Jsi na špatné adrese, drahá. To měla na starosti teta Abigail, dej jí pámbu věčnou slávu."

"Teta Abby byla hrozně surová," poznamenal jsem. "Vždycky na mě používala broskvoňové pruty. A vyžívala se v tom."

"Měla spíš používat klacek. Teto Til, já na tátu tak dlouho čekat nevydržím. Tak dávno jsme se neviděli."

"Vždyť jsi ho viděla přímo tady - tady," ukázal jsem ke stodole, "a jsou to pouhé tři dny." Zaváhal jsem.

"Nebo třicet sedm dní? Nebo třicet devět?"

"Ne, Richarde. Ani jedno z toho. Podle mého subjektivního času jsou to víc než dva roky." Dodala na vysvětlenou k ostatním. "Richard si na to ještě nezvykl. Vstoupil k nám subjektivně teprve před týdnem."

"Ale já k vám nevstoupil," protestoval jsem. "Proto jsem taky tady."

"Uvidíme, drahý. Což mi, strýčku, připomíná... Chci ti říct jednu věc, ale budu kvůli tomu muset tak trochu porušit nařízení Zákoníku. Já si s tím hlavu lámat nebudu; jsem Luňák, a tak se nikdy neřídím zákony, které se mi nelíbí. Ale jak moc dbáš na předpisy ty? Jsi ochoten nechat mne mluvit o věcech, které pro tebe teprve nastanou?"

"No -" pronesl pomalu strejda Jock. Teta Til se uchichtla. Strýček se k ní otočil a přísně ji napomenul:

"Ženo, čemu se směješ?"

"Já? Já se vůbec nesměju."

"Hmmm. Majore Sadie, má odpovědnost a závazky ode mne vyžadují jistou volnost ve vykládání Zákoníku. Existuje něco, co bych měl vědět?"

"Podle mého názoru ano."

"To je vaše oficiální stanovisko?"

"No, pokud to bereš takhle -"

"Na tom nezáleží. Bude lepší, když to řekneš, a já se potom rozhodnu, jestli to stálo za to."

"Dobrá. V sobotu, pátého července 2188, to jest za jedenáct let, se ČPV přesune do New Harbouru na časové linii pět. A ty se přestěhuješ s ním, řekla bych, že i s celou domácností."

Strejda pokývl. "Tohle je přesně ten typ informace ze smyček, kterým by měl bránit Zákoník. Snadno totiž může vést k pozitivní zpětné vazbě a zapříčinit paniku a nepředvídatelné chování. Mohu ovšem tu zprávu vzít v klidu a využít ji ku prospěchu věci. Ehm... mohu se zeptat na důvod toho stěhování?"

Připadá mi totiž nepravděpodobné, že bych se měl stěhovat - a ještě nepravděpodobnější, že by se stěhovala celá domácnost. Přes všechno, co se tu skrývá, je tohle jinak normální zemědělská farma."

Zasáhl jsem. "Strejdo, já nejsem vázán žádným hloupým zákoníkem. Ti zbrklouni ze Západního pobřeží se konečně přestali hádat a odtrhli se."

Povytláhl obočí. "Vážně? Nikdy by mě nenapadlo, že se k tomu odhodlají."

"Odhodlali. Na prvního máje osmdesát osm. Ten den, kdy jsme sem s Hazel posledně přijeli, Angeleské

falangy právě obsadily Des Moines. Všude kolem padaly bomby. Možná si dnes myslíš, že by ses odtud nehnul. Ale já tě viděl, jak už balíš věci; byl jsem tu. Vlastně teprv budu. Zeptej se doktora Huberta - Lazara Longa. To on prohlásil, že je tohle místo příliš nebezpečné, než abys zde mohl zůstat. Zeptej se jeho."

"Plukovníku Campbelle!"

Ten hlas jsem znal. Otočil jsem se a řekl: "Ahoj, Lazare."

"Rozhovory tohoto typu jsou přísně zakázány. Rozuměl jste mi?"

Zhluboka jsem se nadechl, utrousil k Hazel: "Ten je nepoučitelný -" a obrátil se k Lazarovi: "Doktore, od chvíle, kdy jsme se viděli poprvé, se mne pokoušíte postavit do pozoru. Nejde vám to a ani nepůjde."

Člověče, copak to nemůžete pochopit?"

Kdesi v hlubinách svého mozku měl Lazar Long ukryt jakýsi mechanismus schopný ovládat emoce i v té nejkritičtější chvíli. V tuto chvíli jsem viděl, jak jej volá na pomoc. Trvalo mu asi tři vteřiny, než se zmobilizoval. Potom už ale mluvil tiše a klidným, hlubokým hlasem:

"Dovolte mi, abych vám to vysvětlil. Takové řeči - to znamená věci, které prorokujete na základě svých znalostí ze smyčky - jsou pro člověka, s nímž hovoříte, velice nebezpečné. Je mnohokrát ověřeným faktem, že taková informace o vlastní budoucnosti je dotyčnému spíš na škodu než k užítku. Pokud mi nevěříte, doporučuji vám konzultovat celý problém s některým z matematiků, kteří se zabývají časem a jeho paradoxy - doktorem Jacobem Burroughsem, doktorkou Elizabeth Longovou nebo kýmkoli jiným z matematického štábu Sboru. A můžete se zeptat koncilu historiků na následky, jaké takovéto rady obvykle mívají. Nebo se můžete na velitelství podívat do knihovny - leccos najdete pro začátek pod složkou Cassandra a pak si prolistujte spis Nostradamus."

Long se obrátil k strýčkovi. "Jocku, mrzí mne to. Pevně doufám, že si myšlenkami na těžkosti osmaosmdesátého neotrávíš celá ta léta předtím. Neměl jsem nikdy v úmyslu poslat sem tvého synovce dřív, než se mu dostane patřičného výcviku - neměl jsem ostatně v úmyslu ho sem vůbec někdy posílat. Nutně ho potřebujeme, ale domnívali jsme se, že ho do Sboru získáme už v Boondocku, a nebudeme jej tedy muset vláčet na velitelství. Jenže on odmítl. Nechceš ho zkusit přemluvit?"

"Nejsem si jistý, jestli na něj mám vůbec nějaký vliv, Lafe. Co s tím, Dickie? Chceš ode mne slyšet, jak skvělá kariéra se dá udělat v Časovém sboru? Mohl bych říct, že tě Časový sbor podporoval už od dětství - a byla by to pravda. Šerif se nám už chystal tuhle farmu zabavit a prodat v aukci... když jsem vstoupil do Sboru. Byl jsi ještě malý kluk... ale možná si pamatuješ období, kdy jsme jedli jen suchý chleba. Pak se situace zlepšila a už taková zůstala - pamatuješ? Bylo ti tou dobou asi šest."

Dlouze a úporně jsem přemýšlel. "Ano, vzpomínám si. Strojdo, já proti Sboru jako takovému nic nemám. Ty jsi jeho členem, moje žena taky, pár přátel jakbysmet. Jenže Lazar se mi pořád snažil prodat zajíce v pytli. Chci nejdřív vědět, co po mně chtějí a proč to po mně chtějí. Řekli mi, že dostanu úkol, při jehož plnění mám asi padesátiprocentní šanci vyvážnout živý. Při takových perspektivách nemá moc velký smysl bavit se o tom, jak velkou dostanu penzi. Nemám zájem, aby nějaký ouřada na velitelství rozhodoval náhodným škrtem pera o mém bytí a nebytí. Než na sebe vezmu takové riziko, musím vědět, proč to dělám a zda to má vůbec smysl."

"Lafe, co je to za práci?"

"Úkol Adam Selene v rámci operace Nejvyšší vládce Galaxie."

"O tom jsem asi neslyšel."

"A měl bys rychle zapomenout i na pouhou zmínku o ní, protože ty se jí účastnit nebudeš a ostatně ani tenhle rok nebude zahájena."

"Když nic nevím, těžko mohu svému synovci radit. Nemůžeš mi poskytnout aspoň krátký souhrn?"

Hazel zasáhla. "Lazare! Nech toho!"

"Majore, probírám oficiální záležitosti s rezidentem ČPV."

"Starou bačkoru! Už se zase snažíš donutit Richarda, aby riskoval krk, aniž ví proč. Já jsem s tímhle postupem sice souhlasila taky, jenže to bylo předtím, než jsem poznala Richarda. Dnes už ho znám - a obdivuju ho. Je to muž bez bázně a hany a já se stydím, že jsem se o něco podobného vůbec kdy chtěla pokusit. Ale pokusila jsem se... a jak se dalo očekávat, pěkně jsem to pohnojila. Říkala jsem ti, že ho bude muset přesvědčit Kruh, jen si vzpomeň! A teď se pokoušíš přimět Richardova nejbližšího

příbuzného - v mnoha ohledech bližšího než vlastní otec -, aby na něj vyvíjel nátlak za tebe. Styd' se! Vezmi Richarda do Kruhu. Ať mu to vysvětlí oni... anebo ho nech odejít domů. Přestaň už váhat! Udělej to!"

Z předmětu ve strýčkově studovně, který jsem vždycky považoval za vestavěnou skříň, se vyklubal výtah. Lazar Long a já jsme vstoupili dovnitř. Lazar zavřel dveře a já zjistil, že tam, kde výtah obvykle mívá čísla jednotlivých pater s odpovídajícími destičkami či knoflíky, má tohle zařízení celou desku plnou svítících symbolů. Na první pohled jsem je považoval za znamení zvěrokruhu, ale pak jsem změnil názor; ve zvěrokruhu přece není netopýr, pavouk černá vdova ani stegosaurus.

Úplně dole, oddělený do ostatních, byl symbol hada požírajícího svůj vlastní ocas, symbol hada - světa Ouroboru. Velmi mírně řečeno dost nechutný symbol.

Lazar na něj položil dlaň.

Vnitřek skříně, nebo výtahové kabiny nebo místnůstky, se změnil. Nevím jak. Prostě to bliklo a byli jsme jinde. "Tudy," oznámil Lazar a otevřel dveře na druhé straně místnůstky.

Ode dveří se táhla dlouhá chodba, která by se do farmy mého strýčka nikdy nemohla vejít. K farmě se nehodily ani výjevy, které jsem zahlédl z oken, jež tuto chodbu lemovala. Krajina vypadala jako v Iowě, to ano - ale v Iowě, jíž se nikdy nedotkl pluh, a v níž nikdo neodstranil mnohasetletý porost, aby dal vzniknout polím.

Vstoupili jsme do té chodby a ihned stáli na jejím druhém konci. "Tudy," ukázal Lazar.

V kamenné zdi se rýsoval klenutý průchod. Chodba za ním byla tmavá. Obrátil jsem se k Lazarovi, ale byl ten tam.

V duchu jsem zavrčel: Lazare, říkal jsem ti, aby sis se mnou nehrál... a obrátil se nazpět, že se dlouhou chodbou vrátím ke strýčkovi, seberu Hazel a pojedu domů. Už jsem měl těch hloupých hrátek plné zuby.

Žádná chodba za mnou nebyla.

Slíbil jsem Lazarovi pár facek a vydal se jedinou cestou, kterou se dalo. Byla temná, ale přitom jako by někde kousíček přede mnou stále svítilo tlumené světlo. Zakrátko, tak asi po pěti minutách, chodba končila v malé, pohodlné čekárně, dobře osvětlené neviditelným zdrojem světla. Kovový, nevzrušený hlas mne vyzval: "Posaďte se, prosím. Zavoláme vás."

Usadil jsem se do pohodlné židle a odložil hůl. Na malém stolku přede mnou leželo několik časopisů a jedny noviny. Zběžně jsem je všechny prošel, hledaje něco, co by neodpovídalo epoše sedmdesátých let, ale nic jsem nenašel. Všechny tyto tiskoviny, pokud jsem si dobře vzpomínal, skutečně v Iowě té doby existovaly a vesměs pocházely nejpozději z července 2177. Ty noviny byly Grinnell Herald - Register ze dne 27. června 2177.

Chystal jsem se je odložit zpátky na stolek; Herald - Register nebyl právě strhující čtení. Strýček měl předplacený denní tisk z Des Moines a samozřejmě také Kansas City Star, ale náš místní plátek byl dobrý tak leda na oznámení místní univerzity, lokální drby a vatu, která má za účel naplnit stránky a současně dostat na papír co nejvíc jmen místních usedlíků.

Vtom mi ale oko zavadilo o jakési oznámení: v neděli dvacátého července se v městské opeře v Des Moines koná jediné představení Halifaxského baletního divadla Sen noci svatojánské. V roli Titanie vystoupí nová hvězda Luanna Paulinová.

Přečetl jsem si to oznámení dvakrát... a umínil si, že ho vezmu s sebou pro Hazel. Bude to skvělá oslava našeho speciálního výročí: s paní Gwendolyn Nowakovou jsem se seznámil na plese u příležitosti výročí založení Golden Rule, na Den Neila Armstronga, dvacátého července minulého roku (když ignorujeme všechny ty hloupé časové smyčky a paradoxy). Navíc to bude skvělá repríza galavečera, který předcházela naší svatbě (tentokrát samozřejmě bez toho osla, který se nám vnutil ke stolu a zemřel přímo na něm).

Nebude pro nás zklamáním balet při pozemské gravitaci, když jsme odminula namlsáni Královnou víl doslova létající vzduchem? Ne, tohle bude sentimentální záležitost a u takových to nevadí. A kromě toho, Luanna Paulinová si přece získala (získá?) reputaci tancem při pozemské gravitaci - bude to fascinující kontrast. Mohli bychom pak za ní zajít do zákulisí a říct jí, že jsme ji viděli tančit Titanii při jedné třetině

pozemské gravitace v Manéži Golden Rule. Jejda - vždyť Golden Rule nebude existovat ještě dobré tři roky. Začínal jsem chápat, proč Zákoník tak striktně zakazoval naše neškodné klábosení. Nevadí. Na Den Neila Armstronga dám své milované jako dárek tuto dojemnou oslavu. Zatímco jsem stále studoval Herald - Register, změnil se abstraktní obrazec na stěně v zářící nápis:

Jeden steh v čase ušetří devět miliard.

Když jsem se na něj díval, změnil se na:

Každý paradox má svého paradoktora.

Záhy se objevil další:

Ranní ptáče touhou po smrti pláče.

A ještě:

Nesnaž se příliš; mohlo by se ti to povést.

Lámal jsem si hlavu nad smyslem posledního nápisu, když se náhle změnil na: "Proč civíš na prázdnou zeď?" - a najednou tam byla opravdu prázdná zeď. Pak se na ní objevil velký obraz onoho požírajícího se hada a uvnitř kruhu jeho těla se honila jakási písmena. Po chvíli se poskládala do řádku:

V řád změni on chaos.

A pod řadou zasvítíl nový nápis:

KRUH
OUROBOROS

Písmena zmizela a byla vystřídána další klenutou chodbou. Kovový hlas mne vyzval: "Vstupte, prosím." Popadl jsem hůl, prošel klenutým obloukem a shledal, že mne cosi přeneslo doprostřed velké kruhové místnosti. Myslím, že to s těmi službami až trochu přeháněli. Kolem dokola bylo pódium, zhruba metr vysoké, a na něm sedělo asi tucet lidí - vypadalo to jako amfiteátr se mnou jako s hercem v hlavní roli... roli asi takové, jakou má hmyz připlácnutý na sklíčko pod mikroskop. Kovový hlas mne vyzval: "Sdělte své plné jméno." "Richard Colin Ames Campbell. Co to má být? Soud?" "V určitém smyslu ano." "Tak to můžete přerušit líčení - já se totiž soudit nepřišel. Pokud tu má někdo stanout před soudem, pak tedy vy; já totiž od vás nic nechci, ale vy ode mne zřejmě ano. Je tedy na vás, abyste přesvědčili mne, ne naopak. Mějte to laskavě na paměti." Pomalu jsem se otáčel, abych si prohlédl své "soudce". Nalezl jsem mezi nimi přátelskou tvář, Hildu Burroughsovou, a hned jsem se cítil mnohem lépe. Poslala mi polibek a já ho zachytil. Její přítomnost mne dost překvapila. Byl bych tu křehkou krásku očekával na jakémkoli shromáždění, jemuž není cizí půvab a elegance... ale rozhodně ne ve společenství, které mi bylo představeno jako nejmocnější orgán všech dob i vesmírů. Záhy jsem rozeznal další tvář: Lazara. Pokývl a já jeho kývnutí opětoval. "Nebud'te prosím netrpělivý, plukovníku. Dodržujeme určitý protokol." "Protokol je někdy užitečná věc," připustil jsem, "ale někdy je lepší se jím neřídít. Já tu stojím a vy všichni sedíte. To je protokol, který vám dává neodůvodněnou převahu. A vy to víte! Jestli do deseti sekund nedostanu židli, odcházím. Vaše židle mi bude úplně stačit."

Neviditelný robot s kovovým hlasem mi k nohám postavil strohou, nepolstrovanou židli, takže jsem pozbyl veškerých záminek k odchodu. Klesl jsem do ní a položil si hůl na kolena.

"Sedí se vám pohodlně?" chtěl vědět Lazar.

"Ano, děkuji."

"Dobrá. I další bod je podle protokolu - představování. Nedomnívám se, že vám bude proti mysli."

Kovový hlas začal vyjmenovávat jednotlivé členy - "Společníky" - Kruhu Ouroboros, řídicího tělesa všehomírného Časového sboru. Pokaždé, když padlo jméno, obrátila se má židle čelem ke jmenovanému. Žádný pohyb jsem však necítil.

"Mistr Mobyas Toras z Barsoomu, časová linie jedna, kód John Carter."

Barsoom? Pitomost! Zjistil jsem však, že vstávám a ukláním se v odpověď na laskavý úsměv a gesto naznačující požehnání. Byl to velmi starý muž, nic než kost a kůže. Po boku mu visel meč, ale vsadil bych se, že ho z pochvy nevytáhl po celé generace. Byl zabalen v těžkém hedvábném rouchu podobném těm, která nosili buddhističtí mniši. Jeho kůže měla odstín leštěného mahagonu, a byla tak daleko rudější, než jakou se pyšnil kterýkoli severoamerický "rudokožec" - prostě vypadal přesně tak, jako by právě vypadal z některého barsoomského pohádkového příběhu... což není takový problém; stačí na to správný make up, pár metrů látky a meč z divadelní půjčovny.

Tak proč jsem ale vstal?

(Kvůli výpraskům, které mi teta Abby uštěďřovala pokaždé, když jsem nebyl náležitě uctíván vůči dospělým?)

Nesmysl. Ve chvíli, kdy jsem na něj upřel oči, věděl jsem, že je ten muž skutečný, a úsměšky mého racionálního já na tom nemohly nic změnit.

"Její Moudrost Star, Arbitr devadesáti vesmírů, spojení časových linií, kód Cyrano."

Její Moudrost se na mne usmála a já se šťastně zatetelil jako právě podrábané štěně. Moudrost posoudit nedokážu, ale jsem si jist, že muži trpící vysokým krevním tlakem nebo jakýmikoli jinými srdečními obtížemi by se měli této dámě vyhýbat. Star, paní Gordonová, byla stejně vysoká jako já, ne-li vyšší, vážila víc než já - ale veškerá její váha spočívala ve svalech, prsou a tenké slupce, která dodávala jejímu svalstvu ženské obrysy. Byla oděná příliš spoře na Poweshiek County v Iowě a příliš mnoho na Boondock.

Ve všech vesmírech, které spravovala, by se možná našly krásnější ženy, ale jen těžko takové, které by byly víc sexy - v tom žhavém, vášnivém slova smyslu. I nezletilému chlapci by stačilo přejít přes místnost, kde seděla ona, aby se stal mužem.

"Woodrow Wilson Smith, Senior Howardových rodin, linie dvě, kód Leslie Lacroix." Znovu jsme si s Lazarem vyměnili pokývnutí.

"Doktor Jubal Harshaw, linie tři, kód Neil Armstrong."

Doktor Jubal Harshaw zvedl ruku v jakémisi pozdravu a usmál se. Odpověděl jsem mu tímtéž způsobem a v duchu si uložil, že se jej musím zeptat - snad v Boondocku, jestli bude příležitost - na ty legendy o "muži z Marsu". Zajímalo mne, kolik z toho je pravda a kolik lidové báchorky.

"Doktorka Hilda Mae Burroughsová, linie čtyři, kód Ballox O'Malley." S Hildou jsme si vyměnili úsměvy.

"Komandér Ted Smith, linie pět, kód DuQuesne." Komandér Smith byl atlet s hranatou bradou a ledově modrými očima. Měl na sobě strohou šedou uniformu, u pasu pistoli v pouzdře a na ruce těžký, drahokamy posázený náramek.

"Kapitán John Sterling, linie šest, kód Neil Armstrong -alternativní linie." Hleděl jsem na hrdinu svého dětství a přemítal, zda to všechno není jen živý sen. Hazel mi opakovala znovu a znovu, že hrdina jejího seriálu je skutečný; já však nevěřil ani jí, ani mnohokrát opakovanému obratu "operace Nejvyšší vládce Galaxie"... a teď seděl přede mnou: protivník Nejvyššího vládce.

Nebo to nebyl on? Kde mám jaký důkaz?

"Hvězdný maršál Samuel Beaux, linie sedm, kód Fairacre." Maršál Beaux měřil dobře přes dva metry a nosil na sobě přinejmenším sto deset kilo svalstva a kůže hroší tvrdosti a tloušťky. Oděn byl do uniformy v barvě půlnocní černi a se zamračenou tváří byl krásný asi jako černý panter. Upřeně mne sledoval divokými, nelítošnými očima.

Slova se ujal Lazar. "V tuto chvíli jsme usnášeníschopní. Kruh je uzavřen. Za Kruh nyní promluví doktorka Hilda Burroughsová."

Hilda se na mne usmála a pronesla: "Plukovníku Campbelle, byla jsem pověřena vám vysvětlit naše důvody a tolik z našich metod, abyste pochopil smysl práce, kterou po vás žádáme, a její důležitost pro celkový plán. Nebojte se mne přerušit, cokoli namítnout nebo žádat o další podrobnosti. V této debatě můžeme pokračovat až do oběda. Nebo taky nejbližších deset let. Či jakýkoli jiný čas, který se ukáže nezbytný."

Hvězdný maršál Beaux ji chladně přerušil. "Mluvte za sebe, doktorko Burroughsová. Já za třicet minut odcházím."

Hilda potřásla hlavou. "Sambo, měl by ses obrátit na předsedu. Já tě nemohu nechat odejít, dokud si neřekneš svoje, ale pokud potřebuješ odejít, můžeš mluvit ihned. Vysvětli prosím, co děláš a proč."

"Proč se s tím člověkem tak mažeme? V životě po mně nikdo nechtěl, abych vysvětloval své povinnosti čerstvému rekrutovi. To je přece směšné."

"Přesto tě o to žádám."

Hvězdný maršál se opřel zpět do židle a neřekl nic.

Ozval se Lazar. "Sambo, já vím, že toto je bezprecedentní případ, ale všichni Společníci včetně tří, kteří momentálně nejsou přítomni, souhlasili, že úkol Adam Selene je nezbytný pro operaci Nejvyšší vládcce Galaxie, Vládce je nezbytný pro tažení Boskon a Boskon je nezbytný pro Dlouhodobý plán... a taky to, že plukovník Campbell je nezbytný pro úkol Adam Selene. Na tom se Kruh jednomyslně shodl.

Potřebujeme Campbellovy služby a potřebujeme, aby nám je plukovník poskytl dobrovolně a se vším nasazením, kterého je schopen. Musíme ho tedy přesvědčit. Nemusíš hovořit jako první... ale pokud chceš být propuštěn za třicet minut, měl bys radši začít."

"A pokud nechci?"

"Tvůj problém. Můžeš na svou funkci kdykoli rezignovat, stejně jako každý z nás. A Kruh má také svobodné právo tvou činnost v jeho rámci ukončit."

"Vyhrožuješ mi?"

"Ne." Lazar bleskl pohledem na zápěstí. "Už čtyři minuty se vzpíráš jednohlasnému rozhodnutí Kruhu. Pokud se hodláš i nadále řídit jeho usneseními, pak momentálně ztrácíš čas."

"No dobrá. Campbelle, jsem velící důstojník ozbrojených sil Časového sboru -"

"Opravuji," přerušil jej Lazar. "Hvězdný maršál Beaux je náčelníkem štábu -"

"To je totéž!"

"Není to totéž a já moc dobře věděl, co dělám, když jsem navrhl tohle řešení. Plukovníku Campbelle, čas od času zasáhne Časový sbor v klíčových bitvách historie. Historií. Historikové Sboru pátrají po rozhodujících momentech, kdy může uvážlivé použití síly změnit historii tím směrem, který považujeme, nikoli neomylně, za výhodnější pro lidskou rasu. Musím dodat, že na tento proces bude mít značný vliv výsledek úkolu Adam Selene. Pokud Kruh akceptuje doporučení historiků, je zahájena vojenská akce, jejíž velitel je vybrán Kruhem."

Lazar se otočil a podíval se Beauxovi do očí. "Hvězdný maršál Beaux je vysoce zkušený velitel ozbrojených složek, možná nejlepší, jakého naše historie poznala. Obvykle akcím velí právě on. Naší zásadou však je podřídít vojenského velitele rozhodnutí Kruhu, které je definitivní. Neměl bych také zapomenout, že náčelník štábu zde má hlas pouze poradní; není Společníkem tohoto Kruhu. Sambo, chceš k tomu něco dodat?"

"Myslím, že už ses rozhodl mluvit za mne."

"Protože jsi to odmítal učinit sám. Máš však plné právo cokoli dodat, upřesnit a namítnout."

"Necháme toho. Ty jsi samozřejmě ten nejlepší řečník v celém sále."

"Chceš teď odejít?"

"Vyhazuješ mne?"

"Ne."

"Ještě chvíli počkám, abych viděl, co hodláš provést s tímhle individuem. Proč ho prostě nepovoláš do armády a nedáš mu ten úkol rozkazem? Očividně je to kriminální typ; podívej se na tvar lebky a všimni si jeho chování k nadřízeným. Na mé domovské planetě takhle nespolehlivé exempláře nikdy jako

dobrovolníky nepoužíváme... a také nemáme žádné zločince, protože jedince, kteří k tomu mají sklony, odvedeme do armády dřív, než se stačí dostat na šikmou plochu. Není lepšího vojáka než potenciální zločinec, pokud ho podchytíš ještě v mládí, podřídiš železné disciplíně a postaráš se, aby měl větší strach z vlastních poddůstojníků než z nepřítele."

"To stačí, Sambo. Zdrž se prosím dalších nevyžádaných projevů."

"Já myslel, že ty jsi ten největší zastánce svobody projevu."

"To jsem. Jenže nic na světě není zadarmo. Pokud chceš mít projev, najmi si svůj vlastní sál; tenhle patří Kruh. Hildo. Mluv ty, má drahá."

"Dobrá. Richarde, většina zásahů, které naši historici a matematici doporučí, nejsou masivní útoky brutální silou, ale akce daleko jemnější a cílenější, prováděné většinou jednotlivými agenty... jako je tvoje Hazel, která je liška všemi mastmi mazaná, když jde o to, jak vyloupit kurník. Ty víš, čeho chceme dosáhnout v úkolu Adam Selene, ale asi nevíš, jaký to má smysl. Tak tedy, naše metody odhadování důsledků, které budou mít pro historii námi prováděné změny, mají dosud daleko k dokonalosti. Ať už jde o pár pluků, které pošleme někomu do bitvy na pomoc, nebo o něco tak prostého, jako podstrčit jedné noci nějakému studentovi kondom a tak zabránit narození Hitlera nebo Napoleona, nikdy nedokážeme předpovědět důsledky s takovou přesností, jakou bychom potřebovali. Obvykle musíme zásah provést a pak do té nové časové linie vyslat agenta, aby nám zjistil, jaké změny nastaly."

"Hildo," prohodil Lazar, "mohu nabídnout jeden obzvlášť odstrašující příklad?"

"Jistě, Woodie. Ale stručně, ráda bych skončila ještě před obědem."

"Plukovníku Campbelle, pocházím ze světa, který byl s tím vašim identický až do roku 1939. Divergence se jako obvykle projevila nejvíc na prahu éry letů do vesmíru. Oba světy, váš i ten můj, vykazovaly určité sklony k náboženské hysterii. V tom mém to vyvrcholilo jedním televizním kazatelem jménem Nehemiáš Scudder. Jeho horlení o ohni pekelném a síře a těch, kteří za všechno můžou - byli to samozřejmě Židi, nic nového si nevymyslel -, vyvrcholilo v době, kdy nezaměstnanost dosáhla obrovských rozměrů a státní deficit a inflace se vymkly z ruky. Výsledkem byla náboženská diktatura, totalitní stát tak brutální, jaký můj svět do té doby nezažil. Kruh tedy naplánoval operaci, jejímž cílem bylo zbavit se Nehemiáše Scuddera. Nemělo to být nic tak primitivního jako atentát, ale speciální metoda, o níž se tu zmiňovala Hilda. Středoškolský studentík dostal od našeho agenta gumu a ten malý parchant, který se měl stát Nehemiášem Scudderem, se nikdy nenarodil. Došlo tedy k rozštěpení časové linie dvě a vznikla linie jedenáct - totéž, jen bez proroka Nehemiáše Scuddera. Pořádná změna k lepšímu, nemám pravdu? Nemám. V mé časové linii sice Třetí světová válka - Jaderná válka nebo které z těch půl tuctu dalších jmen chcete používat - těžce poškodila Evropu, ale nedotkla se zbytku světa; Severní Amerika, ovládaná svým prorokem, se již několik let předtím stáhla z mezinárodní politiky. V linii jedenáct začala válka o trošičku dřív, a to na Středním východě - a takřka přes noc se rozšířila do celého světa... Ještě sto let nato se na spáleništi, které kdysi bývalo zelenými pláněmi Země, nevyskytovala vyšší životní forma než švábi. Pokračuj, Hildo."

"Díky. Lazar nám tu předvedl globální apokalypsu, aby dokázal, jak moc potřebujeme lepší prognostické metody. Doufáme tedy, že se nám podaří využít Adama Selena - řídicí počítač Holmes IV, známý též jako Mike, respektive jeho unikátní programy a paměťové záznamy - k tomu, abychom spojili nejlepší komputery Tercia a několika dalších planet v logicky uvažující kolos schopný přesně odhadnout důsledky, které námi navrhované změny historie přinesou... Napříště už by se nemělo stát, že zrušíme Nehemiáše Scuddera - jehož existence se dá koneckonců přetrpět - a místo toho obdržíme zničenou Zemi, což se přetrpět nedá. Lazare, mohu mu říct o vidohledu?"

"Právě jsi to udělala; tak už to dopověz."

"Richarde, já tomu nerozumím; jsem jen obyčejná ženská v domácnosti -"

Sálem projel mohutný vzdech. Možná ho inicioval Lazar, ale daleko spíš mi připadal zcela spontánní.

"- bez jakéhokoli technického vzdělání. Vím ale jistě, že technický pokrok je úzce spojen s přesnými přístroji - a přesné přístroje jsou už od dvacátého století, jež je stoletím mým, závislé na pokroku v elektronice. Můj hlavní manžel Jake Burroughs, doktorka Libby Longová a doktorka Deety Carterová urychleně dokončují speciální aparaturu spojující výhody Jakeova časoprostorového pohonu s televizí a přístroji pro noční vidění. S pomocí této aparatury budete moci schopni sledovat nejen to, co dělá dnes

vaše žena po dobu vaší nepřítomnosti, ale také, co bude dělat za deset let. Nebo za padesát. Nebo za pět set. A také to umožní Kruhu Ouroboros zjistit, jaké budou následky jeho zásahu ještě včas, aby eventuelní intervenci zastavil. Snad. Snad to půjde, až budeme mít k dispozici i unikátní schopnosti Holmese IV. Uvidíme. Ale je zcela jisté tak jako nic v tomhle neustále se měnícím světě, že díky Miku Holmesovi IV možnosti Kruhu nesmírně vzrostou, i kdyby vidohled nebyl k dispozici. Jak vidíte, snažíme se vše dělat lépe, jemněji a tak, aby byli lidé šťastnější. Doufám tedy, že již nyní chápete smysl úkolu Adam Selene. Nějaké dotazy?"

"Já jeden mám, Hildo."

"Ano, Jubale?"

"Vysvětlil už někdo našemu příteli Richardovi koncepci světa jako mýtu?"

"Jednou jsem se o tom letmo zmínila - vyprávěla jsem mu, jak jsme byli s Jakem, Zebem a Deety vyhnáni z naší planety a vymazání z její historie. Myslím ale, že se Hazel tomuhle tématu věnovala důkladněji. Je to tak, Richarde?"

"Neříkala v tomto smyslu nic, čemu bych dokázal porozumět. A - promiňte, Hildo, ale ten váš příběh mi připadal příliš neuvěřitelný."

"Ovšem, můj milý; já sama mu taky nevěřím. Jen někdy pozdě v noci. Jubale, tohle bys měl vysvětlit ty."

Doktor Harshaw pokývl. "Dobře. Svět jako mýtus je velice ožehavý pojem. Někdy se mu také říká multipersonální solipsismus, navzdory vnitřnímu rozporu a nelogičnosti takového označení. A přece je ta nelogičnost na místě, protože zmíněný pojem sám se logice vzpírá. Po mnoho staletí si církev uzurpovala monopol na vysvětlení vesmíru - nebo všehomírů. Detaily se výklady jednotlivých náboženství dost přikře lišily, ale podstata byla stále táž: Kdesi nahoře na obloze - nebo pod zemí - nebo v sopce - nebo na kterémkoli jiném nepřístupném místě - sedí starý pán v noční košili, který je vševědoucí a všemocný a všechno stvořil a odměňuje a trestá... a kterého lze podplácet. Občas je tím všemocným žena, ale k tomu dochází jen zřídka, protože lidští samci jsou obvykle větší, silnější a agresivnější; Bůh byl stvořen jako otec, ne jako matka. Idea Boha Všemohoucího se stala časem terčem kritiky, protože vlastně nic nevysvětlovala; pouze zatlačila všechny otázky o jednu úroveň výš. V devatenáctém století začala proto v myslích menší části populace, která se pravidelně myla, mizet, a byla postupně nahrazována ateistickým pozitivismem. Jenže ani ateismus dlouho nevydržel, neboť ani on nic nevysvětloval; v podstatě to totiž byl jen bůh obrácený naruby. Logický pozitivismus byl založen na poznatcích fyzikálních věd devatenáctého století, které, jak se fyzici té doby upřímně domnívali, vysvětlují uspokojivě vesmír jako složitý hodinový stroj. Fyzici dvacátého století ale s tímto názorem udělali krátký proces. Kvantová mechanika a Schrödingerova kočka rozbily ten hodinový svět roku 1890 na kusy a nahradily jej mlžným oblakem pravděpodobnosti, v němž se může stát cokoli. Ovšemže intelektuálové tyto poznatky nezaznamenali po celá desetiletí, protože intelektuál je vysoce vzdělaný člověk, který neumí malou násobilkou a je na to ještě hrdý. Přesto se však po smrti pozitivismu vynořil opět Bůh a teorie božského stvoření silnější než kdykoli dřív."

Koncem dvacátého století - oprav mě, Hildo, jestli se mýlím - byly Hilda a její rodina vyhnány ze země jedním ďáblem - tím, kterého lidé nazývali Satan. Uprchlí ve stroji, s nímž jste se už setkal, v Gay Podvodnici. Na své pouti za bezpečím navštívili mnoho dimenzí a mnoho vesmírů... a Hilda učinila největší filozofický objev všech dob."

"Vsadím se, že takhle lichotíš každé ženské, kterou potkáš!"

"Klid, má milá. Kromě mnoha jiných navštívili i zemi Oz -"

rhl jsem sebou a vzpřímil se v židli. Včera v noci jsem toho moc nenaspal a přednáška doktora Harshawa byla dost uspávající. "Říkala jste Oz?"

"Řeknu vám to klidně třeba třikrát. Oz, Oz, Oz. Skutečně navštívili onu pohádkovou říši, již si vysnil Frank Baum. A také Říši divů, vynalezenou reverendem Dodgsonem pro potěchu malé Alenky. A další místa známá pouze z pohádek. Hilda zjistila, že si těch míst dosud nikdo nevšiml pouze proto, že jsme v nich žili: svět je totiž mýtus. Vytváříme si jej sami a také si jej sami měníme. Autoři opravdu silných mýtů, jako byli Homér, Baum či autor Tarzana, vytvářejí nosné světy, které přetrvávají celou věčnost... zatímco fušeři a lháři bez fantazie nevytvoří nic nového a jejich šedivé sny se záhy propadnou v zapomnění. A na tomto objektivně zjištěném faktu, Richarde - to není slepá náboženská víra v něco, to je ověřená

skutečnost -, je založena práce Kruhu Ouroboros. Hildo?"

"Za chvíličku už půjdeme na oběd. Richarde, chcete k tomu něco poznamenat?"

"Nebude se vám to líbit."

"Tak to vyklopte, člověče," pobídl mne Lazar.

"Já nejenže nehodlám riskovat život pro takový pohádkový nesmysl, ale udělám, co bude v mých silách, abych v tom zabránil i Hazel. Pokud opravdu chcete a potřebujete programy a paměťové záznamy toho zastaralého komputru z Luny, pak existují přinejmenším dva daleko lepší způsoby, jak se k nim dostat."

"Pokračujte."

"Jedním z nich je si přístup zaplatit. Založte si nějakou krycí instituci, nejlíp nadaci, s nějakým vědecky znějícím posláním. Napumpujte spoustu peněz v podobě grantů do Galileovy univerzity. Pak můžete klidně vkráčet do místnosti s počítačem hlavním vchodem a vzít si, co chcete. Druhou možností je použití síly - ale v tom případě by měla být pořádná. Neposílejte tam přestárý manželský párek. Mne vaše kosmické dobrodružství nijak nepřesvědčilo!"

"Ukažte povolení!"

To promluvil hvězdný maršál, černokošilátý Sambo.

"Jaké povolení?"

"To, které vám dává právo sahat na nedotknutelné. Ukažte je. Jste jen hnusný zbabělec, který se bojí splnit svou očividnou povinnost."

"Opravdu? Kdo dal právo vám hrát si na Boha? Hochu, já jsem hrozně rád, že máme oba stejnou barvu kůže."

"Proč?"

"Protože kdybychom neměli, mohl by mě někdo obvinít z rasismu za nechut' a pohrdání, které k vám cítím."

Viděl jsem ho, jak sáhl po zbrani. Má hůl - ztraceně! - mi sklouzla na podlahu. Právě jsem po ní sahal, když mne zasáhla jeho střela, dolů do levé strany břicha.

V tu chvíli byl můj nepřítel střelen ze tří stran; dostal dvě rány do srdce a jednu do hlavy, od Johna Sterlinga, Lazara a komandéra Smithe - tři přesné zásahy, z nichž jeden by byl docela stačil.

Necítil jsem ještě bolest. Bylo mi však jasné, že mé zranění je vážné - hodně vážné, a pokud se mi nedostane hodně rychlého ošetření, pak i smrtelné.

Ale se Samuelem Beauxem se cosi dělo. Naklonil se kupředu a spadl ze židle, dočista mrtvý - a jeho tělo začalo mizet. Nerozplynulo se celé naráz, ale po kusech; mizely celé pruhy jeho trupu a potom i tváře, jako by někdo utíral tabuli mokrou houbou. Dokonce i jeho židle byla pryč.

A má rána v břiše taky.

XXIX

"Možná opravdu přijde čas, kdy lev a beránek budou mírumilovně ležet bok po boku, ale já přesto sázím na lva."

HENRY WHEELER SHAW (1818 - 1885)

"Pokud o mne opravdu tak stojíte," pokrčil jsem rameny, "nebylo by lepší ten gordický uzel rozetnout a celý plán zgruntu předělat? Připadá mi totiž dost pitomý!"

Seděli jsme u stolu s jídlem uprostřed jabloňového sadu: Mannie Davis, kapitán John Sterling, strýček Jock, Jubal Harshaw a já - a profesor Rufo, starý plešoun, jehož mi představili jako poradce Její Moudrosti a (nemožné!) jejího vnuka. (Pravdou ovšem je, že poté, co jsem na vlastní vytřeštěné zraky spatřil některé ze zázraků magie doktorky Ištar, používal jsem slovo "nemožné" podstatně obezřetněji než dřív.)

Pixel byl přítomen také, ale ten už dávno doobědval a momentálně se válel v trávě a snažil se chytit jakéhosi motýla. Síly obou protivníků byly zhruba vyrovnané, ale motýl vedl na body.

Jasná obloha bez mráčku slibovala k polednímu nějakých třicet osm, čtyřicet stupňů - však se taky mé tety rozhodly poobědvat ve své klimatizované kuchyni. V sadu však foukal svěží vánek a stromy skýtal dostatečný stín - prostě nádherný den, jako stvořený pro piknik; připomínalo mi to poradu, kterou jsem měl před pouhým týdnem s otcem Hendrikem Schultzem v sadu McDonalldovy farmy (před týdnem, ale taky před jedenácti lety!).

Tentokrát tu však nebyla Hazel.

Trochu mi její nepřítomnost vadila, ale nedal jsem to znát. Když se Kruh otevřel na oběd, sdělila mi teta Til nepříjemnou zprávu. "Hazel od nás odjela spolu s Lafem, je to jen pár minut," prozradila. "Prý ti mám vyřídit, že tu na oběd nebude, ale snad se uvidíte odpoledne... a na večeri dorazí docela určitě."

Zatraceně nemilá zpráva! Potřeboval jsem s Hazel probrat vše, co se odehrálo v uzavřeném Kruhu.

Krucinál, jak se mám teď rozhodovat, když se o tom nemůžu poradit ani s vlastní ženou?

Ženy a kočky si vždycky dělají, co chtějí; neexistuje způsob, jak jim v tom zabránit.

"Já bych vám mohl prodat prima meč na to rozsekávání uzlu," nabídl se profesor Rufo. "Levně. Jako nový. Použitý jen jednou, králem Arturem. Bohužel je momentálně zaseknutý v kameni, musel byste si ho vyndat. Moc Arturovi neposloužil a nemůžu zaručit, že poslouží vám... ale proč bych vám ho nenabídl,

když dostanu slušný rabat."

"Rufo, ty bys byl schopný prodávat lístky i na vlastní funus," usoudil strejda Jock.

"Ne byl bych. Už jsem je prodával. Vydělal jsem dost na to, abych si mohl koupit neprůstřelnou vestu, kterou jsem zoufale potřeboval... protože až příliš mnoho lidí mě chtělo vidět bradou nahoře."

"Takže tys je podvedl."

"Vůbec ne. Na těch lístkách nebylo napsáno, že jsem mrtvý; jen umožňovaly majiteli přístup na můj pohřeb. A byl to krásný pohřeb, nejkrásnější, jaký jsem kdy měl... zvlášť působivý byl závěr, kdy jsem se posadil v rakvi a zapěl oratorium ze Smrti Jesse Jamese - a všechny party jsem zvládnul sám! Nikdo nechtěl vrátit vstupné. Pár jich dokonce odešlo, než árie dospěla k vyvrcholení. Hrubíáni. Chceš-li poznat své přátele, pozvi je na vlastní pohřeb." Rufo se obrátil ke mně. "Chcete ten meč? Dám ho i s tím kamenem. Levně, ale platbu prosím v hotovosti. Na úvěr vám to dát nemůžu; nezdá se, že byste se dožil vysokého věku. Řekněme šest set tisíc imperiálních dolarů v malých bankovkách? Ne vyšších než tisícovka?"

"Profesore, já žádný meč nechci. Chtěl jsem tím jen říct, že mi celá ta záležitost připadá pitomá. Pokud tu akci nemůžete udělat veřejně a přístup si zaplatit, použijte tedy sílu tak velkou, aby se pravděpodobnost ztrát snížila na nulu - ale netahejte do toho mne a mou ženu, ozbrojenou leda zavírákem. Ta zápleťka stojí za bačkoru - nevzal by ji ani vydavatel červené knihovny. Vždyť je to logicky nemožné."

"Pět set padesát tisíc a poplatek za převod platím já."

"Richarde," odpověděl mi Jubal Harshaw, "logika celého plánu je právě v tom, že je logicky nemožný. Po celá tisíciletí se snažili filosofové a svatí vymyslet nějaké logické schéma, které by vysvětlovalo vesmír... až přišla Hilda a zjistila, že vesmír není logický, ale vrtošivý a nevypočitatelný a že jeho struktura závisí výhradně na snech a nočních můrách nelogických snůlků." Pokrčil rameny a skoro přitom vylil svůj tuborg. "Kdyby se velké mozky minulosti nenechaly zaslepit od nepaměti tradovanou tezí, že vesmír musí mít logickou a neměnnou strukturu, na kterou lze pečlivou analýzou a syntézou přijít, už dávno by byly narazily na ten do očí bijící fakt, že vesmír - všehomíry - nemá žádnou logiku ani spravedlnost - až na místa, kde mu my, nebo lidé nám podobní, takové vlastnosti vnutíme, a odstraníme tak krutost a chaos, které zde jinak panují."

"Pět set tisíc a to je poslední slovo."

"Tak proč bychom měli s Hazel riskovat krky?" podivil jsem se. "Píxele! Nech ten hmyz na pokoji!"

"Motýli nejsou hmyz," poučil mne vážně kapitán Sterling. "Ale pohyblivé rostliny. To mi už před mnoha lety říkala paní Hazel." Natáhl se dolů a jemně zvedl Pixela. "Jak mu dáváte pít?"

Ukázal jsem mu to pomocí ukazováku a trochy vody. Sterling můj postup zdokonalil, když kotěti nabídl malou loužičku vody v dlani. Kotě ji vylízalo, vytírajíc jazykem do sucha i ty nejmenší kožní záhyby ruky. Sterling mi lezl na nervy. Věděl jsem, odkud vzešel, anebo jsem si to alespoň myslel, a proto mi dalo dost práce brát jeho existenci vážně, i když jsem s ním mluvil. A přece je nemožné nevěřit v existenci člověka, kterého vidíte a slyšíte, jak půl metru od vás chroupá brambůrky.

Přesto byl poněkud plochý. Jedinkrát se neusmál, o pořádném smíchu ani nemluvě. Byl neochvějně zdvořilý a pořád smrtelně vážný. Snažil jsem se mu vyjádřit své díky za to, že mi zachránil život, když zastřelil pana - jak se jen jmenoval? Sterling mě zarazil. "To byla moje povinnost. On byl postradatelný; vy ne."

"Čtyři sta tisíc. Plukovníku, nejsou u vás nějaká vejce na kyselo?"

Podal jsem Rufovi žádaný pokrm. "Víte, co si můžete s tím vaším mečem? Nejdřív ho složte na maličký kousek -"

"Nemusíte být hned hrubý. Tři sta padesát tisíc."

"Profesore, já bych si ho nevzal ani zadarmo; to byl jen řečnický obrat."

"Měl byste si to ještě rozmyslet; až tu vaši akci budou natáčet pro stereoseriál, bude se vám takový meč ještě hodit. Víte, jak byste se s ním pěkně vyjímal?"

"Žádná publicita. To je jedna z mých základních podmínek. Pokud se k tomu vůbec nechám přemluvit."

"Žádná publicita, dokud nebude po všem. Pak naopak publicita být musí - jak by váš čin jinak mohl vstoupit do historie? Mannie, řekni jim, proč jsi nikdy nenapsal paměti o událostech Revoluce."

Pan Davis se zachmuřil. "Mike spát. Nechtít lidi, aby ho otravovali. Nět."

"Manueli, vy máte nějakou nepublikovanou autobiografii?"

Můj nevlastní tchán přikývl. "Nezbytné. Profesor mrtvý, Wyoming mrtvá, Mike možná mrtvý. A já jediný svědek luňácké revoluce. Lži, spousty lží, od lidí, co tam nebyli." Podrbal se pod bradou levačkou, tou, o níž jsem věděl - nebo aspoň slyšel - že je umělá. Vypadala totiž úplně stejně jako pravá. Že by transplantát? "Nepustím ven, dokud Mike není pryč z Luny, venku aspoň u Asteroidů. Zachráníme Mika - pak možná publikovat." Davis pohlédl na mne. "Chcete slyšet, jak já se setkal s mou dcerou Hazel?"

"Ovšem," přitakal jsem a Sterling mne podpořil.

"Bylo pondělí třináct, 2075, v L - City. Tlachali v Stilyagi Hall, jak bojovat proti Správci. Ne revoluce, jen pitomé tlachání, nešťastní lidi. Hubená holčička sedí na podlaze. Oranžové vlasy, žádná prsa. Deset, možná jedenáct. Poslouchá každé slovo, strašně tleská, všechno hrozně vážně. Žluté vesty, guvernérovi poldové, vtrhnou, zabijejí. Moc zaměstnání, než aby si všimli hubené zrzky, zabijou Vesty můj nejlepší přítel... když ona se do toho dá. Vrhne se skrz vzduch, stočí do klubíčka, vrazí Žluté vestě do nohou, ten dolů. Zlomím mu čelist levačkou - ne touhle, číslem dvě - a překročím ho a táhnu svou ženu Wyoming - ne ženu tehdy - s sebou. Zrzka pryč, neviděl ji celé týdny. Ale přátelé, křišťálová pravda. Hazel malá holčička bojovala tak chytře a urputně, že zachránila svého tátu Mannie a mámu Wyoh před poldy, o dlouho dřív, než věděla, že je jejich."

Davis se nostalgicky usmál. "Našel ji, Davisovic rodina ji vzala za vlastní - za dceru. Ne za manželku. Ještě dítě. Ale ne dítě, když jde do tuhýho! Pracovala tvrdě na svobodě Luny, každý den, každá hodina, každá minuta, nebezpečí se nebála. Čtvrtýho července 2076, Hazel Meade Davisová nejmladší druh, který podepsal Deklaraci nezávislosti. Žádný jiný se tolik nezasloužil!"

Pan Davis měl v očích slzy. Já taky.

Kapitán Sterling se zvedl. "Pane Davis, jsem moc hrdý na paní Hazel a moc rád, že jsem si ten příběh mohl vyslechnout. Pane Campbelle, děkuji vám za pohostinství. Plukovníku Campbelle, doufám, že se přece jen rozhodnete bojovat s námi; potřebujeme vás. Pokud mne nyní omluvíte, budu se muset vzdálit. Nejvyšší vládce Galaxie nemá moc dlouhou polední přestávku, a tak ji nesmím mít ani já."

"Hergot, John, měl byste si odpočinout," nabádal ho strýček. Co kdybychom si zase spolu vyrazili na lov dinosaurů? Čas strávený v mezozoiku vaše tažení nijak neovlivní; Nejvyšší vládce ani nepozná, že jste byl pryč. To je na cestování časem to nejkrásnější."

"Jenže já to poznám, že jsem byl pryč. Ale i tak vám děkuji. Ten lov byl příjemný." Uklonil se a odešel.

Doktor Harshaw tiše poznamenal: "Tomuhle se říká opravdu ušlechtilá povaha. Až nakonec Nejvyššího vládce Galaxie zničí, bude vymazán. On to ví - a přece se stále žene za svým cílem."

"Proč musí být vymazán?" rozhořčil jsem se.

"Cože? Plukovníku, chápu, že je to tady pro vás novinka... ale vy sám jste, nebo jste býval, taky spisovatel všelijakých bajek, nebo ne?"

"Pokud je mi známo, tak stále ještě jsem. Jednu dlouhou jsem dokončil a poslal ji svému agentovi zrovna před čtrnácti dny. Musím se zase brzo vrátit ke své práci, abych uživil ženu."

"V tom případě víte, že v zápletkách, zvláště v zápletkách dobrodružných příběhů, se hrdinové a padouši objevují ve vzájemně se doplňujících párech. Jeden je pro druhého svým způsobem nepostradatelný."

"Ano, ale - počkejte, vezmeme to od podlahy. Ten muž, který právě odešel, je skutečně postava, kterou vytvořila Hazel se svým synem Rogerem Stonem pro seriál Postrach kosmických stezek!"

"Ano. Hazel a její syn jej vytvořili a Sterling to ví. Podívejte, pane, všichni z nás jsou fikce - výplod fantazie nějakého snílka. Jen to obvykle nevíme. John Sterling to ví a je dost silný, aby to vědomí vydržel. Zná svou roli svůj úděl a s obojím se smířil."

"Ale nemusí být přece vymazán."

Doktor Harshaw se zatvářil udiveně. "Ale jste přece spisovatel. Ehm... možná píšete opravdovou literaturu? Nepoužíváte zápletky?"

"Já? Já nevím, jak psát literaturu; já píšu povídky. Do novin, do trojrozměru, dokonce i pro vázané knihy - prostě pro jakékoli použití. Hříchy, strádání, pokání. Kovbojky. Sci-fi. Válečné příběhy. Vraždy. Špionáže. Povídky o námořnících. Všechno možné. Chystáme se s Hazel oprášit její klasický seriál, s kapitánem Sterlingem v hlavní roli. Jako vždy. Tak co je to za nesmysly s tím vymazáním?"

"Vy ho nenecháte zahubit Nejvyššího vládce Galaxie? To byste měl, to musíte - vždyť je Nejvyšší vládce

ještě větší ničema než Boskon."

"Ale proč? Vždyť už ho mohl zahubit dávno. Měl na to celé roky."

"Jenže on nemohl. Seriál byl přerušen v okamžiku, kdy byli oba naživu. Sterling byl celou tu dobu nucen omezit se na zadržovací akce."

"Ach tak. Dobrá, tak to změníme. Soudím, že Nejvyšší vládce Galaxie musí být zničen!"

"Ale co bude potom dělat Sterling?"

Otevřel jsem ústa k odpovědi, ale náhle jsem si uvědomil, že ta otázka byla spíše akademickým povzdechem než dotazem. Rovný rovného si hledá. Hrdina Sterlingova formátu musí čelit padouchovi srovnatelných kvalit. Pokud zabijeme Nejvyššího vládce, musíme si vymyslet jeho syna, který bude mít stejně dlouhé tesáky a drápy, bude mu pára stoupat z uší jako jeho otci a bude zrovna tak zkažený.

"Nevím. Něco vymyslíme. Možná ho necháme zestárnout a dáme ho do výslužby jako velitele akademie Hvězdné patroly. Něco takového. Práce tohoto typu už nebude vyžadovat tak výjimečného zlosyna, jako je Nejvyšší vládce Galaxie."

"Myslíte?" zeptal se Harshaw tiše.

"Hm - nechcete se toho seriálu ujmout sám?"

"Já ne. Já jsem už napůl na penzi. V současné době mám rozjetou jen Stonebenderovu rodinu, což je seriál jen a pouze pro zasmání, a kvalitní padouch tam tudíž není zapotřebí. Od té doby, co jsem se dozvěděl pravdu o světě jako mýtu, už jsem nikdy nevytvořil a ani nevytvořím pořádného padoucha... klonudíky jsem to ostatně nedělal nikdy - já totiž na padoušství moc nevěřím."

"Já se bez Hazel rozhodovat nemůžu; jsem v naší dvojici služebně mladší a mám na starosti doplňování čárek a počasí; přes zápletku je tu ona. Radši změním téma. Strýčku Jocku, co to bylo s těmi dinosaurů? Byl to zase jeden z tvých žertíků jako tenkrát, když jsi odřezal pilou z Rossova ledovce deset čtverečních kilometrů ledu a odtáhl jsi kruh do Singapuru, přičemž jsi celou cestu plaval znak?"

"Ne, to je nesmysl. Znak nevydrží plavat déle než osm set kilometrů. Pak mě loupe v kříži."

"No dobře. A co ti dinosaurů?"

"Co máš pořád s těmi dinosaurů? Lovím je hrozně rád. Jednou jsem s sebou vzal i Johna Sterlinga; dostal opravdu velkolepého tyranosaura rex. Chtěl bys to zkusit taky?"

"To myslíš vážně? Strejdo, já ani lovit neumím. Nerad střílím na tvory, co mi to neumějí vrátit."

"Hohó! Tos mi špatně rozuměl, synovče. My ta ubohá zvířata nezabíjíme. Zastřelit dinosaura je asi stejný sportovní výkon jako zastřelit krávu. Navíc nemají dobré maso. Dinosaur starší než rok je tvrdý jak bota a chutná asi taky tak. Jednou jsem ho jedl, před mnoha lety, kdy někoho napadlo, že by se dinosaurům masem dal zlikvidovat hladomor na časové linii sedm. Ale organizace lovu a přepravy byla strašná a navíc, kolem a kolem vzato, nepřipadá mi morálně ospravedlnitelné zabíjet hloupé ještěry jen proto, abych nasýtil neméně hloupé lidi, kteří si za svůj hlad stejně mohou sami. Zato ale lovit dinosaurů s kamerou či fotoaparátem, to je, pane, psina. Dokonce si i trochu zasportuješ, a pokud narazíš na pořádného samce, který je podrážděný, protože už týden nemůže najít samici - ani sám nevíš, jak rychle najednou dokážeš běhat. Dickie, kousek od Wichity je místčko, kde zaručeně potkáš triceratopsy, několik druhů pterodaktylů, nějaké ryboještěry a možná i samce stegosaura - a to všechno za jediný den. Jakmile tenhle blázeň skončí, mohli bychom si vzít den dovolené a vyrazit. Co ty na to?"

"To je tak jednoduché?"

"Pokud máš patřičnou aparaturu, pak není cesta do druhohor o nic těžší než na ČPV nebo do Boondocku. Prostor a čas jsou iluze; Burroughsův irelevantní pohon tě klidně hodí doprostřed hejna žeroucích a smilnicích potvor, než stačíš říct nahlas šedesát pět miliónů let."

"Podle způsobu, jakým jsi to pozvání vyslovil, patně předpokládáš, že úkol Adam Selene přijmu."

"Dickie, ta aparatura patří Časovému sboru... a je drahá, ani si nedovedeš představit jak. Byla zde sestavena pro potřeby Dlouhodobého plánu a její rekreační využití je jen příležitostné. Ano, předpokládám to. Nebo ses rozhodl jinak?"

Mannie Davis se na mne bezvýrazně podíval.

Rufo se zvedl a hlasitě oznámil: "Budu muset vypadnout. Star má pro mne nějaký kšeflík. Díky za příjemné prostředí, Jocku. Těšilo mne, plukovníku." Rychle odešel.

Harshaw mlčel.

Vydechl jsem z plných plic. "Strejdo, pokud na tom bude Hazel trvat, udělám to. Ale chtěl bych jí to vymluvit. Nikdo mi nevyvrátil dvě řešení, která jsem navrhl. Každé z nich je přitom schůdnější a bezpečněji vede k cíli... Připouštím, že je asi zapotřebí získat programy, které tvořily Holmese IV. Mé metody jsou však logičtější."

Harshaw namítl: "Tady o žádnou logiku nejde, plukovníku."

"Ale jde o můj krk, doktore. Nakonec asi stejně udělám, co po mně chce Hazel... alespoň si to myslím. Já prostě jen -"

"Jen co, Dicke?"

"Prostě nerad chodím do akce s nedostatkem informací! Odjakživa. Strejdo, poslední týden či dva - těžko říct přesně, při těch všech časových kotrmelcích - mne pronásledují nevysvětlitelné a životu nebezpečné záhady. Myslíš, že po mně jde ten Nejvyšší vládce, o němž jste mluvili? A znamená fakt, že je mi souzeno jít do téhle akce, nekonečný řetěz útoků, ze kterých pokaždé vyvážnu jen o vlas? Nebo už trpím stihomamem?"

"Nevím. Pověz mi něco bližšího."

Začal jsem vyprávět. Harshaw zakrátko vytáhl notes a jal se dělat poznámky. Snažil jsem se nic nevynechat: Enrico Schultz, jeho podivná poznámka o Tolliverovi a Walker Evans. Schultzova smrt. Pokud to byla smrt. Bill. To záhadné chování Správce a jeho lidí v Golden Rule. Rolligony a zabijáci v nich. Jefferson Mao. Dav před Lupinem -"

"To je všechno?"

"To vám nestačí? Ne, ještě ne. Jaký náklad vezla tetička? Jak to, že jsme na cestě ze sídliště dostali křáp, v němž jsme se málem zabili? Co dělala v odlehlých měsíčních pustinách lady Diana a její přítroublí manželé? Kdybych na to měl, utratil bych jakoukoli sumu peněz, abych mohl najmout stádo šerloků a zjistil, co se to vlastně dělo, co z toho byly skutečně útoky vůči mé osobě, co si vyfantazírovala má podrážděná nervová soustava a co byla pouhá souhra náhod."

"Souhry náhod neexistují," zavrtěl hlavou Harshaw. "Jeden z aspektů, v níž je koncepce světa jako mýtu jednodušší než veškeré předchozí věrouky, je prostý fakt, že neexistují souhry okolností ani nešťastné náhody."

Strýček Jock pohlédl na Harshawa. "Jubale? Na tohle moje pravomoc nestačí."

"Moje ano." Harshaw se vztyčil. "A myslím, že i tvoje."

Strýček Harshawa napodobil. "Dickie, počkej tady, prosím tě. Musíme jít zařídit nějakou drobnost. Za pět minut jsme zpátky."

Když zmizeli, zvedl se i Davis. "Omluvíte, prosím? Musím vyměnit paži."

"Jistě, táto Mannie. Ne, Pixele, ne! Pivo není pro koťata."

Podle mého Sonychronu byli pryč přesně sedm minut. Podle jejich času to očividně trvalo déle, protože strejdovi zatím narostl plnovous a Harshawovi přibyla nová, růžová jizva na levé tváři, patrně po říznutí nožem. Přejel jsem je pohledem. "Propána? Co se vám stalo?"

"Úplně všechno. Zbylo tu ještě nějaké pivo? Cissy," zavolal Jock, aniž zvýšil hlas, "mohla bys nám donést ještě nějaké pivo? A taky jsme už s Jubalem dost dlouho nejedli. Pár hodin, možná i dní."

"Už běžím," ozvala se neviditelná teta. "Možná by sis měl trochu zdřímnout, drahý."

"Později."

"Hned jak dojíš. Aspoň na půl hodinky."

"Neotravuj. Můžu dostat rajskou polévku? A ještě jednu pro Jubala?"

"Přinesu vám polévku a ještě něco k tomu. Aspoň na dvacet minut, to je mé úřední stanovisko."

"Připomeň mi, abych ti naplácal."

"Ano, můj milý. Ale dnes ne; jsi vyčerpan."

"No dobrá." Strýček Jock se obrátil ke mně. "Tak co chceš vědět nejdřív? Ty rolligony? Tenhle problém přezkoumal tvůj přítel Hendrik Schultz a můžeš si být jist, že to udělal důkladně. Stal se z něj skvělý vyšetřovatel v terénu. V tomhle případě můžeš na stihomam klidně zapomenout, Dickie - šlo o staré známé, Pány času a Scénomence... šli jak po tobě, tak i po sobě navzájem. Máš opravdu vzrušující život, synu - zřejmě ses zrodil pro šibenici."

"Co to je zač - ti Páni času a Scénomenci? A proč jdou po mně?"

"Možná si sami říkají jinak. Páni a Scénoměnci jsou dvě skupiny provádějící podobné věci jako Kruh... ale obvykle se s nimi osobně nevidáme. Dickie, snad si nemyslíš, že ve všech těch myriádách vesmírů jsme my z Kruhu jediní, kdo pochopili základní princip a pokoušejí se s ním něco dělat?"

"Nemyslím si vůbec nic, ani tak, ani onak."

"Plukovníku," vložil se do toho doktor Harshaw, "podstatnou vadou na kráse světa jako mýtu je fakt, že jsme často nuceni soupeřit... a také prohrávat... se třemi skupinami protivníků: s vymyšlenými padouchy typu Nejvyššího vládce Galaxie, skupinami, podobnými té naší, které však mají odlišné záměry - záměry, které jsou podle našeho názoru špatné, ale možná dobré podle názoru jejich - a pak je tu třetí, a nejmocnější skupina, a to jsou tvůrci mýtů sami: Homér a Shakespeare a Swift a Baum a další jejich kolegové z panteónu. Jejich těla se už dávno rozpadla v prach, ale oni sami žijí dál v nesmrtelných mýtech, které vytvořili. Tyhle mýty se už nemění, a tak pro nás neznamenaají žádnou hrozbu.

Jsou tu ovšem ještě žijící tvůrci mýtů a jeden každý z nich je smrtelně nebezpečný - neboť jeden každý z nich bezstarostně své mýty přetváří; občas nějakou postavu přidá, občas zase umaže." Harshaw se chmurně usmál. "Jediným způsobem, jak se s touto realitou smířit, je uvědomit si za prvé, že jiná pravidla prostě nejsou k mání, a za druhé, že vymazání nebolí. Prostě se udělá škrt a postava není."

"Jak víte, že to nebolí?"

"Protože si odmítám připustit jakoukoli jinou možnost! Můžeme pokračovat v tom, co jsme zjistili?"

"Dickie, hochu, ptal ses: Proč já? Abychom zjistili odpověď na tuto otázku, odešli jsme s Jubalem od příjemného oběda a spolu s mnoha dalšími lidmi jsme zahájili složité a nebezpečné pátrání na několika časových liniích najednou. Proč? Protože nám jde o tebe a o úkol Adam Selene, v němž hraješ klíčovou úlohu. Pokud jsou naše informace spolehlivé, chystají se Páni času Mika unést, zatímco Scénoměnci by jej rádi zničili. Obě skupiny však usilují o tvou smrt, protože znamenáš nebezpečí pro jejich plány."

"Ale v době, kdy na mne zaútočili, jsem o nějakém Mikovi neměl ještě ani ponětí."

"To ovšem byla nejvhodnější chvíle, kdy tě zabít, nemyslíš? Cissy, ty jsi nejen krásná, ale i příjemná - stačí tě mít nablízku. Navíc máš mnoho skrytých, ale o to skvělejších vlastností. Jen to sem postav, my už se obsloužíme sami."

"Lichometníku. Stejně si musíš zdřímnout. A Til ti vzkazuje, že tě nepustí k večeři, dokud si neoholiš ty vousy."

"Vyříd' té škatuli, že radši umřu hladu, než abych byl pod pantoflem."

"Ano, pane. Ale já s jejím názorem upřímně souhlasím."

"Nech mě žít, ženo, a odejdi v míru a pokoji."

"Dobrovolně se hlásím, že tě oholím. I vlasy bych ti ostříhala."

"Přijímám."

"Jen co se vyspíš."

"Jako by se stalo. Jubale, už jsi někdy ochutnal některý z těchhle salátů v rosolu? To je věc, ve které Til přímo vyniká... přestože všechny tři mé majitelky vaří skvěle."

"Dáš mi to písemně?"

"Říkal jsem ti, že máš zmizet. Jubale, život se třemi ženami najednou vyžaduje silného ducha."

"Já vím. Spoustu let jsem žil taky tak. Silného ducha a andělskou trpělivost. A taky sklon k zahálčivému životu. Ovšem skupinové manželství typu naší Longovic rodiny spojuje výhody mládeneckého života, monogamie a polygamie, aniž by mělo i jejich nevýhody."

"Vymlouvat ti to nebudu, ale mé tři Grácie mi docela stačí. Myslím, že u nich zůstanu, dokud je to se mou bude bavit. A teď k Enricu Schultzovi. Žádná taková osoba neexistuje."

"Vážně?" opáčil jsem s mírným zájmem. "Ale dost ošklivě mi pocákal ubrus."

"V tom případě pracoval pod cizím jménem, ale na to už jsi přišel sám. Nejpravděpodobnější hypotéza, k níž jsme se dopracovali, jej pokládá za člena téhož gangu, v němž působí i váš přítel Bill... mimochodem dokonalý herec. Říkáme jim Revizionisti. Důvodem musel být Adam Selene, ne Walker Evans."

"Ale proč tedy mluvil o Walkeru Evansovi?"

"Možná tebou chtěl jen trochu otrást. Dickie, já o generálovi Evansovi nic nevěděl, dokud jsi o něm nezačal mluvit, protože celý ten debakl leží v mé budoucnosti. Tedy mé normální budoucnosti. Chápu,

jak tě taková věc tíží. Vlastně bude tížit. Vzpomeň si, že dokud jsi mi sám neřekl, že jsi byl propuštěn z Andorrského námezdního křížáctva, nevěděl jsem o tom. V každém případě jsou všichni přátelé Walkera Evanse mrtví - až na tebe a jednoho chlapíka, který zmizel někde na Asteroidy a není k nalezení. To je tedy stav k desátému červenci 2188, což jest za deset let. Ledaže bys chtěl mluvit s některým z nich o něco dřív, než k těm událostem dojde."

"Nemám k tomu žádný důvod."

"My taky ne. A teď co se týče Walkera Evanse samého. Evanse zařizoval sám Lazar. Trošku přitom změnil svět, aby ti ukázal, co všechno se našimi prostředky dá zařídit. Změnit výsledek té bitvy se nesnažil. Bylo by dost náročné změnit v sedmasedmdesátém roce bitvu, k níž dojde až o rok později, aniž by tím radikálně změnil celý tvůj život. Buď by tě v boji zabili, nebo by sis zachránil nohu a zůstal ve službě i nadále. Ano, vím o tvé noze, ačkoli se stále jedná o mou budoucnost. V každém případě by ses neodstěhoval do Golden Rule, nevzal by sis Hazel... a taky bychom tady neseseděli a nepovídali si. Měnit svět je hrozně ožehavá záležitost, Dickie - nejlíp ji ordinovat ve nepatrných dávkách. Lazar má pro tebe dvě zprávy. Jednak prý nemáš cítit žádnou osobní vinu ohledně toho debaklu. Mělo by to asi takový smysl, jako kdyby se nějaký podřízený generála Custer a cítil vinen za porážku u Little Big Hornu... a to byl podle Lazara Custer proti Evansovi brilantní stratég. Lazar hovoří jako člověk, který prošel všemi posty od vojína po vrchního velitele a který své zkušenosti nashromáždil během několika století a sedmnácti různých válek. Tolik k té první zprávě. Teď ta druhá. Cítuji: Řekni svému synovci, že ano, že slušní lidé se takových věcí opravdu děsí. Ale to se stává. Jen ti, kdo se odváží vyjít ze světla luceren a sejít z vyšlapaných cest, vědí, jak snadno k takovým věcem může dojít. Lazar si je jistý, že by ti to Walker Evans nevyčítal. Dickie, o čem to mluvil?"

"Kdyby byl chtěl, abys to věděl, tak by ti to řekl."

"Svatá pravda. Byl generál Evans aspoň dobrý?"

"Cože?" Vytřeštil jsem na strýčka oči - a pak zdráhavě odpověděl: "No, ani moc ne. Připadal mi drobet tvrdý a šlachovitý."

"Když už jsme o tom začali mluvit -"

"Krucinál, nech toho!"

"- mohu ti říct i zbytek, totiž změny, které jsme tam provedli my. Náš agent ukryl pod generálovým tělem pár konzerv. Když jsi tělo odsunul, tak jsi je našel... a bylo jich právě dost, aby žádný z přátel Walkera Evanse nehladověl natolik, že by musel porušit ono tabu. Takže k tomu nikdy nedošlo."

"Tak proč se na to pamatuju?"

"A pamatuješ?"

"No -"

"Pamatuješ si konzervy pohozené pod tělem. A jak jsi je jednu po druhé jedl!"

"Strejdo, to je šílenství."

"Takové už jsou zásahy do historie. Nějakou dobu máš určitou vzpomínku. Pak matnou vzpomínku na vzpomínku. A pak už nic. Nikdy se to nestalo, Dickie. Prošel jsi peklem a očistcem dohromady a přišel jsi o nohu. Ale nejedl jsi svého nadřízeného."

"Jubale, na co důležitého jsme jen zapomněli?" pokračoval strýček. "Dickie, nemůžeš čekat, že získáš odpovědi na všechny otázky, které tě kdy napadnou; to nemůže čekat nikdo. Mmm, ach ano, ty choroby - měl jsi jen dvě z nich, to ostatní byl jen trik. Léčili tě asi tři dny; po zbytek té doby tě drželi v tom poli pod paměťovou clonou, přisívali ti nohu... a prováděli s tebou ještě pár dalších věcí. Necítíš se od té doby líp? Víc svěží, rozhodný a energický?"

"Hmm... ano. Ale ta změna se datuje od chvíle, kdy jsem se oženil s Hazel, ne od chvíle, kdy jsem se probudil v Boondocku."

"Pravděpodobně bude pravda obojí. Během toho měsíce, kdy tě měla doktorka Ištar k dispozici, jsi dostal druhou dávku. Vyrozuměl jsem, že tě z omlazovací kliniky přesunuli zpátky do nemocnice pouhý den předtím, než ses probudil. Jo, opravdu tě oblaflí, hochu; přišli ti novou nohu a ubrali ti třicet let věku. Měl bys je žalovat."

"Jdi do háje. A co ta bomba před Lupinem? Další trik?"

"Možná ano, možná ne. Ještě se nerozhodli; zatím jen zmrazili čas. Potíží je v tom -"

Harshaw zasáhl. "Richarde, my se domníváme, že se nám podaří dokončit úkol Adam Selene dřív, než bude nutné odpálit tu bombu. Máme v tomto směru určité plány. V tuto chvíli má ta bomba status asi jako Schrödingerova kočka. Výsledek závisí na výsledku úkolu Adam Selene. A obráceně... Uvidíme."

"Ty plány, o kterých jste se zmínil - předpokládají mou spolupráci?"

"Ne. Předpokládají, že s námi spolupracovat vůbec nebudete."

"Hmmm... pokud předpokládáte, že nebudu, proč mne tím vším tedy otravujete?"

Strýček si unaveně povzdechl. "Dickie, hochu, investovali jsme tisíce a tisíce člověkohodin, abychom uspokojili tvůj dětinský požadavek a zjistili, co sis přál vědět. To myslíš, že ty výsledky jen tak hodíme za hlavu? Jen si pořádně sedni a poslouchej. Jo, vyhýbej se Luna City a Golden Rule - mají tam na tebe zatykače za celkem osm vražd."

"Osm! Koho jsem to proboha všechno zavraždil?"

"Mmm... Tollivera, Enrica Schultze, Johnsona, Oswalda Proganta, Rasmussena -"

"Rasmussena?!"

"Ty ho znáš?"

"Asi deset minut jsem nosil na hlavě jeho fez, ale v životě jsem ho neviděl."

"Ta obvinění nestojí za řeč. Znamenají jen tolik, že jak v Golden Rule, tak v Luna City jsou všichni na nohou a hledají tě. Není to až zas tak překvapivé, když uvážíme, že ti jdou po krku hned tři skupiny cestovatelů časem. Pokud budeš chtít, aby ty zatykače byly staženy, můžeme se o to časem postarat. Pokud to bude zapotřebí. Nebo je můžeš nechat plavat, vrátit se na Tercius a na všechno zapomenout. Ach ano - ten kód v Billově dopise. To nebyla zpráva, ale jen rekvizita - podstatné bylo, abys otevřel dveře. Jenže ty ses nenechal zabít tak snadno a tiše, jak se od tebe očekávalo. Dickie, děláš jen samé potíže."

"Jejda, to je mi líto."

"Ještě nějaké dotazy?"

"Běž si schrupnout."

"Ještě ne. Už, Jubale?"

"Jistě." Doktor Harshaw se zvedl a odešel.

"Dickie."

"Ano, strýčku?"

"Ona tě má ráda, chlapče, opravdu. Pámbuví proč. Ale to ještě neznamená, že ti pokaždé poví pravdu nebo bude jednat v tvém zájmu. Měj se na pozoru."

"Strýčku, varovat muže před jeho vlastní ženou nemá smysl. Copak by sis nechal ode mne poradit ohledně Cissy?"

"Ovšemže ne. Ale já jsem starší než ty a taky zkušenější."

"Odpověz mi."

"Pojďme radši mluvit o něčem jiném. Třeba o tvé nechuti k Lazaru Longovi."

Zašklebil jsem se na něj. "Strejdo, nikdy bych nevěřil, že je Lazar tak starý, jak se o něm tvrdí, ale jedna maličkost mne přesvědčila: tak protivným a hašteřivým se nemohl stát za jeden lidský život. Pokaždé, když mne potká, to vezme za špatný konec. A ještě to ten hajzl zhoršuje svými milodary. Věděl jsi o té noze? Pochází z jeho klona. A o tom dnešním kraválu ti řekli? Lazar zastřelil toho chlápka, teď si nemůžu vzpomenout na jméno, který se mě snažil zabít. Jenže kapitán Sterling a komandér Smith vystřelili taky, a patrně rychleji. Nebo možná ne. V každém případě musím být vděčný všem třem. Krucinál, kdybych tak mohl jednou zachránit krk já jemu - jen tak pro srovnání účtů. Hajzl mizerná."

"Takhle se nemluví, Dickie. Abby by si tě už přehnula přes koleno."

"To asi jo. Beru to zpátky."

"Mimochodem - víš, že tvoji rodiče nikdy nebyli manželé?"

"Už mi to párkrát někdo vyprávěl. Barvitě."

"Já to myslím doslova, ne jako nadsázku vesnických drben. Tvoje matka byla má nejoblíbenější sestra. Byla mnohem mladší než já. Krásné dítě. Učil jsem ji chodit. Hrál si s ní, když byla malá, a zkazil jsem ji ve všech směrech, v nichž to jen bylo možné. No a tak, když byla v maléru, přišla přirozeně za svým velkým a moudrým bratrem. A taky za tvou tetou Abby. Dickie, problém nebyl v tom, že by tvůj táta

nebyl ochoten se o tebe postarat - jenže tvůj děda ho nesnášel; nesnášel ho tak silně jako - třeba jako ty Lazara Longa.

Ted' nemluví o panu Amesovi. Nosíš sice jeho jméno, ale ten se s Wendy seznámil a vzal si ji, až když jsi byl na světě. A my jsme si tě vzali k sobě a vychovali tě. Tvá matka si tě chystala vzít zpět, až ti bude rok - říkala, že Ames s tím souhlasí -, jenže než k tomu došlo, umřela. Takže ve všech smyslech slova kromě biologického je tvou matkou teta Abby." "Strýčku, teta Abby byla tou nejlepší matkou, jakou si kluk může přát. I ty broskvoňové pruty mi nakonec byly ku prospěchu. Dnes už to vím."

"To jsem rád. Dickie, mám rád všechny tvé tety... ale takovou, jako byla Abby, už nikdy nepotkám. Hazel mi ji dost připomíná. Dickie, už ses rozhodl?"

"Strýčku, udělám, co bude v mých silách, abych Hazel odradil. Jak bych mohl nechat svou ženu, aby se pustila do takové blázniviny sama, když má pouze padesátiprocentní šanci, že z ní vyvázne živá? Zvlášť když mi ještě pořád nikdo nevysvětlil, proč nelze použít jedno z řešení, která jsem navrhl?"

"Jen jsem se zeptal, nechtěl jsem tě přemlouvat. Naši matematici už hledají nový tým - když se tobě do toho nechce. Uvidíme. Tvůj otec byl paličatý a dědeček taky; není divu, žeš to zdědil po nich. Tvůj dědeček - můj otec - prohlásil zcela jasně, že radši bude mít v rodině nemanželského bastarda než Lazara Longa. Tak ho tedy měl. Tebe. A Lazar odešel a nikdy se nedozvěděl, že ses narodil. Není divu, že se s vlastním otcem nesnášíš; jste si až příliš podobní. A v tuto chvíli se Lazar chystá zaujmout tvé místo v týmu pro úkol Adam Selene."

XXX

"Je konec našim radovánkám."

WILLIAM SHAKESPEARE (1564 - 1616)

Umírání není nijak těžké. Zvládne ho i kotě.

Sedím opřený zády o zeď v té staré místnosti s obřím komputerem, ve Správcově komplexu na Luně. Pixela chovám v kolébce z levé paže. Hazel leží na podlaze vedle nás. Nejsem si jist, zda je Pixel mrtvý. Možná jen spí. Ale nehodlám jej rušit, jen abych to zjistil; jeho zranění jsou přinejmenším velmi vážná. Vím, že Hazel dosud žije, protože se její hrudník pravidelně zvedá. Ale ani ona na tom není dobře. Kéž by si pospíšili.

Ani jednomu z nich nemohu příliš pomoci, protože tu nemám žádné nástroje ani materiál a navíc se nemohu moc hýbat. Chybí mi jedna noha a protézu s sebou nemám. Ano, tatáž pravá noha - Lazarova noha. Upálili mi ji těsně pod hranicí, kde mi ji doktorka Ištar transplantovala. Asi bych si neměl moc stěžovat - byl to zásah energetickým výbojem, takže je rána vypálená a moc nekrvácí. Ještě nezačala ani pořádně bolet. Alespoň ne tou do běla rozžhavenou, pálicí bolestí. To přijde až později.

Přemýšlím, jestli Lazar ví, že je mým otcem. Řekl mu to strýček někdy?

Jejda, to tedy znamená, že je Maureen, ta nádherná, báječná bytost, mojí babičkou!

A - možná bych si měl v hlavě srovnat, co se všechno událo.

Trochu se mi motá hlava.

Nejsem si ani jistý, zda je toto mé vyprávění nahráváno. Mám s sebou sice nahrávací zařízení, které mělo zachytit průběh boje, ale je to drobný a složitý přístrojek, vyráběný na Terciu, se kterým neumím pořádně zacházet. Buď byl zapnutý a já ho vypnul, nebo obráceně. Nejsem si jistý, zda je Pixel mrtvý. To už jsem říkal? Možná bych měl začít od začátku.

Byl to dobrý tým, nejlepší, v jakém jsem kdy byl, a disponoval dostatečnou palebnou silou. Cítil jsem, že máme slušné vyhlídky na úspěch. Hazel nám samozřejmě velela –

Major Sadie Lipschitzová, velitel úderné skupiny,

titulární kapitán Richard Campbell, zástupce velitele,

kornet Gretchen Hendersonová, mladší důstojník,

seržant Ezra Davidson,

desátník Ted Bronson alias W.W. Smith alias Lazar Long alias doktor medicíny Lafayette Hubert -

doplňkové úkoly, lékař skupiny,

Manuel Davis, občanský pracovník, specialista.

Když Lazara přidělili jako desátníka do naší skupiny, trval na tom, že mu máme říkat Ted Bronson.

Patrně to měl být nějaký vtip pro zasvěcené. Já ho bohužel nepochopil, protože jsem k nim nepatřil.

Kornet Hendersonová nastoupila na tenhle úkol po několikaměsíční mateřské dovolené, již strávila se svým chlapečkem. Byla nyní Štíhlá, samý sval, do bronzová opálená a krásná a stužky vyznamenání na její uniformě vypadaly skutečně velkolepě. Seržant Ezra taky vypadal s oběma nohama jako slušný voják

a jeho stužky na blůze ten dojem jen umocňovaly. Dobrý tým.

Proč mi vlastně propůjčili hodnost kapitána? Zeptal jsem se na to hned poté, co jsem složil Hazel přísahu věrnosti Sboru - a obdržel hloupou nebo docela rozumnou odpověď - záleží to na tom, jak moc jste byli zaujatí. Prostě proto, jak řekla Hazel, že v každé knize o historii, v níž o mně byla zmínka, jsem byl

druhým nejvyšším důstojníkem v pořadí. Historie se nezmiňovaly o ostatních členech týmu, ale neřikaly také, že jsme akci podnikli sami. Hazel se tedy rozhodla zvýšit palebnou kapacitu skupiny a vybrala si celý tým. (Ona se rozhodla. Ona si vybrala. Ona. Ne Lazar. Ne nějaký mozkový trust z velitelství. To mi vyhovovalo.)

Gay Podvodnice měla svůj vlastní tým - Hildu jako velitele, Deety, zástupce velitele a astrogátora, Zeba Cartera, šéfpilota, Jakea Burroughse, druhého pilota a palubního inženýra - a Gay samu, s její inteligencí, schopností vnímat a reagovat a řídit sama sebe. Neexistovalo žádné plavidlo s irelevantním pohonem, které by se s ní v tomto směru mohlo měřit - až na Doru, ale ta byla pro tento úkol příliš velká.

Velitel plavidla, Hilda, podléhala velení úderní skupiny. Byl bych čekal, že dojde ke kompetenčnímu sporu, ale Hilda toto řešení sama navrhla. "Hazel, jinak to nejde. Šéf musí být jen jeden. Když půjde do tuhého, nebude čas na dohadování."

Dobrý tým. Nebyli jsme spolu secvičení, ale jeden každý z nás byl profesionál a náš úkol byl tak jasný, že nevyžadoval dril předem. Hazel mluvila stručně. "Poslouchejte mne dobře. Účelem naší akce je posbírat věci, které nám Davis označí, a dopravit věci i Davise zpět na Tercius. Žádný další úkol nebyl stanoven. Pokud to zvládneme bez ztrát, tím líp. Ale pokud Davis dorazí s materiálem na Tercius a my ostatní padneme, náš úkol bude také splněn. Zde je plán akce: Hilda nás dopraví k severní zdi místnosti s počítačem, k níž přirazí pravobokem lodi. Čas poběží od okamžiku, kdy nám ČPV oznámí, že byl aktivován průchod. Stroj opustíte v tomto pořadí: Lipschitzová, Campbell, Hendersonová, Davidson. Bronson, Davis. Připravte se v koupelnách na přídí a na zádi, abyste mohli na povel okamžitě vystoupit. Místnost s komputerem je čtvercová. Lipschitzová půjde do jihovýchodního rohu, Hendersonová do jihozápadního, Campbell do severozápadního, Davidson do severovýchodního. Každý si kryje stěnu po pravé ruce, takže čtveřice pokrývá všechny stěny. Bronson bude dělat Davisovi tělesnou stráž, bez vymezeného stanoviště. Až Davis označí vybrané materiály, Hendersonová a Davidson je budou odnášet do letounu podle Davisových pokynů. Na palubě letounu bude ukládání řídit Deety. Velitel stroje a piloti zůstanou v pohotovosti pro případ, že by bylo nutné provést okamžitě únikový manévr. Bronson nebude, opakují nebude nosit nic. Jeho jediným úkolem je chránit Davise.

Jakmile mi Davis oznámí, že je úkol skončen, vrátíme se do výsadekového vozu - co nejrychleji a v obráceném pořadí - Davis, Bronson, Davidson, Hendersonová, Campbell, Lipschitzová. Hilda, ty dáš povel k odpoutání kdykoli poté, co bude Davis s materiály na palubě, podle momentální situace. Konečné rozhodnutí záleží na tobě, ale prvořadým cílem je zachránit Mannieho a materiály bez ohledu na to, kolik lidí zanecháš za sebou. Nějaké dotazy?"

* * *

Jak dlouho už tu takhle sedím? Můj Sonychron se stal jednou z prvních obětí. Tým, který Hazel vybrala, byl - ne, to už jsem říkal. Alespoň myslím.

Co se stalo se stromem-sanem?

K útoku byl zvolen okamžik, kdy Hazel opustila místnost s počítačem, v sobotu pátého července. Skupina vybírající vhodnou dobu usoudila, že pokud na nás nepřítel (Páni času?) číhá před Lupinem, nebude nás hledat u komputru. Dřív to udělat nešlo; Hazel podala zprávu, že je počítač na svém místě, teprve poté, co místnost opustila.

Stihli jsme to přesně, možná až příliš; když Hazel vyběhla z Gay, náhle se zastavila, takže jsem do ní zezadu málem vrazil. Chvilíčku počkala a pak pokračovala v cestě.

Viděla totiž svá vlastní záda, jak opouštějí místnost.

Musím dát vědět tetě Til, že s Hazel na večeri nedorazíme.

Hlava mne bolí a oči pálí.

Nevím, jak se Pixel dostal na palubu Gay. To kotě se pokaždé někam přimotá!

Jubal Harshaw tvrdí: "Jedinou stálou věcí uprostřed těchto bláznivých, neustále se měnících světů je lidská láska." To snad stačí, ne?

Pixel se maličko pohnul.

Bylo to krásné mít aspoň na pár dní obě nohy.

"Richarde?"

"Ano, má nejdražší?"

"Gretchenino... mimčo. Jsi... táta."

"Cože?!"

"Řekla mi... před měsícem."

"Nerozumím tomu."

"Para... dox."

Zasypal jsem ji přívalem otázek, ale už zase spala. Tlakovým obvazem, který jsem jí přiložil na ránu, prosakovala krev. Další jsem však už neměl, takže jsem se jí raději nedotýkal.

Neuvidím tetu Belden. Škoda.

Co se stalo s mým archívem? Je ještě stále v protéze?

Kruci! Zítra je přece den, kdy "budeme všichni mrtví", pokud Tolliver nezemře.

První hodina uběhla hladce. Mannie klidně pracoval, vyměňoval si paže a začal skládat do krabic vše, co bylo zapotřebí. Gretchen a Ezra je nosili k vozu, podávali je dovnitř a mezi jednotlivými cestami hlídali každý svůj kout. Většina materiálů vypadala jako programy, které si Mannie sám skládal a nějak do krabic upravoval náradím, které si přinesl s sebou. Nevím přesně, oč šlo, tak dobře jsem zas z rohu neviděl. Pak začaly krabice přibývat rychleji a byly plné jakýchsi válečků. Že by vzpomínky Adama Seleny? Nevím. Možná strkám nos do věci, do kterých mi nic není.

Mannie se narovnal a oznámil: "Hotovo!" V odpověď mu zaznělo přívětivé: "Mňauů!"

A v tu chvíli udeřili.

Zničehonic jsem ležel na zemi a neměl jsem nohu. Viděl jsem, jak Mannie padá. Z druhé strany místnosti houkla Hazel: "Bronsone! Odnos ho na palubu! Hendersonová, Davidsone - ještě dvě krabice!" Dál jsem neslyšel nic, protože jsem střílel. Celá východní stěna byla otevřená; přejel jsem ji zářičem puštěným na plný výkon. Tuším, že střílel ještě někdo z našich.

Pak zavládlo ticho.

"Richarde?"

"Ano, má nejdražší."

"Byla to... psina."

"Ano, má lásko. Ničeho nelituju."

"Richarde... to světlo, na konci... tunelu."

"Ano?"

"Počkám tam... na tebe."

"Miláčku, vždyť ty mne přežiješ!"

"Budu... tam. Já -"

Když se otevřela ta stěna, mám dojem, že jsem zahlédl toho, jak se jen jmenoval? Mohl ho ten chlapík, který ho vymazal, zase do příběhu vrátit? Aby se nám dostal na kobytku?

* * *

Kdo asi píše náš příběh? Nechá nás to přežít?

Člověk schopný zabít kotě je krutý, bezcitný nelida. Ať jsi, kdo jsi, hnusíš se mi. Nenávidím tě!

Násilím jsem se přinutil otevřít oči a uvědomil si, že jsem usnul na hlídce! Musím se sebrat, protože by se mohli vrátit. Nebo, panebože kéž by, se mohla vrátit Gay. Nechápal jsem, proč tu ještě není. Že by měla potíže trefit se do správného času? Důvodem zdržení může být cokoli. Ale určitě nás tu nenechají. Zachránili jsme Mannieho a veškeré věci, které si tu vybral. Vem všechno čert, my jsme vyhráli! Musím se poohlédnout po zbraních a zbývajícím střelivu. Mně samému už žádné nezbylo. Paprskomet je prázdný. Ale co pistole po boku? Nevzpomínám si, že bych z ní střílel. Není tu. Musím se porozhlédnout po okolí.

"Drahý?"

"Ano, Hazel?" (Určitě bude chtít napít a já nemám ani kapku!)

"Mrzí mě... že to bylo... při jídle."

"A co jako?"

"Musela... jsem ho zabít... můj milý... On... měl za úkol... zavraždit tebe."

Položil jsem kotě Hazel na prsa. Možná se přitom pohnulo, možná ne - třeba už byli oba mrtví. Podařilo se mi opřít o stojan komputera a zvednout se na zbývající noze, ale pak jsem opět klesl k zemi.

Navzdory dlouholeté praxi ve skákání o jedné jsem shledal, že na tento úkon nemám dost sil a nedokážu ani udržet rovnováhu - a poprvé za ta léta jsem si nevzal hůl. Zůstala, pokud si dobře vzpomínám, v Gayině koupelně na přídi.

Jal jsem se tedy plazit, opatrně, abych si pahýl pravé nohy neporanil ještě víc. Začínal bolet. Nenalezl jsem však žádné nabitě zbraně. Po chvíli bolestivé námahy jsem zase odpočíval po boku Hazel a Pixela. Ani jeden z nich se nehýbal. I když - těžko říct.

Týden není moc dlouhá doba na líbáčky a strašně krátká na celé manželství.

Prozkoumal jsem Hazelinu kabelku. Měl jsem to udělat už dřív. Nosila ji s sebou, přehozenou přes hlavu, dokonce i do boje.

Ta kabelka byla zevnitř mnohem větší než zvenčí. Našel jsem v ní dvacet čokolád, známý miniaturní fotoaparát a taky tu roztomilou dámskou pistoli, Mijako - plně nabitou, osm nábojů v zásobníku, jeden v komoře.

A pak, dole na dně, jsem objevil vrhač šipek, který tam nemohl nebýt. Málem jsem ho nepoznal; byl zamaskován jako manikúra. Ještě v něm byly čtyři šipky.

Jestli se ti darebáci vrátí - nebo nějací jiní, to je mi jedno -, připravím jim náležitě uvítání.